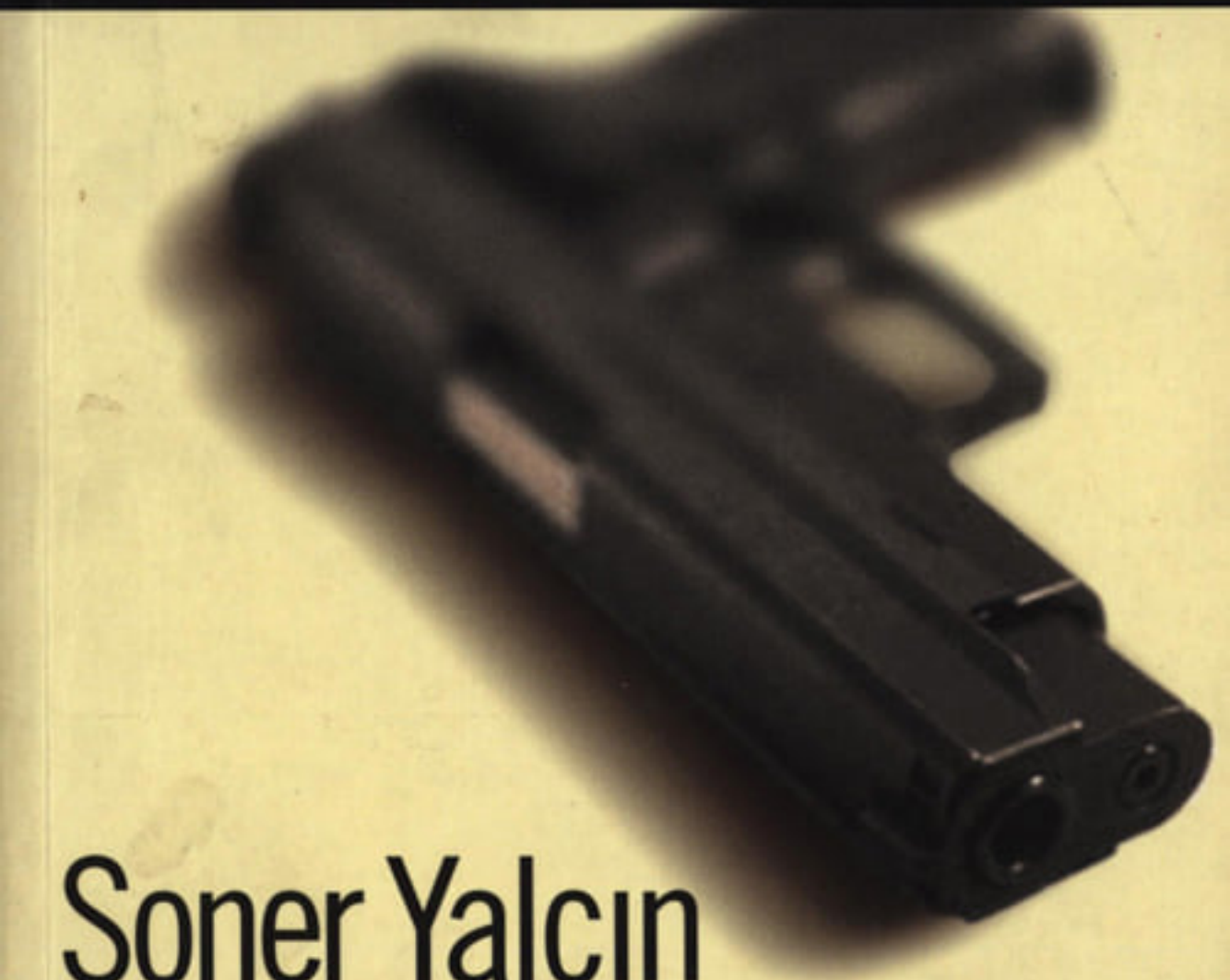
İNCELEME | ARAŞTIRMA

REİS

Gladio'nun Türk Tetikçisi

31. BASKI

Soner Yalçın
Doğan Yurdakul

DK DOĞAN KİTAP

Reis

Gladio'nun Türk Tetikçisi

DOĞAN KİTAPÇILIK TARAFINDAN YAYIMLANAN SONER YALÇIN KİTAPLARI

The Özal, Bir Davanın Öyküsü
Teşkilatın İki Silahşoru
Binbaşı Ersever'in İtirafları
Behçet Cantürk'ün Anıları
Bay Pipo
Efendi

REİS
Gladio'nun Türk Tetikçisi

Yazan: Soner Yalçın - Doğan Yurdakul

Yayın hakları: © Doğan Kitapçılık AŞ
1. baskı / Su Yayınları, 1997
20. baskı / nisan 2003
31. baskı / ocak 2005 / ISBN 975-293-093-X
Bu kitabın 31. baskısı 2 000 adet yapılmıştır.

Kitaba katkılarından dolayı Hürriyet gazetesine teşekkür ederiz.

Kapak ve kitap tasarımı: DPN Design
Baskı: Altan Matbaacılık / Yüzyıl Mahallesi
Matbaacılar Sitesi 222/A Bağcılar - İSTANBUL

Doğan Kitapçılık AŞ Hürriyet Medya Towers, 34544 Güneşli - İSTANBUL
Tel. (212) 677 06 20 - 677 07 39 Faks (212) 677 07 49
www.dogankitap.com.tr

Reis

Gladio'nun Türk Tetikçisi

Soner Yalçın
Doğan Yurdakul

DK DOĞAN KİTAP

Bu kitabın yazılması sırasında alkışlarla uğurladığımız,
basının eğilmeyen kalemi sevgili Mustafa Ekmekçi Ağabey'in
onur dolu anısına...

Önsöz

"Susurluk Kazası" olduğunda birimiz bir TV kanalında, birimiz bir günlük gazetede çalışıyorduk. Ama, görüşmediğimiz ya da telefonlaşmadığımız gün yok gibiydi. "Üstat sende ne var?" "Pek bir şey yok usta, ama senin torba dolu galiba..."

Aradan birkaç ay geçmiş, arşivler yayımlanan ve yayımlanmayan belgelerle dolup taşnuştı. Kurban Bayramı'nın az öncesiydi. Doğan Yurdakul başka bir yayın organına geçmek için işyerinden henüz ayrılmıştı ki, Soner Yalçın kapısını çaldı: "Aman üstat, birkaç ay yeni bir işe başlama, kitap yazacağız!" "Ne kitabı usta?" "Abdullah Çatlı'nın yaşamöyküsü..." "Dur, boğazımı sıkma, bayramda dinlenirken biraz düşüneyim..."

* * *

Abdullah Çatlı ismi, ikimize de yabancı değildi. Doğan Yurdakul 1970'li yıllarda gazetecilik yaparken başta Bahçelievler Katliamı olmak üzere birçok olayı yakından izlemişti. Soner Yalçın ise Türkiye'ye döndüğünü duyduğu 1991 yılından beri, Abdullah Çatlı'nın peşindeydi. Çatlı'nın eski arkadaşlarının işyerlerinin, bürolarının kapılarını çok aşındırmıştı. "Bekle hele, zamanı gelince seninle buluşturacağız" yanıtını almıştı sürekli. Sonra araya *Binbaşı Ersever*, *Hangi Erbakan*, *BECO/Behçet Cantürk'ün Anıları* gibi çalışmalar girince Çatlı unutulup gitmişti...

İşin ilginç yanlarından biri de, gazeteci olarak tanıklığını yaptığımız dönemlerin birbirini tamamlamasıydı. Doğan Yurdakul, 1960 ve 1970'li yılların olaylarını gazetecilik yaparak içinde yaşamış, 1980-1990 arasını yurtdışında geçirmişti. Soner Yalçın ise Yurdakul'un Türkiye'de olmadığı 1980'li yılları gazetecilik yaparak yaşamıştı.

Tekrar bir araya geldiğimizde fark ettik ki, meğer ikimiz de kendi köşelerimizde Susurluk'la ilgili belge ve bilgilerin yok olup gitmesine kahrolup dururmuşuz.

Karar verildi, kollar sıvandı. 1 mayısta kitabın planı yapıldı. Kimlerle görüşülmesi gerektiğinin listesi çıkarıldı.

İkimizin ayrı ayrı tuttuğu arşivlerde yığılmış malzeme üst üste konulunca, insanın gözünü korkutan "kâğıttan bir dağ" çıktı ortaya.

Bu kâğıt yığını elden geçirildi, sınıflandırıldı, kitabın bölümlerine göre ayrıldı ve iki koldan işe girişildi.

* * *

Abdullah Çatlı gibi, kırk yıllık yaşamına birçok esrarengiz olayı sığdırabilen bir kişinin izini sürmek hiç de kolay olmadı.

Bu öykünün bize Türkiye'nin en hareketli yıllarının bir fotoğrafını çıkaracağını biliyorduk. Ama son noktayı koyduğumuzda fotoğrafın ne kadar netleşeceğinden emin değildik.

Bu tür araştırmaları yapanların sık sık duydukları, "herkesin bildiklerini tekrarlamak" endişesine bizim de düştüğümüz zamanlar oldu. Ama bu "herkesin bildiği şeyler" darmadağınıktı, kopuk kopuktu, bir sürü davanın iddianamesinde ve kararlarında kalıp unutulmuştu, televizyon ekranlarında bir görünüp bir kaybolmuş, gazete sayfalarında kalıp tozlu arşivlere kaldırılmıştı. Unutulup gitmesinden korktuğumuz bilgilerin, belgelerin, gazete haberlerinin, makalelerin, kitapların hepsini büyük bir titizlikle inceledik, "gözden kaçmış bir şey kalmasın" diye tekrar tekrar okuduk. Bir örnek vermek gerekirse, Uğur Mumcu'nun konumuzu ilgilendiren çalışmalarının değişik baskılarını bile "Acaba aralarında bir fark var mıdır?" diye ayrı ayrı gözden geçirdik.

Olayların en yakın tanıklarıyla ve bizzat yaşamış olanlarla saatler süren görüşmeler yaptık. Fransız gazeteci Jean-Marie Stoerkel'in henüz Türkiye'de yayımlanmamış olan *Saint-Pierre'in Kurtları* kitabının konumuzu ilgilendiren önemli bölümlerinden yararlanırken, yazarın kendisiyle de tanıştık ve görüştük. İzlemiş olduğu duruşmalar ve incelemiş olduğu belgeler hakkında bilgi aldık.

Bu tür bir araştırma çalışması yapanların zaman zaman kapıldıkları başka bir endişe de, ele aldıkları kişi ve kişilere karşı önyargılı davranıp davranmadıklarıdır. Doğrusunu isterseniz, biz de kitabın yazımı boyunca bu konuda kendimizi sık sık sorguladık.

Bilgisine başvurulan kişilerin, başlarından geçen dramatik

olayları yeniden yaşayarak anlatmaları karşısında duygusuz kalmak olanaksızdı.

Çatlı ailesiyle görüşürken ister istemez onlarla aynı duygusal ortamı paylaşıyorsunuz. Gökçen ve Selcen Çatlı'nın odalarında babalarından kalma hatıra eşyalarla bir köşe yaptıklarını görünce duygulanıyorsunuz. Ama Bahçelievler Katliamı'nda oğlunu kaybeden bir babayı dinlerken aynı duygusallığı bu kez de onunla yaşıyorsunuz ve bu canavarlığı yapanlara içinizden lanet okuyorsunuz.

Zaten gazeteciliğin, araştırmacılığın en zor yanı da, kişinin duygularına teslim olmaması değil midir?

Biz de öyle yapmaya çalıştık. Önyargısız olarak bütün dikkatimizi olgulara verdik. Elbette son karar okuyucunun olacaktır.

Abdullah Çatlı'nın yaşamını ele alan bu kitap, salt bir biyografi değildir. Çatlı'dan ve çevresinde meydana gelen olaylardan yola çıkarak, Türkiye'nin yakın tarihinin belli bir kesitini ele almaktadır. Bir "bulgular" kitabı olmaktan çok "olgular" kitabıdır.

Bu yoğun belge çalışması içinde kuşkusuz bazı yeni bulgulara da ulaştık. Olayda şimdiye kadar fark edilememiş eksik halkalar buldukça, bunları da yine belgelere dayandırarak okuyucuya sunduk. Her iddianın belgesini aradık. Üzerinde tartışıp sonuca varamadığımız ya da belgeleyemediğimiz iddiaları, soru işaretli olarak okuyucunun bilgisine, konuyla ilgilenen başka araştırmacıların dikkatine sunduk.

Kitabın hazırlanmasında bilgilerinden yararlandığımız tanıklara ve yardımlarını esirgemeyen meslektaşlarımıza teşekkür borçluyuz:

Zeki Çatlı, Meral Çatlı, Gökçen Çatlı, Ali Şerit, Yılma Durak, Esat Bütün, Hanefi Avcı, Can Özbay, Doğan Yıldırım, Tahsin Gürdal, Ferruh Sezgin, Hikmet Çiçek, Melih Aktaş, Ceyhan Mumcu, Taner Kaygusuz, Ünal İnanç, Rafet Ballı, Doğan Duyar, Hakan Aygün, Engin Benli, Ahu Özyurt, İrem Barutçu, Nail Bulut, Sinan Onuş, Faruk Güçlü, Yüksel Şipka, Enis Berberoğlu, Yalçın Bayer, Jean-Marie Stoerkel, Cüneyt Özdemir ile TBMM Kütüphane Müdürü Ali Rıza Cihan ve mikrofilm bölümü çalışanları...

Adlarının yazılmasını istemeyen devlet görevlileri, bazı Ülkücüler ve yeraltı dünyasından isimlere de katkılarından dolayı ayrıca teşekkür ediyoruz.

Soner Yalçın - Doğan Yurdakul
Ankara/eylül 1997

Yirminci baskıya önsöz

Reis kitabının yayımlanmasının üzerinden beş buçuk yıla yakın bir zaman geçti. Elinizde tuttuğunuz baskıyla birlikte yirminci baskısına ulaşmış bulunuyor. Başka bir deyişle beş buçuk yıldır her üç ayda bir kez yeniden basılıyor. Üstelik bu sayıya miktarını bilemediğimiz ama çok fazla olduğunu tahmin edebildiğimiz "korsan baskıları" dahil değil. Daha sonra yazdığımız *Bay Pipo* kitabının da üç yılda (yine korsan baskıları hariç) 31 baskı yapmış olması ise, hem *Reis*'in başarısının rastlantı olmadığını, hem de toplumun bu türdeki kitaplara ilgisinin arttığını göstermesi açısından bize yeniden gurur verdi.

Kitap okuma alışkanlığının çok fazla gelişmemiş olmasından sıkça şikâyet edilen ülkemizde, belgesel nitelikteki bu çalışmalara gösterdikleri ve kendi alanında rekor sayılabilecek bu ilgi nedeniyle okuyucularımıza bir kez daha teşekkür etmeyi borç biliyoruz.

Gurur duyduğumuz başka bir konu ise, *Reis*'te yazılanların, aradan geçen bunca zamana karşın çeşitli vesilelerle sık sık doğrulanmakta ve güncelliğini korumakta olmasıdır. Kutlu Savaş başkanlığındaki Başbakanlık Teftiş Kurulu'nun hazırladığı "Susurluk Raporu", 12 ocak 1988 tarihinde zamanın başbakanı Sayın Mesut Yılmaz'a sunuldu. 120 sayfalık raporun 15 sayfa kadar bir bölümünün yayımlanması da "devlet sırrı" gerekçesiyle yasaklanmıştı. Raporun tümünü Sayın Yılmaz dışında sadece koalisyon ortakları Sayın Bülent Ecevit ve Sayın Hüsamettin Cindoruk okumuşlardı. Kamuoyunda duyulan büyük merak nedeniyle tüm medya organları doğal olarak bu üç kişiden bilgi almaya çalışıyorlardı. İşte bu sırada bir TV programına çıkan Sayın Cindoruk, kendisine raporla ilgili sorulan bir soruya yanıt olarak "Raporun, Doğan Yurdakul

ve Soner Yalçın tarafından yazılan *Reis* kitabında yazılanlardan eksiği var, fazlası yok!" demişti. Rapor daha sonra birçok yayın organı tarafından tam metin olarak yayımlandı. Ve gerek sansürlenmeyen bölümlerde, gerekse sansürlenen ve geçmişte ASALA terör örgütüyle ilgili olarak yapılan bazı girişimler ve Azerbaycan olaylarının anlatıldığı sansürlenen bölümlerde geçen birçok olayın *Reis* kitabında yazılanları doğruladığı ortaya çıktı.

12 Eylül öncesi meydana gelen "Bahçelievler Katliamı" gibi bazı toplu katliam olayları ve davalardaki sanık ve tanık ifadeleriyle, iddia makamı ve savunma avukatı beyanlarında da *Reis* kitabında yazılanların doğrulandığı veya bu kitaba atıflar yapıldığı görüldü. Kitapta yazılanların doğrulanmasına son bir örnek olarak da Mehmet Eymür'ün ABD'de kurduğu web sitesini göstermek isteriz. MİT Kontrterör Daire başkanlığı görevindeyken, Susurluk olayından sonra bu görevden uzaklaştırılan Mehmet Eymür, ABD'ye göç etti ve orada "Atinorg" adlı bir internet sitesi kurdu. Bu sitede birkaç yıldır yapılan yayınlar da, ülkemizin yakın geçmişinde cereyan eden karanlık olaylar hakkında yazdıklarımızı doğrular niteliktedir.

Artık belgesel klasikleri arasına girdiklerinin söylenmesi her defasında bize onur veren kitaplarımızın böylesine ilgi görmesi, başka meslektaşlarımızı ve genç gazetecileri daha fazla araştırma yapmaya teşvik ediyorsa, bundan, çorbada bizim de bir tutam tuzumuz olması nedeniyle büyük sevinç duyuyoruz.

Her iki kitabımızın ilk baskılarına yazdığımız önsözlerde bunların "bulgu" değil, "olgu" kitapları olduklarını altını ısrarla çizerek belirtmiştik. Beş buçuk yıl önce yola çıkarkenki amacımız, olguları bir araya getirerek tarihe kayıt düşmek, gelecek kuşaklara her zaman başvurabilecekleri, arşiv değeri olan kalıcı eserler kazandırmaktı. Bunu bir nebze olsun başarabildiysek ne mutlu bize...

Soner Yalçın - Doğan Yurdakul
Mart 2003

Birinci bölüm

(1956-1974)

Nevşehir. 1956 yılının nisan ayı...

Çatlı ailesinin oturduğu Aksaray Caddesi'ndeki iki tarafı bahçeli konakta büyük bir telaş var. Heyecan ve telaşın nedeni, evin ortanca oğlu Ahmet Çatlı'nın eşi Remziye'nin doğum yapıyor olması.

Doğacak çocuk merakla bekleniyor. Çünkü Ahmet'in ilk üç çocuğu kız.

Anadolu'da erkeğe büyük önem verildiğinden dördüncü çocuğun artık erkek olması isteniyor.

Dışarıda gök gürlüyor, şiddetli bir yağmur var.

Sonuçta beklenen an gelir. Ebe, evin bahçesinde bekleyen erkeklere bağırır:

"Müjdemi isterim, erkek!"

Anne Remziye derin bir soluk alır. Nihayet eltilerine ve mahalleli kadınlara karşı başını eğmeyecektir; artık bir oğlu vardır!..

Ahmet ve Remziye Çatlı çifti, ilk doğan çocuklarına Zehra adını vermişlerdi. Zehra yaşına basmadan öldü...

Zehra'dan sonra iki çocukları daha oldu. "Talihsizlik!" İkisi de kızdı: Mediha ve Hadiye...

Üç kız çocuktan sonra dünyaya gelen erkek evlat, Çatlı ailesine yepyeni bir heyecan getirdi. Çocuğa isim bulmakta zorlandılar. Kalabalık Çatlı ailesinde her kafadan bir ses çıkıyor, herkes değişik isimler öneriyordu.

Sonunda dede Hacı Mehmet'in isteğiyle iki isim üzerinde uzlaşıldı: Emrullah ve Abdullah!

İki aday isim, iki ayrı beyaz kâğıda yazıldı. Dedenin fötr şapkasının içine kondu. Kâğıtlar karıştırıldı. Dede, şapkadaki kâğıtlardan birini çekip okudu: Abdullah!

Küçük Abdullah doğumundan bir buçuk ay sonra nüfusa kaydedildi. Nüfus memuru, Çatlı ailesinin defterdeki bölümünü açıp yazmaya başladı:

Doğum tarihi: 01.06.1956; hane no: 84; sahife no: 155; cilt no: 25.

Çatlılar...

Hacı Mehmet Çatlı, Nevşehir yöresinde tanınmış bir isimdi. Tanınmışlığı mahalle mahalle dolaşarak kalaycılık yapmasından ileri geliyordu.

Hacı Mehmet aynı zamanda şıhtı.

Yıllar önce Nevşehir'deki Çat adlı köyde toprakları karınlarını doyurmaya yetmeyince tası tarağı toplayıp ailesiyle şehre göç etmişti.

Hacı Mehmet, Nevşehir'e geldiğinde, kent nüfusunun üçte birini oluşturan Rumların Yunanistan'a göç etmesi nedeniyle, onlardan kalan bir konağa yerleşti...

Soyadı kanunu çıktıktan sonra, köyünün adını aldı: Çatlı.

Kalaycılığı askerde öğrenmiş, Mustafa Kemal'le birlikte Trablusgarp'ta bulunmuştu. Anlatılanlara göre, beş yıl Atatürk'ün topçuluğunu yapmıştı. Hatta, gösterdiği kahramanlık nedeniyle kendisine gümüş kaplı bir kılıç hediye edilmişti.

Hacı Mehmet'in bir başka özelliği ise avcılığa meraklı olmasıydı. Çok iyi bir atıcıydı.

Abdullah Çatlı'nın dünyaya geldiği iki katlı evin reisi, dede Hacı Mehmet'ti.

Ev kalabalıktı. Hacı Mehmet, oğulları ve gelinleriyle oturuyordu.

Üç oğlu; Salih, Derviş ve Ahmet...

Üçü de nakliyecilik yapıyordu...

Kamyonları vardı, adı: Azimli...

Azimli, Anadolu'nun tozlu yollarında yıllarca yük taşıdı.

Abdullah Çatlı, Ahmet-Remziye çiftinin yaşayan üçüncü çocuğuydu. Onu Zeki takip etti. Beşinci ve son kardeş ise yine bir kızdı: Hülya...

Beş çocuğun içinde Abdullah'ın yeri annesi için hep farklı oldu. Çünkü Abdullah, annesinin başını eğilmekten kurtarmıştı. Remziye Hanım büyük oğluna düşkünlüğünü her fırsatta gösterirdi. Sanki en çok onu öpüp okşardı...

Anadolu'da babanın çocuklarını kucağına alıp okşaması ise ayıp sayılırdı. Bu geleneğin, Abdullah Çatlı'ya da sinmiş olduğu, yıllar sonra kendi çocukları olduğunda görülecekti.

Menderes sevgisi

27 Mayıs askerî müdahalesi olduğunda küçük Abdullah dört yaşındaydı. O, sabaha karşı dedesi Hacı Mehmet'in radyodan dinlediği ihtilal bildirisini okuyan sesin sahibinin, yani Albay Alpaslan Türkeş'in, gelecekteki yaşamında ne kadar büyük bir rol oynayacağını elbette bilemezdi...

Adnan Menderes hükûmetinin askerî bir darbeyle iktidardan uzaklaştırılması, Demokrat Parti sempatizanı olarak bilinen Çatlı ailesinde üzüntü yarattı. DP'li bakanlar ve milletvekillerinin tutuklanıp Yassıada'ya gönderilmeleri, uzun süren yargılamalardan sonra da başbakan ile iki bakanın idam edilmesi bu üzüntüyü daha da artırdı.

Çatlılar yaşamları boyunca hep sağ partilere oy verdiler...

İlkokul

Abdullah Çatlı, küçüklüğünden beri hep farklı bir çocuk oldu.

Mahalledeki oyunları o tayin etti. Nerelere gidileceğini hep o söyledi. Örneğin, Nevşehir'in tarihî kalesine gidilip oyun oynanacaksa, buna kendisi karar veriyordu.

Daha küçücükken maceraya düşkündü. Nevşehir çevresindeki kale, külliye, han yıkıntılarına gidip oyun oynamayı çok severdi...

Sevmedikleri de vardı; patlıcanlı yemekleri ağzına bile koymazdı!

Ama etli biber dolmasına bayılırdı.

Bir de Kızılırmak'tan tutulan alabalıklara...

Yıl 1962...

Abdullah Çatlı evlerine yakın olan Gazi İlkokulu'nda öğrenime "merhaba" dedi...

Okul numarası 64'tü. Sokaktakinin tersine okulda göze batan bir öğrenci değildi. Öğretmenleri, Abdullah'ın o günlerini pek hatırlamıyor. İçine kapanıktı. Ama o da diğer çocuklar kadar yaramaz, diğer çocuklar kadar oyun düşkünüydü...

Nyssa, Nisa, Nevşehir

İlkokulda gördüğü dersler arasında, ona, içinde yaşadığı kentin doğal yapısı, tarihi, ekonomisi de öğretiliyordu. Doğduğu şehrin, Göreme Vadisi'ndeki peribacaları sayesinde bütün dünyada tanındığını öğrendi. Anadolu'dan geçen kavimlerin çoğunun, Hi-

titler, Frigyalılar, Medler, Perslerin onun kentinde de uygarlıklar kurduklarını...

Selçuklu egemenliği altındayken Haçlı Seferleri'yle yakılıp yıkıldığını...

Çok eskiden Nyssa, sonra da Nisa denilen kentin Osmanlılara kadar bu adla geldiğini...

Doğduğu şehrin, Nisa'nın Muşkara köyünden çıkan Muşkaralı İbrahim'in, padişah tarafından Damat İbrahim Paşa adıyla sadrazamlığa getirilmesiyle, 1726'da "yeni kent" anlamına gelen Nevşehir adını aldığını...

Gün gelip kendisinin de bu kentin ününe katkıda bulunacağını o günlerde nereden bilebilirdi?

Başbuğ Türkeş

Abdullah Çatlı henüz ilkokul sıralarındayken, Ankara'da da Irkçı-Turancı bir akım, partileşme sürecine giriyordu.

1960 askerî hareketinin "Kudretli Albay"ı Alpaslan Türkeş, kendisi gibi Irkçı-Turancı görüşleri taşıyan ve "14'ler" adı verilen subay arkadaşlarıyla birlikte, 13 kasım 1960'ta bir iç darbeyle Millî Birlik Komitesi'nden uzaklaştırılmış, yurtdışına sürgüne, Hindistan'a gönderilmişti. İki yıl sonra Türkiye'ye geri dönmüştü.

Albay Türkeş, artık ordu içinde güçsüzdü, ekibi tasfiye edilmişti. Darbe yolunun kapandığını görünce, sivil siyaset arenasına girerek iktidar olmayı istedi.

Cuntacı arkadaşlarıyla birlikte önce yeni bir parti kurmayı düşündüler, vazgeçtiler. Bir partiye girip onu ele geçirmeyi planladılar.

Kudretli Albay Türkeş 31 mart 1965'te, milliyetçi, muhafazakâr bir kırsal orta sınıf partisi olan Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisi'ne büyük bir törenle girdi. Yalnız değildi; beraberinde sürgünden dönen arkadaşlarından bazıları da vardı.

Türkeş ve arkadaşları CKMP'de yer almalarıyla birlikte AP'den iki milletvekili koparmışlardı: Mustafa Kemal Erkovanlı ve İsmail Hakkı Yılanlıoğlu.

Alpaslan Türkeş ve ekibi, partiye geldiklerinde iki küçük grupla birleştiler. Eski CKMP gençleri ve 21 Mayıs mağduru emekli Harbiye öğrencileri...

O günlere kadar, "Komünizmle Mücadele Dernekleri" çatısı altında bulunan gençler de CKMP saflarına geçmeye başladılar. AP'den gelenler beraberlerinde teşkilatçılığı getirmişlerdi. Emekli harbiyeliler ise sıkı disiplini.

Ve bu birleşme kısa sürede meyvesini verdi. Çok değil, beş ay içinde CKMP Genel Başkanı Osman Bölükbaşı istifa etmek zorunda kaldı ve partinin 1 ağustos 1965 kongresinde Türkeş rakiplerini ezip geçti.

Türkeş, ileriki yıllarda Türkiye'nin oldukça yakından tanıyacağı, kongre salonundaki tuğla kırmızısı pazubentli, liderine ölesiye bağlı Ülkücülerinin sayesinde en yakın rakibinin 516 oyuna karşı aldığı 698 oyla CKMP'nin yeni genel başkanı oldu.

Genel başkan yardımcıları eski CKMP'lilerdi. Ama Genel İdare Kurulu, Türkeş'le birlikte gelen kadrodan oluşuyordu: Gökhan Evliyaoğlu, Muzaffer Özdağ, Dündar Taşer, Ahmet Er, Mustafa Kaplan, İsmail Hakkı Yılanlıoğlu, Rıfat Baykal, Numan Esin, Mustafa Kemal Erkovanlı...

Genel başkanlık koltuğuna oturan Türkeş, "9 ışık" doktrinini[1] ve "Başbuğ"luğunu ilan etti.

Nazi örneği bir parti

İspanya'da Franco'ya "Coudillo";

Almanya'da Hitler'e "Führer";

İtalya'da Mussolini'ye "Duçe";

Türkiye'de ise Alpaslan Türkeş'e diğerleriyle aynı anlama gelen "Başbuğ" diyordu partili arkadaşları.

Türkeş, partinin örgütlenme modelini Alman Nazilerinden aldı: obalar, oymaklar...

CMKP artık, antikomünistlerin kalesiydi. Başbuğ Türkeş ünlü söylevini verdi o yıllarda: "Davadan döneni vurun!"

Türkeş'le birlikte partinin programında da değişiklik oldu. Türkçülüğün yanına Müslümanlık da eklendi. Yeni ideoloji "Türk-İslam sentezi"ydi!

"Bozkurt" yerini "üç hilal"e bırakmıştı...

Yeni tez partiden kopmalara neden oldu.[2]

Kalpak giyen, sarkık bıyıklı, "Bozkurtlar", Türkeş'e ve "üç hilale" bayrak açıp, "Türklerin Araplaştırılarak benliklerinden uzaklaş-

1. 9 ışık: Milliyetçilik / Ülkücülük / Ahlakçılık / Toplumculuk / İlimcilik / Hürriyetçilik ve Şahsiyetçilik / Köycülük / Gelişmecilik ve Halkçılık / Endüstricilik ve Teknikçilik.

2. Bozkurtlar öylesine milliyetçiydiler ki, Sakarya bölgesine gidip Orta Asya'dan getirilen kımızları içiyorlardı. O dönemi yakından yaşayanlar ilginç bir olay anlatıyorlar: CKMP üyesi Siyasal Bilgiler Fakültesi öğrencisi Fehmi Yücesoy okulda solculardan dayak yerken, yere düşünce, "Bana yardım et Yer Tanrısı"; ayağa kalktıktan sonra da ellerini iki yana açarak, "Gök Tanrısı bana güç ver" diyordu. Bu örnek, dönemin milliyetçilerinin Orta Asya'daki Türklükten ne derece etkilendiğini göstermek için anlatılıyordu.

tırılıp, Osmanlı yapılacağını" söyleyerek partiden uzaklaştılar...

MHP'deki "Bozkurtçu", "Hilalci" tartışmaları sonunda katıksız bir Türkçü olan Ankara Ziraat Fakültesi öğrencisi Ali Balseven'in hayatına mal olacaktı.

"MHP artık Türkçü bir parti değildir" diyerek partiden kopan Ali Balseven, Ankara Kurtuluş Parkı'nda "davadan döndü" denilerek öldürüldü!..[3]

Ortaokul

"Türk-İslam sentezi"nin temellerinin atıldığı o tarihlerde, Abdullah Çatlı kız kardeşleriyle birlikte evlerinin karşısındaki caminin imamına Kuran öğrenmeye gidiyordu. Yeni yeni oruç tutmaya başlamıştı. Aynı zamanda, şıh olan dedesinden de din dersleri almaktaydı...

1966 yılında Merkez Ortaokulu'na kaydoldu. Bu kez okul numarası 211'di.

Aynı yıllarda futbola merak sardı.

O yılları, mahalle arasında top koşturarak hızla geçip gitti...

Ortaokulun son yılında kahveye gitmeye ve sigara içmeye başladı...

Babasından çok dayak yemesine rağmen, yine de sigarayı bırakmadı.

Çünkü sigara, bulunduğu yörede erkekliğin simgelerinden biriydi...

Ve 1960'lı yılların sonu...

Türkiye kabuk değiştiriyor, ülke hızla kapitalistleşme sürecine giriyor, taşra kentlerinde feodal yapı çözülmeye başlıyordu. Geleneksel aile yapısı dağılıyor, iki katlı konakların yerini giderek yüksek apartmanlar alıyordu.

Abdullah Çatlı ortaokul son sınıftayken yeni evlerine taşındılar.

Çatlı, "bozkurt" sözcüğüyle ilk kez, yeni taşındığı bu mahallede tanıştı.

Mahallenin adı Bozkurt'tu!..

Kapucubaşı semtindeki yeni ev, eskisi gibi bahçesi ve birçok odası olan iki katlı bir konak değil, bir apartman dairesiydi. Zaten artık Abdullah Çatlı amcalarıyla birlikte oturmayacaktı. Çatlıların

3. Türkeş 1995 yılında Kayseri Erciyes Dağı Şenlikleri'nde kürsüden konuşma yaparken yanına dev bir "bozkurt" heykelinin getirildiğini görünce küplere bindi. "Götürün, götürün onu buradan. Utanmıyor musunuz putlara tapmaya!" diyerek tepki gösterdi. Türkeş aradan yıllar geçmiş olsa da Bozkurtçulara tahammül edemiyordu!

geleneksel ailesi parçalanmış, her amcası ayrı bir eve taşınmıştı.

O yıllar ekonomik ve kültürel değişimin yıllarıydı...

Ahmet ve Salih Çatlı kardeşler nakliyatçılığı bırakıp, şehir merkezinde kiraladıkları bir dükkânda, çimento, gübre ve kükürt satmaya başlamışlardı. Amca Derviş Çatlı ise nakliyatçılığa devam etmekteydi.

Dede Hacı Mehmet, hem yaşlılığından, hem de bakır kapların yerini artık cam, porselen ve plastiklerin almaya başlaması sonucu, kalaycılığı bırakmak zorunda kalmıştı...

Ölümle ilk karşılaşma

Buluğ çağına giren Abdullah Çatlı, 1969 yılında Nevşehir Lisesi'nde öğrenime başladı...

Başına buyruktu. Kimseyi dinlememekteydi...

Kızılırmak asırlardır, Nevşehir'in birkaç kilometre uzağındaki Avanos ilçesinin topraklarını sulayıp Kırşehir'e doğru yol alır...

Küçük Abdullah'ın da en büyük zevki, yüzmek ve balık tutmaktı.

Arkadaşlarıyla grup oluşturup özellikle hafta sonları Avanos'a giderek, akşama kadar Kızılırmak'ta balık tutup, yüzerlerdi.

Abdullah Çatlı'nın suya girdiği yerler, daha çok "çark" adı verilen, nehrin küçük girdaplarla dönemeçler yaptığı yerlerdi. Buralarda yüzmek oldukça tehlikeliydi.

Abdullah Çatlı bundan çok keyif alırdı. Ama bu zevk, onu bir gün ölümle burun buruna getirdi. Arkadaşlarının sayesinde boğulmaktan kıl payı kurtuldu. Ölüm korkusuyla ilk tanışması Kızılırmak'ta oldu.

Bu duygu Abdullah Çatlı'nın daha temkinli davranmasına yol açtı. Bir süre, yüzmek için, yine Nevşehir'e çok uzak olmayan Gülşehri ilçesindeki belediye motelinin havuzuna gitmeye başladı.

O sıralarda hemen her gününü Park Gazinosu'nda geçirir, bilardo ve tavla oynardı.

Kavgacı ve sinirli bir yapısı vardı...

Okulun bando takımında nefesi güçlü olduğu için şef yapılmıştı.

Bir gün bayrama hazırlık yaparlarken, gencin biri trampet takımındaki bir kız öğrenciye laf attı. Çatlı kızı tanımıyordu, ancak "aidiyet" duygusuyla, laf atan gencin kafasına borazanı geçirdi!

"Namus" kavramı en yüce değerdi.

Ablası Mediha nişanlandığında başına gözcü olarak küçük Abdullah kondu. Nişanlılar nereye gitse, Abdullah da peşlerine takılıyordu.

Anadolu'da gelenekti, nişanlılar evlenmeden önce el ele bile tutuşamazlardı. Gençlerin birbirine sokulmamaları için evdeki küçüklerden "gözcü" olarak yararlanılırdı.

Abdullah Çatlı ilk "gözcü"lüğünü ablası Mediha için yaptı!..

İmam nikâhı

İlk şiirini komşu kızı Meral Aydoğan için yazdı...

Bozkurt Mahallesi'nde oturan Aydoğan ailesi ile Çatlı ailesi kapı komşusuydu. Evlerinin pencereleri karşı karşıyaydı.

Henüz buluğ çağındaki Abdullah ile Meral'in aşkı, pencere önünde kaçamak bakışmalarla başladı. Ancak pencere önünde birbirine sıcacık bakan iki genç, sokakta devamlı kavga ediyorlardı. Sonunda kavga etmeyi bıraktılar.

Artık Abdullah Çatlı şiirler yazıyor, aşkına gönderiyordu. Sürekli yoğun aşk temalarının işlendiği Türk sanat müziğini dinliyordu. Özellikle Yaşar Özel'in sesini çok seviyordu.

Meral'in babası İhsan Aydoğan'ın iki karısı vardı. Meral, ilk eş Saime'nin dört kızından biriydi. İkinci eş Neriman'ın da dört çocuğu vardı.[4]

Üçü öz, dördü üvey yedi kardeşin bakımıyla ilgilenmek zorunda olan Meral, bu nedenle ilkokuldan sonra okutulmadı.

Ev işlerine bakıyor ve hayırlı bir kısmet bekliyordu.

Abdullah'la gizli buluşmalarının birinde, bir mobilyacının kendisini istemeye geleceğini söyleyince, evlenme takvimlerini öne aldılar.

Abdullah, komşu kızı Meral'le evlenmek istediğini önce annesine söyledi. Annesi yaşının henüz çok küçük olduğunu, liseyi bitirdikten sonra evlenmesinin daha doğru olacağını söyleyince, Abdullah buna ikna oldu. Lise birinci sınıfta nişanları yapıldı. Nişanla birlikte imam nikâhı da kıyıldı...

Komando kampları ve "düzmece" rapor

Abdullah Çatlı'nın başında kavak yellerinin estiği o yıllarda, CKMP'nin Türkeş ve arkadaşlarının eline geçmesinden itibaren, Ankara, İstanbul ve İzmir gibi büyük şehirlerde, kamuoyundaki yaygın adıyla "Komandoların" varlığından bahsedilir, ağırlığı duyulur olmuştu.

1965'te kurulan MTGT (Milliyetçi Türk Gençlik Teşkilatı) ilk

4. Neriman, Susurluk Kazası'ndan sonra adı çok duyulan Yaşar Öz'ün ablasıdır.

hedefinin, her fakülte ve yüksekokulda yeni dernekler kurmak olduğunu açıklamıştı. Umulmadık ölçüde gelişme göstermeye başlayan bu dernek daha sonraki yıllarda adını tüm yurda duyuracak olan "Ülkü Ocakları"na dönüştürecekti.

1967 yılının sonları ile 1968 yılı başlarında, Ülkü Ocakları süratle yayılmaya başladı. Bilinen ilk eylemlerini 31 aralık 1968 tarihinde gerçekleştirdiler.

Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi öğrenci yurdunu bastılar. Daha sonra eylemlerini sıklaştırdılar. Solcu kitapları satan yayınevlerini basmaya, camlarını kırmaya başladılar.

İçlerinde Ankara Ülkücü gençliğin lideri Yılmaz Yalçıner[5] gibi daha radikal eylemler yapmak gerektiğini söyleyenler vardı. Bunlar solcuların artık "çok fazla ileriye gittiğini" söyleyerek, "hemen bertaraf" edilmesini istiyorlardı. Ancak o yıllarda Ülkücüler şiddetten ziyade örgütlenmeye ağırlık verdiler...

Sosyalistlerin Fikir Kulüpleri'ne, CHP'lilerin Sosyal Demokrasi Dernekleri'ne karşılık, artık her yükseköğrenim kuruluşunda bir Ülkü Ocağı vardı. 1969'da federasyon gerçekleşmiş, Ülkü Ocakları Birliği de kurulmuştu.

1969'da liseli gençleri örgütlemek üzere Genç Ülkücüler Teşkilatı da kuruldu ve kısa zamanda şube sayısı 400'ü aştı.

Gazetelerde her gün "komando kamplarıyla" ilgili haberler ve fotoğraflar yer alıyordu. 19 ağustos 1968 tarihli gazeteler CKMP lideri Türkeş'in bir demecini yayımladılar:

"CKMP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş Bugün Haber Ajansı'na verdiği demeçte, CKMP'nin komünistlerle mücadele için komando birlikleri kurduğunu açıklamıştır. Türkeş, Ankara ve İzmir'de kurulan komando birliklerinin Genel İdare Kurulu üyesi Dündar Taşer'in nezaretinde, her gün sıkı eğitime tabi tutulduğunu bildirmiştir.

Türkeş komando eğitimiyle ilgili olarak şunları söylemiştir: 'Gençlik kolları çeşitli kültürel faaliyetlerde bulunuyorlar. Bu arada kendilerine judo da öğretiliyor. Komünistler memleketi sahipsiz sanıp da sokak hâkimiyeti kuramazlar. Memleketimizde onların anladığı dilden konuşacak, milliyetçi çocuklar var. Bunun için gençlerimizi mücadeleci olarak yetiştiriyoruz.'"

Gazeteci Cüneyt Arcayürek'in Türkeş'le söyleşisi, *Hürriyet* gazetesinde manşetten veriliyordu: "Komandoları destekliyorum! Komünizm bir reaksiyonla değil bu yönlü bir aksiyonla karşılanır."

5. Yılmaz Yalçıner daha sonra şeriatçı oldu. 12 Eylül sonrasında Diyarbakır'da hava korsanlığından tutuklandı.

Bu arada İzmirli bazı komandolar, Hitler'den esinlenerek "NAZİ (Nasyonal Aktivite Zinde İnkişaf) Derneği"ni kurdular. Ancak dernek, Türkeş izin vermediği için hemen kapatıldı...

CKMP'nin büyük kongresi 8 şubat 1969'da Adana'da yapıldı.

Partinin adı ve amblemi değişti. İstanbul'da CKMP gençliğini örgütleyen Ahmet Karabacak'ın çıkardığı *Millî Hareket* adlı aylık derginin adı beğenilmişti. Alpaslan Türkeş partinin adını Milliyetçi Hareket Partisi (MHP) olarak değiştirdi.

Adana Kongresi'nden sonra, MHP'nin amblemi kırmızı zemin üzerine üç hilal, gençlik kollarının amblemi ise hilal içinde bozkurt olmuştu!..[6]

1970 yılında Emniyet Genel Müdürlüğü Önemli İşler Dairesi tarafından hazırlanan ve "çok gizli" ibaresini taşıyan bir rapor, zimmet kaydıyla dönemin başbakanı Süleyman Demirel'e sunuluyordu. Hazırlanan bu raporda, 1968-1970 arasında yurdun çeşitli yerlerinde kurulan 25 komando kampı tek tek sayılarak bunlardan bazılarının Türkeş tarafından ziyaret edildiği, bazılarının da Türkeş'in emriyle kurulduğu belirtiliyor; nasıl silahlandıkları, silahları kimlerin temin ettiği anlatılıyor ve Mustafa Bilgin, Battal Mehetoğlu, Süleyman Özmen, Dr. Necdet Güçlü ve Zeki Erdoğan cinayetleri bu örgütlerle ilişkilendiriliyordu. Raporun sonuç bölümünde ise, "Türk milliyetçiliği, Türkçülük maskesiyle yurdumuzda tatbik edilmek istenen nasyonal sosyalizmle, mevcut demokratik düzeni yıkmayı amaçlayan emperyalist ve saldırgan bir cereyandır" deniyordu.[7]

Çatlı Ülkücü oluyor

Bozkurtlar hızla örgütlenirken, artık Abdullah Çatlı da Bozkurt Mahallesi'nde top peşinde koşmayı bıraktı. Güreşe ilgi duymaya başladı.

Lisenin güreş takımındaydı...

Ve güreş onu siyasetle tanıştırdı...

Nevşehir'de üç lise vardı: Merkez Lisesi, Ticaret Lisesi ve Endüstri Meslek Lisesi.

6. MTGT'nin birbirine geçmiş halde üç hilali birleştiren amblemi Nazilerin gamalı haçına benzediği için kamuoyundan çok tepki almıştı. Bu tepkiler üzerine Türkeş tarafından yasaklanmıştı: "Ben de baktım, Nazi işaretine benziyordu. Kaldıracaklar bunu. Yerine bir hilal ve bozkurt konacak."

7. Bu rapor, sekiz yıl sonra, 1978'de *Aydınlık* gazetesi tarafından bulunarak yayımlandı. O zaman başbakan olan Süleyman Demirel, kendisine böyle bir belge verilmediğini, raporun "mevhum" yani "düzmece" olduğunu söylemekle yetindi.

Ticaret Lisesi'nde öğretmenlik yapan Atilla (soyadı bizde saklı-y.n.) ve Endüstri Meslek Lisesi öğretmeni Fahrettin (soyadı bizde saklı-y.n.) öğrencilere antikomünist fikirler aşılıyorlardı. Hafta sonları ise seçtikleri bazı öğrencilere judo ve karate dersleri veriyorlardı. Komando kampları Anadolu'nun küçük kentlerinde yaşama bu tür etkinliklerle geçiriliyordu.

Judo ve karate, buluğ çağındaki enerji yüklü öğrencilerin oldukça ilgisini çekiyordu.

Abdullah Çatlı diğer liselerde judo derslerinin verildiğini öğrenince hemen birkaç arkadaşıyla birlikte gidip Atilla Öğretmen'i buldu. Kursa katılmak istediklerini söyledi.

Judo ve karate kurslarıyla beraber, antikomünist fikirleri de öğrenmeye başladı.

Judo derslerinden sonra şehir merkezinde, Sümer Meydanı'nda PTT'nin arkasındaki, tek odalı, 35 metrekarelik Ülkü Ocağı lokaline gitmeye başladı.

Ülkücü görüşle ilk kez bu küçücük odada tanıştı. Milliyetçi, antikomünist söylemlerden çok etkilendi.

Artık bir "davası" vardı: ülkesini Moskova'nın, Pekin'in kölesi haline getirmek isteyenlere karşı savaşacaktı...

Sadece yurdunu korumakla kalmayacak, Sovyetler Birliği ve Çin'deki "dış Türklerin" ıstıraplarına da son verecekti...

Kıbrıs'taki Türklerin, Irak'taki Türkmenlerin durumunu anlatan milliyetçi söylevler de genç Ülkücüleri oldukça etkiliyordu...

Ceketinin yakasındaki bozkurt rozetini gururla taşıyordu!

Rozet, komünizme karşı mücadelenin simgesiydi, zırhtı.

Nevşehir merkezinde "komünist" yoktu. Ancak Hacıbektaş, Ürgüp, Avanos, Derinkuyu ve Acıgöl ilçelerinde "komünistler" oldukça fazlaydı...

Abdullah Çatlı "komünistleri" ilk kez on dört yaşında gördü!..

Ankara'dan gelen bir grup solcu üniversiteli, Nevşehir'in köylülerini örgütleyip "Üzüm Mitingi" düzenlemişlerdi.[8]

Ülkü Ocakları'ndaki "büyükleri" Abdullah Çatlı ve arkadaşlarına, Ankara'dan gelen üniversiteli öğrencileri göstererek, "İşte bunlar köylüleri kandırıp ülkemize komünizmi getirmek istiyor" dediler.

Genç Bozkurtlar ilk kez gördükleri bu "komünistlere" hınç duydular...

8. "Üzüm Mitingi" Gülşehir'de yapıldı. Nevşehir dışından gelen solcu gençler arasında Harun Karadeniz ve Ulaş Bardakçı da vardı. Özkonak Belediye Başkanı İhsan Baş solculara evini açtığı için gözaltına alındı. Jandarma köyleri dolaşarak köylülerin katılmasını engellemeye çalıştı.

"Abi"leri, Abdullah Çatlı'ya sürekli kitaplar verdi. Ancak bir şartları vardı: kitaplar okunacak, özet çıkarılacak ve bunlar hakkında seminer verecekti.

Ayrıca her ay aidat verme zorunluluğu vardı: 2 Türk lirası.

Çatlı aidatlarını kesintisiz her ay, aksatmadan verdi...

Kendi yaşındakilerle gezmiyordu artık. Ömer Ay gibi öğretmenlerinin yanından ayrılmıyordu. Karate hocasını da değiştirmişti. Mehmet Dönmez, Çatlı ve arkadaşlarına yakın dövüşün tekniklerini öğretiyordu...

12 Mart Muhtırası

1960'lı yılların başlarında yükselen Türkiye'deki sol dalga, 1970'lerin başında işçilerle buluşarak doruğa çıktı. Örneğin 15-16 haziran 1970 tarihinde on binlerce işçi İstanbul ve İzmit'te iki gün boyunca eylem yaptı.

Solcuların karşısına "sivil güçler" ilk kez o yıllarda çıkarılmaya başlandı.

Bu "sivil güçler" 1960'lı yıllarda "Müslüman" kimliğini kullanırken, 1970'li yıllarda Ülkücülük zırhına büründü. Taşlı sopalı saldırılar yerini tabancaya bıraktı.

Kan akmaya başladı.

İlk öldürülen kişi solcu Vedat Demircioğlu'ydu.

16 şubat 1969, "Kanlı Pazar": Duran Erdoğan ve Ali Turgut Aytaç.

19 eylül 1969: Mehmet Cantekin.

23 eylül 1969: Taylan Özgür.

14 aralık 1969: Mehmet Büyüksevinç ve Battal Mehetoğlu.

1970'e gelindiğinde sekiz kişi yaşamını kaybetmişti. Hepsi solcuydu.

Solcular ellerine silah almaları için adeta kışkırtılıyorlardı...

Dr. Necdet Güçlü,[9] Yaşar Serpin, Mustafa Kuseyri, Hüseyin Aslantaş, Nail Karaçam, İlker Mansuroğlu, Şener Erdal, Niyazi Tekin...

1970 yılı içinde de solcular öldürülmeye devam edildi.

Bu arada Ülkücü Mustafa Bilgin 21 eylül 1969'da Millî Türk Talebe Birliği binasında patlayıcı madde imal ederken yaşamını kaybetti.

9. Güçlü'nün katil zanlısı İbrahim Doğan, polisin Ülkü Ocakları Merkezi'ne yaptığı baskında silahıyla birlikte yakalandı. Silah Fehmi Altınbilek adlı üsteğmene aitti! Aradan yıllar geçti. TİKKO lideri İbrahim Kaypakkaya'nın işkenceyle öldürülmesinden, M. Ali Ağca'nın İran'a kaçırılmasına kadar adı birçok olayda geçen Altınbilek halen Türk Silahlı Kuvvetleri'nden görev yapmaktadır.

18 haziran 1970'te Ankara'da Ülkücülerin elindeki Site Öğrenci Yurdu'nda nöbet tutan Ülkü Ocakları Derneği üyesi Zeki Erdoğan, ülküdaşı Muzaffer Sözügüzel tarafından kazayla öldürüldü.

İki Ülkücü öğrenci, Süleyman Özmen Ankara Yüksek Okulu'nda çıkan kavgada, Dursun Önkuzu da Ankara Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulu'ndaki çatışmada çatıdan düşerek yaşamını kaybetti.

Kimin tarafından başlatıldığı açıkça görülen şiddet, artık tüm toplumsal-siyasal olaylara ağırlığını koyuyordu...

O yıl solcuların ordu içindeki ilerici subaylarla birlikte darbe yapacağını haber alan üst düzey generaller, 12 Mart 1971'de sivil yönetime muhtıra verdiler...

Abdullah Çatlı'nın Ülkücülükle tanışma dönemi, 12 Mart 1971 askerî darbesiyle kesintiye uğradı.

Toplumsal muhalefeti bastırmak için artık Ülkücülere ihtiyaç kalmamıştı. Ülkü Ocakları kapatıldı.

Komando kamplarından zaten bir süredir söz edilmez olmuştu. Alpaslan Türkeş'in ordudan arkadaşları emekli subaylar Rıfat Baykal ve Dündar Taşer kurucuları oldukları bu kampların yozlaştıklarını ve istismar edildiklerini ifade ederek bir kenara çekilmişlerdi.

"Parti içerisinde, namaz kılanlar ve namaz kılmayanlar şeklinde başlayan ayrılık, Müslüman olanlar olmayanlar şekline dönüşürken, bu durum, kamplara da yansıdı. Programlara zorunlu olmadığı halde günde beş vakit namaz konuldu. Gençlerin toplu halde bulunmasından yararlanmak isteyenler, onları bazı gereksiz eylemlerin içine ittiler. Komando adı başlangıçta sempati toplarken, sol basının da yardımıyla kaba kuvvetin ve zorbalığın sembolü haline getirilme çabaları başladı..."[10]

Dündar Taşer 1972'nin haziran ayında Ankara'da bir kazada öldü. Ama Ülkücüler onun bir suikasta kurban gittiğini söylediler.

12 Mart "ara rejimi"yle birlikte de Ülkücüler silahlı eylemlerine "ara vermiş"lerdi. Darbe sola karşı zaten yeterince acımasız ve otoriterdi.

Ülkücüler de darbe sonrası yayınladıkları bildirilerinde, "Bozkurtların komünizme karşı mücadele vazifesini şerefli Silahlı Kuvvetler'e devrettiğini" yazdılar...

Askerî yönetim Ülkücüler arasında bir tek suçlu bulamamıştı!

Aksine askerî mahkemeler birçok Ülkücü'nün bilgisine başvuruyor, solculara ait davalarda onları "tanık" olarak dinliyordu.

10. Dündar Soylu, *Komando Sorunu*.

Kontrgerilla

Kamuoyu "kontrgerilla" sözcüğüyle ilk kez o tarihlerde tanıştı.

Bu dönemde yüzlerce aydın, genç, üniversiteli işkencelerden geçirildi. İşkence görenlerden çoğu, tahliye olduktan sonra, kendilerine "kontrgerilla" diyen kişiler tarafından sorgulandıklarını söylediler. Özellikle İstanbul "Ziverbey Köşkü"nde işkence görenler, gözleri bağlıyken duydukları şu sözleri her zaman anımsadılar:

"Genelkurmay'a bağlı Kontrgerilla teşkilatının elindesin! Burada Anayasa yok! Yasalar yok! Yalnızca biz varız! Sorduklarımıza doğru cevapları verirsen kurtulursun. Yoksa ölümlerden ölüm beğen! İstersek seni yok ederiz ve kimse de bizden hesap soramaz!"

Dönemin İstanbul Sıkıyönetim Komutanı Faik Türün, *Yankı* dergisinin 17 ekim 1973 tarihli sayısına verdiği demeçte "... ben Kadıköy'deki köşkü (Ziverbey Köşkü), Kontrgerilla örgütüne özel olarak hazırlattım" dedi.[11]

12 Mart döneminde meydana gelen bazı sabotaj olayları üzerlerine yıkılmak için birçok solcu aydın işkence görüp tutuklandı, ancak bu eylemlerle bir ilgilerinin bulunmadığı anlaşılıp, beraat ettiler. Daha sonra, "faili meçhul" kalan bu sabotaj eylemlerinin de bizzat Genelkurmay'a bağlı Özel Harp Dairesi, yani Kontrgerilla tarafından tertiplendiği öne sürüldü.[12]

Resmî nikâh ve Ankara'ya gidiş

Ülkücü hareket, solun yeniden yükselmeye başlayacağı döneme kadar beklemeye alınmıştı. Abdullah Çatlı ise lise sonda beklemeliydi.

"Bekleme" döneminde Abdullah Çatlı bazı kitaplar okuyup liseli arkadaşlarına seminerler verdi: Kurt Karaca'nın *1. Milliyetçi Tür-*

11. O sıralarda MİT'in İstanbul Kontrespiyonaj şubesinde görevli olan Mehmet Eymür de, kitabında, Ziverbey Köşkü'nde bizzat katıldığı bazı sorgulamaları anlatmaktadır. (Mehmet Eymür, *Analiz*, s. 57-66.)

12. Kontrgerilla tartışmaları zaman zaman alevlenerek bugüne kadar süregeldi. Bu kitabın daha ileriki bölümlerinde de görüleceği üzere, 1990'ların başında İtalya'da "Gladio Skandalı" patlak verince, CIA'nın 1952'den itibaren NATO'ya bağlı tüm Avrupa ülkelerinde Türkiye'deki Özel Harp Dairesi'nin benzeri örgütler kurmuş olduğu ortaya çıktı. Çeşitli ülkelerde değişik adlar altında kurulmuş olan "gladiolar" çorap söküğü gibi çözüldü, sorumlularından hesap soruldu. Bir tek Türkiye hariç ! Türkiye'de varlığı Avrupa'dan yirmi yıl önce keşfedilen bu örgüt hakkındaki tartışmaların bugüne kadar sürmesinin ana nedeni, Türk "gladiosu" hakkında öteki Avrupa ülkelerinde olduğu gibi ayrıntılı bir soruşturma yapılıp, sorumlularının yargı önüne çıkartılmamış olmasıdır.

kiye, Ali Kemal Meram'ın *Türkçülük ve Türkçülük Mücadele Tarihi*, İbrahim Kafesoğlu'nun *Türk Milliyetçiliğinin Meseleleri*, Tahsin Yahyaoğlu'nun *Tarım Kentleri*, *Milliyetçi Toplumcu Düzen* ve Abdurrahim Karakoç'un *Hasan'a Mektuplar* adlı şiir kitabı...

Abdullah Çatlı 1970'li yılların başında, yaz tatillerinde babasının yanında çalıştı. 50 kg ağırlığındaki kükürt torbalarını 5 ve 10 kiloluk torbalar haline getiriyordu. Her torba başına para alıyordu. Ayrıca her pazartesi günü kurulan pazara gidip traktör ve kamyonlarla köylerden gelen patates ve soğanları çuvallara doldurarak harçlığını çıkarıyordu.

1973 yazında, Abdullah lise diplomasını alır almaz üç yıllık nişanlılık dönemi de sona erdi; Meral Aydoğan'la resmî nikâhları ve düğünleri yapıldı.

Düğün, 16 ağustos 1973'te, Büyük Sinema'da oldu.

Abdullah Çatlı düğün vesilesiyle Meral Hanım'ın yakın akrabalarıyla da tanışma olanağı buldu. Ancak içlerinde en çok Meral Hanım'ın on dört yaşındaki "üvey dayısı" Yaşar Öz'ü sevdi!

Düğünde misafirlere tatlı-tuzlu kuru pasta ile limonata ikram edildi. Mahalle çalgıcılarının hareketli müziği eşliğinde misafirler gönüllerince eğlendiler. Düğün sonunda arkadaşları espri olsun diye, Abdullah Çatlı'ya kılıbık diploması, oklava ve mutfak önlüğü hediye ettiler!

Düğün sonunda da sırtına vurarak onu gerdek odasına soktular...

Ayrı eve çıkmışlardı. Ancak evleri yine aynı mahallede, anneleri ve babalarına oldukça yakındı.

Çok mutluydular. Ama Malî Bilimler Yüksek Okulu'nu kazanan Abdullah Çatlı için beş aylık eşini Nevşehir'de bırakıp Ankara'ya, okumaya gitme günü de gelip çatmıştı. Kırsal bölgelerde gelinin evinden çıkması ayıp sayıldığı için, Meral Çatlı, Ankara'ya götürülmedi. Kayınpederi ile kayınvalidesinin yanına yerleşti.

Gözyaşları içinde Ankara'ya uğurlanan Abdullah Çatlı'yı, bu büyük şehirde yaşamının rengini değiştirecek olaylarla dolu bir gelecek bekliyordu...

İkinci bölüm

(1974-1980)

Abdullah Çatlı daha evliliğinin tadını çıkaramadan, kendini başkentte buldu. 1974 yılı güzünde Ankara Malî Bilimler Yüksek Okulu'na başladı.[1]

Çatlı'nın okulu Ülkücülerin kontrolündeydi. Zaten okul, tanınmış Ülkücüleriyle ünlüydü: Selahattin Sarı, Türkmen Onur, Devlet Bahçeli...

Ankara'da Site Yurdu'nda kalıyordu. Dördüncü kattaki odasını, Nevşehirli hemşerileriyle paylaşıyordu: yiyeceğini, içeceğini ve fikirlerini...

12 Mart askerî yönetimi MHP gençlik kollarının faaliyetlerine ara vermemişti.

Ülkü Ocakları Birliği kapatılırken genel başkan olan Ramiz Ongun, 12 Mart'tan sonra parti gençlik kollarının başına geçecekti.

Ülkücülerin "dinlenme" dönemi fazla uzun sürmedi.

28 kasım 1974, Ülkücü hareket için dönemeç noktası oldu. MHP gençlik kolları bu tarihte yaptığı kurultayda "Tekrar dirilmekte olan komünizme karşı eylem" kararı aldı.

1974 yılından sonra siyasal olaylarda ölen ilk on kişi, tıpkı 1960'lı yıllarda olduğu gibi sol görüşlüydü.

Abdullah Çatlı, Türkiye'nin bir iç savaş ortamına sürüklenmesinde kendisine hangi rollerin düşeceğinden kuşkusuz o günlerde habersizdi.

Çatlı yeni geldiği başkentin hızlı siyasî yaşamına ayak uydurmaya çalışırken, Türkiye, askerî dönemden sivil döneme geçişin

1. Çatlı'nın üniversiteye kayıt için çektirdiği fotoğraf, ailesi tarafından ahşap çerçeve içine konularak duvara asıldı. Siyah gömlekle çektirilmiş olan bu fotoğraf halen Çatlı ailesinin duvarını süslemektedir.

sancılarını yaşıyordu. Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan asılarak idam edilmişlerdi.

Askerden sivile

12 Martçıların, Genelkurmay Başkanı Faruk Gürler'i cumhurbaşkanı yapmak için Parlamento üzerindeki son baskıları da, iki büyük partinin uzlaşmasıyla aşıldı. Demirel ile Ecevit anlaştılar ve Fahri Korutürk, cumhurbaşkanı seçildi.

14 ekim 1973'te genel seçimlere gidildi. CHP, tarihinde ilk kez AP'yi geride bırakarak 186 milletvekilliği kazandı. Bu sonuçta, Ecevit'in seçim mitinglerinde "İşkencecilerden ve kontrgerillaдan hesap sorulacağı" vaatlerinin de önemli rolü olmuştu.

AP 149, MSP 49, Demokratik Parti 45, CGP 13, MHP 3, TBP ise 1 sandalye kazandı. MHP aldığı yüzde 3,3 oy oranıyla 450 milletvekilinin bulunduğu Meclis'e 3 milletvekili sokmuştu. Seçimden umduklarını bulamamışlardı. 1969 seçimlerinde yüzde 3 oy almışlardı. Aradan geçen dört yılda oylarını sadece binde 3 artırmışlardı.

MHP devlet kadrolarına adamlarını yerleştirmek için hükûmette yer almak istiyordu. Ancak isteği gerçekleşmedi. CHP-MSP koalisyon hükûmeti kuruldu.

Hükûmet ortağı olamayan MHP, 1974 yılında yapılan Kıbrıs çıkarmasından yararlanmayı bildi. Türkiye'ye yayılan milliyetçilik dalgası, MHP'nin tabanda giderek büyümesini sağlıyordu.

Zaten kısa bir süre sonra da devletin içine sızmayı başardılar. Kıbrıs Harekâtı'nın ardından çıkan anlaşmazlıklar yüzünden CHP-MSP hükûmeti dağıldı.

31 mart 1975 günü AP-MSP-MHP-CGP bir araya gelerek koalisyon hükûmeti kurdular. MHP ilk kez, devletin kilit yerlerine kadro yerleştirmeye başladı.

Alpaslan Türkeş başbakan yardımcılığına getirildi. Görev alanı Millî İstihbarat Teşkilatı'ydı (MİT). Kısa zamanda MİT'teki birçok daire başkanlığını kontrol etmeye başladı.

12 Mart darbesinden sonra, 1974 yılında da tıpkı dört yıl önce olduğu gibi yine Ülkücüler solcuları öldürmeye başladı.

10 temmuz 1974'te sol görüşlü İzmit Petkim işçisi Ümit Tok vuruldu. Daha sonra yine sol kesimden, sırasıyla işçi Mehmet Filiz, öğrenci Şahin Aydın, işçi Hüseyin Örek öldürüldü.

Sanki birileri yeniden düğmeye basmıştı. Ülkücüler yine siyasal şiddeti yaygınlaştırmak için çaba sarf ediyorlardı. Sağ-sol ku-

tuplaşması keskinleştiriliyordu. 1975 yılında sekizi solcu, toplam dokuz kişi öldürüldü...

O yıllara kadar eylemlerde ateşli silahlar tek tük kullanılıyordu. Dinamit ve bomba ise hiç yoktu...

Artık zincir, demir, muşta dönemi kapanmaya başlıyordu...

Onların yerini tabanca, otomatik silah ve bombalar alıyordu.

Silahların Kıbrıs'tan geldiği söyleniyordu. Rumlardan kalan ganimetler Ülkücülerin bellerine sokuluyordu.

Bu silahları kimler getiriyor, kimler Ülkücülere veriyordu?

Baş tehdit ve dolayısıyla baş düşman komünizmdi. Ülkücüler ise bu savaşta devletin paramiliter gücüydü.

Vurucu timler, bombacı timler oluşturulmaya başlandı.

O yıllarda komando kampları da dirilmeye başladı. Kızılcahamam-Bolu arasında kurulan kampta Ülkücü gençler, 1960'lı yılların sonunda Muğla komando kampından yetişmiş Mustafa Sami Başaran başkanlığında silah kullanma, silah söküp takma, bomba yapımı, dağa çıkma eğitiminden geçirildi.

Gencecik çocuklar bu eğitimlerden geçirilip metropollere gönderildiklerinde, bazıları Ülkücü İskender Karyağdı gibi, bomba imal ederken parçalanarak öldü. Ama ölenin yerini, hemen bir başka Ülkücü genç alıyordu...

Gökçen doğuyor

1975 yılının mayıs ayında Ankara bombalı günler yaşıyordu.

Türk Hukuk Kurumu Başkanı Prof. Muammer Aksoy ve Prof. Uğur Alacakaptan'ın evlerine patlayıcı madde atılmıştı.

O günlerde, 22 mayısta, Abdullah Çatlı acilen Nevşehir'e çağrıldı...

Eşi Meral Nevşehir Devlet Hastanesi'ne kaldırılmıştı. Çatlı aslında karısının çok yakında doğum yapacağını biliyordu ama "işlerinin" çokluğu nedeniyle "ha bugün ha yarın" diye gidişini durmadan erteliyordu.

Haberi alır almaz Nevşehir'e koştu. Önce eve uğradı, Meral Hanım'ın hastaneye kaldırıldığını öğrenince dayısının Renault arabasına atladığı gibi hastaneye gitti. Meral Hanım doğum halindeydi.

Çatlı kapıda sigara üstüne sigara içiyordu. Eşinin doğum sancısı çığlıklarını duyuyordu. Sonunda müjdeyi aldı: bir kızı olmuştu.

Yanındaki arkadaşlarıyla hemen isim aramaya başladılar. İlk düşündükleri Osmanlı padişahlarının eşlerinin ya da kızlarının

isimleriydi. Sonunda ismi kendi buldu. Nihal Atsız'ın *Bozkurtlar* kitabını okumaktaydı o günlerde. Romandaki kadın kahramanlardan birinin adı Gökçen'di. Kızına Gökçen adını verdi...

Gökçen Çatlı, kitabın yazarlarına adıyla ilgili şunları söyledi:

"Adımı çok seviyorum. Ülkücü ismi. Zaten o yıllarda Ülkücüler doğan çocuklarına hep Gökçen gibi Ülkücü ismi koymuşlar."

Abdullah Çatlı, Gökçen'in doğumundan sonra, karısıyla kızını görmek için her hafta sonu Nevşehir'e gidip gelmeye başladı.

İlk trafik kazası

Susurluk onun ilk trafik kazası değildi... 1975 sonbaharında Nevşehir'den Niğde'ye okul arkadaşlarını görmeye giderlerken, tek kapılı Opel marka arabayla şarampole yuvarlanmışlardı. Yakın arkadaşı Ali camdan fırlamış, Ali'nin akrabası direksiyona sıkışmış, Çatlı'nın ise burnu bile kanamamıştı. Otomobilden çıkıp önce Ali'yi aramıştı. O sırada kazayı gören bir kamyon durmuş ve Çatlı'ya yardım etmişti. Arkadaşı Ali'yi, kamyon şoförü otomobilin otuz metre uzağında bulmuştu. Çatlı arkadaşını kucağına alıp yola çıkarmış, ancak üstleri başları kan içinde olduğu için hiçbir araç durup onları almamıştı. Sonunda bir araç durmuş, Ali ve onun akrabasını hastaneye yetiştirmesine yardımcı olmuştu. Çatlı, olayı daha sonra anlattığı Ali'ye, "Eğer o dakika elimde bir balyoz olsa bizi görüp de almayan tüm otomobilleri parçalardım" demişti...

Abdullah Çatlı ölümden dönmüştü. Ancak 4 kasım 1975 günü, arkadaşlarının Gazi Eğitim Enstitüsü'nü işgal etmeleri üzerine çıkan çatışmada Alpaslan Gümüş ölmüştü.

Çatlı, geçirdiği kazanın şokunu atlatmadan cenaze törenine katılmak için Ankara'ya geldi. Cenaze töreninde Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmen Okulları Genel Müdürü Ayvaz Gökdemir de vardı! Çatlı ile "Komando Ayvaz"ın yolları yıllar sonra yine kesişecekti...

1974 yılında 1975'in sonuna kadar geçen iki yıllık sürede meydana gelen çatışmalarda 50 kişi ölmüştü. Bunlardan 28'i sol, 6'sı sağ görüşlüydü. 16'sının ise görüşü belirlenememişti.

İlginçtir, o sırada ölen solculardan hiçbirinin faili yakalanamadı...

Çatlı'nın Ülkücü hareket içinde yükselişi

Ankara'da siyasî hava giderek gerginleşiyordu...

"Abdullah Çatlı" adı da buna paralel biçimde giderek ünlendi...

Ankara'ya geldiğinde Ülkücü hareket dağınıktı. Birbirinden

kopuk değişik gruplar vardı. Her grubun ise bir lideri vardır: Mehmet Ekici, Mustafa Mit, Muhsin Yazıcıoğlu, Şevkat Çetin, Alpaslan Gümüş, Talip Gün...

Herkes liderliğe oynuyordu. Bu nedenle gruplar arasında rekabet vardı.

Çatlı, Muhsin Yazıcıoğlu'nun grubundaydı.

Zamanla diğer grupları saf dışı bırakarak Ülkücülerin reisliğine kadar yükseldiler.

Çatlı üniversitenin ilk yılında okulun başkanlığına seçildi. Kısa bir sürede Ülkücü hareket içinde hızla yükseldi.

Esat Bütün anlatıyor; "1970'li yıllarda bizler için komando tabiri vardı. Biz bu komando tabirini yıkmak için takım elbise giyiyorduk. Özellikle yönetici durumunda olanlar mutlaka takım elbise giyerlerdi."

Abdullah Çatlı, gençliğinden itibaren şık giyinmesiyle tanınırdı. Çoğunlukla takım elbise giyiyordu. Arkadaşlarının da kendisi gibi giyinmesini istiyordu. Arkadaşlarını sık sık uyarırdı:

"Şimdi bir kavga çıksa, polis sizin gibi parka, postal giyenleri hemen gözaltına alır. Benim gibi giyinirseniz, polis sizden şüphelenmez."

Üniversitelerde olaylar çığ gibi büyüyordu.

Ülkücüler bir gün Hacettepe Üniversitesi'ni, bir gün Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulu'nu işgal ediyordu. Yüzlerce öğrenci taşlı sopalı birbirine saldırıyordu. Sadece üniversiteler kaynamıyordu. Ülkücülerin denetimindeki Yıldırım Beyazıt Öğrenci Yurdu'nda kalanlar, Altındağ Lisesi'ne saldırmışlardı. Aynı olay Abidinpaşa semtinde de gerçekleşti. Solcu öğrencilerden Ata Yıldırım genç yaşında yaşama veda etti.

27 Mayıs 1960 askerî hareketinin ünlü subaylarından Muzaffer Yurdakuler'in kendisi gibi solcu olan oğlu, Ankara Siyasal Bilgiler Fakültesi öğrencisi Hakan Yurdakuler tabancayla vurularak öldürüldü.

On beş yıl önce birlikte hareket ettikleri Yurdakuler'in oğlunun öldürüldüğü o günlerde MHP lideri Türkeş, "Ülkücüler devlet güçlerine yardımcı oluyor" diyordu...

Başkent Ankara Türkiye'nin aynasıydı.

18 mayısta solcu öğrenci Fevzi Aslansoy, 30 mayısta evinin duvarındaki MHP sloganını silerken Ensari Bingöl vuruldu.

Aralık ayında Ankara Ziraat Fakültesi'nde bir minibüse yaylım ateşi açıldı, Aynur Sertbudak öldü.

Çatışmalarda Ülkücüler de yaşamlarını kaybediyordu.

Ankara'daki Ülkücülerin cenaze törenlerinde bazen Abdullah Çatlı da konuşma yapıyordu. O dönemde Mehmet Albay, Ercüment Yahnici gibi bazı yakın okul arkadaşlarını da kaybetti.

Kim kimi, neden vuruyor? Olaylar nasıl çıkıyor, kim çıkarıyor? Anlamını ve önemini kaybetmişti. Türkiye kaosa sürükleniyordu...

Çatlı yurttan eve taşınıyor

Abdullah Çatlı üçüncü sınıfa geçtiğinde yurttan ayrılarak, arkadaşlarıyla birlikte Cebeci semtinde bir eve taşındı. Ev, İnci Sineması'nın bulunduğu apartmandaydı. Şimdiki düğün salonunun üstündeki dairede, dört kişi kalıyorlardı. Ancak misafirleri hiç eksik olmuyordu.

Çatlı, zorunluluk gereği eve çıkmıştı. O günlerde bazı semtleri "kurtarılmış bölge" yapmak için Ülkücülerin yurtlardan çıkarak ev kiralamaları isteniyordu. Üstelik evlerde illegal çalışmalar daha rahat yapılıyordu.

Bazı sol görüşlü polisler yurtlara göz açtırmıyor, ayrıca içlerine ajan sokuyordu.

Esat Bütün'den dinleyelim:

"Ben eve bir kez gittim, odaların duvarlarında Kürşat, bozkurt posterleri vardı.

İçimizde o yıllarda araba kullanan çok azdı. Çatlı iyi ve hızlı araba kullanırdı. Ocağın 06 NC 555 plakalı otomobilini kullanırdı.

Abdullah Çatlı, Ülkü Ocakları Ankara il başkanı olduktan sora, Türkiye'nin dört bir yanına gidip gelmeye başladı. Bu gezilerin birinde, Sivas Kızıldağ'a giderken, arabaları yoğun tipi nedeniyle yolda kaldı. Donma tehlikesi geçirdiler. Yoldan geçen bir otobüse binerek donmaktan kurtuldular.

Ankara il binası, o tarihte Maltepe'de şimdiki Koç Yurdu'nun tam karşısındaki 56 numaralı apartmanın üçüncü katındaki iki daireydi. Çatlı buraya sık sık gidip gelirdi.

Çatlı'nın okulu o yıllarda Ülkücülerin kalesiydi. Ankara'daki üniversitelerin çoğu solcuların denetimi altındaydı. Ülkücüler ise genelde ocağın elinde olan okulları tercih ediyorlardı.

Okulu da Cebeci'deydi. Site Yurdu ile okulu birbirine çok yakındı. O dönemde Çatlı'nın da içinde olduğu birçok Ülkücü, Cebeci'deki Acem 51 çay ocağında buluşup çay içerlerdi. Bu çay ocağı Çatlı'nın evine oldukça yakındı. Çay ocağını Karslı, yaşlı bir adam çalıştırırdı.

Cebeci'deki bir başka buluşma yeri de Burçak Lokantası'ydı.

Lokantanın asıl amacı, cezaevindeki Ülkücülere yemek yapıp yollamaktı.

O dönemde şarkı türkü söylemeleri doğru bulunmadığından ancak marş söylerlerdi. Okudukları yayınlar *Devlet*, *Genç Arkadaş*, *Hergün*'dü. Çatlı buralara yazı yazmadı.

MHP hareketi içinde "Doğu'nun başbuğu" olarak tanınan Yılma Durak o günleri şöyle tanımlıyor:

"O dönemin Ülkücüleri romantik, idealist gençlerdi!

Çatlı gibi kişilerin görevi harekete insan kazandırmaktı. Bu nedenle bilgi sahibi olmak için okumak zorundaydılar. Aynı zamanda bilgili olduklarını göstermek için mütevazı davranmalıydılar.

Çatlı konuşkan biri değildi, o dinlemeyi seviyordu."

Yakın arkadaşları, "Çatlı'nın büyüklüğü, sırlarını kimseye söylememesinden geliyordu" diyorlar.

Çatlı'nın Cebeci'deki okulu dışında çevrede bulunan Hukuk Fakültesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi, Basın Yayın Yüksek Okulu gibi tüm fakülteler solcuların denetimi altındaydı. Çatlı ve arkadaşları çevrede fazla gezemiyorlardı. Ya yurtta oturuyorlar ya da okullarının kantininden dışarı çıkamıyorlardı. Solcuların denetimi altında olan okullarda okuyan Ülkücü arkadaşları bu fakültelere girmekte zorluk çektikleri için, onları okullarına sokabilmek amacıyla, bazen büyük gruplar halinde o fakültelere giderlerdi. İşte o zaman taşlı sopalı kavgalar meydana gelirdi.

İbrahim Çiftçi Ürgüp'te

1976 şubat ayı. Ankara Turizm ve Ticaret Yüksek Öğretmen Okulu'ndan İbrahim Çiftçi ve altı arkadaşı solcuların denetimindeki Ürgüp Lisesi'ni "düşürmek" için Nevşehir'e yatay geçiş yaptılar. Sık sık solcu öğrencilerle kavga ettiler. Sonunda Çiftçi ve arkadaşları Ürgüp Asliye Ceza Mahkemesi'nde yargılandı. Ürgüp'ten kaçmak zorunda kaldılar.

Yaşamının bir bölümünü Nevşehir'de geçirmiş "ünlüler" arasında sadece İbrahim Çiftçi yoktu. İbrahim Şahin de o tarihlerde Nevşehir'de görev yapmıştı.

İbrahim Şahin ve Yaşar Öz de Nevşehir'de

Abdullah Çatlı'yla aynı yaşta olan, Tokat doğumlu İbrahim Şahin'in polis enstitüsü öğrencisiyken (1975-1976) bütün hayali futbolcu olmaktı.

Ailesi yoksuldu. Babası makarna fabrikasında işçiydi. Hüseyin ve Saim adında iki kardeşi vardı. Fanatik bir Ülkücü olan Şahin'in okulu bitirdikten sonraki ilk görevi, 1976'da Nevşehir Kozaklı'da komiser muavinliğiydi. Kozaklı'da ilçenin ileri gelenlerinden Kederoğlular ile tanıştı ve kısa zamanda onlarla içlidışlı oldu.

Ne tesadüftür ki, İbrahim Şahin'in ikinci görev yeri de Nevşehir Avanos'tu. Burada sivil kıyafetle olay çıkardı. Çarşının ortasında silah kullanan Şahin, ününü bu olayla yaptı ve sonunda Nevşehir il merkezine de geldi; Nevşehir GBT'ye (Genel Bilgi Toplama) tayin oldu.[2]

O sırada küçük kızıyla Nevşehir'de olan Meral Çatlı'nın babası İhsan Aydoğan ölünce ailenin işleri yarım kaldı. Ailede ticaretten anlayan kimse yoktu. Meral Hanım'ın üvey annesi, genç yaşına rağmen ticaretten iyi anlayan kardeşi Yaşar Öz'ü Nevşehir'e çağırdı. Yaşar Öz bir müddet işlerin başına geçti.

İbrahim Şahin Nevşehir'de polislik, Yaşar Öz de ticaret yaparken, Çatlı Ankara'da, Ülkücüler arasında popüler olmuştu.

Çatlı Ankara il başkanı

Peki, Çatlı genç yaşta, yirmi bir yaşında nasıl Ülkü Ocakları Ankara il başkanı oldu?

Çatlı'nın Nevşehirli hemşerisi Soner Arın, Çatlı daha Nevşehir'de lise öğrencisiyken Ankara'nın tanınmış Ülkücü simalarından biriydi. 12 Mart döneminde Site Yurdu'nun temsilciliğini yapmış, Beşevler sorumluluğunu almıştı. Çatlı hemşerisi Soner Arın ve Mehmet Dönmez sayesinde, kısa zamanda Ülkücü camiayı tanıdı.[3]

Kısa bir süre sonra da MHP'nin başbuğu Alpaslan Türkeş'le tanışacaktı.

Türkeş-Çatlı tanışması

Türkeş bütün Ülkücü kuruluşların yöneticileriyle haftada ya da on beş günde bir mutat toplantılar yapardı.

2. İbrahim Şahin, TBMM Susurluk Komisyonu'na verdiği ifadede biyografisini özetlerken, "12 Eylül 1980'den önce Nevşehir Emniyet Müdürlüğü'nde çalıştığını" söylemişti. Neden kesin tarih vermediği bazı yazarlar için merak konusu olmuştu. Kesin tarih vermezken, acaba araştırmacıların bu tarihleri ortaya çıkarabileceğini hesaba katmıyor muydu?

3. Abdullah Çatlı'nın eşi Meral Hanım yıllar sonra, TBMM Susurluk Komisyonu'na ifade vermek için Ankara'ya geldiğinde, Dikmen Sokullu Mahallesi'nde oturan Arın ailesine konuk oldu.

Türkeş'le ilk kez toplantıya katılanlara nasıl davranacakları konusunda öğütler verilirdi: "Kendisine mutlaka 'Başbuğ' diye hitap edeceksin. Kendini tanıtırken 'Başbuğum' diye söze başlayacaksın, karşısında put gibi duracaksın. Başbuğ odaya girer girmez, bir asker gibi ayağa kalkıp on beş dakika, yarım saat 'Başbuğ Türkeş' diye bağırılır. O otur demeden kesinlikle oturmayacaksın!"[4]

Türkeş üst yönetime seminerler verirdi, bunlara Çatlı da katılırdı. Seminerler Bahçelievler'de MHP Genel Merkezi'nde olurdu.

Çatlı, Türkeş'in sözlerini can kulağıyla dinlerdi:

"Gençler bu parti sizindir. Milletvekillerini bile bir müddet kullanabiliriz ama bunların yerine gelecek olan sizlersiniz. Biz asıl o zaman büyüyeceğiz. Çünkü milletvekilleri sizin gibi ocaktan yetişme değil. Şunu iyi bilin ki, bizim için bugün bir milletvekili ile Ülkücü bir genç arasında hiçbir fark yoktur."

Siyasî gelişmeler hakkında uzun uzun konuşan ve MHP'nin hızla büyüdüğünü söyleyen Türkeş, konuşmasını bir öğütle bitirirdi:

"Çok dikkatli olun. Yaptığınız işleri en yakın arkadaşınıza bile anlatmayın. Beraber çalışacağınız arkadaşlarınızı, çocukluğunuzdan beri tanıdıklarınızdan ve ne olursa olsun sizi satmayacak kişilerden seçin!"

Başbakan yardımcısı kimliğiyle Suudî Arabistan'a gidip hacı olan Alpaslan Türkeş, bu seminerlerde sık sık İslamiyet'i öven konuşmalar da yapıyordu. Daha önce övüp hiçbir yere sığdıramadığı Yusuf Akçura'ların, Ziya Gökalp'lerin yerine Necip Fazıl'ları övmeye başlamıştı. Mustafa Kemal'in bile adını artık eskisi gibi sık sık anmaktan vazgeçmişti.

Gençliğe örnek alınacak kişi olarak, "milliyetçi toplumculuğun" savunucusu Türkçü Nihal Atsız'ı değil, Türk-İslam sentezcisi Osman Yüksel Serdengeçti'yi gösteriyordu...

Daha önceleri sadece cuma namazlarına giden Abdullah Çatlı bu seminerlerin de etkisiyle bir ara beş vakit namaza başladı. O dönemde yetişen Ülkücü kuşak Türk kimliğinin önüne artık İslam kimliğini geçiriyordu. Yanında bozkurtu bulunan sarkık bıyıklı, uzun saçlı, elinde kılıcı olan "Türklük" simgesi posterlerin yerine Fatih Sultan Mehmed'lerin posterleri süslüyordu odalarının, yurtlarının duvarlarını.[5]

4. Ali Yurtaslan, *İtiraflar*, s. 87-88, Kaynak Yay.

5. 12 Eylül'den sonra cezaevlerinde "Türk-İslam sentezi"nin, "Türk"ünü de atan Ülkücüler artık tek bir kimliğe sahip çıktılar: İslam. İşin tuhaf yanı, Ülkücüler İslam'ı öğrendikleri Türkeş'e de, Müslümanlık bayrağıyla isyan ettiler, MHP'den kopup Büyük Birlik Partisi'ni kurdular...

Ülkücüler okullara gruplar halinde gidip geliyorlardı. Üniversitelere gidiş gelişlerinde de belli bir disiplin vardı. Her yurdun bir başkanı vardı ve çoğu kez "emrindeki" üniversitelileri o alıp götürürdü. Örneğin Site Yurdu'nda kalan öğrenciler Talip Gün, Yozgat Yurdu'nda kalanlar Şevkat Çetin ya da Erdem Şenocak, Niğde Yurdu'nda kalanlar Hamit Gündoğdu veya Ali Yurtaslan, Sivas Öğrenci Yurdu'nda kalanlar Abdullah Çatlı başkanlığında gidip geliyorlardı...

Öğrenci yurtları Ülkücü hareket için stratejik öneme sahip yerlerdi. Bir mahallenin veya bölgenin solcuların denetiminden kurtarılması için öncelikle oradaki öğrenci yurdunun ele geçirilmesi gerekiyordu.

Çatlı'nın ilk suç sicili

Ülkücülerin okullarına toplu gidip gelmeleri sürerken, Abdullah Çatlı 24 şubat 1977 tarihinde, ilk kez polis kayıtlarına geçmesine neden olan suçunu işledi. Üç gün gözaltında kalan Çatlı'nın ilk parmak izi tespiti 27 şubatta yapıldı.

Solcularla yapılan bir kavga sırasında belindeki tabancayı çıkarıp hem polislere hem de solcuların üzerine ateş açtığı için hakkında, Ankara Emniyet Müdürlüğü'nce "52804" sicil numarasıyla dosya açıldı. Suçu, "6136 Sayılı Kanun"a muhalefet, polise ateş etmek ve suç aleti tabancayı saklamak"tı.

Türkeş: "Bahçelievler emniyetli hale getirilmeli..."

MHP Genel Merkezi'nin bulunduğu Bahçelievler semtinin "kurtarılmış bölge" haline getirilmesi için Türkeş'ten emir alan Ülkücüler, bu amaçla yoğun faaliyetlere giriştiler.

Abdullah Çatlı bu bölgedeki Nenehatun Öğrenci Yurdu'na büyük önem verdi.

Cebeci'deki evde oturmasına rağmen bu yurtta kendisine özel bir oda hazırlattı. İki yardımcısı vardı: Feridun Akkuzu ve Nevzat Bor.

Yurdun yönetim odasından Emek ve Bahçelievler'deki olayları yönetmeye başladı. Stratejiler tespit etti, ekipler oluşturdu. Solcuların denetimindeki Diyarbakır Öğrenci Yurdu'yla hemen her gün çatışma halindeydiler.

Bölgede ilk öldürme eylemleri başladı. Solcu gençler İbrahim Bozkurt ve Zafer Boz arka arkaya öldürüldü. Emek'te başta Nok-

ta Kıraathanesi olmak üzere solcuların gittikleri kahveler tabancayla tarandı.

Solcuların "elinde olan" Eczacılık Fakültesi gibi öğrenim yerlerine bomba atılarak, olay çıkarılıp süresiz tatil edilmesi sağlandı.

Çatlı, Ankara il başkanlığında on iki ay kaldı. Ondan sonra göreve Esat Bütün getirildi.

Ersun darbesi

Türkiye bu kaos ortamında hızla seçime gidiyordu.

5 haziran 1977 seçimlerinin favorisi CHP'ydi.

CHP'nin güçlü bir biçimde hükûmet olma olasılığı, başta MHP olmak üzere birçok çevreyi korkutuyordu.

Bu çıkar grupları, seçimleri yaptırmama planını devreye soktular.

1 Mayıs 1977 İşçi Bayramı için İstanbul'un Taksim Meydanı'nda, Türkiye'nin o güne kadarki en büyük kitle gösterisinde yapılan provokasyon sonucu, vahşi katliamlardan ilki yaşandı. Otuz dört kişi yaşamını kaybetti.

29 mayıs 1977 günü Sirkeci Garı ve Yeşilköy Havaalanı'na valiz içinde bırakılan bombaların patlatılması sonucu beş kişi öldü.

Aynı gün, İzmir Çiğli Havaalanı'nda CHP lideri Bülent Ecevit'e suikast girişiminde bulunuldu. Bu girişim, CHP yöneticisi Mehmet İsvan'ın ayağından yaralanmasıyla hafif atlatıldı.

CHP lideri Ecevit, 3 haziranda yapacağı İstanbul mitingi öncesi, Başbakan Süleyman Demirel tarafından uyarıldı:

"Mitingi yapmayın, size karşı suikast girişiminde bulunacaklar."[6]

Erken seçim kararının alındığı nisan ayından önceki üç ay içinde 59 kişi yaşamını kaybederken, erken seçim kararının alındığı tarihten seçim gününe kadar 133 kişi öldürülüyordu.

Bunların 89'u sol, 17'si sağ görüşlüydü.

6. Suikast bilgisinin Demirel'e MİT'ten geldiği sanılıyordu. Olayın böyle olmadığı sonradan anlaşıldı. Kitabın bundan sonraki bölümlerinde kim olduğunu ayrıntılarıyla okuyacağınız, Alman istihbarat örgütü BND'nin önemli isimlerinden ve MHP'yle sıkı ilişkileri olan Dr. Kannapin, suikast bilgisini *Tercüman* gazetesinin sahibi Kemal Ilıcak'a söylemiş, o da Başbakan Süleyman Demirel'e aktarmıştı. Daha önce Demirel'in bilgiyi MİT'ten aldığını yazan Cüneyt Arcayürek de bunu yıllar sonra düzeltti. "Demirel bana Ecevit'e Taksim'de suikast yapılacağı ihbarının MİT'ten geldiğini söylemiş. Ecevit ise söyleşimizde, başbakan olunca MİT'te böyle bir bilgi bulamadığını ifade etmişti. Ünlü yazar Uğur Mumcu, dosyalarından çıkardığı bilgiyle olaya yeniden ışık tuttu: suikast ihbarını Alman gizli servisinden Dr. Kannapin sağ eğilimli büyük bir gazetenin patronuna, İstanbul'a geldiğinde bildirmiş, o da Demirel'e bilgiyi aktarmış." (Cüneyt Arcayürek, *Darbeler ve Gizli Servisler*, s. 205.)

Onlarca insanımızın ölümüne neden olan bu provokasyonu kimler yapıyordu?

Tesadüf: 1977 yılının şubat ayında CİA'nın yeni başkanı Amiral Stansfield Turner Türkiye'yi ziyarete gelmişti.

Tesadüf: MHP lideri Türkeş'in dünürü Şahap Homriş MİT Hukuk Dairesi başkanıydı.

Tesadüf: Türkeş'in damadı Yüzbaşı Davut Homriş ise o günlerde Özel Harp Dairesi'nde görev yapıyordu.

Baba oğul Homrişlerin bu olaylarla bir ilgisi var mıydı?

Bilinmiyor. Bilinen: cuntanın şefleri...

Yapanlardan bazıları 1 haziran 1977 tarihinde ortaya çıktı.

Yüksek Askerî Şûra'ya üç ay kala, MHP'li olduğu bilinen Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Namık Kemal Ersun emekliye sevk edildi! Orgeneral Ersun'un emekli edilmesi için, üç ay sonra yapılacak Yüksek Askerî Şûra bile beklenmemişti! Genelkurmay Başkanı Semih Sancar, "TSK macera peşinde koşanlara asla iltifat etmeyecektir" dedi.

Orgeneral Ersun'un ekibinden başta Recai Ergin, Musa Öğün gibi komutanlar olmak üzere 850 subay ordudan atıldı.

Orgeneral Ersun, Askerî Yüksek İdare Mahkemesi tarafından Kara Kuvvetleri komutanlığı görevine iade edildiği halde, Genelkurmay onu görevine başlatmadı!

O günlerde damat Davut Homriş Özel Harp Dairesi'nden ayrılmak zorunda kaldı. Başta Şahap Homriş olmak üzere MHP'li ekip MİT'ten de tasfiye edilmeye başlanmıştı.[7]

Bütün provokasyonlara rağmen 5 haziran 1977'de seçimler yapıldı.

CHP oylarını yüzde 41,4'e çıkararak birinci parti oldu.

MHP umduğunu bulamamıştı; oylarını ancak yüzde 6,4'e çıkarabilmişti.

Alpaslan Türkeş, ne darbeden ne de seçim sandıklarından umduğunu bulabilmişti...

Ne seçimle ne de cuntayla iktidar olmayacaklarını artık anlamaya başlamıştı...

Meclis'te tek başına çoğunluk sağlayamayan Ecevit'in kurduğu azınlık hükûmeti güvenoyu alamadı.

İkinci MC (Milliyetçi Cephe) kuruldu. 21 temmuz 1977'de ku-

7. MİT'in önemli isimlerinden Hiram Abas, darbe başarısız olduktan sonra emekliliğini istedi. Emekliliğinde Halit Narin'in yanında çalıştı. Ersun darbesini iş dünyasından Halit Narin gibi isimler de destekliyordu. Abas'ın geçici emeklilik günlerinde Narin'in yanında çalışmış olması bu nedenle önemlidir. Hiram Abas daha sonra MİT'e geri döndü ve müsteşar yardımcılığına kadar yükseldi. 26 eylül 1990'da bir suikast sonucu öldürüldü.

rulan bu hükûmette Türkeş bir kez daha başbakan yardımcılığı koltuğuna oturdu. Ancak cephe hükûmetinin ömrü uzun olmadı, 29 aralık 1977'de verilen gensoruyu 14 bağımsızın da desteklemesiyle düştü. CHP- bağımsızlar hükûmeti kuruldu. Bu tarihten sonra Türkiye, hızla kitlesel eylemler sahnesine sürüklenecekti...

MHP'nin devletten tasfiye edildiğini gören Türkeş, daha radikal tedbirlere başvurarak, devleti bir an önce CHP'nin elinden kurtarma stratejisini yaşama geçirdi. Oluk oluk kan akıyordu.

Tüyler ürpertici cinayetler işleniyordu. Örneğin, Ankara'da ODTÜ mezunu mühendis Salih Kandemir Ülkücüler tarafından Ankara Otobüs Terminali'nden kaçırıldı. İşkenceli sorgulamadan geçirildi. Sonra boğularak öldürüldü. Ardından ölümünden emin olmak için gırtlağı kesildi. Solcu mühendis Kandemir'in cesedi 21 aralık 1977 günü bulundu...

Bu cinayetlerde artık "paravan örgüt" adları da kullanıyorlardı.

Dönemin Ülkücü liderlerinden Esat Bütün, bugün bu örgütlerden şöyle söz ediyor: "ETKO, TİT, TÜŞKO gibi isimleri biz sola olan kompleksimizden kullanırdık. Hani onlarda var ya, TİKKO, THKO gibi..."

ÜGD İkinci Başkanı Çatlı

Siyasî kaosun ülkeyi altüst ettiği sıralarda, Abdullah Çatlı da Ülkücü hareket içindeki merdiveni hızla tırmandı...

2 nisan 1978'deki 7'nci olağanüstü kongresinde, Ülkü Ocakları Derneği'nin asil üyeliğine seçildi...

İki ay sonra 25 mayıs 1978'de Ülkücü gençlik için en ideal statü olan, Ülkücü Gençlik Derneği'nin (ÜGD) ikinci başkanlığına yükseldi.

ÜGD merkezi, Ankara Demirtepe'de, Necatibey Köprüsü'nün yanındaki apartmanın sekizinci katıydı. Önce tek bir daireydi, daha sonra yanındaki daire kiralandı. Artık burası Çatlı'nın yeni mekânıydı.

Peki, yirmi iki yaşındaki Çatlı nasıl ÜGD ikinci başkanı oluvermişti? Hangi kişisel özellikleri onu bu aşamaya taşımıştı?

Çatlı, artık Ülkücü camiada iki yönüyle tanınıyordu.

Teşkilatçı ve gözü kara...

Ondan önceki dönemlerde Ankara il başkanları, yapılacak eylemleri bölge başkanlarına söylüyor, bölge başkanları da şubelere bildiriyordu. Çatlı ise bu "bürokratik" işlemleri kaldırarak eylemi direkt gerçekleştirecek kişiye söylüyordu. Ayrıca, çevresin-

de kendisine bağlı bir "çelik çekirdek" oluşturmuştu. Eylemleri, bunlara yaptırıyordu.

Bu örgütlülük, bir olayın açığa çıkması sonucu çok az kişinin yakalanmasını sağlıyordu: azmettiren ve eylemi yapan. Diğer bürokratik yapıda birçok kişi, çorap söküğü gibi ortaya çıkarılıp cezaevlerine yollanıyordu. Ancak Çatlı, kendi "tarzı" yüzünden birçok olayın azmettiricisi olarak yıllarca aranmak durumunda kalacaktı.

Baba Çatlı kızına hediye götürüyor

O, aynı zamanda baba olmanın gereğini de yerine getirirdi. Hafta sonları elinden hiç eksik etmediği hediye paketiyle Nevşehir'e, eşini ve kızını görmeye giderdi.

Gökçen Çatlı'dan dinleyelim: "Bir seferinde bana 'Banyoya bakar mısın?' dedi. Banyoda alt üst etek, kırmızı pabuç, kırmızı çorap vardı. Gelinlik giymiş bebek getirirdi. Bir seferinde de uzaktan kumandalı araba getirdi, Nevşehir'de ilk uzaktan kumandalı araba benim olmuştu. Sonra da hiç ihmal etmedi."

"Baba Çatlı" evine, kızına hediyeler götürürken, Türkiye kan kaybetmeye devam ediyordu: Ecevit hükûmetinin kurulmasından sonraki üç ay içinde toplam 187 kişi yaşamını kaybetti.

Ülkücüler, illegal yaşamayı da öğrenmeye başladılar. Çatlı sadece kızına hediye götürmüyor, aranan Ülkücülere de sahte kimlik "hediye" ediyordu. Arananlara sahte kimlik yapıp veriyorlardı.

Çatlı sahte kimlik yapmayı öğreniyor

Abdullah Çatlı yaşamı boyunca birçok kez işine yarayacağı sahte kimlik yapımını Ülkücü arkadaşı Ali Kaçar'dan öğrendi.

Önceleri, sadece sahte öğrenci şebekesi yapabiliyorlardı. Bunun için kaçak şahıstan bir fotoğraf isteniyor, Ülkücülerin hâkim olduğu okuldan bir şebekeye alınıyor, fotoğrafı yapıştırıldıktan sonra okulun mührü vuruluyordu.

Daha sonra, sahte nüfus cüzdanı yapmayı öğrendiler:

Ülkücülerden herhangi birinin nüfus cüzdanı alınıp, fotoğrafı sökülerek aranan Ülkücü'nün fotoğrafı yapıştırılırdı. Bunun bir başka yolu ise, Ülkücü muhtarlardan, aranan Ülkücü adına nüfus cüzdanını kaybettiğine dair belge alınır, bu belge nüfus işlerine götürülür, oradaki Ülkücü memurlar tarafından aranan kişiye yeni bir hüviyet yapılırdı.

Buralarda dikkatli olunması gereken en önemli husus, kimliğini kaçak Ülkücü'ye veren kişinin bu olaydan haberdar olmasıydı. Aksi takdirde, basit hatalar yüzünden kaçak Ülkücü yakalanabilirdi.

Cezaevinden Ülkücü kaçırma

Cezaevlerinden sahte evraklarla Ülkücü kaçırmayı da öğrendiler.

Bu "işi" onlara öğreten, eski bir sabıkalı olan İbrahim Songür'dü. Bu adamın "mesleği" başta Ermeniler olmak üzere Türkiye'yi terk eden azınlıkların evlerini sahte belgelerle zimmetine geçirmekti. Cezaevinde Ülkücülerle arkadaş olmuştu. Özellikle cezaevleri sorumlusu Ülkücü Selahattin Sarı'ya sahte evrak düzenleyerek bazı kişileri rahatlıkla dışarıya çıkarabileceğini söylüyordu sürekli...

Selahattin Sarı, zaten her hafta cezaevlerindeki Ülkücülerin durumu ve ihtiyaçları konusunda ÜGD Hukuk Masası'na rapor hazırlıyordu. Son raporunda dolandırıcı İbrahim Songür'ün teklifini de yazdı.

ÜGD Başkanı Muhsin Yazıcıoğlu, Abdullah Çatlı ve Hukuk Masası Şefi Ali Kaçar bu teklifi tartıştılar. Olabileceğine karar verdiler.

Ali Kaçar cezaevine giderek dolandırıcı İbrahim Songür'le görüştü. Anlaştılar.

Plan şöyleydi: İbrahim Songür, cezaevinden kaçırılması düşünülen kişi için Yargıtay ya da herhangi bir mahkeme adına tahliye kararı yazacaktı. Bu yazı, cezaevinden dışarı çıkarılarak daktilo edilecek ve tekrar İbrahim Songür'e ulaştırılacaktı. Daktilo edilmiş metin, bu, yılların deneyimli "üçkâğıtçısı" tarafından yapılan sahte mühürle mühürlenecekti. Son gelinen noktada, mühürlenen tahliye yazısı cezaevinden tekrar çıkarılarak, mahkemenin yapıldığı yerden ya da dava Yargıtay'da ise Ankara'dan, Ülkücü'nün bulunduğu cezaevine postalanacaktı.

İlk deneme yapıldı. Ali Bülent Orkan ve Erdal Kabakum, bu plan dahilinde cezaevinden kaçırıldı...

ÜGD merkezi, cezaevinden kaçırılacak kişilerin kim olacağına belli koşullara bağlı olarak karar veriyordu. Öncelikli şart, cezaevinden kaçırılan kişinin, merkezin verdiği her türlü eylemi yapma zorunluluğuydu. Örneğin Ali Bülent Orkan, Çankırı Cezaevi'nden sahte belgeyle kaçırıldıktan bir süre sonra Ankara Piyangotepe'de bir kahveyi tarayarak yedi kişinin ölmesine neden olacak ve daha sonra yakalanıp idam edilecekti...

Eskişehir Cezaevi'nden kaçırılan Erdal Kabakum ise bomba yapımında ustalaşmıştı. Yakalandığı Balıkesir'de polise verdiği ifadede, cezaevinden kaçtığı süre içerisinde on üç bomba yapıp çeşitli yerlere attığını itiraf etti...

Ülkücüler sahte kimlikler yapmayı, cezaevinden arkadaşlarını kaçırmayı çok çabuk öğrenmişlerdi. Çok çabuk öğrendikleri bir başka ustalığı da silah kullanmada gösterdiler.

1970'li yılların başında, tek tük olan tabanca sayısı bu yıllarda neredeyse her Ülkücü'nün silah taşımasına kadar vardı. Artık tabanca bile yetersiz kalmış, otomatik makineliler dönemi başlamıştı.

23 şubat 1978 tarihinde portakal yüklü bir kamyonda arama yapan Ankara polisi, portakal sandıkları içerisinde yüzlerce makineli tüfek bulmuştu. Silahların sahipleri MHP Gençlik Kolları üyesi Ali Halama, Sami Ocak, Ekrem Pazarcı, Fuat İstanbulluoğlu'ydu...

Amerikalı gazeteci

Ülkücüler yaptıkları eylemlerle yavaş yavaş yurtdışında da "popüler" olmaya başlamışlardı.

Türkiye'nin böyle bir döneminde *Washington Post* gazetesi muhabirinin Ülkü Ocakları İkinci Başkanı Abdullah Çatlı'yla röportaj yapması son derece ilginçti. Amerikalı muhabirin, "Siz yirmi iki yaşındasınız, böyle büyük bir derneği nasıl yönetebiliyorsunuz?" sorusuna Çatlı, "Fatih Sultan Mehmed de İstanbul'u fethettiğinde aynı yaştaydı" yanıtını verdi.

Arkadaşlarının anlattığı ilginç olaylardan biri de, Almanya'nın nasyonalist gençlerinin Türkiye'ye gelip Çatlı'dan akıl almış olmalarıdır.

Ona, "Siz Türkiye'de çığ gibi büyüyorsunuz, komünizmle harika mücadele ediyorsunuz. Biz de sizin gibi büyük bir hareket olmak istiyoruz. Ne yapabiliriz?" şeklinde fikir danışıyorlardı. Hitler'in sempatizanları Çatlı'dan akıl alıyorlardı!

Terörü tırmandırma stratejisi: ünlü isimler öldürülüyor

1978 yılından itibaren Türkiye'nin aydınları peş peşe suikastlara uğramaya başladılar:

Ankara Cumhuriyet Savcı Yardımcısı Doğan Öz, 24 mart

1978'de evinin önünde Anadol marka arabasını çalıştırıp ısınmasını beklerken, altı el ateş edilerek öldürüldü.

Balistik uzmanları cinayetten bir ay sonra, 5 ocak günü, Demirlibahçe'de Muzaffer Üstünel adındaki gencin öldürülmesinde kullanılan 9 mm çaplı 14'lü tabancanın, Doğan Öz'ün öldürülmesinde de kullanıldığını kanıtladılar.

Muzaffer Üstünel'i öldürenler Ülkücülerdi. Katillerin nerede aranacağı belli olmuştu. Ülkücülerin karargâhlarından biri olarak bilinen Ankara Ticaret ve Turizm Yüksekokulu daha sıkı izlenmeye başlandı.

Bu okulun öğrencilerinden İbrahim Çiftçi, bir genç kızın yolunu kesip tehdit edince gözaltına alındı. Sorgulaması sırasında polislerden biri, Çiftçi'nin, Doğan Öz'ün katilinin tarifine çok benzediğini fark etti. Tanık Hayati Erdoğan, emniyete çağrılarak teşhis yaptırıldı. Bu arı, teşhis tutanağına aynen şöyle geçti: "Tanık Hayati Erdoğan, beş kişi arasına karıştırılmış İbrahim Çiftçi'yi görünce önce sarardı, sendeledi ve 'Buydu buydu, savcıyı vuran buydu!' diye konuştu..."[8]

Çiftçi, suçunu itiraf etti ve kendini azmettirenler olarak, Ankara Ülkü Ocakları İkinci Başkanı Hüseyin Demirel ile Muzaffer Üstünel'i öldürmekten hakkında gıyabî tevkif kararı bulunan Hüseyin Kocabaş'ın isimlerini verdi.[9]

Doğan Öz'le başlayan bu cinayetler, Ord. Prof. Bedri Karafakioğlu, Prof. Dr. Ümit Doğanay, Prof. Dr. Cavit Orhan Tütengil, Doç. Dr. Bedrettin Cömert, Doçent Orhan Yavuz, TRT prodüktörü ve yazar Ümit Kaftancıoğlu, Adana Emniyet Müdürü Cevat Yurdakul, DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler'le uzadı gitti... Çoğu, Türkiye'nin içine düşürüldüğü "istikrarsızlaştırma" komplosuna kurban giden bu aydınlarımızın katillerinden bir kısmı yakalanıp yargılandı, bir bölümü faili meçhul kaldı.

Fendoğlu'na bombalı paket

Terör Türkiye'yi esir almaya başladı. Artık devreye "profesyoneller" giriyordu.

Tabancalar yerini bombalara bıraktı: Ankara Devlet Mimarlık ve Mühendislik Akademisi'nden çıkan öğrencilerin üzerine;

8. Ümit Sezgin, *Aydınlanmamış Cinayetler*, s. 22.

9. İdamla yargılanan Çiftçi'nin dava maratonu 6 yıl 9 ay sürdü. 9 ocak 1985'te beraatla sonuçlandı. İbrahim Çiftçi, Türkeş'in ölümünden sonra 17 haziran 1997'de yapılan MHP kurultayında genel başkan adayı oldu.

kontrgerillanın açığa çıkarılması için Meclis'te olağanüstü çalışma yürüten CHP milletvekili Süleyman Genç'in evine ve Halkevleri Genel Merkezi'ne bombalar atıldı.

Bombalar sadece Ankara ve İstanbul'da patlamıyordu...

Bazen başka illere de gönderiliyordu...

6 nisan 1978 tarihinde Ankara Kızılay Postanesi'nden, son günlerde CHP'ye yakınlaşan Malatya bağımsız belediye başkanı Hamit Fendoğlu'na bir paket gönderildi. Bir gün sonra benzer bir paket, yine aynı postaneden, Kahramanmaraş Pazarcık ilçesinin solcu belediye başkanına gönderildi.

Hamit Fendoğlu kendine gönderilen paketi 17 nisanda açtı. Açmasıyla birlikte gelini ve torunuyla birlikte öldü.

Pazarcık belediye başkanına gönderilen paket ise yerine ulaşmadan posta memurunun elinde patladı.[10]

Bu iki bomba Malatya ve Kahramanmaraş'ta onlarca kişinin ölümüyle sonuçlanan çatışmalara zemin hazırladı.[11]

Ne oluyordu?

1978 başında CHP hükûmetinin işbaşına gelmesiyle birlikte MHP yeni bir iktidar stratejisi aramaya başlanıştı. Siyasal ve toplumsal gerilimi sürekli artırmaya yönelik bir stratejiydi bu. Şiddet tırmandırılarak terör kitleselleştirilecekti. Öte yandan da etnik-mezhepsel temele dayalı ayrımcılık körüklenerek gerginlik tırmandırılacaktı. Terörden korkan sağcı Sünnîler kendilerini korumak için MHP'ye sığınacaklardı. Böylece sağın önderliği MHP'ye geçecekti. Bir diğer amaç da, tıpkı 1977 seçimlerinden önce olduğu gibi, "devlet gücüne sivil destek" misyonu doğrultusunda, derinleştirilen bu bunalıma müdahale edecek askerin yanında yer alarak iktidara yerleşmekti. Bunun ilk adımı ise sıkıyönetimdi.

İşte "bu kutsal dava"lar uğruna, Ülkücü terör, artık hedef bile seçmemeye başladı...

"Polislerle arama yapardık"

Şuursuz terör oluk oluk kan akıtıyordu...

16 martta İstanbul Üniversitesi öğrencilerinin üzerine bomba

10. Hamit Fendoğlu'nun ölümünden sonra Malatya'da terör olayları meydana geldi, Alevî yurttaşlara karşı provokasyonlar yapıldı. MİT kayıtlarına göre bu olayları yaratanlar arasında Abdullah Çatlı da vardı. Bu gerçek, olaylardan tam yirmi yıl sonra, TBMM Susurluk Komisyonu'nun talebi üzerine MİT'in gönderdiği yazıdan anlaşıldı.

11. Belediye başkanlarına gönderilen bombalı paketler ile yıllar sonra Doç. Dr. Bahriye Üçok'a gönderilen bomba aynı türdendi.

atıldı, yedi öğrenci öldü.[12]

8 ağustosta Ankara Tepecik'te seyir halindeki halk otobüsü tarandı, beş kişi yaşamını kaybetti.

Olayların biri bitiyor, ne olduğu anlaşılamadan diğeri başlıyordu...

10 ağustos 1978'de Ankara'nın Balgat semtindeki iki kahve silahla taranarak beş kişi öldürüldü. Bu olaydan yargılanıp idamı edilen ülkücü Mustafa Pehlivanoğlu'nun 22 eylül 1980 tarihindeki itirafları, 1970'li yılların sonunda Ülkücü hareketin hangi noktalara geldiğini de ortaya koyuyordu:[13]

"1976 senesinde mahalleden komşu olduğum Mehmet Varlık ve İsmail Köksal vasıtasıyla Haydar Şahin'le tanıştım. İlk defa bu şahsın telkinleriyle Ülkücü olmaya karar verdim ve bunların vasıtasıyla Balıçelievler'de Ülkü Ocakları'nın açtığı tekvando kurslarına gittim.

Daha sonra Ömer Müjdeci, Haceli Bahşi, Abdurrahman Yurtsever, Ahmet Çil, Haydar Şahin'le Karapınar Mahallesi'nde kitaplık teşkilatını kurduk. Bu teşkilatımız, Dikmen Büyük Ülkü Derneği'ne bağlıydı. Size teşkilatlar hakkında bilgi vermek istiyorum. Mahallelerde kitaplık teşkilatları vardır. Daha büyük mahallelerde ise Büyük Ülkü Derneği'nin şubeleri vardır. Kitaplıkların başkan ve başkan yardımcısı Ankara Ocağı'ndan atanır.

Örgütün kitaplıklarında ve Büyük Ülkü Derneği şubelerinde iki türlü silah vardır. Şahsa ait silahlar ve örgüte ait silahlar. Bu silahlar Ankara Ocağı'nda ya da Genel Merkez'de bulunmaz, mahallelerdeki teşkilatlardadır.

Bizim Karapınar'daki kitaplığımıza Asayiş Şubesi'nde görevli şoför olarak çalışan polis memuru Mustafa gelirdi. Birkaç polis daha gelirdi ama onların isimlerini bilmiyorum. Biz bu polislerle mahallede komünist olarak tanıdığımız şahısların evlerini aramaya giderdik. Bu polisler, yaptığımız aramalarda ele geçirilen silahları bize verirlerdi.

Bir eylem yapılacağı zaman, eylemi yapacak olan örgüt şubesi-

12. Ülkücü Ali Yurtaslan itiraflarında, bu olayda kullanılan TNT'leri Abdullah Çatlı'yla ilişkilendiriyordu. Olayla ilgili olarak 1979'da açılan dava, 1980'de sanıkların delil yetersizliğinden beraatıyla sonuçlandı. Davanın zaman aşımına uğramasına çok az bir zaman kala, 1993'te, Ülkücü Zülküf İsot'un ailesi, oğullarının 16 Mart Katliamı'na karıştığını, sonra da Ülkücü arkadaşları tarafından öldürüldüğünü iddia edince dava yeniden açıldı. Nisan 1997'de ortaya çıkan sürpriz tanık Astsubay Oğuz Serçinlioğlu'nun açıklamalarıyla olay yeniden Çatlı'yla ilişkilendi. (Ayrıntılarını daha sonraki bölümlerde göreceğiz.)

13. Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Savcılığı'nın "MHP ve Ülkücü Kuruluşlar" iddianamesi, s. 594 vd.

ne, Ankara Ocağı'ndan ve Büyük Ülkü Derneği Genel Merkezi'nden haber gönderilir. Bu haber sonucu mahallelerdeki teşkilatlardan talimat verilen şube ya da kitaplık görevlisi silahları getirir. Eylem yapacak kişi de, Ankara Ocağı'na ya da Büyük Ülkü Derneği'ne gelir, silahı alır, eylemi yaptıktan sonra silahı tekrar getirir, aldığı yere teslim eder."

Pehlivanoğlu'nun itirafında Çatlı

"Büyük Ülkü Derneği emir ve direktif veren temsilci bir örgüt, Ankara Ocağı ise Büyük Ülkü Derneği'ne bağlı vurucu güç ve icra organıdır. Emir ve direktifleri verenler, eylemleri yönlendirenler Abdullah Çatlı, Muhsin Yazıcıoğlu, Şevkat Çetin ve Esat Bütün'dür. Örgütte daha ziyade Vizor, Beretta ve Browning ile Mat otomatik tabancalar vardı. Ancak son zamanlarda Smith Wesson tabanca kullanılıyordu. Zira bu tabanca boş kovan bırakmıyordu.

Gerek kitaplık, gerekse oba ve şubeler yapılan eylemler hakkında Genel Merkez'e raporlar verirler. Her hafta Ankara Ocağı'nda ve Büyük Ülkü Derneği Genel Merkezi'nde başkanlar seviyesinde toplantılar olur. Benim örgüte girdiğim 1976 ve müteakip senelerde Büyük Ülkü Derneği'nin başkanları sırasıyla Ali Batman, Muhsin Yazıcıoğlu'ydu. Ankara Ocağı'nın başkanları ise Abdullah Çatlı, Esat Bütün'dü. Muhsin Yazıcıoğlu ve Abdullah Çatlı en faal isimlerdi. İstanbul teşkilatını Genel Merkez'e bağlayan bu ikili olmuştur.

Bizim mahalledeki kitaplığa İsa Armağan illegal olarak Akdere bölgesinden gelip katıldı. Bu şahsın görevi eylemler yapmak ve önderlik yapmaktı. Eylemlerde bizi örgütleyen ve bize silah temin eden kişi İsa Armağan'dı. Mahallede ve çevrede sol görüşlü olarak tanıdığımız birçok kişinin evini bombaladık, dinamitledik, kurşunladık. Karapınar kitaplık kolunda bir süre görev yaptıktan sonra ben, İsa Armağan, Haydar Şahin, İsmail Köksal, Mehmet Varlık, Sabahattin Bayrak, Remzi Ağaçbekler, Fehmi Kandemir kitaplıktan ayrılıp tamamen Genel Merkez'de Abdullah Çatlı'nın emrine girdik, hepimiz bu şahsın emrinde illegal olarak öldürme, yaralama eylemlerini gerçekleştirdik."

Şifreler... Şifreler...

Mahallelerde kitaplık kurulmasının amacı elbette ki gençlere okuma alışkanlığı sağlamak değildi.

Ülkücüler arasında kullanılan bazı şifreler bu kitaplıkların ne amaçla kullanıldığını gösteriyor. İşte birkaç örnek:

Dış Politika ve Kıbrıs: dinamit.

Türkiye Tarihi: büyük otomatik tabanca.

Gönül Seferberliği: 14'lü tabanca.

Dündar Taşer'in Büyük Türkiye'si: 7,65 mm tabanca vb...

Ülkücü gençler "kitaplıklarının" ihtiyacı olan "eserleri" Genel Merkez'e şöyle rapor ediyorlardı:

"Bizim elimizde iki adet 'Türkiye Tarihi' ile üç adet 'Gönül Seferberliği' adlı kitaplar var. Bizim acilen 'Dış Politika ve Kıbrıs' adlı kitaba ihtiyacımız var."

Kitaplık ve kitabın ne olduğu saptamasından sonra Pehlivanoğlu'nun anlatımlarına devam edelim:

"Abdullah Çatlı, İsa Armağan'la temas kuruyor ve talimat veriyordu. Verilen bu talimatı ise İsa Armağan bize aktarıyordu.

Ben 1977 yılının beşinci ya da altıncı aylarında ideolojik nedenle (silah sıkmaktan) cezaevine düşmüştüm. Bu suçumdan 29 gün yattıktan sonra tahliye oldum.

Mahkemem devam ederken bu sefer silahlı çatışmadan tekrar yakalandım. İlk aldığım cezam tecil edilmişti. Fakat belirli bir süre geçmeden tekrar suç işlediğim için iki cezam birleşerek 21 ay gün aldım ve cezamı çekmek üzere Nevşehir Kozaklı Cezaevi'ne nakledildim.

Orada 6 ay 20 gün yattıktan sonra tahliye edilerek Ankara'ya döndüğümde İsa Armağan ve diğer arkadaşlar ziyaretime geldiler. İsa Armağan bana, Abdullah Çatlı'yla birlikte suç dosyalarından bir tanesini yok ettikleri için benim kısa sürede tahliye edildiğimi söylediler.[14]

Ben bir müddet mahallede kimseyle ilişki kurmadım. Niyetim askere gitmekti. Ancak İsa Armağan birkaç kere ısrar edince Maltepe'de bulunan Ülkü Ocakları Derneği'nin genel merkezine giderek Abdullah Çatlı'yla görüştüm. Kendisine askere gideceğimi söylediğim halde, bir müddet beklememi ve arkadaşlara yardım etmemi istedi.

İsa Armağan sürekli olarak kendisinin Ankara sorumlusu olduğunu ve bir örgüt kurduklarını söyleyerek benim de bu örgüte girmemi istiyordu. Genel Merkez'de İkinci Başkan Abdullah Çatlı'yla sonraki görüşmemizde, İsa Armağan'ın kurduğu örgütü teyit ederek, isminin TÜŞKO (Türkiye Ülkücü Şeriatçı Komando Ordusu) olduğunu, bu örgütün Türkiye çapında kurulduğunu ve

14. O tarihlerde İbrahim Şahin, Kozaklı'da komiser muavinliği yapmıştı!

Ankara sorumlusunun İsa Armağan olduğunu belirterek onlara yardımcı olmamı istedi.

İsa Armağan genellikle yapılacak eylemler hakkında bir şey söylemezdi. Birlikte çıktıktan sonra ne yapılacağına karar verirdi. Bu tür emirleri Abdullah Çatlı'dan alırdı."

Balgat Katliamı

İdam edilen Mustafa Pehlivanoğlu, Abdullah Çatlı'nın talimatlarını ve yaptıkları eylemleri tek tek tüm ayrıntılarıyla itiraf ediyor. Özellikle beş kişinin öldüğü ve on dört kişinin yaralandığı Balgat Katliamı'nı bakın nasıl anlatıyor:

"1978 yılı ramazanının onuncu günüydü. Bir akşamüzeri ben eve iftar yapmaya giderken, İsmail Köksal'la karşılaştım. Bana İsa Armağan'ın beni çağırdığını söyledi. Birlikte mahallemizde bulunan ilkokulun arkasına gittik. İsa orada bekliyordu. Daha doğrusu, bir gün önce İsmail Köksal'la birlikte bir otoyu gasp ettikten sonra gece Keklikpınarı'na bırakmıştık. İsa Armağan o aracı aldıktan sonra bahsettiğim okulun arkasında arabayla bizi bekliyordu. İsmail ve ben arabaya bindik, hatta ben direksiyona geçtim.

Keklikpınarı'na çıkarak arkadaşımız Fehmi Kandemir'in evine gittik. İsa, Fehmi'nin evine gitti, biz arabada bekledik. Biraz sonra İsa elinde bir çanta olduğu halde Fehmi'yle birlikte gelip arabaya bindi. Balgat'ta bulunan Amerikan tesislerine geldiğimizde Fehmi direksiyona geçti. Ben ön kısımda Fehmi'nin yanına oturdum. Arabanın arkasında ise solda İsmail, sağda İsa oturuyordu. İsa elindeki çantayı açarak bana Çek yapısı bir tabanca, İsmail'e 12'lik Beretta marka tabancayı verdi. Kendisinde de otomatik Mat marka tabanca bulunuyordu. Ayrıca çantada bir de el bombası vardı.

Balgat'ın içine girdik, kahvelerin bulunduğu yolda, solda bulunan ilk kahveye geldiğimizde İsa, İsmail'e ateş etmesini söyledi. İsmail iki üç el ateş ettikten sonra geriye yaslanınca, bu sefer İsa Armağan elindeki otomatik silahla kahveyi taradı. Bu sırada araba da yavaş hareket ediyordu. Aynı şekilde ikinci kahveyi de taradıktan sonra, sağ tarafta bulunan başka bir kahvenin hizasına geldiğimizde, İsa Armağan kahveden çıkan olmasın diye benim de ateş etmemi söyledi. Ben iki el havaya ateş ettim. Bu şekilde yukarı doğru çıkarken solda bulunan üçüncü kahveyi de İsmail ve İsa Armağan taradılar. Akabinde süratle olay yerinden uzaklaştık. İsa Armağan önce çalıştığı hastaneye gitti, oradan Genel

Merkez'e giderek Reis Abdullah Çatlı'ya olayı anlatmış. Abdullah Çatlı da Ankara'da kalmamızın sakıncalı olduğunu ve Ankara dışına çıkmamız gerektiğini söylemiş."

Önce İsa Armağan yakalandı. Arkasından bankadan para çekerken Mustafa Pehlivanoğlu ile İsmail Köksal Adapazarı'nda yakalandılar. İşin garip tarafı, Mustafa Pehlivanoğlu ile İsmail Köksal'ı Adapazarı'ndan alıp daha güvenilir bir yere götürmek isteyen Abdullah Çatlı da 23 ağustos 1978 günü, Ülkücü Gençlik Derneği'nin 06 PD 137 plakalı otosuyla Ülküdaşı Nevzat Bor'la birlikte Sakarya'ya gelirken yolda yakalandı. Ancak hemen serbest bırakıldı.

Balgat Katliamı failleri polisle köşe kapmaca oynarken, Çatlı başka bir katlianın planlarını yapmaktaydı.

Bahçelievler Katliamı[15]

Tarih 9 ekim 1978. Saat 20.00.

Erzurum'dan tanışan Haluk Kırcı ile hem Emek bölgesinin sorumlusu hem de Ankara il ikinci başkanı olan Mahmut Korkmaz'ın, kaldıkları Tokat Öğrenci Yurdu kurşunlandığı için kiracı olarak yerleştikleri, Bahçelievler 17'nci Sokak'taki eski bir apartmanın bodrum katında, ülküdaş misafirleri vardı: "Büyük Reis" Abdullah Çatlı, Bahçelievler bölge sorumlusu Ahmet Ercüment Gedikli ve Kürşat Poyraz.

Daha önce hazırlanan plan tekrar gözden geçirildi. Durumdan iyice emin olmak için "İdi Amin" kod isimli Haluk Kırcı "Bahçelievler, 15'inci Sokak, 56/2" adresine tekrar gönderildi.

Haluk Kırcı eve gidip kapıyı dinledi. Sonra koşa koşa arkadaşlarının bulunduğu kendi evine döndü, "İçeriden iki üç kişinin sesi geliyor" dedi.

Eylemi o akşam yapmaya karar verdiler. Ercüment Gedikli takviye güç için Dadaş kahvesine gidip, daha önce yapacakları bu eylemle ilgili olarak bilgi toplayan Ömer Özcan ve Duran Demirkıran'ı buldu. "Hareket bu akşam yapılacak, kalkın benimle gelin" dedi.

Saat 22.00 suları...

Bahçelievler 15'inci sokaktaki 56 nolu apartmanın 300 metre

15. Bu bölümde anlatılanlar,

a) 4. Kolordu Komutanlığı Ankara I No'lu Askerî Mahkemesi duruşma tutanaklarından;

b) Ankara 3'üncü Ağır Ceza Mahkemesi duruşma tutanaklarından;

c) 30 mart 1988 tarihli 3419 sayılı Pişmanlık Yasası'ndan yararlanmak isteyen Haluk Kırcı ve Mahmut Korkmaz'ın verdikleri ifadelerden;

d) İsimlerinin yazılmasını istemeyen bazı tanıkların bize verdiği bilgilerden derlenmiştir.

sağındaki trafonun yanına gözcü olarak Duran Demirkıran bırakıldı. Apartmanın bir köşesinde ise Ömer Özcan gözcülük yapacaktı. 16'ncı Sokak'a giren küçük caddenin başındaki otomobilin içinde Abdullah Çatlı vardı.

Plana göre içeriye dört kişi girecekti: Haluk Kırcı, Ercüment Gedikli, Mahmut Korkmaz, Kürşat Poyraz.

Bu dört kişi ürkek adımlarla 56 numaralı apartmana girdiler. 2 numaralı dairenin önüne gelince, bellerindeki silahları çıkardılar. Ercüment Gedikli kapıyı zorladı, açamadı. Zile bastılar.

Kapının açılmasıyla birlikte eve daldılar...

İçeride Türkiye İşçi Partisi üyesi beş öğrenci vardı:

ODTÜ elektrik bölümü öğrencisi, yirmi üç yaşındaki Serdar Alten.

Ankara Devlet Mimarlık ve Mühendislik Akademisi öğrencisi, yirmi altı yaşındaki Hürcan Gürses.

Ankara İktisadî Ticarî İlimler Akademisi gazetecilik bölümü öğrencisi, yirmi üç yaşındaki Efraim Ezgin.

Hacettepe Üniversitesi İstatistik Bölümü öğrencisi yirmi yaşındaki Osman Nuri Uzunlar ve yine aynı okuldan yirmi yaşındaki Latif Can.

Televizyondaki *Vakıf* adlı diziyi seyretmekte olan öğrenciler elleri silahlı dört kişiyi görünce şoke oldular.

Saldırganlar da şaşırdı. Evde beş kişi olmasını beklemiyorlardı. Bildikleri en fazla üç kişi olduğuydu.

Hemen hemen aynı yaştaki saldırganlar, evdekilerin ellerini arkadan bağlayıp yüzükoyun yere yatırdılar. Odaları dolaşıp arama yaptılar. Haluk Kırcı, "Böyle devrimcilik mi olur, evde bir silah bile yok" dedi.

Evde silah yoktu, saldırganların evde tek bulabildikleri, *Genç Öncü*, *Çark Başak* ve *Yürüyüş* adlı dergilerdi. Ve başta Aziz Nesin olmak üzere bazı ünlü yazarların kitapları...

Saldırganlar evdekilerin sayısının fazla olması nedeniyle aralarında biraz tartıştılar. Bir de arabada bekleyen Reis'e danışmaya karar verdiler. Kürşat Poyraz ve Ercüment Gedikli dışarı çıkıp durumu anlattılar.

İkisini Eskişehir yolunda...

Abdullah Çatlı, Kürşat Poyraz'ı yanına alarak, "Ben şimdi geliyorum, beni bekleyin" dedi. Çatlı ve Kürşat otomobille hareket edince, Ercüment gözcülerin yanına gidip onları uyardı: "Aman

dikkatli olun, sinek uçsa bize haber verin."

Kısa bir zaman geçti...

Reis Çatlı döndü. Onlara bir şişe eter ve pamuk getirmişti. Kürşat Poyraz ve Ercüment Gedikli eteri ve pamuğu alıp eve girdiler.

Yerde yatan beş gencin yüzüne sırasıyla etere batırılmış pamuğu bastırdılar.

Tam o sırada kapı kısa aralıklarla üç kez vuruldu. Saldırganlar telaşlandılar, kim olabilirdi ki gecenin bu saatinde?

Kapıyı açtılar. İki kişi daha gelmişti: Türkiye İşçi Partisi üyesi Faruk Erzan ve Salih Gevence. Evde bulunanların sayısı bir anda, dördü saldırgan yedisi mağdur on bir kişi olmuştu... Tekrar reisleri Çatlı'ya koştular, durumu haber verdiler.

Çatlı soğukkanlılığını kaybetmedi. Emrini verdi: "Sonradan gelen iki kişiyi alıp otomobile getirin."

Kürşat Poyraz ile Haluk Kırcı, Salih Gevence ile Faruk Erzan'ı Çatlı'nın otomobiline getirdiler.

Kürşat Poyraz otomobilinin önüne, Çatlı'nın yanına; Haluk Kırcı ve tabanca tehdidi altındaki iki TİP'li genç arka koltuğa oturdular. Araba Bahçelievler'den çıkıp süratle İstanbul-Eskişehir yoluna yöneldi.

On dakika sonra, Balmumcu Yolu'nun 13'üncü kilometresine vardılar... Otomobil durdu. Abdullah Çatlı aracın motorunu çalışır durumda tutarken, farlarını söndürdü.

İki TİP'li genç, Haluk Kırcı ve Kürşat Poyraz tarafından yol kenarındaki tarlanın içine doğru 600 metre götürüldü.

Yirmi dört yaşındaki Faruk Erzan'ın kafasına üç, yirmi altı yaşındaki Salih Gevence'nin kafasına da üç kurşun sıktılar...

Gecenin vahşeti henüz bitmemişti...

Otomobil aynı hızla yine Bahçelievler 15'inci Sokak'a geri döndü. Haluk Kırcı ve Kürşat Poyraz arabadan inip eve girdiler. Evde bulunan Ercüment Gedikli ve Mahmut Korkmaz, beş TİP'li genci eterle bayıltmıştı. Aslında Çatlı'nın yolda yaptığı plan değişikliğine göre, evdeki "esirler" ikişer ikişer otomobile bindirilip Eskişehir yoluna götürülecekti...

Bu arada Serdar Alten'in yarı uyanık olduğunu gördüler, kollarına girip otomobile götürdüler.

Reis, "Hemen geri götürün, biraz önce buradan ekip arabası geçti. Belki Eskişehir yolundaki cesetleri bulmuşlardır. İşi siz evde bitirin" emrini verdi. Serdar Alten eve geri götürüldü...

Evin içindeki vahşet

Saldırganlar beş solcu genci nasıl yok edeceklerini tartıştılar. Haluk Kırca, "Ben iple boğarım" dedi. Bu teklife arkadaşları bile şaşırdı: "Sahi yapabilir misin?"

Haluk Kırcı, "Denerim" dedikten sonra içeri gidip telden yapılmış bir askı getirdi.

Osman Nuri Uzunlar'ı sürükleyerek mutfağa götürdü. Telle boğazını sıktı. Ancak telle boğamayacağını anlayınca gidip banyodan bir havlu aldı. Yirmi yaşındaki Uzunlar'ın yüzüne havluyu bastırdı...

Dakikalar geçti. Osman Nuri Uzunlar havlunun altında can çekişiyordu...

Üniversite öğrencisi Uzunlar'ın öldürülmesi epey zaman aldı! Bunun üzerine Haluk Kırcı Ülkücü arkadaşlarına dönüp, "Bu böyle olmayacak, siz evden çıkın, ben hepsinin kafasına kurşun sıkıp çıkarım" dedi.

Eskişehir yolunda kullandığı silahını ülküdaşı Kürşat Poyraz'la değiştirip, ondan mermi dolu 14'lü tabancayı aldı.

Ercüment Gedikli, Kürşat Poyraz, Mahmut Korkmaz dışarı çıktılar. Ercüment Gedikli, gözcülük yapan Ömer Özcan ve Duran Demirkıran'a "görevlerinin" bittiğini bildirdi. Sonra, Çatlı ile otomobilde bekleyen Kürşat Poyraz ve Mahmut Korkmaz'la birlikte 15'inci Sokak'tan hızla uzaklaştılar.

Evin içi...

Haluk Kırcı otomobilin sesini duyar duymaz silahını elleri arkadan bağlanmış yerde yatan dört gencin üzerine boşalttı...

Serdar Alten'in mide ve bağırsaklarını üç kurşun,

Hürcan Gürses'in kalp ve böbreğini üç kurşun,

Efraim Ezgin'in başını dört kurşun,

Latif Can'ın akciğerini iki kurşun parçaladı...

Tabancasındaki kurşunları bitiren "İdi Amin" lakaplı Haluk Kırcı evden koşarak uzaklaştı.

56 numaralı apartmanın tam karşısında oturan polis memuru Tuncay Özkul silah seslerini duyarak balkona çıktı. İnce uzun boylu bir şahsın hızla karşı apartmandan koşarak çıktığını gördü. Ev arkadaşı komiser Seyfi Eroğlu'nu uyandırdı. Silahlarını alıp karşı apartmana girdiler. 2 numaralı daireden imdat sesi geliyordu. Kapıyı kırıp içeri girdiler.

Manzara karşısında dehşete kapıldılar...

Dört genç kanlar içindeydi, bir diğerinin başında ise havlu vardı...

Gençlerden biri, Serdar Alten ölmemişti.

Serdar Alten ölmeden konuşuyor

Hemen yardım ettiler, Serdar Alten su istedi. Şoktaydı. O haliyle kendine saldıranların dört kişi olduğunu söyleyebildi ve tarif etmeye başladı: "Kaçanlardan ikisi esmer, ikisi sarışındı. Bize silahla ateş eden ise kıvırcık saçlı, esmer bir çocuktu..."

Serdar Alten acele Hacettepe Hastanesi'ne kaldırıldı.

O, hastanede yaşama kavgası verirken, nefes nefese geldiği öğrenci evinde Haluk Kırcı'nın sabaha kadar gözüne uyku girmedi.

Sabah erken saatte Abdullah Çatlı'nın Cebeci Talatpaşa Bulvarı'ndaki 154/9 numaralı evine gitti. Silahı "Reis"ine teslim etti.

Çatlı ve Kırcı hiçbir şey olmamış gibi kahvaltı yapıp sohbet ettiler. Radyodan öğle haberlerini dinlediler. Altı kişinin öldüğünü, ancak, bir kişinin yaşadığını öğrenince telaşlandılar. Ankara'yı terk etmeye karar verdiler. Çatlı Nevşehir'e, Haluk Kırcı Erzurum'a gitti...

Serdar Alten hastanede yaralı haliyle Cumhuriyet Savcı Yardımcısı Mehmet Bağış ile Emniyet 2'nci Şube Müdürü Tahsin Gürdal'a[16] ifade verdi:

"Eve dört kişi girdi. Birinci şahıs sarışın uzun boylu, kot pantolon giymişti. İkinci şahıs esmer, geniş kafalı, orta boylu, kısa saçlı. Üçüncü şahıs genç, kıvırcık saçlı, on altı ya da on sekiz yaşında. Dördüncü şahıs hakkında fazla bilgim yok."

Çok acı çektiğini, fazla konuşamayacağını belirten Serdar Alten, "Bizi faşistler vurdu, biz ilerici gençlerdik, bu nedenle bizi faşistler vurdu" deyip, tam ameliyata girerken son dakikada anımsadığı bir bilgiyi de söyledi:

"Beni zorla dışarı çıkardılar. Büyük mavi renkli bir otomobilin yanına götürdüler..."

Otomobilde bulunan şahsın orta boylu, yirmi üç yaşlarında biri olduğunu ve diğerlerinin kendisine "Reis" diye hitap ettiğini söyleyebildi ve ekledi: "Otomobilin plakası 34 PD, numarasını görmedim..."

Serdar Alten sekiz gün ölümle pençeleşti. 17 ekim 1978'de saat 11.30'da daha bıyıkları bile yeni yeni terlemeye başlamışken yaşama veda etti...

Polisler, Serdar Alten'in ifadesinin izlerini sürmeye başladılar. 34 PD numaralı bir otomobil bulunamamıştı.

16. Aradan yaklaşık yirmi yıl geçti. Tahsin Gürdal Bahçelievler Katliamı'nı anlatırken hâlâ gözyaşlarını tutamıyor.

Olayı çözen tesadüfler

Ama tesadüfî iki olay katliamın sanıklarını ortaya çıkardı...

Birincisi, polise gelen bir ihbardı:

"Nevşehir Avanos yolu üzerindeki Kozaklı benzin istasyonu önünde metalik mavi renkli, Amerikan tipi büyük bir otomobilin plakasının şehirleri belirleyen numarasının önünden, kartona yazılmış 34 numarası çıkarıldı. Aracın 34 numaralı karton çıkarılmadan önceki plaka numarası 34 PD 137 iken, çıkarıldıktan sonra altından 06 PD 137 numaralı plaka ortaya çıktı!"

Polis bu kez 06 PD 137 numaralı plakayı araştırdı.

Plaka, Ülkücü Gençler Derneği eski ikinci başkanı Mustafa Mit'in otomobiline aitti. Otomobil aslında iki yıl önce dernek için alınmıştı ancak Mustafa Mit'in üzerine kayıtlıydı.

Mustafa Mit yakalanıp gözaltına alındı. O tarihte Ülkü Ocakları başkan yardımcılarından olan Mustafa Mit'in Deniz Hâkim Yarbay Enis Tunga'ya verdiği bilgiler, mahkemenin hazırlık soruşturması sorgu tutanağına şöyle geçti:

"1976 yılında Ülkü Ocağı Derneği'nde yaklaşık dört beş ay kadar süreyle ikinci başkanlık yapmıştım. Bu dönemde bizim derneğin başkanı olan Selahattin Sarı bana yaklaşık 130 bin lira kadar para vererek, 'Teşkilatı dolaşın, bakın uygun bir araba alın' dedi. Şoför Ali Şerit'le[17] birlikte, arabalardan iyi anladığı için, çeşitli galerileri dolaştık.

Metalik mavi renkte, 1974 model, Malibu klasik model bir araba beğendik. Bu sırada arabanın plakası üzerindeydi. Plakası, 06 PD 137'ydi. Görevde bulunduğum süre içerisinde araba Ali Şerit tarafından kullanıldı. Ben görevden ayrıldıktan sonra otomobil Muhsin Yazıcıoğlu ve Abdullah Çatlı'nın tasarrufundaydı. Otomobilin Bahçelievler olayında kullanıldığını öğrendiğimde kendimi kurtarmak için olayı araştırdım. Olay günü olan 9 ekim 1978'de aracın, yani 06 PD 137 metalik mavi renkli Chevrolet Malibu'nun Abdullah Çatlı'da olduğunu öğrendim."

Ülkücü hareketin önemli isimlerinden Mustafa Mit, Cebeci'deki Acem 51 çay ocağında Şevkat Çetin'le yaptıkları bir sohbeti de şöyle anlattı:

"Bahçelievler'de yedi kişinin öldürülmesi olayında teşkilatın katkısı olabileceğini tahmin ediyordum. Şevkat'e bu soruyu sorduğumda, 'Bizim Çatlı'nın işleri' diye bana söylemişti."

Abdullah Çatlı 8 kasım 1978 tarihinde Adapazarı'nda gözaltına

17. Nevşehirli, Abdullah Çatlı'nın lise arkadaşı, Site Yurdu'nda birlikte kaldılar.

alındığında, otomobilin o tarihte cezaevinden tahliye edilen Muhsin Yazıcıoğlu'nu Sivas'tan alıp getirmek üzere oraya gönderildiğini söyledi. İfadesi doğru kabul edildi. Çatlı Ankara Emniyeti'ne değil, İstanbul Emniyeti'ne teslim edildi ve kısa bir süre sonra da Gayrettepe'den serbest bırakıldı.

Oysa, 06 PD 137 plakalı otomobili Sivas'a götüren Selahattin Sarı ifadesinde, 9 ekim 1978 tarihinde Sivas'tan Ankara'ya döndüklerini ve aracın anahtarını ÜGD Genel Merkezi'ne bıraktığını söylemişti...

İkinci tesadüfî olay ise oldukça renklidir:

Bahçelievler Katliamı'ndan iki ay sonra bir ahbap toplantısında Semiha Üstündağ adlı bir hanım, katliamdan iki gün önce, Bahçelievler Pazarı'na yiyecek bir şeyler almak için giderken, 3'üncü Cadde ile 16'ncı Sokak'ın kesiştiği yerde biri orta boylu, kestane renkli, aşağı sarkık bıyıklı, diğeri ise zayıf, sarışın, uzunca boylu, saçını arkaya taramış iki kişinin konuşmasına tanık olduğunu söyler. Elinde zincir ve tespih bulunan bir kişinin, diğerine, "Tamam mı?" diye sorduğunu, diğerinin de, "Tamam, 5-6-2" dediğini duyduğunu, Bahçelievler Katliamı'nın 56/2 numarada olduğunu gazeteden okuyunca aklına bu ilginç olayın geldiğini söyler.

İşte bu ahbap toplantısında bulunan polis memuru Recep Oktay duyduklarını meslektaşı Selami Ünal'a, o da komiser Dürüst Oktay'a anlatır.

Tanıma uyan kişinin Bahçelievler'in tanınmış Ülkücülerinden Duran Demirkıran olduğu ortaya çıkar. Demirkıran 18 aralık 1978 günü gözaltına alınır.

Ve Bahçelievler Katliamı faili meçhul olmaktan kurtulur...[18]

18. Bahçelievler Katliamı'yla ilgili kararlar:
4. Kolordu ve Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 No'lu Askerî Mahkemesi 30 nisan 1987 gün ve esas 1986/68 karar, 1987/19 sayılı ilamla Haluk Kırcı'yı TCK 313/3, 315 ve yedi kere 450/4 gereğince ölüm cezasına;
Ahmet Ercüment Gedikli'yi TCK 313/3, 315, 59'dan yedi defa 450/4, 59 ve 70'inci madde gereğince ölüm cezasına;
Ömer Özcan ve Duran Demirkıran'ı TCK 313/2, 65, 450/4, 65/3, 71, 315, 59, 31, 33. maddeleri gereğince 28'er yıl ağır hapis cezasına çarptırdı. Karar Askerî Yargıtay 3'üncü Daire'nin 8 aralık1987 gün, 1987/550-648 sayılı ilamıyla onanarak kesinleşti.
Olayda adı geçen Ünal Osmanağaoğlu ile diğer iki sanığın da yurtdışında olduğu tahmin edilmekteydi. Sanıklardan Mahmut Korkmaz da tıpkı Çatlı, Poyraz ve Osmanağaoğlu gibi yurtdışına kaçtığı için haklarında giyabî tutuklama kararı verildi.
Mahmut Korkmaz 1987 yılında sahte kimlikle Viyana'dan İstanbul'a dönerken Yeşilköy Havaalanı'nda yakalandı.
Susurluk Kazası'ndan sonra Bahçelievler davası yeni baştan açıldı ve duruşmalar Ankara 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nde devam ediyor. Dosya no: 1996/84.
Bahçelievler davasının firarî sanıkları Ünal Osmanağaoğlu ile Kürşat Poyraz, on sekiz yıldır aranıyor!

Olayda kullanılan eterin, Nümune Hastahanesi eczanesinde görevli bir ülkücü tarafından İbrahim Çiftçi'nin emriyle çalınmış olduğu ise, zamanın Numune Hastanesi Başhekimi Dr. Turhan Temuçin ve Siyasî Şube Müdürü Tayyar Seven tarafından ortaya çıkarılmıştı.

Doç. Dr. Cömert'in katilleri

Abdullah Çatlı 1978 yılını oldukça "faal" geçirdi...

Doçent Doktor Bedrettin Cömert ve İtalyan asıllı eşi Maria Agustina 11 temmuz sabahı evden çıkıp arabalarına bindikleri sırada, apartmanlarının alt bölümünde kırmızı bir araba içindeki üç kişinin de otomobillerini çalıştırdıklarına dikkat etmemişlerdi.

Direksiyondaki Hacettepe Üniversitesi öğretim görevlisi Doç. Cömert oldukça yavaş seyreden kırmızı otomobili geçip gitmek istedi. Arabayı tam geçmişken arkadaki kırmızı otomobil birden hızlanarak Cömertlerin arabasının yanına geldi. O sırada araçta bulunan üç kişiden ikisi silahlarını çıkarıp Cömert'in otomobilinin içine ateş etmeye başladılar. Doç. Dr. Cömert olay yerinde, başından ve göğsünden aldığı kurşunlarla öldü. Eşi ise ağır yaralı olarak kurtuldu.

Doç. Cömert çoğunluğunu Hacettepe Üniversitesi öğrencilerinin oluşturduğu 20 bin kişinin katıldığı cenaze töreniyle defnedildi. Cenazede sık sık "Ülkü Ocakları kapatılsın" sloganı atıldı.

Soruşturmalar sonucunda polis üç Ülkücü'nün kimliğini tespit etti: Rıfat Yıldırım, Üzeyir Bayraklı ve Ahmet adında bir Ülkücü. Ahmet'in kimliği hiçbir zaman ortaya çıkamadı. Çünkü diğer iki sanık çoktan Almanya'ya kaçmışlardı.[19]

Ankara 5'inci Sulh Ceza Mahkemesi, Bedrettin Cömert cinayetinde "azmettiren" olduğu gerekçesiyle, Abdullah Çatlı hakkında da gıyabî tutuklama kararı çıkardı.

Sağmalcılar'dan toplu firar

Reis Abdullah Çatlı dur durak bilmiyordu:

Bir ayağı Ankara'da, bir ayağı İstanbul'daydı.

Abdullah Çatlı, 2 kasım 1978'de İstanbul'un Sağmalcılar Cezaevi'nden toplu firar eylemini organize etti. Ülkücüler artık tek tek kaçırmıyorlardı arkadaşlarını. 1978'in sonlarına doğru toplu firarlarını organize etmeye başladılar.

19. Rıfat Yıldırım ve Üzeyir Bayraklı 2 şubat 1985 tarihinde Almanya'da 1,5 kilo eroinle yakalandılar! Üzeyir Bayraklı 1992'de öldürüldü.

Sağmalcılar olayında Çatlı'nın planına göre en az otuz kırk Ülkücü'nün cezaevinden firar etmesi gerekiyordu. Ancak on üç kişi kaçabilmişti. Üstelik bu on üç kişi de, asıl gitmeleri gereken buluşma noktalarına ulaşamamışlardı.

Abdullah Çatlı organizasyonun bu kadar kötü olmasına çok bozuldu. İstanbul teşkilatından birkaç yöneticiyi Ankara'ya çağırıp, "Siz yapamayacaksanız, çekilin, başkaları yapsın" diye azarladı.

Cezaevlerinden kaçmak Ülkücüler için neredeyse çocuk oyuncağı gibi olmuştu. Tetikçi Ülkücüler ellerini kollarını sallaya sallaya cezaevlerinden firar etmekteydiler.

Tıpkı Yozgat Cezaevi'nden kaçan Alpaslan Alpaslan gibi, tıpkı Mamak'tan kaçan Balgat Katliamı'nın sanıkları İsa Armağan, Mustafa Pehlivanoğlu gibi. Ülkücüler cezaevi yönetimlerinden de çok yardım görüyorlardı. Yani, bir yerde bu firarlar, Ülkücülerin değil, cezaevi personelinin başarısıydı.

İdamla yargılanan Mustafa Pehlivanoğlu ile İsa Armağan, duruşmaları sürerken 26 temmuz 1980 tarihinde Mamak Askerî Cezaevi'nden kaçtılar. İsa Armağan yurtdışına çıktı.[20]

Ancak Mustafa Pehlivanoğlu tekrar yakalandı ve idam edildi...

Armağan ve Pehlivanoğlu'nun kaçmasında kusuru bulunarak 2,5 yıl hapis alan Mamak Askerî Cezaevi İç Emniyet Amiri Yüzbaşı Hasan Mestçi bakın o günleri nasıl anlatıyor:

"Mustafa Pehlivanoğlu mecbur kalmadıkça hücresinden dışarı çıkmazdı. Tek yaptığı hücresinde yere bağdaş kurup bir noktaya saatlerce bakmaktı. MHP'lilerle arası hiç iyi değildi. Dışarı çıkınca yakın arkadaşı olan Balgat Katliamı sanıklarından Haydar Şahin'i öldüren Abdullah Çatlı'dan intikamını alacağını söylüyordu. Ayrıca Çatlı'nın kendisinden para aldığını, bunu vermediğini, bu parayla İstanbul'a gittiğini anlatıyordu. Armağan ile Pehlivanoğlu birbirlerinden çok farklı insanlardı. Ben bu iki insanı MHP'lilerin kaçırmadığını kesin olarak söyleyebilirim. Bu olayda hep gizli bir el vardı. Onu bugün bile çözemiyorum."

Bayar: "Bu kış komünizm gelecek..."

1978 sonunda birçok ilde sıkıyönetim ilan edilince, Türkeş yeni bir stratejiyi uygulamaya koydu. Teşkilatlarına emir gönderdi:

20. İsa Armağan önce İran'a kaçtı, ardından Almanya'ya geçti. 1993 yılında Almanya'da yakalandı. Türkiye'ye iade edilip edilmeyeceğine, bir buçuk yıllık yargılamadan sonra karar verildi. 30 mayıs 1995 tarihinde Türkiye'ye iade edildi. Halen Bandırma Özel Tip Cezaevi'nde kalıyor.

"CHP hükûmeti sıkıyönetimi bize karşı uygulamak istiyor. MHP'yi ve teşkilatlarımızı kapatmak istiyorlar. Bu süre zarfında mümkün olduğu kadar silahlı eylemlerden uzaklaşın. Silahlarınızı gömün. Bu süreyi, yeniden organize olmaya ve sistemli bir biçimde kadrolaşmaya ayıralım."

Bu arada Türkeş, ordunun yönetime tamamen el koymasını istediğini açık açık söylüyordu:

"Bu iktidar süratle değiştirilmeli, komünist anarşiyi himaye etmeyecek, kanun ve nizamlara samimi olarak bağlı bir hükûmet kurulmalıdır. Şanlı Türk ordusu, devletin ve demokrasinin düşmanlarını, vatan bölücülerini susturarak huzurlu bir ortam meydana getirdikten sonra, 1979 Senato seçimleriyle birlikte erken seçime gitmelidir."

Eski cumhurbaşkanı Celal Bayar, çeşitli toplantılarda sık sık Türkeş'le birlikte görünüyor, ülkedeki terör yangınını körükleyen konuşmalar yapıyordu. Aydınlar Ocağı'nda yapılan bir toplantıda, "Bu kış komünizm gelebilir. Tenkil, tenkil, tenkil! Endonezya'daki gibi bir tenkil lazım" demişti. Ve Bayar'ın arzuladığı tenkil, çok geçmeden Kahramanmaraş'ta sahneye kondu.

Kahramanmaraş Olayları

25 ağustos 1978. Bir günde İstanbul'da, Galata Köprüsü'ne, Adliye Sarayı'na ve Edebiyat Fakültesi'ne, üç ayrı yere bomba atıldı.[21]

Ancak bu bombaların hiçbirinin etkisi, Kahramanmaraş'taki bomba kadar olmadı... 18 aralık 1978 akşamı, başrolünü Cüneyt Arkın'ın oynadığı *Güneş Ne Zaman Doğacak* filminin gösterildiği Kahramanmaraş'taki Çiçek Sineması'na bomba atılıyordu. Bombayı Ülkücüler atmıştı ancak solcuların attığı söylentisi yayılmıştı. Ülkücülerin provokasyonu sonucu, Kahramanmaraş'ta, Türkiye tarihinin en kanlı ve en büyük mezhepsel iç çatışması yaşandı.

"Allah'ını seven, Peygamber'ini seven yürüsün. Komünist Alevîleri yaşatmayın. Bunları öldüren cennetlik olur. Maraş Alevîlere mezar olacak. Müslüman Türkiye, Alevîler Moskova'ya! Sütçü İmam aşkına vurun!" diye bağıranlar, sonuçta yüzden fazla masum insanı katlettiler.[22]

21. Bu bombaların "esrarengiz yüzbaşı" Mehmet Ali Çeviker ve dolayısıyla Abdullah Çatlı'yla ilişkisini daha aşağıda ele alacağız.

22. 23 kasım 1986 tarihli *Yeni Gündem* dergisi katliama katılanlar arasında Bahçelievler Katliamı'na adı karışan Haluk Kırcı, Ercüment Gedikli ve Ünal Osmanağaoğlu'nun da bulunduğunu yazdı.

MHP son silahını kullanıyordu: etnik ayrımcılıklı güç toplamak. Kahramanmaraş'ı Çorum Katliamı takip etti...

"Komünist Alevîler camiye bomba attılar!" provokasyonuyla binlerce insan yine mezhepsel bir çatışmaya sürüklenmek istendi. Ancak Çorum'da sol, "tüm tonlarıyla" birleşip saldırılara karşı koyunca, Ülkücüler kaçmak zorunda kaldılar. Buna rağmen katliamın bilançosu 52 kişi olmuştu.[23]

Çatlı İstanbul'da

Abdullah Çatlı Sakarya'da yakalanıp "garip" bir biçimde serbest bırakıldıktan sonra, Ankara'nın kendisi için risk taşıdığını düşündü.

Ankara polisi, İstanbul polisi gibi değildi. Ülkücülere göz açtırmıyordu. Ankara polisi Bahçelievler, Balgat katliamları başta olmak üzere bazı cinayetlerin üzerine titizlikle gidiyor, Ülkücü sanıkları tek tek bulup cezaevine gönderiyordu.

Çatlı da aranmaya başlandı.

Ve bu aranma, yaşamı boyunca devam etti...

Önce adres değişikliği yaptı.

Cebeci'deki evinden, artık "kurtarılmış bölge" haline getirilen Bahçelievler'e taşındı.

"Gökçen üç yaşındaydı, ağır bir hastalık geçiriyordu. Görümcemle birlikte çocuğu Ankara'daki doktorlara göstermek için başkente geldik.

Abdullah'ın evi o zaman Bahçelievler'deydi. Evin içi erkekten geçilmiyordu. Ali (Şerit), Feridun (Akkuzu), Soner Abi (Arın) evdeydiler; 'Yenge valla küvette bile yatıyoruz' dediler. Abdullah evde yoktu, biz de görümcemle birlikte bir akrabamız vardı onun yanına gittik. Ben bundan başka Abdullah'ın kaldığı bekâr evini hiç görmedim."[24]

Çatlı için bekâr evleri dönemi Bahçelievler'de kapandı.

Ankara'da artık fazla kalamayacağını anladı ve İstanbul'a taşındı.

İstanbul'da yepyeni bir yaşamla ve yeni Ülkücü arkadaşlarıyla tanıştı. Yılma Durak, Celal Adan, Oral Çelik, Mehmet Şener ve

23. 3 eylül 1978 günü Sivas'ta tertiplenen olayların başlamasında da, şehrin her yerinden taksilerden megafonla yapılan, "Alevîler camiye bomba attı", "Alevîler camileri yakıyor" çağrıları etkili oldu. Tabiî Sivas'ta da tıpkı Çorum'da olduğu gibi hiçbir camiye tecavüz olmamıştır.

24. Meral Çatlı'nın anlatımı.

Mehmet Ali Ağca gibi...[25]

İstanbul Ülkücüleri, cinayetlerinde yeni "yöntemler" kullanıyorlardı.

Solcuları yakalayıp işkenceli sorgudan geçiriyor, bazı önemli solcu isimlerini öğrendikten sonra, işkence yaptıkları kişileri öldürüyorlardı.

9 nisan 1979 tarihinde, Ortaklar Caddesi'nde cesedi bulunan Onur Orcan,

25 eylül 1979 tarihinde, cesedi battaniyeye sarılı olarak ortaya çıkan İsmail Cengiz,

24 şubat 1980 günü, Gültepe'de boğularak öldürüldükten sonra cesedi televizyon kutusuna yerleştirilen Veli Erdem,

21 mayıs 1978 tarihinde, Mecidiyeköy Ülkücü Gençlik Derneği'nde işkenceyle öldürüldükten sonra cesedi çuvala sarılarak bir okul arkasına bırakılan Cemal Kır...

1980 yılının ocak ayından haziran ayına kadar, toplam on altı kişi kaçırılıp işkence yapılarak öldürülmüştü.[26]

Listeler uzayıp gidiyordu.

Ölüm mangaları dolaşıyordu şehir şehir...

Şuursuz terörizm halkı canından bezdirmişti. Herkes bir "kurtarıcı" bekler haldeydi...

Zaten istenen de buydu: gelecek yönetimin kabulünü sağlamak!

25. Abdullah Çatlı, İstanbul yaşamında iki Ülkücü arkadaşının evlenmesine de vesile oldu. MHP İzmit İl Başkanı Nihat Güner, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü'nde okuyan kız kardeşi Meral'i Ülkücü arkadaşlarına emanet etmişti. Ülkücü hareket içinde o yıllarda fazla kız öğrenci yoktu, Ülkücüler bu nedenle Meral'i "maskot" gibi yanlarında taşırlardı. Meral de doğrusu bu ya, erkek gibi kızdı. Kod adı "Asena"ydı. Ülküdaşlarıyla kahveye bile gidiyordu. Öyle ya solcu kızlar gider de Ülkücü kızlar gitmez mi?

Meral Güner ileride evleneceği Boğaziçi Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Makine Bölümü öğrencisi Tuncer Akşener'i İstanbul Beyazıt'ta çaycılık yapan Mustafa Volkan'ın kahvesinde işte bu vesileyle görüp âşık oldu. Meral'i, Tuncer Akşener'le tanıştırmak da Abdullah Çatlı'ya kısmet oldu. Aradan yıllar geçti, Meral "Akşener" soyadını aldıktan sonra Mustafa Volkan'ın kahvesini hiç unutmadı. İçişleri Bakanlığı koltuğuna oturduktan sonra, çaycı Mustafa Volkan'ın avukat olmuş oğlu Fatih Volkan'ı kendisine avukat tuttu.

26. "Bu korkunç cinayetlerin failleri, o günlerde Abdullah Çatlı'yla tanışıyorlar mıydı, Çatlı'nın bu olaylardaki rolü neydi?" bilinmiyor. Ancak Çatlı'nın yaşamının son yıllarında birlikte olduğu ülkücü Tevfik Ağansoy, İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 No'lu Askerî Mahkemesi'ne, kaçırılıp işkenceyle öldürme olaylarının hangi boyutlara vardığını şöyle anlatacaktı:

"Ülkücü Mehmet Öz, Gülşen Kavak'la yaşadığı dost hayatını, onu öldürmekle, kadını da komünist olarak tanıtmakla noktalamıştır. Kadına işkence yaparak, cinsel organına kazık sokmuşlar, daha sonra da iple boğmuşlardır. Bir gazete, kadının öyle fotoğrafını da yayımladı. Kadının cesedini Arnavutköy'de buldular. Bu olayı bizim bölgeden Mehmet Öz, Hasan Taygar ve Ali Peker adlı arkadaşlarımız yapmıştı..."

Gelecek yönetim neydi?

Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren, 11 eylül 1979 günü, Genelkurmay İkinci Başkanı Orgeneral Haydar Saltık'ı çağırarak, darbe yapmak için çalışma grubu oluşturmasını emretti.

Emir üzerine Orgeneral Saltık, "Bayrak Harekâtı"nın başarılı olması için kolları sıvadı.

Darbenin başarılı olmasının en önemli koşulu, halkın darbeyi isteyecek olduğu ortamı sağlamaktı.

Ve öyle de yapıldı; her taşın altından birtakım esrarengiz kişiler çıkmaya başladı...

Esrarengiz yüzbaşı

Abdullah Çatlı İstanbul'a ilk kez gitmiyordu. İstanbul'un Ankara'ya göre karmaşık olan ilişkilerini, daha önce birkaç kez gittiğinde az çok öğrenmişti.

Örneğin, ÜGD Ankara Şubesi başkanıyken Mahmut Korkmaz ve Nevzat Bor'la birlikte İstanbul'a gittiklerinde "esrarengiz yüzbaşı" Mehmet Ali Çeviker'le tanışmıştı.

Yüzbaşı Çeviker, Ülkücü Ökkeş Çokuçkun[27] ve Gabriel Aktürk adlı bir Süryanî vatandaş, birlikte "şirket" kurmuşlar, MHP'ye silah ve patlayıcı madde temin ediyorlardı.

İlişki zincirine bakın; bir ülkücü, bir Süryanî ve bir yüzbaşı işbirliği yapıyor...

Abdullah Çatlı ile Yüzbaşı Çeviker'i Ökkeş Çokuçkun tanıştırmıştı.

Bu tanışmadan sonra Çatlı İstanbul'a gidip yüzbaşıdan TNT tahrip kalıpları, otomatik silahlar satın alıyordu.

Yüzbaşı Çeviker'in sattığı malzemeler, Türk Silahlı Kuvvetleri'ne ABD'den hibe edilen silahlardı.

Abdullah Çatlı yine bir İstanbul seyahatinde, Ökkeş Çokuçkun ile Gabriel Aktürk'ten, kendisini silah kaçakçılarıyla ilişkiye geçirmelerini istedi.

Ökkeş Çokuçkun, yeraltı dünyasını oldukça yakından tanıyan bir Ülkücü'ydü. Uçkun Nakliyat'ın, Uçkun Taksi'nin ve İstanbul Kadırga'da bir kumarhanenin sahibiydi...

Gabriel Aktürk ise elmas ve döviz kaçakçılığı yapıyordu. İstanbul Kapalıçarşı'da kuyumcu dükkânı vardı...

27. Bugün, Ülkücüler, Ökkeş Çokuçkun'un Ülkücü olmadığını, sadece silah kaçakçısı olup, Ülkücülere silah sattığı için kendisini de öyle gösterdiğini söylüyorlar.

Bu karmaşık ilişkiler zinciri bir ihbar sonucu ortaya çıktı. Önce Ülkücü Ökkeş Çokuçkun yakalandı. Hemen konuştu ve Yüzbaşı Çeviker'in adını verdi.

Yüzbaşı Çeviker'in Mamak, Harman Yolu'ndaki 543 numaralı evine baskın yapıldı.

Evde, çok miktarda patlayıcı madde ve bunları patlatmaya yarayan malzeme vardı: "110 adet fünye, 200 gramlık TNT tahrip kalıbı, 2 adet bir pauntluk TNT tahrip kalıbı, 100 gramlık burgu fişeği, 6 metrelik saniyelik fitil ve 1 adet adaptör..."

Bir süre önce, Ankara'da Devlet Mimarlık ve Mühendislik Akademisi'ne, İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi öğrencilerinin üzerine, Meclis'te Kontrgerilla hakkında araştırma önergesi veren ve konuyla ilgili olarak hemen her gün kürsüden konuşmalar yapan CHP milletvekili Süleyman Genç'in evine ve Halkevleri'ne atılan bombaların benzerleri ele geçirilmişti Yüzbaşı Çeviker'in evinde...

Yüzbaşı Çeviker, kendini kurtarmak için olayları birbirine karıştırarak polise şöyle ifade veriyordu:

"İstanbul'da tanıdığım Gabriel Aktürk isimli kuyumculuk yapan şahıs ile Ökkeş Çokuçkun, Mustafa Acil ve Abdullah (Çatlıy.n.) isimli şahısları Gönül isimli bir kadın aracılığıyla tanıdım. Gönül'ün İstanbul'da Gabriel Aktürk adlı bir şahıstan alacağı varmış, bunu tahsil etmem için benden ricada bulundu. Ben de İstanbul'a gittim. Gabriel'i buldum, tanıştım. Aradan iki gün geçti. Gabriel beni yemeğe davet etti. Yemekte yanıma gelen Ökkeş isimli bir şahısla tanıştım. Üçümüz yemek yedik, alkol aldık, sohbet ederken bana yakınlık gösterdiler. Bu tanışmadan bir iki gün sonra Aksaray Orduevi'nde beni Ökkeş aradı. Ökkeş'le buluştuk, yemeğe gittik. 'Yüzbaşım sana itimat edebilir miyim?' dedi. Ben de 'Tabiî' dedim. Ellerinde bol miktarda patlayıcı madde bulunduğunu, bunun pazarlamasının yapılıp yapılamayacağını bana sordu. Ben de bunların ne biçim işte çalıştıklarını, ne yaptıklarını anlamak için konuya daha çok girdim. Bu adamların, yani Gabriel, Ökkeş ve yukarıda isimleri geçen şahısların yurt çapında patlayıcı sattıklarını, benim de ordudan ayrıldığım için, daha doğrusu açıkta bulunduğum için rahatlıkla bu patlayıcı maddeleri satabilme düşüncesiyle durumu açıkladılar. Hatta benim anlayamadığım bir dille, Süryanîce birbirleriyle konuştular.

Netice olarak ben, ellerindeki patlayıcı maddeyi satabileceğimi söyleyerek miktarını ve depolarını öğrenmeye çalıştım. Gabri-

el ve Ökkeş bana ellerinde çok miktarda malzeme bulunduğunu ve bu malzemelerin Gedikpaşa semtindeki Ermeni kilisesi yanında, üç katlı ahşap bir Ermeni evinin bodrumundaki bir depoda olduğunu söylediler.

Daha sonra Ökkeş Çokuçkun ile saat 21.00'den sonra buluştuk. Birlikte daha evvel bahsettiğim depo vaziyetindeki evin alt katına gittik, içeri girdik. Bodrum olduğu için karanlıkta seçebildiğim kadar, tahminime göre on sandık kadar patlayıcı madde gördüm. Sandıklar kapalı olduğu için malın çeşidini göremedim. Sorduğumda, 'TNT tipi tahrip kalıpları, yeter ki sen sat, piyasasını bul, kamyon da temin ederiz' dedi. 'Peki esas depo nerededir?' diye sorduğumda, Amerikalı erlere toz esrar verdiklerini, karşılığında bu malları aldıklarını söylediler...

Abdullah (Çatlı) denen şahsı bana Ökkeş tanıştırdı. Tanıştırdığı zaman da yakınında iki şahıs daha vardı."

Yüzbaşı Çeviker kendini kurtarmak için, olayları tersyüz ederek anlatıyordu. Yüzbaşının ifadesinde adı geçen "Gönül" adlı kadın bulundu. Gönül, "Toyota" şirketinin Türkiye mümessili Suriyeli Hasan Hamdi'nin nişanlısıydı...

İlişkiler daha karmaşık hale gelmişti: Ülkücüler, yüzbaşı, Amerikalı erler, Süryanîler, kadınlar...

Yüzbaşının kadın arkadaşı

Yüzbaşı Çeviker'in kız arkadaşı Nurkan Günay'ın polis ifadesi zincirin halkalarını tamamlıyor:

"Yüzbaşıyla karşılaştık. Burada kendisini yüzbaşı elbisesiyle gördüm. Bana hitaben, cezasının bittiğini, tekrar orduya döndüğünü söyledi. Sohbetimiz sırasında bana, 'Nurkan seninle bir iş yapalım mı, İstanbul'a gidip geleceğiz' dedi. Ben de ne iş olduğunu sorduğumda 'Bu işi yaparsak, yüz bin lira yolumuzu bulacağımızı ve İstanbul'dan patlayıcı madde ve mermi getireceğimizi' söyledi. İlave ederek, 'Bu işin, ordunun yok gösterip kullanmadığı eski maddelerin getirilmesi olduğunu, bu yerin adresini İstanbul'da bulunan bir başçavuştan alacağını, kendisinin arkadaşı olduğunu ve onun vasıtasıyla halledeceğini' söyledi. Ben bunun üzerine kendisine, 'Ankara'ya nereye getireceğimizi' sorduğumda, 'Sen orasını fazla karıştırma, arkadaşlara dağıtacağız' dedi."

İşin tuhaf yanı, Yüzbaşı Çeviker'in, Mamak Askerî Cezaevi'nden Ankara Adliyesi'ne yargılanmak üzere getirilirken bilek-

leri kelepçeli olduğu halde koridorda kalabalığın arasına karışıp kaçmasıydı.

Ancak aradan bir saat geçmeden yüzbaşı Aydınlıkevler'de bir yakınının evinde Ankara polisi tarafından hemen yakalandı.[28] Yüzbaşı kendisini ilk operasyonda da yakalayan başkomisere cezaevinden mektup yazıyor, "Seni başka bir şehre sürecekler, orada da öldürüleceksin" diyordu.

Bir süre sonra bu başkomiser Ankara'dan Urfa'ya atanıyor. Araya dönemin sıkıyönetim komutanı Korgeneral Nihat Özer giriyor, atamayı durduruyor![29]

Astsubay Serçinlioğlu'nun anlatımları

Abdullah Çatlı'nın, "esrarengiz yüzbaşılar"la tanışıklığının bir başka tanığı da Kıbrıs Harekâtı'nda gösterdiği kahramanlıklardan ötürü altın madalyayla ödüllendirilen Astsubay Oğuz Serçinlioğlu'ydu:

"Yirmi sene astsubaylık yaptım. Küçükçekmece Gölü'nün kıyısında bizim taburun (Savaş İstihkam Taburu) gazinosu vardı. Hiç unutmuyorum, 1978'in nisan ya da mayıs ayıydı, bir pazar günüydü.

Gazinoda daha önce tanıdığım, 1. Bölük komutanıyken, 'Ben kurs vermeye gideceğim' diye ordudan istifa eden Yüzbaşı Vedat Öztürk'ün yanında biri kadın üç kişi vardı. Yanlarına gidip 'Hoş

28. Adının yazılmasını istemeyen bir Ülkücü, "esrarengiz yüzbaşı"nın kaçış olayını bu kitabın yazarlarına şöyle anlattı:
"O günlerde bu yüzbaşı gazetelerin manşetlerinden inmezdi. Tüm gözler onun üzerindeydi. Şimdi böyle bir adamın adliyeden eli kolu serbest kaçabileceğine inanıyor musunuz? Adam tam bir esrarengiz! Adliyeden 'kaçınca' bizim yanımıza geldi. Dedi ki: 'Ben cezaevinden kaçtım, beni saklayın.' Bakın ne tesadüf, 'esrarengiz yüzbaşı'nın adliyeden firarından iki gün önce Mustafa Pehlivanoğlu ile İsa Armağan Mamak Cezaevi'nden kaçmış. Biz Ankara'da bu iki Ülkücü arkadaşımızı saklıyoruz. Tam bu sırada da 'esrarengiz yüzbaşı', 'Ben de cezaevinden kaçtım, beni de saklayın' diyor. Adamın amacı Pehlivanoğlu ile Armağan'ın yerini öğrenmek. Ben bu adamla Mamak Cezaevi'nde yattım. Cezaevi dışından özel kara tahta, tebeşir getirildi. Ülkücülerin kaldığı koğuşlardan belli adamlar seçildi. Onların içinde ben de vardım. Adam bize kara tahta üzerinde tebeşirle çizerek, askerî eğitim verdi. Nasıl bomba yapılacağı, nasıl silah kullanılacağı vb. bilgiler verdi. Askerî cezaevinde böyle bir 'ders'e izin nasıl verildi ? Bir ilginç nokta daha var, on-on beş günde bir asker gardiyan bağırırdı: 'Çeviker Tokat'ta mahkemen var hazırlan !' Aradan on gün geçer yine bağırılır: 'Çeviker Konya'da mahkemen var hazırlan.' Bu adam da malzemelerini toplar, mahkemeye gidiyorum diye bir süre ortadan kaybolurdu."
Ülkücü Adnan Özçiftçi de ülküdaşınınkine benzer sözler söylüyor: "Bize teğmenler ders verirdi."

29. Başkomiserin atanmasını isteyen dönemin Ankara Emniyet müdürü Reşat Akkaya daha sonra Ordu valiliğine atandı. Ordu'nun Fatsa ilçesinde yapılan bir operasyonda yüzü maskeli kişiler kullandı. Emniyet güçlerinin yanındaki bu maskeli kişilerin Ülkücü militanlar olduğu ortaya çıktı. Vali Akkaya, 12 Eylül yönetimince resen emekli edildi.

geldiniz' dedim. Yüzbaşı, Çatlı'yı bana Sancak Tül'de çalışan bir mühendis olarak tanıttı. Çatlı'nın üzerinde krem rengi bir ceket vardı. Bunların gelmesinden kısa bir süre sonra bizim taburdan tahrip kalıpları çalınmaya başlandı.

Harp Okulu'ndan mezun olduktan sonra istihkâm sınıfına ayrılan Yüzbaşı Öztürk'ün, istifasının ardından bir süre çok para harcadığını duymuştum. Daha sonra büyük bir maddî sıkıntı içine düştü. Yüzbaşı Öztürk çok iyi bir istihkâmcıdır. Suikast olayları için de, çok iyi istihkâmcı olmak gerekir. İstediğiniz kadar gerilla eğitimi görün, eğer istihkâmcı eğitimi görmezseniz, bubi tuzaklarını bilmiyorsanız bir şey yapamazsınız."

Astsubay Serçinlioğlu, bu "ekiple" Yüzbaşı Mehmet Ali Çeviker'in ilişkisine de tanık oluyor:

"Bir gün 'esrarengiz yüzbaşı' olarak tanınan Mehmet Ali Çeviker bizim tabura geldi. Ben kendisini 1971-1974 yıllarında Erzurum Dumlu'dan tanırdım. Ayrıca Kıbrıs'tan da bilirim. Ordudan atıldığını duymuştum, ama bir gün mesai bitiminde bölük komutanıma tekmil vermeye gittiğimde odasında Çeviker'i gördüm. Sivildi. Ordudan tart edilip edilmediğini sordum, 'Hayır, Bolu Komando Tugayı'nda görevliyim' dedi. Sabah mesaiye geldiğimde 1. Bölük Komutanı Üsteğmen Bülent Ertınaz bana, 'Sen Yüzbaşı Çeviker'i tanıyor musun?' diye sordu. Ben de 'Anasının ipini satan bir adam olarak bilirim, karışık bir adamdır' dedim.

Daha sonra bu Yüzbaşı Çeviker sık sık tabura gelip gitmeye başladı. Bu Çeviker, üçkâğıtçı biridir, ancak çok iyi bir gerilla ve komandoydu."

Bahçelievler Katliamı'nda, Haluk Kırcı TİP'li genç, Osman Nuri Uzunlar'ı boğabilmek için oldukça uğraşmıştı. Ancak kısa bir süre sonra Ülkücüler boğma tekniklerini, bubi tuzaklarını vb. öğrendiler. Bahçelievler'de Uzunlar'ı güçbela boğan Ülkücüler, 2 ağustos 1980 tarihinde Fulya Deresi'nde solcu Selahattin Gelgöz'ü komando düğümüyle birkaç dakikada boğuverecek bereciyi kazanmışlardı...

Kimler öğretmişti "bu teknikleri" Ülkücülere?..

Sancak Tül

Astsubay Serçinlioğlu, taburunda tanık olduğu olayların başlangıcını şöyle anlatıyor:

"Bu 'esrarengiz yüzbaşı'nın, Çatlılarla gelmesinin başlangıç nedeni, Tabur Komutanı Binbaşı Mehmet Vural'ın, odasının perde-

lerini değiştirmek istemesiyle başladı. Bir gün bana, perdelerin Sancak Tül tarafından değiştirileceğini söyledi.[30]

Sancak Tül'ün müdürü de emekli bir istihkâm yarbayıydı. Bu emekli yarbay birkaç kez bizim tabura gelmişti. Ben sonradan anladım; adam perdeleri değiştirecekmiş, ancak kendisi balık avlamaya düşkün olduğu için C-3 plastik tahrip maddesi talep etmiş. Verilip verilmediğini bilmiyorum. Şimdi olayları sıraya koyarsak, Sancak Tül'ün müdürü tahrip maddesi istiyor. Yüzbaşı Öztürk ders vereceğim diye ordudan ayrılıyor, paraya kavuşuyor; sonunda Çatlılar ve Çeviker sık sık tabura gelmeye başlıyor.

Tüm bu olaylar hızla devam ederken ben emekli oldum. 'Esrarengiz yüzbaşı'yı odasında gördüğüm Üsteğmen Bülent Ertınaz, Kara Kuvvetleri Tayin Dairesi İstihkâm Şube İcra subaylığına tayin oldu. Kutlamak için yanına gittim. Çok telaşlıydı. Bana, 'Serçinlioğlu, evimin ve arabamın anahtarı bunlar. Benim hanımı alacaksın, İzmir'e babasına teslim edeceksin, sana teslim' dedi. Ben de 'Hayrola komutanım ne var, ne oluyor?' diye sordum. Her şeyi anlattı:

'Serçinlioğlu, bu bombalar, tahrip kalıplarıyla yakalanan Yüzbaşı Çeviker'e her şeyi biz verdik. Bir kısmını Astsubay Ömer verdi, bir kısmını ben verdim. İçinde tahrip kalıpları, bomba teli, pense, elektrikli fünyelerin bulunduğu sandıkları Yüzbaşı Çeviker'e verip, bizim Teknik Astsubay Ekrem Dursun'un kullandığı servis aracılığıyla gönderiyorduk. Çeviker, Ekrem anlamasın diye aracı dolambaçlı yollardan götürmüş, sonunda Aksaray'daki bir Ermeni'ye teslim etmişler. Ancak Astsubay Ekrem, geceleri Aksaray'da taksicilik yaptığı için Yüzbaşı Çeviker'in kendisini dolambaçlı yollardan götürmesine anlam verememiş; Yüzbaşı Çeviker de yakalanınca durumu komutanına anlatmış. Allah'tan komutan olayı büyütmedi. Ancak bize, başımızın çaresine bakmamızı, bugünlerde her şeyin olabileceğini söyledi.'"

Üsteğmenin korktuğu başına gelmiyor. Ufak bir soruşturmayla

30. Sancak Tül'ün sahibi Murat Bayrak'ın biyografisi hayli renkliydi. İkinci Dünya Savaşı'nda Makedonya'da Nazilere yardım etti. Savaş sonrasında sosyalistler yönetime gelince Gestapo tarafından Türkiye'ye kaçırıldı. DP yönetiminde bir Alman ortakla Sancak Tül'ü kurdu. Tül perde ithalatı durdurulduğu için piyasada tekel oluşturdu. 1973-1977 yılları arasında AP milletvekili olarak Parlamento'ya girdi. Sonra MHP'ye geçti. MHP Merkez Yönetim Kurulu üyesi seçildi. 12 Eylül darbesinden sonra tüm MHP yönetim kurulu üyeleri hakkında dava açıldığı halde, bir tek, Murat Bayrak hakkında dava açılmadı. Almanya'ya kaçan işadamı Bayrak'ın adı birçok silah kaçakçılığı olayına karıştı. CİA ajanı Frank Terpil ve Edwin P. Wilson silah sattıkları kişiler arasında Murat Bayrak'ın adını verdiler. Halen Almanya'da yaşayan Murat Bayrak, radikal İslamcı Cemalettin Kaplan'ın (Kara Ses) en yakın arkadaşıydı.

olay kapatılıyor. Bu arada Astsubay Ömer, M. Ali Ağca'nın kaçacağı Kartal Maltepe Cezaevi'ne tayin ediliyor!..

Çatlı yeraltı dünyasıyla tanışıyor

Abdullah Çatlı bu iki yakın arkadaşı Gabriel Aktürk ve Ökkeş Çokuçkun aracılığıyla, İstanbul'da Ülkücülere silah satan, başta Abuzer Uğurlu ve Oflu İsmail olmak üzere yeraltı dünyasının ünlü simalarıyla tanıştı.[31]

Çatlı, İstanbul'daki günlerine hızlı başladı...

Gabriel Aktürk'ten adreslerini aldığı bazı kaçakçıların döviz bürolarını ve kuyumcu dükkânlarını soydurdu.

Çatlı ve arkadaşları sahte döviz ve sahte lira basanlarla ilişkiye geçerek piyasaya sürmeye de başlamışlardı.

Abdullah Çatlı'nın "piyasaya sürdüğü" bir başka tehlikeli madde daha vardı: 16 Mart ve Kahramanmaraş katliamlarında kullanıldığını yukarıda gördüğümüz TNT (dinamit) patlayıcıları...

Hasan Kurtoğlu kimliği

Türkiye'nin kan gölüne döndüğü günlerde Abdullah Çatlı yaşamında bir değişiklik yaptı, yıllardır ayrı düştüğü eşi Meral Hanım'ı Nevşehir'den İstanbul'a getirdi.

Çatlı, İstanbul'daki ilk günlerinde MHP ve ÜGD ilçe örgütlerine gidip geliyordu. Ancak buraların sık sık polis tarafından basılmaları üzerine, günlerini Milliyetçi İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nda (MİSK) geçirmeye başladı.

Öğrenci bekâr evleri o günlerde polisin çok dikkatini çekiyor ve sık sık basılıyordu. Çatlı polisin dikkatini çekmemek için "aile reisi" kimliğine büründü.

Meral Hanım anlatıyor:

"1979-1980 döneminde İstanbul Erenköy'de yaşadık. Bana bir arkadaşıyla mektup gönderip İstanbul'a aldırdı. Bu mektupta 'Fazla eşya alma. Mektubu getiren arkadaşa güven. Gökçen'le birlikte seni buraya getirecek' yazıyordu.

Kayınvalidem, 'Gelini bırakmam' dedi ve bizimle beraber geldi.

31. Abuzer Uğurlu, Malatya Pötürgeli silah ve uyuşturucu kaçakçısı. Ülkücülerle yakın ilişkileri nedeniyle bu kitapta sık sık karşımıza çıkacak. Oflu İsmail (İsmail Hacısüleymanağaoğlu) ise ünlü "baba"lardan Dündar Kılıç'ın enişteşi ve yurtdışında yaşayan bir kaçakçı.

Ankara'da buluştuk. Kayınvalidem Ankara'da kaldı, biz Şevket Ağabey'in otomobiliyle İstanbul'a gittik. Abdullah'ı, Şevket Ağabey'in evinde gördüm.

Bana, 'Aranıyorum, dikkatli olmanız gerekiyor' dedi. On beş gün kadar Şevket Abilerde –Şevket Ağabey kuyumcuydu– kaldıktan sonra Erenköy'deki eve geçtik. 1978'den 1979'a geçilen yılbaşını Erenköy'de kutladık. Evimiz, Ethemefendi'deki yüksek apartmanlardan birinin yedinci katıydı: 27/7.

Abdullah o zaman Hasan Kurtoğlu kimliğini kullanıyordu. Kimlik konusunda ne ben, ne de Gökçen hiç falso yapmadık. Çünkü biliyorduk ki, 'Abdullah' dediğimiz an, onu kaybedebilirdik. Kaybetme duygusu, yaşamımız boyunca bizi dikkatli olmaya mecbur etti. Erenköy'de kaldığımız sürede Şevket Bey'in yanında işçi gibi görünüyordu. Şevket Bey'in Kapalıçarşı'da kuyumcu dükkânı vardı. Evimiz çok güzeldi. Her zaman yanında yedi sekiz yakın arkadaşıyla gelirdi. Yardımcım yoktu, yemekleri, temizliği tek başıma yapıyordum."[32]

Abuzer Uğurlu ve silah kaçakçılığı

MİT ile Emniyet arasındaki çekişme son otuz yıllık Türkiye tarihinde sık sık su yüzüne çıktı. Bu çekişmenin en önemli nedeni ise, yeraltı dünyasına hâkim olma kavgasıydı.

Emniyet ve MİT, yeraltı dünyasından istihbarat alabilmek için bu karanlık dünyanın bazı mensuplarıyla zaman zaman ilişkiye geçerler. Bu ilişkide her iki tarafın da çıkarı vardır. MİT ve Emniyet istihbarat alır, bunun karşılığında da ajanının bazı yasadışı işlerine göz yumar. Mafyanın olduğu dünyanın her yerinde bu ilişki böyle yürümektedir.

Ancak Türkiye'de bir istisna vardır: MİT ve Emniyet Türkiye'deki yeraltı dünyasını öyle bir paylaşmışlardır ki, yeraltı dünyasının yarısı MİT'in, yarısı da Emniyet'in adamı olmuştur.[33]

Abuzer Uğurlu, 1974-1979 yılları arasında MİT tarafından "Yıl-

32. Meral Çatlı, "Kuyumcu Şevket"in soyadını bir türlü anımsamadı. Belki de anımsamak istemedi. Bizim araştırmalarımıza göre "Kuyumcu Şevket"in adı Şevket Yaşar'dı. Şevket Yaşar daha sonraki yıllarda iflas etti.

33. Bu kavga öyle boyutlara ulaşır ki, MİT Emniyet için rapor düzenler, Emniyet de MİT için dosya hazırlar. Her ikisi de birbirini, "yeraltı dünyasından çıkar sağlamakla" suçlar. Bu savaş MİT ile Emniyet'i sık sık karşı karşıya getirmiştir. Devletin kurumları arasındaki çelişkiler, gelecek yıllarda çok daha büyük kavgalara ve skandallara yol açmıştır. "Babalar operasyonları", "Birinci ve İkinci MİT raporları", Susurluk Kazası'ndan sonra ortaya çıkan kirli ilişkiler hep bu çelişkilerden kaynaklanmıştır.

dırım" takma adıyla kullanıldı. MİT, Abuzer Uğurlu'dan aldığı bilgiler sayesinde onun yaptığı sigara kaçakçılığı, beyaz eşya kaçakçılığı, döviz kaçakçılığı gibi işlere göz yumuyordu.

Kaçakçı İbrahim Telemen öldürülmeden önce Gazeteci Uğur Mumcu'ya yazdığı mektupta Abuzer Uğurlu'yla ilgili şu bilgileri veriyordu:

"Yeşilköy gümrüğünden her an elinde 3-5 milyon mark dolu çantayla hiçbir engelle karşılaşmadan adamları girer çıkar. İsterse pasaportuna damga vurdurur, isterse vurdurmaz. Ben böyle birkaç kez girip çıktım.

Sahte pasaport ve her türlü sahte mühür, araç ve gereç. Bunlar da Abuzer'in elinde. Beni, İzmir Buca Cezaevi'nden Abuzer kaçırdı. Ve hemen üç adet pasaport verdi. Biri 'Bora' adına, tüccar, her an yurtdışına çıkıp gidebilirim. Çok girdim, çıktım. Şimdi o pasaport Abuzer'in elindedir. İkincisi 'Kemal', Almanya'da çalışan bir işçiyim. Gene her an girip çıkabilirim. O pasaport bende. Abuzer istedi, 'Kaybettim' deyip vermedim. Üçüncüsü de kendi adıma, o da tüccar. O pasaport da İtalya'da. Abuzer'in bütün adamlarında böyle birkaç pasaport var. Her istedikleri an yurtdışına çıkıp gelmektedirler."[34]

Türkiye'de kaçakçılığın birinci şartı, sırtını MİT'e veya Emniyet'e dayamaktır. İkinci şartı, gümrüklerde mutlaka adamların bulunacaktır. Üçüncü şart ise, yurtdışı kaynakların, ilişkilerin iyi olmasıdır.

Abuzer Uğurlu sırtını MİT'e dayamıştı. Her dönemde ister MC hükûmetleri, ister CHP hükûmeti olsun Gümrük ve Tekel bakanlarıyla arası iyi olmuştu.[35]

Abuzer Uğurlu'nun Bulgaristan'la bağlantısı ise 1973 yılından beri sürmekteydi. Kahve kaçakçılığı yaptığı gerekçesiyle aranmaya başlandığı 1973 yılında, soluğu Bulgaristan'ın başkenti Sofya'da almıştı.

Bulgaristan'la o yıllarda başlayan ilişkisini Abuzer Uğurlu her yıl geliştirerek sürdürdü. Ve her geçen yıl kaçakçılığın kapasitesini artırdı. Sonunda silah kaçakçılığına başladı.

Bulgaristan'dan TIR'lara yüklediği NATO ülkelerinin yapımı silahları karayoluyla Türkiye'ye getiriyordu. Ayrıca Varna ve Bur-

34. Uğur Mumcu, *Papa, Mafya*, Ağca, um: ag, 20. baskı, s. 76.

35. Bu bakanlığın adı da ne kadar ilginçtir: Gümrük ve Tekel! Bu iki isim bir araya getirilmiş ve bir bakanlık oluşturulmuştur. Aynı bakanlıkta birleştirilen bu iki konunun birbiriyle ne gibi bir ilgisi var? Sanki bu bakanlık, sigara kaçakçılığının önünü açmak için "icat" edilmiş gibi!

gaz'dan da gemilerle Türkiye'ye sokuyordu binlerce silahı ve mermiyi... Ne ilginç! NATO menşeli silahlar Varşova Paktı'na ait ülkenin aracılığıyla Türkiye'ye getiriliyordu!..[36]

Ve Bekir Çelenk...

Abuzer Uğurlu'nun Batı dünyasının "işleri"nin bağlı olduğu ortağı, daha önceleri İsviçre saatlerinin kaçakçılığından bir servet yapmış olan Bekir Çelenk'ti. Bekir Çelenk Gaziantep'te, Suriye sınırının yakınında doğdu. 1962'de, yirmi sekiz yaşındayken, ilişki kurduğu evli kadınların öfkeli kocalarından kaçıp İsviçre'ye gitmiş, İsviçre ile Türkiye arasında kaçak saat ticaretinden kısa zamanda yükünü tutmuştu.

1970'te, Biel'de kendi saat şirketi olan Falcon A.Ş.'yi kurdu. 1971'de oturma izni almak için başvurduğunda İsviçreli resmî bir görevlinin verdiği tavsiye mektubu ilginçti: "Bay Çelenk'in İsviçre'deki varlığı, Ortadoğu ve özellikle Türkiye'yle ilişkiler açısından çok yararlı, hatta zorunludur."

Türkiye'de kaçak olarak satılan saatler, Lübnan iç savaşına kadar Beyrut üzerinden gönderiliyordu. Savaş çıkıp Beyrut hattı zorlaşınca, Bulgaristan yolu açıldı. Saatleri, parça başına iki mark komisyon alan Kintex şirketi aracılığıyla Bulgaristan'dan transit geçiriyordu. Çelenk, 1976'da 2 750 tonluk bir kargo gemisi aldı ve buna "Çelenk" adını vererek kendi denizcilik şirketini kurdu.

İstanbul'da Piyer Loti Oteli'ni büyük paralarla satın alıp yeniledi. Londra, Los Angeles ve Münih'te elektronik eşya, madensuyu ve portakal suyu ticareti yapan bürolar açtı. "Çelenk" gemisi Karadeniz'de, Bulgaristan ile Türkiye arasında gidip geliyor, sadece kaçak saat ve sigara değil, silah da taşıyordu.

Bekir Çelenk'in işbirliği yaptığı isimler arasında dünya çapında ünlü uluslararası kaçakçılar vardı. Örneğin, faaliyetleri hakkında daha ileride ayrıntılı bilgi vereceğimiz, CİA denetiminde uluslararası silah kaçakçılığı yapan, Suriye asıllı Ermeni Henri Arslanyan (Henry Arsan).

36. Batı Avrupa ile Türkiye ve İran arasında kamyonlar, zorunlu olarak Sofya'dan geçiyordu. Gemiler Varna ve Burgaz'dan kalkıyordu. Bu gemi trafiğinde malların Burgaz'dan yüklenmesi ve İstanbul'da ya da Karadeniz kıyılarında indirilmesi işine arada bir Ülkücüler nezaret ediyordu. Çatlı'nın bir süre Varna'da kalarak, limanda Bekir Çelenk ve Abuzer Uğurlu'nun silah kaçakçılığı işiyle ilgilendiği yolunda iddialar da vardır. Enis Berberoğlu da bu konuya değiniyor: "Çatlı, Bulgaristan Varna'daki silah kaçakçılarıyla 1978 yılında bağlantı kurmuştu." (*Hürriyet*, 4 şubat 1997.)

Bekir Çelenk ile Abuzer Uğurlu, İstanbul'un içki âlemli gecelerinde sık sık buluşur, "iş" konuşurlardı.[37]

Yeraltı dünyasında hemşerilik ilişkileri

Abuzer Uğurlu "kendi sistemi" olan bir kaçakçıydı. Hücreler halinde çalışırdı. Bir hücre diğerini tanımazdı. Zaten bu nedenle Abuzer Uğurlu'nun kaçakçılık yaptığı kolay kolay ispat edilemiyordu.

Abuzer Uğurlu hemşerilerine çok bağlıydı. Yeraltı dünyasında hemşerilik, etnik kimlik ve mezhepçilik hep önemli olmuştur. Karadeniz mafyası ve Kürt mafyası gibi...

Abuzer Uğurlu, Malatya Pötürgeli'ydi.

Abdullah Çatlı'nın İstanbul'da tanıdığı Fen Fakültesi öğrencisi Mehmet Şener de Pötürgeli'ydi.

Mehmet Şener, Abuzer Uğurlu sayesinde *Milliyet* gazetesinin yanındaki İnan İş Hanı'nın kahve ocağını işletiyordu. Hem para kazanıyor, hem de okuyordu.

Abdullah Çatlı'nın Malatyalı çok arkadaşı vardı: "Yavru" diye isim taktığı ve Malatyalı Ülkücülerin lideri Oral Çelik ve Oral Çelik'in "emrindeki" Mehmet Ali Ağca, Mehmet Şener...

Mehmet Ali Ağca da hemşerisi Abuzer Uğurlu sayesinde harçlığını, köşe başlarında kaçak Marlboro satarak sağlıyordu. Ve daha Çatlı İstanbul'a gelmeden önce Abuzer Uğurlu'yla birlikte çalışmakta olan başka bir Ülkücü Malatyalı: Yalçın Özbey.

Çatlı ve Çelik'in yeraltı dünyasıyla köprülerini kuran önemli isimlerden biri de Yalçın Özbey'di. Özbey, 1955 Malatya doğumlu bir Ülkücü'ydü ve Abuzer Uğurlu'yla çok yakın ilişki içindeydi.

Abdullah Çatlı, Abuzer Uğurlu'yu Malatyalı ülküdaşları sayesinde tanıdı. Kendisi gibi kaçak olan Oral Çelik ile (Malatya'da bir öğretmeni öldürmek suçuyla aranıyordu ve Malatyalı Ülkücüler arasında çok popülerdi) Abuzer Uğurlu'nun Mecidiyeköy ve Kadıköy'deki bürolarına sık sık gidip gelmeye başladılar. Abdullah Çatlı ile Oral Çelik yıllarca sürecek arkadaşlıklarının temelini bu kaçak günlerde attılar...

O yıllara ilişkin bir başka ayrıntıyı da dönemin arkadaşları bugün şöyle anlatıyorlar:

37. Abuzer Uğurlu'nun bir eli CIA'da, diğer eli MIT'teydi. 1979 yılında İstanbul'da yapılan Babalar Operasyonu'nda aranan Abuzer Uğurlu'yu, Beşiktaş Emniyet Amirliği'ne, İstanbul Ülkü Ocakları eski başkanı Komando Mustafa ile MIT'in gözde elemanı Mehmet Eymür teslim ediyordu. MIT görevlisi, Abuzer Uğurlu'yu teslim ederken, Emniyet Amiri Sadettin Tantan'a, "Ona iyi davranın" uyarısında bulunmayı da ihmal etmedi. Bu kadar güçlü ilişkileri olan Abuzer Uğurlu doğal olarak cezaevinde fazla kalmadı.

"Çatlı başta olmak üzere, Oral (Çelik), Mehmet (Şener), hatta Mehmet Ali Ağca birdenbire para kazanmaya başladılar. Bol para harcıyorlardı. Giyimleri kıyafetleri yerindeydi. Lüks semtlerde, iyi döşenmiş evlerde oturuyorlardı. Herhalde başka birtakım işlere girmişlerdi."

Oflu İsmail ve Çayırovalı Osman

Abdullah Çatlı'nın yeraltı dünyasının bir diğer ünlü ismi Oflu İsmail'le (İsmail Hacısüleymanağaoğlu) tanışmasını da Ökkeş Çokuçkun ve Gabriel Aktürk sağladı. Ülkücü Ali Yurtaslan, İstanbul'da MHP'nin en önemli isimlerinden Mustafa Verkaya'nın Abdullah Çatlı'yla sıkı ilişkisinden bahsederek şöyle diyordu:

"İstanbul teşkilatının başkanlığını yapmış olan Mustafa Verkaya Bulgaristan'a, Varna'ya gitti. Amacı kaçakçılık şebekeleriyle ilişki kurmak, silah nakli sağlamaktı. Verkaya bu ilişki sayesinde kaçakçıların Türkiye temsilcisi olmak istiyordu. Gelen silahlar MHP ve ÜGD'ye aktarılacaktı."[38]

Oflu İsmail'in bir eli İtalyan yeraltı dünyasının içindeydi. Zaten bu nedenle İtalyan savcılar, hakkında gıyabî tutuklama kararı çıkartmışlardı. Oflu İsmail İnterpol tarafından aranıyordu. Tüm bu "özelliklerine" rağmen Oflu İsmail, Bulgarların Türkiye'de en çok güvendikleri isimdi.[39]

Oflu İsmail Ülkücülerin de oldukça güvendiği bir isimdi. MHP'ye yüklü miktarda para yardımı yapardı. Ayrıca kaçak Ülkücülere de yurtdışına çıkışlarında yardım ederdi.

Örneğin, Savcı Doğan Öz'ü öldürdüğü gerekçesiyle aranan Ülkücü Hüseyin Demirel'in Bulgaristan'a kaçmasını, Oflu İsmail sağlamıştı. Ülkücü Hüseyin Demirel'in Bulgaristan'daki giderlerini de yine Oflu İsmail karşılamıştı.

Ülkücü Mustafa Pehlivanoğlu, Oflu İsmail ile kaçak Ülkücülerin Bulgaristan bağlantısını şöyle anlatıyor:[40]

38. Ali Yurtaslan, *İtiraflar*, Kaynak Yayınları, s. 28.

39. 12 Eylül askerî darbesinden dört ay sonra Sofya'nın Vitoşa Oteli'nde, Bulgarların gözetiminde Oflu İsmail'in girişimiyle "Babalar toplantısı" yapıldı. Toplantıyı da yöneten Oflu İsmail kaçakçılara, Bulgaristan'a yerleşmelerini, paralarını Bulgar bankalarına yatırmalarını, tüm işleri tek merkezden yani Sofya'dan yönetmeyi teklif etti. Amaç başta Türkler olmak üzere Arnavutlar, İtalyanlar, Yunanlılar ve Suriyelileri bir merkezde toplayarak Bulgaristan'ın dünya çapında bir kaçakçılık organizasyonunu gerçekleştirmekti. Ancak, bu toplantılar iki kez düzenlenmesine rağmen sonuca ulaşamadı. Bulgarların istedikleri tam olarak gerçekleşemedi.

40. Mustafa Pehlivanlıoğlu'nun askerî savcılıktaki itiraflarından, s. 47.

"Ben cezaevinden firar etmeden önce, Nevzat Bor bana İstanbul Kayseri Öğrenci Yurdu'nun adresini verdi. 'Kayseri Yurdu'nun başkanıyla temas kur, o seni Bulgaristan'a kaçırır' dedi. Ben de, 'Bulgaristan'da ne yapacağım, tanıdığım hiç kimse yok?' dediğimde, 'Hüseyin Demirel ile Oflu İsmail'in Bulgaristan'da olduğunu ve ticaret yaptıklarını' söyledi. Tabiî ben firar ettikten sonra İstanbul'a gidemedim, kısa sürede yakalandım."

Oflu İsmail ile Ülkücü Hüseyin Demirel'in Bulgaristan'da "nasıl bir ticaret" yaptıkları hakkında fazla düşünmeye gerek yok: kaçakçılık.

Abdullah Çatlı, Oflu İsmail'le ilişkisini sürdürürken, Milliyetçi Hareket Partisi İstanbul ikinci başkanı "Doğu'nun başbuğu" Yılma Durak'ın kendisinden silah aldığını, Çayırovalı Osman İmamoğlu söylüyor:

"1979 yılında Yılma Durak isimli şahısla Aksaray Kilim Pastanesi'nde buluşup konuştuk. Yılma Durak'ın teklifi üzerine Ülkücü kesime silah satmaya başladım."

Peki ya uyuşturucu?

Lokman Kondakçı anlatıyor

Avrupa Ülkücü Türk Federasyonu Başkanı Lokman Kondakçı, 30 mart 1979 tarihinde Almanya'dan Türkiye'ye gelerek, dönemin İçişleri bakanı Hasan Fehmi Güneş'e 3 saat 20 dakika süren açıklamalarda bulundu:

"Bu eroin meselesini biz çok düşündük. Milliyetçi Hareket Partisi Bakırköy ilçe başkanımız var. O, bu işi yapar. Ben federasyon başkanıyken, 'Berlin'de bir adamımız var, parti için esrar kaçırdı, kendisine yardımcı olun' dedi. Bizim camiada, yaklaşan iç savaş için para bulma arzusu her zaman vardı.

Parayı en kolay bulmanın yolu eroindir. Kilosu 35 000-40 000 marktır."

Lokman Kondakçı'yı dinleyenler, Milliyetçi Hareket Partisi lideri Alpaslan Türkeş'i "teknik yollardan dinlemek" için Kondakçı'dan yararlanmak isterler. Kondakçı bunun mümkün olmadığını söyler:

"Dinleyemezsiniz. Birisi yanına gelince mutlaka odasındaki radyoyu açar ve sesi bozar. Bana bile o kadar güvendiği halde radyoyu açar. Batı müziği çıkar ama o, yine de radyoyu açık tutar. Bu işleri iyi bilir, tedbirini alır. Mesela kendi adına bağış toplayan birisini ortaya çıkarmışlardı. Çağırdı gençlik kolları başka-

nını ve eliyle kellesini alın işareti yaptı. Onu bile konuşmadan emretti yani." [41]

1970'li yıllardaki "ideolojik" saflaşmada, yeraltı dünyası mensupları da yerlerini aldılar. Gözlerini kırpmadan ölüme koşan devrimciler ve Ülkücüler "babaları" korkutuyorlardı.

"Solcu babalar" ile "Ülkücü babalar" nedense hiç kavga etmiyorlardı. Hatta bazıları ikili bile oynuyordu. Alpaslan Türkeş'le görüştüğü için, "solcu baba" Dündar Kılıç'ın bürosu solcular tarafından kurşunlanmıştı.

İşin tuhaf yanı Ülkücülerle ilişkisi artık herkesçe bilinen Oflu İsmail, solculara yakın Dündar Kılıç'ın enistesiydi!

Hadi "babaların" ikili oynamasını bir parça anlayabilirsiniz, ama, Çorum Sungurlu MHP İlçe Başkanı Şakir Babuç'un Dev-Yol'a silah satarken yakalanmasını nasıl değerlendirirsiniz?..

Gelin de çıkın işin içinden. MİT bazı kaçakçıları koruyor. Onlar da sahte pasaportlar düzenliyorlar, cezaevinden adam kaçırıyorlar, döviz ve silah kaçakçılığı yapıyorlar. Üstelik Ülkücülerle çok sıkı ilişki içindeler: MİT-kaçakçı-Ülkücü işbirliği!..

Abdi İpekçi ve Gün Sazak'ın "asgarî müştereği"

İşte bu gizemli ittifaka bir örnek daha:

CHP hükûmettedir ve Gümrük ve Tekel bakanı ise, AP'den kopan bağımsız milletvekili Tuncay Mataracı'dır...

MHP'nin Gümrük ve Tekel eski bakanı Gün Sazak, Tuncay Mataracı'yı yeraltı dünyasından rüşvet aldığı için kıyasıya eleştiriyor. "TIR başına, bizim duyduğumuz kadarıyla 600 bin lira ödeyen herkesin, istediği mal, gümrük kapılarından içeri sokulmaktadır. Bu 600 bin lira muhtelif kademelerde bölüşülmektedir. Ucu kime dayanır Allah bilir."

Siyasî görüşleri taban tabana zıt olmasına rağmen *Milliyet* gazetesi genel yayın yönetmeni ve başyazarı Abdi İpekçi, köşesinde, MHP'li Gün Sazak'ın görüşlerine katıldığını ve desteklediğini yazıyordu.

41. Lokman Kondakçı, Avrupa Ülkücü Türk Federasyonu başkanlığından ayrıldıktan sonra Türkiye'ye geldi. Davadan döndüğü için Bafra'da yaralandı. Açıklamaları 12 Eylül 1980'den sonraki sıkıyönetim mahkemelerinde delil olarak kullanıldı, ama hakkında kovuşturmaya gerek görülmedi. 1980'den sonra ticaretle meşgul oldu. Fındık İhracatçıları Birliği başkanlığını yaptı. Mehmet Ağar'ın himayesinde hayalî ihracat yaptığı iddia edildi. 1986 yılında Tansu Çiller tarafından DYP Samsun il başkanlığına getirildi. 1997 yılında Çiller'le yolları ayrıldı. Refahyol hükümetinin düşmesi sırasında Kondakçı, Samsun il başkanlığından istifa etti.

Ve İpekçi, öldürüldüğü 1 şubat 1979 tarihine kadar sütununu gümrük kapıları, kaçakçılık ve teröre ayırmış, Gümrük ve Tekel Bakanı Tuncay Mataracı'yı yazılarıyla ve röportajlarıyla iyice köşeye sıkıştırmıştı.

Bakan Mataracı kaçamak yanıtlar veriyor ancak yeraltı dünyasıyla da ilişkilerini sürdürüyordu.

Silahlı Kuvvetler'de görev yaparken irza geçmek, memuriyeti kötüye kullanmak, sarkıntılık, konut dokunulmazlığını ihlal, sahte tutanak düzenlemek gibi hakkında soruşturmalar açılan ve sonunda kendi isteğiyle ordudan ayrılan Astsubay Harun Gürel, Abuzer Uğurlu'nun isteği üzerine Bakan Tuncay Mataracı tarafından İpsala Gümrük müdürlüğüne getirildi! Bakan Mataracı, bu çok "nitelikli eleman" için derhal tayin emrini çıkarttı. Bunun karşılığında da Abuzer Uğurlu'dan 10 milyon 875 bin lira rüşvet aldı.[42]

Bakan Tuncay Mataracı, Haydarpaşa Gümrük müdürlüğüne ise yeraltı dünyasının en renkli isimlerinden Bekir Çelenk'in ortağı ve MHP'ye yaptığı hayli yüklü bağışlarla tanınan Ali Galip Kayıran'ı getiriyordu...

Başta Abdi İpekçi olmak üzere *Milliyet* gazetesi, onurlu bir çizgi izleyerek kardeş kanına neden olan silah kaçakçılığı üzerine cesurca gidiyordu.

O günlerde basında bir dedikodu kulaktan kulağa yayılıyordu.

Abuzer Uğurlu'nun da yakın arkadaşı olan, *Ekspres* adında küçük bir gazetenin sahibi, işadamı Kemal Derinkök *Milliyet*'i satın almak istemekteydi.

Özellikle Abdi İpekçi, *Milliyet* gazetesinin satılmasına, dolayısıyla susturulmasına kesinlikle karşıydı...

İpekçi-Henze buluşması

Abdi İpekçi'nin kaçakçılık konularında yoğun bir araştırma içinde olduğu hem kendi yazılarından anlaşılmakta, hem de çeşitli kaynaklar tarafından doğrulanmaktadır. Uğur Mumcu, kitabının önemli bir bölümünü bu konuya ayırmıştır.[43]

Gazeteci-yazar Hasan Uysal da kitabında, İpekçi'nin silah kaçakçıları-Ülkücüler ilişkisi konusuyla ilgili bir raporu gazetesin-

42. 10 milyon 875 bin lira rüşvet, Tuncay Mataracı'nın Ankara Yapı Kredi Bankası Yukarı Ayrancı Şubesi'ndeki 43-44 sayılı hesabına 481600 numaralı çekle, 3 nisan 1978 tarihinde yatırılmıştı.

43. Uğur Mumcu, *Papa, Mafya, Ağca*, "İpekçi Kaçakçılık Konularına Eğiliyor" başlıklı bölüm, um:ag, 20. baskı, s. 134-153.

de yayımlamak üzere olduğunu sık sık vurgulamaktadır.[44]

İpekçi'nin, CİA'nın Türkiye'deki istasyon şefi Paul Henze'yle 13 ocak 1979 tarihinde İstanbul'da yaptıkları görüşmede de, bu konuyu araştırmakta olduğundan söz ettiği anlaşılmaktadır.

Henze, bu görüşmeyi reddetmedi ama neler konuşulduğunu da açıklamadı. Bilinen yöntemlerle konuyu saptırıp kendini savunma yolunu seçti.[45] Bu görüşmede neler konuşulmuş olabileceği, Fransız gazeteci Jean-Marie Stoerkel'in 1996'da yayımlanan *Saint-Pierre'in Kurtları* (Les loups de Saint-Pierre) kitabında özetle şu şekilde kurgulanıyor:

"İpekçi Amerikalı'yı süzüyordu. Yüzünü çevreleyen sakalı, geriye taranmış kahverengi saçları ve geniş alnıyla, Henze, gravürlerdeki Lincoln'e benzediği izlenimini yaratıyordu.

– Şeytanın temsilcisinin karşısında bulunuyorsunuz! Siz solcular, CİA'yı pek sevmezsiniz, dedi Henze alaycı bir ifadeyle.

– Her yerde namuslu insanlar vardır, sizde bile. Biliyor musunuz, mesleğim bana esaslı bir erdem öğretti: hoşgörü. Dinleyin Henze: ben köklü bir antifaşistim. Terörü durdurmak gerekiyor. Kaçınılmaz bir biçimde faşist bir hükûmet darbesine doğru gidiyoruz. Ecevit hiçbir şeyi kontrol edemiyor... Şu canavarlığı gördünüz mü? diyerek, masanın üzerine tüyler ürperten bir tomar fotoğraf attı.

24 aralıkta, Ülkücüler Kahramanmaraş şehrini kundaklamış ve yakmışlar; erkek, kadın, çocuk yüzden fazla kişiyi katletmişlerdi...

– Bunlar, kontrolden çıkmış grupların aşırılıklarıdır, dedi Henze.

– Hayır, MHP'nin teröristlerinden başkasının işi değil. Hatta saldırganlar arasında üniformalı askerler ve aşiret reisleri de görüldü...

İpekçi konuyu değiştirdi. Onun haber kaynaklarına göre, katliamın kışkırtıcıları arasında Peck adında bir CİA ajanı da vardı. Henze:

– Fransa tarihini bilir misiniz? Bu katliam bana Saint-Barthélemy Katliamı'nı anımsatıyor. İlle de siyasî bir neden aramayın. Bunlar, Alevî Kürtlere saldıran koyu Sünnî Müslümanlardır, diye kestirip attı. Ve lütfen bana Kürtlerin melek olduğunu anlatmayın. Hemen hepsi komünisttir. Moskova ve Filistinliler bunlara silah ve para veriyor.

– Dinleyin Henze, burada felsefe yapmak için bulunmuyoruz. Türkeş'in üzerinde belli bir etkiniz var, bunu kullanın...

44. Hasan Uysal, *Kurtlu Kokteyl*, Öteki Yayınevi, 2. baskı, 1996.

45. "Sovyet gazeteleri benim Abdi İpekçi cinayetini planlayarak Türkiye'de askerî yönetime davetiye çıkardığıma kadar götürdüler işi." (Ardan Zentürk'ün Henze'yle söyleşisi, *Tercüman*, 18 ekim 1983.)

– Yani siz benim Bulgarların Türk mafyası ve teröristlerine silah göndermesini önleyebileceğimi mi sanıyorsunuz? Mantıklı düşünün İpekçi. Türkiye, NATO'nun komünist dünyanın burnunun dibindeki bir ileri üssüdür ve bu ülkede insanların birbirini öldürmesinden Rusların çıkarı vardır. Bu yüzden, milliyetçilere silah göndermek onları rahatsız etmez.

İpekçi, sinirli bir biçimde omuz silkti. Amerikalı'nın alaycılığından hoşlanmıyordu. Öfkeli konuştu:

– Ya sizin anlayışınız çok kıt ya da benimle dalga geçiyorsunuz. Ben de bir araştırma yapıyorum Henze ve yayımlandığı zaman çok gürültü koparacak.

– Ne hakkında bir araştırma? diye kuşkuyla sözünü kesti Henze.

– Ülkücülerin silah ikmal şebekesi hakkında. Silahların buraya varmadan önce Bulgaristan'dan geçtiği konusunda size katılıyorum. Ama bunların büyük çoğunluğu Batı silahıdır: Belçika, Fransız, İsviçre, İtalyan, Alman, İspanyol ve hatta Amerikan... Bunları Bulgaristan'a sizin silah fabrikalarınızın sattığına beni inandıramazsınız... Ne Batılı istihbarat servisleri, ne de sizin CİA'nız, bu denli yoğun bir sevkiyatla ilgilenemez. Daha ileri görüşlü olun Henze: bu Batı ve Amerikan silahlarını gönderen kaçakçılar, Türkiye'den uyuşturucu alan kaçakçıların ta kendileridir.

Henze şaşırmış gibiydi ya da öyle görünmeye çalışıyordu:

– Bunu yapanın Sicilya ya da Amerikan mafyası olduğunu mu düşünüyorsunuz?

– Sadece onlar değil... (Biraz durdu.) Size bir sır vereceğim. Bazıları CİA'yla bağlantılıdır. MHP'li bir senatörün Fransa'da uyuşturucu kaçakçılığından tutuklandığını, başka bir sağcı parlamenterin İtalyan-Yugoslav sınırında arabasının bagajında eroin dolu olarak yakalandığını ve son olarak Türkeş'in bir taraftarının Yugoslavya'da altı kilo eroinle tutuklandığını size hatırlatırım.

– Peki bununla neyi kanıtlamak istiyorsunuz? diye sordu Henze, düşünceli bir tarzda.

– Kopan bu kıyametin tek sorumlusunun Türkiye olmadığını."

İpekçi cinayetine adı karışan bir başka CİA ajanı daha vardı: Frank Terpil. Bu kişi, ideoloji farkı gözetmeksizin ve CİA denetiminde bütün uluslararası terör örgütlerine silah satmasıyla tanınır. Abdi İpekçi suikastında kullanılan silahları da Terpil'in sattığı iddia edildi. Avrupa ve Kuzey Afrika'da birçok kirli işe bulaşan Terpil, 1982'de Filipinler'deki Marksist gruplara CİA'dan habersiz silah satmaya kalkınca örgütüyle arası bozuldu ve tasfiye edildi.[46]

46. Uğur Mumcu, *Papa, Mafya, Ağca*, umag, 20. baskı, s. 284.

MİT de ilgileniyor

Adı Susurluk Kazası'ndan sonra sık sık ön plana çıkan Metin Günyol, o yıllarda MİT'in Dış İstihbarat Daire başkan yardımcısıydı ve İpekçi soruşturmasıyla da ilgileniyordu.[47]

Ağca'nın sorgulamasında bulundu, hatta bu sorgulamanın video bantlarını Abdi İpekçi'nin eşi Sibel İpekçi'ye izlettirdi. Sibel Hanım, kendisini "MİT adına sorgulamayı yürüten kişi" olarak tanıtan Metin Günyol'un, cinayetten sonra sık sık ziyaretine geldiğini ve daha ilk görüşmelerinde "Eşinizin Paul Henze'yle randevusu var mıydı?" diye sorduğunu söyledi.

Sibel İpekçi bu soru üzerine hemen eşinin *Milliyet*'teki randevu defterlerine baktı ve Abdi İpekçi'nin Paul Henze'yle önce 30 temmuz 1978'de, sonra da 13 ocak 1979'da (yani öldürülmeden on yedi gün önce) iki kez görüşmüş olduğunu fark etti. İpekçi'nin gazetedeki sekreteri de, Henze ile İpekçi'nin daha sonraki bir tarih için tekrar randevulaştıklarını doğruladı.

MİT'ten İpekçi suikastıyla ilgilenen tek kişi Metin Günyol değildi. MİT İstanbul Bölge Başkanı Nuri Gündeş de olayla ilgilenmişti. Gündeş'in o sıralarda yeraltı dünyasıyla da sıkı ilişkiler içinde olması, İpekçi suikastına olan ilgisini daha da ilginçleştirmektedir.[48] Gündeş, İpekçi'nin ölümünden önce telefonlarını dinletmişti. Bu telefon konuşmalarının kayıtlarını dinlemiş olan zamanın İçişleri bakanı Hasan Fehmi Güneş, gazeteci Cüneyt Arcayürek'e "Özel yaşamıyla ilgili bilgiler hâlâ beni rahatsız eder" demiştir.[49]

MİT'in İpekçi cinayetinden sonra elde ettiği bulgular bugüne kadar gün ışığına çıkmadı. Örneğin CİA'nın cinayetteki rolü hakkında, MİT ne biliyordu?

İpekçi cinayeti

Milliyet Başyazarı Abdi İpekçi, Türkiye'nin istikrarsızlaştırılması politikasının planlamacıları için bulunmaz derecede çarpıcı bir isimdi. Üstelik son zamanlarda kaçakçılar-Ülkücü katiller ilişkile-

47. Metin Günyol'un, o sıralarda Abdullah Çatlı ve arkadaşlarıyla ilişkide olduğu yolunda ama kanıtlanmamış iddialar da vardır. Bu isime kitabın ilerleyen bölümlerinde tekrar rastlayacağımız için not edip geçiyoruz.

48. Ayrıntılarını daha ileriki bölümlerde göreceğimiz "Birinci MİT Raporu"nda Nuri Gündeş'in yeraltı dünyasıyla ilişkileri uzun uzun anlatılmıştır.

49. Cüneyt Arcayürek, *Darbeler ve Gizli Servisler*, s. 210.

rini çok fazla kurcalıyordu. CİA'nın istikrarsızlaştırma programının tetikçisi Ülkücülerin düşünmeden kabul edecekleri bir hedefti.

Ve Abdi İpekçi, 1 şubat 1979 tarihinde öldürüldü.

İpekçi'nin öldürülmesi için belirlenen tarih 31 ocak 1979'du. Ama İpekçi o gün Ankara'da olduğundan cinayet bir gün ertelendi. İpekçi 1 şubat tarihinde, 16.30 uçağıyla Ankara'dan döndü. *Milliyet* gazetesine uğradı. Her zaman çıktığı saatten iki saat önce gazeteden ayrılıp özel arabasıyla evine hareket etti. İstanbul'un en işlek caddesi olan Teşvikiye Emlak Caddesi'nden tam evinin sokağına döneceği sırada silahlı saldırıya uğradı.

İpekçi'nin vücuduna tam dokuz kurşun isabet etti. Görgü tanıklarına göre İpekçi'ye iki kişi ateş etmişti. Biri, daha sonra yakalanan Mehmet Ali Ağca ise öteki kimdi?[50]

Katiller olay yerinden üçüncü bir kişinin kullandığı arabayla kaçırıldılar. Yine görgü tanıklarının ifadelerine göre olay yerinde bir başka otomobil daha vardı. Ancak içindeki kişiler tam olarak seçilememişti. Bu arabanın içinde Çatlı da var mıydı? Başından sonuna planlayıcılarından olduğu cinayeti (Bahçelievler Katliamı'nda olduğu gibi) görmek için olay yerine gelmiş olabilir miydi? Kanıt yok, iddialar ve tahminler var.

Ağca'nın hesabına yatan paralar

Abdi İpekçi'nin katil zanlısı Mehmet Ali Ağca 25 haziran 1979 günü yakalandı. Suçunu itiraf etti. Sorgulamaları sırasında ortaklarının adlarını bir süre saklayarak onlara zaman kazandırdı.[51]

30 haziranda suç ortaklarından birini açıkladı: Mehmet Şener. Bu ifadeden birkaç ay sonra Şener sahte pasaportla yurtdışına kaçtı.

Abdi İpekçi cinayetinden önce ve sonra M. Ali Ağca hesabına

50. Bu cinayetten giyabında idama mahkûm edilen Ağca, olayda tetiği çekenler hakkında yıllarca (Roma'da hapiste olduğu yıllar dahil) çok değişik ifadeler verdi: Mehmet Şener, Yavuz Çaylan, Oral Çelik, Yalçın Özbey... Son olarak 2 şubat 1997'de Roma'daki hapishanede görüştüğü Güneri Cıvaoğlu'na da "İpekçi cinayetini işletenlerin amacı Türkiye'yi 12 Eylül'e sürüklemekti" demesine karşın, İpekçi'yi öldürenin kendisi olup olmadığı sorusunu yanıtsız bıraktı. Bugün artık İpekçi'nin hangi karanlık tertiplerin kurbanı olduğu, cinayetin taşeronluğunu kimlerin yaptığı büyük ölçüde aydınlanmıştır. Ağca'yla birlikte adını saydığı katillerden hangisinin ateş ettiği, adaletin gecikmiş de olsa yerini bulması açısından önem taşımaktadır.

51. Ağca'nın sorgulamasına zamanın CHP hükûmetinin İçişleri bakanı Hasan Fehmi Güneş de katılmıştı. Sorguculara arkası dönük oturan Ağca, Güneş'in orada olduğunu bilmiyordu. Güneş olaydan yıllar sonra yaptığı açıklamalarda, Ağca'nın sorgulaması için ek süre verilmeden sıkıyönetim tarafından basının önüne çıkarılmasını eleştirdi. İçişleri eski bakanı soruşturma sürdürülse, Ağca'nın belki de çözüleceğini ve öteki suç ortaklarını da ele verebileceğini umuyordu.

bankaya yatırılan paralar oldukça ilgi çekiciydi.

29 aralık 1978 günü Yapı Kredi Bankası Gebze Şubesi'ne kimliği saptanamayan kişilerce, Ağca adına 200 bin lira yatırılmıştı. Bu para Ağca tarafından Malatya'da çekilmişti.

İpekçi cinayetinden on beş gün önce, Malatya Ziraat Bankası'ndaki 22533 numaralı Ağca'nın hesabına 100 bin lira daha yatırıldı. Ağca bu paranın yarısını cinayetten dört gün sonra 5 şubatta çekti. Türkiye İş Bankası Beyazıt Şubesi'ne 13 aralık 1977'de 40 bin lira, Akbank Beyazıt Şubesi'ne de 20 bin lira yatırıldı.[52]

Bu paraların Abuzer Uğurlu'nun yakın adamı olduğunu yukarıda görmüş olduğumuz Yalçın Özbey tarafından yatırılmış olduğu sonradan ortaya çıktı. Ağca, Özbey'in adını 13 temmuz 1979 günü verdi. O da yurtdışına kaçtı.[53]

Yalçın Özbey, ayrıntılarını ileride göreceğimiz biçimde 1984'te Almanya'da tutuklandı. Abdi İpekçi'nin öldürülmesinden tam beş yıl sonra, 1 şubat 1984'te *Milliyet*'ten Örsan Öymen ve Hasan Çil, Yalçın Özbey'le tutuklu olduğu cezaevinde görüştüler. Olayın karanlıkta kalan yönleri üzerine sorular sordular. Özbey'in birçok iddiayı doğruladığı konuşmayı banda aldılar ve karşılıklı imzaladılar. Sorular ve yanıtları şöyleydi:

Soru: İpekçi cinayetinden önce Ağca sizden para almış. Banka hesaplarında bu paralar görünüyor, doğru mu?

Yanıt: Evet, doğrudur. Ben o dönemde ticaretle meşgul olduğumdan, arsa alım satımı konusunda istişarelerim olmuştur.

Soru: Ama Ağca'nın Türkiye'deki banka hesaplarında adres olarak sizin Türkiye'deki emlak büronuzun adresini vermesinin nedeni ne olabilir?

Yanıt: Yakın ilişkilerimizden dolayı vermiş olabilir. Ayrıntıya girmek istemiyorum ve bu konuyla ilgili başkaca sorularınızı da yanıtlamayacağım.

Soru: Ağca'nın bir iddiası da, Abuzer Uğurlu'nun bürosunda sizle ve Oral Çelik'le birlikte İpekçi cinayetinin planlandığı yolunda. Bu konuda bir söyleyeceğiniz var mı?

Yanıt: Abuzer Uğurlu'nun Kadıköy'de yeni yaptırmış olduğu Efes İş Hanı'ndaki büroyu biliyorum. Kendisiyle birçok konular-

52. Bugün 100 bin, 200 bin lira belki bir şey ifade etmiyor. Ama 1978 sonu-1979 başında 1 dolar bugünkü değer üzerinden hesaplanırsa, alınan paranın büyüklüğü anlaşılır.

53. Türkiye'den kaçıp Almanya'nın Bochum kentinde bir restoran açan ve arsa komisyonculuğu yapan Yalçın Özbey'le işimiz burada şimdilik bitiyor. Ama Çatlı'nın Avrupa maceralarını izlerken onunla yeniden karşılaşacağız.

da irtibatım olmuş olabilir.

Soru: Gazetelere yansıyan son ifadelerine göre Mehmet Ali Ağca, Abdi İpekçi'yi sizin öldürdüğünüzü ileri sürüyor, ne diyorsunuz?

Yanıt: Hayır. Kendisiyle (Ağca'yla) gerçi Türkiye'de birçok icraatlarım olmuştur. Bu olay, şu anda yeni bir adlî soruşturma ve dava safhasına girdiği için, meseleyi teferruatıyla bildiğim halde, şimdilik açıklama yapmak gereğini duymuyorum. Yalnız şunu söyleyebilirim ki, Ağca tek kelimeyle saçmalıyor. İpekçi cinayetiyle ilgili verdiği isimlerin uzaktan yakından ilişkisi yoktur.

Soru: Ağca hapisten kaçtıktan sonra Mehmet Şener'in kardeşi Hasan Hüseyin Şener'in kullandığı Renault marka beyaz arabanın size ait olduğu ileri sürülüyor. Ne dersiniz?

Yanıt: O zamanın şartlarına göre, arabamı belli bir meblağ karşılığında Hasan Hüseyin Şener'e satmıştım. Ağca'nın cezaevinden kaçırılışında ve arabanın fonksiyonu konusunda az önce belirttiğim adlî tahkikat nedeniyle ayrıntılara girmek istemiyorum.

Soru: Kartal Cezaevi'nden kaçtıktan sonra da kendisiyle beraberliğiniz oldu mu?

Yanıt: Evet. Kendisiyle hem Türkiye'de, hem de yurtdışında sıkı ilişkilerim olmuştur.

Soru: Peki, Ağca'ya sahte pasaport tanzimiyle bir ilişkiniz oldu mu?

Yanıt: Hayır, olmadı. Ağca'ya ben sahte pasaport tanzim etmiş değilim.

Soru: Ağca'nın söylediklerine göre, gerek İpekçi cinayeti, gerekse Papa Suikastı'nda sizin adınızın geçmesi, bu olayda da galiba rolünüz olduğu izlenimini veriyor. Ayrıca yeni açılan İpekçi davasındaki örgüt yöneticileri arasında sizin de adınız geçiyor ve bu sanıkların bazıları hakkında da idam cezası isteniyor. Hakkınızdaki suçlama da oldukça ağır.

Yanıt: Şu anda bu konuda konuşmak istemiyorum. Gerekirse ilerde hem İpekçi cinayeti, hem de Papa Suikastı'nda gerekli açıklamaları yapabilirim.

Soru: Ağca, ifadelerinde Filistin Kurtuluş Örgütü'nde eğitim gördüğünü söylüyor. Tarih olarak da 1977'yi veriyor. Ne dersiniz?

Yanıt: O dönemde beraberliğimiz mevcuttu. Yurtdışına çıkmışlığı yoktur.[54]

54. Örsan Öymen-Hasan Çil, "Ağca'ya göre İpekçi'yi vuran Özbey'le konuştuk", *Milliyet*, 1 şubat 1984.

Gün Sazak'ın öldürülmesi ve Dev-Sol militanının "intihar"ı

Ülkücü katillerin birer ikişer yurtdışına kaçmaya başladığı günlerde, daha önce Abdi İpekçi'yle kaçakçılık konusunda benzer sözler sarf etmiş olan MHP'li eski Gümrük ve Tekel bakanı Gün Sazak Dev-Sol militanlarınca öldürüldü.

Kemal Cemal Altun, Almanya'da Gün Sazak'ın katili olduğu iddiasıyla yakalandı. Türkiye, Dev-Sol militanı Altun'un hemen iadesini istiyordu. Batı Berlin İdare Mahkemesi iltica başvurusunda bulunan Dev-Solcu Altun'un durumuna karar verebilmek için sık sık duruşma yapıyordu.

31 ağustos 1983 tarihindeki duruşmada Altun yerinden kalktı, pencereye doğru gidip kendini boşluğa attı. Duruşmayı izleyen gazeteci Elke Bruhn Hoffman, Altun'un hareketlerini ve atlayışını kare kare fotoğrafladı. Dev-Solcu Kemal Altun'un kaldırımdaki hareketsiz cesedi morga kaldırıldı ve davası düştü!

On sekiz yıl kaldığı Almanya'da sekiz yılını cezaevinde geçirmiş, eroin satıcısı Nafiz Obay, cezaevinden tanıdığı Kemal Altun'u bakın nasıl anlatıyor:

"Günde sadece bir saatliğine avluya hava almaya çıkarılıyorduk. Aynı bölümde yatan dört Türk arkadaş volta atar, sohbet ederdik. Tam o günlerde aranıza Kemal Cemal Altun katıldı. Türkiye'nin talebi üzerine Gün Sazak'ın katili olduğu iddiasıyla gözaltına alınmış, iltica dilekçesi geri çevrilmişti. Gönderildiği takdirde idamla yargılanacaktı. Almanların idamla yargılanan birini iade etmesi oldukça güçtü. Ancak mahkeme, Altun'un iade edilmesi için var gücüyle uğraşıyordu. Biz bile şaşırmıştık.

Bir gün sordum, 'Neden bu kadar üzerinde duruyorlar?' diye. Bana, 'Bazı bilgilere sahip olmasam, hiç üzerinde bile durmazlar' dedi. Bir volta sırasında söyledikleri beni oldukça şaşırtmıştı:

'1979 yılında Ülkücüler tarafından vurulan gazeteci Abdi İpekçi cinayeti ile Gün Sazak'ın öldürülmesi, bir zincirin birbirine girmiş iki halkasıdır. Her iki cinayet de uyuşturucu ve silah kaçakçılığıyla bağlantılıdır.'

Altun'un intiharı kafamda birçok sorunun oluşmasına neden oldu. Bu intihar olayında kuşkumu çeken emareler vardı. Bir kere Alman İdare Mahkemeleri kamuya, basına açık değildir. Haydi basını içeri aldılar, ancak fotoğraf çekilmesi kesinlikle yasaktır. Altun'un kare kare fotoğraflarının çekilmesi ilginçti. Gazeteci sanki Altun'un yerinden kalkıp pencereye gideceğini önceden biliyordu, çünkü

makinesini hazırlayıp her saniyeyi görüntülemeyi başarmıştı. İkinci kuşkum, İdare Mahkemeleri'ne bile elimiz kelepçeli gideriz. Öyle ki Altun 'terörist' görüldüğü için cezaevinde apayrı bir hücrede kalırdı. Çok sıkı denetim altındaydı. Altun'un elleri duruşmaya neden kelepçeli getirilmedi? Unutmayın ki, mafya hep çok ulusla çalışır..."

Çatlı Bahçelievler duruşmalarını merak ediyor

Bahçelievler Katliamı sanıklarının bir bölümü yakalanmış, konu mahkemeye yansımıştı. Abdullah Çatlı İstanbul'daki kaçak günlerinde Zühtü Yorgancı adlı Ülkücü genci ara sıra Ankara'ya ÜGD Hukuk Masası Başkanı Erdem Şenocak'a göndererek, duruşmalar hakkında bilgi alıyordu...

Çatlı sadece Bahçelievler'de ideolojik amaçla yedi kişiyi öldürtmek suçundan aranmıyordu. Ayrıca, Dernekler Kanunu'na muhalefet, kurulmuş olan çeteye maddî kaynak sağlamak iddiasıyla Ankara Emniyet Müdürlüğü'nce, yoklama kaçağı ve "nâsı ızrar" (mala zarar vermek) suçundan Nevşehir Emniyet Müdürlüğü'nce de aranıyordu...

Çatlı bir yandan aranıyor, öte yandan faaliyetlerine ara vermeden devam ediyordu: Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı ÜGD'yi kapatmaya giriştiğinde, kapatılma tehlikesine karşı 9 mart 1980 tarihinde Ülkü Yolu Derneği'nin kurulmasına ve merkezinin Nevşehir olmasına karar verdi.

Bir günde 569 şubedeki ÜGD tabelası, yerini, ÜYD levhalarına bıraktı.

ÜYD Genel Merkezi'nin Nevşehir'e taşınmasından sonra 17-18 haziran günleri şehir büyük bir provokasyona sahne oldu.

CHP eski milletvekili ve Nevşehir İl Başkanı Mehmet Zeki Tekiner yazıhanesinden evine dönerken yolda CHP İl Yönetim Kurulu üyesi bakkal Yavuz Baba'nın dükkânına uğradı. Buraya saldırı düzenleyen üç Ülkücü, Tekiner ve Baba'yı öldürdü.

Ertesi gün cenaze törenine CHP lideri Bülent Ecevit ve milletvekilleri de katıldı. Öğle namazının ardından cenaze kortejine büyük bir binanın üzerinden ateş açıldı. Ecevit vilayet konağına sığınırken, iki milletvekili ve CHP Gençlik Kolları sekreteri kurşunlanarak yaralandı.

Abdullah Çatlı bu olaylarda da var mıydı?[55]

Bilinmiyor.

55. Çatlı'nın Nevşehir'deki ilk Ülkücülük öğretmeni olan Ömer Ay, bu olaydan yargılanıp mahkûm oldu.

Çatlı ailesi o günleri Nevşehir'de yakından yaşamıştı.

Nevşehir'deki Çatlı ailesi de Türkiye'deki yapısal dönüşümden payını alıyordu.

1978 yılında Nevşehir'de Çatlı ailesi bir bölünme daha yaşadı.

1950'li ve 1960'lı yıllarda nakliyatçılık yapan Çatlı kardeşler gübre, çimento, kükürt satan dükkânı açtıklarında ilk bölünmeyi yaşamışlar, ortanca amca Derviş Çatlı dükkân ortaklığına girmemiş, nakliyatçılığa devam etmişti.

Bu kez diğer amca Salih Çatlı ile baba Ahmet Çatlı'nın yolları ayrıldı.

Ahmet Çatlı kendi başına hareket etme kararı aldı, oto alım satım işine girdi. 1980 yılında ise İpragaz bayiliğine başladı.

Abdullah Çatlı kaçak yaşadığı o yıllarda Nevşehir'le ilişkisini tamamen koparmış mıydı? İstanbul'da lüks içinde yaşıyordu, Nevşehir'e para göndermiş miydi? Babanın işlerinin büyümesinde oğul Abdullah Çatlı'nın katkısı var mıydı?

Ağca'nın askerî cezaevinden kaçışı

Biz yine kaldığımız yerden Mehmet Ali Ağca'ya dönelim:

Mehmet Ali Ağca polise hep çelişkili ifadeler verdi. Zaman kazanmak istiyor gibiydi. Ağca'yı koruyanlar oldukça güçlüydü. Önce Selimiye Cezaevi'ne konan Ağca, daha sonra Kartal Maltepe Askerî Cezaevi'ne naklini istedi. İstek yerine getirildi.

Ve Ağca, 23 kasımda Kartal Maltepe Askerî Cezaevi'nden elini kolunu sallaya sallaya kaçtı.

Ağca'nın cezaevinden kaçırılma planını Abdullah Çatlı yaptı.[56] Yanındaki isim ise Oral Çelik'ti.

Plan şöyle uygulandı:

Cezaevinde, başta görevli er Bünyamin Yılmaz olmak üzere bazı asker görevliler, Oral Çelik vasıtasıyla para verilerek kandırıldı. Peki Oral Çelik parayı nereden bulmuştu? Malatyalı işadamı Kemal Derinkök ve Abuzer Uğurlu'dan![57]

56. 16 eylül 1985'te Roma'daki Papa'ya suikast davasında tanık olarak ifade veren Abdullah Çatlı, "Ağca'nın cezaevinden kaçmasını sağ eğilimli bir gardiyan sağladı. Bu iş için ufak bir rüşvet yetti" dedi.

57. M. Ali Ağca Papa Suikastı'ndan sonra yargılandığı Roma'daki ifadelerinde askerî cezaevinden kaçışının ipuçlarını da verdi: "Oral Çelik sahte kimliklerle sık sık hapishaneye gelip beni ziyaret ettiğinden, Oral'ın verdiği paraları astsubaylara ve erlere veriyordum. Oral Çelik kaçışımı sağlayacak olanlara rüşvet olarak verilmek üzere parayı Abuzer Uğurlu'dan sağlamış... Hapisten kaçışımdan sonra Derinkök bana 100 bin lira bir yardımda bulundu. Ondan parayı Oral Çelik istemiş, parayı Oral getirdi. Bu gönüllü bir yardımdı, şantajla elde edilmiş değildi."

Abdullah Çatlı ve Oral Çelik, er Bünyamin Yılmaz aracılığıyla Ağca'ya para ve silah gönderdiler.

O gece koğuş nöbetini devralan er Bünyamin Yılmaz, Ağca'ya asker elbisesi verdi. Tüm kilit noktalardan er Bünyamin Yılmaz ile Ağca rahatça, hiçbir engelle karşılaşmadan geçtiler ve dışarı çıktılar.

Ağca önce Oral Çelik'le birlikte gitti. Ramazan ve Rasim Gürbüz kardeşlerin evinde saklandı. Arkasından Abdullah Çatlı'nın evine götürüldü.[58]

Meral Çatlı, Ağca'yı anlatıyor

"Mehmet Ali Ağca'yı İstanbul'da tanıdım. Hapisten kaçışından sonra bizde (Erenköy'de) misafir kaldı. Daha önce tanımıyordum. Onun hapisten kaçışından sonra Ağca'yı alıp bir gece Ankara'ya götürdüler. Bizde yirmi gün misafir kaldı. Bir gece çok kalabalık geldiler. Abdullah'a, 'Hepsi kalacaklar mı? Yemek için hazırlığım yok' dedim. 'Hayır gidecekler' dedi.

Elektrik kesintisi vardı, her yer karanlıktı. Önce telefon ettiler. On beş dakika sonra geldiler. Abdullah onları elinde mumla ta apartman giriş kapısında karşıladı. Kalabalık beş altı kişi vardı, bana hemen 'Yenge biz kalmayacağız' deyip kısa bir süre sonra da gittiler.

Hepsi gitti, bir kişi kaldı. Yüz bana tanıdık geliyor ama çıkaramıyorum, çok zayıf ve saçları uzun, omuzlarında. Yemek masası bizim evin antresindeydi, yemek yiyoruz, ben arada sırada yüzüne bakıyorum, ama çıkaramıyorum. İçeriye gidip gazetelere baktım, Ağca olduğunu anladım.

Abdullah'ı içeriye çağırıp 'Ben bu kişiyi tanıdım, bu Mehmet Ali Ağca' dedim. Abdullah hiçbir şey demedi. İçeri geçtik. Eve geldiği an saçı uzundu. Daha sonra yemek yedikten sonra çay servisi yapmak için içeri girdim, daha önce saçları uzun olan kişinin saçları kısacıktı. Birden öyle görünce çok şaşırdım, geri geri çekildim. Meğer başındaki perukmuş. Abdullah bana, 'Madem tanımışsın, bu Mehmet Ali Bey, bizde bir süre misafir kalacak' dedi. Dikkat ettim, yemek boyunca hiç konuşmadılar. Abdullah, Oral Çelik'i çok severdi. Ona karşı duydukları Ağca'yla kıyaslanmaz.

Oral Çelik de bizim İstanbul'daki evimizde çok kaldı. Ağca bizde kaldığı sürece çok konuşmazdı, hep okuyordu, evdeki dergileri gazeteleri. Çok kola içiyordu, az yemek yiyordu. Misafir geldi-

58. Ağca'nın kaçırılması olayından Bünyamin Yılmaz, Mehmet Tanaydın, Ramazan ve Rasim Gürbüz kardeşler yargılanarak mahkûm edildiler. Oral Çelik bulunamadığı için dosyası ayrıldı.

ği zaman Gökçen'in odasına geçip kendini içerden kilitliyordu. Eve misafir gelmesin diye, ben çok sık dışarı çıkıyordum."

Papa'ya ilk uyarı

Ağca, Çatlı'nın evinde saklandığı günlerde seyrek de olsa dışarı çıkıyordu. Bunlardan birinde, 26 kasımda *Milliyet* gazetesine telefon ederek çöp tenekesine mektup koyduğunu söyledi. El yazısıyla yazılmış olan mektup aynen şöyleydi (imla hataları düzeltilmeden):

MİLLİYET GAZETESİNE

Türkiye'nin kardeş islam ülkeleri ile Ortadoğda yeni bir siyasi, Askeri ve Ekonomik Güç oluşturmasından korkan batılı emperyalistler hassas bir dönemde dini lider maskeli Haçlı kumandanı John paul'ü acele Türkiyeye gönderiyorlar. bu zamansız ve anlamsız ziyaret iptal edilmezse papayı kesinlikle vuracağım. cezaevinden kaçmanın tek nedeni budur. Ayrıca ABD ve İsrail kaynaklı Mekke baskınının hesabı sorulacaktır. Ayrıca kansız, sessiz ve basit bir kaçış olayını rica ederim büyütmeyin.

Saygılarımla.

Mehmet Ali Ağca

Ağca'nın uzun yolculuğu başlıyor

Meral Çatlı, Ağca'nın evlerinde kalışıyla ilgili anılarını şöyle sürdürüyor:

"Ağca'nın hapisten kaçtığı dönemde sıkıyönetim vardı, evler sürekli aranıyordu ancak bizim evimiz hiç aranmadı. Kocama bir şeyler yaptırılıyordu. Bunu hissettiğimde hep bana güvence veriyordu. Bence ona da güvence veriliyordu. Ağca'nın bizde kalması da böyle oldu. Yoksa kendisi zaten kaçaktı, kaçak insanın evinde kaçak kalınır mı? Ağca bizden sonra otomobille Ankara'ya götürüldü."

Ve sorumuz üzerine Meral Çatlı ekliyor: "Rahmetli Uğur Mumcu'nun Ağca'nın kaçışıyla ilgili yazdıklarının yüzde 80'i doğrudur!"[59]

Mehmet Ali Ağca'nın, Papa Suikastı'yla noktalanacak uzun yol-

59. Mehmet Ali Ağca da, 9 şubat 1983'te Roma'daki Rebibbia Cezaevi'nde kendisiyle görüşen gazeteci-yazar Uğur Mumcu'ya "Bütün yazdıklarınız doğru" demişti. Hem Çatlıların, hem de Ağca'nın Mumcu'nun yazdıklarının doğru olduğunu söylemesi rastlantı olmasa gerek.

culuğu, başında peruk Çatlıların evinden çıkıp, Ankara'ya götürülmesiyle başladı. Ve Ankara-Nevşehir-Erzurum-Ağrı-İran-Erzurum-İstanbul-Bulgaristan-İsviçre güzergâhını izleyen yurtdışına çıkış serüveni, iki yasadışı gücün denetiminde gerçekleşti: yeraltına inen Ülkücüler ve zaten yeraltında olan uyuşturucu-silah kaçakçıları.

Ağca, Ankara'ya Mehmet Şener'in kardeşi tıp öğrencisi Hasan Hüseyin Şener'in üzerine kayıtlı 34 RF 601 numaralı Renault otomobille götürüldü (Yalçın Özbey'den alınan araba). Arabada Oral Çelik de vardı. Bolu Dağı'nda yoğun kar yağışına yakalandılar ve araba arızalandı. Oral Çelik arabadan inerek bir telefon buldu ve Başbakanlık'a bağlı Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı'nda çalışan Ülkücü Mustafa Dikici'den yardım istedi.

Gerisini Dikici'nin sanık olarak yargılandığı Ankara Sıkıyönetim Mahkemesi'nde askerî savcıya verdiği ifadeden dinleyelim:

"Oral Çelik 1980 ocak ayının sonunda Ankara'ya geldi. Ve beni telefonla daireden aradı. Oral Çelik İstanbul'dan gelirken Bolu Dağı'nda kara saplandıklarını ve ortalıkta kaldıklarını söyledi. İstanbul'dan geldikleri araç 34 RF 601 plakalı Renault marka açık renk bir otoydu. M. Ali Ağca'nın bu otonun içinde oturduğunu Oral Çelik bana söyledi."

Bu ifadede M. Ali Ağca'nın, "İnci Baba" adıyla tanınan yeraltı dünyasının önemli isimlerinden Mehmet Nabi İnciler'den de yardım aldığı belirtiliyor.

Mehmet Dikici, Ağca ve Çelik'i yine Ülkücülerden Mehmet Kurşun'un "kurtarılmış bölge" Bahçelievler'deki "1'inci Cadde, 33/3" adresine götürdü ve orada kaldılar.[60]

Yine Nevşehir

Nevşehir de Ankara Bahçelievler gibi "kurtarılmış bölge"ydi.

Oral Çelik, Mehmet Kurşun ve İlyas Bayram, Ağca'yı Opel marka bir arabayla Nevşehir'e, Malatyalı olup Nevşehir'de öğretmenlik yapan Hamit Gökenç'in evine götürdüler.

Ağca'ya burada Hamit Gökenç'in 5 şubat 1980 gün ve 248711

60. İpekçi cinayeti ve Ağca'nın kaçışı olayında Çatlı'nın katkısı ilk kez Mehmet Kurşun'un ifadesiyle ortaya çıktı. Kurşun Ankara Sıkıyönetim Savcılığı'na verdiği ifadede şöyle diyordu: "Oral Çelik'ten öğrendiğime göre... Ağca'nın askerî cezaevinden firar ettikten sonra 'Pala' lakabıyla tanınan, aslen Darendeli olan Mehmet Gündüz'ün evinde kaldığını ve daha sonraları Ülkü Ocakları Derneği Genel Başkan Yardımcısı Abdullah Çatlı'nın İstanbul'da bulunan evinde kaldığını ve ayrıca *Milliyet* gazetesi yazarı Abdi İpekçi'yi öldürmede kullandığı tabancanın Mehmet Şener tarafından temin edilerek M. Ali Ağca'ya verildiğini, kendisinin Abdullah Çatlı'yla ilişkisi olduğunu söylemişti."

sayılı pasaportu verildi. Pasaporta Hamit Gökenç'in fotoğrafının yerine hemşerisi ve ülküdaşı Ağca'nın fotoğrafı yapıştırılmıştı.

Ama bu yeni kimlik Ağca için çok da sağlam sayılmazdı. Çünkü, Gökenç, Malatya'da işlenen Nevzat Yıldırım cinayetine Oral Çelik'le birlikte karışmıştı. Bu suçtan hakkında gıyabî tutuklama kararı vardı ve Sıkıyönetim'ce aranmaktaydı.[61]

Bu sakıncanın belirmesi üzerine, Ağca'nın imdadına Ülkücü Teknik Elemanlar Derneği Başkanı Nevşehirli Ömer Ay yetişti.

Çatlı'nın Nevşehir'deki "öğretmeni" ve "sahte pasaport sağlayıcısı" Ömer Ay, Ağca'ya güvence verdi; ona en kısa zamanda "daha sağlam" bir pasaport bulacak ve Çatlı aracılığıyla ulaştıracaktı.

Hamit Gökenç'ten pasaportunu almış olan Ağca, Mehmet Kurşun tarafından Ankara'ya geri götürüldü ve bu kez başka bir Ülkücü'nün, Hasan Murat Pala'nın evinde kaldı.

Yurtdışına çıkışı için çare aranmaktaydı. Çok sıkı bir biçimde aranan Mehmet Ali Ağca'nın cebindeki pasaport yeterince "sağlam" değildi. Avrupa'ya çıkış yapması oldukça zordu. İran'a gitmesi daha kolaydı. İran hâlâ çok karışıktı. Humeynî rejimi henüz ülkeye ve sınırlara tam anlamıyla hâkim olamamıştı.

Karar verildi: başka bazı firarî Ülkücüler gibi Ağca da "şimdilik" İran'a gidecekti.[62]

"Nuh'un Gemisi'ni görmedim"

Ağca, İran'a firarîlerin ve kaçakçıların yolunu izleyerek geçecektir. Bu kez devreye başka bir Ülkücü, "sahte pasaport" ve "sınır geçirme uzmanı" girer: Erzurum'daki Timur Selçuk.[63]

61. Felsefe öğretmeni Nevzat Yıldırım 7 haziran 1979'da Malatya'da öldürüldü. Oral Çelik ve Hamit Gökenç, cinayetin asli failleri olarak belirlendiler. Ağca'nın o sırada Malatya'da bulunduğunu söyleyenler de oldu. Konuyla ilgili dava 5 mayıs 1982'de Sıkıyönetim'de başladı. Gökenç tutuklu, Çelik firarî sanık olarak yargılandılar. Aradan on beş yıl geçip Oral Çelik Türkiye'ye döndüğünde, bu davadaki ana dosya "kaybolmuştu"! Oral Çelik, İpekçi cinayetinden olduğu gibi bu cinayetten de sıyrılmıştı! Tahliye edildi.

62. Ağca'nın önce İran'a gitmesi kararının Abdullah Çatlı tarafından verildiği, Çatlı'nın eylül 1985'te Roma Mahkemesi'ne verdiği ifadede; pasaport temini ve organizasyonda Abuzer Uğurlu'nun adamlarının da yer aldığı ise Ağca'nın Roma'da verdiği ilk ifadede ortaya çıkacaktır.

63. Görevinin sahte pasaport sağlamak ve kaçakçılarla temas sağlamak olduğu anlaşılan Timur Selçuk'a çok güvenilmektedir. ÜGD Genel Başkanı Muhsin Yazıcıoğlu, Ankara Sıkıyönetim Savcılığı'na verdiği ifadede Selçuk'la ilgili olarak şunları söylüyor: "Timur Selçuk'un Erzurum ve havalisinde sözünün geçerli olduğunu, bu tip işler yapabileceğini çevreden duymuştum... Daha evvelden bir ara Ankara'ya kurs için geldiği zamanlar tanımıştım. Aranmaya başlayınca, yurtdışına kaçmayı tasarladım ve bu arkadaşa pasaport temin edip edemeyeceğini sordurdum."

Bu kişinin sağladığı olanaklarla ve yanına kattığı bir adamıyla Ağrı Dağı'ndan, kaçakçıların kullandığı yoldan İran'a geçti.

Ağca, Papa Suikastı davası savcılarına verdiği ifadelerde, İran'da yetmiş seksen gün kaldığını, bu süre zarfında Tebriz ve Tahran'da çeşitli otellerde konakladığını anlatmaktadır.

Bu konular hakkında fazla bir şey bilinmiyor ama, Ağca'nın Ağrı Dağı'nda "Nuh'un Gemisi'ne" rastlamadığı biliniyor!

İran'a geçiş öyküsünü bir de Ağca'dan dinleyelim:

"1980 kışının ocak ayının son günleri veya şubat ayının ilk günlerinde, diktatoryal bir soruşturma için arandığımdan dolayı Türkiye'den ayrılıp, iki zavallı köylünün yardımıyla, efsanevî Ağrı (Ararat) Dağı'ndan İran'a gitmeye teşebbüs ediyorum. O gün ben, Türk, İran ve Sovyetler Birliği'nin sınırlarından oluşan üçgeni Ağrı Dağı üzerinden geçmeyi tasarlıyorum. Bir geçit bulabilmek amacıyla yaklaşık 3-4 bin metre yüksekliğe tırmanıyoruz ama bir işe yaramıyor. Her yerde sınır nöbetçileri var. Ben ve iki köylü hareket ettiğimiz Türk şehrine geri dönmek zorunda kalıyoruz. Dönüş yolunda küçük bir kaza geçirince, ayağımdaki çıkıktan ve ağrıdan dolayı köylülere biraz dinlenmemizi öneriyorum. Onlardan biri bana şöyle diyor: 'Haydi gayret genç adam, düşen ölür!' Ben acı ve zorlukla tilki gibi yürümeye devam ediyorum ve şehre ulaşmayı başarıyoruz...

Bu, efsanevî Ağrı Dağı'nda Hz. İsa'nın, Nuh'u ve de gemisini görmeden geçirdiği günlerin hikâyesidir. Aya ilk giden üç astronottan biri olan Bay Aldwin, uzay gemisini tarih müzesine koyduktan sonra, Nuh'un gemisini bulma ümidiyle Ağrı Dağı'na tırmandı. Ama benim devlet teröründen kaçarken ayağımı kırdığım gibi, o da gerçeklerden kaçarken bacağını kırdı."[64]

Ağca'nın İran macerasıyla ilgili söylediklerinden belki de doğruya en yakın olanı, "sık sık İstanbul'da sinema sanatçısı Erol Taş'ın kahvesini arayarak Oral Çelik'le konuştuğu"dur. Bir de Türkiye'ye dönüşü: "Daha sonra Batı'ya geçecek fırsatı bulamadığımdan ve İran karışık olduğundan, geldiğim yoldan aynı kişinin yardımıyla Türkiye'ye dönüp İstanbul'a geldim."[65]

Kaçakçılar cenneti Bulgaristan

Ağca, İstanbul Bakırköy'de lüks bir apartman dairesine getirilir. Oradan otobüsle Bulgaristan'a gidecektir. Bu plan onu biraz

64. Mehmet Ali Ağca, *Ben Mesih*, s. 23.

65. Ağca'nın Roma Ağır Ceza Mahkemesi'ne verdiği ifadeden.

endişelendirse de, aynı yolun daha önce başkaları tarafından kullanılmış olduğunu duyunca rahatlar.

10 temmuz 1980'de Bulgaristan'a geçer. Sofya'nın görkemli Vitoşa Oteli'nde, Çelenk ve Uğurlu'nun adamı Ömer Mersan'ı bulur.[66] Kimliği yine değişmiştir. Bu kez de "şimdilik" Hintli Joginder Singh olmuştur.

Bu pasaportu kimden, nereden almıştır? Vitoşa Oteli'ne gidip Ömer Mersan'ı bulmasını ona kim söylemiştir?

Kaçakçılar cenneti Bulgaristan, o tarihlerde uyuşturucu-silah kaçakçılığının kavşak noktasıdır; karayoluyla Türkiye'den Avrupa'ya geçecek yasadışı her kişinin transit geçiş yapmak zorunda olduğu tek kapıdır; KGB, CİA ve hatta MİT ajanlarının cirit attığı bir yerdir. Ağca, böyle bir merkezin başkenti Sofya'da o kadar gün neyi beklemiştir?

Bu soruların yanıtlarını daha ileride bulacağız. Şimdilik son soruyu cevaplamakla yetinelim: Ağca Sofya'da, kendisine Nevşehir'de Ömer Ay tarafından söz verilen "düzgün" pasaportu bekledi. Bir yıl sonra Papa Suikastı'nda üstünden çıkacak olan pasaportu.

Bunun böyle olduğu bizzat Abdullah Çatlı tarafından doğrulanmıştı. 1984'te Paris'te tutuklandıktan sonra, Fransız savcıya ifade veren Abdullah Çatlı şunları söyledi: "Ağca'nın Bulgaristan'da kalmasının, pasaport beklemekten başka hiçbir amacı yoktu." Pasaport işlerinin uzmanı olan Çatlı öyle diyorsa, doğrudur!

Ağca Sofya'da pasaportunu bekleyedursun, biz İstanbul Erenköy'de bıraktığımız Abdullah Çatlı'ya geri dönelim.

"Hasan Abi nereye gidiyorsun? İhtilal oldu!"

"Eşim, 12 Eylül sabahı (Şevket Bey'in yazıhanesinin temizliği vardı) elektrik süpürgesini alıp evden tam çıkarken, kapıcı onu görünce, 'Nereye gidiyorsun?' dedi. Şaşırdık, 'Kapıcı bizden şüphelendi ve o nedenle mi nereye gittiğini soruyor?' diye düşündük. Kısa bir duraklamadan sonra konu açıklığa kavuştu. Kapıcı Halil, 'Hasan Abi, ihtilal oldu' dedi.

Evin önündeki otomobiline bindi, bir saat falan arabada yalnız başına oturdu, düşündü."

Abdullah Çatlı otomobilde askerî darbeyle ilgili kara kara ne düşündü bilinmez.

66. Ömer Mersan, Münih'te yaşayan ve Abuzer Uğurlu'nun yurtdışındaki işlerini yürüten kişi. Papa davasında Ağca'ya yardım ettiği gerekçesiyle tutuklanıp serbest bırakıldı.

Ancak darbe yapanların düşündükleri vardı:

Türkiye'nin içinde bulunduğu bölgede önemli gelişmeler yaşanıyordu. Afganistan'da Sovyetler Birliği yanlısı bir darbe olmuştu. İran'da anti-Amerikan dinci hareket yönetime el koymuştu. Irak ve Suriye'de Sovyetler Birliği yanlısı yönetimler işbaşındaydı. Ortadoğu'da Filistin hareketi, Kürt hareketi, radikal İslamî hareketler hep ABD aleyhtarıydı.

Petrol kaynaklarının bulunduğu Ortadoğu'da, ABD için hiç de iyi gelişmeler olmuyordu.

ABD Türkiye'yi kaybedemezdi. Dünyanın birçok ülkesinde kendisine "kayıtsız şartsız" bağlı olacak yönetimleri, CİA'yı da kullanarak işbaşına getirmişti...

Yine öyle yaptı.

CİA Türkiye Masası Şefi Paul Henze, Beyaz Saray'da Situation Room diye bilinen, çok önemli gelişmeleri izleyen bölümü aradığında, "Our boys have done it" (Bizim çocuklar darbe yaptı) dedi.

ABD Başkanı Carter, Washington'daki Kennedy Center'da *Damdaki Kemancı* müzikalini izliyordu. Habere sevindi. "12 Eylül Harekâtı'ndan önce Türkiye'nin durumu savunma açısından tehlike arz ediyordu. Afganistan'ın işgal edilmesi ve İran monarşisinin devrilmesinden sonra Türkiye'deki bu istikrar hareketi içimizi ferahlatmıştır" dedi.

"Our boys" sözüyle kimlerin kastedildiği, daha sonraki yıllarda tamamen açığa çıkacaktı...

Üçüncü bölüm

(1980-1990)

Evet, uzun zamandır "geliyorum" diyen askerî darbe, 12 eylül 1980 günü sabaha karşı geldi...

Bugün artık, eski Ülkücü şeflerin bile çoğunluğu, 12 Eylül öncesinde yapılan eylemlerin darbe ortamını hazırladığını kabul ediyorlar. Özellikle "Susurluk Kazası"ndan sonra bu görüşü savunan Ülkücüler daha da çoğaldı. Hatta aralarında, Abdullah Çatlı ve ekibinin eylemlerini "devlet güdümünde yapılan katliamlar" olarak nitelendirenler bile var.[1]

Cunta, MHP'nin Türk-İslam sentezini benimsiyordu. Ancak bu ideolojinin gerçek sahibi MHP lideri Alpaslan Türkeş gözaltına alınmak için aranıyordu. Türkeş, üç gün saklandı ve askerî darbenin "sol bir hareket olmadığını" anlayınca, teslim oldu.

Başbuğ ve parti yöneticileri hakkında Ankara Sıkıyönetim Askerî Mahkemesi'nde "MHP ve Ülkücü Kuruluşlar" davası açıldı. "Fikri iktidarda, kendisi hapiste"ydi.

12 Eylül darbesinden sonra toplam 210 bin dava açıldı. 650 bin kişi gözaltına alındı. 50 idam cezası infaz edildi. 177 kişi işkencede öldü. 30 bin kişi yurtdışına kaçtı, 14 bini yurttaşlıktan çıkarıldı.

12 Eylül, bütün siyasî güçleri olduğu gibi MHP'yi de böldü. MHP'liler arasında Türk-İslam sentezinin İslamî yönü ağır basmaya başladı. Mamak Askerî Cezaevi B Blok'ta yatan ÜGD Genel Başkan Yardımcısı Burhan Kavuncu, MHP yönetimine ve Türkeş'e isyan bayrağını açan ilk kişi oldu. Kavuncu, milliyetçi kimliğinin yerine ümmetçiliği koyuyor ve açıkça şeriatı savunuyordu.[2] Ka-

1. Eski Ülkücülerden Metin Kaplan, Orta Doğu gazetesine yazdığı yazılarda ve Tempo dergisiyle yaptığı söyleşide bu görüşleri savundu (*Tempo*, 13 şubat 1997.)

2. Burhan Kavuncu hapisten çıktıktan sonra *Yeryüzü* dergisini çıkardı. Dergi, Güneydoğu'da PKK'yla çatışan Hizbullah'ın "İlim" grubunun yayın organıydı.

vuncu'yu Adana'da Mustafa Gülnar ve arkadaşları takip etti.

Özellikle MHP'nin 1970'li yıllarda eli silah tutan gençleri arasında İslamcılık görüşü hızla yayıldı. Cezaevindeki Ülkücülerin neredeyse tamamı şeriatı savunmaya başladı. Lider Türkeş'in yerini "Hoca", Adıyamanlı Nakşibendî tarikatına mensup Menzil Şeyhi almıştı. Eski tetikçi Ülkücüler artık ona biat ediyorlardı. ABD'nin de o yıllarda "Yeşil Kuşak" projesini hayata geçirmesi herhalde tesadüf değildi. Bu projeyle ABD Türkiye, İran, Afganistan, Pakistan gibi Müslüman ülkeler kanalıyla, Orta Asya'daki Müslümanları ayaklandıracaktı.[3] Bu yolla Sovyetler Birliği'nin parçalanması hedefleniyordu. İşte Ülkücüler de o günlerde İslamcı olmaya başladılar.

"Yeşil Kuşak" projesi, 12 Eylül rejimini de etkilemekte gecikmedi. Yurtiçinde, Millî Eğitim'de ve kültür kurumlarında dinî ideoloji körüklenirken, yurtdışında da dinci kesimleri kazanmaya yönelindi.[4]

Haluk Kırcı'nın ifadesi

Abdullah Çatlı'nın yurtdışına çıkışının birkaç gün sonrası...

8 kasım 1980. 12 Eylül'ün en hareketli günleri...

Haluk Kırcı İstanbul Kadıköy iskelesinde yürürken birden ne olduğunu anlamadan çevresi sivil polislerce sarılıyor. Kimliği isteniyor.

Çıkarıyor gösteriyor: E 03 seri 901212 numaralı nüfus cüzdanındaki fotoğraf Haluk Kırcı'nın kendisine aittir. Ancak diğer bilgilerin hemen hepsi sahtedir.

10 eylül 1979 tarihinde Nevşehir Gülşehir'den alınan kimliğin isim ve soyadı bölümünde Ahmet Balta yazmaktadır...

Sivil polisler "Ahmet Balta"nın kimliğinden şüphelenmezler. Ama yine de onu alıp götürürler.

Ne olmuştu.

İki yıldır aranan ancak elini kolunu sallaya sallaya dolaşıp cinayetler işleyen Haluk Kırcı, 12 Eylül'den sonra nasıl bu kadar kolay yakalanıvermişti?

Ankara Sıkıyönetim Askerî Savcısı Nurettin Soyer, Haluk Kır-

3. "Yeşil Kuşak" projesine esas olan fikirler, Türkiye'de üç yıl kalmış olan CIA Ortadoğu İstanbul görevlisi Graham E. Fuller'ın, İan O. Lesser'la birlikte yazdığı kitapta da yer almaktadır: *Kuşatılanlar*, Sabah Kitapları, çev. Özden Arıkan, aralık 1996.

4. Deniz Kuvvetleri eski komutanı Oramiral Güven Erkaya, emekli olduktan sonra katıldığı bir açık oturumda, "Evren sola karşı maalesef dini kullandı. Anayasamız'ın vicdan ve din özgürlüğü maddesine aykırı hareket etti" dedi.

cı'nın yakalanmasını ve sorgulanmasındaki hataları gazeteci-yazar Uğur Mumcu'ya şöyle anlatıyor:

"... Haluk Kırcı'yı yakalamışlar. Nasıl yakalamışlar bilmiyorum. Aranan kişiydi ve çetenin önemli adamlarından biriydi. Neyse ki İstanbul Emniyet Müdürlüğü bu sanığı yakalamış. Ankara Emniyet Müdürlüğü'nün bu sanığı en az yirmi sekiz gün gözetim altında tutması gerekir ki, çete hakkında, cinayet hakkında bilgi toplayabilsin. İstanbul Emniyeti'nden geldiği gün baktım, Haluk Kırcı polis nezaretinde benim kapımın önüne getirildi. 'Bu nedir böyle' dedim, 'sorgusu var mı?' 'Yok' dediler, 'yok.'

'Sorgusu yapılmadı, nasıl getirildi buraya?'

'Vallahi' dediler, 'Birinci Şube'den emir verildi, biz de getirdik.'

Savcılık olarak bu sanığı biz sorguladık.

Tabiî ne çeteyle ilgili bilgi verdi, ne de başka şey... Yalnız yedi kişiyi öldürdüğünü bizlere söyledi.

Söylemeyebilirdi. Ama söyledi. 'Bundan nedamet duyuyorum. Sıkıntı içindeyim' dedi. 'Onun için söylüyorum' dedi.

Hatta çocuklardan birini tel askıyla boğduğunu anlatırken, savcı yardımcısı 'Bak neler söylüyor' dedi."[5]

Haluk Kırcı gerek polis ifadelerinde gerekse savcılıkta tıpkı ülküdaşı Mehmet Ali Ağca gibi hep çelişkili ifadeler verdi.

Örneğin, kendisine sahte kimliği önce "Abdullah Çatlı verdi" derken, aradan birkaç gün geçince o verdiği ifadeyi değiştirip "Hayır, bana sahte kimliği Ankara'da Ülkü Yolu Derneği Başkanı Yaşar Yıldırım verdi" diyecekti...

Sonra tekrar Abdullah Çatlı'nın adını veriyordu:

"İstanbul'a 1980'in ortalarında geldim. MHP ilçe başkanlarından Celal Adan'a Abdullah Çatlı'yla görüşmek istediğimi söyledim. Çatlı'yla Laleli'de Seydi Baklavacısı'nda buluştuk. Çatlı beni Erenköy'deki evine götürdü."

Haluk Kırcı, Çatlı'nın Erenköy'deki evinin nasıl lüks içinde olduğunu uzun uzun anlatıyor:

"Abdullah Çatlı Erenköy Bağdat Caddesi'nde bir sinemanın karşısındaki sokak üzerinde soldan üçüncü veya dördüncü dik kesen sokaklardan birinde, yeni yapılmakta olan üç inşaatın bitişiğindeki sol yöndeki bir apartmanın en üst katında oturmaktadır. Ben birkaç gün bu evde kaldım. Abdullah Çatlı evlidir, beş yaşlarında bir kız çocuğu vardır. Eşi uzun boylu, topluca, sarışına yakın kumral saçlı, bildiğim kadarıyla ev hanımıdır. Apartmanın en üst katında, asansörle çıkıldığında asansör kapısın-

5. Uğur Mumcu, *12 Eylül Adaleti*, umumag. 19. baskı, s. 17.

dan çıkışa göre hemen soldaki ilk dairede oturur. İçeriye girişte küçük bir antre vardır. Sol tarafta mutfak, onun yanında bir koridor vardır ve odalardan birine çıkar. Sağ tarafta ise salon ve karşıda bir oda daha var. Ayrıca soldaki koridor üzerinde dört kapı var. Bunlardan sağdaki veya soldaki ilk kapı tuvalettir. Diğer kapıları bilmem, ev kaloriferlidir. Ben içeri odalara fazla girmedim, mutfağın yanındaki odada kaldım. Evin eşyaları çok güzel ve pahalıydı. Salonun duvarları kâğıtla kaplıydı. Yerler marleydi..."

Çatlı, Kırcı'ya, "Yakalanman halinde hep tutarsız ifadeler ver. Örneğin Bahçelievler'i bir üstlen, bir olaya karışmadığını söyle. Bir keresinde İbrahim Çiftçi'nin adını ver, sonra bunun tam tersini söyle. Olayda Duran Demirkıran'ın olmadığını mutlaka söyle. Öyle söylersen, Duran'ın verdiği tüm ifadeler geçersiz sayılır. Bu durumda herkes paçayı kurtarır" diye akıl vermişti!

Kırcı, Çatlı'dan bu akılları almıştı ama, Muhsin Yazıcıoğlu'ndan da Çatlı'yı suçlamak üzere akıllar almıştı. Kırcı, Erzurum'da buluştukları Yazıcıoğlu'nun "Hiç acımadan Çatlı'yı suçla, çünkü o teşkilattan koptu" dediğini, 19 kasım 1980 tarihli askerî savcılık ifadesinde şöyle anlatıyor:

"Aslan Gözütok diye bir arkadaş, Ankara'dan gelen Muhsin Yazıcıoğlu'nun benimle görüşmek istediğini söyledi. Bana bildirilen Cumhuriyet Caddesi'ndeki Hemşin Pastanesi'ne gittim. Önceden bir defa gördüğüm ancak konuşmadığım Muhsin Yazıcıoğlu ile yanında tanımadığım bir kişi oturuyordu. Baş başa konuşmaya başladık. 'Biz davamızda başarıya ulaşacağımızı biliyoruz. Bu arada birkaç kişinin asılması o kişiyi ölümsüz yapar' diyordu. Yine ilaveten Abdullah Çatlı'nın teşkilata ters düştüğünü, teşkilattan koptuğunu, bu nedenle yakalanırsam hiç acımadan Abdullah Çatlı'yı suçlamamı söyledi. Ve buna ilaveten Abdullah Çatlı'nın İstanbul'daki evinin yerini ve içini tarif etti. Orada saklandığını söylememi istedi."

Çatlı MHP'den kopmuş muydu?

Muhsin Yazıcıoğlu da, tutuklandıktan sonra Çatlı'yı suçlayan ifadeler verdi. 13 şubat 1981'de, Çatlı yurtdışındayken, Askerî Savcı Yarbay Enis Tunga'ya şunları anlatıyordu:

"... gazetelerde Bahçelievler'de yedi kişinin öldürüldüğünü okudum. Ölüm olayının Ülkücüler tarafından yapıldığı söylentileri üzerine konuyu araştırdım. İkinci başkanım olan Abdullah Çat-

lı'ya sorduğumda haberinin olmadığını söyledi, ancak soruşturmayı sürdürdüm. Site Yurdu'nda başkan olup olmadığını hatırlayamadığım Ünal Osmanağaoğlu'na sorduğumda önce bu konuda bir bilgisi olmadığını söyledi, ancak ben bu soruşturmanın peşini bırakmadım, tekrar konuştuğum Ünal Osmanağaoğlu bana bu olayı Abdullah Çatlı'nın emri ve organizasyonu ile kendisi de dahil olmak üzere Haluk Kırcı, Mahmut Korkmaz, Bünyamin Adanalı'yla birlikte işlediğini söylemişti. Ancak burada Ercüment Gedikli'nin adından da bahsettiğini hatırlar gibi oluyorum, ancak kesin emin değilim... Daha sonra bu edindiğim bilgilere dayanarak durumu tekrar Abdullah Çatlı'dan sordum, yine bana haberi olmadığını söyleyip bu olaydaki sorumluluğunu kabul etmedi. Ancak kişisel olarak yaptığım soruşturmada, Bahçelievler'de yedi kişinin öldürüldüğü gün arabanın Abdullah Çatlı'da olduğunu tahmin etmekteyim. Çünkü araba genel başkan olarak bende değildi, benim yardımcım olan Abdullah Çatlı'da olması kuvvetle muhtemeldi.

Sonraları konuşmalarımızda bu konuda tartıştığımız ve kendisinden de şüphelendiğim için birbirimize olan güvenimizi, saygımızı kaybetmiştik. Bu nedenle ben yeniden kongreye gitmeyi ve benimle birlikte Abdullah Çatlı'nın çekilmesinin şart olduğunu ileri sürdüm... Bu tarihten sonra Abdullah Çatlı'yla ve diğer kişilerle bir daha görüşmedik ancak, bu olaya bağlı olarak aramıza soğukluk girdi..."

Bu ifadeler ve Yazıcıoğlu'nun Çatlı hakkındaki olumsuz konuşmaları, bu ikilinin 1990'lı yılların başlarına kadar küskün kalmalarına neden oldu...

Muhsin Yazıcıoğlu Sıkıyönetim Askerî Savcılığı'na verdiği ifadede, 12 Eylül'den hemen sonra görüştüğü Haluk Kırcı'ya bir nasihatte bulunduğunu söylüyor:

"Keçiören taraflarında bir eve gittik. Haluk Kırcı evde tek başınaydı. Bana mahkeme durumunu sordu. İyi olmadığını söyledim. 'Yakalanırsam çok kötü olur' dedi, ilaveten, 'Ben bir kişi buldum Lübnan'a kaçacağım' dedi. Ben de, 'Yurtdışında dikkatli ol, yeraltı dünyasının eline düşme' dedim."

Yazıcıoğlu'nun, Haluk Kırcı'yı, "Yeraltı dünyasının eline düşme" diye uyarması hayli ilginç. Peki, yeraltı dünyasının eline düşen arkadaşları kimlerdi? Örneğin Abdullah Çatlı, Oral Çelik ve Mehmet Ali Ağca mı?

Çatlı'nın Türkeş'i ihbarı

Çatlı sadece Muhsin Yazıcıoğlu'na dargın değildi. Başbuğu Türkeş'le de arası açılmıştı.

Oral Çelik, TBMM Susurluk Komisyonu'na ifade verirken Türkeş'le aralarının iyi olmadığını, hatta, 12 Eylül döneminde Çatlı'nın Türkeş'i "ihbar ettiğini" söyledi. Oral Çelik ile komisyon üyeleri arasında şu konuşmalar geçti:

Hayrettin Dilekcan (RP): Sayın Alpaslan Türkeş de bununla ilgili bir beyanatta bulundu, hatta hoş olmayan beyanatlarda bulundu, geçmişteki bir Ülkücü olarak, ama bu konuda Sayın Türkeş'le irtibatı ne derecedeydi? Çatlı'nın...

Çelik: İyi değildi Çatlı'nın Alpaslan Türkeş'le durumu.

Dilekcan: Aralarındaki soğukluk nereden kaynaklanıyordu?

Çelik: İstihbarata bazı şeyler verilmişti, daha doğrusu verildi.

Dilekcan: MİT'e mi, Emniyet'e mi?

Çelik: MİT'e ve Alpaslan Türkeş'in ismi vardı. Onun için...

Dilekcan: Nasıl tam algılayamadım.

Çelik: MİT'e bir rapor verilmişti. Alpaslan Türkeş'in ismi vardı o raporda ve Türkeş de o raporun bizden gittiğini biliyordu; Çatlı'dan ve benden geldiğini biliyordu.

Dilekcan: Peki o raporda ne vardı?

Çelik: Bazı şeyler vardı, gizli şeyler vardı.

Dilekcan: Gizli derken, bu konuda çeşitli iddialar var, deniliyor ki, "12 Eylül öncesinde bazı Ülkücüleri Türkeş'in mektupları ihbar etti" deniliyor veya başka türlü iddialar söyleniyor.

Çelik: Yok. Bir rapor var, rapor verildi; ben de biliyorum o raporu. Hatta yazan Abdullah Çatlı, kendi el yazısıyla, yarısı başka birinin el yazısı ve orada Türkeş'in hakkında...

Dilekcan: Menfi.

Çelik: Menfi değil. Direkt iddialarda bulunuluyor.

Fikri Sağlar (CHP): Ama, Meral Çatlı dedi ki, bu işlere girmemiz için öne sürülen koşullardan bir tanesi de Alpaslan Türkeş'in bırakılmasıydı; yani sizin söylediğinizin tam tersini söylüyor.

Çelik: Değil efendim; ben biliyorum.

Dilekcan: Peki... Agâh Oktay Güner, Yaşar Dedelek, geçmişte bunlar Ülkücü camia içinde bulunan insanlardı.

Çelik: Hem de Türkeş'i bile sevmeyen insanlardı bunlar yani. Türkeş'in pasif kaldığını, mesela, bu adamlara sahip çıkmadığını falan, "Bunlardan ayrılacağız, yeni bir parti kuralım, yeni bir şey kuralım" diyen adamlardı yani ve bu işi o tanımadıkları Abdullah

Çatlı'yla yapmaya çalışıyorlardı yani.

Sağlar: Türkeş'e karşı birlikte yapıyorlardı.

Çelik: Evet.

Nilhan İlgün (DYP): Kaç yıllarında?

Çelik: 77, 78...

Sofya'daki "Hintli"

Abdullah Çatlı'nın yurtdışına çıkışının izlerini Mehmet Ali Ağca'yı izleyerek bulabiliyoruz. Bu nedenle, Ağca'yı bıraktığımız yere geri dönüyoruz.

10 temmuz 1980'de, Hintli Joginder Singh pasaportuyla Bulgaristan'a giden Ağca, orada Abuzer Uğurlu'nun adamı Ömer Mersan'la buluştu. Ömer Mersan, patronu Abuzer Uğurlu'nun talimatıyla onu Sofya'nın Vitoşa Oteli'ne yerleştirdi ve bir miktar da para verdi.

Abuzer Uğurlu, bu olaydan çok sonra askerî savcılığa verdiği ifadelerde, cezaevinden tanıdığı Doğan Yıldırım'ın[6] kendisine Sofya'da "Metin" adında bir arkadaşı olduğunu, ona gönderilmek üzere para istediğini, kendisinin de Sofya'da bulunan Ömer Mersan'la konuşup, paranın Metin adıyla bildiği Ağca'ya gönderildiğini anlattı.

Ağca'nın 911 numaralı odasında kaldığı Vitoşa Oteli'nin 1078 numaralı odasında "Necati Çelik" adıyla kalan bir Türk daha vardı ki, o da Bekir Çelenk'ten başkası değildi.

Aynı otelde kalan Ağca ile Çelenk arasında kısa bir görüşme geçti: Ağca, Çelenk'ten para ve Bulgaristan'da korunma istedi. Elindeki Hintli pasaportuyla Avrupa'ya geçmesi son derece riskliydi. İnterpol'ün kırmızı bültenindeydi. Sofya'da oturup, Türkiye'den gelecek pasaportu beklemekten başka çaresi yoktu.

Çelenk, Ağca'ya Bulgaristan'da bir süre daha kalmasının sorun olmadığını söyledi. Bulgaristan İnterpol'e üye değildi ve transit geçiş olarak oturumu bir süre daha uzatılabilirdi. Ama birlikte görünmeleri tehlikeliydi. Ağca'nın MİT tarafından takip edildiğini haber almıştı.

Ömer Mersan onu Vitoşa Oteli'nden alıp, Park Otel'e götürdü. Ayrıca Bulgaristan'daki oturumunun elli gün daha uzatılmasını sağladı.

6. Doğan Yıldırım, Deniz Harp Okulu'ndan siyasî nedenlerle çıkarıldıktan sonra, Yeşilköy Havalimanı'nda gümrük muhafaza memuru oldu. Çeşitli eylemlere karışmaktan tutuklu bulunduğu sırada hapiste Ağca'yla tanıştı. Halen İstanbul'da avukatlık yapmaktadır ve M. Ali Ağca'nın da avukatıdır.

Bulgar polisinde Singh'le ilgili başka kayıtlar da vardı:

Kaldığı otelden, İpekçi cinayetinden sonra firar edip Almanya'ya yerleşmiş olan Yalçın Özbey'le yaptığı telefon konuşması.

Bir de 24, 26 ve 30 temmuz tarihlerinde İstanbul'daki bir nakliyat şirketine telefon edip, Abuzer Uğurlu ve Oral Çelik'le görüşmek istediği, ama onları bulup konuşamadığı.

Ömer Mersan, Vardar ve Kintex şirketleri

Ömer Mersan, Abuzer Uğurlu'nun kardeşleriyle on yıl önceki öğrencilik yıllarında tanıştı. Daha sonra Abuzer Uğurlu'nun bir mağazasında çalışmaya başladı ve onunla birlikte gittiği Almanya'da kaldı. O tarihten itibaren Uğurlu'nun Bulgarlar, Suriyeliler ve Lübnanlılarla ithalat-ihracat işlerini yürütmeye başlayan Mersan, 1979'da bir Alman'la evlendi ve Münih'e yerleşti. Onun da gerektiğinde kullanmak üzere taşıdığı, Lübnanlı Kaft adına düzenlenmiş bir pasaportu vardı.

Ömer Mersan, Abuzer Uğurlu'yla birlikte kaçakçılık yapan Selami ve Bekir Gültaş kardeşlerin sahibi bulunduğu Münih'teki Vardar şirketinde çalışmaya başlamıştı.

Abuzer Uğurlu Türkiye'ye bir yandan Gültaşların Vardar şirketi aracılığıyla kaçak elektronik eşya, bir yandan da Bulgar Kintex şirketi aracılığıyla kaçak sigara sokuyordu. Bu iki işi yürütenlerin başında gelen Ömer Mersan, Münih-Sofya-İstanbul trafiğini idare etmekteydi.

Kintex, bir Bulgar devlet şirketiydi. Merkezi, Sofya'da Vitoşa Oteli'nin de bulunduğu İvan Antonov Caddesi'nde, gece gündüz sivil polisler tarafından korunan üç katlı görkemli bir binaydı. Başında Bulgar gizli servisi Darshavna Sigurnost'un (DS) şeflerinden General Terziyev vardı. "Resmî" işlevi, "sanayi ve madencilikte kullanılan özel araç gereçler, patlayıcılar, halatlar ve sair malzeme; tazminat işleri, çok taraflı işlemler, transit geçiş işlemleri; transit aksesuvarları, spor ve balıkçılık aksesuvarları"ydı. Ama gerçekte Avrupa ile Türkiye ve Doğu ülkeleri arasındaki kaçakçılık işlemlerinden komisyon almaktaydı. General Terziyev bir yandan kaçakçılıktan komisyon alırken, bir yandan da kaçakçıları kendi kaçak mallarından almaya zorlamaktaydı. Terziyev ve işbirliği yaptığı kişiler, ortaklarıyla Kintex merkezinde değil, genel olarak Sofya'nın büyük otellerinde buluşmaktaydı.

1970'li yılların sonlarında Türkiye'de "yakalanabilen" bazı kaçakçılık olaylarının altından da Kintex şirketi çıktı.

Örneğin, 1977 yılında Kıbrıs bandıralı "Vasoula" gemisiyle Türkiye'ye sokulmak istenen 405 roketatar ve 10 bin roketatar mermisinin Kintex şirketi tarafından gönderildiği, Yargıtay kararıyla saptanmıştı.[7]

Konuyla ilgili Türk polisinin raporlarında da Kintex'in, sadece Türkiye'ye kaçak mal sokmak için kurulduğu sık sık yazılmaktaydı.

Sahte pasaportlar ve Ömer Ay

12 Eylül'e ilerlenen günlerde Nevşehir'de karanlık işler dönüyordu. Bu ilin Emniyet Müdürlüğü'nde, çeşitli suçlardan aranmakta olan Abdullah Çatlı ve bazı arkadaşları için birbiri ardından sahte pasaportlar üretiliyordu.

Çatlı'nın Nevşehir'deki Ülkücülük öğretmeni olan Ömer Ay, Nevşehir nüfusuna kayıtlı kimi MHP sempatizanları adına başvurulup çıkartılan pasaportlara, emniyetteki adamları aracılığıyla, cinayet suçlarından aranan Ülkücülerin fotoğraflarını yapıştırıyordu:

Mehmet Şener'in fotoğrafı, Durmuş Unutmaz adına verilmiş 131065 sayılı pasaporta; Mehmet Ali Ağca'nın fotoğrafı, 136635 sayıyla Faruk Özgün adına verilmiş olan pasaporta ve kendisine çok benzeyen Hüseyin Fidan'ın fotoğrafı, aynı tarihte Galip Yılmaz adına kendisi için almış olduğu 136363 sayılı pasaporta...[8]

Çatlı'nın suç haritasını izlerken ipuçlarının sık sık Nevşehir'den geçmesine, bu ildeki olayların çoğunu yaşamış olan Nevşehirli bir görgü tanığı (adı bizde saklı) şu ilginç açıklamayı getiriyor:

"Nevşehir'in coğrafyasının Ülkücü hareketin geçmişiyle ilginç bir beraberliği vardır. Ankara-Kayseri karayolunun, Hacıbektaş sapağından Nevşehir'e dönmez de, Kayseri'ye doğru ilerlersiniz, yolun sağlı sollu iki tarafında tespih tanesi gibi yerleşim yerlerine rastlarsınız. Bu köy ve kasabaların her birinden ünlü bir MHP'li çıkmıştır. Kayseri'ye doğru giderken sağda, tam kavşaktaki Avuç köyü, Abdülkadir Baş; Köşektaş, Osman Seyfi; Sarılar kasabası, sahte pasaport merkezi olarak anılmaktadır. Topaklı, Sahir Solmaz; Çalış, Burhan Temiz; daha sonra Mehmet Dönmez ve Zühtü Yorgancı'nın köyleri. Ömer Ay'ın köyü olan Adi köyü ise Ankara-Kayseri yolunun sol tarafına düşer."

7. Uğur Mumcu, *Ağca Dosyası*, umag, 4. baskı, s. 137 vd.

8. Mehmet Ali Ağca, 13 mayıs 1981'de, Papa Suikastı sırasında Roma'da Faruk Özgün pasaportuyla tutuklandı. Ömer Ay Hamburg'da 14 şubat 1982'de Galip Yılmaz pasaportuyla, Mehmet Şener ise Durmuş Unutmaz pasaportuyla, 22 şubat 1982'de İsviçre'de. Tarihin garip bir cilvesi olarak, Nevşehir'de düzenlenen sahte pasaportların üçü iki yıl içinde Avrupa'nın çeşitli kentlerinde ele geçiyordu.

Pasaport Dairesi'nde yangın

Nevşehirli tanık anlatmayı sürdürüyor:

"Sahte pasaportlar olayına gelince; şu anda kızakta bulunan o zamanın pasaport şube müdürü 'Pasaport hikâyesiyle ilgili anlatılanların hepsi doğrudur' diyor. Sahte pasaportların hazırlandığı yer Sarılar kasabasıdır. Bu işin içinde Ömer Ay dışında, Abdülkadir Baş'ın ve o zamanki Emniyet müdürü Haydar Tek'in de olduğunu sanıyorum. Nevşehir Emniyeti Pasaport Dairesi meçhul kişiler tarafından yakıldı. Ömer Ay, Abdülkadir Baş ve Osman Seyfi akrabadır, aralarında aşiret bağı vardır."

O tarihlerde henüz aranmaya başlanmamış olan Ömer Ay'ın, özellikle Bahçelievler Katliamı sanıkları başta olmak üzere, kendisininki de dahil on bir pasaport düzenlettiği tahmin ediliyor. On bir pasaporttan üçünün, çeşitli tarihlerde Avrupa'da Şener, Ağca ve Ay'ın üzerinden çıktığı biliniyor.

Bu pasaportlar içinde Mehmet Ali Ağca, Mehmet Şener ve Ömer Ay dışında, Oral Çelik (Harun Çelik adına) var mıdır? Ahmet Balta adına Nevşehir Gülşehir'den alınmış sahte kimliği kullandığını daha önce gördüğümüz Haluk Kırcı'ya, aynı ve başka isimle pasaport da çıkarılmış mıdır? Bu pasaportlarla yurtdışına kaçanlar arasında Yalçın Özbey, Soner Arın, Üzeyir Bayraklı, Samet Aslan, Ercüment Gedikli, Aydın Telli, Abdurrahman Kıpçak, Enver Tortaş, Mehmet Tanaydın, Alpaslan Alpaslan gibi Ülkücülerden hangileri vardır? Bilinmiyor ve sadece tahmin ediliyor.

Çünkü Nevşehir Emniyeti Pasaport Dairesi'nin tüm kayıtları, bu olaydan bir süre sonra çıkan "esrarengiz" bir yangın sonucu tamamen yanmış, bitmiş, kül olmuş bulunuyor![9]

Ömer Ay, 10 temmuz 1979'da Nevşehir'in Avanos ilçesinde, Orhan Karakurt adlı bir kişinin ölümüyle sonuçlanan kahve tarama eyleminden tutuklanıp yargılanmış ve delil yetersizliğinden beraat etmişti.

17 haziran 1980'de CHP Nevşehir İl Başkanı Mehmet Zeki Tekiner'in öldürülmesi olayının aslî faillerinden olduğu anlaşıldığında, Ömer Ay, taşıdığı Galip Yılmaz pasaportuyla Almanya'nın Hamburg kentine çoktan yerleşmiş bulunuyordu.

9. Başkasının pasaportuna fotoğraf yapıştırmak suretiyle sahte kimlik düzenlenmesini, Oral Çelik Susurluk Komisyonu'na verdiği ifadede şöyle anlatıyor: "Sahte bir adet pasaport aldık. Normal bir işlem yapılıyor. Biz de birini çağırıyoruz, o müracaat ediyor gibi pasaporta müracaat ediyor; fakat bizim fotoğrafımız ama işlemler öbürünün adına yapılıyor. Benim ilk çıkınca Harun Çelik diye birinin adına çıkmıştı. Akraba değil. Çatlı, Hasan Kurtoğlu adıyla çıkmıştı."

4 eylül 1981'de Konya Sıkıyönetim Askerî Mahkemesi, Ömer Ay hakkında gıyabî tutuklama kararı çıkardı. İsnat edilen suç, "Adam öldürmeye azmettirmek, silah taşımak, cürüm işleyenleri saklamak ve sahte pasaport tanzim etmek"ti.[10]

Çeşmebaşı Operasyonu

Nevşehir'den sahte pasaport alanların ilk uğrak yeri Sofya'ydı.

Sofya'da beklemekte olan Ağca, müjdeyi Bekir Çelenk'ten aldı. Abuzer Uğurlu'dan gelen habere göre (bunu Çatlı diye anlamak da mümkündür) pasaportu hazırdı ve yakında eline ulaşacaktı. Bekir Çelenk, Ağca'ya bundan sonra kendisiyle görüşemeyeceğini, Almanya'da bulunan yakın dostu ve Ülkücü şef Musa Serdar Çelebi'yle ilişki kurmasını söyledi.[11]

Ömer Ay'ın 11 ağustos günü Nevşehir'den elde ettiği, Ağca'nın fotoğrafı yapışık Faruk Özgün pasaportu, kardeşi Zeki Çatlı aracılığıyla Abdullah Çatlı'ya ulaştı. 27 ağustos günü Osmanlı Bankası Taksim Şubesi'nden turist dövizi alındı. Ağca'nın Roma'daki savcılara yaptığı ilk açıklamalara göre, Faruk Özgün pasaportu, 30 ağustos günü Kapıkule'den 5 bin lira rüşvet karşılığı çıkış damgası sağlandıktan sonra, Abuzer Uğurlu'nun kanallarından Sofya'daki Ömer Mersan'a, ondan da, yanında 60 bin lira karşılığı markla birlikte Ağca'ya geldi.

Mehmet Ali Ağca, daha sonra bu ifadesini değiştirdi ve pasaportun kendisine "Çeşmebaşı Operasyonu" adını verdikleri bir yolla ulaştığını söyledi.

Bu ifadeye göre, Türkiye'den çıkan Abdullah Çatlı ve Oral Çelik, Türk-Bulgar sınırındaki bir çeşmenin başında Ağca'yla buluştular ve Faruk Özgün pasaportunu ona orada verdiler. Çatlı ve Çelik, bir turist otobüsüyle İsviçre'ye doğru yollarına devam ederken, Ağca Sofya'ya döndü ve oradan İsviçre'ye geçip ötekilere katıldı.

Abdullah Çatlı da, 16 eylül 1985'te Roma Mahkemesi'nde yaptı-

10. Ömer Ay, Hamburg'da 14 şubat 1982'de bir rastlantı sonucu tutuklandığında, bu suçların hepsini inkâr etti. Ne Mehmet Şener'i ne de Mehmet Ali Ağca'yı tanımadığını söyledi. Ama Konya'da tutuklu bulunan suç ortakları askerî hâkimlere her şeyi anlattılar. Ömer Ay'ın pasaportunda adı yazan Galip Yılmaz, "Ömer Ay benden nüfus cüzdanımı yirmi günlüğüne istedi. Yirmi gün sonra geri istediğimde kaybolduğunu söyledi" dedi. Sahte pasaport olayındaki Sinan Çalışkaner'in tanık ifadesi ise şöyleydi: "Ömer Ay bana gelip Galip Yılmaz ve Faruk Özgün adına düzenlenmiş nüfus cüzdanlarını verdi. Bu kimlikler üzerinden pasaport evraklarını düzenlememi söyledi. Ben de imza ve mühür kısımları hariç, evrakları düzenledim."

11. Mehmet Ali Ağca'nın, Musa Serdar Çelebi'yi Sofya Postanesi'nden iki kez aradığı saptandı. Birincisinde "Murat" adını verdi. İkincisinde ise gerçek adıyla konuştu.

ğı tanıklık sırasında, Mehmet Ali Ağca'nın ikinci ifadesini doğruladı: "Ağca'ya Bulgaristan'a gitmesini sağlayan pasaportu ben verdim. Pasaportu memleketten dostum olan bir komiser sağladı."[12]

Ne yolla gelmiş olursa olsun, Ömer Ay'ın Nevşehir'de söz verdiği "düzgün" sahte pasaport, sonunda Mehmet Ali Ağca'ya ulaşmıştı. Artık Ağca'nın adı, Papa Suikastı'na kadar Faruk Özgün'dü.

Mehmet Eymür de Bulgaristan'da

MİT'in gözde elemanlarından, o tarihlerde Kontrespiyonaj Daire Başkanlığı'nda Batı Devletleri Şube Müdürü olan Mehmet Eymür de, Bulgaristan'daki mafyanın içine kendi deyimiyle "sızmayı" başarmıştı.[13]

Eymür'ün Bulgaristan'daki yeraltı dünyasına sızmasını kimler sağlamıştı?

"Yıldırım" kod adlı MİT ajanı Abuzer Uğurlu mu?

Bir pasaport sorununu çözdüğü için Oflu İsmail mi?

Yoksa MİT'te çalışırken, görevinden istifa edip, Malatyalı işadamı Kemal Derinkök'ün yanında çalışmaya başlayan sınıf arkadaşı Şahin Tolunoğlu mu?

Dündar Kılıç, eniştesi Oflu İsmail'in, Mehmet Eymür'e yaptığı "kıyağı" yıllar sonra bakın nasıl anlatıyor:

"Mehmet Eymür'ü Bulgarlar öldürecekti.

Bulgar üst yöneticilerinden birinin kızına lokantada sarkıntılık yaptı. Daha sonra kızın evine gitmiş, sarkıntılığı uzatmış. Bulgarlar karar veriyorlar, öldürecekler. Eymür zannederek bir yüzbaşıyı öldürüyorlar.[14]

12. *Cumhuriyet*, 27 eylül 1985.

13. 1943'te İstanbul'da doğan Mehmet Eymür, 1966'da İstanbul İktisadî ve Ticarî İlimler Yüksek Okulu öğrencisiyken, "takip ve gözetleme memuru" olarak MİT'e girdi. Babası Mazhar Eymür de Millî İstihbarat Teşkilatı (MİT) mensubuydu ve 1965'te MİT İstanbul Bölgesi merkez şefiyken emekli olmuştu. Mehmet Eymür 1975'e kadar İstanbul'da, 1975-1980 arası Ankara'da, 1980-1982 arası Bulgaristan'da, 1982-1983 yıllarında Mardin'de görev yaptı. 1983'ten itibaren Merkez Karargâhı'nda çalıştı. 1987'deki "MİT Raporu" olayından sonra MİT'ten bir süre uzaklaştırıldı. 1993'te Kontrterör Dairesi başkanı olarak geri döndü. Susurluk skandalından sonra Washington'a gönderildi ve ekibinin MİT'ten tasfiye edildiği söylendi.

14. Öldürülen yüzbaşı, Bora Süerkan'dı. Süerkan'ın ölümüyle ilgili iki iddia var. Birincisi, ASALA öldürdü deniyor. İkincisi, Oflular yanlışlıkla Mehmet Eymür sanıp öldürdüler, iddiası var. Ofluların akrabası Dündar Kılıç ile Mehmet Eymür'ün kavgası hâlâ sürdüğüne göre ikincisi akla daha yakın. Tabiî şunu da eklemek gerekiyor: Dündar Kılıç, Oflu İsmail'in Eymür'ü koruduğunu söylüyor. Oysa bizdeki bilgilere göre Oflular Eymür'ü öldürmek istiyor. Zaten Eymür bunu bildiği için daha sonraki yıllarda Dündar Kılıç'tan bunun hesabını soruyor.

Bulgaristan'dan kaçarken Oflu İsmail'den 65 bin gulden aldı. İsmail bunun öldürüleceğini öğreniyor orada. Millî hisleri yüzünden bunu kurtarıyor."[15]

MİT'in en değerli elemanı Eymür, "Mihri" takma adını alarak Bulgaristan'daki kaçakçıların içine nasıl sızmıştı?

Bu sorunun yanıtını vermeden önce, Eymür'ün Bulgaristan günlüğünü okuyalım:[16]

"1980 yılında yurtdışında bir demirperde ülkesine gönderildim. Gittiğim yerdeki önemli görevlerimden bir tanesi Türkiye'ye müteveccih ideolojik kaçakçılık faaliyetlerini izlemekti. Burada Oflu İsmail denilen İsmail Hacısüleymanağaoğlu ve onunla ilişkili bazı Türk ve Ermeni kaçakçıların içlerine sızdım. Beni kendilerine yakın bulup çekinmeden yanımda bazı işlerini konuşuyorlardı. Bir demirperde ülkesinde bile bellerinde silahları, altlarında lüks otomobilleri, körpe yaştaki Bulgar ve Rus sevgilileriyle lüks otellerde ve villalarda yaşayan bu kişiler, esas görevimi bilmiyorlardı."

MİT'çi Eymür'ü Bulgaristan'daki yeraltı dünyasına kim tanıştırmıştı ki, "babalar" ondan hiç şüphelenmemişler ve onu kendilerinden biri sanıp yanında her şeyi rahatça konuşmuşlardı? Eymür'ü babalara tanıştıran Abuzer Uğurlu muydu?

İstanbul Emniyet Müdürlüğü eski amirlerinden Ahmet Ateşli, *Nokta* dergisine (28 ağustos 1988) bakın neler söylüyor:

"Mehmet Eymür Türkiye'de yaşadığı pembe hayatı yeterli bulmamış, yurtdışına görevli gitmiş, görevine ihanet ederek, vatandaşlıktan çıkarılan kişiyle beraber gezip dolaşmış, yiyip içmiştir."

Emniyetçi Ateşli, Eymür'ün Bulgaristan'da yeraltı dünyasından hangi babayla yiyip içtiğini söylemiyor.

Acaba Abuzer Uğurlu mu?

MİT görevlilerinin devlet sırlarını açıklayan anılar yazması yasal olarak olmasa da, gelenekler gereği hoş karşılanmaz. Eymür bu konuda da istisna.

İsmail Bedük Olgaçay, emekli büyükelçi. Kırk iki yıllık Dışişleri yaşamının büyük bir bölümü büyükelçilik de dahil yurtdışında geçmiş. Anılarını, 1990 yılında *Tasmalı Çekirge* adında bir kitapta topladı.

Emekli Büyükelçi Olgaçay'ın anılarında oldukça ilginç bilgiler

15. Atilla Aytek Emniyet Genel Müdürlüğü Kaçakçılık ve İstihbarat Dairesi başkanlığı görevinde bulundu. 1984 yılında gerçekleştirilen "Babalar Operasyonu"nda Mehmet Eymür'le işbirliği yaptılar. O günlerde Oflu İsmail'in Türkiye'ye iadesini önlemek için resmî evrakta sahtekârlık yaptığı iddia edildi.

16. Mehmet Eymür'ün "MIT raporu olayı"yla ilgili olarak soruşturma ve inceleme yürüten kuruluşlara sunulmak üzere, 8 mart 1988 tarihinde hazırladığı "Etüd", s. 4-5.

var. Eski büyükelçi, Hiram Abas ve Mehmet Eymür'ün mason olduklarını iddia ederek, bu ikiliye bir de "önadı Paul olan, ülkemizde sahnelediği piyeslerde rol almak isteyenlerin kapısında kuyruk oluşturdukları komplo prodüktörü Henze"nin eklenmesini istiyor.

Emekli büyükelçiye göre iki MİT'çi, Hiram Abas ve Mehmet Eymür, CİA'cı Paul Henze'yle ilişki içindeydiler.

Olgaçay, bunun ardından ekliyor: "Bilhassa belirtmek istediğim, CİA ile masonluk arasındaki işbirliğinin kaçınılmaz olduğu, hatta bundan da öte ikisinin özdeşleşmiş bulunduğudur."

İtalyan Gladiosu'nun; P2 mason locası, İtalyan mafyası, Neonazi aşırı sağcılar ve CİA ilişkileri göz önüne alındığında, bizdeki durumun da çok farklı olmadığı ortaya çıkıyor: CİA ve MİT'in mason ekibi, Türk mafyası ve Ülkücüler...

Çatlı ailesiyle vedalaşıyor

"Yurtdışına çıkmaya mecburdum, arkadaşlarımın hemen hepsine işkence yaptılar, hepsi işlemedikleri suçları kabul etmek zorunda kaldılar."

Abdullah Çatlı, 1986'da Paris'teki La Santé Cezaevi'nden ailesine gönderdiği mektupta böyle yazıyor.

Çatlı'nın etrafındaki çember gittikçe daralıyordu. Ona ve eylemlerine artık ihtiyaç kalmamıştı. Tıpkı 12 Mart askerî darbesinde olduğu gibi, 12 Eylül darbesinde de Ülkücüler bir kenara atılmıştı. Bahçelievler Katliamı'ndan aranmaktaydı. Birçok olayda tetikçilere doğrudan emir vermesi yüzünden, çeşitli olaylarda adı veriliyordu. Askerî savcılar "MHP ve Ülkücü kuruluşlar"la ilgili durmadan delil topluyorlardı. Aleyhindeki ifadeler çoğaldıkça olayların baş sorumlusu konumuna gelmekteydi.

Ülkücü derneklerin kapatılmasıyla, bu derneklerin kasalarından gelen paralar kesilmişti. Ayrıca, yeraltı dünyasının ilişkileri de eskisi kadar rahat değildi. Bazı "babalar" da yakalanıp cezaevlerine atılmıştı.

Oysa, İstanbul'da yeni girdiği yeraltı dünyasıyla ilişkileri nedeniyle kendisi ve yakın çevresi bol paraya, lüks yaşama alışmıştı. Bu yaşantıyı kaçak olarak sürdürme olanakları da daralmaktaydı.

Bir süredir hazırlanmakta olduğu kaçma projesini yürürlüğe koymanın zamanı gelmişti. Mehmet Şener, Yalçın Özbey ve Mehmet Ali Ağca yurtdışına kaçmışlardı. Sıra artık Çatlı ve geri kalan "silah arkadaşları"ndaydı.

Meral Çatlı'nın anlatımlarına geri dönüyoruz:

"Selcen o zamanlar yirmi yedi günlüktü. İhtilalden bir iki gün sonra 14'ü 15 eylüle bağlayan gece Nevşehir'e döndüm. Gökçen de Nevşehir'deydi. Abdullah kayınımla birlikte (Zeki Çatlı) yirmi-yirmi beş gün sonra Nevşehir'e geldi. O günlerde aynı zamanda Haluk Kırcı yakalanmıştı. Bir hafta kaldı. Anne-babasıyla vedalaştı. Yurtdışına gideceğini bir annesi, bir de ben biliyordum. Ankara'ya, oradan da Mersin'e geçtiler, kalabalık bir grup (beş kişi), 7 TİP'li olayından arananlar, yurtdışına büyük ihtimalle karayoluyla gittiler.

Bir daha haberi Viyana'dan geldi. Yurtdışına çıkması ondan istenilmişti. Yine bir ayrılık dönemi başlayacağı için kadın olarak sitem ettim. 'Hep gizli yaşadık' dedim, izah istedim. '7 TİP'li olayında devlet beni suçladı. Bari sen bana sorma' dedi."

Çatlı yurtdışına kaçarken, birçok eylemde aktif olarak yer aldığı Türkiye'de; 1974'ten 12 eylül 1980'e kadar 2 109'u sol, 1 286'sı sağ görüşten olmak üzere toplam 5 388 vatandaş yaşamını kaybetmişti.

Viyana'dan mektup var

Çeşitli yollardan yurtdışına çıkan Ülkücü kaçaklar, ekim ayının sonunda İsviçre'nin Olten kentindeki Hotel Anker'de yeniden bir araya geldiler: Abdullah Çatlı, Oral Çelik, Mehmet Şener, Mehmet Ali Ağca.

Bu şehir Avrupa'daki Ülkücülerin önemli merkezlerinden biriydi. Çatlı'nın Avrupa'daki yaşamı sırasında yolu bu kente sık sık düştü. Buluşmada, ilerleyen bölümlerde adlarına rastlayacağımız Oltenli Ülkücüler de vardı.

Üç gün sonra ayrıldılar. Mehmet Şener ve Mehmet Ali Ağca İsviçre'nin Zürich kentine geçti; Abdullah Çatlı ve Oral Çelik ise Papa Suikastı'na kadar üs olarak kalacakları Viyana'ya.

Meral Çatlı, eşinin Viyana'da olduğunu, ondan aldığı ilk mektuptan öğrendi:

"Nevşehir'den ayrıldıktan tam bir ay sonra Viyana'dan mektubu geldi. Arkadaşlarıyla birlikte kalabalık bir grup küçücük bir evde kaldıklarını yazıyordu. Daha sonra bir daha mektup almadım. Hep telefonla konuşuyorduk. İkinci mektubu kayınpederim istedi, çünkü polis onları daima rahatsız ediyordu. Her defasında yurtdışında olduğunu söylüyorlardı ancak polis inanmıyordu. Kayınpederim bir telefon görüşmesinde, 'Oğlum yurtdışından bir mektup gönder, biz de bunu polise verelim ki, senin yurtdışında olduğun anlaşılsın' dedi. Abdullah o nedenle yazdı ikinci mektu-

bunu, yoksa biz telefonla konuşuyorduk. O dönemde ben polis tarafından rahatsız edilmedim. Kayınpederimi birkaç kere götürüp sıkıştırdılar. Bir de kaynım hapis yattı."

1980'li yıllar Çatlı ailesi için oldukça zor yıllardı. Evin büyük oğlu aranıyordu ve yurtdışına kaçmıştı. İkinci oğul Zeki Çatlı ise, Mehmet Ali Ağca'ya yataklık ve sahte pasaport sağlama suçlarından Konya Sıkıyönetim Mahkemesi'nde yargılandı. 1981'de Konya Cezaevi'ne girdi ve 18 ay hapis yattı.

MHP'nin Avrupa örgütü

Çatlı ve arkadaşlarının Avrupa serüvenini anlatmaya başlamadan önce, MHP'nin yurtdışı örgütlenmesine kısaca göz atmakta yarar var.

MHP, kuruluşundan itibaren Avrupa'da örgütlenmeye özel bir önem gösterdi. Bizzat Başbuğ Türkeş, taraftarlarını örgütlemek için Avrupa'ya sayısız gezilere çıktı ve bunlardan birinde de, MHP'nin mart 1975'te, Münih'te düzenlediği "Almanya Kurultayı"na başkanlık yaptı.

MHP'nin yurtdışı dernekleri, 1976'ya kadar, *Hergün* gazetesinin genel yayın müdürü ve başyazarı, aynı zamanda partinin Federal Almanya başmüfettişi olan Enver Altaylı tarafından yönetildi. Enver Altaylı, 1976'dan beri Türkeş'in Almanya'daki banka hesabından 2 000 mark maaş alıyordu.

Türkeş'le dostluğu çok eskilere dayanan Altaylı, MHP'nin yurtdışı örgütlerini ve aranan militanlarının Alman devletince korunmasını; Alman resmî makamları, Alman gizli servisi ve CİA'yla ilişkileri sayesinde sağlıyordu. Alman istihbarat örgütüyle ilişkilerini Dr. Kannapin adında bir Alman aracılığıyla kurmuştu.

Dr. Kannapin, Alman CDU (Hıristiyan-Demokrat Birliği) partisine mensup bir siyasetçiydi ve Alman istihbarat örgütü BND'nin eski ajanlarından biriydi. Enver Altaylı'nın Almanya'da yakın ilişki içinde olduğu kişilerden biri de, Türkeş'in çok eski dostlarından olan CİA görevlisi Ruzi Nazar'dı. Altaylı, Kannapin'i de Ruzi Nazar'a olan yakınlığıyla tanımıştı.[17]

Altaylı gibi Özbekistan kökenli olan Ruzi Nazar, 1941'de Kızıl Ordu'dan kaçıp Nazilere katıldı. Daha sonra da Nazi ordusunda ünlü Türkistan Birliği'ni kurdu. 1944'te üst düzey subaylığa terfi

17. Altaylı'nın 1976'da Türkeş'e yazdığı ve Dr. Kannapin ile Ruzi Nazar'dan uzun uzun söz ettiği mektuplar, Ankara Sıkıyönetim Savcılığı'nın "MHP ve Ülkücü Kuruluşlar" iddianamesinde de yer almıştır.

ettikten sonra Berlin'de gerçekleştirdiği istihbarat ağının etkinliği, savaştan sonra CİA'ya geçmesini sağladı.

1950'li yılların başında, Amerika'nın Sesi radyosu için program hazırladığı Münih'te, CİA ajanı Paul Henze'yle tanıştı. Henze ile Nazar, 1959'da Türkiye'nin Amerikan Büyükelçiliği'nde birlikte görev yaparlarken, Albay Türkeş'le sıkı bağ kurdular. Ruzi Nazar 1971'de Türkiye'den ayrıldı ve 1974'te Bonn'daki Amerikan Elçiliği'nde görevlendirildi. O zamanlardan beri MHP'li militanların Alman resmî makamları tarafından himayesini sağlıyordu.

Enver Altaylı'nın yakın dostlarından biri de, MHP'nin Avrupa'daki şeflerinden Musa Serdar Çelebi'ydi.

Gün Sazak'ın Gümrük ve Tekel bakanlığı sırasında bu bakanlıkta kontrolör olan M. Serdar Çelebi, MHP yöneticileriyle sıkı siyasî ve malî ilişkiler içindeydi. Aynı zamanda, TÜMPAŞ (Tüketim Maddeleri, Depolama ve Nakliye Anonim Şirketi) adlı şirketin kurucu ortaklarındandı. Şirketin ortakları arasında MHP'li Yılma Durak ve Mehmet Şandır da vardı...

TÜMPAŞ'ın bazı belgeleri, 12 Eylül günü MHP'de yapılan aramalarda Türkeş'in kasasından çıktı. MHP iddianamesinde, şirket ortaklarından Yılma Durak'ın kaçakçı "Çayırovalı Osman"dan silah satın aldığı belirtildi. Mehmet Şandır da Gümrük ve Tekel Bakanlığı'nda kontrolördü, onun da MHP yöneticileriyle para ilişkileri vardı. Gün Sazak ve Güven Sazak'la birlikte "Tarih ve İslam Araştırmaları Vakfı"nın kurucularındandı.

Musa Serdar Çelebi, 1978'den sonra Almanya'ya yerleşti. Merkezi Frankfurt'ta bulunan ve "gemi yapımıyla" uğraşan "Donault" adlı şirketin de ortakları arasındaydı. Çeşitli işleri arasında "gemi nakliyeciliği" de bulunan Bekir Çelenk'le film yapımcısı Berker İnanoğlu aracılığıyla tanışmıştı. Bu tanışıklık, daha sonra Bekir Çelenk'in Sofya'da verdiği ifadelerle de doğrulandı.

Yeni başkan Çelebi

MHP'nin yurtdışı örgütlerinin ve başmüfettişliğinin Anayasa Mahkemesi tarafından kapatılmasından sonra, Avrupa'nın çeşitli kentlerinde bulunan 109 Ülkücü dernek, 1978 yılında Avrupa Ülkücü Türk Dernekleri Konfederasyonu (kısa adı: Avrupa Türk Federasyonu) çatısı altında toplandı. Genel Başkanlığına Lokman Kondakçı'nın seçildiği federasyonun kurucuları arasında, Musa Serdar Çelebi, Necati Uygur ve Halil Tireli gibi Ülkücüler vardı.

Avrupa'daki Ülkücülerden ve işçilerden federasyon aracılığıy-

la toplanan paralar, Türkeş'in Alman bankalarındaki hesaplarına yatmaktaydı. Film prodüktörü Berker İnanoğlu'nun Türk işadamlarından topladığı bağışlar da Serdar Çelebi ve Enver Altaylı tarafından idare ediliyordu. Altaylı, Frankfurt'ta kiraladığı lüks villada oturuyordu. Bir süpermarketi ve Hereke adında bir ithalat-ihracat şirketi vardı. Serdar Çelebi'yle sürekli iş ilişkileri içindeydi.

1979'da federasyonun başkanlığından ayrılıp Türkiye'ye dönen Lokman Kondakçı'nın, bu ilişkilerle ilgili Hasan Fehmi Güneş'e ayrıntılı bilgiler verdiğini görmüştük.[18]

Lokman Kondakçı'nın ayrılmasından sonra, federasyonun genel başkanlığına Musa Serdar Çelebi getirildi.

M. Serdar Çelebi yönetimindeki federasyon, 12 Eylül'den sonra Türkiye'deki gelişmelere ve MHP'deki yönelimlere de paralel olarak İslamcı bir taban aramaya ve cami çevrelerinde örgütlenmeye girişti. Bağlı kuruluş sayısı 149'a çıktı.

Abdullah Çatlı ve arkadaşları Avrupa'ya ayak bastıklarında MHP'nin Avrupa örgütünde durum oldukça karışıktı. Avrupa'daki militanlar da Türkiye'dekiler gibi ideolojik bir karışıklık içindeydiler.

Türkeş ve MHP yöneticilerinin tutuklanması ve MHP'ye karşı dava açılması örgütü şoke etmişti. 12 Eylül darbesine karşı ne tavır takınılacağı belirlenememişti. Türkeş'in izleyeceği siyaset bekleniyordu. M. Serdar Çelebi ekibi, otoritesini örgütün tamamına kabul ettirmek ve örgüt yapısını İslamcı çizgiye çekmek istiyordu. Buna karşılık, "Komünizme karşı mücadeleyi demokratik yöntemlerle sürdürelim" sesleri de çıkmaya başlamıştı. Çatlı ve öteki firarîlerin Avrupa'ya geldiklerinin duyulması da çeşitli nedenlerle tepkilere yol açmıştı: Türkiye'de meydana gelen ayrılıklar ve Çatlı'nın MHP'den koptuğu konuşulmaktaydı ve neyi temsil ettiği iyi bilinmiyordu. Çatlı ekibinin mafya ve MİT'le ilişkileri yaygın söylentiler halinde anlatılıyor ve suçlandıkları cinayetler kuşkulara yol açıyordu.

Ağca'nın Avrupa'daki pahalı gezintisi

Mehmet Ali Ağca, Zürich'e gelişinden, 13 mayıs 1981'deki Papa Suikastı'na kadar geçen zaman içinde Avrupa'nın çeşitli merkez-

18. Lokman Kondakçı, dönemin İçişleri bakanı Hasan Fehmi Güneş'e 30 mart 1979'da, Marmara Köşkü'nde yaptığı açıklamalarda, Altaylı-Nazar-Kannapin-Türk Federasyonu ilişkilerine ve Türkeş'in Almanya'daki paralarına ilişkin bilgiler de vermişti. Bu bilgiler "MHP ve Ülkücü Kuruluşlar" iddianamesinde de yer aldı.

lerinde bol paralar harcayarak dolaştı.

Rastlantı bu ya, dolaştığı yerlerin çoğu da uluslararası silah ve uyuşturucu mafyasının buluşma merkezleriydi!

Bu kısa sürede gezdiği yerleri alt alta sıralamak bile insanın başını döndürüyor: İsviçre'de Zürich, Olten; Almanya'da Frankfurt, Hamburg, Nürnberg, Batı Berlin, Münih; Fransa'da Paris; İtalya'da Como, Milano, Roma; Avusturya'da Viyana; Belçika'da Masmechlen; İspanya'da Mallorca Adası; Tunus...

Aslında Ağca buralara gezmeye gitmemişti.

Buralarda birilerini ve bir şeyleri bekledi, birileriyle görüştü, birilerinden paralar aldı, bir yerlerle uzun telefon konuşmaları yaptı. Gittiği her yerde otellerde kaldı, lüks restoranlarda yemek yedi, pahalı butiklerden alışveriş yaptı.

Papa Suikastı'nı soruşturanlar, yedi ay süren bu serüvenin maliyetinin yaklaşık 50 bin doları bulduğunu hesapladılar.

Dernekleri kapatılmış, kaynakları kurumuş olan Ülkücüler o sıralarda maddî sıkıntı içindeydiler. Yurtdışına kaçabilenler, Türk Federasyonu'na bağlı derneklerin verebildiği 150-200 marklarla geçinmekte, bu derneklerin lokallerinde yatıp kalkmaktaydılar.

Ülküdaşları bu durumdayken, Ağca'ya akıtılan paraların kaynağı neresiydi? Değirmenin suyu nereden gelmişti? Bir kısmının Musa Serdar Çelebi tarafından verildiği saptanabildi ama gerisi açığa çıkarılamadı.

Ağca adım adım izleniyor

Ağca'nın Faruk Özgün adıyla yaşadığı yedi aylık bu serüven, Avrupa ülkelerinin istihbarat örgütleri tarafından adım adım izlendi. İtalyan gizli servisi şefi General Santovito'nun Papa Suikastı'nın hemen ardından Roma Savcılığı'na gönderdiği raporda, Ağca'nın yattığı fahişelerin adlarına kadar yazmış olması, bunun delillerinden biridir.

Alman polisi, Ağca'nın bu gezileri sırasında bir suikast girişimine uğradığını da saptadı. Alman polisinin İtalyan gizli servisine gönderdiği raporda, "Ağca'nın bir patlayıcı saldırısından ucu ucuna kurtulduğu; suikastın, onu çok geveze ve güvenilmez gören kendi hareketi içindeki Türk unsurlar tarafından organize edildiği..." yazıyordu.

Ağca'nın gezdiği yerler Türk Dışişleri ve dolayısıyla MİT tarafından da haber alınıyordu.

Bonn'daki Türk Büyükelçiliği, Alman Dışişleri Bakanlığı'nı iki kez uyardı, Ağca'nın 3 ekimde Frankfurt'ta, 6 kasımda da Ber-

lin'de görüldüğünü bildirdi.

Milano'daki Türk Başkonsolosluğu'nu telefonla arayan genç bir Türk kızı, Konsolos Yardımcısı Senbir Tumay'a, Ağca'nın Biffi Restoran'da oturmakta olduğunu haber verdi. Konsolosluk durumu hemen İtalyan polisine bildirdi. Polis Biffi Restoran'ı bastığında Ağca'yı bulamadı. Kızın durumundan kuşkulanmış olan Ağca, oradan kaçmıştı.[19]

Mehmet Ali Ağca, bu Avrupa gezisi sırasında Türkeş'e de Münih'ten bir mektup yazdı. Mektubunda şöyle diyordu:

> Sayın Başbuğum,
>
> Önce en derin hürmetlerimle ellerinizden öper, pek sıcak ve babacan ilgilerinize sonsuz şükran borcumu ifade etmek isterim, beni bağrına basan Ülkücü kardeşlerimin her türlü yardımı sayesinde hiçbir şeyden zorum yoktur. Türk olmanın gururuyla yüce dava uğrunda üzerime düşen her görevi şerefle yerine getirmenin huzuru içindeyim. Tanrı Türk'ü korusun ve yüceltsin.
>
> En derin saygılarımla.
>
> Mehmet Ali Ağca[20]

Almanya'da faili meçhul cinayetler

Ağca'nın Avrupa'nın çeşitli merkezlerinde dolaştığı sıralarda, Almanya'da, peş peşe iki faili meçhul cinayet işlendi. Türk Federasyonu yöneticilerinden Necati Uygur 25 kasım 1980'de, Yusuf İsmailoğlu 24 şubat 1981'de öldürüldü. Katilleri bulunamayan bu cinayetlerin Mehmet Ali Ağca tarafından işlendiği söylentileri Ülkücüler arasında yayıldı. Papa'ya suikast girişiminden sonra çıkan gazetelerde de, Ağca'nın, Almanya'da iki MHP'liyi öldürdüğü başlıkları yer aldı.

Federal Alman polisinin Papa Suikastı'ndan sonra 18 mayıs 1981 tarihinde Roma'ya gönderdiği ilk raporda bu cinayetler hakkında bilgi verildikten sonra şöyle denildi: "... failler bulunamamıştır. Ağca olayıyla ilişkisi olanak dışı değildir."

Ağca'nın M. Serdar Çelebi'den aldığı paraların bu cinayetlerle ilgisi var mıydı? Bilinmiyor. Roma duruşmaları sırasında da bu konuyla ilgilenilmedi.

19. Bu olay için bkz. M. A. Ağca, *Ben Mesih*; Uğur Mumcu, *Ağca Dosyası* ve J. M. Stoerkel, *Saint-Pierre'in Kurtları*.

20. Ankara Sıkıyönetim Askerî Savcılığı'nın yaptırdığı iki ayrı ekspertiz raporuyla Ağca'nın elinden çıktığı kanıtlanan mektuba, Türkeş şiddetli tepki göstermişti. (Uğur Mumcu, *Ağca Dosyası*, um:ag, 4. baskı, şubat 1997, s. 113-116.)

Türk Federasyonu'nun yönetiminde öldürülen bu kişilerden boşalan yerlere Behlül ve Hasan Taşkın getirilmişti. Taşkınların, Almanya'nın Aşağı Saksonya eyaletinde uyuşturucu ticareti gibi bazı karanlık ilişkileri de devraldıkları, cinayetlerin bu yüzden işlendiği iddiaları ortaya atıldı.

Ağca'nın cinayetlerle bir ilgisinin olup olmadığı bilinmiyordu ama öldürülenlerin yerine geçen Behlül ve Hasan Taşkın'ı tanıdığı muhakkaktı! Papa Suikastı'ndan sonra ortaya çıkan polis kayıtlarında, Ağca'nın İtalya'da kaldığı otellerden, Almanya'nın Sarsted-Hildesheim kasabasını arayıp buradaki Behlül ve Hasan Taşkın'la uzun telefon görüşmeleri yaptığı ortaya çıktı. İtalya anti-terör polisi Digos'un Papa'ya suikast girişiminden sonra yazdığı 27 mayıs 1981 gün ve N. 051-195/81 sayılı raporunda, Ağca'nın yakınları arasında sayılan Hasan ve Behlül Taşkın'ın adları da vardı.

Grillmayer'in silahları

Mehmet Ali Ağca ile Serdar Çelebi 26 aralıkta Milano'da buluştular. Bu buluşmada neler konuşuldu anlaşılamadı ama Çelebi'nin Ağca'ya 1 000 mark bıraktığı biliniyor.

Ocak 1981'de ise, bu kez Avusturya'daki Ülkücü şeflerden biri Roma'ya geldi; Ağca'ya 40 bin Avusturya şilingi para ve Viyana'daki Abdullah Çatlı ile Oral Çelik'ten selam getirdi.

Mehmet Ali Ağca, mart 1981'de "çağrıldığı" Avusturya'ya gitti.

Viyana'da Jheringasse'deki evde buluştuğu Abdullah Çatlı, Oral Çelik ve Mehmet Şener ona, çok önemli birinin vurulması için Bekir Çelenk'ten büyük bir para teklifi aldıklarını açıkladılar. Kimin vurulacağı belli değildi ama silahların nereden alınacağı belliydi. Bekir Çelenk onlara Otto Tritner adında birinin adresini vermişti.

Ağca ile Oral Çelik verilen adrese gittiklerinde, silah dükkânının arkasındaki bir odaya alındılar ve burada yaşlı Otto Tritner'in yanındaki, silah işinin esas patronu Horst Grillmayer'i tanıdılar.

Grillmayer'in Türkçe konuşmasına çok şaşırdılar. Ortadoğu ülkelerine silah satmakta olan bu silah tüccarı, onlara, "yaptığı meslekte birçok dili bilmenin yararlı olduğunu" söyledi.

Eski bir Nazi olan Grillmayer, 1966'da Kanada'da bulunmuş, daha sonra ABD Savunma Bakanlığı hesabına Avusturya ordusunda çalışmıştı. 1974'te Birleşmiş Milletler Barış Gücü mensubu olarak Ortadoğu'da bulunmuş, Golan Tepeleri'ni mayından arındırma işinde de görev almıştı. İki yıl önce Avusturya'ya döndü-

günde silah satış ruhsatı elde etmişti ve o zamandan beri her yere ve özellikle Lübnan, Türkiye ve Afrika'ya silah satmaktaydı. Bütün bu işleri nedeniyle, Avusturya, Alman, Amerikan ve İsrail gizli servisleriyle yakın ilişkiler kurmuştu. Aynı ideolojiyi paylaştığı Avusturya ve Alman Neonazilerine de silah vermekteydi.

Oral Çelik, Grillmayer'e dört adet Browning istediklerini söyledi. Grillmayer'in ortağı Tritner kısa bir süre önce İsviçre'den yirmi bir adet Belçika yapısı 9 mm Herstal getirtmiş ve kayıtlarını yok etmişti. NATO yapımı silahlardan dördü, yedek şarjörleri ve mermileriyle birlikte getirildi. Oral Çelik dört silah, şarjörler ve mermiler için 60 şilingi peşin ödedi.

Bu işi bitirdikten sonra, Bekir Çelenk'i Londra'da kalmakta olduğu otelden arayıp silahları aldıklarını söylediler. O da onlara 30 martta Zürich'te buluşmak üzere bir randevu verdi.

Zürich'e 30 martta trenle giden Oral Çelik ve M. Ali Ağca'yı garda, oradaki Ülkücülerden Mahmut İnan karşıladı. Ağca, içinde bir Browning tabanca, yedek şarjör ve üç kutu mermi bulunan küçük çantayı Mahmut İnan'a verip saklamasını istedi. Arabasının bagajına koyduğu çantayı kendisi saklamayan Mahmut İnan, tabancayı daha sonra Olten'e götürüp Ömer Bağcı'ya emanet etti.

Diğer üç Browing Abdullah Çatlı'nın bulunduğu Viyana'da kalmıştı.[21]

Zürich toplantısı

Oral Çelik ile Mehmet Ali Ağca, 30 mart 1981 akşamı Zürich'teki Sheraton Oteli'nin gece kulübünde uluslararası kaçakçı Bekir Çelenk ve iş arkadaşı Türk Federasyonu Başkanı Musa Serdar Çelebi'yle buluştular. Bu buluşmaya Bekir Çelenk Londra'dan, Musa Serdar Çelebi Frankfurt'tan uçakla geldi.[22]

Gerisini Fransız gazeteci Jean-Marie Stoerkel'in kitabından özetleyelim:

"Frankfurt'a Lufthansa uçağıyla varan M. Serdar Çelebi, onları Sheraton'un holünde beklemektedir. Tam o sırada Londra uça-

21. Ağca, Papa Suikastı'ndan sonra verdiği ikinci ifadede, bu tabancalarla Viyana'da bir soygun yapıldığını, bu soygundan elde edilen 250 bin şilingin 150 bininin kendisine verildiğini söyledi. (Örsan Öymen, *Milliyet*, 11 temmuz 1982.)

22. Papa davasının sorgu yargıcı İlario Martella, ocak 1983'te sorguladığı Musa Serdar Çelebi'ye, dosyada bulunan Lufthansa yolcu listelerini gösterdi. Bu listelerde Çelebi'nin adı, 30 mart 1981 Frankfurt-Zürich seferinde gidiş, ertesi sabahın Zürich-Frankfurt seferinde de dönüş olarak yer almaktaydı. Uçak yolcu listeleri, aynı gün Bekir Çelenk'in de Londra'dan Zürich'e gidiş-dönüş yaptığını gösteriyordu.

ğından inmiş olan Bekir Çelenk de on dakika sonra onlara katılır. Kafasında bir sürü şey vardır, bunlara bir de taşınma işi eklenmiştir. (Nisan ayının başında Londra'da Ridge Avenue'de kiraladığı lüks apartman dairesine taşınması gerekmektedir.)

Çelebi ile Çelenk önce ayrı bir yerde konuştular. Birlikte Almanya'da bir gıda maddeleri dağıtım şirketi kurma hazırlığındaydılar.

Sonra barda ötekilerle buluştular.

Mafya babası, Skoç, ötekiler portakal suyu ısmarladı. Sonra Bekir Çelenk açıklamaya başladı:

– İşte şimdi söylüyorum, haklanacak adam Papa. Daha önce de söylediğim gibi 3 milyon markı paylaşacaksınız. Para benim aracılığımla Almanya'daki bir hesaba yatacak. Geri kalanı sizin işiniz.

Çelenk'in sadece bir aracı olduğu açıktı.

Oral Çelik sordu:

– Peki ya parayı veren kim?

Çelenk kendine sorular sorulacağını hesaplamıştı. Fena halde sıkılmış gibi göründü...

Sonra güven verici bir tonda devam etti:

– Doğrusunu isterseniz, kararı kimin aldığını ben bile bilmiyorum.

Ağca ve Oral Çelik gözlerini dikmiş, dikkatle ona bakıyorlar ve açıklama bekliyorlardı.

Çelenk'in sesi giderek değişti:

– Teklif bana İtalya'da şu şeydeki insanlar... Nasıl diyeyim?.. (Biraz durdu, yüzünde bilmece gibi bir gülümseme vardı.) Şeyde olan, diyelim ki, gizli ortamlarda.

– Politikada mı? diye irkildi Ağca, daha da ilgilenmiş bir havada.

– Bu insanlar resmî olarak hiçbir yerde yokturlar ama aslında her yerdedirler. İş âleminde, politikada, habercilikte, masonlukta. Kendi kendime, bu işten ne çıkarları olduğunu sorup duruyorum.

Dalgın gözlerle hepsine teker teker bakarak yeniden konuştu:

– Ama bunu bilmek zorunlu mu? Bana bir bakın: zenginim ve başarımın sırrı, bu tür sorular sormamamdır. Satın alırım, satarım ve kazancıma bakarım.[23] İş yapmak böyledir: bana bir teklif yapıldığında ya kabul ederim ya da ret. Geri kalanı... Size diyeceğim şu: ideoloji ve ahlak duygusu gibi şeyler hiç umurumda değil. Hiçbir şey bilmemek, baylar; mutluluğun bir biçimidir.

23. Bekir Çelenk'in karısı, sinema sanatçısı Hülya Koçyiğit'in kardeşi Nilüfer Koçyiğit'tir.

– Karıştırmayalım, dedi Oral Çelik. M. Serdar Çelebi, Ağca ve ben çıkarcı kişiler değiliz, Ülkücü'yüz. Türk davası için ne yapıyorsunuz?

– Zaten ben de bu yüzden sizi düşündüm.

Ağca'ya doğru döndü ve devam etti:

– *Milliyet*'e yazdığın mektupta Papa'yı davan için öldürmekle tehdit eden sen değil miydin?..

Gerekçeyi iyi bulmuştu. Son dirençlerini de ortadan kaldırdığını anladı; sözlerini işaretparmağını kaldırarak sürdürdü:

– Beni iyi dinleyin: Papa ister sizin tarafınızdan vurulsun, ister başkaları, parayı verenler için bunun hiç önemi yok. Olaydan sonra, işi bitirdikten sonra, dilerseniz bunu politik bir eylem olarak ilan edin, bu sizin probleminiz. Benim size söyleyeceğim tek şey, bu işi yaparsanız, 3 milyon mark alacağınızdır."

Kabul ettiler. Ve bunu Bekir Çelenk'le beraber Sheraton'un gece kulübünde kutladılar.[24] Bu buluşmayı ve para teklifini Roma Mahkemesi'nde doğrulayan Ağca, Bekir Çelenk'ten başka yerlerde de, örneğin Mallorca Adası'nda da mesajlar aldığını söyledi. Ama suikast teklifini kesin olarak nerede, nasıl aldığını açıklamadı.

Bu konudaki çeşitli varsayımlardan biri, Ağca'nın, Bekir Çelenk'in bu teklifini daha Türkiye'den ayrılmadan önce İstanbul'da Çatlı ve Çelik'ten duyduğu yolundadır.[25]

Uğur Mumcu ise Mallorca Adası'na dikkat çekmektedir: "Ağca, Mallorca Adası'ndaki Flamboyan Oteli'nde 25 nisan gününden 9 mayıs gününe kadar kalmış. Otel rezervasyonu Milano'dan yapılmış. Papa'ya suikast girişimi ise 13 mayıs gününe rastlıyor. Bu yüzden Mallorca'ya gelişi, buradaki temasları çok ama çok önemli.

Ağca, Mallorca'da denize ayağını bile sokmamış. Otelin önündeki yüzme havuzuna da girmemiş. Buraya herhalde denize girmek için gelmemiş. Amacı başka. Amacı birileriyle burada buluşmak ve para almak.

Ama kimden?

Ağca'nın Mallorca'ya Bekir Çelenk tarafından sağlanan parayı almak için geldiğine inanılıyor. Bu konuda herhangi bir kayıt yok. Olmadığı için böyle mi, değil mi kanıtlamak çok güç. Mallorca, Bekir Çelenk ve ortağı Mehmet Cantaş'ın gemilerinin sık sık uğradıkları bir yer. Bu yüzden, bu olasılık üzerinde duruluyor."[26]

24. Jean-Marie Stoerkel, *Saint-Pierre'in Kurtları*, s. 117-119.

25. Hasan Uysal, *Kurtlu Kokteyl*, Öteki Yay. 2. baskı, s. 245.

26. Uğur Mumcu, *Papa, Mafya, Ağca*, umag, 20. baskı, s. 1-10.

Henry Arsan

Bekir Çelenk'in "resmî olarak hiçbir yerde, gerçekte her yerde" diye sözünü ettiği ama kim olduklarını bilmediği bu kişiler, Gladio'nun şefleriydi.

Abdullah Çatlı ve çetesinin de, belki de kim olduklarını bilmeden emir aldıkları kişiler bunlardı.

Bekir Çelenk, piramidin ancak en altındakilerden birini, "iş" ortağı Henry Arsan'ı tanıyordu.

Öyleyse biz de yumağı çözebilmek için bu kişiden başlayıp yukarı doğru çıkalım.

Altmış yedi yaşındaki Ermeni kökenli Suriyeli Henry Arsan'ın (bir adı da Henri Arslanyan) bir eli uyuşturucuda, öteki silah ticaretindeydi. Silah ticareti mesleğinin en yüksek noktasındaydı. Malları Bekir Çelenk'in gemileriyle taşınıyordu ve Henry Arsan ödemeyi Türklerden sağlanan uyuşturucunun parasıyla yapıyordu.

"Narco-dolar" deyiminin yaratıcısı da bu Henry Arsan'dı. Yirmi yıldır İtalya'da yaşıyordu. Varese'de çok lüks bir villası vardı. İşlerini Milano'daki "Stibam International Transport" şirketinin bürosundan yürütüyordu.

1960'ların sonunda baz morfinin başlıca taşeronlarından biri olmuştu. Aynı zamanda Avrupa ile Ortadoğu arasında sigara, alkol ve silah kaçakçılığı yapıyordu.

Tam işleri yolunda giderken, nisan 1973'te başına büyük bir "aksilik" geldi. Roma'da ajan olduğunu bilmediği birine 200 kilo baz morfin satarak DEA'nın (Amerikan Uyuşturucuyla Mücadele Örgütü) tuzağına düştü.

Kendisiyle yapılan pazarlığı kabul etti: cezalandırılmamasına karşılık, DEA ve İtalyan İçişleri Bakanlığı'yla işbirliği yapacaktı. Böylece fiilen CİA'nın denetimine girmiş oldu. Ama bu sayede işleri de giderek çok büyüdü.

Mayıs 1981'de, Roma'da Papa'nın suikasta uğradığı sıralarda, Cenevre'nin President Oteli'nde de büyük silah tüccarlarının Ortadoğu'ya silah sevkiyatı toplantısı yapılıyordu. Toplantı sonunda alınan kararlardan biri de, silahların saptanan yollardan sevk edilmesi işini Henry Arsan ile CİA ajanı Stephano Delle Chiae'nin yapmasıydı.

Bu ikisi, İsrail silahlarını Kıbrıs üzerinden transit geçirip İran'a ulaştıracaklar, İsviçreli banker Albert Kunz da silahlara karşılık, İsrail adına düşük fiyatla İran petrolü alma pazarlığını yürütecekti.

Henry Arsan'ın işleri bu toplantıdan sonra müthiş bir hızla büyüdü. İran, Tayvan, Somali, Irak, Arjantin gibi birçok ülkeye silah sevk ediyordu: M 48, Leopard II ve Basilica tankları; toplar, Kobra helikopterleri; Harpoon, Sam 7 ve Tow füzeleri; uranyum, tabanca, tüfek, cephane... Sadece Arjantin'e sattığı 20 adet Fransız Exocel füzesinin tanesi 4 milyon dolardı.

Uyuşturucu konusunda ise DEA ajanı olduğu 1973'ten beri tehlikeli bir ikili oyunu şeytanca oynamaktaydı: bir yandan uyuşturucu karşılığı silah satarak kaçakçılıktan çıkar sağlıyor, öte yandan Türk, Alman ve Bulgar rakiplerinden kurtulmak için onları DEA'ya ihbar ederek muhbirlik yapıyordu.

Ve dünyanın en büyük silah tüccarlarından Henry Arsan, silahtan değil ama uyuşturucudan tutuklandı.

18 şubat 1983'te İtalya'da başlayan bu yüzyılın en büyük uyuşturucu davası olarak nitelenen davanın bir numaralı sanığıydı. CİA ve DEA'nın gayretleri bile onu kurtaramadı.

Davayı yürüten Savcı Palermo'nun delilleri sağlamdı; elinde CİA raporları ve Bekir Çelenk'ten aldığı "Henry Arsan'ın CİA hesabına çalıştığı" itirafı vardı. Ancak o bunlara aldırmadı, Arsan'ı tutukladı.

Cezaevlerinde esrarengiz ölümler

222 sanıklı "eroin mafyası" davasının sanıklarından 32'si Türk'tü. İtalyan sanıkların en ünlüsü Don Gerlando Alberti, Henry Arsan'ın baz morfininin başlıca müşterisiydi.

Alman sanıklar Oberhofer ile Köfler, Türkiye'den getirilen çok büyük miktarlardaki baz morfini, Don Gerlando'nun Sicilya'daki laboratuvarlarına taşıyorlardı.

Oberhofer hapisten kaçırıldı. Öteki Alman sanık Karl Köfler ise Bolzano Cezaevi'nde öldürüldü. Ölümüne, boğazını keserek intihar ettiği süsü verilmişti. Ama otopside, kalbine çok ince bir şiş saplanarak öldürüldüğü anlaşıldı.

Henry Arsan ilk duruşmaya çıkarılmadı. Savcı Palermo, Köfler'in başına gelenin onun da başına geleceğinden korktuğu için Arsan'ı başka bir cezaevine nakletmişti. İlk duruşmayı izleyen gazetecilerden Örsan Öymen, şunları yazıyordu:

"Dün başlayan duruşmada Henry Arsan, sanık sandalyesinde oturmuyordu. Küçük balıklar yargılanıyordu ilk raundda. Çoğu Türk. Bir bakarsınız büyük balık Arsan'ın da başına, olayın Alman uyruklu ikinci önemli sanığı Karl Köfler gibi bir bela gelebi-

lir. Tutuklu bulunduğu hücrede kalbine yapılan bir iğne sonucu esrarengiz bir biçimde kaybolur ortadan..."[27]

Sanki Örsan Öymen'in kehaneti tuttu ve Henry Arsan 11 kasım 1984 sabahı Milano'nun Vittore Cezaevi'ndeki hücresinde ölü bulundu. Adlî tabibin teşhisi kalp kriziydi. Haberi Trento'da alan Savcı Palermo çılgına döndü. Arsan henüz hiçbir itirafta bulunmamıştı ama bir konuşmaya başlarsa, arkası çorap söküğü gibi gelecekti. Çaresiz bir şeklide otopsi istedi Savcı Palermo. Sonuç alınamayacağını biliyordu, çünkü Gladio şefi Gelli, bütün suç ortaklarına eski bir Nazi alışkanlığını aşılamıştı: yanında dijitalin bulundurmak! Henry Arsan, küçücük bir dozu bile iz bırakmadan öldüren bu zehirle ölmüşse, hiçbir otopsi bunu bir kalp krizinden ayıramazdı.[28]

Vatikan'ın bankacısı

Bekir Çelenk'le başlayıp, Henry Arsan'la devam ettiğimiz merdivenden bir basamak daha çıkalım: Roberto Calvi. Bir ayağı İtalyan mafyasında, bir ayağı Vatikan'da olan, eski Nazi, namı diğer Banker Calvi.

Vatikan'ın daha önceki gözde bankeri Michele Sindona, 1980 yılında hileli bir iflas olayı ortaya çıkıp ABD'de mahkûm olunca, Banker Calvi, Kilise'nin malî işlerinde rakipsiz kaldı. Sindona'dan bankerlik işlerindeki her türlü entrikayı ve zimmete geçirmenin tüm hileli yollarını öğrenmişti.

Banker Calvi, Vatikan'ın büyük hisseye sahip olduğu ve İtalya'nın en büyük özel bankası olan Milano'daki Banco Ambrosiano'nun başkanıydı. Ne olduğunu birazdan göreceğimiz P2 Mason Locası'nın önemli üyelerinden biriydi.

Calvi'nin illegal eylemleri arasında, çeşitli malî spekülasyonlar, Milano basın grubu Corriere Della Sera'nın P2 locasına satılması, Venedik gazetesi *il Gazzettino*'nun Hıristiyan-Demokratlara satılması, Roma günlük gazetesi *Paesa Sera*'nın İtalyan Komünist

27. Örsan Öymen, "Eroin Kaçakçılığı", *Milliyet*, 19 şubat 1983.

28. Henry Arsan'ın yakın "çalışma" arkadaşı Bekir Çelenk'in sonu da onun gibi oldu. 14 ekim 1985'te Ankara'da cezaevindeki hücresinde öldü. Resmî rapora göre kalp krizi geçirmiş, hapishaneden hastaneye kaldırılırken yolda ölmüştü. Çelenk hakkındaki dava, 18 eylülde, Ankara Sıkıyönetim Mahkemesi'nde başlamıştı. Askerî savcının iddianamesi, onu, "İtalyan mafyasıyla ilişki içinde baz morfin ve eroin kaçakçılığı; Türkiye'nin istikrarsızlaştırılması çabalarında ağır basan bir önem taşıyan ölçüde ve Bulgar Kintex firmasının lojistik desteğiyle, silah kaçakçılığı yapmak; MHP'ye maddî yardımda bulunmak ve Papa'yı öldürmesi için Ağaca'ya 3 milyon mark vermekle suçluyordu.

Partisi'ne satılması gibi işlemler vardı. Aynı zamanda, Henry Arsan'ın uyuşturucu ve silah kaçakçılığından elde ettiği paraları da yönlendiriyordu. Latin Amerika'da aşırı sağı, İtalya'da ise hem P2'yi hem Hıristiyan-Demokratları ve hem de İtalyan Sosyalist Partisi'ni finanse ediyordu.

Mart 1980'de P2 rezaleti patlak verince, başına gelecekleri anlayan Calvi, mafya liderlerinden Florio Carboni ve İsviçreli banker Albert Kunz'un yardımıyla İtalya'dan kaçtı. Ama cellatları onu İngiltere'de yakaladılar.

Londra'da 1981 yılında bir köprüde asılmış olarak bulunan Banker Calvi'nin dramatik sonu için öne sürülen iki varsayımdan biri; Malvinas (Falkland) savaşı sırasında Arjantin'e Exocet füzeleri satılmasındaki rolü yüzünden İngiliz gizli servisi tarafından ortadan kaldırılmış olmasıydı. Ama daha geçerli olan olasılık, P2 Mason Locası tarafından öldürüldüğüydü.

Calvi masonik bir biçimde öldürülmüştü. Boynuna geçirilen halata mason düğümü atılmıştı; cepleri mason sembolleriyle doldurulmuştu, hatta cinayet yeri bile simgesel özellikler taşıyordu. Calvi'nin cesedinin bulunduğu köprünün adı Blackfriairs, İngilizce'de "siyah cüppeli keşiş" anlamına gelmekteydi, Calvi'nin bağlı bulunduğu İngiliz locasının adı da Blackfriairs'ti.

Gladio, infaza imzasını atmıştı.

"Kuklacı" Gelli ve P2 locası

Basamakları çıkmaya devam ediyoruz ve Calvi'den onun bir üstüne, P2 Mason Locası'nın başkanı Licio Gelli'ye geliyoruz.

XIX. yüzyılda kurulup sonradan yok olan "Propoganda Due" (P2) Mason Locası, 1966 yılında İtalya Büyük Şark Locası'nın o zamanki "üstadı azamı"sı Giordino Gamberini'nin emriyle yeniden kurulmuştu. Locayı kurmakla da üstat Licio Gelli görevlendirilmişti.

Gelli'nin mason locasındaki takma adı "Kuklacı"ydı (il Burattinaio). Bu ad ona, 7 aralık 1970'te "Rüzgârgülü" adı verilen hükûmet darbesi komplosunu sahneye koymasından sonra, P2 locası tarafından verilmişti.

Gelli'nin ilginç olduğu kadar karanlık bir geçmişi vardı. Alman SS'lerine katılmış, Nazilerle birlikte savaşmış, hem KGB'ye, hem CİA'ya çalışmıştı.

Licio Gelli İkinci Dünya Savaşı'nın başında Arnavutluk'taydı. Daha sonra SS'lere katıldı. Orada üst düzey baskın önderi konu-

muna geldi. Ve Naziler için bağlantı memuru olarak çalıştı. Görevlerinin arasında İtalyan partizanlarını bulmak ve onları ihbar etmek de vardı. Erken elde ettiği servetini, savaş zamanında Yugoslav devlet hazinesinin saklı bulunduğu İtalyan şehri Cattaro'da olmasına borçluydu. Bu hazinenin önemli bir kısmı bir daha Yugoslavya'ya geri dönmedi. Çünkü Gelli onu çalıp ortadan kaldırmıştı.

İtalya'da on yıldan fazla bir süreden beri geliştirilen istikrarsızlaştırma (destablisation) stratejisinin hedeflerinden biri, İtalyan Hıristiyan-Demokratların sol kanadı ile İtalyan Komünist Partisi'nin ülkede kalıcı bir hükûmet kurmayı amaçlayan tarihsel uzlaşmasına engel olmaktı. P2'nin bu amaçla İtalya'da gerçekleştirdiği eylemlerde Gelli'nin kullandığı, CİA ajanı ve uluslararası terörist olan iki "gladyatörü" vardı: Francesco Pazienza ve Stephano Delle Chiae. Bu iki kişinin, Türk tetikçiler Abdullah Çatlı ve Mehmet Ali Ağca'yla ilişkilerini ileriki bölümlerde göreceğiz.

Süper P2

Zirvede son iki isim, Vatikan'daki Papa'nın yanı başına yerleştirmişlerdi: P2'nin Vatikan'daki baş temsilcisi, Amerikan asıllı Kardinal Paul Casimir Mercinkus ve Vatikan'ın malî danışmanı, kara para uzmanı, Güney Amerika'daki diktatörlüklerin finansörü Michele Sindona.

P2'nin iki önemli kolu vardı:

1 - İtalyan gizli servisi (SİSMİ) içindeki uzantısı olan Süper SİSMİ. Gizli servisin patronu ve P2 üyesi General Giuseppe Santovito ve yardımcısı General Musumeci tarafından yönetiliyordu. İtalyanca adı "La Struttura Paralella" olan bu gizli örgüt, Gelli tarafından CİA ve mafyayla birlikte İtalyan istihbarat servisinin içine yerleştirilmişti. Gerilim stratejisini, istikrarsızlaştırma eylemlerini planlıyordu. Henry Arsan ve Bekir Çelenk'ten, Amerika'daki Cosa Nostra'ya ve Güney Amerika'ya kadar silah ve uyuşturucu kaçakçılığını, kara parayı kontrol ediyordu. Dezenformasyon, şantaj ve rüşvet konularında Monte-Carlo'daki komiteyle ortak çalışıyordu.

2 - Monte-Carlo'daki yürütme komitesi olan süper P2 locası, Avrupalı ve Amerikalı tutucu şahsiyetlerden oluşuyordu. P2'nin 33. dereceye yükselmiş masonlarından oluşan üst konseyi Monte-Carlo Komitesi adıyla tanınmaktaydı. Gelli'nin başkanlığında, zaman zaman Monte-Carlo'daki Paris Oteli'nde toplanıyordu.

P2 tarafından örgütlenen Monte-Carlo locası bütün dünyaya yayılmıştı ve üyeleri arasında, İtalyan Başbakanı Giulio Andreotti, ABD eski Dışişleri bakanlarından Henry Kissinger ile NATO eski genel sekreteri Alexander Haig'in de bulunduğu söyleniyordu.

Ve Gladio...

Gladio adı o tarihlerde henüz bilinmiyordu. Bu karmaşık ilişkilerin arkasında bulunan örgütün adının Gladio olduğunun anlaşılması için 1990 yılını beklemek gerekti.

İtalyan Savcı Felice Casson, yeraltına gömülü çok sayıda silah deposu buldu ve bunların İtalyan gizli servisinin emrinde olduğunu saptayınca harekete geçti. Başbakan Giulio Andreotti'ye gizli servisin arşivlerini inceleme izni için başvuruda bulundu. Uzun süre yanıt alamayan Savcı Casson, nihayet temmuz 1990'da bu izni alıp araştırmalarını sürdürünce, bir adı da "Süper NATO" olan, "Gladio"yu keşfetti.[29]

Başbakan Andreotti, 29 kasım 1990'da "Gladio" (Kılıç) adlı bu "devlet çetesi"ni lağvetti ama sorumluluktan kurtulamadı. Meclis'te kurulan, "Sağ Terörizmin Aydınlatılmamış Suikastları Komisyonu"nun önüne çıktı. Konu, eski askerî gizli servis SİFAR (sonradan SİSMİ) mensuplarının veya 1970'li yıllarda pek çok kez patlayıcı madde atılmasında bunlarla işbirliği yapanların; ayrıca soruşturma sırasında ipuçlarının yok edilmesine yardımcı olanların araştırılmasıydı.

Sol terör örgütü Kızıl Tugaylar'ın Aldo Moro'yu öldürmesi olayının altından da Gladio çıktı. Sonunda İtalyan Devlet Başkanı Francesco Cossiga, "Eğer yasalar çiğnenmişse, suçlu benim" dedi.

Derken, NATO'ya bağlı tüm Avrupa ülkelerinde gizli silahlı gruplar örgütlendiği ve gizli cephane depoları oluşturulduğu anlaşıldı. ABD yönetimi, Sovyet Kızıl Ordusu'nun Avrupa'yı işgal edeceği varsayımıyla, NATO üyesi bütün ülkelerde gizli kontrgerilla örgütleri kurmuştu. Bu örgütlenmenin iki ayağı vardı: yerüstünde özel komanda birlikleri, yeraltında "vatansever"lerden oluşan ve kural olarak hiçbir yasaya bağlı olmayan, köylere kadar inen gizli bir örgütlenme.[30]

NATO tarafından yönetilen ve planları CİA tarafından hazırla-

29. Mark Zepezauer, *CİA'nın Büyük Operasyonları*, çev. Hasan Bögün, Kaynak Yayınları, ekim 1996.

30. Fatih Güllapoğlu, *Tanksız Topsuz Harekât*, Tekin Yay. 1. baskı.

nan; merkezi, Brüksel'deki NATO karargâhı olan bu örgütler, birbirinin peşi sıra ortaya çıkarıldı ve sorumluları yargılandı: İtalya'da "Gladio", Almanya'da "Stay Behind" veya "Gehlen Harekâtı", Fransa'da "Rüzgâr Gülü", İngiltere'de "Secret British Network Revealed", Belçika'da "SDRA-8" veya "Glaive", Hollanda'da "NATO Command" veya "0 ve 1 Örgütü", İsviçre'de "P-26", Avusturya'da "Schwert", Yunanistan'da "B-8, Sheepskin" veya "Kızıl Teke Derisi Örgütü", Türkiye'de "Özel Harp Dairesi" veya "Kontrgerilla" ya da son zamanlarda öne çıkan bir ad "Ergenekon".[31]

Konuyla ilgilenen Alman yazar Leo A. Müller, Türkiye'deki "Gladio"yla ilgili olarak şunları yazdı:

"Türk Gladio şubesi, ülkenin NATO'ya geçişinden bir yıl sonra kuruldu. Örgüt ilk başlarda 'anti-terör örgütü' olarak adlandırılıyordu ve Amerikan askerî misyonuna (Jussmat) yuvalanmıştı. Türk gladyatörler yirmi yıldan beri, ülkede terör, katliam ve işkenceye katılıyor. Türk gerilla örgütü, gizli NATO görevi içinde faaliyet gösteren en vahşi ve en kanlı birliklerden biriydi. Gizli örgüt 1970'li yıllarda ülkedeki güvensizlik ortamını yaratan terör saldırılarını yönetmiş ve askerî darbeye doğrudan katılmıştı. Türk gladyatörlerin finansmanı açıkça Amerikan yardımından sağlanmıştı. Türk Gladio örgütü, 1970'li yıllarda pek çok aydın ve işçi önderini katleden faşist 'Bozkurtlar'ın saflarından toplanmıştır."[32]

Gladio'nun tüm Avrupa ülkelerinde ortaya çıkarılması, Türkiye'de de "kontrgerilla tartışmaları"nın bir kez daha parlayıp sönmesine yol açtı. Bu arada Bülent Ecevit, "uzun yıllar saklamak zorunda kaldığı" bir gerçeği açıkladı:

"1974'teki başbakanlığım sırasında zamanın Genelkurmay başkanı rahmetli Orgeneral Semih Sancar, Başbakanlık'ın örtülü ödeneğinden acil bir ihtiyaç için birkaç milyon lira istedi... Genelkurmay'dan, bu paranın ne amaçla istendiğini sormak zorunda kaldım. 'Özel Harp Dairesi için istiyoruz' yanıtı geldi... O zamana kadar bu dairenin tüm giderlerini bir gizli ödenekle ABD'nin karşıladığı, ancak artık ABD'nin bu parasal katkıyı kestiği, o nedenle Başbakanlık'ın örtülü ödeneğinden para istemek zorunda kalındığı bana bildirildi... Özel Harp Dairesi'nin nerede olduğunu

31. Yıllardır bu konu üzerinde araştırmalar yapan emekli deniz subayı Erol Mütercimler, "Ergenekon" adını ilk kez Emekli Tümgeneral Memduh Ünlütürk'ten duyduğunu söyledi. Gazeteci Can Dündar ve Celal Kazdağlı, Susurluk konusuyla ilgili olarak televizyonda yayınladıkları "40 Dakika" programlarını bir kitapta topladılar. Turgut Özal'a suikast girişimine kadar varan Ergenekon olayına geniş yer verdiler. (*Ergenekon, Devlet İçinde Devlet*, Can Dündar, Celal Kazdağlı, temmuz 1997.)

32. Leo A. Müller, *Gladio (Kontrgerilla) Soğuk Savaşın Mirası.*

sordum. 'Amerikan Askerî Yardım Heyeti'yle aynı binada' yanıtını aldım..."[33]

Papa I. Johannes-Paulus'un esrarlı ölümü

Çatlı, Çelik ve Ağca'nın Avrupa serüvenini öğrenebilmek için, biz yeniden İtalya'daki olaylara dönelim.

Gladio'nun İtalya'da gerçekleştirdiği istikrarsızlaştırma eylemlerinin en çarpıcı örnekleri arasında, İtalyan Başbakanı Aldo Moro'nun kaçırılıp öldürülmesi ve Bologna Garı'nda katliama yol açan bombalama (85 ölü, 270 yaralı) vardı. Bologna Katliamı'nın kararı, masonların yürütme komitesi olan Monte Carlo Locası (Süper P2) tarafından alınmıştı.

Papa I. Johannes-Paulus'un esrarengiz bir şekilde zehirlenerek ölmesinin sorumluluğu da P2'nin omuzlarındaydı.

Papa I. Johannes-Paulus daha Vatikan'a lider olmadan, Venedik Kardinali Albino Luciani adını taşırken, P2'yle sürtüşmeye başlanuştı. "Papazlar Bankası" da denilen Venedik'teki "Banco Cattolica del Veneto"nun, satılmasına müthiş sinirlenmişti. Aldığı duyumlara göre, Vatikan'ın malî müşavirleri bu bankayı P2'nin bankası olan Banco Ambrosiano'ya beş milyon dolar rüşvet karşılığında satmışlardı. Yani alan da satan da P2'ydi.

Papa seçildikten sonra da işin peşini bırakmadı, olaydaki kişileri araştırdıkça ürkütücü bilgilere ulaştı. Kendinden önceki papanın Vatikan'a malî danışman yaptığı Michele Sindona, tüm dünyada kritik bağlantıları olan, eroin ticaretinden Latin Amerika diktatörlerine uzanan karanlık bir zincirin halkası, kara para aklama uzmanıydı ve yönettiği paraların önemli bir kısmı mafyadan ve CİA'dan geliyordu. Vatikan Bankası'nın başkanı Başpiskopos Mercinkus'un ilişkilerini araştırınca, hemen hemen tüm kardinal ve piskoposların bu pisliğe batmış olduklarını fark etti. Ve Mercinkus'tan başlayarak temizliğe girişmeye karar verdi. Bu da onun sonu oldu.

I. Johannes-Paulus'un papalığı otuz üç gün sürdü. 29 eylül 1978'de öldüğünde, yanında kimse olmadan ölen ilk papa oluyordu. Otopsi yapılmadı. 1975'ten beri doktorluğunu yapan Profesör Giovanni Rama çağrılmadı. Normal bir ölümle öldüğü açıklandı. Ölüm nedeni ve saati meçhul kaldı, dijitalinle zehirlendiği iddiaları kanıtlanamadı.

Ama bir şey kanıtlandı: Gladio kendini merak edenleri affetmiyordu.

33. *Milliyet*, 28 kasım 1990.

İtalya'da hızlı bahar

Evet, Gladio affetmiyordu. 1981 yılının mart-nisan-mayıs aylarında İtalyan kamuoyu peş peşe gelen olaylar ve cinayetlerle sarsıldı. P2'nin peşine düşen gazeteciler, savcılar, polis müfettişleri kafalarına birer kurşun sıkılmış olarak ölü bulunuyordu. Aldo Moro cinayeti, I. Johannes-Paulus'un esrarengiz ölümü, Bologna Katliamı yeniden sorgulanmaya ve P2 ilişkileri medyada yoğun bir şekilde tartışılmaya başlandı.

P2 locasının lideri Gelli'nin malikânesinde arama yapan polis, P2'nin gizli listelerini bulunca kıyamet koptu. Peş peşe gelen suikast ve sabotajların ardından patlak veren P2 skandalı, İtalyan kamuoyunu şaşkına çevirdi.

Gelli'nin 962 kişilik listesinde kimler yoktu ki?

Vatikan'daki birçok kardinal ve piskopos, ellinin üzerinde general ve amiral, iki bakan, gizli servisin ve emniyetin üst düzey yöneticileri, sanayiciler, işadamları, gazeteciler, pop yıldızları...

P2, hücre sistemiyle çalışıyordu. Bu 962 kişi 17 hücreye bölünmüştü. Başka hücrelerin üyeleri birbirini tanıyor, hücre başkanları sadece kendi hücrelerini tanıyorlardı. Üyelerin tümünü bir tek P2 patronu Gelli biliyordu; malikânesinde bulunan listeler, "kim kimdir" şeklinde alfabetik bir sıralamaya konmuştu.

"Kuklacı" lakaplı Gelli ve Banker Calvi sıkı takip altına alındılar.

Ve İtalyanlara şok üstüne şok yaşatan bütün bu gelişmelere 13 mayısta son bir şok eklendi: Papa II. Johannes-Paulus'un, "Türk teröristi" Mehmet Ali Ağca tarafından vurulması...

Papa II. Johannes-Paulus'a suikast

Vatikan'ın "malî işlerine" burnunu sokan Papa I. Johannes-Paulus'un esrarengiz bir ölümle bertaraf edilmesinden sonra, Gladio'nun Vatikan temsilcisi, Amerikan asıllı Kardinal Mercinkus'un konumu yeniden güçlenmişti. Daha sonra patlak veren P2 skandalını kendine bulaştırmamayı da başarabilmişti.

Ama yine Papa tam anlamıyla ele geçirilmiş değildi. Banco Ambrosiano konusunda o da güçlükler çıkarıyordu. Vatikan'ın "ilericileri" sayılan Cizvitler, P2'nin baş döndürücü yükselişinden büyük rahatsızlık duyuyorlardı. P2'nin Vatikan Bankası'ndaki üstünlüğü ve bu üstünlük sayesinde çevirdiği kirli işler hâlâ tehdit altındaydı. Süper Sismi merkezinin, II. Johannes-Paulus'un da bertaraf edilmesi yolunda karar vermesi bu gelişmelerin bir so-

nucuydu. Ve artık ok yaydan çıkmıştı.

8 nisanda Abdullah Çatlı ile Oral Çelik'i Viyana'da bırakıp Roma'ya gelen Mehmet Ali Ağca, 9 mayısta Milano'ya geçti. Suikast silahını "emanet" bırakmış olduğu, İsviçre'nin Olten kentindeki Ömer Bağcı'yı aradı ve silahı Milano'ya getirmesini istedi. Bağcı aynı günün akşamı yanında Oltenli Ülkücülerden iki kişiyle birlikte Milano'ya geldi, garın önündeki bir restoranda Ağca'yla buluştular.[34] Papa Suikastı'nda kullanılacak olan Browning marka tabancayı Ağca'ya iade eden Bağcı, o gece Olten'e geri döndü.

Silahı alan Mehmet Ali Ağca Roma'ya geçti ve "İsa Pansiyon"a yerleşti.

13 mayıs 1981 çarşamba günü, San Pietro Meydanı'nda Papa II. Johannes-Paulus'a suikast eylemini gerçekleştirdi: cipinin içinden kalabalığı selamlamakta olan Papa tam önüne geldiğinde, kamuflaj için elinde tuttuğu fotoğraf makinesini yere attı.

Sonrasını kendi anlatsın:

"... cebimden tabancamı çıkarıyorum. İki el ateş ediyorum, mermilerden biri Papa'nın vücuduna giriyor, diğeri elini sıyırıp geçiyor. Gerisi tarih... Bir ara, birinin beni iki eliyle tutup durdurduğunu hissediyorum, daha sonra da kalabalık ve polis etrafımı sarıyor..."[35]

Ağca kaçmaya çalışırken hemen yanında bulunan Rahibe Letizia tarafından durduruldu ve o anda üstüne kapanan biri sivil koruma görevlisi, iki kişi onu yere yapıştırdı. Tam o sırada elinde silah bulunan ikinci bir kişi, sütunlara doğru kaçıp gözden kaybolmayı başardı. Alanda bulunan Amerikalı turist Newton, önünden koşarak kaçan bu adamın arkadan iki poz fotoğrafını çekebilmişti...

İkinci tetikçi

Ağca, Papa'ya iki el ateş etmişti. Ama Papa üç kurşun yarası almıştı!

Yani ikinci bir tetikçi daha vardı. Amerikalı turist Lowell Newton onun fotoğrafını çekerken, eşi Bayan Newton ve arkadaşı Bayan Johnson da kaçan kişinin yüzünü çok yakından görebilmişlerdi.

Savcı Martella, ikinci tetikçinin Oral Çelik olduğundan emindi.

34. Mehmet Ali Ağca, Ömer Bağcı'yı Ömer Güler, yanındaki iki kişiyi de Vahdet ve Eyüp adlarıyla tanıyordu. Bu kişilerin Ömer Bağcı, Vahdettin Özdemir ve Eyüp Erden oldukları, Abdullah Çatlı'nın şubat 1982'de Zürich'te yakalanıp serbest bırakılmasından sonra anlaşıldı.

35. M. Ali Ağca, *Ben Mesih*, s. 67-69.

Elindeki dosyaya göre, Oral Çelik ile Mehmet Ali Ağca 10 mayısta Milano'da buluşup Roma'ya geçtiler. 11 mayısta, Banco Commerciale İtaliana'nın Jargo şubesinde 1 000'er İsviçre frangı bozdurdular. Aynı gün ve suikasttan bir gün önce San Pietro Meydanı'nda keşif yaptılar. Ağca'nın nereden, Çelik'in nereden ateş edeceğini, nereden kaçacaklarını, arabayı nereye bırakacaklarını son bir kez kontrol ettiler. 13 mayıs çarşamba günü San Pietro Meydanı'na ayrı ayrı gittiler. Önceden tespit ettikleri yerlerini aldılar. İki el ateş eden Mehmet Ali Ağca yakalandı, bir el ateş eden Oral Çelik kaçtı.

İtalyan savcı, ağustos 1982'de Washington'a gitti. Newton ve eşi ile Bayan Johnson'a Oral Çelik'in başka başka fotoğraflarını gösterdi. Üç tanık da, alandan elinde tabancasıyla kaçmakta olan kişinin Oral Çelik olduğunu teşhis etti ve Martella'nın tutanağını imzaladılar.

Mehmet Ali Ağca, 28 aralık 1982'de Çelik'in de San Pietro Meydanı'nda olduğunu Martella'ya itiraf etti, "bana kardeşimden daha yakın" dediği arkadaşını ele verdi. Ama durmadan ifade değiştirdiği için kimse ona inanmadı.

Delil yetersizliği nedeniyle Oral Çelik hakkında tutuklama kararı çıkartılamadı. Oysa, iki yıl sonra Almanya'da başka bir suçtan tutuklanan Yalçın Özbey, İtalyan Savcı Martella'ya, Oral Çelik'in suikasttan sonra kaçıp Bochum'a geldiğini ve onu evinde sakladığını söyleyecekti. Yalçın Özbey'in bu itirafı da itibar görmedi.

Çünkü Abdullah Çatlı, eylül 1985'te "tanık olarak" Roma Mahkemesi'ne çıkarıldı ve "Oral Çelik o gün Viyana'da, benim yanımdaydı" dedi. Bu ifade üzerine Oral Çelik hakkındaki dava, İtalyan yasalarına göre bir daha açılmamak üzere düştü.

"Bizim delinin ne yaptığını gördün mü ?"

Papa Suikastı sırasında Nevşehir'de olan Meral Çatlı, olayı şöyle öğrendi:

"1982 yılında belki bir gün Abdullah'ın yanına giderim diye, pasaport çıkarmak için polise gittim. Emniyet amiri bana, 'Kocanın yanına mı gitmek istiyorsun?' dedi. Öyle olduğunu anlayınca da, 'Böyle bir şey yapma, kocanı yakalatırsın, seni takip ederlerse kocanı yakalarlar' dedi.

Abdullah'la telefonla görüşüyorduk. Aradığı yerleri şaşırtmacalı söylüyordu. Papa olayı sırasında Viyana'daydılar; Abdullah, Mehmet Şener, Oral Çelik, Ramazan Şengül. O sırada ettiği tele-

fonda bana, 'Bizim delinin ne yaptığını gördün mü?' dedi."

Abdullah Çatlı, eşine aradığı yerleri şaşırtmalı söyleyecek kadar ihtiyatlıydı. Öyleyse neden bu telefonu, nerede olduğunu belirterek açtı? Hem de tam Papa Suikastı'nın yapıldığı gün! Hem de yanında kimler olduğunu söyleyerek! Yanında başka kaçakların da olduğunu açıklayarak!

Abdullah Çatlı gibi gizli servislerle içlidışlı birinin, Nevşehir'deki telefonun dinlendiğini bilmemesi mümkün mü?

Bu telefon konuşması, telefonu "dinleyenler" ya da "kaydedenlere" Abdullah Çatlı'nın bir mesajıdır: "Mehmet Ali Ağca, Papa'yı vurdu. Ben, Oral Çelik ve Mehmet Şener bu işin içinde yokuz. Biz o gün Viyana'daydık!"

Ailenin diğer fertleri de Oral Çelik'in Papa "işinde" olmadığına, o sırada Viyana'da olduğuna inandırılmıştı. Gökçen Çatlı, Papa olayıyla ilgili olarak şöyle konuştu:

"O dönemde babam, Oral Çelik ve Ağca'yla aynı evde kalıyor. Fakat babamların olaydan haberi yok. Ağca başka bir yere gidiyor diye evdeki silahlardan birini alarak çıkıyor. Ağca kendisi de böyle anlatıyor zaten."

Abdullah Çatlı, Papa Suikastı'nda Oral Çelik'in olmadığına, daha o gün "telefon mesajıyla" tanıklık etmeye başladı. Elbette bir insan aynı anda iki yerde birden olamazdı. Ama aynı gün Roma'dan kaçıp, gece Viyana'da olmak da çok zor bir iş değildi. Nitekim, aynı Çatlı, "Mehmet Ali Ağca suikasttan sonra kaçabilse, onu yine saklardım" diyecekti.[36]

Öyleyse, suikasttan kaçan Oral Çelik'i haydi haydi saklardı!

Pazienza: "Suikastın örgütleyicisi Çatlı!"

Abdullah Çatlı ve Oral Çelik, Papa Suikastı'ndan kendilerini sıyırabildiler. Ama onların bu işin içinde olduğunu bilen ve yıllar sonra konuşan çok önemli bir tanık vardı: CİA'nın çok taraflı ajanı, Gladio şeflerinden Francesco Pazienza.

Pazienza'nın avukatı de Gori, aralık 1996'da Roma'da yaptığı basın toplantısında aynen şunu söyledi:

"Pazienza, Papa Suikastı'nın baş sorumlusunun Abdullah Çatlı olduğunu söyledi. 'Şef ve gerçek örgütleyici Çatlı'dır, Ağca ise gerçek katil' dedi."

Çatlı ve Ağca'yı bu kadar yakından tanıyan Pazienza kimdir? Önce onu bir görelim:

36. Abdullah Çatlı'nın Roma Mahkemesi'ndeki ifadesi.

Sicilyalı denizaltı patolojisi doktoru Francesco Pazienza, Kaptan Cousteau'nun okyanus araştırmalarında çalışmıştı. Çok usta bir yüzücü ve dalgıçtı. 1974'te Arapça da öğrenmiş olarak Cousteau ekibinden ayrıldıktan sonra, para babası ve silah tüccarı Suudî Arabistanlı Ekrem Ojieh'in, merkezi Cenevre'de olan İnterinvest adlı şirketine finansman uzmanı olarak girdi. Bilimsel araştırmalarda birlikte çalışmaları nedeniyle yakın arkadaşı olan Fransız Michel Roussin, Fransız gizli servisi SDECE'deydi. Arkadaşı 1976'da bu servisin patronu Kont de Marenches'ın bürosuna yönetici olunca, Pazienza da gizli servisler dünyasına ayak basmış oldu. Marenches tarafından İtalyan meslektaşlarına tavsiye edildi ve böylece İtalyan gizli servisi SİSMİ'ye girdi. Henüz otuz beşindeydi ama müthiş zekâsı ve birikimi sayesinde kısa zamanda, üç gizli servise; CİA, İtalyan ve Fransız gizli servislerine çalışmaya başladı. Gladio şeflerinden General Santovito ve yardımcısı Musumeci'yle birlikte Süper SİSMİ'nin yöneticiliğine kadar yükseldi.

P2 patronu "Kuklacı" Gelli tarafından Banco Ambrosiano'nun yönetim danışmanlığına getirildi.

Suikast Vatikan'a bildirilmişti

Çok taraflı ajan Francesco Pazienza, Papa'ya yakında bir suikast düzenleneceği yolunda duyumlar almıştı. Süper SİSMİ'nin şefi General Santovito'nun da komplonun içinde olduğunu, Banker Calvi'nin "imalarından" çıkaran Pazienza, devre dışı bırakılmasını kendine yediremedi. "Meslekî kariyerinin" hakarete uğradığını hissetti. Eski dostu ve Fransız gizli servisinin (SDECE) şefi Kont de Marenches'i arayarak olaydan haberdar etti. De Marenches, Dr. Beccuau ve General Fouilland adlarındaki iki uzman yardımcısını Roma'ya gönderdi ve Vatikan'ı suikast konusunda uyardı.

Davayı yürüten Savcı Martella, bu olayda, suikasttan uzun bir zaman sonra Pazienza'nın tanık ifadesine başvurdu. Pazienza, İtalyan savcıya, suikast gerçekleşmeden önce Fransız gizli servisinin şefine haber verilmiş olduğunu söyledi. Savcı Martella, Fransız gizli servisine bu bilgiyi nereden aldıklarını sordu. Ama Fransızlar yanıt vermeyi reddettiler. Çünkü Cumhurbaşkanı François Mitterrand yetkisini kullanmış ve devlet sırrı gerekçesini göstererek bu konuda bilgi verilmesini yasaklamıştı.

Fransızların Papa'ya suikast haberini önceden nasıl öğrendiklerine dair bir görüş de, bilginin Rumen gizli servisinden gittiği yolundaydı.

5 mayıs 1991 tarihli *Tempo* dergisinde, Rumen gizli servisinden üst düzey bir yetkiliyle yapılan bir röportaj yer aldı. O dönemin Fransız gizli servis şefi Kont Alexandre de Marenches'ı muhtemel bir Papa Suikastı konusunda uyardığını söyleyen bu yetkilinin (Çavuşesku döneminde 2 numara olduğu belirtiliyor) derginin sorularına verdiği yanıtlardan bazıları şöyleydi:

"– Suikasttan altı ay önce Ağca'nın planlarını biliyorduk.

– Nasıl öğrendiniz, nereden biliyordunuz?

– Almanya'daki Bozkurtlarla çok iyi ilişkilerimiz vardı. Onlar arasında da bu konuda ikilik vardı. Suikast konusu onları epeyce bölmüştü. Lider kadrosunun çoğunluğu, fikrin tümünü yetersiz ve Ağca'nın planını amatörce bulmuştu ama Ağca onların bazılarından yardım aldı.

– Bu bilgileri ne yaptınız?

– Bilgiler derhal Nicolae Çavuşesku'ya rapor edildi. O da bu bilgilerin kesinlikle gizli kalması için emir verdi. Buna rağmen, suikasttan üç ay kadar önce bu bilgiyi, Fransa'da yaşayan iki Rumen göçmeni hakkında bilgi almak karşılığında, Fransızlarla takas ettik. Ama gene de bildiklerimizin tümünü söylemedik. Zaten onlardan bize gelen bilgiler de yanlıştı. O zamanlar oyunun kuralı buydu. Büyük hikâyeydi. Amatörce yapılmasına rağmen CİA ve SİSMİ'nin yanlış bilgi verme ve yanlış yönlendirme eylemlerinden biriydi..."

Derginin bu haber röportajında, Ağca'nın da zaten duruşmalardan birinde Fransız ve Rumen gizli servislerinin kendisinin Papa'yı öldüreceğini bildiklerini belirttiği, fakat sürekli yalanlar söylediği için bu sözlerine kimsenin inanmadığı belirtiliyordu.

İster Pazienza'dan, ister Rumen gizli servisinden, isterse ikisinden birinden öğrenmiş olsun, Fransız gizli servisi, Papa Suikastı'nı önceden öğrenmiş ve bunu Vatikan'a haber vermişti. Ama İtalya'da Papa'yı "korumakla görevli olanlar" da suikastın içindeydiler. Çatlı'nın, Ağca'nın, Oral Çelik'in nerede, ne yaptığını günü gününe biliyorlardı.

Fransız gizli servisinin uyarısının Papa Suikastı'nın önlenmesinde hiçbir yararı olamazdı.

Dezenformasyon savaşı

P2 skandalı ve Papa Suikastı'ndan sonra, Roma'daki menfaat şebekeleri arasında yeniden mevzi kapma mücadelesi başlamışken, Vatikan'da dönen dolapları unutturacak bir gelişme oldu: CİA ile KGB arasında bu suikastı eksen alan bir dezenformas-

yon mücadelesi patlak verdi.

Kamuoyunun ilk şaşkınlığı geçtikten sonra, saldırının bireysel mi, örgütlü mü olduğu yolunda çelişkili açıklamalar yapılmaya başlanmıştı. Sorgu yargıcı, Ağca'nın tek başına hareket etmediğine dair kanıtlar bulunduğunu söylüyor, Digos (İtalyan antiterör polisi) uluslararası bir komplo olduğuna ilişkin henüz ellerinde hiçbir bilgi olmadığını açıklıyor, gazeteler değişik yorumlar yapıyorlardı.

SİSMİ şefi General Santovito'ya, 19 mayısta gizli bir rapor gelmişti. Raporda, suikasta, Sovyet Savunma Bakanı Ustinov tarafından karar verildiği yazılıydı. Gladio, suikastın KGB ve Bulgarlar tarafından planlanıp uygulandığı yolunda yoğun bir propaganda faaliyeti başlattı. Bu tezin geçerlik kazanması için CİA'nın tüm dezenformasyon olanakları harekete geçirildi. SİSMİ'nin Maieutica denilen dezenformasyon bölümü, CİA'nın sağladığı malzemeyi kullanarak, hem soruşturmayı hem de basını yönlendirmeye girişti.

Bu dezenformasyon savaşının CİA tarafında, Türk kamuoyunun yabancısı olmayan isimler vardı: daha önce İpekçi cinayetinde karşımıza çıkan CİA'nın Türkiye eski istasyon şefi Paul Henze; CİA senaryolarının önemli yazarlarından Claire Sterling; yine CİA'nın 1968-1972 yılları arasında Türkiye'deki istasyon şefi olan Duane Clarridge.[37]

CİA'nın Papa Suikastı haberlerini yönlendirdiği yayın kuruluşları arasında, *Reader's Digest* dergisi, *Washington Post* ve *New York Times* gazeteleri ile NBC televizyon kanalı başı çekiyordu. CİA, "gazeteci" kimliğindeki iki ünlü ajanını devreye sokmuştu: 1974-1977 yıllarında Hür Avrupa Radyosu'nda başkan olarak çalışan Paul Henze ve savaş sonrasında CİA patronu William Colby'yle İtalya'da çalışmış olan Claire Sterling.

NBC televizyonu "terörizm uzmanı" sıfatıyla çağırdığı Sterling'i kamera karşısına aldı ve *Papa'yı Vuran Adam* dizileri yayınladı. *Newsweek* ve İngiliz *The Times* da devreye girerek Sterling'in yorumlarını yaydılar. *Reader's Digest* dergisinde dezenformasyon yazıları yazanlar arasında ABD eski Dışişleri bakanı Kissinger, Alexander Haig'in danışmanı Michale Ledeen, CİA eski direktör yardımcısı Cline Ray, *Washington Times*'ın editörü Arna-

37. Duane Clarridge, 1968-1973 yılları arasında Türkiye'de CİA istasyon şefliği yapmıştı, yani bir zamanlar Paul Henze'nin yapmış olduğu işi. 1979'da CİA'nın Avrupa başkan yardımcılığına getirildi. Papa'ya suikast düzenlendiği tarihte Roma'da görevdeydi. 1 ağustos 1981'de ABD'ye geri döndü. 1957-1987 yılları arasını kapsayan aktif CİA ajanlığı dönemini anlatan *A Spy For All Seasons* (Bütün Mevsimlerin Casusu) adında bir kitap yazan Clarridge'in, İrangate Olayı'nda da adı geçti. 1984-1986 arasında CİA'nın Avrupa bölümünü yönetti. (Doğan Duyar, *Aydınlık*, 4 mayıs 1997.)

uld de Borchgrave de (suikastı Vatikan'a ihbar eden Fransız gizli servisi şefi Marenches'ın yakın dostu) vardı.

Bir Fransız haftalık dergisi, kasım 1992 sonundaki sayısında yayımladığı "Papa Suikastı" dosyasında, "Bulgar parmağı" senaryosunun, Ankara'daki eski CİA şefi Paul Henze tarafından yazıldığını açıkladı. Amerikalı iki yazar Herman ve Frane Brodhead de olaydan Henze'yi ve Sterling'i sorumlu tutuyorlardı. Claire Sterling'in *The Terror Network* (Terör Şebekesi) kitabına karşı, *The Real Terror Network* (Gerçek Terör Şebekesi) kitabını yayımlayan Herman, Henze ve Sterling'in yürüttüğü kampanyanın tek bir merkezden yönetildiğini yazıyordu.

Aynı dergide, eski CİA ajanı Melvin Goodmann da, "Bu olay, savaş sonrası dezenformasyon operasyonlarının en inanılmazlarından biri olarak kalacaktır. Her şey yalandı. Bu propaganda malzemeleri Claire Sterling tarafından toparlanan yalan haberlere dayanıyordu" demişti.[38]

Papa davasıyla ilgili tanık ifadesi almaya Washington'a giden İtalyan Savcı Martella'ya da aynı propaganda yapıldı: ABD Savunma Bakanlığı ve CİA yetkilileri Papa soruşturmasını yürüten savcıya, Papa Suikastı'yla ilgili üç gün süren brifingler verdiler! Bu toplantılarda ona, NBC'nin Henze-Sterling yapımı *Papa'yı Vuran Adam* dizisinin bantlarını da izlettiler.

Washington'a giden başka bir İtalyan Savcısı, Rosario Priore, Beyaz Saray'daki CİA dökümanlarını incelerken, CİA şeflerinden Robert Gates'in iki tane gizli emrini buldu. Gates, araştırmacılarına Papa Suikastı'nda KGB parmağını bulmalarını emretmişti.

Robert Gates'in Papa Suikastı'yla ilgili dezenformasyon faaliyeti, daha sonraki yıllarda aleyhine döndü ve CİA direktörlüğüne getirilmesine engel oldu. Başkan Bush tarafından CİA başkanlığına aday gösterilen Robert Gates'in, suikastın KGB tarafından işlendiği yolunda düzenlediği yalan raporlar su üstüne çıkmıştı. Bu yalan raporlarla basını ve tüm kamuoyunu yanlış bilgilendiren Gates'in raporlarındaki sahtekârlıklar anlaşılınca, CİA direktörlüğünü tehlikeye düşürmüş oluyordu.[39]

MİT de devrede

Böylesi dünya çapında bir dezenformasyon mücadelesi olur da, Henze'nin Türkiye'deki "öğrencileri" boş durur mu? MİT'çi

38. *L'Evenement du Jeudi*, 14 ocak 1993.

39. Sedat Ergin, 6 ekim 1991, *Hürriyet*.

Mehmet Eymür de bu konuya "kulak misafiri" olmuş ve duyumlarını raporlarına geçirmişti:

"O tarihlerde Papa'ya suikast olayı olmuştu. Oflu İsmail bir gün bana, benim de tanıştığım Kenan isimli esmer, sakallı bir arkadaşını göstererek, Kenan'ın Kızıl Tugaylar'la irtibatının bulunduğunu, Ağca'yı yönlendiren ve silahını veren kişinin Kenan olduğunu söyledi. Kenan, görünümü ve konuşması itibariyle üniversitede okumuş kültürlü bir kimseye benziyordu. Ermeni bir kadınla yaşıyordu ve birkaç lisan biliyordu." (Mehmet Eymür, "Etüd", s. 5.)

Eymür'ün anlatımlarında çizdiği Kenan profili sola uygun bir kişilik. Yani, Eymür, kaçakçı Oflu İsmail'den "Papa olayı"yla ilgili bir duyum alıyor ve suikastta kullanılan silahın Kızıl Tugaylar'a ait olduğunu söylemeye getiriyordu.

Gerçi o sıralarda bilinmiyordu ama, bugün artık Papa Suikastı'nda kullanılan silahın eski Nazi, Avusturyalı silah tüccarı Grillmayer'den alındığı ve Ağca'ya Avrupa'daki Ülkücülerden Ömer Bağcı tarafından götürüldüğü, belgelerle ve ilgili kişilerin itiraflarıyla bilinen bir gerçek. Burada ilgi çeken nokta, Eymür'ün böyle bir "saptırma"ya başvurması ve Henze-Sterling yöntemleriyle kampanyaya katılmış olmasıdır.

Suikastta "yanlış bilgilendirme" yöntemlerine Türk tarafından katılanlardan biri de, Henze'nin yardımlarını hiç esirgememiş olduğu Ülkücülerin Avrupa'daki şefi Musa Serdar Çelebi'ydi. Avrupa Türk Federasyonu Başkanı Serdar Çelebi'ye suikastın kimler tarafından yapılmış olabileceği yolundaki görüşü sorulunca, verdiği yanıt çok net ve önceden hazırlanmış gibiydi: "KGB ile komünist ülkeler tarafından örgütlenmiş ve finanse edilmiştir."[40]

CİA'nın bu senaryolarına karşı savunmaya geçen KGB ile Bulgarlar da suikastın CİA tarafından düzenlendiği iddiasını getirdiler. KGB'nin bu savaştaki esas amacı, suikast ile ilişkilerinin olmadığını kanıtlamaktan çok, Bulgarların silah ve uyuşturucu kaçakçılığıyla bağlantılarını gizlemeye çalışmaktı.

Paul Henze ile Claire Sterling, Uğur Mumcu'yu ziyaret ettiler ve akıllarınca onu da CİA'nın senaryosuna ikna etmeye çalıştılar. Ama yılların deneyimine sahip bu araştırmacı gazeteciden yüz bulamadılar. Sovyet yazar Andronov da Mumcu'nun görüşlerine başvurmuştu ve ondan "Bulgarlar kaçakçılık yapıyor" yanıtını almıştı. Andronov'un kitabını fırsat bilen Henze, Uğur Mumcu'nun

40. Papa Suikastı'nın mürekkebi kurumadan basın toplantısı yapıp bunları söyleyen aynı Musa Serdar Çelebi, daha sonra suikastın suç ortaklarından biri olarak tutuklandı ve Mehmet Ali Ağca'yı tanıdığını kabul etmek zorunda kaldı.

yazdıklarının "KGB propagandalarına malzeme sağladığı" suçlamasını getirmeye çalıştı.[41]

Uğur Mumcu'nun tavrı

Uğur Mumcu bu tartışmalara, CİA'nın da, KGB'nin de iddialarının varsayımlara dayandığı, gerçeklerin belgeyle kanıtlanması gerektiği yanıtıyla son noktayı koydu.

Mumcu bu tartışmadaki son sözünü, bir Bulgar gazetecisiyle yaptığı ve Bulgaristan'ın *Otechvesten Vestnik* gazetesinde 29 aralık 1990 tarihinde yayımlanan görüşmede söyledi:

"Bulgar Gizli Servisi (KDS) ile MİT arasındaki bağlantı, kaçakçı Abuzer Uğurlu tarafından sağlanmıştır. Bu şahsın Sofya'da bir villası vardır. Abuzer Uğurlu sadece MİT ajanı olmakla kalmayıp aynı zamanda Türk mafyasıyla da iyi ilişkileri olan bir kişidir. Antonov olayının arkasında CİA'nın durup durmadığı gene kesinlikle CİA dosyaları arasında bulunabilir. Epeyce garip çakışmalar söz konusu. Örneğin Antonov'un Roma'da kaldığı dairenin üst katında oturan rahibin, sonradan CİA ajanı olduğu ortaya çıktı. Antonov'un avukatlığını yapan kişi aynı zamanda Amerikan elçiliğinin avukatı. Bu kadar çakışma biraz fazla değil mi?

Olayın rayından çıkması için hem CİA hem de KGB ellerinden geleni yaptılar. Ayrıca Ağca'nın bazı MİT görevlileriyle ilişkileri de ortaya çıktı.

Olaya bu açılardan yaklaşmakta yarar var. Ağca'nın Antonov'u tanıdığı belli. Bu tanışıklığın kaçakçılık ilişkilerinden kaynaklandığı düşünülebilir. Antonov'un, kaçakçılık konusunu ortaya çıkaracağından korktuğu için Ağca'yı hiç tanımadığını ileri sürdüğünü sanıyorum. Bulgarlar Roma'daki davada aklandılar. Ancak Türkiye'deki ve başka ülkelerdeki birçok davada Kintex gibi devlet şirketleri aracılığıyla silah kaçakçılığı trafiğini yönlendirdikleri kanıtlandı. Kintex şirketi genel müdürü de Bulgaristan'daki rejim değişikliğinden sonra bu işlerdeki rollerini itiraf etti."[42]

Bu dezenformasyon savaşında soruşturmayı saptırmak isteyen iki tarafın senaryosunda da çok önemli birer eksik vardı:

CİA'nın KGB+Türk mafyası senaryosu, tetikçinin Ülkücü olduğunu ve Avrupa'nın dört bir tarafındaki Ülkücülerden, CİA'yla yakın ilişki içinde olan Avrupa Türk Federasyonu'ndan yardım aldığını örtbas etmeye çalışıyordu.

41. *Tercüman*, 19 ekim 1983.

42. *Tempo*, 5 mayıs 1991.

KGB'nin CİA+Ülkücüler senaryosu ise Bulgarların uyuşturucu-silah kaçakçılığında ortak çalıştığı Türk mafyasını gizliyordu.

Bu çatışma ve CİA'nın suikastın KGB tarafından yapıldığını kanıtlama çabaları, suikastın tetikçileri Abdullah Çatlı ve ekibinin gizli servisler tarafından kullanılma ve korunmalarına neden olacaktı.

Çatlı ekibi Viyana'dan ayrılıyor

Abdullah Çatlı, Oral Çelik ve Mehmet Şener, Papa Suikastı'nın hemen ardından apar topar Viyana'yı terk ettiler. Bu kaçış Roma davasının tutanaklarında, "Valizlerini bile toplamadan ve telefon faturalarını da ödemeden" şeklinde yer aldı.

Böylesine alelacele kaçmalarının en önemli nedenlerinden biri, Papa olayında isimlerinin çıkması veya Ağca'nın onları ele vermesi endişesiydi.[43]

Kendileri bilmiyorlardı ama bu kuşkularında haksız değillerdi: Ağca'yı adım adım izlemiş olan gizli servisler, onun ilişkide olduğu ve Türk makamları tarafından aranmakta olan kişilerin adlarını ve çoğunun adreslerini biliyorlardı. Ağca'nın, aranmakta olan kişilerden Abdullah Çatlı, Oral Çelik, Mehmet Şener, Rıfat Yıldırım, Üzeyir Bayraklı, Aydın Telli, Abdurrahman Kıpçak, Enver Tortaş, Alpaslan Alpaslan, Mehmet Tanaydın'la ilişkide olduğunun SİSMİ tarafından bilindiği, soruşturmanın daha ileriki aşamalarında ortaya çıkacaktı.

İtalyan savcılar da Çatlı ve Çelik'in Viyana'daki adreslerini biliyorlardı ama elde delil olmadığından ve Ağca isim vermediğinden onlara karşı bir şey yapamıyorlardı.[44] Viyana'daki silah tüccarı Grillmayer'den dört Browning aldıkları ve bunlardan en az birinin Papa Suikastı'nda kullanıldığı da bilinmekteydi.

Ağca'nın yardım aldığı bilinen kaçak Ülkücüler ilk soruşturmalar sırasında ne araştırıldı, ne sorulduğu, ne de Papa Suikastı'yla ilişkilendirildi. Bir tek Ömer Mersan, o da Ağca'nın ilk ifadelerinde adı geçtiği için, 21 mayısta Münih'te gözaltına alınıp sorgulandı, aleyhinde delil bulunamayınca Alman yasaları gereği yirmi dört saat sonra serbest bırakıldı. Ağca'nın "İsa Pansiyon"da ilişki kurdu-

43. Oral Çelik Viyana'dan ayrılışlarını Susurluk Komisyonu'na şöyle açıkladı: "Papa olayı olduğu zaman oradan Fransa'ya gittik. Rolümüz olmadı ama ismimiz geçiyordu basın tarafından."

44. Savcı Marini bu konuyu yıllar sonra gazeteci Tuncay Özkan'a da doğrulamıştır: "Evet o sırada Avusturya'da oldukları yolunda bir bilgi bizde de var. Hatta Abdullah Çatlı ve diğer arkadaşlarıyla kaldıkları evin numarası, sokağı ve telefon numaraları da mevcut. (Tuncay Özkan, *Bir Gizli Servisin Tarihi*, s. 217.)

ğu ve olaydan sonra ortadan kaybolan otel hizmetlisi Lisa'nın KGB ajanı olup olmadığını bile araştıran gizli servislerin ve polisin, Çatlı ve arkadaşlarıyla ilgili hiçbir araştırma yapmamaları son derece ilgi çekiciydi. Sanki görünmeyen bazı eller onları korumaktaydı...

Papa Suikastı'na Ülkücü tepkisi

Abdullah Çatlı ile Oral Çelik'in Avusturya'dan ayrılmalarının ikinci önemli nedeni, Papa Suikastı'nın Avrupa'daki Ülkücülerde büyük tepki yaratmış olmasıydı. Soruşturmayla birlikte Ülkücü dernekler üzerindeki baskılar artınca, bu dernekler lokallerinin kapılarını üyeleri dışındakilere, özellikle de 12 Eylül'den sonra Türkiye'den gelenlere kapadılar. Kaçaklara ayda 100-150 mark gibi bir yardım veren Avrupa örgütleri, Papa olayından sonra bunu da kestiler. Desteğin kesilmesi sonucunda ortaya çıkan gerginlik, o zamana kadar iyi ilişkiler içinde olan Çatlı ile M. Serdar Çelebi'nin arasını da açmıştı. Çelebi'nin yardımcısı Ali Batman, Çatlı'yı arayarak, "Ağca ajan mı?" diye sormuştu.

Papa Suikastı nedeniyle dışlanan ve zorda kalanların bir kısmı Abdullah Çatlı'dan yardım istemeye geliyordu. Avrupa'ya kaçan Ülkücülerin hemen hemen hepsi, uyuşturucu işine girdiler.

Abdullah Çatlı, Oral Çelik ve Mehmet Şener Viyana'dan ayrılınca, önce İsviçre'nin Olten kentine geçtiler. Daha ileriki bölümlerde göreceğimiz Basel Savcılığı iddianamesinde "uyuşturucu ticaretinin organize edildiği merkez" olarak nitelenen Olten Kültür Derneği'nin kurucusu Eyüp Erden'in evinde kaldılar.[45]

Bir süre sonra birlikte uyuşturucu işine girecekleri Şeref Benli ve Nevzat Bilecen'i de bu evde tanıdılar. Abdullah Çatlı ve Oral Çelik İsviçre'deki görüşmeleri bitince, Mehmet Şener'i orada bırakıp Paris'e gittiler.

Ömer Ay'ın "sosyal demokratlığı"

Nevşehir'deki sahte pasaportların hazırlanması bölümünde yakından tanıdığımız Ömer Ay, 14 şubat 1982'de Hamburg'da, rastlantı eseri Alman polisine yakalandı. Bindiği arabanın farlarını yakmayı unutmuştu. İnterpol tarafından arandığı anlaşılınca tutuklandı. Konya Sıkıyönetim Mahkemesi tarafından "Mehmet Zeki Tekiner'i öldürmeye teşvik, kendine ve başkalarına sahte ev-

45. Oral Çelik, daha ileriki yıllarda Eyüp Erden'in İtalyan gizli servisinin hesabına çalıştığını söyleyecektir.

rak düzenlemek, suçluları saklamak ve İpekçi'yi öldürmekten sanık Ağca'nın yurtdışına kaçışını sağlamak" suçlarından aranmaktaydı. Ömer Ay, bu suçlamaları soran Alman polisine yanıt vermedi. Alman yasalarına göre, sanık kendine sorulan soruları yanıtlamak zorunda değildi. Hamburg Mahkemesi Ömer Ay'ın Türkiye'ye iadesine koşullu olarak karar verince, avukatı Matthias Schireer devreye girdi ve sığınma istemi bulunduğunu öne sürerek Anayasa Mahkemesi'ne başvurdu. Avukat, Ay'ın sığınma başvurusunda, "Ben Türkiye'de sosyal, demokratik ve milliyetçi görüşleri benimsedim. Hukuk devleti ilkelerini savundum" demesini gerekçe göstererek, askerî rejime karşı olduğunu ve siyasal suçlu olduğunu öne sürüyordu. Yüksek Mahkeme bu görüşü benimsemedi ve Ömer Ay, Federal Alman makamları tarafından suçluların geri verilmesine ilişkin Avrupa Sözleşmesi gereği Türkiye'ye geri verildi. Mehmet Zeki Tekiner'in öldürülmesi olayından yargılanıp suçlu bulunarak Malatya Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askerî Ceza Mahkemesi tarafından ömür boyu hapis cezasına çarptırıldı.

Papa davasının savcısı Martella da Alman makamlarına başvurarak Ömer Ay'a Ağca'yla ilgili sorular sorulmasını istedi ama sanık "Suçlamaları kabul etmiyorum" demişti.[46]

Ömer Ay, ne Ağca'yla ne de kendinden sekiz gün sonra Zürich'te yakalanacak olan Abdullah Çatlı'yla ilişkilendirilebilmişti.

Zürich'te yakalanıp serbest bırakıldılar

Abdullah Çatlı, Oral Çelik ve Mehmet Şener 22 şubat 1982'de Zürich'te sahte pasaportlarla gözaltına alındılar. Sahte evraktan gözaltında tutulan Çelik ve Çatlı hemen serbest bırakıldı, uyuşturucu ticaretiyle suçlanan Şener ise hapiste kaldı.

Zürich Savcılığı'nın 25 şubat 1982'de düzenlediği sabıka kaydına göre Çatlı "evrak tahrifatı" ve "girişini bildirmeme" suçlarından, "2 gün tutukevinde kalış süresi göz önünde bulundurulmak üzere 21 gün hapis" cezasına çarptırıldı. Aynı belgede "suçu işlediği tarih" bölümünün karşısında "ağustos 1981 tarihinden beri" ibaresinin yer alması da ilginçti. Belgeye göre Çatlı, İsviçre'ye altı aydan beri gizli olarak giriş çıkış yapıyordu.

İnterpol tarafından aramakta oldukları halde, Oral Çelik 24 saatte, Abdullah Çatlı 48 saatte ellerine Zürich polisi tarafından düzenlenmiş birer kimlik kartı da verilerek serbest bırakıldılar!

46. Örsan Öymen, "Belgelerle Ömer Ay Dosyası", *Milliyet*, 19-22 haziran 1982.

Hatta Çelik'in cebine "harçlık" bile konuldu.[47]

Abdullah Çatlı hakkında, polis tutuklama kaydı tutulmuş, savcılık sabıka kaydı düşülmüş ve bazı yazışmalar yapılmıştı.

Ama, Papa Suikastı'na karıştığı iddiasıyla dünyanın aradığı Oral Çelik için hiçbir kayıt tutulmamıştı! Zürich polisi tarafından sokağa bırakılmış ve "Serbestsiniz, ortadan kaybolun ve İsviçre'yi terk edin" denmişti.

Ama hakkında hiçbir polis kaydı tutulmayan Oral Çelik'in bu tutuklanıp bırakılması, ne basına, ne de kamuoyuna uzun zaman yansımadı.

Aradan üç yıl geçtikten sonra, arkadaşları Çatlı ve Şener ayrı ayrı yerlerde bu olaydan söz edince öğrenilebildi:

Abdullah Çatlı, 1985'te Roma Mahkemesi'ne tanık olarak çıkarıldığında söylediklerinin arasında şu sözler de vardı:

"Bir yandan bize para teklif ediliyor, bir yandan da tutuklanma tehdidi altındayız. Oral Çelik 1982'de Zürich'te tutuklandığında İsviçreli yetkililer ona, 'Seni serbest bırakıyoruz. Bundan böyle serbestçe dolaşabilirsin ve bir şeye ihtiyacın olduğunda bize gelebilirsin. Unutma ki, her şeyin karşılığı ödenecektir' dediler. İnterpol tarafından arandığımızı bile bile serbest bırakırlarken aynı teklifi bana da yaptılar."

Mehmet Şener ise yargılanmakta olduğu uyuşturucu davasının mayıs 1985'te yapılan duruşmasına ara verildiği bir anda, gazetecilerle yaptığı sohbet sırasında bu konuya değindi.

Şener'in sohbet ettiği gazetecilerden İsviçreli Pascal Auchlin ile Frank Carbeley, daha sonra yazdıkları *Büyük Skandal* adlı kitapta bu konuşmayı şöyle anlatıyorlar:

"Soru: Uyuşturucu ticareti yaptığınız için cezalandırılacaksınız.

Şener: Abdullah Çatlı ve Oral Çelik de uyuşturucu ticareti yapmışlardı.

Soru: Polis tarafından aranıyorlar.

Şener: Güleyim bari. O zaman, polis onları niye salıverdi?

Soru: Çatlı ve Çelik'in de İsviçre'de tutuklandığını mı ileri sürüyorsunuz?

Şener: Aynen öyle. Üçümüz birlikte tutuklanmıştık. Sadece beni, küçük balığı hapsettiler.

Soru: Ne zaman tutuklandınız?

Şener: 1982 yılı başlarında. Zürich'te.

47. Oral Çelik, olaydan on iki yıl sonra, 1994'te İtalyan sorgu yargıcı Priore'ye, Zürich'teki serbest bırakılışında İsviçrelilerin ona sahte pasaport, 50 bin İsviçre Frangı verdiklerini ve Fransız sınırından geçirdiklerini söyledi.

Soru: Zürich polisi uluslararası planda aranan iki Ülkücü'yü neden serbest bırakşın?

Şener: Söyledim ya, bu siyasî bir dava."[48]

İsviçreli gazetecilerin bu kitabında, Basel'deki bir sorgu yargıcının da Şener'in bu iddiasını doğrular nitelikte konuştuğu belirtiliyor: Yargıç, "Zürich polisinin Şener ve Çatlı'yla birlikte Çelik'i tutukladığı kanaatindeyiz. Ancak hemen serbest bırakıldı. Oral Çelik'in geçici tutukluluğuna ilişkin polis kayıtları yok. Biz bulamadık" diyor.[49]

Konsolosluktan pasaport

İsviçre İnterpolü, Çatlı hakkında Ankara, Paris ve Roma İnterpollerine birer telsiz mesajı geçti. Ne zaman mı? 25 şubat 1982'de yani Zürich polisi Çatlı'yı serbest bıraktıktan bir gün sonra![50]

Mesajda Çatlı'nın sahte pasaportuyla ilgili olarak şu bilgiler verildi: "Abdullah Çatlı'nın üzerinde bir kimlik kartıyla, 3 şubat 1954 doğumlu Mehmet Saral adına düzenlenmiş, tahrifat görmüş 574139 sayılı bir pasaport bulunmuştur..."[51]

Şimdi sıkı durun: "Bu pasaport kendisine Türkiye Cumhuriyeti Zürich Başkonsolosluğu'nca 10 aralık 1981 tarihinde verilmiştir. Tahrifat görmüş kimlik kartının tetkikinde ve ayrıca Uluslararası Kriminal Polis Örgütü'nün düzenlediği 1359/80 sayılı suç fişinde cinayet suçuyla arandığı belirtilmektedir."

Gülelim mi, ağlayalım mı bilemiyoruz! İsviçre İnterpolü bir gün önce serbest bıraktığı Çatlı'nın cinayet suçundan arandığını bir gün sonra Türkiye'ye bildiriyor! Türkiye'nin Zürich Başkonsolosluğu, hem Türkiye'deki Sıkıyönetim mahkemelerinin hem de İnterpol'ün aradığı Çatlı'ya pasaport veriyor!

Mesaja devam edelim: "... Mehmet Şener'in kimliği ise belirlenmiştir. Zürich Savcılığı'nın isteğine binaen lütfen, Ahmet ve Remziye oğlu, Meral isimli bir hanımla evli Abdullah Çatlı'nın açık kimliğini bildirin. Parmak izi ve fişi sizlere gönderilecektir..."

48. Meral Çatlı, bu açıklamalarından sonra Abdullah Çatlı'nın Mehmet Şener'le arasının açıldığını söylüyor.

49. *Milliyet*, "İsviçre'nin Yeraltı Dünyası ve Türkler", 8 ekim 1990.

50. İsviçre İnterpolü'nden 25 şubat 1982 günü saat 20.00'de alınan acele rumuzlu telsiz tercümesi. Çeviren Çetin Olgaç. İnterpol Şube Müdürü. 25 şubat 1982 saat: 21.00. Mühür-imza.

51. Gerçek Mehmet Saral, MHP davası sanıklarından birçoğunun avukatıdır.

İnterpol'ün bu mesajını alan Türk makamları ne yapıyor dersiniz?

Adalet Bakanlığı mesajı Sıkıyönetim'e gönderiyor. Sıkıyönetim Askerî Savcılığı 15 mart 1982 tarihli bir yazıyla Adalet Bakanlığı'na Çatlı'nın İsviçre'den iadesinin istenmesini bildiriyor. 22 nisan 1982 tarih ve 1980/437 sayılı bir yazıyla da, İsviçre'den, "Terörist amaçlarla birden fazla adam öldürme suçundan aranan" Abdullah Çatlı'nın iadesini istiyor. İadesi istenen kişi sırra kadem basmıştır ama İsviçre, Türk Adalet Bakanlığı'na suçun siyasî olup olmadığını ve cezasının idam olup olmadığını soruyor. (Bu iki halde sanık iade edilemeyecektir.) Adalet Bakanlığı, 16 nisan ve 15 ekim tarihli yazılarla Sıkıyönetim'den, sanığın iadesinin sağlanması için suçun daha iyi tanımlanmasını istiyor. Sıkıyönetim Askerî Savcısı Hâkim Albay Zeki Eğin, 1 kasım 1982 tarih ve 1981/794 tarihli yazısıyla, Adalet Bakanlığı'na, "Abdullah Çatlı'nın suçunun, tasarlayarak birden fazla adam öldürme fiilini kapsadığı için iadesinde ısrar edilmesini" bildiriyor.

Sonu gelmeyen bu yazışmalar burada bitmiyor. İleriki bölümlerde belgelerden örnekler vermeye devam edeceğiz.

Çatlı'nın telefon defteri

İsviçre İnterpolü'nün telsiz mesajında Fransız İnterpolü'nün dikkatine sunulan bir bölüm de var: "Paris İnterpolü için: 27 Rue Stephenson 75018 Paris adresinde mukim Ceylan Aydın isimli bir şahsın üzerinde, yazmış olduğu çok sayıda mektup bulunmuştur. Bundan maada, üzerinde, Bay Ömer Paris adres yazılı ve başkaca bir bilgi olmayan diğer bir mektup bulunmuştur. Bu zarfın üzerinde bulunan pulda Rue Pyrenees 20 Paris damgası bulunmaktadır..."

Peki bu mesajı alan Fransız makamları ne yapmıştır? Adları mesajda geçen ve çok sayıda mektup yazdıklarına göre Çatlı'yla yakın ilişkisi olduğu anlaşılan şahısları ve adreslerini araştırmışlar mıdır?

Bilmiyoruz. Bildiğimiz, Çatlı'nın daha iki yıl (sonradan gelecek olan) eşi ve çocuklarıyla Fransa'da rahatça kaldığı, dil okuluna gittiği, istediği zaman başka ülkelere gidip geldiği ve uyuşturucu ticareti yaptığıdır.

İtalyanlar ise İsviçre İnterpolü'nün bu mesajını alır almaz harekete geçtiler. Papa davasının savcısı Martella, Abdullah Çatlı ve Mehmet Şener isimlerini dosyadan biliyordu. Komiser Marchionne'u Zürich'e gönderdi. Marchionne yardımcısıyla birlikte Zü-

rich'e geldiğinde Şener hapisteydi ama Çatlı çoktan serbest bırakılmıştı ve "ortadan kaybolmuştu".

İtalyan komiser dosyayı karıştırınca, şans eseri arşivde kalmış olan Çatlı'nın telefon defterini buldu. Defterde, Ağca'nın silahı Olten'den kendisine getirdiğini söylediği isimleri aradı. Ağca'nın sözünü ettiği Ömer Güler diye biri defterde yoktu, bu adı Olten telefon rehberinde de bulamamıştı. Eyüp diye biri de defterde yoktu. Çatlı'nın defterinde alfabetik sırayla giderken "V" harfine geldiğinde Ağca'nın söz ettiği kişilerden Vahdet'e ve telefon numarasına rastladı. Vahdet arandı ve bulundu: Olten Ülkücülerinden Vahdettin Özdemir. Özdemir konuştu ve Ağca'nın "Ömer Güler" adıyla tanıdığı kişinin Ömer Bağcı olduğunu söyledi. Gözaltına alınan Bağcı, Ağca'nın kendisine emanet ettiği silahı suikasttan birkaç gün önce Milano'ya götürüp teslim ettiğini itiraf etti ve tutuklandı.

Ağca'ya götürülen ve suikastta kullanılan silahın esrarı, Çatlı'nın telefon defteri sayesinde çözülmüştü. Ve tabiî Çatlı'nın Papa Suikastı'yla ilişkisi bir kez daha kanıtlanmıştı...

Camideki uyuşturucu randevusu

Mehmet Şener'in 25 şubatta Zürich'te önemil bir "iş" randevusu vardı. Zaten Çatlı ve Çelik de Paris'ten Zürich'e randevuda konuşulacak olan bu iş için gelmişlerdi. Şener tutuklanıp, Çelik de apar topar Paris'e dönünce, randevuya gitme görevi Çatlı'ya kaldı.

Yani, Zürich polisinin 24 şubatta serbest bırakıp, İsviçre İnterpolü'nün 25 şubatta Ankara, Paris ve Roma'ya telsiz mesajları gönderdiği saatlerde, aradıkları Çatlı daha hâlâ Zürich'te, burunlarının dibindeydi.

Şener'in, tutuklanmasaydı buluşacağı kişi, MİT ajanı olduğu sonradan anlaşılacak olan Nevzat Bilecen'di.

Çatlı serbest kalır kalmaz Nevzat Bilecen'e telefon etti. Zürich Camii'ne gelmesini, Şener'in gelemeyeceğini, bu yüzden aynı konuyu kendisiyle görüşeceğini söyledi. Bilecen, şahsen tanımadığı, ama ününü çok sık duyduğu "Reis"i nihayet tanıyacağı için oldukça heyecanlandı. Ama camide buluştuğu Çatlı'nın, daha önce Olten'de Eyüp Erden'in evinde kendisine Şener'le birlikte "Hasan" adıyla tanıtılan kişi olduğunu görünce şaşırdı.

Çatlı ona Mehmet Şener'in kendisine İstanbul seyahatinden bahsedip bahsetmediğini sordu. Bilecen bahsettiğini söyleyince, İstanbul'a gidip Mehmet Şener'in kardeşi ve Ağca'yı cezaevinden kaçıktan sonra Ankara'ya götüren Hasan Hüseyin Şener'i bulma-

sını söyledi ve telefon numarasını verdi. Ondan alacağı eroini kendilerine getirmesi gerektiğini anlattı. Organizasyonun acilen paraya ihtiyacı olduğunu eklemeyi de unutmadı.

Sırrolan 1 kilo eroin

Çatlı'dan talimatı alan Nevzat Bilecen, Audi marka arabasıyla doğru İstanbul'a gitti. Hasan Hüseyin Şener'i buldu. "Mal" daha o gelmeden hazırlanmıştı. Hasan Hüseyin Şener, iki baklava paketine sararak gizlediği 1 kilo eroini Bilecen'e verdi. Bilecen "hediyelik baklava paketlerini" aldı. Ve Dülliken'e dönüp Çatlı'yı buldu, malı getirdiğini söyledi. Çatlı, bu eroinden küçük bir numuneyi, "kalite kontrolü" için Şeref Benli'ye götürmesini söyledi. Bilecen bu talimatı da yerine getirdi. Birkaç gün sonra Zürich'e Çatlı'nın yanına gitti. Çatlı ona eroinin kalitesinin çok kötü olduğunun anlaşıldığını ve malın tamamını kendisine getirmesini söyledi. Sonuçta Bilecen, "kalitesi bozuk" 1 kg eroini götürüp Çatlı'ya verdi. Çatlı'nın Nevzat Bilecen'e "satacağını" söylediği bu 1 kilo eroinin akıbeti meçhul kaldı.[52]

Çatlı'nın yaşamında "meçhul" birçok olay vardı. Bunlardan biri de Amerika macerasıydı...

Çatlı Amerika'da

Abdullah Çatlı Amerika'ya ne zaman ve nasıl gitti?

İddialar, Çatlı'nın Güney Amerika'ya ve ABD'ye, karanlık kişilerle birlikte, gizli yollardan hem de kendi kimliğiyle gittiği doğrultusunda.

Kanıtlanmamış ama güçlü bir iddiaya göre, Çatlı Amerika'ya, 9 eylül 1982'de uluslararası terörist, eski Nazi ve çok taraflı ajan Stephano Delle Chiae tarafından götürüldü. Önce, Latin Amerika'da yapılan, tüm dünyadan faşist partilerin bir araya geldiği Dünya Antikomünistler Birliği (WACL) toplantısına katıldı. Sonra, CİA ajanı, uluslararası silah kaçakçısı, Suriyeli Ermeni Henry Arsan ve Türk ortağı Bekir Çelenk'in isteğiyle onların da bulunduğu Bolivya'ya götürüldü. Daha sonra da yine Delle Chiae'yle birlikte Miami'den ABD'ye giriş yaptı.

Bunu ilk söyleyen, ilginç biyografisini daha önceki bölümlerde gördüğünüz çok taraflı ajan ve Chiae'nin yakın "mesai arkadaşı" Francesco Pazienza'dır.

52. Basel Savcılığı'nın iddianamesi, s. 18-19.

Pazienza, 1985'te New York'ta hapistedir ve Papa davasının savcısı Martella, tanık ifadesini almak için Amerika'ya onu görmeye gider. Savcının amacı, olayların içyüzünü ve gizli servislerin tüm oyunlarını çok iyi bildiğinden emin olduğu bu adamdan, Ağca'yla ilişkisini ve Papa olayında Bulgarların ve KGB'nin rolünü öğrenmektir.

Pazienza, Martella'ya Papa Suikastı'nı Bulgarların organize ettiği iddiasının komik olduğunu, bunu Ağca'ya İtalyan gizli servisi SİSMİ'nin söylettiğini anlatır. CİA ilişkisine gelince, Ağca'dan değil, Abdullah Çatlı'dan bahseder:

"Delle Chiae, bir işini bağladığı Zürich'ten, Bolivya'ya dönerken, Çelenk ve Arsan'ın isteği üzerine Çatlı'yı da yanında götürdü.[53] Güney Amerika'ya dilediği gibi girip çıkıyordu.

9 eylülde (1982) yanında Çatlı da olduğu halde Miami Havaalanı'na indi.

Amerikan gümrükçüleri, gizli servislerin kendilerine verdiği yazılı talimat gereği İtalyan teröristini durdurmadılar, sadece bu iki kişinin ABD topraklarına girişini kaydetmekle yetindiler."

"26 kasım 1984'te, burada, New York'ta, Amerikan gümrüğünün özel servis ajanlarıyla bir görüşmemiz oldu. Karşılıklı bilgi alışverişi yaptık ve Nikaragua'daki teröristlerden konuştuk. Bana, Delle Chiae'nin Ağca'nın arkadaşlarından biriyle (Çatlı) birlikte ABD'ye giriş yaptığını söylediler.

Bizim ünlü Delle Chiae ABD'ye dilediği gibi girip çıkıyordu."[54]

İtalyan Savcı Martella bunların hepsini tuttuğu tutanağa yazdı ve imzalattı.

Burada Delle Chiae'nin terörle dolu geçmişine bir göz atalım ki, Çatlı'nın kimlerle ilişkisi olduğu daha iyi anlaşılsın:

1936 doğumlu Chiae, "İl Coccolo" (Bodur) lakabıyla ve dünyanın çeşitli ülkelerinde devlete bağlı terör örgütleri kurmasıyla tanınır. Bu örgütlerin militanlarını suikast, bombalama, işkence, yıldırma ve katliam teknikleri konularında eğitti. Daha yirmi iki yaşındayken, İtalyan Nazi örgütü Ordino Nuovo'ya katıldı. 1959'da bu örgütten kopardıklarıyla birlikte, daha kanlı bir örgüt olan Avanguardia Nazionale'yi (Millî Öncü) kurdu. Daha sonra Fransız OAS örgütünde, Yunanistan'daki Albaylar Cuntası'nda,

53. Delle Chiae'nin İsviçre'de "bağladığı" iş, İran'a satılan silahlar karşılığında 4 ton eroinin pazarlanmasıydı. Bu eroinin bir kısmı Türk mafyasının babalarından Bekir Çelenk'in gemileriyle taşınmıştı.

54. Jean-Marie Stoerkel, *Saint-Pierre'in Kurtları*, s. 191 ve 279.

aralık 1969'da Milano'daki Fontana Meydanı'nda on altı ölü, doksan yaralıya yol açan bombalı saldırıda yer aldı. Aralık 1970'te İtalyan Hıristiyan Demokrat Partisi iktidarına karşı darbe girişimi başarısız olunca Madrid'e kaçtı. Franco İspanyası'nın gizli servisini "vurucu tim" olarak eğitti. Salazar Portekizi'nde Güney Afrika'dan istihbarat sağlayan bir ajans kurdu. Angola'da UNİTA'nın lideri Savimbi'yi eğitti. Allende'nin Şili'sinde, istikrarsızlaştırma eylemlerine katıldı. Salvador'da "ölüm timlerini" eğitti. Arjantin'de dinî lider Oscar Romero'nun öldürülmesi emrini verdi. Bolivya'daki askerî darbede başrolü oynadı. Bolivya'da Nazi savaş suçlusu Klaus Barbie'nin "Ölümün Nişanlıları" örgütüne katıldı. Bolivya'nın kokain yarbayları ile Sicilya'nın eroin babaları arasında arabuluculuk yaptı. Gladio'nun İtalya'daki en büyük eylemlerinden biri olan Bologna tren istasyonundaki katliamın sorumlusu olarak Pazienza ve P2 locası şefi Gelli'yle birlikte yargılandı. Hakkındaki "davalar düşünce" Bolivya'ya dönüp yerleşti.

İşte Çatlı'yı Amerika'ya götürdüğü söylenen kişi, "kısaca" böyle biriydi.

Çatlı'nın Chiae'yle Amerika'ya gidişi, 28 kasım 1996'da Şebnem Şenyener'in *Sabah* ve *Yeni Yüzyıl* gazetelerindeki haberlerinde ve Reha Erus'un *Hürriyet*'teki haberinde de yer aldı.

Şebnem Şenyener'in haberi de Amerikan gümrük ajanlarının anlatımlarına dayanıyordu:

"ABD gümrük ajanlarından alınan bilgiye göre; Çatlı ve Delle Chiae, 9 eylül 1982 sabahı Güney Amerika'dan ticarî bir uçakla geldikleri Miami gümrüğünde iki dakika arayla ABD'ye girdiler. Ajanların verdiği bilgiye göre Çatlı ve Delle Chiae'nin ABD'ye girdikleri 1984 nisan ayında, teşkilat (US Custom Agency) uluslararası uyuşturucu ve silah kaçakçılığı konusunda geniş bir bilgi bankası hazırlarken saptandı."

Bazı kaynaklarda da Çatlı'nın Meksika El Paso sınır kapısından ABD'ye giriş yapıp Miami'ye gittiği belirtilmektedir.[55]

CİA ajanının avukatı: "Amerikalılar Çatlı'yı koruyordu..."

Pazienza'nın avukatı Giuseppe de Gori'nin, aralık 1996'da Roma'da yaptığı basın toplantısına kalabalık bir gazeteci topluluğu katıldı. De Gori, Çatlı'nın Delle Chiae tarafından Amerika'ya götürüldüğünü yineledikten sonra, "Amerikalılar Çatlı'yı koruyor-

55. Semih Hiçyılmaz, *Susurluk ve Kontgerilla Gerçeği*, s. 38.

lardı" dedi. Pazienza'nın avukatı, *Aydınlık* dergisi muhabirine Abdullah Çatlı hakkında başka açıklamalarda da bulundu: "Pazienza, Papa Suikastı'nın baş sorumlusunun Abdullah Çatlı olduğunu söyledi. 'Şef ve gerçek örgütleyici Çatlı'dır' dedi. Ağca ise gerçek katil."

Pazienza'ya göre Çatlı, aşırı sağcı bir insandı ve İtalya dahil tüm Avrupa'da istikrarsızlaştırma (destabilisation) operasyonlarında kullanılıyordu. Çatlı, CİA başta olmak üzere tüm Avrupa istihbaratıyla birlikte çalıştı.

"Pazienza, Çatlı'yı şahsen tanımıyordu. Ama başta CİA, bütün istihbarat örgütleriyle teması olduğu için Çatlı'dan haberdardı.

MİT, Çatlı'yı sürekli olarak korudu, onu gizledi. Çatlı, Türk yetkililerle her zaman iyi ilişkiler içinde olmuştur. Uluslararası birçok olayda Çatlı'nın adı geçti. Ama kimse Çatlı'yı araştırmadı. Çatlı'nın adı geçtikçe üstü kapatıldı. Bunda masonların ve P2 locasının rolü olmuştur."[56]

Tüm bu anlatılanlardan Çatlı'nın gizli servislerle ilişkileri ve onlar tarafından korunması biraz daha gün ışığına çıkıyor.

Peki ama Çatlı Amerika'da ne yaptı?

Bu konudaki tek açıklama, hapisteki Mehmet Ali Ağca'dan geldi: "Çatlı, Kosta Rika'da eğitildi!"

Gazeteci Güneri Cıvaoğlu'nun İtalya'nın Ancona Cezaevi'ne giderek Mehmet Ali Ağca'yla yaptığı görüşme, 2 şubat 1997'de Kanal D'deki "Durum" programında yayınlandı. On altı yıldır hapiste olan Ağca, Çatlı'yla ilgili olarak ilk kez, o da ölümünden sonra konuşuyordu:

"Çatlı yabancı gizli servisler tarafından Kosta Rika'da antiterör eğitimi görmüştü. Kısa ve yoğun bir eğitim.

Görevi, Ortadoğu ve Türkiye'de komünist terör gruplarına karşı savaşmaktı.

Kendisi doğru, dürüst bir insandı. Çok iyi karate, İngilizce biliyordu. Sahte pasaport düzenlemekte uzmandı.

Olağanüstü bir şekilde otomobil kullanıyordu.

Askerî eğitim gördüğü belliydi. Bana Kosta Rika'da eğitim gördüğünü itiraf etti. Uluslararası bir çerçeve içinde."[57]

Bu görüşmede, Cıvaoğlu'nun "Çatlı'yı Kosta Rika'da eğiten kuruluş CİA mıydı?" sorusuna ise Ağca, "CİA demiyorum, CİA içinde birkaçı" yanıtını verdi.

Zaman gazetesi köşe yazarı Taha Kıvanç (yani Fehmi Koru),

56. Doğan Duyar, *Aydınlık*, 22 aralık 1996.

57. Güneri Cıvaoğlu, "Karışık", *Milliyet*, 3 şubat 1997.

bu "CİA içinden birkaç kişi"nin CİA ajanı ve silah tüccarı Frank Terpil olduğu yorumunu getiriyor:

"Eğitenlerin kimler olduğunu biliyor Ağca, hem de çok iyi biliyor. İtalya'daki mahkeme kayıtlarında kendisini Türkiye'den Avrupa'ya kaçıran ajan olarak adı geçen Frank Terpil, bir CİA ajanıydı. Bu defa sadece 'CİA içinden birileri' diye geçiştirdiği Frank Terpil'in adını mahkeme sırasında anmıştı Ağca. Sonra da Terpil, M. Ali Ağca'yla ilgili bir Amerikan televizyon programında 'Ağca'nın Bulgaristan üzerinden Avrupa'ya geçmesinde rol oynadım' itirafında bulundu. Terpil'in sadece Ağca'yı değil, Abdullah Çatlı'yı da tanıdığı biliniyor. Terpil, İtalya'da bulundu ve 'Gladiatörler'in belli konularda eğitilmelerinde rol aldı." [58]

Çatlı'nın çok iyi İngilizce ve karate bildiğini Ağca'dan başka söyleyen yoktur. Yakınlarına göre, Abdullah Çatlı Almanca konuşabilmektedir. Avusturya'da dil kursuna gitmiştir. Fransa'da da dil kursuna yazılmıştır ama bu Amerika'dan döndükten sonra, 1983'te olmuştur. Su gibi İngilizce ve çok iyi karate bildiğine dair bir bilgi de yoktur...

Ağca'nın anlattıkları, "Çatlı efsanesine" ölümünden sonra iliştirilmek istenen hayal mahsulü katkılar değilse, ya oradan buradan duyduklarıdır ya da Reis'in, adamlarını etkilemek için anlattığı şeyler olabilir.

Nitekim Cıvaoğlu da Ağca'nın tavırlarında Çatlı-Ağca ilişkisinin izlerini gözlemlemiştir: "Ağca bütün bu dış örgütlerin Türkiye bağlantılarının başında Abdullah Çatlı'nın olduğu kanısında. Çatlı'ya hayran. Çatlı'dan müthiş korkuyor. Çatlı'ya büyük saygı duyuyor..."

Ağca'nın doğru söylediğini varsayarsak, Çatlı'nın bu eğitimi, Amerika'ya gidişinden çok daha önce almış olması gerekir.

Yoksa sayılan bütün bu özellikleri bir iki aylık "hızlandırılmış" bir eğitimde kapmış olduğuna inanmamız gerekecektir.

Çünkü 9 eylül 1982'de Amerika'ya gittiği söylenen Abdullah Çatlı, 1982 sonu ve 1983 başında Avrupa'dadır ve çok "meşguldür".

MİT'ten ASALA'ya karşı eylem teklifi alacak, İsviçre'deki uyuşturucu işini sürdürecek, eşini ve çocuklarını getirteceği Fransa'da bunun hazırlıklarını yapacaktır.

Devletin ASALA'ya karşı eylem kararı

MİT'in, bazı eylemler için "kullandığını" kabul ettiği Abdullah Çatlı ve ekibiyle ne zamandan beri ilişki içinde olduğu konusun-

58. *Zaman*, 4 şubat 1997.

da iki değişik görüşü var:

MİT görevlisi Mehmet Eymür, Susurluk Komisyonu'na 26 aralık 1996'da verdiği ifadede, MİT-Çatlı ilişkisinin başlangıç tarihi için, "Tam tarih hatırlamıyorum ama 1982-1983 falan, bu tarihler olabilir" dedi.

Eymür'den bir gün sonra komisyona ifade veren yardımcısı Korkut Eken ise, "Çatlı 1980 öncesinde de kullanıldı. Mehmet Eymür'ün Çatlı'yı tanımaması mümkün değil" diye konuştu.[59]

Eymür'ün "1980 öncesi ilişkilerini" neden saklamaya çalıştığını şimdilik bir yana bırakalım. MİT-Çatlı ilişkisinin başlangıç tarihi olarak göstermekte ısrar ettiği, ASALA'ya (Ermenistan'ın Kurtuluşu İçin Ermeni Gizli Ordusu) karşı eylemler konusuna bir göz atalım.

1973'ten 1982 yılı ortalarına gelene kadar, ASALA'nın Türkiye'ye karşı 18'i öldürme, 9'u öldürmeye teşebbüs, 143'ü bombalama olmak üzere 170'in üzerinde eylemi oldu. Ama 28 ağustos 1982'de Kanada Askerî Ataşesi Kurmay Albay Attila Altıkat'a yapılan suikast, bardağı taşıran damla oldu. Cumhurbaşkanlığı, ASALA'ya karşı aktif mücadele kararı aldı.

MİT'i "operasyonel" hale getirmek, yani CİA ve Mossad tarzı operasyonlar düzenleyen bir örgüte dönüştürmek için her dönemde gayret göstermiş olan Hiram Abas-Mehmet Eymür ikilisine aradıkları fırsat çıkmıştı.

Görev MİT'e verildi.

Mehmet Eymür, bu kararın verilişinde ve harekete geçilmesinde, o zamanlar Kontrespiyonaj Daire başkanı olan Hiram Abas'ın, MİT müsteşarına gönderdiği bir mektubun etkili olduğunu yazıyor.[60]

Abas'ın mektubunda neler var, okuyalım:

"Ülkemizin yurtdışında bulunan görevlileri, bir devamlılık içerisinde Ermeniler tarafından şehit edilmekte ve kanlarının yerde bırakılmayacağı beyanatları verildiği halde, herhangi bir işleme tevessül edilmemektedir. Konuyla ilgili olarak MİT'in iç ve dışta elemanlanması, örgütlerin içine sızma çalışması yapmış olması gerekirken, böyle bir faaliyet yürütülmemiştir.

Diğer yönden, temsilcilerimizin öldürülmelerinin iki üç polisle koruma yaparak önlenemeyeceği ortadadır. Temsilcilerimizin öl-

59. Özel Harp Dairesi mensubu Yarbay Korkut Eken, 1987'de kendi isteğiyle ordudan emekli oldu. Hiram Abas ve Mehmet Eymür'ün isteğiyle, onların yardımcısı olarak MİT'e girdi. İleriki bölümlerde kendisini daha yakından tanıyacağız.

60. 9 aralık 1996 tarihli 32. Gün programında, bazı tanıklar, Hiram Abas'ın 1981 yılında Abdullah Çatlı'yla bir araya geldiğini söylediler

dürüldüğü ülkelerin güvenlik kuruluşları da, muhtemelen siyasî nedenlerle, gerekli şekilde eğilmemektedirler.

Yurtdışında görevli vatandaşlarımızın hayatlarını, Ermeni eylemlerine karşı ve ülkemiz dışında mukabil eylemler düzenleyerek korumaları icap etmektedir. Bunun geçerli örnekleri, Filistinlilere karşı İsrail tarafından verilmiştir. Görevin de sadece MİT Müsteşarlığı'na düştüğü kanısı taşınmaktadır."

Eymür, mektuptan sonraki gelişmeyi de şöyle anlatıyor:

"Köşk, Hiram Bey'i çağırarak 'kan davası' konusunda görevlendirdi. Fiilen Köşk kadrosunda gözükmesi mahzurlu olabilirdi ama ödemeler Köşk'ten yapılacaktı. Hiram Bey kolları sıvadı. Türkiye'nin prestijini kurtarmak görevi yine ona düşmüştü..."[61]

"Mete Bey"

Mossad'ın eylemlerine özenen ve Türkiye'nin prestijini kurtarmak için kolları sıvayan Hiram Abas, bu iş için kimleri görevlendirdi?

Abdi İpekçi cinayeti bölümünden tanıdığımız bir isme burada da rastlıyoruz:

Meral Çatlı (Susurluk Komisyonu'na): "İsmi Mete'ydi; soyismini bilmiyorum. Sadece 'Mete Ağabey' deniyordu. Asker şeyi vardı, konuşması hareketleri askerdi."

Oral Çelik (Susurluk Komisyonu'nda "Mete Bey" sorulduğunda): "Tanıyorum onu. İstihbaratın ileri gelenlerinden birisi, fakat o takma ismi. Esas ismini söylemeyeceğim, çünkü herkes o adama yükleniyor. O adam gerçekte bir kahraman. Emekli şimdi. İstanbul'daydı. Her zaman, her hafta, her gün bile gelebilirdi. Fransa'da görüştük biz onunla, Belçika'da görüştük, Hollanda'da görüştük, Avusturya'da görüştük, Kanada'da görüştük."

Gazeteci-yazar Tuncay Özkan da kitabında şöyle diyordu:

"MİT, Ermeni terör örgütü ASALA'yla mücadelede onun kullandığı silahı kendisine çevirmek için özel bir tim görevlendirir. Bu timin başına asker kökenli bir MİT elemanı getirilir. Bu birimin, Cumhurbaşkanı Kenan Evren'in ASALA'nın yok edilmesine ilişkin görüşleri doğrultusunda kurulduğu, bunda asıl etkenin o dönem Çankaya Köşkü ile MİT arasındaki bağı sağlayan ve aynı zamanda Kenan Evren'in damadı olan Erkan Gürvit olduğu ifade edilmektedir. Yeni ekip aslında hem MİT içindedir, hem de dışında. Yani çok gizli ve sınırlı insanın bilgisiyle yapılır operasyonlar.

61. Mehmet Eymür, *Analiz*, s. 135, 136.

MİT'in dışında faaliyet gösterilir. Emekli istihbaratçı ve MİT mensubu Metin G. (soyadı güvenlik gerekçesiyle buraya konulmamıştır) olayla ilgili yurtdışı organizasyonu gerçekleştirir. Olayın planlandığı yer, o zamanki adıyla Devlet Başkanlığı Köşkü'dür."[62]

ASALA'yla eylemli mücadele görevi verilen MİT ekibi, Avrupa'da eylem yaptırmak için, önce Ülkücülerin Türk Federasyonu'na başvurdu.

Federasyonun o sıralardaki genel başkanı Musa Serdar Çelebi, Susurluk olayından sonra yaptığı açıklamalarda bu konuya da değindi:

"Devlet, ASALA gibi örgütlere karşı Ülkücüleri kullanmak için Avrupa'ya geliyordu. Ama bizi kullanamamıştır. 12 Eylül'e karşı kesin tavrımız vardı. İşin gerçeği kontgerilla birtakım işler yapıyor. Bu olay bahane edilerek 'Bunları Ülkücüler yapmıştır' deniyor. Peki, tarih önünde bu pisliği kim yapmış olacak? Abdullah Çatlı eğer böyle bir şey yapmışsa, bu Türkiye için yararlı da olmuş olsa, bu kendi şahsî kararıdır. Ülkücü hareketin bir kararı değildir."[63]

O sıralarda Serdar Çelebi'nin Çatlı'yla arası fena halde açıktır. MİT'e şart koşar: bu konu Abdullah Çatlı ve arkadaşlarına açılmayacaktır! Konuyu Susurluk Komisyonu'na anlatan Oral Çelik'ten dinleyelim:

"Daha önce bunlar herkese geldiler. Türk federasyonlarından tutun da, ne bileyim orada ne kadar Türk şeyleri varsa herkesi gezdiler, teklif götürdüler, bilmem ne yaptılar, bunlarla ortaklık yaptılar; her şeyi denediler ve sonunda bize geldiler. Zaten, başta taraftar değillerdi bizimle beraber böyle bir şeye kalkmaya veya başka zaman biz duyardık zaten, sakın bunlara haber falan vermeyin, bizim sizinle konuştuğumuzu; olursa bunlardan gizli ve ayrı yapalım diye... Benimle Abdullah Çatlı'ya bunu söylemeyin. Daha önce bizden başka adam arıyor; mesela, Türk Federasyonu'na gelmişler. Böyle teklif getiriyordular... Ama Oral ile Abdullah Çatlı'ya söylemeyin, bunlar işin dışında dursun diyorlardı..."

Çatlı'nın kapısını çalıyorlar

"Herkesi gezdiler, sonunda bize geldiler" diyor, Oral Çelik.

Aynı iddiayı doğrulayan başka kaynaklar da var: "Önceleri Metin G. ve arkadaşları olayı kendileri gerçekleştirmek üzere yurtdışına çıkarlar. Ancak bu girişimlerinden bir sonuç elde edemezler.

62. Tuncay Özkan, *Bir Gizli Servisin Tarihi*, s. 213.

63. Ali Ekber Ertürk, *Sabah* ve *Yeni Yüzyıl*, 30 kasım 1996.

Bunun üzerine olayda taşeron olarak kullanılmak üzere 12 Eylül öncesinde yurtdışına kaçan ve o dönem Fransa'da bulunan, Ankara Bahçelievler'de yedi TİP'li öğrencinin öldürülmesi başta olmak üzere pek çok suçlamayla aranmakta olan ülkücülere ulaşılır. Abdullah Çatlı ve Oral Çelik etrafında toplanan bu grupla teması yine Metin G. kurar."[64]

Abdullah Çatlı'yla teması "Mete Bey" ya da "Metin G." kurmuştu. Özel timin başına getirildiği söylenen ve asker kökenli MİT elemanı denilen bu kişinin kim olduğu çok tartışıldı.

Basında bu kişinin C.A. rumuzunu kullandığı da yazıldı.[65] Kitabın yazarlarının görüştüğü emekli bir MİT mensubu da, "Mete Bey"in MİT İstanbul Takip Tarassut Şubesi'nden Cengiz Abaoğlu olduğunu ve artık hayatta olmadığını söyledi.

"Mete Bey" ya da "Metin G."nin o sırada MİT Dış İstihbarat Daire başkanı olan Metin Günyol olduğu da söyleniyordu. Üstelik Metin Günyol, Çatlı ekibine ASALA'ya karşı eylem teklif edildiği tarihlerde Almanya'da bulunuyordu ve temmuz 1997 ortalarında gazeteler, "Mete Bey'in, emekli MİT mensubu Metin Günyol olduğunun kesinleştiğini" yazdılar.

"İstanbul DGM Savcısı'nın düzenlediği telefon tespit tutanağında Çatlı'nın konuştuğu çeşitli kişiler arasında Metin Günyol da yer almaktadır."[66]

"Abdullah Çatlı ile Metin Günyol'un üç kez cep telefonuyla görüştükleri, Telecom tarafından saptanarak, İstanbul DGM'ye gönderildi."[67]

Oysa Metin Günyol, bilgi vermek üzere çağrıldığı Susurluk Komisyonu'na 2 mart 1997'de verdiği ifadede, hakkındaki bütün iddiaları reddetmiş ve şunları söylemişti:

"1965 yılında MİT'e girip 1986 yılına kadar çalıştım. Abdi İpekçi'nin öldürüldüğünde ve Ağca hapisten kaçtığında bu olayla ben ilgilendim. Ağca tahkikatını, kaçışını ve takibi olaylarını izleyip araştırdım."

Rastlantının derecesine bakın ki, Abdi İpekçi'nin katillerini "araştırmakla" görevli olan Metin Günyol, Abdi İpekçi'nin katillerine devlet adına eylem yapmalarını teklif ediyordu!

Ve eğer daha önce kurmadıysa, Abdullah Çatlı'yla o sıralarda kurduğu ilişkisini, Çatlı ölünceye kadar sürdürecekti!

64. Tuncay Özkan, *Bir Gizli Servisin Tarihi*, s. 214.

65. Enis Berberoğlu, "Abdullah Çatlı ve CIA Bağlantısı", *Hürriyet*, 4 şubat 1997.

66. *Yeni Yüzyıl*, 12 temmuz 1997.

67. *Yeni Yüzyıl*, 12 temmuz 1997.

Diğerleri kimlerdi?

Oral Çelik'e göre, MİT onları Fransa'da bulup görüştü. Kaldıkları yerleri biliyorlardı. İrtibatı, onlar gibi kaçak olan bir arkadaşları sağladı.

Diğerlerinin kimler olduğunu açıklamayan Çelik, Susurluk Komisyonu'na yine de bazı ipuçları verdi:

"Bunu yapanlar dört kişi, bizden olan arkadaşlarımız dört kişi. Bir Abdullah Çatlı, bir ben... İki de başka kişi... Bu arkadaşın bir tanesi daha önce burada mahkemeye geçti mesela. Gizli celse oldu, mahkemeye geçti. Ben dedi, bunları bunları yaptım. Kabul etmediler. Önce ettiler, on sene verdiler galiba, on iki sene, sonradan kabul etmediler. Sonradan bir şeyler oldu; bilmiyorum yani. Anlaşamadılar; bilmiyorum yani... Şimdi galiba Türkiye'de. Diğer dördüncüsü de Türkiye'de. Onun cezası zaman aşımına uğradı.

Bunu biz yaptık. Dört kişiydik biz. ASALA'yı da biz ortadan kaldırdık. Beşinci ben vardım diyen, hangi makamsa gelsin, desin ki ben de vardım desin... Sonradan beşinci kişi aldık bir... Belki sağ değil o."

Sözü edilen diğer kişilerin, 12 Eylül öncesi Çatlı'nın başrolde olduğu bazı cinayetlere karışan ve 12 Eylül sonrası yurtdışına kaçan Ülkücülerden Mahmut Korkmaz, Üzeyir Bayraklı, Rıfat Yıldırım ve Samet Aslan olabilecekleri söylendi.

Bedrettin Cömert cinayeti sanıklarından Üzeyir Bayraklı ve Rıfat Yıldırım'ın 2 şubat 1985 tarihinde Almanya'da 1,5 kilo eroinle yakalandıklarını yukarıda görmüştük. Üzeyir Bayraklı 1992'de öldürüldü ve cenazesi Türkiye'ye getirildi. Rıfat Yıldırım Türkiye'ye iade edilmedi. Abdullah Çatlı'nın Paris'te beraber olduğu Mahmut Korkmaz, 1987'de sahte pasaportla Türkiye'ye dönerken Yeşilköy Havaalanı'nda yakalandı. Mahmut Korkmaz cezaevinden çıktıktan sonra kendini tamamen dine verdi. Ankara'nın varoşlarında ayakkabı tamirciliği yapıyor. Sakal bırakan Mahmut Korkmaz cüppeyle geziyor!

Samet Aslan ise 30 aralık 1987'de tutuklu bulunduğu Ağrı Cezaevi'nde, sonradan tartışmalar yaratan bir biçimde öldü:

"Samet Aslan, Hollanda'da silah taşımak suçundan yakalanmış ve kendi isteğiyle Türkiye'ye dönmüştü. Ağrı E Tipi Kapalı Cezaevi'nde yatıyor, eski suçlamalarından dolayı yargılanması sürüyordu. MİT ve Emniyet mensuplarının aşırı baskıları sebebiyle ruhî dengesi bozulmuştu. Bu baskılarla intihara zorlandı. Bir gün asılmış

vaziyette hücresinde bulundu. Cenazesi Ağrı'da toprağa verildi."[68]

Ölümünün ardından yanıtsız kalan sorular soruldu: Türkiye'ye kendi isteğiyle geldiği ve "Pişmanlık Yasası"ndan yararlanarak kısa zaman sonra serbest kalacağı halde neden intihar ettiği; ölümünden kısa bir süre önce hücresine siyasî olmayan iki tutuklunun verilmiş olması ve savcılıktan "can güvenliğinin sağlanmasını" istemiş olması; ailesinin, kendilerinin katılımıyla son bir otopsi daha yapılması talebinin kabul edilmeyip gömülmüş olması gibi.

Samet Aslan'ın ölümü, "bildiği bazı sırlar yüzünden hücresinde öldürülüp öldürülmediği" kuşkusunu uyandırdı.[69]

Görüşmemiz sırasında Meral Çatlı'ya Samet Aslan'ı da sorduk. Aldığımız yanıt şöyle oldu:

"Onunla Paris'te tanıştım. Almanya'da yakalanıp iade edildi. Çok iyi Fransızca'sı vardı. Gökçen ve Selcen'in okul işlerini hep o takip ediyordu. Abdullah'ın yakın arkadaşlarından biriydi. İntihar ettiği söylendi ama intihar edecek biri değildi. Abdullah, intihar ettiğini duyunca çok üzüldü, intihar ettiğine hiç inanmadı."

Ve bir an için geçmişe dalıp, sözlerine şunları ekledi:

"Kasım diye bir arkadaşımız vardı, o da bir kafeteryadan çıkarılıp bir ormanda kurşunlanarak öldürüldü. Eşimin İstanbul'da hep birlikte olduğu, bu işin içinde olan arkadaşları hep ortadan kayboldular. Kimi öldü, kimi cezaevinde..."[70]

Çatlı'nın koşulları

MİT, eylem sipariş ettiği Çatlı ekibine karşı çok nazikti! Onlara bu eylemleri yapmalarına karşılık ne istediklerini bile sordu!

Zaten sormasalar da Çatlı'nın koşulları hazırdı: aralarında Bahçelievler ve Balgat katliamlarının sanıklarının da bulunduğu bir grup arkadaşlarının salıverilmesi; eylemi gerçekleştirecek kişilerin Türkiye'de işledikleri suçlara bakılmaksızın yurda dönebilme ve serbest dolaşma haklarının tanınması.

Çatlı'nın öne sürdüğü koşulları Oral Çelik Susurluk Komisyonu'na da anlattı:

"Bizim şartımız tabiî ki, vardı. Ne vardı; suçsuz olan arkadaşlarımız vardı cezaevinde; bunları bırakırsanız dedik; 'Tamam' de-

68. Recep Küçükizsiz, *Bu Davaya Can Verenler*, s. 233.

69. Vesim Adıgüzel, *Milliyet*, 1-3 ocak 1988.

70. ASALA olayına katılan kaçak Ülkücüler arasında Recep Öztürk ve Ünal Osmanağaoğlu'nun bulunabileceği de belirtildi. (İnci Hekimoğlu, *Vatan yahut Susurluk*, s. 78.)

diler. Sonra tanınmış bazı politikacılar vardı; onları bırakırsanız dedik. Ellerine bir liste verdik, bu liste on iki kişiydi... Mesela Mehmet Irmak'ı söylemiştik... Serbest bırakılmasını istediklerimiz arasında Haluk Kırcı vardı, Türkeş yoktu, Mehmet Irmak vardı..."

Bu kitabı okudukça görecek olduğunuz gibi, Çatlı'nın bütün bu istekleri zaman içinde yerine getirildi.

Basında bu olayla ilgili olarak Çatlı ve ekibine para verildiği iddiaları da (1 milyon dolardan 50 milyon dolara kadar) çıktı. Hatta bu paranın Cumhurbaşkanlığı örtülü ödeneğinden tahsis edildiği ama "eylemcilere verilmediği" de öne sürüldü. Bu iddialar doğrulanmadı. Oral Çelik Susurluk Komisyonu'nda bu iş için para almadıklarından yakındı:

"Yalan söylüyorlar. Bizim aldığımız para, aldığımız değil de, masraf da 10 bin doları geçmez ve adam bana, o zaman, o tarihte 100 milyar küsur para oraya aktardığını söylüyor vesaire. Biz, o para yemiş, o rüşvet yemiş, o politik olarak birbirine karşıymış, öbürü bilmem ne yapmış, bizi ilgilendirmezdi... Bunda senet yok, sepet yok, resmî bir şey yok... Yalnız, yol masraflarını onlar karşılardı."

İddialar...

Bu şartlar karşılığında "devlet adına" eyleme girişmeyi kabul eden Abdullah Çatlı, ASALA'ya karşı neler yaptı? Bir de ona bakalım.

Çatlı'nın bu konuda neler yaptığı hakkında belli başlı şu iddialar öne sürülüyor:

Birinci iddia: Çatlı tarafı, her fırsatta tekrarlıyor: "ASALA'ya karşı çok sayıda eylem yaptık!"

Meral Çatlı, eşinin, Fransa'daki evlerinden polisler tarafından alınıp götürülürken kulağına, "Dosyayı yok et" dediğini söylüyor ve gerisini şöyle anlatıyor:

"Bu dosyada ASALA'yla ilgili gizli evraklar vardı ama ben içine hiç bakmamıştım. Bana verip 'Sakla' dediğinde, elbise dolabındaki elbiselerimin arasına koymuştum. Polislerden üzerimi değişmek üzere izin istedim. Ama başımda bekliyordu. Bunun üzerine bizim geleneklerimize göre onun önünde üstümü değişemeyeceğimi söyledim. Odadan çıkmadı ama arkasını döndü. Ben de dosyayı içime soktum ve üstümü giydim.

Dosyanın içine daha önce hiç açıp bakmamıştım. Onlar gittik-

ten sonra tuvaletin klozetinde yakmadan önce bir göz attım. ASALA'dan öldürüleceklerin fotoğraflı listesiydi. Yazılar Almanca'ydı. Bir tek en üstteki altmış yaşlarında, beyaz saçlı ve İsviçre'de oturan birini hatırlıyorum. Gerisine bakmadan yaktım. Devlet sırrıydı. Eşim çok sonra bana, 'Dosya eğer Fransız makamlarının eline geçmiş olsaydı mahvolmuştuk' demişti.

Ben 1982'de Fransa'daydım; benim vardığımda eşim bu olaylara başlamıştı. ASALA olayında eşime verilen bir görev vardı. Yirmi sekiz olayda eşim başarılı olmuştur."

Ve Oral Çelik'in komisyona verdiği ifade:

"Mücadelemizi yaptık, her şeyi yaptık. Şu Doğu Perinçek'in dediği gibi 'Götürmüşler Marsilya'da bir molotovkokteyli atmışlar' diyor ya, onun haricinde her şeyi yaptık... Mesela Fransa'da on sekiz tane eylem yaptırdık veya yaptık; Hollanda'da iki tane eylem yaptık veya yaptırdık; Kanada'da yaptırdık, yaptık; Beyrut'ta yaptırdık, yaptık; Yugoslavya'da yaptırdık, yaptık; Yunanistan'da yaptırdık, yaptık. Aklınıza gelen envai türlü her şeyi yaptık bütün ülkelerde."

İkinci iddia: "Marsilya" kod adı verilen eylemle, Ülkücüler kendilerine verilen bombalarla Ermeni Taşnak Partisi'nin binalarını ve Ermeni heykelini bombaladılar. İsviçre'de başarısızlıkla sonuçlanan bir eylem girişiminde bulundular, hazırlıkları İsviçre adlî makamları tarafından açığa çıkarıldı.

Ülkücüler ellerinde kalan patlayıcıları Fransa'da sakladılar. Bunları daha sonra Fransız polisi ele geçirdi. Fransa'dan sonra, Yunanistan'da da eylem yapıldı ve ASALA liderlerinden Agop Agopyan öldürüldü.[71]

Ermeni anıtının bombalanması olayı Enis Berberoğlu'nun kitabında da geçmektedir:

"Bu anıt Paris'in Ermeni nüfusu yoğun Alfortville semtinde 29 nisan 1984 pazar günü açıldı...

Anıtın açılışı ve tören konuşmaları Türkiye'de büyük tepki yarattı. 4 mayıs günü Adıyaman'da Fransa'yı kınamak için büyük bir miting planlandı. Ama aynı sabah gazeteler sürpriz bir sabotaj haberiyle çıktılar.

Söz konusu haber *Hürriyet* gazetesinde 'Paris'te bombalar patladı, Ermeniler panikte' başlığıyla verildi... Paris Alfortville'de ilk bomba 3 mayıs akşamı patladı. Genellikle Ermenilerin devam ettiği Tomtip Kahvehanesi'ne konulan bomba on bir kişiyi hafif yaraladı. İki dakika sonra kahveye çok yakın olan Ermeni Anı-

71. Tuncay Özkan, *Bir Gizli Servisin Tarihi*, s. 215.

tı'nda ikinci patlama meydana geldi. Anıt hafifçe yana eğildi, kaidesindeki haç havaya uçtu. TSİ 18.45'te bu kez bir spor salonunun önünde patlayan bomba yoldan geçen iki kişinin hafif yaralanmalarına neden oldu... Kahramanlarımızın destansı icraatlarının yekûnu bu kadar..."[72]

Ülkücülerin başka bir eyleminin de ASALA liderlerinden Ara Toranyan'a karşı yapıldığı söyleniyor. Paris'te arabasının çamurluğuna konan bombanın ters tepip yere doğru patlaması sonucu Ara Toranyan'ın bacakları kopuyor ve sakat kalıyor.

ASALA konusundaki üçüncü iddia: Mehmet Eymür her fırsatta tekrarlıyor: "Çatlı'yı bir süre kullandık, uyuşturucu ticareti yaptığını fark edince kullanmaktan vazgeçtik!"

Ve soru işaretleri...

Bu iddiaların hepsinin sonunda büyük birer soru işareti var:

Çatlı ve arkadaşları ASALA'ya karşı Avrupa'da çok sayıda eylem yapmışlar, ama Avrupa toprakları üzerinde işlenen bu suçlardan hiçbiri, ama hiçbiri nasıl olmuşsa Avrupa ülkelerinin hiçbir adlî organı tarafından soruşturulmamış!

Başta Çatlı olmak üzere, 12 Eylül'den sonra Türkiye'den kaçan Ülkücülerden hangisinin, Avrupa'da hangi suçtan, ne zaman, nerede yargılandığı ve ne kadar ceza aldığı hemen hemen bütün ayrıntılarıyla biliniyor. Bugüne kadar konuyla ilgilenen birçok Türk ve yabancı gazeteci dava dosyalarını incelediler, bu davaların yargıçları, savcıları, tanıkları ve hatta sanıklarıyla görüşmeler yaptılar. Bu dosyalardan hiçbirinde Ermenilere karşı yapılmış bir eyleme rastlanmadı.

Ülkücülerin Avrupa'da yargılandıkları suçlar ya "uyuşturucu", ya "sahte pasaport ve evrak düzenleme" ya da "ruhsatsız silah taşıma"dır. Hatta Abdullah Çatlı'nın İsviçre'nin Basel Hapishanesi'nden kaçma teşebbüsünde bulunarak cezaevi idaresini 540 İsviçre frangı maddî zarara uğratması bile unutulmayıp suç olarak karşısına çıkarıldı. Ama hiçbir Ermeni olayından suçlanmadı.

Peki, Ermenilere karşı yapıldığı öne sürülen "28 eylem" yer yarıldı da, içine mi girdi? Terör konusunda her şeyden haberi olan Avrupa'nın gizli servisleri bu eylemleri nasıl oldu da duymadı? Savcılar Çatlı'ya bu konuda neden tek bir soru bile sormadı?

İnsanın aklına ancak şu olasılıklar gelebiliyor:

72. Enis Berberoğlu, *Susurluk, 20 Yıllık Domino Oyunu*, İletişim Yayınları, eylül 1997, s. 61-62.

1 - "Kahramanlarımız" o kadar ustadırlar ki, yaptıkları eylemlerde hiçbir iz bırakmadılar ve kimseye duyurmadılar!

2 - MİT'in Avrupa'daki itibarı o kadar yüksektir ki, çeşitli ülkelerin devletleri ve gizli servisleri bu eylemlere göz yumdular. Yıllardır korudukları ASALA'yı bir anda yalnız bırakıp, birdenbire MİT'in "kullandığı" Ülkücü teröristleri korumaya aldılar!

3 - CİA ve Avrupa'nın gizli servisleri, ileride bir koz olarak kullanmayı düşündükleri bu eylemleri görmezlikten geldiler!

Önce şurasını anımsatalım ki, Ülkücüler tarafından gerçekleştirildiği öne sürülen Ermeni heykeli, Ara Toranyan ve Agop Agopyan olaylarının üçünde de Abdullah Çatlı eylemci olarak bulunamazdı, çünkü her üç olay sırasında da Paris'in La Santé Cezaevi'nde tutukluydu.

ASALA'nın önde gelen şeflerinden Agop Agopyan, 1988'de Atina'da öldürüldü.

Agopyan suikastının örgütün iç çekişmelerinden kaynaklandığı öne sürüldü.

Mihran Mihranyan adıyla da tanınan ve gerçek adının Musullu Bedros Ohannesyan olduğu sanılan Agopyan'ın, Mossad tarafından öldürüldüğü de iddia edildi. MİT'in ASALA'ya karşı Mossad'la ortak eylemlerinin de olduğu biliniyor:

"Beyrut'un doğusunda, rakısıyla meşhur Zahle yakınlarındaki Ermeni kamplarına MİT birimlerinin de katıldığı operasyonlar düzenleniyor. Önemli ASALA kadrolarının öldürülmesinin yanı sıra, örgüt kayıtları, üyeler, tetikçiler, destekçiler, para kaynaklarının listeleri de ele geçiyor. Ancak bunları ele geçiren Mossad oluyor ve bu kayıtların hepsi MİT'e verilmiyor."[73]

Yani, ASALA'nın parçalanma ve dağılma sürecine girişi, iddia edildiği gibi Çatlı ve arkadaşlarının eylemlerinin "bir eseri" değil.

Orly Havaalanı Katliamı gibi eylemleri yüzünden belli ülkelerin verdiği desteği çekmesi, Lübnan'daki bazı üslerin İsrail'in eline geçmesi, kendi içindeki ideolojik ayrılıklar gibi nedenlerle zaten bölünme sürecine girmiş olan ASALA, Agopyan suikastından sonra tamamen dağıldı.

"Çatlı'nın bir süre kullanılıp, uyuşturucuyla uğraştığı fark edilince bundan vazgeçildiği" iddiasına gelince, MİT'in bu "savunmasının" inandırıcı tarafı yok: MİT, Çatlı ve arkadaşlarının uyuşturucu ticareti yaptıklarını, "Ermenilere karşı aktif mücadele" kararı alınmasının en az altı ay öncesinden, şubat 1982'den beri biliyordu.

73. Murat Yetkin, *Ateş Hattında Aktif Politika*, s. 176.

Çünkü, Çatlı bu tarihte MİT ajanı Nevzat Bilecen'i Türkiye'ye göndermiş, Hasan Hüseyin Şener'den eroin getirmesi talimatını vermişti. Yani MİT, Çatlı'ya Ermenilere karşı eylem önerisini, onun uyuşturucuyla uğraştığını bile bile götürdü.

Bu kitabın yazarlarından Soner Yalçın, 29 kasım 1990 tarihinde *2000'e Doğru* Ankara temsilcisi Hasan Yalçın'la birlikte Mehmet Eymür'ün Ankara Farabî Sokak'taki özel bürosuna gitti. Konu Ülkücülerin Ermenilere karşı kullanılıp kullanılmadığına geldi. Eymür şunları anlattı:

"Ermeni meselesi MİT'in işidir. Metin Günyol da o işleri MİT için yaptı. O sırada Evren'in demeci olmuştu. 'Kanları yerde kalmayacak' diye. Onun üzerine biz bu işe sokulduk. Ancak görev verilenler ağızlarına burunlarına bulaştırdılar. Aslında bunlar öyle büyük işler değildi. İki kişiye görev veriliyor, yaparlar, yapmazlar. Kaynar gider. Aslında bu konu Basel savcısının iddianamesinde var. Ülkücü Nevzat Bilecen'in ifadesinde bunlar var. Mafya, ideolojileri kaynaştırır. Yani her ideolojiden adam kullanır."[74]

Uyuşturucuyu MİT mi verdi ?

MİT'in bu iddiası, Susurluk Komisyonu'nda Oral Çelik'e de soruldu. O da uyuşturucuyu kendilerine MİT'in verdiğini ima etti:

"Doğru, nasıl doğru; uyuşturucudan bizi tutukladılar. Belki el altından bizimkilerin çoğu Fransa'ya da çalışıyor. Amerika'ya da çalışıyor, el altından veriyorlar ve bizi tutuklattılar; doğrudur yani, ondan sonra da bitti zaten."

1973'ten beri Ülkücü hareket içinde bulunan, eylemleri nedeniyle 11 yıl hapis yatmış olan, *Orta Doğu* gazetesi yazarı Metin Kaplan da aynı görüşte:

"Ben 1986'da tahliye oldum. O (Abdullah Çatlı) yurtdışından döndükten sonra görüştük. İlk kez 1990 gibi, bir arkadaşımızın bürosunda tesadüfen karşılaştık. Biz Ülkücü'yüz, Abdullah Çatlı da Ülkücü'ydü. Ülkücüler arasında Çatlı'nın eroin meselesine bulaşmış olmasından dolayı bir rahatsızlık vardı.

Bir taraftan Abdullah Çatlı'ya bu yakıştırılamıyordu, öte taraftan da Ülkücülüğe bir leke olmasından dolayı bir sıkıntı vardı. Bu yüzden bir görüşmemizde bu konuyu kendisine sordum. O za-

74. Eymür'ün sözünü ettiği Basel savcısının iddianamesinde, Nevzat Bilecen'in MİT adına Abdullah Çatlı, Oral Çelik ve Mehmet Şener'in peşinde olduğu belirtiliyor ve şöyle deniyor: "Özellikle sorgulanması sırasında örgütün kendilerine ulaşılması çok güç olan perde arkasındaki adamları hakkında bilgiler vermiştir." (İddianame, s. 102.)

man söylediği şu oldu: 'Bana devletin verdiği görevi yaptım. Ben devletin kararını uyguladım. Fransa'nın ASALA'yı desteklemekten vazgeçmesini sağlamak üzere devletin bana verdiği görevi yerine getirdim' diye açıkça söyledi. Uzun yıllar Fransa'da kaçak olarak bulunmuş bir başka arkadaşım da bunu doğruladı. Bu işin kısa bir süre devam ettiğini söyledi. Eşi de üstü kapalı olarak buna benzer şeyler söylemişti."[75]

Biz iddianın doğruluğu konusunda bir şey söyleyebilecek durumda değiliz. Ancak şunu da biliyoruz ki, dünyanın tüm istihbarat örgütleri, kullandıkları tetikçilere çoğu kez para yerine uyuşturucu verirler.

Sonuç şudur:

"Kullanılanlar", "Çok eylem yaptık" diyor.

"Kullananlar" ise, "Bir süre kullandık sonra vazgeçtik" deyip, "devlet sırrı" kavramına sığınıyor.

Ama ortada bir gerçek var: Ermeni terör örgütüne "kendi yöntemleriyle cevap verme" operasyonu, taşeron olarak Abdullah Çatlı ve çetesine teklif edilmiştir.

Korkut Eken, bu kişilerin "1980 öncesinde de kullanıldıklarını" söylemektedir. 1980 öncesinde "ASALA bahanesi" yoktur. Onlarca aydınımızın öldürülmesi, kitle katliamları, bombalama ve sabotajlar vardır. Bu olayların failleri olarak aranan kişiler, 1980 sonrasında da kullanılmaya devam edilmiştir. Üstelik, eylem "sipariş edilen" bu kişilere –eğer para verilmediyse– sağlanmış "tuhaf" menfaatler vardır: kendilerinin ve suç ortaklarının daha önce işledikleri suçların "unutulması" gibi!

Ve 1980 öncesi işlenen bütün suçlar, "kullandı-kullanmadı" gürültüsü arasında güme gitmiştir.

Meral Çatlı'nın Paris'e gidişi

ASALA konusuna burada bir nokta koyup, Abdullah Çatlı ve Oral Çelik'in Paris'teki yaşamlarına dönelim:

Abdullah Çatlı ve Oral Çelik Paris'in 20'nci bölgesindeki Rue d'Avron'da (Avron Sokağı) örgüt evi olarak kullandıkları bir stüdyoda kalıyorlardı. Bu ev sonraki yıllarda da kullanıldı; Çatlı ve Çelik'in önemli telefonları ve ziyaretçileri buraya geldi.

Fransız "makamları," İnterpol tarafından aranan Abdullah Çatlı'ya "Hasan Kurtoğlu", Oral Çelik'e "Yaşar Öz" adına düzenlenmiş öğrenci kimlikleri verdiler. Yaşar Öz, bilindiği gibi Meral Çatlı'nın

75. *Tempo* dergisi, 13 şubat 1997.

üvey dayısıydı. Oral Çelik'e sahte bir ad bulmak gerekince nedense akıllarına bu isim gelivermişti![76]

Meral Çatlı'nın kocasının yanına gelmek için ısrarları iyice artınca, Abdullah Çatlı, eşini ve çocuklarını Fransa'ya getirtmeye karar verdi. Belki de MİT'te istediği "hediyelerden" biri de buydu. Meral Hanım'ı getirerek tıpkı İstanbul'a çağırmasının nedeni gibi, yeniden "aile reisi" kimliğine bürünmek istiyordu.

Oral Çelik, hep birlikte yerleşecekleri Poitiers'e hazırlık yapmaya gitti.[77] Çatlı ise eşini ve çocuklarını karşılamak üzere İsviçre'nin Basel kentine.

Gerisini Meral Hanım'dan dinleyelim:

"İkinci annemin yanına Yalova'ya gitmiştim. Buradan Abdullah'la telefon konuşmamızda artık yanına gitmek istediğimi söyledim. Bir hafta sonra aradı, bir arkadaşının gelip beni ve kızlarımızı alacağını söyledi.

Birkaç gün sonra, Mehmet Şener'in kardeşi, tıp fakültesi öğrencisi Hasan Hüseyin Şener gelip bizi İstanbul'a götürdü.[78]

İki gün Şener'in evinde misafir kaldıktan sonra pasaport geldi. Ben pasaportla fazla ilgilenmediğim için oradaki isimle de ilgilenmedim. Zaten yollarda da hiç bakmadım. Bir Türk işçisine ait aile pasaportuydu. Ölmüş birine ait olduğu için bana 'Merak etme' demişlerdi. Gördüğünüz gibi ben kapalı biri değilim, ama pasaportun sahibi olan kadın öyle biri olduğu için başıma eşarp örtmem söylendi, öyle yaptım.

Uçağa bindik, bu kez uzun boylu, Türkçe konuşan, esmer bir bey bizimle ilgilendi. 'Korkmanıza gerek yok, biz her şeyi hallettik' dedi. O adamı bir daha hiç görmedim.

Önce Viyana'ya vardık. Havaalanında bizi bir karıkoca aldı, onların otomobiliyle uzun ve yorucu bir yolculuk yaparak karayoluyla Almanya'ya gittik.

Beni Viyana'dan alan, İsviçre'de oturan biriydi. Arabada karısı da vardı. Pasaporta hiç bakmadığımı söylemiştim, çünkü ülkeden ülkeye hep gümrük kontrolü olmayan yerlerden geçtik, hiç gümrük kontrolünden geçmedik. Sonra İsviçre'ye geldik.

76. Oral Çelik çok sonraları Fransa'da verdiği ifadede şöyle dedi: "Fransızlar başından beri benim Oral Çelik olduğumu biliyorlardı. Önce Yaşar Öz adına hazırlanmış bir öğrenci kimliğiyle Poitiers kentinde yaşamamı sağladılar."

77. Paris'in güneybatısında 80 bin nüfuslu, çok sayıda öğrenci barındıran bir üniversite kenti.

78. Hasan Hüseyin Şener'i Ağca'yı hapisten kaçıktan sonra arabasıyla Ankara'ya götürmesi ve Nevzat Bilecen'e Çatlı'ya götürülmek üzere baklava paketlerine gizlenmiş 1 kilo eroin vermesi olaylarından tanıyoruz.

Ben Abdullah'la Viyana'da buluşacağımızı sanıyordum, ancak Basel'de karşılaştık. Şöyle oldu, Basel'de tren garında trene binerken, Abdullah da bizi uzaktan görmüş, kafeteryada oturuyormuş.

Bizi getiren karıkoca bizi trene bindirdikten sonra gittiler. O anda yanımıza gelen ve Türkçe bilmeyen, adının 'Madam Ene' olduğunu sonradan öğrendiğim Fransız bir kadına teslim edildik. Beni oraya getirenler bu kadını tanıyorlardı. Madam Ene Almanca ve Fransızca konuşuyordu. Kadının elinde Abdullah'ın verdiği bir not vardı, notta 'Bu kadına güvenebilirsin' yazıyordu.

Tren hareket ettikten birkaç dakika sonra Abdullah yanımıza geldi, sarıldık, bana sadece 'Nasılsın?' diyebildi. Yanında iki yabancı adam vardı, Abdullah onlarla Almanca konuşuyordu. Trenle Paris'e geldik.

Champs-Élysées'de bir kahvede kahve içtik. Abdullah diğer iki kişiyle birlikte gitti, o gece onu görmedim. Madam Ene bizi oralardaki bir bekâr evine götürdü, bizi üstümüzden kitleyip gitti. Onu bir daha hiç görmedik. Daha sonraki günlerde Abdullah'a Madam Ene'yi sorduğumda, 'Ben de tanımıyorum' dedi."

Meral Hanım'ın bize anlattığı bu esrarengiz Paris'e gidiş öyküsü, eğer olayda bazı "görünmeyen eller" yoksa, pek inanılır gibi gözükmüyor.

O yıllarda Avrupa'ya kaçak yollardan girmek isteyen Türk işçilerinin, işçi simsarlarının ellerinde ne ıstıraplar çektikleri, Alp Dağları'ndan, Mont-Blanc Tüneli'nden, nehirlerden ve göllerden nasıl ölüm pahasına geçmeye çalıştıkları bilinmektedir. Oscar kazanan filmlere konu olan bu dramatik öykülerin dışında, Avrupa gümrüklerindeki görevliler, Türk pasaportu taşıyan kişileri didik didik aramakta ve onları sınırda bekletip, bilgisayar aracılığıyla haklarında bilgi almaktadırlar.[79]

Bu koşullarda, Meral Hanım'ın, kucağında iki çocuk ve ölmüş birine ait pasaportla, Avusturya-Almanya-İsviçre-Fransa kapılarından hiçbir gümrükçüye rastlamadan geçmesi, ancak bir "dış yardımla" mümkün olabilirdi.

Zaten kendisine yardım ettiğini anlattığı yabancı kişiler de pek "normal" insanlara benzememektedir. Abdullah Çatlı, "Madam Ene" adındaki bir kadının eline "Bu kadına güvenebilirsin" yazılı bir kâğıt verip eşini karşılamaya gönderiyor. Sonra da bu kadını tanımadığını söylüyor!..

79. Bu kitabın yazarlarından Doğan Yurdakul, 1981-1991 yılları arasında Brüksel, Paris ve Cenevre'de mülteci bürolarında, sosyal yardım kuruluşlarında ve mahkemelerde çevirmenlik yaptı. Yaşanan bu dramların birçoğuna tanık oldu.

Dahası da var. Çatlıların, uzun bir ayrılıktan sonra, Paris'te buluştukları ilk sabah:

"Sabah kalktığımızda açlığınızı dolapta bulduğumuz bisküviyle bastırdık. Daha sonra sabah 9.30'da Abdullah kapıyı anahtarla açarak geldi, o iki kişi de yanındaydı. Aralarında Almanca konuşuyorlardı. Abdullah Viyana'da dil okuluna gittiği için Almanca öğrenmiş, o da Paris'e yeni gelmişti ve henüz Fransızca bilmiyordu."

Geceleyin "Madam Ene"nin üstlerinden kitleyip gittiği evin kapısını, ertesi sabah Abdullah Çatlı anahtarla açıp giriyor!

Anlatılanlardan çıkan sonuç şudur: Meral Çatlı'nın bir hafta kaldıklarını söyledikleri bu möbleli stüdyo, Abdullah Çatlı'nın anahtarını cebinde taşıdığı ve yukarıda sözünü ettiğimiz Avron Sokağı'ndaki örgüt evidir. Üstelik bazı "esrarengiz yabancılar" da bu eve anahtarla girip çıkabilmektedir.

Bu seyahatte, MİT'in ve yabancı gizli servislerin, büyük olasılıkla da Fransız yardımının olduğu kesin gibidir.

Poitiers günleri

Meral ve Gökçen Çatlı Türkiye'de alıştıkları büyük apartman dairelerinden sonra, Paris'te ilk gece gördükleri bu tek odalı stüdyo tipi eve "bekâr evi" diyorlar.

Paris'te bir buçuk ay kadar kalıp birkaç ev değiştirdikten sonra, Poitiers şehrine gittiler. Hasan Kurtoğlu adına tutulan ve Oral Çelik'le birlikte kalacakları apartman dairesine yerleştiler. Bu daire, Alphonse Daudet Sokağı 19 numarada, Poitiers'de Zup Kulesi adı verilen on beş katlı bir binanın beşinci katındaydı. HLM denilen sosyal konutlardandı. Yani, devletten sosyal yardım alan Fransızlara ve yabancılara, gerçek değerinden çok daha düşük bir kirayla verilen konutlardan biriydi.

Bu evlerden birine girebilmek isteyen az gelirli kimseler, bir yığın bürokratik formaliteyi tamamladıktan sonra kayıt yaptırabilirlerse, aylarca da sıra beklerler. Ama Fransız devleti, "Hasan Kurtoğlu"nu bu bürokratik işlemlerden geçirmeden, çabucak bir sosyal konuta sokmuştu!

Poitiers'de görüştükleri yurttaşları, Abdullah Çatlı'yı Hasan, Oral Çelik'i Attila adlarıyla tanıyorlardı. "Hasan ve Meral Kurtoğlu" apartman komşuları olan Şimşek ailesinin telefonunu kullanıyorlardı.

O günleri yine Meral Çatlı'dan dinleyelim:

"Paramız yoktu. Oradaki Türk aileler bize yardım ediyordu.

Fransızlar bize ayda 800 frank sosyal yardım parası verdi. Kaynım Zeki Türkiye'den para gönderdi.

Oral Bey'le Fransa'da birlikte yaşıyorduk. O çevredeki milliyetçiler birbirine yardım ediyordu. Oral Çelik eşimin can arkadaşıydı.

Fransa'da Abdullah önce Hasan Dağıstan, daha sonra da Hasan Kurtoğlu kimliklerini kullanıyordu. Ben Poitiers'de Meral Kurtoğlu kimliğini kullanıyordum, okula bu kimlikle kayıt oldum. Master yapmaya gelmiş görünüyorduk, dil kurumuna yazıldık önce.

Okula kayıt dosyalarımız, lise diplomaları falan (ben lise mezunu olmadığım halde) hazır gelmişti. Ama ben okula devam etmedim. O kayıt daha ziyade formalite içindi, yani oturma iznini uzatmak için. Ben Fransızca'yı pratikten öğrendim. Abdullah okula devam etti. Türkiye'yle hep bağlantısı vardı, hiç kesilmedi. Poitiers'de Mehmet adında, eşi Fransız olan birinin evinde de kaldık. Sonradan Arap bir bayanla evlendi. "O zaman para durumumuz iyi değildi. Türkiye'den, aileden yardım alıyorduk. Ali Şimşek, Hacı (soyadını hatırlayamıyorum) gibi işçilerin Türkiye'deki ailelerine bizimkilerden para gönderiliyor, onlar da karşılığını orada frank olarak bize veriyorlardı. Bunlar milliyetçi değillerdi ama bizim kaçak olduğumuzu ve kim olduğumuzu biliyorlardı. Başka Türkler de vardı ancak onlar bizim kaçak olduğumuzu bilmiyordu.

Gökçen dil kursuna, Selcen kreşe gidiyordu."

Çatlı'nın dindarlığı

"Bulunduğu ortamlarda eşim tarikata bile katıldı. Düzenli namazını kılıyordu. Fransa'da daha fazla dinine bağlı oldu. Ben de Fransa'ya gittiğimde öyle bir duyguya kapıldım. Özlemin getirdiği bir şey herhalde."

Bu konuda Gökçen Çatlı da bir ekleme yapıyor:

"1983 senesinde Fransa'nın Poitiers şehrinde yaşıyorduk. Babam orada İslam derneği kurdu. Ben de Kuran kurslarına gidiyordum."

Meral ve Gökçen Çatlı'nın ülkelerinden uzakta olmaları nedeniyle dine daha fazla bağlanmaları doğal olabilir.

Ama Abdullah Çatlı'nınki de acaba öyle miydi?

Çatlı'nın yakın temasta bulunduğu çevrelerde hızlı bir İslam'a kayış vardı.

Türkiye'deki Ülkücü hareketin, özellikle hapishanelerdeki Ülkücülerin 12 Eylül sonrası başlayan İslam'a yönelmeleri giderek yoğunlaşıyor ve kitleselleşiyordu. Muhsin Yazıcıoğlu gibi eski Ül-

kücü liderler, söylemlerinde İslam'a ağırlık veriyorlardı.

Bu gelişmeler Ülkücülerin Avrupa Türk Federasyonu'nu da derinden etkiledi. Ülkücülerin yeni örgütlenme alanları artık camiler, vakıflar, İslamî cemiyetler olmaya başladı.

Türkeş'in, Papa Suikastı nedeniyle Musa Serder Çelebi-Ali Batman ekibine tavır almasıyla başlayan gerginlik, giderek Türkçü-İslamcı çatışmasına dönüşüyordu.

Türk Federasyonu içinde aynı nedenlerle başlayan ayrılıklar ve bölünmeler, ekim 1987'de federasyondan ayrılan yetmiş derneğin "Türk-İslam Kültür Dernekleri Birliği"ni kurmalarına kadar sürdü.[80]

Biz yine konumuza dönecek olursak, Avrupa'daki bu gelişmeler; Ülkücülerin camiler, vakıflar ve derneklerde faaliyet göstermesi, Çatlı ekibi için ideolojiden başka "işlere" de yaradı.

Abdullah Çatlı'nın bir uyuşturucu randevusu için Zürich Camii'ni kullandığını yukarıda gördük.

İsviçre güvenlik yetkililerinin de ilginç bazı saptamaları vardı. 1983-1984 yılları arasında süren Mısır Koçanı Operasyonu'nun sonuç raporunu hazırlayan, İnterpol Uyuşturucu Madde Bölümü uzman dedektifi P. Buscheau şöyle diyor:

"Yaptığımız tahkikatlar neticesinde eroin ticaret şebekesinin Türk kökenli sağ siyasî görüşlü ve İslam dinine mensup kişilerden oluştuğu anlaşılmıştır. Uluslararası sahada aranan teröristler Çatlı, Çelik ve Şener esas eylemcilerdir. 1981'de İsviçre'de ortaya çıktılar ve dernek lokalleri ile camilerde, zaten iyi örgütlenmiş olan sağ görüşe sahip Türk kültür derneklerine bağlandılar. Aşırı dinci bu derneklerin içinde olanlar, kahraman olarak görüldüler ve kısa zamanda tüm rizikoyu üstlenebilecek saf kurbanlar buldular."

Bu örgütte Mehmet Şener'e düşen görevlerden biri ise bayağı "ilginç". Onu da Basel savcısı açıklıyor:

"Mehmet Şener'in görevi bariz olarak, kültür dernekleri ve camiler gibi Türk merkezlerinden örgüt için kurye, aracı, satıcı vb. işlerde kullanılan şahıslar bulmaktır."[81]

Bir trafik kazası daha

Çatlı'nın Avrupa günlerinde başından bir de trafik kazası geçti. Abdullah Çatlı'nın ilk trafik kazasını Nevşehir'de geçirdiğini

80. Avrupa'daki Ülkücüleri sarsan bu uzunca sürecin ayrıntıları için bkz: Fatih Güllapoğlu, *Tanksız Topsuz Harekât* ve Tanıl Bora/Kemal Can, *Devlet, Ocak, Dergâh*.

81. Basel Savcılığı'nın iddianamesi, s. 85.

belirtmiştik. Başka bir büyük trafik kazası da Poitiers-Paris yolunda başına geldi. Susurluk onun son kazasıydı.

1983 kışının başlarında, Fransa'da, Hacı adındaki bir tanıdıklarının Volkswagen kaplumbağa arabasıyla Poitiers'den Paris'e giderlerken geçiriyorlar bu kazayı. Arabayı kullanmakta olan Hacı, karşısına aniden bir TIR çıkınca direksiyon hâkimiyetini kaybediyor. Çarpışıp üç dört takla atıyorlar. Kimseye bir şey olmuyor. Ama Meral ve Gökçen Çatlı'nın bu olayda dikkat çektikleri nokta, Abdullah Çatlı'nın kaza sırasında elini arabanın direksiyonuna atıp kazayı önlemeye çalışması. Bu hareketini, iyi araba kullanmasının örneği olarak tekrarlıyorlar.

Meral Çatlı buradan Susurluk'a geçiyor:

"Oradaki refleksini ve korunma duygusunu Susurluk Kazası'nda da gösterdi. Susurluk Kazası'ndan sonraki bazı resimlerde görmüşsünüzdür. Ben de morgda gördüm. Bir kolu bükülü durumdaydı ve onu düzeltememişlerdi. Bu da kaza anında kendini sakınmaya çalıştığını gösteriyor."

Poitiers'deki Hacı adlı arkadaşları kazadan sonra bu arabayı Abdullah Çatlı'ya sattı.

Merkez İsviçre'ye kayıyor

Papa olayından sonra Bulgaristan'da işler zorlaşınca, yeraltı dünyasının yurtdışı merkezi Bulgaristan'dan yavaş yavaş İsviçre'ye kaymaya başladı. Zaten artık Türkiye'ye silah kaçakçılığı da yapılmadığından, mafyanın işleri uyuşturucuya yoğunlaştı.[82]

Çatlı ile Oral Çelik sık sık İsviçre'ye gidip geliyorlardı.

Zürich'te yakalanıp bırakılmalarından ders aldıkları için, İsviçre'ye "yeşil arazi sınırı" adı verilen ve gümrük denetimi olmayan yerlerden, gizlice girip çıkıyorlardı. Yapacakları "temaslar" için genellikle büyük kalabalıkların toplanacağı zamanları ve yerleri seçiyorlardı.

Bir keresinde Şeref Benli'nin İsviçre'nin Winterthur kentinde yapılan düğününe gittiler.

Çatlı, düğününe gittiği Şeref Benli'yle de Zürich Camii'nde tanışmıştı. Benli ise Abdullah Çatlı'yı "Hasan" adıyla tanıyordu.

Mehmet Şener'in arkadaşı olan Şeref Benli, uzun zamandır İsviçre'de yaşayan Ülkücülerdendi. Lentini adında bir İtalyan'la dö-

82. Nisan 1984'te İsviçre'nin Basel kentinde ortaya çıkarılan bir eroin kaçakçılığı olayında, Türkiye'de aralarında Dündar Kılıç ve Fahrettin Aslan'ın da bulunduğu geniş bir grup gözaltına alındı.

viz, hazır giyim gibi ortak işler yapıp, "dolandırıcılıktan" başını derde sokmuştu. Bu işlerde başarısızlığa uğramıştı ama uyuşturucudan iyi anlıyordu.

Çatlı ve Çelik düğünde, "güvenlik önlemi" olarak fotoğraf çektirmediler. İkisi de tiplerini değiştirmişlerdi. Oral Çelik estetik ameliyatıyla burnunu değiştirmiş, Çatlı sakal bırakmıştı.[83]

Grup genişliyor

Abdullah Çatlı ve Oral Çelik 1983 yılı başında Zürich'teki Ülkücü Kültür Derneği'nin bir kutlamasına gittiler.

Zürich'e, "Cemal" kod adındaki Nuri Aydın'ın kullandığı Fransa plakalı siyah Peugeot'yla yine "yeşil arazi sınırlarından" geçip geldiler.

Grup biraz daha genişlemişti. Mehmet Şener şartlı tahliyeyle hapisten yeni çıkmıştı.

Fuat Koçal ve Mehmet Bülbül adlarındaki kişiler de gruba katılmışlardı. Nevzat Bilecen'in Basel Savcılığı'na verdiği ifadede "çok tehlikeli kişiler" olarak nitelenen Fuat Koçal ve Mehmet Bülbül, Zürich'teki "Bülbül" adlı bir firmada çalışıyorlardı. Fuat Koçal, Mehmet Şener'in kayınpederiydi.

Bu buluşmada, Çatlı, Nevzat Bilecen'den bir kez daha Türkiye'ye gitmesini istedi. Hasan Hüseyin Şener'den bir parti daha eroin alıp getirmesi talimatını verdi.

Anlaşılan ilk partide gelen ve Bilecen'e "Atacağım" dediği 1 kilo eroinden memnun kalmıştı!

Türkiye'ye giden Bilecen, Hasan Hüseyin Şener'i bulamadı. Çünkü Hasan Hüseyin Şener, Ağca'nın kaçışına yardım etmek suçundan 1983 başında tutuklanmıştı. İsviçre'ye "eli boş" döndü. Bu gidişi için kendisine vaat edilen 30 bin İsviçre frangını da alamadı.

"Taze kesilmiş tavşan beyni"

Nevzat Bilecen ve Şeref Benli aileleri, nisan 1984'te Fransa'ya Çatlıları ziyarete gittiler. Poitires'de aileler ve çocukları kaynaştı.

Bilecenlerin kızının konuşma problemi vardı. Oral Çelik, Bilecen ailesinin bu sorununa kendince bir çare önerdi: onlara "taze

83. Meral Çatlı, estetik ameliyatından söz ederken bize şunları söyledi: "Kocamın gözü karaydı. Abdullah estetik yaptırmadı. Oral Çelik yaptırdı. Anestezi yaptırmadan, burnunu kıra kıra estetik yaptırdı."

kesilmiş bir tavşanın beyni" verdi. "Çocuk bunu yerse düzelir, konuşmaya başlar" dedi.[84]

İki aile de, Poitiers'den ayrılırken Oral Çelik'i yanlarına kılavuz alarak Paris'e gezmeye gittiler. Eiffel Kulesi'ni gezdiler. Kulenin üst katlarında bakım çalışması olduğu için ancak ikinci kata kadar çıkabildiler.

Meral Çatlı, Bilecen ve Benli ailesinin bu ziyaretinden sonra kocası ile Bilecen'in arasında bazı sorunlar çıktığını anlattı:

"Şeref Benli'yle iki aile olarak geldiler. Oral Çelik, Nevzat'a, Abdullah'ın bazı devlet sırlarını boşboğazlık olarak anlatmıştı. Bunu sonradan inkâr etti, 'Anlatmadım abi' dedi. Nevzat ile kocamın arası, Mehmet Şener'le yakalandıklarında Mehmet içeride kalıp Abdullah yirmi dört saat içinde serbest kalınca açıldı. Kocamı suçladı. Bu laflar üzerine kocamın tanıdıklarıyla da araları açıldı. Tabiî kocam sır tutan biri, bazı lafların Nevzat'ın ağzında olması kocama olan güveni de azalttı. Kocam buna çok sinirlendi. Zaten araları da o geliş-gidişten sonra açıldı."

Daha sonra aralarının açılacağı doğrudur. Hatta iş, Çatlı ve Çelik'in Nevzat Bilecen'i tehdit etmelerine kadar varır. Ama bu, eroin yüzünden olacaktır.

Ağca'dan yeni ifadeler

Dışarıda bütün bu gelişmeler olurken, içerdeki Mehmet Ali Ağca, hem konuşması hem konuşmaması için ağır baskılar altındaydı.

Tutuklanmasından sonraki ilk uzun ifadesini 1 mayıs 1982'de vermiş ve bir hafta boyunca, 100 sayfayı geçen itiraflarda bulunmuştu.

İpekçi cinayeti, hapisten kaçışı ve yurtdışına çıkışı, bu olaylarda Abdullah Çatlı, Oral Çelik, Abuzer Uğurlu ve Ömer Mersan'ın rollerini anlattı. Papa olayında ise silahı nasıl temin ettiğini ifade etti. Bekir Çelenk'ten Musa Serdar Çelebi aracılığıyla 3 milyon mark teklif aldığını söyledi.

Bu ifadelerden sonra tutuklanan Bekir Çelenk ve Musa Serdar Çelebi birbirlerini tanıdıklarını kabul etmekle birlikte iddiaları reddettiler.

84. Bu ilginç olay, eroin davasında hem Bilecen'in, hem de Benli'nin ifadelerinde birbirlerinden habersiz olarak tekrarlandı. Basel savcısı, bir eroin soruşturmasında böyle küçük bir ayrıntıyı iki sanığın birden hatırlamasını, ifadelerin doğruluğuna kanıt olarak gösterdi.

Dava sonuna kadar tam 128 değişik ve çelişkili ifade veren Ağca'ya "yalan makinesi" adı verildi, ama her seferinde gerçeğin bir kısmını da söylüyordu. Ağca'nın üzerinde ikili baskı vardı. Öncelikle Çatlı ve Çelik'in baskısı altındaydı. İpekçi davasında da Çatlı'nın talimatıyla sürekli çelişkili ifadeler verdiği hatırlanacak olursa, burada da aynı taktiğin uygulandığı söylenebilir. Çatlı, Bahçelievler Katliamı'nda Haluk Kırcı'ya da benzer bir taktik kullanmasını öğütlememiş miydi? Amaç yine zaman kazanmaksa, Ağca bu görevini layıkıyla yerine getirmişti.

Ağca'ya çok daha yoğun bir baskı ise Bulgar bağlantısını itiraf etmesi yolunda yapılıyordu.

Aynı konuda daha sonra, Abdullah Çatlı, Oral Çelik ve Yalçın Özbey'e de işbirliği teklifleri ve baskılar yapıldı. Bu yüzden üstünde biraz duralım: Ağca'nın cezasını çekmekte olduğu hücresine hemen hemen her gün "değişik" bir ziyaretçi geliyordu.

Hapishanenin papazı Peder Santini gün aşırı uğruyor, "doğruyu söylerse özel bir af elde edeceğini" telkin edip gidiyordu.

Kimler gelmiyordu ki? Savcı sık sık yokluyordu. Gladio'nun bir kolu olan Süper SİSMİ'nin şefi Santovito'nun yardımcısı General Musumeci, Santovito'dan sonra SİSMİ'nin başına gelen General Lugaresi'nin dezenformasyon şefi Albay Titta, CİA ajanı Pazienza.

Kimi af vaat ediyor, kimi para ve şöhret öneriyor, kimi Türkiye'ye iadeyle tehdit ediyor, kimi pasaport verip İtalya'dan kaçıracağını söylüyordu.

İtalyan mafyasının ölüm tehdidi

Ama Ağca'yı esas ikna eden, hücre komşusu iki mafya şefi Cutolo ile Pandico'nun şampanyalar ve pastalarla ziyaretine gelip, "Hücre cezan yakında doluyor, öteki mahkûmların yanına verildiğin zaman başına ne geleceğini kimse bilemez" biçiminde ima yollu tehditte bulunmaları oldu.

Ağca, Bulgarlar aleyhinde ifade vermeye razı olunca, KGB ve Bulgar gizli servisinin Roma'daki ajanlarıyla ilgili SİSMİ dosyaları hapishaneye getirildi. Fotoğrafları, adresleri, nasıl yaşadıkları vb. ayrıntılar ona ezberletildi. Ağca mahkemede üç yeni isim söyledi: Antonov, Ayvazov, Vasilev. Suikastı bunlarla birlikte nasıl gerçekleştirdiklerine dair ezberlediği senaryoyu anlattı.

Ama İtalyan gizli servisi senaryoda bazı hatalar yapmıştı. Ağca'ya Sergey Antonov'un oturduğu apartman dairesinin tarifini Peder Morlion vermişti. Yetmiş sekiz yaşındaki kıdemli bir CİA

ajanı ve suikast sırasında Roma'da CİA temsilcisi olan Peder Morlion, Antonov'la aynı apartmanda oturuyordu. Morlion'un evinde salonu iki odaya ayıran akordeon şeklinde bir kapı vardı ve bunun bütün dairelerde bulunduğunu sanıyordu. Oysa Antonov işe yaramaz bulduğu bu akordeon kapıyı kaldırıp atmıştı. Ağca'nın ilk yalanı burada ortaya çıktı. Ayvazov, suikast günü Roma'da olmadığını kanıtladı. Başka bazı ayrıntılar da çürütülünce senaryo çöktü. Bulgarlar aklandı. Ağca aleyhinde bir de adliyeyi yanıltmaktan dava açıldı.

Güç duruma düşen savcı Martella, bir zorlama daha yapınca Ağca artık gerçeği itiraf etti: turistlerin çektiği fotoğraftaki kaçan kişi, yani ikinci tetikçi Oral Çelik'ti.

Bulgar senaryosu çökünce, suikastın sorumluluğu Türk mafyası ile Ağca'nın üstüne kaldı. Bekir Çelenk'e emri kimin verdiği de bir sır olarak onunla birlikte mezara gitti. Papa'ya suikast davası, temmuz 1997'de tamamen kapandı.[85]

Yalçın Özbey yine sahnede

Geçtiğimiz bölümlerde adına sık sık rastladığımız, Abdi İpekçi cinayetinden sonra Ağca'ya para verdiği saptanan Yalçın Özbey, Almanya'nın Bochum kentinde işlettiği restoranda 16 kasım 1983'te tutuklandı.

Sahte pasaport ve belge düzenlemek ve ruhsatsız silah taşımakla suçlanıyordu. Suç kanıtlarıyla birlikte yakalanmıştı: iki adet sahte pasaport, bir konsolosluk mührü, Türkiye'deki çeşitli resmî kuruluşlara ait mühür ve sahte belgeler, 7,65'lik Unic marka bir tabanca!

İki ay tutuklu kaldıktan sonra, 19 ocak 1984'te serbest bırakılması işin içyüzünü bilmeyenleri şaşırtmıştı. Öyle ya, Türkiye'de hakkında gıyabî tutuklama kararı olan, Ağca'nın Abdi İpekçi'yi vurduğunu söylediği kişi, nasıl oluyor da Alman makamları tarafından serbest bırakılıyordu?

İşin aslı şuydu: Özbey, Alman polisiyle işbirliği yapmak koşu-

85. *Hürriyet*'te, 6 temmuz 1997'de çıkan Reha Erus'un haberi: "On altı yıldır sürmekte olan Papa'ya suikast soruşturması İtalyan Parlamento komisyonunun kararıyla sona erdi ve dosya kapatıldı. Komisyon 'Hiçbir sonuç çıkmadı bundan sonra da çıkmaz' görüşüyle, 13 mayıs 1981'den beri süren soruşturmanın kapatılmasını istedi. Savcı Antonio Marini, *Hürriyet*'e yaptığı açıklamada, 'Tam demirperdenin eski ajanlarını konuşturuyorduk. Ülkücü bağlantısını yakalamıştık. Karar bizim için sürpriz oldu. Birileri gerçek suçluların ortaya çıkmasını istemiyor' dedi. İtalyan basını ise bu ani kararda Vatikan'ın parmağı olabileceğini, 'Ağca'nın arkasında eski komünist ülkelerin bulunabileceğini' yazdı."

luyla serbest bırakılmıştı. Aksi takdirde yeniden tutuklanacaktı.

Yalçın Özbey işbirliği teklifini kabul etti. Kendisini görmek için Bochum'a gelen Papa davasının savcısı Martella'yla üç gün boyunca görüştü, önemli itiraflarda bulundu: Mehmet Ali Ağca, Papa Suikastı'na onun da katılmasını istemiş ama Özbey bunu reddetmişti. Oral Çelik, suikasttan sonra Bochum'a gelip onun evinde saklanmıştı. Yalçın Özbey, Martella'ya Abdi İpekçi ve Papa olayıyla ilgili olarak ne biliyorsa onları da ayrıca anlattı. Alman polisinin de bulunduğu bu görüşmelerde Yalçın Özbey, Abdullah Çatlı ve Oral Çelik ile Martella arasında aracılık yapmaya razı oldu.[86]

Çatlı'dan Sarp Kuray'a: "CİA ajanını kaçırın..."

İtalyan savcı ile Alman polisinin teklifi şuydu: Oral Çelik, Papa Suikastı'nda Bulgar bağlantısını açıklar ve Ağca'nın bu konudaki ifadelerini doğrularsa, 250 bin dolar alacaktı. Çelik hakkında çıkarılmış olan uluslararası gıyabî tutuklama kararı da kaldırılacaktı.

Yalçın Özbey, Abdullah Çatlı ve Oral Çelik'i birkaç aramadan sonra, Paris'in Avron Sokağı'ndaki örgüt evinde buldu. Mesajı aktardı. Çatlı ve Çelik teklifi kuşkuyla karşıladılar; "Biraz düşünelim" dediler. Özbey onları iki kez daha aradı. Her seferinde "Düşünüyoruz" cevabını aldı.

Çatlı ve Çelik "Düşünüyoruz" diyerek zaman kazanmaya çalışıyorlardı. Çünkü Yalçın Özbey'in bu pazarlığı kabul etmek için İtalyan savcıya neler anlattığını bilmiyorlardı. Kendilerine ihanet edip, tuzağa düşüreceğinden kuşkulanıyorlardı.

O tarihlerde Abdullah Çatlı'dan başka, Sarp Kuray, Paşa Güven gibi bazı sol örgüt liderleri de Paris'teydiler ve bu grupların militanlarından da uyuşturucu ticareti yaptıkları için tutuklananlar oluyordu.

Araştırmacı gazeteci Uğur Mumcu, 21 eylül 1985'te *Cumhuriyet*'te, "Çatlı Kim?" başlıklı yazısında bu konuya değindi:

86. Bu pazarlıkta başarı sağlayamayan Yalçın Özbey, tekrar tutuklandı ve temmuz 1997'ye kadar Almanya'da hapiste kaldı. Tahliye edildiği haberini yazmak, Yalçın Özbey'le 1984'te Bochum cezaevinde görüşme yapan Örsan Öymen'den on üç yıl sonra, oğlu Örsan Kunter Öymen'e kısmet oldu. Örsan Kunter Öymen, Türkiye'nin, Özbey'in iadesini istemediği haberini de yakaladı. ("İpekçi sanığını istemedik", *Milliyet*, 6 temmuz 1997.) Bu konuyla ilgili olarak, CHP İçel Milletvekili Fikri Sağlar, hükümete soru önergesi yöneltti. Bu soru önergesini, Mesut Yılmaz adına İçişleri Bakanı Murat Başesgioğlu, 19 eylül 1997 tarihinde yanıtladı. Başesgioğlu yanıtında, Yalçın Özbey ile Almanya'da bulunan "Emniyet irtibat görevlisi" Nail Aydın'ın 3-8 şubat 1995 tarihinde görüşmüş olduğunu belirtti. Ancak görüşmenin içeriği hakkında bilgi vermedi.

"Fransa'da, sol görüntülü 'Partizan' grubu uyuşturucu madde kaçakçılığı yaparken yakalanıyor. Avrupa'daki Ülkücü eylemcilerin uyuşturucu madde kaçakçılığına karıştıkları tek tek kanıtlanıyor.

Kim yurtdışında silahlı sağ veya sol örgüte girerse ister istemez uyuşturucu madde kaçakçılığı yapmak zorundadır. Bunun sağcılığı, solculuğu, ortacılığı yoktur. Sağ örgüt olmuş, sol örgüt olmuş, hiç fark etmez. Silaha verilecek para uyuşturucu madde kaçakçılığından gelmektedir."

Mehmet Eymür'ün de "Mafya ideoloji tanımaz" dediği kural işledi ve "Ülkücü" Çatlı, bir "sol örgütün" liderine haber gönderdi.

Gizli servisler tarafından Papa Suikastı'nın Bulgarların işi olduğunu söylemeye zorlanan Abdullah Çatlı, çocukluğundan beri "mücadele" ettiği sol örgütlerden birinin liderine başvurdu: Sarp Kuray'a![87]

Gazeteci Tuncay Özkan'dan okuyalım:

"O dönemlerde kendisi de Fransa'da saklanan sol örgüt lideri Sarp Kuray cezaevindeki bir arkadaşları kanalıyla Abdullah Çatlı'nın kendilerine haber yolladığını ve Papa Suikastı'nda Bulgar bağlantısı yolundaki iddiaları güçlendirmek için yalan ifade vermek üzere kendilerine baskı yapıldığını aktardığını söylemektedir. Kuray bununla ilgili olarak, 'Bize yolladığı haberde, kendisine bir CİA ajanının gelerek adı geçen Bulgar yetkililerle ilgili oda ve diğer detay ayrıntıları ezberleteceğini bildirdi. Durumlarının giderek kötüleştiğini aktardı. Bizden bu CİA ajanının kaçırılmasını istiyordu. Bunun imkânsızlığı kendisine aktarıldı' demektedir."[88]

Yalçın Özbey de Abdullah Çatlı ve Oral Çelik'e, Papa Suikastı'nda Bulgar bağlantısı yolunda ifade vermeleri için aracılık etmişti.

Çatlı'nın "kaçırılmasını istediği" bu CİA ajanının, Yalçın Özbey olmadığını kim bilebilir?

Arandığı Türkiye'ye tatile gitti

Çatlı ve arkadaşları için "serbest dolaşım", MİT'in ASALA konusunda kabul ettiği ve yerine getirmeye söz verdiği koşullardan biriydi.

87. Yıllar sonra Sarp Kuray ile Mehmet Eymür'ün yakın dost olduklarını görüyoruz. Ne zaman başladığı bilinmeyen bu dostluk, Eymür'ün, Birinci MİT raporundan sonra emekli olduğunda, Antalya'da kurduğu, Polar adlı buz fabrikasıyla ortaya çıktı. Fabrika, Sarp Kuray'ın ortağı Nasrullah Ayan'ın kız kardeşine satıldı. Eymür'ün, Kuray'ın ortak olduğu Trend Menkul Değerler'de 12 milyar parası olduğu iddia edildi.

88. *Bir Gizli Servisin Tarihi*, s. 217-218.

MİT bu sözünde durdu ve Abdullah Çatlı ve ailesi 1984'te Türkiye'ye "tatile" götürüldü.

Meral Çatlı, Susurluk Komisyonu'na verdiği ifadede şöyle diyor:

"O sırada Türkiye'yle temas kurdular, Türkiye'yle devamlı telefon görüşmeleri yapılıyordu. İstanbul'da devamlı birisiyle görüşüyordu. Resmî görevli olduğunu biliyorum; çünkü biz, 1984'te eşimle beraber Türkiye'ye bir haftalığına tatile geldik; çünkü o kişi karşıladı bizi. İsmi Mete'ydi (Metin Günyol'u kastediyor); soyismini bilmiyorum.

Bir hafta kaldık. Ailesiyle görüştü. Bir gece dışarı çıktı, bir konuşma, görüşme yapıldı –biz katılmadık– ve Abdullah'ın bize söylemiş olduğu, 'Annemi babamı göreyim diyerek beni çağırdılar' dedi; yani jestleri ve yine bizi yurtdışına göndermişlerdi."

Abdullah Çatlı, Türkiye'ye "tatile götürüldüğünde", Sıkıyönetim ve Emniyet tarafından aranmaktaydı!

Genelkurmay Başkanlığı'nın aralık 1981 tarihinde çıkardığı *Aranan Şahıslar* kitabının 2167'nci sayfasındaydı.

Genelkurmay Sıkıyönetim Koordinasyon Başkanlığı'nın 6 numaralı bildirisiyle "Yurda dön" çağrısında bulunulanlar listesinin 142'nci sırasındaydı.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Savcılığı, Abdullah Çatlı hakkında, biri 4 mart 1982, diğeri 14 mayıs 1984'te olmak üzere iki kez gıyabî tevkif müzekkeresi çıkarmıştı.

Oral Çelik'e de 1983'te Türkiye'de "tatil" yaptırılmıştı. Çelik bunu TBMM Susurluk Komisyonu'na şöyle anlattı:

"Biz gezerdik. İstediğimiz ülkeye giderdik. Türkiye'ye bir kez geldim, 1983'te. Ailemi falan, arkadaşlarımı görmek için geldim... İstihbaratın kontrolü altında geldim. Havaalanına geldim, beni aldılar havaalanından uçakla, öbür kapıdan çıktık. Harun Çelik ismiyle gelmedim. Ne isimle geldiğimi vermek istemiyorum."

Oral Çelik ne isimle geldiğini söylemiyor ama o sıralarda Avrupa'da gezerken Fransa'nın verdiği "Yaşar Öz" sahte öğrenci kimliğini kullanmaktadır. Yaşar Öz adı, Susurluk olayından sonra ön plana çıktı. Acaba Oral Çelik Türkiye'ye Yaşar Öz adıyla geldi de bu yüzden mi ne isimle geldiğini saklıyor?

3 kilogramlık ikinci "iş"

Çatlı çetesinden Fuat Koçal, 1984 yılı başında, İtalya'nın Venedik kentindeki bir Yugoslav'da 3 kilo eroin olduğunu öğrendi. Fuat Koçal ve Şeref Benli İtalya'ya gidip bu eroini pazarlamaya ça-

lıştılar ama başaramayıp İsviçre'ye döndüler.

Durumu Abdullah Çatlı'ya bildirdiler. Abdullah Çatlı ve Oral Çelik, bu konuyu görüşmek üzere şubat ayında Fransa-İsviçre sınırındaki Basel'e geldiler. Basel'de bir festival olması işlerine yaradı. Kalabalığa karışarak sınırı geçip Basel'e girdiler.

Burada Şeref Benli, Fuat Koçal ve Nevzat Bilecen'le birlikte İtalya'daki eroin için durum muhasebesi yaptılar. Çatlı, eroinin İsviçre'ye getirilip satılması talimatını verdi.

Şeref Benli eroini getirmek için nisan ayı başında İtalya'ya gitti. Eroini arabasının stepnesine sakladı ve İsviçre sınırındaki Como'ya kadar geldi. Ama buraya gelince, sınırı tek başına geçmeye cesaret edemedi. İsviçre'ye, Nevzat Bilecen'e telefon etti. Çok iyi İtalyanca bilen Bilecen'den gelip kendisine yardım etmesini istedi. Bilecen karısını ve çocuklarını da alarak Benli'nin beklemekte olduğu Como'ya gitti. Bir süpermarketin önünde buluşup arabaları değiştiler. Bilecen, karısı ve çocukları, Şeref Benli'nin stepnesinde eroin olan VW Golf'üne geçti. Benli de Bilecen'in Audi'sine.

Sınırı geçtikten sonra Bilecen içinde eroin olan yedek lastikle birlikte kendi arabasına geçti. Eroini götürüp Dulliken'deki evinin mahzenine sakladı. İki gün sonra Şeref Benli gelip eroinin iki kilosunu aldı, Zürich'e Fuat Koçal'a götürdü. Geri kalan 1 kilo Abdullah Çatlı, Oral Çelik ve Mehmet Şener'indi.

Şeref Benli ve Nevzat Bilecen kalan eroinin 250 gramını kendi hesaplarına satmaya karar vermişlerdi.

Ama Abdullah Çatlı, Bilecen'e Paris'ten telefon ederek geri kalan eroini de Fuat Koçal'a vermesini emretti. Bilecen de Çatlı'yı "Benli'nin haberi olmadan kimseye bir şey veremeyeceği" şeklinde yanıtladı. Bunun üzerine Çatlı kendisini tehdit ederek İsviçre'ye gelirse "fena yapacağını" söyledi.

Yahya Demirel'e Panama pasaportu

Abdullah Çatlı, bir süre sonra Nevzat Bilecen'e bir kez daha telefon ederek ilk kararını değiştirdiğini söyledi ve Fransa'ya Oral Çelik'e 200 gram eroin getirmesini emretti. İlk telefondaki tehditten bir hayli ürkmüş olan Bilecen, 50'şer gramlık paketlere böldüğü 200 gram eroini Fransa'nın Mulhouse kentine getirerek Oral Çelik'e teslim etti.

Ardından, mayıs ortalarında, bu kez Oral Çelik tek başına İsviçre'ye gitti. Nevzat Bilecen'i bulup onunla birlikte Basel'e giderek Fuat Koçal'a 300 gram eroin götürdü.

Oral Çelik, bu arada, Bilecen'e yeni bir uyuşturucu kuryeliği önerdi ve karşılığında 50 bin İsviçre frangı teklif etti. Bilecen bu teklifi reddetti. İki kez Türkiye'ye gittiğini, ikisinde de vaat edilen paralardan bir kuruş alamadığını söyledi. Bunun üzerine Oral Çelik, Bilecen'i tehdit etti. Basel Savcılığı iddianamesinde yazıldığına göre, "Kendilerine ihanet edenleri derilerini yüzerek cezalandırdıklarını" söyledi. Bu tehdit, aslında, Çelik'in Paris'te Bilecen'e ağzından kaçırdığı "Ermeni eylemleri"ni kimseye söylememesi için yapılmıştı.

Bilecen bu tehdidin kendisini çok korkuttuğunu, tutuklandıktan sonra İsviçreli uyuşturucu dedektifine ve savcıya da anlattı.

Oral Çelik'in bu İsviçre yolculuğunu sadece Bilecen'i görmek için değil, esas olarak o sırada İsviçre'nin Cenevre kentinde bulunan Yahya Demirel'le buluşmak için yaptığı söylenmektedir.

İddiaya göre, Basel'den sonra Nevzat Bilecen'le Cenevre'ye geçen Oral Çelik, Yahya Demirel'e sahte bir Panama pasaportu götürdü. Basel Savcılığı iddianamesinin 47'nci sayfasında şöyle deniyor:

"Bilecen'in not defterindeki 'Panama' ibaresi ile federal savcılığın merkez dairesinin raporu arasında şaşılacak bir uyuşma vardır; bundan Demirel diye birinin gerçekten Panama'yla ilişkilendirilebileceği ortaya çıkmaktadır."

İddia başka bazı kaynaklarca da yinelendi:

"Ertesi gün Nevzat Bilecen, Oral Çelik'i arabasıyla Cenevre'ye götürdü. Çelik, orada Petrocom firmasında buluştuğu Başbakan Demirel'in yeğenine bir Panama pasaportu verdi."[89]

Mısır Koçanı Operasyonu

Çok ilginç tesadüfler bir araya geldi ve Çatlı çetesinin İtalya'dan getirdiği 3 kilo eroinden İsviçre polisinin haberi oldu.

Şeref Benli, İtalya'dan çıkaramadıkları 3 kilo eroine müşteri ararken, eski ortağı İtalyan Guido Lentini'den de yardım istedi. Lentini, dolandırdığı Roberto Vock adlı İsviçreli'ye tazminat borcunu ödeyememişti. Bunu duyar duymaz, alacaklısı Roberto Vock'a gidip üç kilo eroin pazarlarsa, oradan kazanacağıyla ona olan borcunu fazlasıyla ödeyeceğini söyledi. Roberto Vock da durumu hemen polise haber verdi.

İhbarı alan uyuşturucu madde uzmanı dedektifi P. Buscheau, bu eroini ele geçirmek için "Mısır Koçanı Operasyonu" adını ver-

89. Jean-Marie Stoerkel, *Saint-Pierre'in Kurtları*, s. 241.

diği planı uygulamaya koyduğunda, nasıl bir örgütle karşı karşıya olduğunu bilmiyordu.

Plan basitti: Vock, eroinden bir miktar numune isteyecekti. Randevu yerine alıcı kılığında gidecek olan bir polis de satıcılara suçüstü yapacaktı.

Müşterinin numune istediği haberi, Roberto Vock'tan, Guido Lentini'ye, ondan da Şeref Benli'ye gitti. Benli, Nevzat Bilecen'den 250 gramlık numune istedi. Benli'nin kendi paylarına düşen 250 gram için alıcı bulduğunu sanıp sevinen Bilecen, istenen eroini hemen verdi.

14 haziran 1984 günü 250 gramlık eroinle randevuya tek başına giden Şeref Benli, Johann Maier adlı polis memuru tarafından suçüstü yakalandı.

Uzman Dedektif Buscheau'nun nihaî raporunda örgüt üyeleri şöyle saptanıyordu:

Hasan Hüseyin Şener: İstanbul'dan;

Abdullah Çatlı: 25.4.1956 doğumlu, "Hasan" kod isimli;

Oral Çelik: 1959 doğumlu, "Atilla" kod isimli;

Nuri Aydın: 1.3.1943 doğumlu, "Cemal" kod isimli;

Mehmet Şener: 3.2.1956 doğumlu, "Ali" kod isimli, halen tutuklu;

Mehmet Bülbül: 1.7.1947 doğumlu;

Fuat Koçal: 1.4.1944 doğumlu, halen tutuklu;

Şeref Benli: 5.1.1960 doğumlu, halen tutuklu;

Nevzat Bilecen: 3.4.1950 doğumlu, halen tutuklu;

Necmettin Sönmezcan: 2.4.1953 doğumlu, halen tutuklu;

Guido Lentini: 16.6.1934 doğumlu, halen tutuklu.

MİT'in iddialarını çürüten ifade

Örgüte sonradan katılmış olan Yusuf Çopuroğlu, Şeref Benli'nin tutuklandığını öğrenir öğrenmez Abdullah Çatlı'ya telefon edip haber verdi.

2 temmuzda da Nevzat Bilecen tutuklandı.

Tutuklandıktan bir buçuk ay sonra Basel savcısına MİT ajanı olduğunu, bu örgüt adına faaliyette bulunduğunu ve görevinin Çatlı, Şener ve Çelik'i izlemek olduğunu belirtti.

Bunun üzerine durumun "hassas" olduğunu fark eden Basel Savcılığı, sorgulamaya Türk makamlarının da katılması gerektiğine karar verdi. İsviçre İnterpolü'nün başvurusu üzerine, Ankara İnterpolü'nün Uyuşturucu Madde Bölümü'nden bir görevli Ba-

sel'e geldi. 29-30 ağustos tarihlerinde Bilecen'i her konuda çok ayrıntılı bir biçimde sorguladı. Sorgulama ses alma kasetlerine kaydedildi, Türkçe tutulan tutanak Bilecen'e de imzalatıldı ve Almanca'ya çevrildi.

Bilecen ifadesinin daha başında açık ve net olarak şunu söyledi:

"Kendisi, Abdullah Çatlı, Mehmet Şener ve Oral Çelik'i, bunların siyasî faaliyetlerinin yanı sıra, uyuşturucu ticaretiyle de uğraştıklarının da Türkiye'de bilinmesinden dolayı, takip etmekle görevliydi."[90]

Bu açıklama, MİT tarafından hiçbir zaman yalanlanmadı.

Demek ki MİT, kendi ajanı olan Nevzat Bilecen'e, Abdullah Çatlı tarafından Türkiye'den uyuşturucu getirmesi teklif edildiği andan itibaren durumu biliyordu. Veya Çatlı ve arkadaşlarına ödeme, Türkiye'den uyuşturucu olarak geliyordu.

Çatlı ve Çelik 22 şubat 1982'de Zürich polisince tutuklanıp serbest bırakıldıklarında da, MİT hiçbir makamı durumdan haberdar etmedi.

Yani MİT, Türkiye'de çeşitli cinayetlerden aranan, Papa Suikastı'nda birinci dereceden sorumlulukları olan bu kişilerin oluşturdukları uyuşturucu çetesine ve eroin ticareti yapmasına göz yumdu.

Ne uğruna? Bu çeteyi "devlet adına" kullanmak uğruna.

MİT yetkililerinin, "Uyuşturucuya bulaştıklarını öğrenince onları kullanmaktan vazgeçtik" iddiası, bu belgeler karşısında geçerliliğini yitiriyor.

Basel savcısının iddianamesi, Susurluk Komisyonu'na İşçi Partisi Genel Başkanı Doğu Perinçek tarafından raporun yazımı sırasında verildi. Ama "çevirisi yetişmediği" gerekçesiyle, rapora dahil edilmedi.

DSP Milletvekili Sema Pişkinsüt, Genel Kurul'da bu konuyu dile getirdi. Bu konuşmadan sonra bile MİT'in olaydaki sorumluluğuyla ilgili hiçbir açıklama veya işlem yapılmadı. İddianamenin Almanca aslı ve Türkçe çevirisi, gerçekleri kanıtlayan bir belge olarak komisyon dosyaları arasında, TBMM arşivinde durmaktadır.

Poitiers'den Paris'e kaçış

Çatlı ailesinin Poitiers'de geçirdiği mutlu günler, o "uğursuz" telefonun gelmesiyle yerini endişeye bıraktı.

90. Basel Savcılığı'nın iddianamesi, s. 48.

Şeref Benli ve Nevzat Bilecen'in tutuklanma haberleri Çatlı'yı tedirgin etmişti. Benli ve Bilecen'in cep defterlerinden Çatlı ve Çelik'in Fransa'nın Poitiers, Mulhouse, Colmar, Montbéliard ve Paris'teki telefon numaraları çıkmıştı.

İsviçre Savcılığı, 16 eylülde Abdullah Çatlı ve Oral Çelik hakkında uluslararası tutuklama kararı çıkardı.

Ardından, 17 eylülde Mehmet Şener ve Fuat Koçal'ın tutuklandıkları haberi geldi.[91]

Abdullah Çatlı, ailesi ve Oral Çelik Poitiers'i alelacele terk ettiler.

Oral Çelik, komisyona verdiği ifadede, bu kaçışta, aldıkları başka bir telefonun etkili olduğunu söyledi:

"Biz o zaman Fransa'dayız. Türkiye'deki yetkili, mesela o büronun en yetkili adamı bize telefon ediyor, diyor ki: 'Bulunduğunuz yerden hemen ayrılın.' Üstelik biz o zaman aynı evde kalıyoruz. Abdullah Çatlı da aynı evde kalıyor, ben de. Sakın diyorlar, adresiniz tespit edildi, şeyden ayrılın. Ayrılıyoruz biz..."

Gökçen ve Meral Çatlı, bu kaçışı bize şöyle anlattılar:

Gökçen Çatlı: "Bir gece yine her şeyi apar topar topladık ve Poitiers'den kaçıp Paris'e gittik, çünkü tehlike altındaydık."

Meral Çatlı: "Poitiers'de bir yıl kaldıktan sonra bir gece Oral Çelik'le birkaç kişi eve geldiler. Et kızartacaklardı. O sırada telefon geldi. Türkçe olarak, 'Ev basılacak evden çıkın' dendi. 'Yenge de çıkarsa, mutfakta kızartılmış etler, çay demlenmiş, kaçtığımız anlaşılır' dediler ve biz kaldık, onlar çıktılar. Abdullah Paris'e geçti.

Onlardan birkaç dakika sonra ben de evden çıkıp o tanıdığımız Türk ailesinin evinde kaldım. Polisler geldi mi bilmiyorum. Daha sonra ben çocuklarla arkadan Paris'e gittim."

Eşi ve çocukları Paris'e geldiğinde Abdullah Çatlı, Bahçelievler Katliamı'ndan aranan Mahmut Korkmaz'ın Saint-Lazare semtindeki evinde geçici olarak kalıyordu. Sonra hep birlikte birkaç ev değiştirdiler.

Gökçen Çatlı değiştirdikleri bu evlere "fareli ev, kıllı ev, bekâr evi" gibi isimler takmıştı.

Sonunda, Paris'in Marie de Clichy semtinde, Victor Hugo Cad-

91. Daha önce 22 şubat 1982'de tutuklanan Mehmet Şener, 1983 başında serbest bırakılmıştı. Türkiye iadesini istedi. Şener "Kürt" olduğu ve Türkiye'ye dönerse öldürüleceği gerekçesiyle iadenin reddini talep etti. İsviçre adlî makamları, 22 mart 1983'te Türkiye'nin iade talebini reddetti. Şener, 17 eylül 1983'te, 3 kg eroin olayından tekrar tutuklandı. Geçen bölümde sözünü ettiğimiz gazetecilerle sohbet bu ikinci tutukluluğu sırasında oldu. Mehmet Şener, cezasının bitiminden sonra Zürich'te bir market açtı. Halen aynı işi yapıyor.

desi'ndeki bir apartmanın yedinci katındaki daireye yerleştiler. Bu evde telefonları yoktu. Evin altındaki telefon kulübesinden jetonla telefon ediyorlardı. Onları arayacak olanlar da belli saatlerde o kulübeden arıyorlardı.

Hasan Kurtoğlu kimliği deşifre olmuştu. Abdullah Çatlı'nın yeni bir isimle yeni bir pasaport bulması gerekiyordu. Altan ve Serap Güler adına evlenme cüzdanları ve pasaportları vardı ama bunları kullanmıyorlardı. Meral Çatlı'nın anlatımına göre, bu kimlikleri onlara "Mete Bey" vermişti ve yeni bir kimlik bulunana kadar bu kimliği kullanmamak için uyarılmışlardı: "Abdullah'a, kullandığı sahte kimlikleri bırakması söylendi."

Çatlı'nın tutuklanması

Abdullah Çatlı, 24 ekim günü Müfit Levent adındaki arkadaşıyla birlikte, bir Nijeryalı'nın Paris'in 19'uncu bölgesinde, Ardennes Sokağı'ndaki evine gitti. Çatlı'nın taşıdığı siyah bond çantada 455 gram eroin vardı.

Adını vermeyen bir kişi polise telefon etmiş ve bu adreste uyuşturucu kaçakçılarının buluşacağını söylemişti. Abdullah Çatlı ve Müfit Levent'in Nijeryalı'nın evinde bulunduğu sırada baskın yapan polis, eroini buldu ve üçünü de tutukladı.

Meral Çatlı, eşinin Nijeryalı'nın evine pasaport almaya gittiği ve orada bir komploya getirildiği kanısındaydı:

"Bize dediler, dokuz buçukta telefon kulübesinde olacaksınız. Eşimle ben, evin altında telefon kulübesi vardı, indiğimizde devamlı eşimin görüştüğü İstanbul'dan yetkili birisi 'Yarın sabah şu adrese gideceksiniz ve buradan yeni pasaportlarınızı alacaksınız' dedi. O, Mete dediğimiz ağabeyimiz.

Müfit Levent'le birlikte bir zenciden pasaport almaya gittiler. Kapı ziline basıyorlar. Kapıyı zenci açıyor, açar açmaz polisler Abdullah ve Müfit'i içeri tıkıyorlar apar topar. Orada yakalandılar. Zencinin evinde arama yapılıyor. Şifreli bir bond çantada eroin çıkıyor. Abdullah sonradan bana, 'Elleriyle koymuş gibi buldular' demişti."

Aynı komplo iddiasını, Oral Çelik de Susurluk Komisyonu'na "kendi üslubuyla" anlattı:

"Çatlı eroin işiyle uğraşsa, böyle uğraşmayız yani, bu adamların dediği gibi uğraşmayız. Gidip de adam, 100 gram eroin eline alıp da birine götürmez... 10 ton yüklerdik biz; istersek biz yükleriz; ama karışmıyoruz yani."

Ancak Fransız polisi aynı kanıda değildi. Paris Emniyet Müdürlüğü Narkotik Bölüm Müdürü H. Delaneuville, raporunda, "Abdullah Çatlı'da milletlerarası bir kaçakçılık şebekesi tarafından silah alımında kullanılacağı tespit edilen 455 gram saf eroin ele geçirildi" demekteydi. Durum, Oral Çelik'in küçültmeye çalıştığı gibi değildi. Çünkü Çatlı, Fransa'da da, İsviçre'de de "örgütlü uyuşturucu kaçakçılığı" suçundan ceza alacaktı.

Konsolosluk mühürleri, Ankara Emniyeti'nin pasaportları

Polis, tutukladığı Abdullah Çatlı'nın üzerindeki kâğıtlardan evinin adresini tespit etti ve iki gün sonra Çatlı'yı evine götürüp arama yaptı. Bu aramayı Çatlı'nın kızı ve eşi şöyle anlatıyorlar:

Gökçen Çatlı: "Taşındığımızın yirmi ikinci gününde babam iki gün eve gelmedi, geldiğinde ise yanında üç polis vardı. Babam ellerinden ve ayaklarından kelepçeliydi. Evimizi darmadağın ettiler, fotoğraf makinesini ve annemin tek değerli yüzüğünü çalıp gittiler."

Meral Çatlı: "Üç gün gelmeyince çok merak etmiştim. Arkadaşlara soruyorduk, bana devamlı 'Yakında dönecek' diyorlar. Halbuki Abdullah o sırada poliste sorguda. Polis adres göstermesini istemiş ama kâğıtları yemiş. Polis evini sorduğunda birkaç arkadaşının evine götürmüş, 'buralarda kalıyorum' diye, kayıt ettirilmeden önce doktor raporu gerekir. Abdullah'ın cebinde doktorların verdiği o raporlar var. O raporlarda ev adresi yazılı. Abdullah o raporu yemeyi unutmuş, aslında orada ev adresinin yazılı olacağını düşünmemiş.

Bir sabah evimizin kapısı anahtarlarla zorlandı. Delikten baktım, deliği elleriyle kapatmışlardı. İkinci kez baktığımda Abdullah'ı gördüm, tam kızıp, 'Sen neredesin?' dedim ki, polisleri gördüm. Polisler içeri girdiler. Abdullah'ın elleri ve ayakları zincirlenmişti.

Polisler evde arama yaptılar, iki pasaport ve Abdullah'ın silahını buldular, bunları bir valize koydular."

Fransız polisinin tuttuğu tutanağa göre evde bulunanlar, Meral Hanım'ın anlattıklarından fazlaydı. Polisler, çocukların odasında ve yataklarının altında şunları buldular: üç kutu matbaacılıkta kullanılan hurufat; bir tarih damgası; bir fotoğraf makinesi ve Stuttgart, Zürich ve Paris Türk konsolosluklarının damgaları!

1980 öncesinde kaçak Ülkücülere pasaport sağlamak için Nevşehir Emniyeti gibi çalışan Abdullah Çatlı, anlaşılan Avru-

pa'ya çıktıktan sonra da Türk konsoloslukları gibi pasaport vermeye başlamıştı!

Evin başka yerlerinde bulunanlar ise şunlardı: Hasan Kurtoğlu adına Fransa'da oturma kartı; Zürich polisinin 22 şubat 1982'de Abdullah Çatlı adına verdiği tanıtma kartı ve mekanizması değiştirilmiş bir Walther tabanca.

Evde bulunan diğer iki pasaport ise, Meral Çatlı'nın "Mete Bey"in verdiğini ve "kullanılmaması için uyardığını" söylediği pasaportlardı: Ankara Emniyet Müdürlüğü'nce 15 ocak 1984'te Altan Gürel adına verilmiş bir pasaport ile yine Ankara Emniyet Müdürlüğü'nce 3 şubat 1984 tarihinde, Altan Gürel'in eşi olarak gözüken Seval Gürel adına verilmiş bir pasaport.[92]

Çatlı'nın tutuklandığı basından öğreniliyor

Çatlı'nın Fransa'da tutuklanmasının üzerinden beş ay geçmiştir, ama Türk Dışişleri'nin bundan henüz haberi yoktur!

Dışişleri daha hâlâ, Abdullah Çatlı'nın 2 şubat 1982'de Zürich'te yakalanıp serbest bırakılması olayıyla ilgili yazışmaları sürdürmektedir!

Dışişleri Bakanlığı'nın 13 mart 1985 tarihinde Ankara Sıkıyönetim Askerî Savcılığı'na gönderdiği, KKVS-I/5-I-18-202 sayılı yazıda şunlar yazmaktadır:

"Bu konuda İngiltere güvenlik yetkililerince sanığın Zürich'te tutuklandığının İnterpol'den edinilen bilgilere atfen belirtilmesi üzerine Bern Büyükelçiliğimiz'ce temasa geçilen İsviçre Adalet ve Polis Bakanlığı yetkilileri, Abdullah Çatlı'nın mevcut dosyasında Mehmet Saral adına düzenlenmiş bir pasaportun mevcut olmadığını bildirmişlerdir.

"Yetkililer, Abdullah Çatlı'nın, Oral Çelik ve Mehmet Şener de dahil yedi Türk vatandaşının karıştığı uyuşturucu madde kaçakçılığı nedeniyle arandığını ifade etmişlerdir."

Tarihi lütfen bir daha okuyun: 13 mart 1985!

Zürich olayının üstünden üç yıl geçmiş, Çatlı iki kez kimlik değiştirmiş, uyuşturucu ticaretini ilerletmiş, ASALA işlerine girmiş çıkmış, karısını, çocuklarını Fransa'ya getirmiş, ailecek Türkiye'ye "tatile" gitmiş gelmiş. Dışişleri hâlâ Çatlı'nın 1982'de kullandığı Mehmet Saral pasaportunu arıyor!

Hatırlayacak olursanız, Mehmet Saral adına düzenlenen o pa-

92. Meral Çatlı'nın anlatımında, soyadı "Güler" olarak geçmekle birlikte, resmî yazılarda "Gürel" olarak kaydediliyor.

saport, Zürich Başkonsolosluğu'ndan verilmiş gözüküyordu. Dışişleri Mehmet Saral pasaportunu araya dursun, aradan geçen üç yıl içinde Çatlı işleri büyütmüş; Zürich'in yanında, Stuttgart ve Paris başkonsolosluklarının mühürlerini de kullanır olmuş!

Çatlı beş aydır Paris'in La Santé Cezaevi'nde yatıyor, Dışişleri ise Sıkıyönetim'e, Çatlı'nın İsviçre makamlarınca arandığını yazıyor! Abdullah Çatlı'nın iadesiyle ilgili yazışma trafiği, Çatlı'nın Fransa'da tutuklandığı haberinin basında yer almasından sonra yeniden hareketlendi.

Neyse ki Adalet Bakanlığı'nda gazete okuyanlar vardı!

4 mart 1985'te, Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü'nden Sıkıyönetim'e "Abdullah Çatlı" konulu bir yazı gönderildi:

"... Adı geçenin Fransa'nın Paris şehrinde eroinle yakalandığı hususunda *Tercüman* gazetesinin 26 şubat 1985 günlü nüshasının 1. ve 10. sayfalarında neşrolunan haber dolayısıyla, ülkemiz ile Fransa arasında suçluların iadesi konusunda akdedilmiş bir sözleşme bulunmamakla birlikte, uluslararası teamülî hukuk kuralları çerçevesinde, Fransa'dan iadesinin istenilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir..."

Adalet Bakanlığı'nın bu uyarısı üzerine harekete geçen Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Savcılığı, 15 mart 1985 tarihinde yazdığı bir yazıyla Fransa'dan Abdullah Çatlı'nın iadesini istedi.

Dışişleri de nihayet durumu fark etti ve 25 mayıs 1985'te Adalet Bakanlığı'na yazdığı yazıyla Abdullah Çatlı'nın yakalandığını doğruladı. Bu yazıda, Çatlı'nın uyuşturucu-silah kaçakçılığı yapmak üzere şebeke kurmakla suçlandığı belirtildi. Çatlı'nın üzerinde ve evinde çıkanların listesi verildi.

Fransız İnterpolü Türk İnterpolü'ne, 29 mayıs 1985'te Çatlı'nın parmak izi örneklerini ve "Hasan Kurtoğlu" sahte kimliğindeki bilgileri gönderdi.

Ama Fransa, Türkiye'nin Abdullah Çatlı'nın iadesi talebini reddetti.

Ret kararı, 11 temmuz 1985'te, Türkiye'nin Paris Büyükelçiliği'ne bildirildi.

La Santé Cezaevi

Meral Çatlı, eşinin hapse girmesinden sonraki yaşantılarını da şöyle anlatıyor:

"Giderken polisler ne kadar param olduğunu sordular, '3 bin frangım var' dedim. 'Bu parayla ülkeyi terk et' dediler. Giderler-

ken Abdullah da koridorda 'Gideceksin' dedi. Ben de ona 'Gitmeyeceğim' dedim.

Yine telefon kulübesine indiğimde, İstanbul'daki ağabeyimiz beni aradı, Mete Ağabey dediğimiz kimse, 'Meral Hanım sizin Fransa'da kalmanız gerekiyor, çünkü eşinizle irtibat kuracak kimse sizsiniz' dedi. Mete dediğimiz kişi bana 2 bin Fransız frangı verdi. Eşim Paris'teki La Santé Cezaevi'ndeydi. Tutuklanmasından bir ay sonra, bir arkadaşıyla mektup gönderdi. Götürülürken söylediğinin tersine 'kalmamı' söylüyordu. Mahkemesi bir buçuk-iki yıl sürdü.

Türkiye'den yardım geliyordu. Ali adında bir Türk'ten alıyorduk. Ali Ülkücü'ydü. (Şu anda otuz sekiz yaşında. Sadece kod adını verebilirim.) Ali hep geziyordu, Hollanda veya İsviçre'ye gidip parayı alıyordu, ayda bir Paris'e gelip bir iki gece kalıyor, bana parayı teslim edip gidiyordu. İşçiydi.

Fransa'dan iltica talebim kabul edilmedi ama beni Türkiye'ye de iade etmediler. Üç aylık geçici vizeler verdiler. Fransız makamları kocamı önceleri Hasan Kurtoğlu kimliğiyle tanıyorlardı ama daha sonra Abdullah Çatlı olduğunu biliyorlardı.

Cezaevinde DPS olarak özel muamele görüyordu. Diğer mahkûmları sadece havalandırmada, bahçeye çıktıklarında görüyordu. Cezaevinde iş yapması bile yasaktı. Bu yüzden çok sıkıntı çekti.[93]

Sekiz ay tek kişilik hücrede kaldıktan sonra üç kişilik odaya alındı. Fransız *Le Figaro* gazetesine abone oldu, onu okuyordu. Sonraki yıllarda belinde o hapisten kalma romatizma ve siyatik ağrıları oluştu.

Haftada üç gün ziyaret vardı. Pazartesi, çarşamba, cuma. Bazen cuma yerine cumartesi de gidebiliyorduk. Ziyaret günleri bir işkence gibi geçiyordu. Tüm bir günü alıyordu. Metroyla La Santé'ye gidiş bir buçuk-iki saat sürüyordu. Önce dış kapıda bekleniyor. Herkese bir bekleme numarası veriliyor ve ismi okunanlar on beşer kişi olarak içeri alınıyor. Ondan sonra içerde yine numaralar veriliyor ve orada bekleme başlıyor. Çok sonra, bir buçuk yıl sonra 1986'da ayda bir açık görüş verdiler.

Hatırlarsanız La Santé'den bir mahkûm helikopterle kaçırılmıştı, helikopter hapishanenin avlusuna indirilmişti. Aynı şeyi Abdullah için yapmayı düşünmüştük ama o kabul etmedi. Eğer

93. Çatlı, hem "örgütlü uyuşturucu kaçakçılığı" sanığı olduğundan, hem de Fransız makamları tarafından "uluslararası terörist" olarak görüldüğünden, "özel işleme tabi tutuklu" olarak hücrede kalıyordu. Duruşmalara da son derece sıkı güvenlik önlemleri altında götürülüyordu.

isteseydi aralarında Samet Aslan'ın da olduğu bir grup Ülkücü arkadaş ile onu aynı yöntemle kaçıracaktık.

Orada sadece bir Türk'le kavga etme olayı oldu. Bu Türk'ün domuz eti yemesinden ve ramazan ayında sigara içmesinden çıkmış kavga. Bunun üzerine bir günlük hücre cezası aldı."

Memlekete mektuplar

Abdullah Çatlı Paris'te hapisteyken, polisler Nevşehir'deki baba evini sık sık ziyaret ediyorlardı. Sivil mahkemelerin verdikleri görevsizlik kararlarını götürüyorlar, adresinde bulunamadığı için tebliğ edemiyorlardı. Bu kararlar, "ilan masrafı, Çatlı'dan alınmak üzere" *Resmî Gazete*'de yayımlanıyordu.

Baba Ahmet Çatlı, Abdullah'ın yurtdışında uyuşturucuyla yakalanıp cezaevine konduğu 1984 yılında felç oldu. İşlerini tasfiye etti. Zamanla çeşitli nedenlerle tahliye olan Nevşehirli Ülkücüler, "işadamı" olarak ortaya çıkıyorlardı. Ama aralarından bir tek Mehmet Dörtmez vefalı çıktı, zaman zaman Ahmet Çatlı'yla ilgilendi.

Çatlı, La Santé Cezaevi'nden Nevşehir'e sık sık mektup yazıyordu. Ablalarına, eniştelerine, kardeşi Zeki'ye...

Mektuplarında yazdığı konular genellikle aynıydı:

"Savcı kasıtlı olarak bizi bırakmıyor.

Yurtdışına çıkmaya mecburdum, arkadaşlarımın hemen hepsine işkence yaptılar, hepsi işlemedikleri suçları kabul etmek zorunda kaldılar.

İkinci cezaevi müdürü horozluk taslıyor.

Rahatım, atölyeye geçtim, maden işleri bölümünde çalışıyorum..."

"Tanık" Abdullah Çatlı

Meral Çatlı'nın da söylediği gibi Fransız makamları Abdullah Çatlı'yı önceleri "Hasan Kurtoğlu" olarak biliyorlardı. Gerçek kimliği, İtlayan savcı Marini'nin Paris'e gelip La Santé Cezaevi'nde onu ziyaret etmesiyle ortaya çıktı.

Savcı, Abdullah Çatlı'ya Papa olayından suçlanmayacağına, sadece "tanık" olarak dinleneceğine garanti vererek gerçek kimliğini söylemeye ikna etti:

"Paris Merkez Cezaevi'nde adını Fransızlara Feridun Akkuzu veya Hasan Kurtoğlu diye yutturmaya çalışan kişi Abdullah Çatlı çıktı. O zaman da gene ben cezaevinde ona 'Sen Abdullah Çat-

lı'sın' derken, o bana 'Hayır' diyordu. Ama sonunda kendisi için tehlike olmadığına inanınca doğruyu söyledi."[94]

Abdullah Çatlı, Papa Suikastı davasının 16 eylül 1985 günü yapılan duruşması için İtalya'ya götürüldü. Mahkemeye "tanık" sıfatıyla çıkarıldı. Kendinden çok emin bir havada söylemek istediği kadarını söyledi:

"Ağca'ya Bulgaristan'a gitmesini sağlayan sahte pasaportu ben verdim. Pasaportu, memleketten dostum olan bir komiser sağladı.

Oral Çelik'in isteği üzerine Ağca'yı yirmi gün evimde gizledim.

Abuzer Uğurlu Bulgaristan'daki bir Türk'e, Ağca'ya 2 000 mark vermesini söylemişti.

Ağca yalan söylüyor. Benim Türk mafyası kurmak gibi bir düşüncem yoktu.

Papa'yı Ağca vurdu. Suikast anında Oral Çelik benim evimdeydi. Ağca Roma'dan kaçmayı başarsaydı, onu Viyana'daki evimde gizlerdim.

Ağca'nın cezaevinden kaçmasını sağ eğilimli bir gardiyan sağladı. Bu iş için ufak bir rüşvet yetti.

İtalyan makamları iade edilmeyeceğine söz verirse, Oral Çelik'i teslim olmaya ikna edebilirim sanıyorum.

Musa Serdar Çelebi'nin yardımcısı Ali Batman bana telefon edip 'Ağca Bulgar ajanı olabilir mi?' diye sordu."[95]

Roma Mahkemesi'nde Ülkücü kavgası

Çatlı'nın söyleyecekleri bitince yüzleştirmeye geçildi.

Duruşma salonuna alınan Yalçın Özbey Abdullah Çatlı'nın soluna, Mehmet Ali Ağca sağına oturtuldu. Çatlı'nın her ikisi üzerinde de "büyük Reis" etkisinin olduğu ve ötekilerin ondan korktukları gözleniyordu.

Bundan sonra salonda neler olduğunu, duruşmayı izlemiş olan Fransız gazeteci Jean-Marie Stoerkel'den özetleyerek aktaralım:

"Mahkeme Başkanı Santipiachi, ikinci tetikçinin San Pietro Meydanı'ndan kaçarken Amerikalı turist Newton tarafından çekilen fotoğrafını çıkardı ve üçüne de gösterdi.

– Bu Çelik değil! dedi Çatlı hiç düşünmeden.

– O Çelik! Çatlı ne isterse söylesin!.. diye bağırdı Ağca, mahkemeyi tanık tutarak.

Herkesin gözü Özbey'in üzerindeydi. İlk sorgusunda Oral Çelik'i

94. Savcı Marini'nin *Tempo* dergisinin sorularına yanıtları. (*Tempo*, 5 mayıs 1991.)

95. *Cumhuriyet*, 27 eylül 1985.

kesinlikle teşhis etmişti. Ne diyeceğini tamamen şaşırmış vaziyetteki Özbey sanki ilk kez görüyormuş gibi fotoğrafa bakıyordu. Boğazını temizledi, öksürdü ve mahkeme başkanına bir şeyler fısıldadı.

Özbey'in fısıldadığı yanıtı Mahkeme Başkanı Santipiachi yüksek sesle kâtibe yazdırdı:

– 'Fotoğraftaki kişi Çelik'tir, ama sadece yüzde yetmiş eminim' diyor.

Sessizlik.

Ağca, Çatlı'nın kartal gibi bakışlarına karşı koymayı başarabildi ve mahkemeye hitaben yeniden konuştu:

– Çatlı buraya boşuna getirildi. İşleri karıştırmak için buraya gelmesi, aptallıktan başka bir şey değil.

Çatlı'nın bakışları kızgındı.

– Belki aptal olabilirim ama gerçeği söylüyorum. Bu yaratığa yardım etmiş olmaktan utanç duyuyorum.

Başkan Santipiachi üçüne de baktı ve ekledi:

– Ama Özbey, yeminli ifadesinde Çelik'in suikasttan sonra evine geldiğini ve ona suikasta katıldığını söylediğini doğrulamıştı.

Çatlı buna, Özbey'i Oral Çelik vasıtasıyla tanıdığını ve Özbey'in tüm davranışlarının dış etkiler altında olduğu yanıtını verdi. Başını çevirdi ve gözlerini hiç ayırmadan Özbey'e dikti. Özbey kımıldamıyordu, bakışlarını yere dikmiş, ellerini arkasına almıştı.

Çatlı'nın ses tonu tehditkârdı:

– Senin mahkemeyi yanlış bir yola yönlendirmeyi denediğin kanısındayım.

Özbey susuyordu."

Mahkeme başkanı Çatlı'yı azarlıyor

"Mahkeme heyeti, avukatlar, gazeteciler ve izleyiciler şaşkınlıktan donmuşlardı. Sonunda Santipiachi'nin öfkeli sesi duyuldu:

– Bunlar mafya tipi sözler. Mahkemenin huzurunda tehditkâr imalar kullanılmasına izin vermiyorum.

Çatlı avukatlara, basına ve tekrar heyete baktı ve yeniden konuştu:

– Sorgu Yargıcı Martella tarafından yalancı tanıklık yapmamız için Almanya'da bize yapılan tekliflere gelince...

Öfkeden kıpkırmızı olan Santipiachi onu susturdu:

– Size izin vermiyorum...

– Vermelisiniz. Burada söylenmesi gereken şeyler var!

– İftira atmayın! Daha dikkatli konuşun!

Çatlı soğukkanlılığını kaybetmeden devam ediyordu:

– Dosyada var. Sorgu Yargıcı Martella Almanya'ya gidip Özbey'in açıklamalarını banda aldı. Sonra da Özbey, Oral Çelik'i bulmak için Paris'te her yeri aradı.

Çatlı, Özbey'e doğru döndü, onun aracılığıyla Çelik'e Bulgar bağlantısını doğrulaması halinde 500 bin dolar ve koruma önerildiğini Özbey'i tanık göstererek anlattı. Özbey'den bunun doğru olup olmadığını sordu.

Sehpadaki bir idam mahkûmu gibi mikrofona uzanan Özbey BKA'dan (Alman polisi) bir komiserin talebi üzerine Çelik'le Paris'te temas ettiğini doğruladı. Ama başka bir şey söylemedi.

Buna aldırmayan Çatlı, sert bir şekilde devam etti:

– Belki de bu olayı şimdi doğrulamak istemiyorsun, çünkü başına geleceklerden korkuyorsun. Çelik'le ben bunu kabul etmedik, çünkü kullanılmak istendiğimizi anladık. Biz gizli servislerin ipini tuttuğu kuklalar değiliz.

Santipiachi, Özbey'e Çatlı'nın söylediklerinin doğru olup olmadığını sordu. Israrlara rağmen sessizliğini sürdüren Özbey sonunda şunları mırıldanabildi:

– Çatlı'nın bütün söyledikleri doğru... Başka bir şey demeyeceğim... Korkuyorum."[96]

İtalyan Savcı Marini, *Tempo* dergisiyle daha önce sözünü ettiğimiz söyleşide, "Çatlı aslında mahkeme heyetine inandırıcı oldu ve bu nedenle, Oral Çelik için de bu mahkeme delil yetersizliği kararı verdi" dedi. Aynı savcı, yıllar sonra Güneri Cıvaoğlu'na da şöyle diyecekti:

"Ağca sorgulamalarda aslan kesiliyordu. Ama Çatlı'yla yüz yüze getirildiğinde kuyruğunu bacaklarının arasına alıp büzüldü. Küçük bir kedi yavrusuna döndü."[97]

Papa davasında, bu duruşmadan altı ay sonra, 22 mart 1986'da Mehmet Ali Ağca ömür boyu, Ömer Bağcı 8 yıl hapse mahkûm oldular. Musa Serdar Çelebi ve Oral Çelik'in de içinde olduğu öteki bütün sanıklar "delil yetersizliğinden" beraat ettiler.

"Birçok gizli servis bizi kullanmak istedi..."

Abdullah Çatlı, Fransa'daki uyuşturucu davasında yargıç karşısına, tutuklandıktan on beş ay sonra çıkarıldı. 27 şubat 1986'da Adliye Sarayı'na büyük güvenlik önlemleri altında getirildi.

96. *Saint-Pierre'in Kurtları*, s. 265-272.

97. *Milliyet*, 2 şubat 1997.

İddia makamında bir bayan savcı vardı. Çatlı'yı eroin ticareti yapmak, resmî evrakta sahtekârlık ve ruhsatsız silah bulundurmakla suçluyordu. Bayan savcının iddianamesinde, Çatlı'nın Türkiye'de yedi kişinin ölümünden sorumlu tutulduğu ve İsviçre'nin dört kiloluk eroin kaçakçılığı nedeniyle iadesini istediği de yer alıyordu.

Abdullah Çatlı'nın avukatı ünlü Charles Libman, Fransa solunun önde gelen kişilerinden biriydi. "Sağ terörist" olmakla suçlanan Çatlı, solculardan bir kez daha yardım alıyordu.

Çatlı bütün iddiaları reddetti. Ve duruşmayı izleyenleri şaşkınlık içinde bırakan şu cümleyi söyledi:

"Birçok gizli servis bizi kullanmak istedi, sayın başkan!"

Ünlü solcu avukat Libman'ın savunması da yeterli olmadı ve Abdullah Çatlı, 10 şubat 1986'da Paris 11'inci İstinaf Ceza Mahkemesi tarafından yedi yıl hapse mahkûm edildi.

Çatlı, gizli servisler tarafından kullanılmak istendiklerini, ASALA olayını soran bir arkadaşına da söylemişti:

"Bütün gizli servisler bizi kullanmak istiyor, bari MİT'e çalışalım."[98]

Abdullah Çatlı adının çevresinde yaratılmak istenen "Avrupa'yı hoplatmış olma" efsanesinin itirafı, bu sözlerde gizliydi.[99]

Çatlı Avrupa'yı değil, Avrupa Çatlı'yı hoplatmıştı! İşleri bitince de tutuklayıp hapse atıvermişlerdi!

Bedri Ateş

Çatlı ailesi Türkiye'den beri ona takma adı olan "Yavru" adıyla hitap ediyordu.

Avrupa'dayken kim olduğunu bilmeyen Türkler "Attila" adıyla tanıdılar.

Fransa'nın verdiği ilk kimlikteki adı, Meral Çatlı'nın üvey dayısının adı olan "Yaşar Öz"dü!

1984'te Fransa'nın Poitiers kentinde, mülteci PKK militanı "Bedri Ateş" oldu!

Oral Çelik'ten söz ettiğimizi herhalde anladınız.

Poitires'de Çatlı ailesiyle birlikte yaşadıkları sırada Philippe Laval adında bir Fransız polisi evlerine geldi ve Oral Çelik'e PKK militanı Bedri Ateş adına düzenlenmiş siyasî mülteci kartını veriverdi!

98. Tuncay Özkan, *Bir Gizli Servisin Tarihi*, s. 218.

99. Abdullah Çatlı, ölümünden bir süre önce ailesine yazdığı bir mektupta "Avrupa'yı hoplattım" demişti.

Gerçek Bedri Ateş, Oral Çelik'in Malatyalı hemşerisiydi ve o sırada gözaltındaydı.

"İdeolojik olarak" uygun düşmese de, Oral Çelik'e PKK'lı kimliği verilmesinin tabiî ki bir mantığı vardı: siyasî mülteci bir Kürt'ün Türkiye'ye iade edilmesi, diğer birçok Avrupa ülkesi gibi Fransa'nın da politikasına aykırıydı. Böylece, Türkiye de İnterpol tarafından cinayet sanığı olarak aranan Oral Çelik'in Türkiye'ye iade edilmemesi ve Avrupa'da rahatça dolaşması garanti altına alınmış oluyordu.

Oral Çelik kasım 1986'da Fransa-Belçika sınırında uyuşturucu kaçakçılığından tutuklandığında, üzerinden Bedri Ateş kimliği çıktı. Çelik, gerçek kimliğini sakladı ve sahte kimliğini benimsedi. Fransız makamları, kendilerinin "Bedri Ateş" kimliğini verdikleri kişinin Oral Çelik olduğunu elbette biliyorlardı. Ama yasalara göre sanığın bunu kabul etme zorunluluğu yoktu, yani Oral Çelik, Oral Çelik olduğunu "itiraf etmek" zorunda değildi! Üstelik gerçek kimliğini söylememesi, Fransa'yı, Çelik'in Türkiye'ye iadesi problemiyle uğraşmaktan da kurtarıyordu.

Savcı Antonio Marini, Bedri Ateş'in Oral Çelik olduğuna kesin gözüyle bakıyordu. Aynen Çatlı gibi, Çelik'i de cezaevinde ziyaret etti. Ona da aynı şeyleri söyledi: hakkındaki dava düşmüştü, "sanık" olarak değil "tanık" olarak dinlenecekti. Ama onu ikna edemedi; Oral Çelik, adının Bedri Ateş olduğunda ısrar etti.

Çelik'in adını vermemesinin nedeni, sanıldığı gibi Papa davasından korkması değildi. Çünkü o davadan artık yargılanamayacağını bilmekteydi. Öyleyse adını neden vermedi?

Türkiye'deki davalarından korktuğu için!

Ekim 1989'da, Bedri Ateş adıyla sekiz yıl hapse mahkûm oldu.

Tam beş yıl hapiste yattı, adını söylemedi.

Oral Çelik bu direnişinin nedenini Susurluk Komisyonu'na şöyle açıkladı:

"Efendim, şimdi orada eroinden tutuluyorum. İsviçre İtalya'ya diyor ki, Oral Çelik, böyle böyle, bunları bunları yaptırdı, memleketinde yaptı, tespitli bilmem ne. Bunları veriyor onlara ve diyor, bunu bize verin. Onlar diyor, siz bize ne vereceksiniz? Bensiz bunlar birbiriyle pazarlık yapıyor, bizim üzerimize. Tabiî ki, orada biz, böyle bekleyip, pazarlık, satılacağız ve hiç sesimiz çıkmayacak bir pozisyona da kendimizi düşürecek halimiz yok..."

Şubat 1993'te, birdenbire Oral Çelik olduğunu söyledi ve Türkiye'ye iadesini istedi!

Bu ani değişikliğin sebebi ne olabilirdi? O sırada artık Türki-

ye'de olan Abdullah Çatlı'dan aldığı bir mesaj mı?

Bu sorunun yanıtını ilerleyen bölümlerde vereceğiz.

Birinci MİT Raporu

Abdullah Çatlı Paris'in La Santé Cezaevi'nde yatarken, Türkiye'de, ileride kendisinin de taraflardan birinde yer alacağı bir çatışma su yüzüne çıkıyordu.

MİT ile Emniyet arasında yıllardan beri süren "yeraltı dünyasını kontrol etme" mücadelesi, kamuoyuna "MİT Raporu" adıyla yansıyan ve Türkiye'yi sarsan olayın patlak vermesine yol açıyordu.

10 kasım 1987'de Mehmet Eymür tarafından yazılan "Birinci MİT Raporu" çeşitli yayın organlarını dolaşmış ama kimse yayımlamaya cesaret edememişti. Doğu Perinçek'in genel yayın yönetmeni olduğu *2000'e Doğru* dergisinde, 7 şubat 1988'de yayımlanınca kıyamet koptu.[100]

Kamuoyunun artık ezbere bildiğini sandığımız bu MİT raporunda, özetle yüze yakın bakan, politikacı, üst rütbeli subay, vali, MİT mensubu, polis şefi vb'nin yeraltı dünyasıyla işbirliği yaptıkları anlatılıyordu.

Ama aslında, MİT'çiler adı verilen Hiram Abas-Mehmet Eymür ekibi, Emniyetçiler adı verilen Ünal Erkan-Mehmet Ağar grubunun ve MİT'teki Nuri Gündeş ekibinin kirli ilişkilerini açığa vuruyordu. Mehmet Eymür, MİT Müsteşarı Hayri Ündül'e vermek üzere hazırladığı raporun bir kopyasını, Cumhurbaşkanı Kenan Evren'e sunması için Evren'in damadı ve Çankaya'daki MİT temsilcisi Erkan Gürvit'e vermişti. Gürvit de Mehmet Ağar ekibini durumdan haberdar etmişti. Rapor, rakip grubun eline geçince basına sızdırılmıştı.

Bu rapor, Susurluk olayından sonra su yüzüne çıkan devletin güvenlik birimleri arasındaki kapışmanın daha eski tarihlere, 1980'lerin sonlarına dayandığını gösteriyordu. Birinci MİT Raporu, Mehmet Eymür-Mehmet Ağar çatışmasının, başka bir deyişle MİT-Emniyet çatışmasının ilk raunduydu.

Mehmet Eymür raporla ilgili olarak Başbakanlık Teftiş Kurulu'na verdiği "Etüd"de, Mehmet Ağar'la ilgili olarak hiç de "hoş" olmayan ifadeler kullanmıştı:

100. Susurluk Kazası'ndan az önce yazılmış olan başka bir MİT raporu da yine Doğu Perinçek'in başyazarlığını yaptığı *Aydınlık* dergisinde açıklandı ve yine büyük olay yarattı. 1988'deki "Birinci MİT Raporu" için bkz. *MİT Raporu Olayı*, Kaynak Yayınları; 1996'daki "İkinci MİT Raporu" için bkz. Doğu Perinçek, *Çiller Özel Örgütü*, Kaynak Yayınları.

"Modern, kültürlü, sempatik bir polis müdürü intibaını verdiği için ben de kendisini seviyordum. O kadar yakın olmuştu ki, Ankara'ya gelip gittiğinde bekâr yaşadığım için benim evimde kalıyordu. Kendisini müteaddit defalar kulağıma gelen ve gördüğüm yanlışlıklar için dostça ikaz ettim. Zaman içinde çok ayrı dünyaların adamı olduğumuzu ve hatalarının devam ettiğini görerek yavaş yavaş samimiyetimi azalttım."[101]

Birinci MİT Raporu olayı; Abas-Eymür ekibinin tasfiyesi, Emniyetçiler ekibinin ödüllendirilmesiyle sonuçlandı. Ama "iki Mehmetler" kavgası bitmedi. 1996'daki İkinci MİT Raporu'na kadar içten içe sürdü.

Hiram Abas ve Mehmet Eymür, Birinci MİT Raporu'nu hazırlarlarken en çok bilgiyi Tarık Ümit'ten aldılar. Bu kitaptaki en kilit kişilerden biri olan Tarık Ümit'in adının altını çizelim ve Fransa'da hapiste bıraktığımız Abdullah Çatlı'ya dönelim.

İsviçre Basel Cezaevi

Çatlı'yı Türkiye'ye iade etmeyen Fransa, oradaki cezasını çektikten sonra 25 kasım 1988'de, yine "örgütlü uyuşturucu kaçakçılığı" suçundan yargılanacağı İsviçre'ye, "İdamının istendiği Türkiye'ye iade edilmemesi şartıyla" verdi.

İsviçre'de ilk hapishanesi olan Basel Cezaevi'ni de eşinden dinleyelim:

"La Santé'de dört buçuk yıl kaldı. Oradan İsviçre'ye gönderildi. Önce Basel, sonra Bostadel Hapishanesi'ne. İsviçre'de Fransa'ya göre daha rahattı. Telefonla görüşme hakkı vardı. İş yapıyordu; hasır sepet, hasır sandalye falan. Ben hep onu görmeye gitmek istedim ama İsviçre'ye gelmemi istemiyordu. Fransa topraklarından ayrılırsam, bir daha geri almazlar diye çekiniyorduk. Sonunda yakın arkadaşım Türk işçisi bir hanımın pasaportuyla onu görmeye gittim. Cezaevi idaresine benim geleceğimi söylemiş ve özel görüşme izni almış. Dokuz buçuktan beşe kadar açık görüş verdiler, bir odada beraber kaldık. Bu da bir kez oldu."

Cezaevi arkadaşı Çatlı'yı anlatıyor

"İsviçre'nin Basel kentindeki Lonof Cezaevi'nin iki kişilik hücresinde tek başıma kalıyordum. Uyuşturucu kaçakçılığı nedeniyle mahkemelerim sürüyordu.

101. Mehmet Eymür, "Etüd", s. 10.

Bir gece hücrenin kapısı açıldı. Gardiyan birini getirdi. Çok yorgun görünüyordu. Yüzü sapsarıydı. Elinde çarşaf ve battaniye vardı. Tebessüm etmeye çalışarak, 'Ben Abdullah' dedi. Gardiyan hücrenin kapısını kapatıp gidince, 'Kusura bakma çok yorgunum hemen uzanacağım' dedi. Yattı."

Çatlı'nın kaldığı İsviçre'deki cezaevi ormanın içindeydi. Üç ayrı bloktan oluşturulmuştu. Çevresi dikenli tellerle çevriliydi. Bu cezaevinde kalanların çoğu yabancıydı ve yeraltı dünyasına mensuptu.

Çatlı'nın bulunduğu hücrede karşılıklı iki yatak vardı. Tavanı oldukça yüksekti ve tavan buzlucamla kaplıydı. Duvara monte edilmiş bir masa ve yine duvara monte edilmiş iki tabure vardı. Tuvalet ve lavabo yan yanaydı. Hücrede kalan bir kişi tuvaletini yaparken diğeri yatağa yüzükoyun yatmak zorundaydı. Duvarlar siyaha boyanmıştı. Tüm yiyecek araçları plastiktendi.

"Saatlerce uyuyan Çatlı uyanır uyanmaz bana döndü, 'Eğer spor yapmazsak burada ölür gideriz' dedi. İki yatak arası 25 santimetreydi. İşte Çatlı ve ben orada sırayla spor yapıyorduk."

Çatlı ve hücre arkadaşı zamanla çok yakın iki dost oldular. Çatlı hücre arkadaşının tuttuğu günlüğe yazılar yazdı. Bakın Çatlı yakalanışını kendi kaleminden nasıl anlatıyor:

"Mademki şu anda cezaevindeyiz. O halde beni buraya getiren –inşallah son olur– hapse düşüşümü anlatayım; Paris'e geleli henüz bir ay olmuştu ki bir arkadaşımın başka birisi vasıtasıyla tanıdığı yabancı birinin evine ben tercüman olarak, yabancı ülkelere ait sahte pasaport temini için ikinci defa 24 ekim 1984 sabah 10'da gittiğimizde kapının önünde beklemekte olan sivil kişilerce kafamıza silah dayanmakla yabancının evine itile kakıla sokulduk. Bize polis filan da demedikleri için ilk önce acaba bir soygun mu düşüncesiyle şaşkınlık içerisindeyken üstümüz usulen arandı. Ellerimiz önden bağlandı. Bir köşeye oturtulduk. Ev sahibi olan Nijeryalı tam bir şaşkınlık içinde. Polis olduklarını söyleyerek odayı aramaya, daha doğrusu dağıtmaya başladılar. Oda sanki bir fil sürüsü geçmiş gibi oldu. Duvar kâğıtları yırtılıp, yatak paramparça edildi. Lavabo, tuvalet, küvet hep elden geçti. Bu arada cebimdeki bazı kâğıtların yarısını arkadaşıma verip, geri kalanını da yemeye başladım.

Neticede yatağın kenarında duran bond tipi çantayı açmayı denediler. Fakat çanta şifreli olduğu için Nijeryalı'ya, 'Bu çanta kimin ve şifresini biliyor musun?' dediler. Ama o anda Nijeryalı'da cevap verecek hal kalmamıştı. Ya da başına gelecekleri bildiği için kafasında cevap arıyordu. 'Bilmiyorum' anlamına gele-

cek dudak büküp omuz silkti. Polisler çantayı kırmayı denediler, çanta direndi. Biraz sonra, Nijeryalı kendine gelerek çantanın kendine ait olduğunu belirtip şifreyi söyledi. Çanta açıldı. İçinden naylon torba, onun içinden yine başka torba ve onun içinden beyaz un gibi bir şeyler buldular. Ne olduğunu Nijeryalı'ya sordular, o buna sessizlikle cevap verdi. Bir müddet ısrar ettiler, nafile.

Yakalandığımda üzerimde Hasan Kurtoğlu kimliği vardı. Oturum müsaadesini bu isimle, bahsettiğim oturduğum küçük şehirden almıştım. Ve hâlâ adres olarak da orası yazılıydı kâğıtlarda. Halbuki Paris'te başka kimlikle oturup ev tutmuştuk. Ama henüz birkaç eksiğim olduğu için yeni kimliğimi kullanamıyordum. Yeni evimde esas kendi kimliğimle ilgili bazı evraklar ve suç unsuru şeyler vardı. Bu evin bulunmaması gerekiyordu.

Normal gözaltı süresi kırk sekiz saat bitti. Ama bizim adresi bulamadıkları için son yirmi dört saat daha savcılık izniyle gözaltı süremi uzattılar. Ya bırakacaklar ya da tutuklayıp hapse gönderecekler. Belgeleri yediğim için rahatım. Artık gözaltı süresinin bitimine birkaç saat kaldı. Hücreden çıkardılar, bir odaya soktular. Polisin masasının üzerinde benim cebimden çıkan bir mektup sayfası büyüklüğündeki evrak gözüme çarptı. Yakalanmadan bir gün önce doktorun çocuklarımın aşısının yapıldığını gösteren bir belgeydi bu. O gün yakalanmasaydım, o akşam bu belgeyle çocukları okula kayıt yaptıracaktım. Doktor raporunda yeni evin adresi vardı. Kâğıtlar arasında doktorun raporunu da görünce şamar yemiş gibi oldum. Ne hata ne gaflet. Ama artık çok geçti...

Eğer şu zavallılık eden kişi (Çatlı kendilerini ihbar ettiğini düşündüğü kişi için söylüyor - y.n.) eve, eşime haber verdiyse hiç mesele yok. Yine bir şeyler bulamazlar diye hesap ediyordum. Daha doğrusu kendimi öyle bir şeye inandırmak istiyordum. Belki bir mucize...

Polisler kapının ziline bastı. İçeriden büyük kızımın, 'Anne kapı çalınıyor' sesini duyunca, tutunacağım dalların hepsi kırıldı. Eşim kapıyı açtı, ellerimin kelepçeli olduğunu görünce durumu anladı."

Çatlı hücre arkadaşının defterine şu son sözleri yazmıştı:

"Artık benim ille de açığa çıkmam emrolmuş. Bize de boyun eğmek düşüyor. Her işte bir hayır var. Ben de bunu sonradan gördüm..."

Çatlı'yla aynı hücreyi paylaşan cezaevi arkadaşı bugün halen İstanbul'da yaşıyor. Adının yazılmasını istemiyor.

Hücre arkadaşı, Çatlı'ya Papa Suikastı konusunda da defteri-

ne bir şeyler yazmasını istiyor. Çatlı reddediyor: "O zamanki menfaatimize göre en çok ses getirecek kişi seçilmişti. Eğer Sovyetler Birliği Başkanı Andropov Federal Almanya'ya gelişini ertelemeseydi, belki de o vurulacaktı. Bunlar tehlikeli konular, hiç konuşmamak daha iyi."

Çatlı hücre arkadaşıyla beş ayı paylaşıyor sonra Bostadel Cezaevi'ne nakledliyor.

İlk kaçma girişimi

Abdullah Çatlı, Bostadel Cezaevi'nden 16 nisan 1989'da kaçma girişiminde bulundu ama yakalandı.

Bu girişimini Nevşehir'deki ailesi şöyle anlatıyor:

"Abdullah, cezaevine girdiği günden itibaren kaçmayı kafasına koymuştu. Bize yazdığı mektuplardan birinde, 'Dünyada kaçılamayacak cezaevi yoktur' diyordu. Aslında kendini kaçmak zorunda hissediyordu. ASALA tarafından öldürüleceğinden korkuyordu.

Fransa'dan İsviçre'ye gönderildiğinde özel hücreye konuyor. Pencere demirleri iki kat ve kalın. Yan koğuştan bir mahkûmu kafaya alıyor. Hava kararınca hücresinin duvarını delip kafaya aldığı mahkûmun hücresine giriyor. Birlikte pencere demirlerini kesiyorlar. Yanlarına çarşafları da alıp pencereden çıkıyorlar, cezaevi duvarlarının dibine geliyorlar. Çarşafı tellere tutturup, tırmanarak duvarı aşmayı düşünüyorlar. Ancak çarşafı her attıklarında teller çarşafı kesiyor, çarşaf her defasında yırtılıyor, Sonunda duvarın tepesine ulaşamayacak kadar kısalıyor. Abdullah bir sigara yakıp sabahı bekliyor. Nöbetçiler gelip kendisini alıyorlar."

Abdullah Çatlı, bu suçtan, cezaevine verdiği zararlar nedeniyle 590 İsviçre frangı para cezasıyla kurtuldu.

19 temmuz 1989'da, Basel Mahkemesi tarafından "İsviçre'ye iki seferde toplam 4 kilo eroin sokmak" suçundan yedi yıl hapse mahkûm edildi.

21 mart 1990'da da bu cezaevinden kaçtı.

Kaçış öyküsünü Çatlı'dan birkaç ay sonra Bostadel Cezaevi'ne gelen Basel'deki hücre arkadaşı anlatıyor:

"Çatlı'dan sonra ben de aynı cezaevine gönderildim. Bu cezaevi oldukça lükstü. Herkesin odası ayrıydı. Televizyon, radyo, sıcak su vardı. Sık sık havalandırmaya çıkarılıyorduk. Rahattı yani.

Çatlı bu cezaevinde metal bölümünde çalışıyordu. Yine orada çalışan Yugoslav Josip Fetzer adında bir mahkûm vardı. Bu adam cezaevlerinden kaçmakla ünlüydü. Odalarda yangınlarda kullanı-

lacak pencereler vardı. Bunlar bahçeye bakıyordu. Yugoslav o pencereyi açacak içi delikli anahtar yapmıştı.

Kaçmam için Çatlı bana da teklif getirdi. Ancak benim tahliyeme zaten üç ay kalmıştı. Altı kişi kaçmaya karar verdiler. İçlerinde bir de Ahmet Tanrıkulu adında bir Türk vardı. Diğerlerinin ikisi İtalyan, ikisi Yugoslav'dı.

Saat 19.30'da gardiyanlar yemeğe gidince, bahçede sadece köpekli bir gardiyan kalıyordu. Cezaevinin çevresi tellerle çevriliydi. Sadece idarî bölümün bulunduğu yerde dikenli teller yoktu.

Kaçış için saat 19.30'u seçtiler. Köpekli gardiyan idare binasının bulunduğu bölüme doğru hareket edince, bunlar da pencereyi açıp bahçeyi koşarak geçip karanlığa karıştılar. Zaten çok hızlı bir yağmur yağıyordu..."

"Eşim kaçmadı, kaçırıldı"

Oral Çelik'e göre Avrupa'da hapisten kaçmak çok zor bir iş değil! Susurluk Komisyonu üyelerine şöyle diyor:

"... Hapisten kaçma işi normal. İstatistiklerde şöyle: yüzde 75 yabancı İsviçre'den kaçmış. Eğer orada oturumunu öldürmeyi göz önüne alıyorsan... Oranın cezaevleri gün aldıktan sonra, başka bir cezaevine gittikten sonra, duvarı yok, yalnız teli var, dışarıda geziyorsun falan. İstediğin zaman kaçarsın gidersin yani. Bizim yarı açık cezaevleri gibi."

Meral Çatlı ise eşinin cezaevinden "kaçırıldığı" konusunda ısrarlı. Bu öyküyü şöyle anlatıyor:

"Eşim Türkiye'yle ilişki kurdu. Yetkili mercilerle görüştü. Türkiye'ye gelmek istiyordu. Yıl 1989'du. Fransa'dayken, İsviçre'deyken gözümüz hep Türkiye'nin üstündeydi. Ne oluyordu Türkiye'de? Kim gelirse daha iyi olurdu? Eşim 21 mart 1990'da, İsviçre cezaevinden kaçırıldı. Kaçmadı, kaçırıldı.

Altı kişiydiler. Biri Türk, Ahmet Tanrıkulu, diğerleri yabancıydı. Abdullah ayrılacağını bana telefonla haber verdi.

Ona koğuşun anahtarını vermişlerdi. Birlikte çalıştığı kişiler bu anahtarı temin etmişti. Kapıyı anahtarla açıp bahçeye çıkıyorlar. Bahçenin dışında 4 metrelik tel örgü varmış, onu tırmanıp aşmışlar. Ama ikinci bir tel örgüyle karşılaşmışlar. Zaten bu tellerin vücutlarına zarar vermemesi için kalın giysiler giymişlerdi. Ancak ilk teller elbiselerini parçalayınca ikinci tel onlar için daha büyük tehlike demekti. Zaten bu tel örgü bahçeden bakıldığında görünmediği için hesaplarında yokmuş. Bu tellerin arkası bayır,

atlamaları gerekiyor. Atlarken bacak arası tellere geliyor ve ağır bir yara alıyor. Bu gecikme yüzünden arabayla buluşamıyorlar. Bayırdan indiklerinde karşılaştıkları arabayı, buluşmaya gelen araba sanıyor. Halbuki bu cezaevinin arabası. Arabanın kapısını açınca kendini tanıyan gardiyanla göz göze geliyor. Abdullah'ın elinde demir bir çubuk var. Demiri havaya kaldırıyor ve Almanca olarak, 'Ne sen beni gördün, ne de ben seni gördüm' diyor. Araba cezaevine dönüyor.

Gece 3.15, telefonum çaldı. Türkçe olarak, 'Ali Bey'le görüşmek istiyorum' dedi karşıdaki ses. Arkasından hemen ekledi, 'ben şuradayım beni alacaktı' diye. Anladım mesajı. Arayan Abdullah'tı. Hemen aşağıya inip jetonla Ali'yi aradım. Adresi verdim. O zaman tekrar gidip onları buldular."

Esrarengiz Ali

Meral Çatlı ısrarlı sorularımıza rağmen Ali'nin kimliği konusunda bir şey söylemedi.

Aslında esrarengiz Ali'nin kimliği konusunda fazla düşünmeye gerek yok. Çatlı ailesinin bu "koruyucu meleği" ailenin çok uzağında olan biri değil. Meral Çatlı da, Avrupa'daki zor günlerinde yanlarında olan bu "yakınlarının" adını vermemekte haklı olabilir. Ama yine de "Ali"nin kimliği hakkında bazı ipuçları veriyor:

"Ali, otuz sekiz yaşında."

Meral Çatlı'nın üvey dayısı Yaşar Öz de, 1959 doğumlu, yani otuz sekiz yaşında.

"Ali birçok Avrupa ülkesini dolaşırdı."

Yaşar Öz'ün, bırakın Avrupa'yı ABD ve Latin Amerika ülkelerine kadar gitmediği ülke yok.

Meral Çatlı, eşinin Türkiye'ye hangi pasaportla döndüğünü bilmediğini söylüyor. Ama Abdullah Çatlı'nın Türkiye'ye Mehmet Özbay kimliğiyle döndüğü kesin.

Mehmet Özbay, o tarihte Londra'da.

Yaşar Öz de, o tarihte Londra'da.

Abdullah Çatlı cezaevinde gün sayarken, Çatlı'nın üvey dayısı Yaşar Öz, 1988 yılının mart ayında Londra'ya gitti. Bir yıl sonra İngiltere'de sürekli kalabilmek için İçişleri Bakanlığı'na başvurdu. Ancak bu isteği Göçmen Dairesi tarafından reddedildi.

Peki, Çatlıların dayısı Yaşar Öz Londra'da ne yapıyordu?

Türkiye'den Londra'ya kaçak yollardan işçi getiriyordu!

Bu işleri önce yardım amacıyla yaparken, daha sonra para

karşılığı yapmaya başladı.

Yaşar Öz, Türkleri Londra'ya kaçak yollardan nasıl getiriyordu?

Durmadan pasaport kaybeden adam

Bu sorunun yanıtını vermeden önce, Londra'da yaşayan ve sık sık pasaportunu kaybeden birini tanıyalım:

Mehmet Özbay 5.6.1986 tarihinden 30.5.1987 tarihine kadar geçerli TR-A 776305 seri numaralı pasaportunu kaybettiğini belirtip Londra Başkonsolosluğu'na başvurdu.

Olabilir, "dalgınlık hali"...

Başkonsolosluk, Mehmet Özbay'a, 4.8.1988 tarihinden 8.4.1989 tarihine kadar geçerli TR-B 469147 seri numaralı yeni bir pasaport verdi.

Dedik ya, Mehmet Özbay biraz "sarsak".

Üç ay sonra bu kez ABD Chicago Başkonsolosluğu'na, "Pasaportumu kaybettim" diye başvurdu.

Yeni bir pasaportu bu kez ABD'den aldı. Bu da 7.5.1992 tarihinden 31.12.1993 tarihine kadar geçerli TR-E 740394 seri numaralı bir pasaporttu.

Durmadan pasaport kaybeden Mehmet Özbay'ın kaybettiği pasaportlardan biri, nasıl olduysa, Londra'da tanıdığı Yaşar Öz'ün eline geçti. Pasaporttaki fotoğraf değişti ve İsviçre'de hapisten kaçmış olan Abdullah Çatlı'nın cebine girdi! Ve daha sonrakiler de: "Mehmet Özbay, kaybettiğini öne sürüp yeniden aldığı pasaportların tümünü Abdullah Çatlı'ya verdi."[102]

Ama oraya geçmeden önce, aydınlanması gereken bir nokta daha var:

Yaşar Öz sahte pasaport imal etme hünerini kimden öğrenmişti?

Birinci MİT Raporu'nun hazırlayıcılarından biri olan Tarık Ümit'ten!

Buyrun size ilginç bir tanışıklık daha!

Kimdi bu Tarık Ümit ?

Tarık Ümit 1947 doğumlu. Düzceli. 1965 yılında amcası Dr. Cemalettin Ümit'in yanına Almanya'ya gitti; orada işçilik, şoförlük, pazarlamacılık gibi işlerde çalıştı ve bir Alman'la evlendi. Hande ve Katya adlı iki kızı oldu, 1968 yılında Türkiye'ye döndü.

102. Saygı Öztürk *Yeni Yüzyıl*, 25 eylül 1997.

İnterpol kayıtlarında Türkiye'de uyuşturucu kaçakçılığı yapan yedi ünlü aile arasında adı geçen Düzceli Sevenlerin yanında "meslek" öğrendi.[103] Hemşerisi olan "Seven ailesi" sayesinde yeraltı dünyasıyla tanıştı.

Daha sonra İstanbul'da Dündar Kılıç'ın yanında, onun işlettiği Polo Kulüp'te müdürlük yaparak "işin inceliklerini" kaptı. Dündar Kılıç'la ortak İnmar isimli şirketi ve Pendik Kurtköy'de bir boya fabrikasını kurdu. Kerevit ihracatından epey para kazandı. Dündar Kılıç sayesinde çevresini de epey genişletti. MİT İstanbul Bölge Başkanı Nuri Gündeş'i bu ilişkiler sonucu tanıdı.

Tarık Ümit, yaşamı boyunca hep ikili oynayacağı oyunun ilk adımını, 1984'teki "Babalar Operasyonu"nda attı. Üstelik, Hiram Abas ve Mehmet Eymür'ün suçladığı, "patronu" Dündar Kılıç aleyhine mahkemelerde tanıklık etti. Dündar Kılıç da cezaevinden çıkınca Tarık Ümit'i vurdurttu. İlk ihanetinin bedelini az kalsın canıyla ödüyordu.

Abas-Eymür ekibi Birinci MİT Raporu'nu yazarken en fazla bilgiyi Tarık Ümit'ten aldılar. Bu olay nedeniyle Hiram Abas, Mehmet Eymür ve Korkut Eken MİT'ten tasfiye edilince de Tarık Ümit, bu üçlüyle ilişkisini kesmedi hiç.

Gelelim Tarık Ümit-Yaşar Öz ilişkisine:

Tarık Ümit'in babası ile Yaşar Öz'ün babası Düzce'den iki yakın arkadaş. Her ikisi de Abaza.

Yaşar Öz'ün annesi Tarık Ümit'in köylüsü. Yani bu kadar yakınlar.

Yaşar Öz ile Tarık Ümit arkadaşlığı, Ümit'in İstanbul'da Dündar Kılıç'ın yanında çalışmaya başladığı 1984'te kuruldu.[104]

O tarihte Yaşar Öz, Düzce'de kerestecilik, gübrecilik ve nakliyat işleri yapıyordu. Aynı zamanda Düzcespor'un da başkanıydı.

Düzcespor'un başarısı için birlikte çalışmaya başlayan Yaşar Öz ve Tarık Ümit'in birlikteliği, Yaşar Öz'ün iflas edip Ankara'ya yerleşmesiyle kesintiye uğradı. Ancak kısa bir süre sonra Yaşar Öz'ün İngiltere'ye gitmesiyle "işbirliği" yeniden doğdu.

103. Düzceli Ferda Seven, Lice, Yüksekova gibi belli eroin merkezlerinden çıkan uyuşturucular Avrupa'ya gitmeden önce İzmit, Adapazarı, Düzce'deki çiftliklerinde araç değiş tokuşu yaptırıyordu. Yani Kürtlere lojistik desteği, Abaza Sevenler veriyordu! Bu nedenle Tarık Ümit, Kürt yeraltı dünyasının isimlerinin hemen hepsini tanıyordu. Güneydoğu'daki eroin laboratuvarları fazla göze batınca, bu tür laboratuvarlar zamanla bu bölgeye kaydı.

104. Yaşar Öz'ün Düzce'den bir başka yakın arkadaşı da Selim Gösterişli. Bu isim kamuoyunun çok yabancısı değil. Bir grup Abaza, Çeçenistan'daki savaşı kınamak amacıyla Avrasya Feribotu'nu kaçırdığında, teröristlerle Türkiye Cumhuriyeti adına konuşan kişi bu Selim Gösterişli'ydi. Gösterişli'nin adı o günlerde MİT'çi diye geçmişti

Türkiye'ye dönüş

Anlaşılacağı üzere, Abdullah Çatlı'nın hapisten kaçırılması da, cebine Mehmet Özbay pasaportu konması da salt akrabalık ilişkisinden doğmuyordu. Yaşar Öz'ün Çatlı'ya yardımı, sadece üvey yeğenin kocasına yapılan bir "akraba kıyağı" değildi.

Yaşar Öz'ün, Tarık Ümit'ten başlayan ilişkiler zincirinin Mehmet Ağar'a kadar ulaştığı, Susurluk'tan sonra ortaya çıktı.

Bu "operasyon" aynı zamanda, MİT şemsiyesinden çıkmış olan Çatlı'nın artık Emniyet örtüsü altına girmesinin de başlangıcı oluyordu.

Abdullah Çatlı, hapisten kaçtıktan kısa bir süre sonra Türkiye'ye döndü. Avrupa'da geçirdiği son günlerini de yine eşinden dinleyelim:

"Eşim bir hafta İsviçre'de saklandı, sonra trenle Fransa'ya geldi. O zaman hangi kimliği taşıdığıyla ilgilenmedim. Bir gece Clichy'de kaldı, bir hafta benim İsviçre'ye gitmek için pasaportunu aldığım hanım arkadaşların evlerinde kaldı. Bir hafta da Saint-Michel'de. Bundan yirmi iki gün sonra da Türkiye'ye döndü. Pasaportunda hangi isim olduğunu bilmiyorum. Türkiye'den gelen pasaportla 1990 yılının nisan ayında İstanbul'a giriş yaptı. Pasaportunu ben görmedim.

Bizim dönüşümüz de bir ayı bulmadı. 5 mayıs 1990'da biz döndük. Kapıkule'den Meral Çatlı pasaportuyla giriş yaptım.

1989'da konsolosluktan kimlik ve evlenme cüzdanı almıştım."

Yaşar Öz'ün "işleri"

Yaşar Öz, Abdullah Çatlı'nın cezaevinden kaçıp Türkiye'ye dönmesinden sonra İngiltere'deki "işlerine" devam etti.

1991 yılının şubat ayında Londra'da Kingland Road'da "Özgen" adında, iç içe çok sayıda odası olan son derece şık bir Türk kahvesi açtı. "Özgen" kısa bir süre sonra sahte pasaportla adam kaçırma merkezi haline dönüştü. İngiliz polisi kahvenin karşısındaki binaya yerleştirdiği video kameralarıyla Yaşar Öz'ün faaliyetlerini yakından izlemeye başladı.

Yaşar Öz'ün o günlerini, Londra Anadolu Kulübü'nün sahibi Tahsin Şimşek bakın nasıl anlatıyor:

"Bana, Türkiye'de vergi borcu yüzünden kaçak olduğunu ve bu yüzden İngiltere'ye geldiğini söyledi. Geldiğinde pek parası yoktu. Burada üç buçuk yıl kaldı. Sonra bir konfeksiyon fabrika-

sını 30 bin sterline sattı. Eline geçen para benim on yedi yılda elime geçmedi. Kahve açtı, 100 bin sterlin masraf yaptı. Adam kaçırma işi yaparken kahvede kuyruklar oluşuyordu. Her getirdiği adam için 3-4 bin sterlin alıyordu. Kendisi bir ara bu iş yüzünden İngiltere'de altı ay cezaevinde yattı. Kendisini ben Bristol'de yattığı cezaevinde de ziyaret ettim. Türkiye'ye iade edildi. Bir ay da Türkiye'de hapis yattı."

Bir başka tanık da, Londra'da suikast girişimine uğrayan Londra Halkevleri Başkanı Nafiz Bostancı:

"Bana suikastı kesinlikle MİT yaptı. Yaşar Öz, bana suikast girişiminde bulunmak suçundan yargılananlardan Yılmaz Hasan'la işbirliği yapıyordu. Yaşar Öz sınır dışı edildikten sonra, Yılmaz Hasan'la Kıbrıs ve Türkiye'ye yaklaşık 150 adam kaçırdılar. Yaşar Öz sınır dışı edildikten sonra da yeşil pasaportla İngiltere'ye geldi.

Beni vuran silahı da Türkiye'den Tarık Ümit getirdi. Bunlar, Yaşar Öz'ün adamı Yılmaz Hasan'ın polis ifadelerinde var."

Dördüncü bölüm

(1990-1996)

"İstanbul'da, 4. Levent'te ev tutulmuştu. 9 mayıs-21 mayıs arası bu evde kaldık. Sonra Bahçelievler'e taşındık. Adresi herhalde, Koza 27 numaradaydı. Abdullah 1990-1992 yıllarında işsizdi. Laleli-Aksaray'daki arkadaşlarının yazıhanelerine gidip otururdu.

Fransa'dan büyük parayla dönmüştüm. Orada sosyal yardımdan aldığımız parayla geçindik. Ali Bey'in[1] getirdiklerini biriktirmiştim. O dönemde bu parayla geçindik."

Abdullah Çatlı, Türkiye'de ilk "resmî" adımını 25 nisan 1990 tarihinde attı. "Mehmet Özbay" kimliğiyle İstanbul Beşiktaş Kaymakamlığı Nüfus Müdürlüğü'nden, 201-150837 seri numaralı nüfus cüzdanını aldı.

Sahte nüfus cüzdanı Çatlı'ya ilk rahat nefesini aldırdı.

Ardından, sürücü belgesi geldi...

18 mayıs 1990 tarihinde, Konya Selçuk'taki Özel Hodaloğlu Sürücü Kursu'na, yine "Mehmet Özbay" kimliğiyle başvurdu.

Buradan 24 eylül 1990 tarih ve 622125 C seri numaralı (90-18) 1568 numaralı sertifikaya, 11 aralık 1990 tarihinde Konya Cumhuriyet Savcılığı'ndan sabıkası olmadığına dair aldığı belgeyi ekleyip, İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ne müracaat etti.

Müracaatının aynı günü, yani 18 aralık 1990 günü ehliyet sahibi oldu. Fotoğrafının bulunduğu ehliyet, E sınıfı, G 680465 seri ve 879592 numaralıydı.

Tek tek aldığı kimliklerle kendi sorununu kendisi halletti.

Peki, ya okula başlayacak olan kızları hangi kimlikle kaydedilecekti?

"Eşime dedim ki: 'Benim soyadım Çatlı, çocukların soyadı Çatlı, biliyorsun çocuklar tahsil yapmak zorunda. Bir problem çıkar

1. Yaşar Öz.

mı?' Bana dedi ki: 'Hiç çekinmeyin, problem çıkmaz.' Ben üsteledim, 'İstersen boşanalım, ben kızlık soyadımı alayım, çocuklar da benim soyadımı alsın, okula öyle devam etsinler' dedim. 'Hayır kesinlikle gerek yok, rahatız' dedi."

"Türkiye'ye dönünce babam beni Saint-Benoit Fransız Koleji'ne yazdırdı. Doğru düzgün Türkçe bilmiyordum. İlk gün okula beni babam götürdü. İstiklal Marşı çalındı, sonra herkes sınıflara gitti. Babam da benim sınıflara doğru gittiğimi görünce, bahçeden ayrıldı. Birden aklıma geldi. Peki, bana adını sorarlarsa ne diyecektim? Yani biz şimdi hangi soyadını almıştık. Hemen eve koştum, babama sordum. Çatlı soyadını kullanacaktım.

Babam Çatlı soyadında çok ısrar ederdi. Bize sık sık, 'Evlenseniz de soyadınızı değiştirmeyeceksiniz' derdi. Babam sert görünüşlü biriydi. Ancak şaka yollu bize takılmadan da edemezdi: bana bazen 'Adile Naşit', bazen de 'İnatçı Keçi' derdi. Okul çıkışı beni almaya gelirdi, tüm kız arkadaşlarım ona hayrandı."

"İdealist" Çatlı

Abdullah Çatlı kendini güvenceye aldıktan sonra, eski arkadaşlarıyla sık sık buluşmaya başladı. Bu arada birçok "silah arkadaşı" cezaevinden çıkmıştı.

İstanbul'da sık sık toplantılar yapılıyordu.

Çatlı toplantılarda hep aynı sözleri tekrarladı: "Bizim arkadaşlarımıza eziyet eden Zeki Kaman, Dürüst Oktay gibi polislerle, Nurettin Soyer gibi askerî savcılardan kesinlikle intikamımızı almalıyız."

Ülküdaşları, Çatlı'nın geçmişlerde yaşayan bu sözlerini şaşkınlıkla dinliyorlardı.

Ancak kısa bir zaman sonra Çatlı da, ülküdaşları gibi Türkiye'nin yeni dönemine ayak uydurdu. Toplantılarda, şirketler kurarak para kazanmanın yollarını tartışmaya başladı...

Toplantıların bir önemli gündemi de, yeraltı dünyasına giren Ülkücülerle ilişkiye geçmekti.

Ancak Türkiye'de güç olabilmek için siyaseten kuvvetli olmak gerektiğine hepsi inanıyordu...

İşte bu sohbetlerden biri basına yansıdı.

Haftalık *2000'e Doğru* dergisine, MİT antetli, MİT Müsteşarı Korgeneral Teoman Koman imzalı (sayı: 32.42.44/ 00-116) bir "bilgi notu" geldi.

İlk bakışta, bu "bilgi notu"nun da, daha önce sık sık medya ku-

ruluşlarına gönderilen sahte MİT mektuplarından bir farkı yoktu.

Ama "bilgi notu"ndaki iddiaları bugün tekrar okuduğumuzda hiç de yabana atılır gibi olmadığını görüyorsunuz:

"7 ekim 1990 günü, Ankara'da siyasî organizasyonun il başkanlarıyla yapılan toplantının akabinde, Ülkücülerin İslamî kesiminin önde gelen isimlerinden Muhsin Yazıcıoğlu ve Mustafa Mit'in, zaman zaman kendilerine yakın buldukları Ülkücülerle yaptıkları sohbetlerde, Genel Başkan Alpaslan Türkeş'in genel başkanlıktan kendi isteğiyle ayrılması gerektiğini, genç ve dinamik bir başkana ihtiyaç duyulduğunu, bu adayın kendisi (Muhsin Yazıcıoğlu) olduğunu; yine Muhsin Yazıcıoğlu, Muharrem Şemsek, Mustafa Mit ve GKSOD eski genel başkanı Metin Tokdemir'le birlikte ABD Büyükelçiliği'nde CİA mensubu olarak görev yapan bir şahısla (ismi belirlenemedi) görüşme yaptıkları ve bu görüşmede, kendilerinin CİA denetiminde çalıştığını bildikleri 'Gladio' (Roma Kılıcı) olarak anılan antikomünist gizli örgütün tüm NATO ülkelerindeki Neofaşist gruplarla işbirliği yaptığının kesin olduğunu; 12 Eylül öncesi Türkiye'de MHP yöneticileriyle irtibatlı olduklarını, son günlerde meydana gelen olaylar sebebiyle Ülkücü taraftarlarının işbirliği yapmak istedikleri hususunu ifade etmişlerdir. Arz ederim."

Bu bilgilerin ne kadarı doğru henüz bilinmiyor. Bilinen bu toplantıların o günlerde sık sık yapıldığı...

Bu arada bir noktaya daha işaret etmek gerekiyor: Abdullah Çatlı'nın cezaevinden kaçtığı tarih ile tetikçi Ülkücülerin cezalarını çekip cezaevlerinden çıkış tarihleri de, ne tesadüftür ki aynıydı...

ANAP kulisinde

Artık sahte kimliklerle yaşamak istemeyen Abdullah Çatlı, Türkiye'ye geldiği 1990 yılı başında ANAP'taki eski Ülkücü arkadaşlarıyla sık sık görüştü.

Ankara'ya geldiğinde ANAP Ankara Milletvekili ve TBMM Adalet Komisyonu Başkanı Alpaslan Pehlivanlı'nın Meclis'teki odasına gidip sohbet ediyor, Meclis lokantasında yemek yiyordu.

Çatlı'nın ANAP'lı Pehlivanlı'nın yanına sık gitmesinin nedeni, Adalet Komisyonu başkanı eski ülküdaşının, kendisine, bir türlü kurtulamadığı Bahçelievler Katliamı davasında yardımcı olmasıydı...

TBMM Adalet Komisyonu Başkanı Pehlivanlı, bu konuda elin-

de bir yetkisi olmadığını söylüyordu her seferinde.[2] Fakat sonunda Çatlı için bir umut ışığı doğdu.

Yakında ANAP kongresi yapılacaktı. Eğer Yıldırım Akbulut genel başkanlığı kazanırsa, Alpaslan Pehlivanlı büyük bir ihtimalle Adalet bakanı olacaktı.[3]

Çatlı'ya söz verdi: "Adalet bakanı olursam, söz, o zaman senin için bir şeyler yapacağım!"

Abdullah Çatlı bu nedenle gece gündüz demedi, ANAP kongresi öncesi kulis yaptı. Delegelerin neredeyse üçte birini oluşturan eski Ülkücü arkadaşlarından, Yıldırım Akbulut'u desteklemelerini istedi. Çatlı kulis çalışmalarını, Kadir Aksoy'un Ankara Dedeman Oteli'nin yanındaki Büklüm Sokak'ta bir dairede sürdürdü.

Ancak Çatlı'nın isteği olmadı, ANAP kongresini Mesut Yılmaz kazandı.

Kongre günü Abdullah Çatlı, ablasının hasta olduğunu, bu nedenle eniştesiyle Nevşehir'den Ankara'ya geldiğini öğrendi.

Ankara'da nerede kaldıklarını öğrenmek için eniştesinin Ankara'da oturan kardeşini telefonla aradı. Tesadüf, orada kalıyorlardı. Eniştesine telefonda, "Evin numarasını vermeyin, sadece hangi sokakta olduğunu söyleyin, ben sizi bulurum" dedi.

Öyle de yaptı. Akşam 21.30'da eve telefon etti: "Evin bulunduğu sokaktayım, beş dakika sonra dairenin ışıklarını birkaç kez yakıp söndürün, ben nerede olduğunuzu anlarım."

Evin lambaları yakılıp söndürüldü ve abla kardeş yıllar sonra buluştular.

Abdullah Çatlı, bir yandan hükûmette olan bir partinin kongresinde kulis yapacak kadar rahat davranıyor, öte yandan akrabalarıyla buluşurken gizlilik yöntemlerine başvuruyordu. Neden?

Bu, olsa olsa Çatlı'nın bu tür gizli işleri sevmesinden ve alışmış olmasından ileri geliyordu.

Eniştesi ve ablasını ertesi gün alıp İstanbul'a götürdü. Şehrin en güzel yerlerinde ağırladı. Eniştesi o günleri şöyle anımsıyor:

"Vallahi bir yemeğimizin faturası bile benim memur maaşımdan fazlaydı. Hatta hiç unutmam, o kadar para veriyoruz, israf olmasın diye tüm yemekleri son lokmasına kadar yemeğe çalışırdım. Abdullah yakınları için parayı hiç esirgemeyen biriydi."

2. İstanbul Ülkü Ocakları eski başkanı Mehmet Güler, Alpaslan Pehlivanlı'nın Çatlı için Köşk'e çıkıp Cumhurbaşkanı Turgut Özal'dan yardım istediğini iddia ediyor. Güler'in iddiasına göre Özal, Çatlı'nın hukukî durumunu inceletiyor. Sonunda Pehlivanlı'ya, "Bir şey yapamayız, medya öğrenirse çok zor durumda kalırız" diyor.

3. ANAP o dönemde hükûmetteydi.

Haluk Kırcı'yla yeniden buluşuyor

Abdullah Çatlı çok para harcıyordu. Bu paranın kaynağı neydi? Ticaret olabilir miydi?

18 temmuz 1991 tarih ve 2819 sayılı *Türkiye Ticaret Sicili* gazetesinde yayımlanan şirketin kurucuları arasında kendisi yoktu ama onu temsilen kardeşi Zeki Çatlı vardı.

Yıllar sonra, 1989 yılında şartlı tahliyeyle cezaevinden çıkan Haluk Kırcı'yla yine bir araya gelmiş, birlikte ticarete soyunmuştu. Şirketin kurucuları arasında Bahçelievler Katliamı'na katılan bir isim daha vardı: Ahmet Ercüment Gedikli.

Şirketin adı: Promesse Tıbbî Malzeme ve Tekstil Sanayii Ticaret Limited.

Ortaklar şu isimlerden oluşmuştu:

a) Ali Rıza Önen. TC uyruklu. Çağdaş Yapı Koop., G. Blok, A Kapı, Kat 2 Ümraniye-İstanbul.

b) Uğur Akbaş. TC uyruklu. Sarı Yakup Mah. Yeni Camii Sok. No. 31 Adana.

c) Zeki Çatlı. TC uyruklu. Kapucubaşı Mah. Menekşe Sok. No. 3/5 Nevşehir.

d) Ahmet Ercüment Gedikli. TC uyruklu. Kozyatağı Oyak Evleri, A Grup, No. 6/11 Erenköy-İstanbul.

e) Haluk Kırcı. TC uyruklu. Ali Ravi Cad. No. 73/3 Erzurum.

Annesini ve babasını daha öğrencilik yıllarında kaybeden, Erzurumlu arkadaşlarının "Esmeray", Ankara'daki ülküdaşlarının "İdi Amin" adıyla tanıdığı Haluk Kırcı, yoksul bir ailenin yedi çocuğundan biriydi. On yıl kaldığı cezaevinde harçlığını hep Ülkücü arkadaşlarından aldı.

12 Eylül 1980'den önce eli kanlı olan birçok arkadaşı gibi, 12 Eylül'den sonra "vicdanının sesini dinleyip" İslamiyet'i keşfetti.

Cezaevinde kendisini okumaya veren Haluk Kırcı, "davaya katılan gençlere" eski deneyimlerini anlatmak için *Genç Arkadaş* adlı bir kitap yazdı. Cihad Yayınları'ndan çıkan kitabın birinci baskısı, 1991 yılının ocak ayında yapıldı.

"Çağrımız İslam'da diriliştedir" diyen Haluk Kırcı, 198 sayfalık kitabında, Ülkücülerin nasıl örgütleneceği, şehir gerillası taktiklerinden nasıl ders alınacağı, itaatsizliğin önüne nasıl geçileceği, üniversitelerde solcularla nasıl mücadele edileceği ve kitle iletişim araçlarından nasıl yararlanılacağını bir bir yazıyordu...

Namık Erdoğan

Ancak Haluk Kırcı da cezaevinden çıktıktan sonra, tıpkı Abdullah Çatlı gibi bu görüşlerini hemen değiştirip para kazanmanın yollarını aramaya başladı...

Haluk Kırcı sağlık sektöründe ilk önemli ihalesini Şişli Etfal Hastanesi'nin temizlik işini alarak yaptı. Daha sonra Sağlık Bakanlığı'na ameliyat önlükleri ve eldivenleri sattı.

Sağlık Bakanlığı'nın "köşe başlarında", hep eski Ülkücü arkadaşları vardı. Çatlı ve Kırcı, zamanla bakanlığa tıbbî malzeme satan ıtriyat firmalarına da aracılık yapmaya başladılar. İyi para kazanıyorlardı.

İşler iyiydi. Ama Sağlık Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkan Yardımcısı Namık Erdoğan, ihalelerde birtakım "dümenler" döndürüldüğünü anlamıştı. Üstelik aldığı tehditlere rağmen olayın üzerine gidiyordu.

Bu namuslu bürokrat, 9 mayıs 1994 tarihinde akşam saat 20.00 dolaylarında Ankara Selanik Caddesi'ndeki Numuneliler Lokali'nden ayrılıp özel arabasıyla evine giderken kaçırıldı. Cesedi, Kırıkkale yakınında, Kızılırmak'ın kenarında bulundu!

Sultan Tekstil

Ortakları arasında gözükmese de, Abdullah Çatlı'nın kurduğu ikinci şirket, Aziz Dal ve Mehmet Şirin Durmuş'la birlikte kurdukları Sultan Tekstil'di...

"Kanarya Yolu, Güvercin Caddesi, 13/3 Küçükçekmece-İstanbul" adresindeki Sultan Tekstil'in perde arkasında Yaşar Öz vardı.

Yaşar Öz, sektöre yabancı biri değildi. İngiltere'de tekstil işleriyle ilgilenmişti. Abdullah Çatlı'ya tekstil işine girmesini Yaşar Öz önermişti. Zaten resmî olarak gözükmemesine rağmen, şirketin gerçek ortakları arasında Serpil İpek, Aydın İpek kardeşler, Haluk Kırcı, Meral Çatlı gibi isimler de vardı.

Gökçen ve Meral Çatlı bu şirketi şöyle anlattılar:

"Babam, Haluk (Kırcı) Abi'yle birlikte ticaret kursuna gittiler. Ancak babam bir süre sonra bıraktı, Haluk Abi devam etti. Haluk Abi babamdan daha yırtıktı, yani ticareti daha iyi beceriyordu. Babam ağır bir insandı. Kot işine girdiler, ancak belli sayıda kot üretmek gerekiyordu, yapılamadı."

"Sultan Tekstil 1991 yılında kuruldu, 1995 yılında iflas etti. Şirketin ortakları; kocam, ben, Haluk Kırcı, Aydın İpek ve Serpil

İpek kardeşlerdi. Bu iki kardeşin babaları ölünce, aralarında sorun çıktı. Aslında önceleri işler iyiydi. Ameliyat elbisesi, eldiven filan yapıp satıyorduk, ancak sorun çıkınca şirket battı. Kocam şirketten BMW otomobil alıp hissesini devretti."

Şirket iflas etmişti, ancak Abdullah Çatlı ve Haluk Kırcı ikilisi, bu süre zarfında İstanbul'da "başlarını sokabilecek" birer ev aldılar.

Çatlılar, 1992 eylülüne kadar Bahçelievler'deki evlerinde kirada oturduktan sonra, 1992'nin eylül ayında İstanbul'un en lüks semtlerinden biri olan Florya'da dubleks bir daire alıp, zevkli ve pahalı bir biçimde döşediler.

Haluk Kırcı, Susurluk Kazası'na kadar Avcılar'da oturuyordu. Nikâh şahitliğini dönemin Erzurum valisi Mehmet Ağar'ın yaptığı eşi Vesile ve kızı Hazal'la mutlu bir yaşam sürdüren Haluk Kırcı, Avcılar Sanayi Sitesi'nden bir de işyeri sahibi oldu.

Biri yurtdışında altı yıl, diğeri Türkiye'de on yıl cezaevinde yattı. Bir araya geldiklerinde şirket kurabilecek parayı hemen buldular. Şirketlerinin malî durumu iyi değildi. Buna rağmen altlarına pahalı arabalar çekip, dubleks lüks daireler almışlardı.

Paranın kaynağı neydi? Ticaret olmadığı belliydi.

Nevzat Bor, 1970'li yıllarda Abdullah Çatlı'nın sağ koluydu. Yedikleri içtikleri ayrı gitmezdi.

Çatlı cezaevinden kaçıp Türkiye'ye geldiğinde, yardımına ilk koşan kişilerden biri de Nevzat Bor'du.

Ama ticaret bu iki eski dostun arasını açtı.

1992 yılında Çatlı ve Kırcı Orta Asya'ya 400 bin dolarlık şeker ihraç etmek için, Nevzat Bor'un bölgedeki ilişkilerinden yararlanmak istediler.

Nevzat Bor, iki eski arkadaşına kefil oldu. Hatta Çatlı ve Kırcı parayı peşin aldılar. Ancak, gel zaman git zaman şekerler bir türlü bölgeye gönderilmedi.

Bu olay üzerine Nevzat Bor, Çatlı ve Kırcı'ya darıldı ve bir daha hiç konuşmadı!

Ticarette bu kadar başarısız olan Çatlı-Kırcı ikilisi, sahi bu paraları nereden buluyorlardı? Paranın kaynağı ticaret olamayacağına göre, acaba neydi? Yoksa uluslararası bazı ihaleler mi? Mantık yürüterek bulmaya çalışalım:

Çatlı, Uğur Mumcu'yu arıyor

Abdullah Çatlı, 6 haziran 1992 tarihinde Mehmet Özbay adını vererek, *Cumhuriyet* gazetesinin Ankara bürosundan Uğur

Mumcu'yu aradı. Uğur Mumcu'yu bulamadı ama "Zırhlı araç yolsuzluğuyla ilgili görüşecektim" şeklinde mesaj bıraktı.

Aradan yıllar geçti, MİT görevlisi Mehmet Eymür, 24 temmuz 1997'de İstanbul DGM'de görülmekte olan Susurluk davasında ifade verdi. Bu ifadesinde, "Uğur Mumcu'ya, Abdullah Çatlı'nın Türkiye'de olduğunu ve kullanılmakta olduğunu söylediğini" anlattı. Eymür, Mumcu'ya "Bu kullanılmaya karşı olduğunu" da belirtmişti.

Bu ifade üzerine bir açıklama yapan Uğur Mumcu'nun ağabeyi Ceyhan Mumcu, Eymür'ü, "Çatlı'nın nasıl kullanıldığını ve mesai arkadaşlarını tek tek açıklamaya" davet etti.[4]

Bu açıklamadan sonra Ceyhan Mumcu ile Mehmet Eymür arasında bir telefon görüşmesi geçti. Görüşmede Eymür, Ceyhan Mumcu'ya, "Abdullah Çatlı'ya resmî görev verilmesine hep karşı çıktım. Ama arkasında, ikisi bakan düzeyinde olmak üzere, birçok siyasî vardı. Gücümüz yetmiyordu. Bu yüzden bu durumu Uğur Mumcu da dahil olmak üzere herkese haber verdim. DGM'de söylediğim budur, tutanaklara doğru geçti, incelerseniz görürsünüz" dedi.

Eymür bu arada ilginç bir bilgi de verdi: "Zırhlı araç yolsuzluğuyla uğraştığı için Uğur Mumcu'ya suikast yapılacağına dair bir ihbar almıştık. Uğur Mumcu'ya haber verdik ve bu suikastı biz önledik" dedi.

Uğur Mumcu'ya "zırhlı araç yolsuzluğu" yüzünden suikast yapılacağı haber alınıyor.

Abdullah Çatlı, Uğur Mumcu'yu arayarak, "Zırhlı araç yolsuzluğuyla ilgili görüşecektim" diyor.

Çatlı'nın zırhlı araç alımlarıyla ne ilgisi vardı? Uğur Mumcu'yu bu konuyla ilgili olarak araması, bu çetrefilli işlerin neresine düşüyor?

Bu soruların yanıtlanmasını zamana bırakıyoruz ve tekrar Çatlı'nın İstanbul günlerine dönüyoruz.

"Şahin Ekli"

26 şubat 1992 tarihinde Abdullah Çatlı, "Şahin Ekli" sahte pasaportuyla yurtdışına çıkarken, havaalanındaki kontroller sırasında yakalandı. Hemen havalimanındaki Teknik Büro Asayiş Şube Müdürlüğü'ne götürülüp parmak izi alındı. Parmak izi, 190[illegible]322 numarayla İstanbul Emniyet Müdürlüğü kayıtlarına geçirildi.

4. Avukat Ceyhan Mumcu'nun 24 temmuz 1997 tarihli basın açıklaması.

Bu kayıtlarda, Malatya 1957 doğumlu, Haydar ve Fahriye'den olma, Malatya Çavuşoğlu köyünde oturan Şahin Ekli'nin fotoğraf bölümünde; siyah kazaklı, siyah ceketli, numaralı gözlüklü Abdullah Çatlı'nın fotoğrafı vardı.

Abdullah Çatlı'nın, 17 şubat 1977 tarihinde Ankara Emniyet Müdürlüğü'nde "52804" sicil numarasıyla bulunan dosyasında da parmak izi vardı.

Ancak Emniyet teşkilatı henüz bilgisayar teknolojisine geçemediği için (!) iki parmak izi karşılaştırılamamıştı.

Sahte pasaportla yurtdışına çıkmak isteyen Abdullah Çatlı hemen serbest bırakıldı.

Nedeni, "yukarıdan, üst düzeyden" birinden telefon gelmesiydi!..

Peki, Çatlı neden yurtdışına çıkmak istemişti?

Yurtdışına gitme isteğinin, İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nde yapılan kadro değişikliğiyle ilgisi var mıydı?

Çatlı, "Şahin Ekli" sahte pasaportuyla yakalandığında, Necdet Menzir henüz on üç günlük İstanbul Emniyet müdürüydü ve Menzir, kendi ekibini İstanbul'a getirmeye başlamıştı. Yani İstanbul Emniyeti'ndeki kadrolar değişiyordu.

Peki Necdet Menzir'den önce İstanbul Emniyet Müdürü kimdi? Mehmet Ağar! O tarihte Mehmet Ağar'ın tayini İstanbul Emniyet müdürlüğünden Erzurum valiliğine çıkmıştı!

Basamakları hızlı tırmanan emniyetçi

Emniyet tarihinde, merdivenin basamaklarını Mehmet Ağar kadar hızla tırmanan belki de başka hiçbir polis yoktu.

31 ekim 1951'de doğdu.

Babası dönemin ünlü emniyet müdürlerinden Zülküf Ağar'dı. Babasını genç yaşta kaybetti. Polis yetimlerine verilen bursla önce Haydarpaşa Lisesi'ni, ardından Siyasal Bilgiler Fakültesi'ni bitirdi.

Üniversitedeki dönem arkadaşları arasında PKK lideri Abdullah Öcalan da vardı!..

Ağar'ın üniversitedeki adı "Pike"ydi ve Çin'in efsanevî lideri Mao'ya hayrandı.

Mesleğe "tepe üstü dalış" yaptı. Emniyet Genel Müdürlüğü Asayiş Şubesi'nde komiser muavini olarak polisliğe ilk adımını attı. Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'ün koruma görevlisi oldu. Kaymakamlık sınavını kazandı, Torul ve Delice'de kaymakamlık yaptı. Dayanamadı, 1980 yılında baba mesleğine döndü. İstanbul Emniyet Şube müdür muavinliğine naklen geçti. Siyasî Şube mü-

dür yardımcısı oldu. İlk "deneyimini" 1970'li yılların ünlü emniyet müdürü Şükrü Balcı'nın yanında kazandı. 1981 yılında Personel Şube müdürü, bir yıl sonra da Asayiş Şube müdürü oldu. 3 yıl 8 ay sürdürdüğü bu görevinde, İstanbul'un yeraltı dünyasını yakından tanıma olanağını buldu. 1984 yılında İstanbul Emniyet müdür yardımcılığına getirildi.

Otuz yedi yaşında, 1988'de Ankara Emniyet müdürü oldu.

1990 yılında, yani Abdullah Çatlı'nın İsviçre'deki cezaevinden kaçıp İstanbul'a geldiğinde, İstanbul Emniyet Müdürlüğü koltuğunda oturuyordu. İki yıl sonra Erzurum valisi, ardından hemen Emniyet genel müdürü oldu.

24 aralık 1995 seçimlerinde DYP Elazığ milletvekili olarak Meclis'e girdi. ANAP-DYP koalisyon hükûmetinde Adalet bakanı, ardından kurulan RP-DYP koalisyon hükûmetinde İçişleri bakanı yapıldı.

Saflar değişiyor

1980 yılında yurtdışına çıkarken MİT'le yakın ilişkisi olan Abdullah Çatlı, dönüşünde tıpkı ideolojik safı gibi, sırtını dayadığı gücü de değiştirdi.

Abdullah Çatlı artık MİT'in değil, Emniyet'in adamıydı.

Zaten MİT içinde de büyük değişikler olmuş, Hiram Abas-Mehmet Eymür ekibi tasfiye edilmişti.

Yıldızı parlayanlar ise İstanbul eski Emniyet müdürü Şükrü Balcı'nın "iki çömezi" Mehmet Ağar ve Ünal Erkan'dı...

Emniyet içinde, 17 bin üyeli Pol-Derli sol görüşlü polislerin hepsi teşkilattan çıkarılmış, tüm kilit noktalara 2 bin üyeli Pol-Birli Ülkücü polisler yerleştirilmişti.[5]

1980'li yıllarda Türkiye'deki dengeler, askerî darbe sonucu kesintiye uğramış, 1990'lı yıllarda yeniden şekillenmeye başlanıştı.

1974 yılında İstanbul Ülkü Ocakları başkanlığını yapan Abdullah Kederoğlu, Çatlı'nın hemşerisiydi. Çatlı'nın yurtdışından geldiği günlere ilişkin bir tespitini anlatıyor:

"Abdullah önceleri Mehmet Ağar'a çok karşıydı. Türkiye'ye geldiğinde hep onun hakkında atıp tutardı. Ancak kısa bir süre sonra da birlikte oldular."

5. 1980 öncesinde polis teşkilatında iki meslek kuruluşu vardı. Sol eğilimli polisler Pol-Der'i, MHP eğilimli polislerse Pol-Bir'i kurmuşlardı. 12 Eylül darbesinden önce bu derneklerin ikisi de kapatıldı. Dernekler kapatıldı ama, isimleri kaldı yadigâr: solcu polislere Pol-Der'li, sağcı polislere Pol-Bir'li denmeye devam edildi.

Abdullah Çatlı'nın, Mehmet Ağar'ı sevmesinde hemşerisi Abdullah Kederoğlu'nun payı vardı.

Kederoğlu'nun, Nevşehir'de görev yaparken tanıdığı ve dost olduğu İbrahim Şahin, Çatlı'nın Türkiye'ye geldiği yıllarda İstanbul'da Özel Harekât Şube müdürlüğü görevini yapıyordu.

Çatlı, hemşerisi aracılığıyla önce İbrahim Şahin'le, daha sonra da Şahin'in aracılığıyla Mehmet Ağar'la tanıştı ve İstanbul Emniyet Müdürü Ağar'ı çok sevdi.

Çatlı o günlerde ticareti de sevmeye başlamıştı...

GSC Tekstil

GSC Tekstil: Gökçen, Selcen Company (veya Çatlı).

Abdullah Çatlı yeni kurduğu şirketin adını, kızlarının baş harflerinden seçti...

"Ali Rıza Gürcan Caddesi, Park Sokak, Arın Apartmanı, 5/1 Merter-İstanbul" adresindeki şirketin ortakları arasında şu isimler vardı:

Mehmet Özbay, Efraim Barut ve Turgay Maraşlı.[6]

Abdullah Çatlı bu kez "Mehmet Özbay" adıyla, şirketin kurucuları arasında yer aldı.

Binanın mülkiyeti Efraim Barut'a aitti. Macaristan'a tekstil ürünleri ihraç ediyorlardı.

"Eşimin 1994'te Almanya'ya ve 1995'te Macaristan'a gittiğini biliyorum. Diğerleri (ABD-İngiltere) doğru değil. İki Mehmet Özbay var. Bu söylenen seyahatleri, öteki Mehmet Özbay yapmış olabilir. Macaristan'a kumaş, etek vb. ticaret için giderdi."

Abdullah Çatlı, eşi Meral Hanım'ın dediğine göre, 1994 ve 1995 yıllarında iki kez yurtdışına çıktı. Peki Çatlı yurtdışına hangi pasaportla gitti?

Şahin Ekli sahte pasaportuyla 26 şubat 1992 tarihinde yakalanmıştı.

Artık daha dikkatli olması gerekiyordu. Çatlı da işin kolayını buldu. Yeşil pasaport aldı?

14 eylül 1994 tarihinde, "Mehmet Özbay" adına Emniyet Genel Müdürlüğü Yabancılar ve Hudut İltica Dairesi Başkanlığı'ndan aldığı, TR-A245202 seri numaralı "yeşil pasaport" Abdullah Çatlı'nın işini kolaylaştırdı.

Çatlı, yurtdışına çıkışta vize gerektirmeyen ve yalnızca 1'inci,

6. Turgay Maraşlı, Susurluk Kazası'ndan üç ay önce Deniz Köşkler Mahallesi, Sahil Yolu, Tel Sokak'taki evinden apar topar ayrıldı. Aradan bir yıl geçmesine rağmen nerede olduğu bilinmiyor.

2'nci ve 3'üncü dereceli devlet memurlarına verilen yeşil pasaporta da, yine çeşitli entrikalarla sahip oldu. "Mehmet Özbay" adına Maliye Bakanlığı'ndan, 1'inci kadro derece maliye müfettişi olduğunu gösterir belge almıştı: sahte kimlikle, sahte kadro!

Maliye Bakanlığı'ndaki geleneğe göre, maliye müfettişleri yeşil pasaport taleplerini Teftiş Kurulu'na yapıyorlardı. Ancak, "Mehmet Özbay" adına alınan yeşil pasaport için Teftiş Kurulu'na hiç başvuru olmamıştı. Bu uygulama, Maliye Bakanlığı tarihinde ilk kez görülüyordu. O halde Mehmet Özbay'a (yani Abdullah Çatlı'ya) maliye müfettişi belgesini kim vermişti?

Biri vermiştir herhalde; yoksa Başbakan Tansu Çiller ailesine yakınlığıyla bilinen, dönemin Maliye bakanı İsmet Attila verecek değil ya!

On küsur yıldır polisin aradığı cezaevi firarisi, Türkiye'de sıradan vatandaşların ulaşamayacağı kimliklere ne kadar da kolay sahip oluyordu!

Kim vardı Abdullah Çatlı'nın arkasında?

Gerçek Mehmet Özbay

Suruçlu "pasaportzede" gerçek Mehmet Özbay da, o tarihlerde İstanbul'daydı. Abdullah Çatlı'nın "yaşamını kolaylaştıran" şu Mehmet Özbay'ın kimliğini de bir öğrenelim:

Şanlıurfa Suruçlu. Doğum tarihi: 16 ekim 1964. Köyü: Bellik (eski adı Kırmit mezrası).

Adı: Mehmet. Soyadı Özbay. Baba adı: Mevlüt. Ana adı: Fatma. Cilt no: 037/01. Sıra no: 33. Birey sıra no: 22.

Medenî hali: Bekâr. Dini: İslam.

Özbay ailesi, 1976 yılında Şanlıurfa'dan, Birecik'in Meydan Mahallesi'ne taşınmış.

Ağabeyleri Salih Özbay, Birecik Orman Fidanlık Müdürlüğü'nde, İbrahim Özbay ise Birecik Kelaynak Kuşları Üretme Çiftliği'nde çalışıyor. Ağabeylerinin söylediğine göre, kardeşleri Mehmet Özbay on dört yıldır Londra'da yaşıyor. Sadece babası vefat ettiğinde, birkaç yıl önce gelmiş ziyaretlerine...

Ancak bizdeki bilgiler farklı...

Gerçek Mehmet Özbay, Abdullah Çatlı'nın GSC Tekstil'deki ortağı Turgay Maraşlı'yla birlikte Ataköy Atrium'da "Pizzadays" adında bir pizza dükkânı açtı.

Turgay Maraşlı, aslında her iki işyerinin de göstermelik ortağıydı. Asıl ortak Abdullah Çatlı'ydı.

Yani sahte ve gerçek Mehmet Özbay ortaktılar!

Pizza dükkânını birkaç ay sonra hemen devrettiler.

Gerçek Mehmet Özbay, 1994 yılında İstanbul Bahçeşehir'de Emlak Bankası Mensupları Emekli ve Yardım Vakfı tarafından "şahsına yapılan davetle" bir dükkân kiraladı. Davet aynı zamanda Mehmet Özbay'ın Şanlıurfalı hemşerileri Drej Ali (Ali Yasak) ile akrabası Nihat Yasak'a da yapılmıştı. Hemşerileri Yasaklar, gazete büfesi ile un mamulleri satan dükkânda hizmet verirken, Mehmet Özbay da, "Cafe Citron" adıyla bir işyeri açtı. Ancak burayı da kısa bir süre sonra iyi bir paraya devretti.

Türkiye'de hemen herkes, gerçek Mehmet Özbay'ı merak ediyor. Ama herhalde Emlak Bankası Mensupları Emekli ve Yardım Vakfı, gerçek Mehmet Özbay'ı yakından tanıyor ki adına davetiye çıkarıp dükkân kiralamasına yardımcı oluyor.[7]

Gerçek Mehmet Özbay, Soli Ovadya adlı yabancı bir kadınla da, Japet şirketini kurdu. 1993'ten 1995'e kadar, Japet, yapa yapa bir tek Alarko Holding'in Alkent Sitesi'ndeki örnek dairesinin dekorasyonunu yaptı.

Yoksa Mehmet Özbay bu işyerlerini yurtdışına çıkışlarında ticarî vize almak için mi kurmuştu?

Çünkü "Mehmet Özbay" adıyla, yurtdışına 122 defa çıkış yapıldı.

Bunun kaçını Çatlı, kaçını Özbay yaptı?

Emniyet Genel Müdürlüğü'nün kayıtlarına göre Abdullah Çatlı 21 defa giriş çıkış yaptı. Demek ki Mehmet Özbay da 101 kez gidip gelmişti.

Sık sık yurtdışına çıkan gerçek Mehmet Özbay, ne tür bir ticarî iş yapıyordu? Neredeyse her üç ayda bir pasaportunu kaybeden Mehmet Özbay, neden bu kadar çok yurtdışına çıkıyordu?

Çevresinde bıraktığı izlenime göre oldukça varlıklı gözüken Mehmet Özbay gelirini nereden sağlıyordu? Uyuşturucu kaçakçılığı veya kara para aklanmasıyla bir ilgisi var mıydı?

Mehmet Özbay ile Çatlı tanışıyorlar mı?

Kitapta buraya kadar yazılanlar, sahte pasaport olayında bir gerçeği ortaya koydu:

Sahte pasaportu kullanan ile pasaportun gerçek sahibi birbirlerini tanıyorlar.

7. O dönemde vakfın başkanlığını, Emlak Bankası eski genel müdürü Aydın Ayaydın yürütüyordu.

Ama Abdullah Çatlı ile Mehmet Özbay ilk günlerde birbirlerinden habersizler. Tanıdıkları ortak isim, Yaşar Öz.

Söylendiğine göre, Çatlı ve Özbay daha sonraki günlerde tanıştılar ve birbirlerini çok sevdiler...

Meral Çatlı, 22 ocak 1997 tarihinde TBMM Susurluk Komisyonu'na verdiği ifadede ilginç bir olay anlatıyor:

"İstanbul Ataköy'de bir yazıhane kiralandı. Eşim, oraya gidiyor, orada çalışıyordu. Derken eşime bir haber geldi. 'Büro basılacak' diye. Yani Emniyet'e, 'O büroda Abdullah Çatlı çalışıyor' diye ihbar gitmiş. Emniyet de eşimi uyarıyor; 'İhbar var, dikkatli olun' diye. Yani söylemek istediğim, eşim devletten birileriyle görüşüyordu. Yoksa niye uyarılsın?"

Bu olayın başka bir pencereden görünüşünü ise, dönemin İstanbul Emniyet Müdürlüğü İstihbarat Daire başkanı Hanefi Avcı, kitabın yazarlarına anlattı:

"İstanbul istihbarata, yani bize bir ihbar mektubu geldi. Mektupta, Abdullah Çatlı adlı kaçak birinin Ataköy'de bir evin zemin katında büro tutup bazı işler yaptığı yazıyordu. Ben araştırılması için ilgili daireye yazı yazdım. Arkadaşlar gidip bakmışlar, büro mu, ev mi ne olduğu belli olmayan bir yer. Günün her saatinde, gece gündüz belli adamlar gelip gidiyormuş büroya. Biz buranın çek-senet işleriyle ilgili bir yer olduğunu düşündük. Bakırköy Emniyeti'ne yazı yazdık. Onlar da gidip bakmışlar, öyle bir zamanda gitmişler ki adamlar da tam büroyu taşıyormuş. Orada Ali Ünal[8] (sonradan araştırdım Çankırılıymış) diye biri varmış. Polislere, Fransa'ya tekstil ihracatı yaptığını söylemiş. Tam bilmiyorum ama, gerçek Mehmet Özbay da oraya gelip, 'Büro benim' demiş.

Bu olay 1993 yılında geçiyor. Zamanı şu nedenle söylüyorum, büroya gelip giden Audi marka araba Sami Hoştan'ın adına, büronun telefon numarası da Turgay Maraşlı'nın adına kayıtlıydı. Bence bu her zaman böyle olmuştur, sahte kimlikli kişi ile gerçek kimlikli kişi birbirini tanır. Gerçek Mehmet Özbay ile Mehmet Özbay adını kullanan Abdullah Çatlı birbirlerini tanıyorlardı."

Hem o kadar iyi tanıyorlardı ki, aynı uçakla seyahat bile etmişlerdi! 25 eylül 1997'de, *Yeni Yüzyıl* gazetesinde çıkan bir haberde şöyle deniyor:

"Abdullah Çatlı ile Mehmet Özbay'ın zaman zaman İstanbul'da ve yurtdışında bir araya geldiklerinin saptandığını belirten yetki-

8. Susurluk Kazası'ndan sonra Çatlı'nın telefon kayıtlarından Ali Ünal'la da çeşitli görüşmeler yapmış olduğu anlaşıldı.

liler, devlet dairelerinde Abdullah Çatlı'yla ilgili bazı sorunlar çıktığında gerçek Mehmet Özbay'ın ilgilendiğini belirttiler. Çatlı ile Mehmet Özbay'ın her ikisinin de 'Mehmet Özbay' adına düzenlenmiş kimlik ve pasaport kullandıkları ve üç kez, aynı gün ve aynı uçakla yolculuk yaptıkları anlaşıldı."[9]

Gerçek Mehmet Özbay yakalanıp da, "Gel bakalım kardeşim Mehmet Özbay, in misin, cin misin bir anlayalım. Durmadan pasaport kaybediyormuşsun, bu kayıp pasaportlar da hırsızın uğursuzun eline düşüyormuş. Kimliğini kullanarak suç işleyenlerden şikâyetçi misin? Şikâyetçiysen, bugüne kadar neden şikâyet etmedin? Şikâyetçi değilsen, niye değilsin? Bunlarla bir ortaklığın mı var?" diye sorulamadı.

Yakalanıp yargı önüne çıkarılsa, belki de karanlıkta kalmış bir çok faili meçhul olayı açığa çıkaracak olan Mehmet Özbay hakkında, bugüne kadar tutuklama kararı çıkarılmadı. Hakkında yapılan tek işlem, Emniyet Genel Müdürlüğü'nün Londra Büyükelçiliği'ne gönderdiği bir yazıyla, Mehmet Özbay'ın bazı soruları cevaplandırması isteği oldu. Büyükelçiliğin Mehmet Özbay'ı bulup da bu soruları sorabildiğini sanmıyoruz. Çünkü Özbay, Susurluk Kazası'ndan sonra evini değiştirdi ve izini kaybettirdi.

Çatlı asker kaçağı

Abdullah Çatlı, İstanbul'da "yeni bir yaşama" ayak uydurmaya çalışırken, Nevşehir'deki ailesine hâlâ mahkemelerden "arandığına" ilişkin resmî yazılar geliyordu.

Örneğin 18 ağustos 1993 günü gelen evrak, Nevşehir Askerlik Şubesi'ndendi. Abdullah Çatlı yoklama kaçağıydı ve hemen askerlik şubesine başvurması gerekiyordu!..

Asker kaçaklığından aranıyordu ama, Çatlı aslında "askerliğini" yapıyordu...

Gökçen Çatlı şöyle diyor:

"Babamın siyasî görüşleri Turgut Özal'a yakındı, ANAP'lıydı. ANAP'tan tanıdığı eski arkadaşları vardı. Onları ziyarete giderdi."

Abdullah Çatlı'nın Turgut Özal'a hayranlığı nereden geliyordu?

Çatlı'nın Türkiye'ye geldiği 1990 yılında, Özal artık eski gücünde değildi. 1987 yılında patlayan Birinci MİT Raporu'ndan sonra "MİT'i sivilleştirme" dolayısıyla Hiram Abas'ı MİT'e "patron" yapma planı suya düşmüştü. Üstelik Özal "Dimyat'a pirince giderken evdeki bulgurdan da olmuştu". MİT'in başına, Özal'a karşıtlığıyla

9. Saygı Öztürk'ün "Çatlı ve gerçek Özbay arkadaş" başlıklı haberi.

bilinen Korgeneral Teoman Koman getirilmişti.

Özal'ın kamuoyunda da imajı giderek bozuluyordu. 1989 yerel seçimlerinde ANAP'ın oyu yüzde 21'e inmişti.

"Köşeye sıkışan" Özal, "devletin sinir merkezlerinden" istihbarat alamıyordu. Bu nedenle bürokrasi ve Emniyet'teki güvendiği isimlerle "özel bir büro" kurdu.

Bu "özel büro" cumhurbaşkanı olarak yaşama veda eden Turgut Özal'dan sonra lağv edildi mi, yoksa görevine devam etti mi?

Lağv edildiği söyleniyor...

Ancak aradan uzun zaman geçmeden, yine bir "özel örgütten" bahsedilmeye başlandı: Çiller Özel Örgütü!

Dönemin DYP Genel İdare Kurulu üyesi, Manisa milletvekili Tevkif Diker bu "özel örgüt"le ilgili bir anısını aktarıyor:

"Bekir Altınok tarafından Sosyal İstihbarat Teşkilatı kurulmasına yönelik bir rapor hazırlandı. Genel İdare Kurulu üyesi olduğum için, rapor bana da geldi.

Rapor Çiller ailesine ulaştırıldı. Aile bu fikri, Emniyet Genel Müdürü Mehmet Ağar ile Amerikalı danışmanları Jay Kriegel'e inceletti. Daha sonrası hakkında bilgim yok. Ama bu rapordan yola çıkılarak, zaman içinde Çiller Özel Örgütü kurulduğu duyumlarını aldım."

Bu "özel örgütün" emniyet ayağı Mehmet Ağar mıydı? Başbakan Tansu Çiller o günlerde MİT'in başına Ünal Erkan'ı niçin getirmek istiyordu? Bu "özel büro" içinde Abdullah Çatlı'nın olmadığı düşünülebilir mi?

Hem de cebine silah ruhsatı konmuş Çatlı'nın!..

Çatlı'ya silah ruhsatı

Abdullah Çatlı "Mehmet Özbay" adıyla, 2 ekim 1993'te İstanbul Valiliği'ne müracaat etti ve can güvenliği olmadığı gerekçesiyle silah taşıma ruhsatı talep etti.

Bu da bir "tesadüftür" diyelim; Abdullah Çatlı'nın silah ruhsatı almak için başvurduğu tarihten on beş gün önce de, Emniyet Genel Müdürü Mehmet Ağar, koruculuğu kabul eden DYP milletvekili Sedat Bucak'a 1 500 silah vermişti.

Kimdir bu Sedat Edip Bucak?

Sedat Edip Bucak, İsmail Hakkı Bucak'ın oğlu; 1960 Siverek doğumlu; Endüstri Meslek Lisesi mezunu. Amcası Mehmet Celal Bucak'ın ölümünden sonra aşiretin reisi oldu. İki dönemden beri DYP milletvekili.

Bucak aşireti, Güneydoğu'da Şeyh Said İsyanı'ndan bu yana devletin yanında politika güdüyor. Zaza olan aşiret, Demokrat Parti (DP) zamanından bu yana TBMM'de temsilci bulunduruyor. Aşiretin merkezi Siverek'te 700 gönüllü, 300 geçici köy korucusu var.

1993 yılında Sedat Bucak koruculuğu kabul edince, dönemin Emniyet genel müdürü Mehmet Ağar ve Olağanüstü Hal Bölge valisi Ünal Erkan'la oldukça samimi bir ilişki içine giriyor.

Milletvekili Bucak, Abdullah Çatlı'yı bu ilişkiden dolayı tanıyor.

Söylenenlere göre, Ağar, koruculuğu yeni kabul eden Bucak'a, o günlerde fazla güvenmiyordu. Çatlı'yı, Bucak aşiretini kontrol için görevlendirmişti!

Bucak aşiretinden bazıları bu ilişkileri onaylamadı. Adnan Bucak, amcaoğlu Sedat Bucak'ı medyada sık sık eleştirdi:

"Sedat, aşiretimizin kurallarına maalesef uyamadı. Aşiretimizi Cudi Paşa'nın, Osman Paşa'nın, Hasan Oral'ın, Mehmet Celal Bucak'ın yönettiği gibi yönetemedi. Sedat toy ve cahil. Ben onun yerinde olsam Mehmet Ağar'la, Abdullah Çatlı'yla arkadaşlık yaptığım zaman oturup düşünürüm. Bu insanlarla birlikte yol yürüyebilir miyim, yürüyemez miyim?

Çatlı'nın adını, geçen yaz (1996) Siverek'e gittiğimde duydum. 'Reis' diyorlardı. Kim olduğunu sordum. 'Abdullah Çatlı'dır. Sedat Bey'in iyi arkadaşıdır' dediler. 'Ben tanımıyorum' deyince, 'O seni iyi tanıyor' dediler. Adını unutmayayım diye yazmak istedim, uyardılar, 'O mimli biridir, ismini yazıp yanında taşıma' dediler."[10]

Abdullah Çatlı, Bucak sayesinde birçok Şanlıurfalı dost edindi. Bunlardan biri de "Drej Ali" olarak tanınan "Ülkücü Baba" Ali Yasak'tı.

Ali Yasak, 1958 Şanlıurfa doğumlu. Türk. Esnaf bir ailenin çocuğu. Şanlıurfa Eğitim Enstitüsü'nde okudu. Öğrencilik yıllarında solcu bir öğrenciyi vurmaktan dört ay ceza yedi. Kaçtı, yakalandı. İki yıl cezaevinde kaldı. Çıktıktan sonra, o dönemde Apocularla (PKK) savaşan Bucaklara yaklaştı. Güvenlerini kazandı. 1979 yılında Hukuk Fakültesi'ni kazanıp İstanbul'a gitti. O yıllarda Mehmet Ali Ağca'nın, Abdullah Çatlı'nın da gittiği "Küllük" ve "Marmara" kahvelerinden çıkmadı.

12 Eylül döneminde, Ankara'da İnci Baba'nın (Nabi İnciler) yanında çalıştı. Drej Ali'yi İnci Baba'ya tavsiye eden, baş fedaisi Siverekli Nihat Ağırmatlı'ydı.

10. Gülden Aydın röportajı, *Hürriyet*, 14 ocak 1997.

1984 yılında bağımsız çalışıp kendi işini kurmak istedi. Eminönü Belediye Başkanı Tahir Aktaş'tan kahve yeri istedi, aldı: Derviş Aile Çay Bahçesi. Sonra kahve sayısını artırdı...

Zeytinburnu-Bakırköy Regata sınırına kadar olan bölgeyi "denetimi" altına aldı. Ataköy'de bulunan kafeteryasına isim olarak, Sicilya'nın en ünlü mafya ailesi olan Carleone'nin adını verdi: "Carleone Cafe!"

Eski patronu İnci Baba ile İstanbul Darphane inşaat ihalesi yüzünden silahlı çatışmaya girdi. Ülkücü dava arkadaşı Feridun Öncel'i bacağından vurdu. Araya Şanlıurfa milletvekilleri girip, Drej Ali ile İnci Baba'yı barıştırdılar.

1990 yılından sonra, "Ülkücü Baba" olarak ünlendi. Tansu Çiller hükûmetlerinde işlerini iyice büyüttü. Örneğin, dönemin Tarım Orman ve Köyişleri bakanı ve hemşerisi Necmettin Cevheri sayesinde, başta Azerbaycan ile Romanya olmak üzere birçok ülkeyle canlı hayvan ticareti yaptı.

Bir ara tekstil işine girdi.

Sonra, Refah Partili belediyelere, Romanya'dan getirdiği çift katlı otobüsleri kiraladı.

Çatlı, Korkut Eken'i ne zaman tanıdı?

Abdullah Çatlı, Türkiye'ye döndükten sonra sadece aşiret reisleri, Ülkücü babalarla arkadaşlık kurmadı. Çevresinde oldukça "renkli mesleklerden" insanlar da vardı. Bunlardan biri de özel harp uzmanı, Emekli Yarbay Korkut Eken'di...

Çatlı, özel harpçi Korkut Eken'i ne zaman tanıdı?

İşe, Korkut Eken'in biyografisinden başlayalım:

1945 Ankara doğumlu. 1965 yılında Kara Harp Okulu'ndan mezun oldu. Hep komando tugayı, hava indirme tugayı gibi özel birliklerde görev yaptı. 1974 yılında Kıbrıs'taki savaşa katıldı. Adaya paraşütle inen ilk ekip içinde yer aldı. 1978 yılında Özel Harp Dairesi'ne girdi. Özel birliklerin komutan yardımcılığına kadar yükseldi. ABD, Almanya ve İngiltere'de gayrinizamî harp kurslarına katıldı.

12 Eylül 1980'den bir ay sonra şeriatçılar tarafından kaçırılan Diyarbakır THY uçağına ilk müdahaleyi Korkut Eken komutasındaki özel harpçiler yaptı.

1982 yılında polis özel timlerini eğitti.

Hiram Abas ve Mehmet Eymür'ün isteği üzerine, ordudan emekliliğini isteyerek 1987 yılında MİT'e girdi. Mehmet Eymür'ün yardımcısı olarak Güvenlik Dairesi başkan yardımcılığına getirildi.

Korkut Eken bu görevi sırasında, başta Tarık Ümit olmak üzere yeraltı dünyasının birçok ismiyle tanıştı, dost oldu.

Abas ve Eymür'ün, Korkut Eken'i MİT'e getirmelerinin nedeni, herhalde istihbarat faaliyetlerinde kullanmak değildi. Eken gibi gayrinizamî harp uzmanı bir kişi MİT'e niye alınırdı? Amaçları, MİT'i operasyonel bir teşkilat haline getirmekti.

Abas ve Eymür, Korkut Eken'in yetiştireceği MİT elemanlarıyla gerektiği zaman operasyonlar yapmayı planlıyorlardı.

Bu yapılanmayı dönemin Başbakanı Turgut Özal da biliyordu. Zaten istekleri, "MİT'in sivilleştirilmesi" değil, Hiram Abas'ı teşkilatın başına getirerek, MİT'in işlevini daha aktif hale getirmekti.

Başarılı olamadılar. Birinci MİT Raporu'ndan sonra, Hiram Abas-Mehmet Eymür ve Korkut Eken MİT'ten "atıldı".

Bu bilgilerden sonra başa dönüp sorumuzu yineleyelim: Korkut Eken ile Abdullah Çatlı ne zaman tanıştı?

Korkut Eken, TBMM Susurluk Komisyonu'nda ve İDGM'de aynı sözleri tekrarlıyor: "Çatlı'yı 1987-1988 yıllarında tanıdım."

Bu tarihte tanımasına olanak yok. Çünkü Abdullah Çatlı o tarihlerde İsviçre'de hapiste.

Peki, Korkut Eken niye ısrarla bu tarihi veriyor ve arkasından hemen ekliyor: "Ben Çatlı'yı Mehmet Eymür sayesinde tanıdım."

Yoksa Korkut Eken, eski can yoldaşı Eymür'e gizli kapaklı bir mesaj mı veriyor?

"Beni konuşturmayın, eğer konuşursam, 1978-1982 yıllarını anlatırım."

Hani o yeraltı dünyası-MİT-Ülkücü ilişkisini...

Korkut Eken ile Mehmet Eymür 1990 yılında, birlikte Antalya Varsak'ta Polar Buz Fabrikası'nı işletmeye açtılar...

Abdullah Çatlı sık sık ziyaretlerine geliyordu. Muhtemelen eski günleri yâd ediyorlardı![11]

Çatlı, Papa Suikastı'yla ilgili bazı bilgiler vermek istediğini söylediğinde, Korkut Eken, dönemin MİT İstanbul Bölge başkan yardımcısı, şimdiki Dış İstihbarat Dairesi başkanı Şenkal Türker'i aradı. Ancak "İlgilenmiyoruz" yanıtını aldı.

Çatlı, buradan, eski dostları Eymür ve Eken'in bir zamanlarki güçlerinin kalmadığını anladı. Zaten iki eski dost da artık birbirlerine düşman olmuşlardı.

Korkut Eken ile Mehmet Eymür'ün arası, buz fabrikasının hisseleri yüzünden açılmıştı.

11. Varsak Beldesi Belediye Başkanı Hüseyin Ayanoğlu, Çatlı'nın Eymür ve Eken'in ziyaretine geldiğini doğruluyor.

Korkut Eken Ankara'ya dönüp BOTAŞ'ta çalışmaya başladı. Maddî sıkıntı içine düşmüştü.[12]

Korkut Eken, 2 ağustos 1994 tarihinde, İçişleri Bakanlığı Müsteşarı Bekir Aksoy ile Emniyet Genel Müdürü Mehmet Ağar'ın isteği ve İçişleri Bakanı Nahit Menteşe'nin onayıyla, "danışman" görevi alarak özel tim elemanlarını eğitti.[13]

Başbakan Tansu Çiller'in sık sık özel timcilerin eğitim gördükleri kampları ziyaret ettiği Mehmet Ağar ile Korkut Eken'in birbirine yaklaştıkları o günlerde, Türkiye'de ilginç gelişmeler oluyordu.

Öldürülecekler listesi

Başbakan Tansu Çiller, 4 kasım 1993 tarihinde İstanbul Holiday İnn Oteli'nde ilginç bir açıklama yaptı:

"Türkiye, milis hareketi niteliğine dönüşmüş ve yaygınlaşmış bir terör hareketiyle karşı karşıyadır. PKK'nın haraç aldığı işadamları ve sanatçıların isimlerini biliyoruz, hesap soracağız."

O günlerde bu açıklama fazla önemsenmedi. Çiller'in ne kadar "ciddi" olduğu iki ay sonra anlaşıldı:

Medyada sık sık adı, "PKK'ya yardım eden işadamları" arasında geçen, Kürt mafyasının ünlü ismi Behçet Cantürk, 14 ocak 1994'te kaçırılıp öldürüldü.

Behçet Cantürk, şoförü Recep Kuzucu'nun kullandığı zırhlı, kurşun geçirmez otomobiliyle evine giderken, İstanbul'un en işlek yollarından Bağdat Caddesi'nde, üzerinde polis sinyal lambası bulunan sivil iki otomobille yolu kesildi. "Polis" yazan yelekleri, ellerinde otomatik kısa namlulu makineli silahları ve telsizleri bulunan sivil kişiler, Cantürk ve şoförünü otomobilleriyle birlikte alıp bir bilinmeze götürdüler.

İki ceset, bir gün sonra Sapanca-Kırkpınar yakınlarındaki henüz hizmete açılmamış bir dinlenme tesisinin arka bahçesinde bulundu. Cantürk'ün kafasına tek kurşun, kaçmaya çalışan şoför Kuzucu'nun kafasına iki, göğsüne beş kurşun sıkılmıştı.

12. Korkut Eken BOTAŞ'ta çalışmaya başladığında, kendisi hakkında, "Güneydoğu'da radikal İslamcı örgüt Hizbullah'ı, PKK'ya karşı kullanmak için devlet gözetiminde eğitiyor" iddiası vardı. Bu kitabın yazarlarından Soner Yalçın, bunun üzerine birkaç kez BOTAŞ'a gidip kendisiyle uzun sohbetler yaptı. Eken iddiayı reddetti. Ekonomik bir sıkıntı içinde olduğu anlaşılıyordu.

13. Soner Yalçın'la görüşmelerinde adının geçmemesi için oldukça ısrarcı olan Korkut Eken, "danışman" olduktan sonra gazetelere, dergilere röportajlar vermeye başladı. Hatta fotoğrafının çekilmesinden bile artık rahatsız olmuyordu. Tedirginliğini üzerinden atmıştı! 29 aralık 1993 tarihli *Aktüel* dergisinde Ali Çağatay'a şöyle diyordu: "Apo'yu (Abdullah Öcalan) biz öldüreceğiz."

Tarih, 28 mart 1994:

İstanbul Aksaray'daki oto galerisi, polis yelekli, otomatik silahlı, telsizli sivil polislerce basıldı. İçeride oturanlardan Fevzi Aslan ve Salih Aslan'a, "Bizimle emniyete geleceksiniz" dediler. Liceli Fevzi ve Salih Aslan'ın cesetleri, Kınalı-Sakarya TEM otoyolunda, Hendek gişelerinin bir kilometre uzağındaki bir tarla içinde bulundu. Fevzi Aslan'ın şakağına tek kurşun, yeğeni Salih Aslan'ın ise vücuduna üç kurşun sıkılmıştı.

Behçet Cantürk ile Fevzi Aslan'ı öldüren silah aynıydı.

3 haziran 1994:

Yüksekovalı Savaş Buldan, Hacı Karay ve Liceli Adnan Yıldırım, İstanbul Çınar Oteli'nin casinosundan çıkarken, daha önceki her iki olayda olduğu gibi, polis yelekli, otomatik silahlı ve telsizli sivil kişilerce kaçırılıp Bolu-Yığılca, Hacılar köyü yakınlarında öldürüldüler. Buldan'a iki el, Yıldırım'a ve Karay'a birer el kurşun sıkılmıştı.

Kaçırılıp öldürülenler bunlarla sınırlı değildi.

1994 yılında ardı ardına faili meçhul cinayetler işlendi:

25 ocak 1994: Liceli Sefa Erciyes, Ankara'da kaçırılıp öldürüldü.

25 şubat 1994: Liceli avukat Yusuf Ekinci, Ankara'da kaçırılıp öldürüldü.

11 kasım 1994: Behçet Cantürk'ün avukatı Medet Serhat ve şoförü İsmail Karaalioğlu'nun otomobili çapraz ateşe tutuldu. İkisi de öldü.

14 aralık 1994: Avukat Faik Candan, Ankara'da kaçırılıp öldürüldü.

Medyada "Kürt mafyasının önemli isimleri" olarak gösterilen ve PKK'ya yardım ettiği iddia edilen bu kişileri kaçırıp öldürenler kimdi? Ve kimdi, bu kişilerin çoğundan, öldürülmeden önce haraç isteyenler?[14]

Haraç istendikten sonra öldürülenler, sadece Kürtler değildi...

Türkiye'de yaşayan azınlıklardan da haraç alınmaya başlanmıştı. Haraç miktarı kişi başına 500 bin dolardı!

Bakın ne ilginç olaylar yaşanıyordu:

Mateo Almaslino, azınlık bir Türk vatandaşı. İstanbul Çırağan Oteli'ndeki odasında Abdullah Çatlı'nın ekibinden Ülkücü Ertuğrul Özgül tarafından elleri, ayakları bağlandıktan sonra tehdit edildi. Alnına dayalı susturucu takılmış tabanca zoruyla, Fors Altın Döviz şirketindeki hisselerini otel odasında devretti.

14. Ayrıntılar için bkz. *BECO/Behçet Cantürk'ün Anıları*, Soner Yalçın, Su Yayınları, 1999.

Mateo Almaslino olayın peşini bırakmadı. Durumu, gidip İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ne anlattı. İlgilenmediler. Savcılığa gitti. Dava, İstanbul 7. Ağır Ceza Mahkemesi'nde sürüyor.

Herkes, Almaslino kadar şanslı değildi. Nesim Malki şanssız azınlıklardandı, öldürüldü.

Azınlıklar haraç vermekten bıkıp, konuyu Cumhurbaşkanı Demirel'e de açtılar.

Ancak Susurluk Kazası'ndan sonra, biraz olsun rahatladılar...

Mehmet Ağar yardımı!

Konuyu fazla dağıtmadan, kaldığımız yere, Abdullah Çatlı'nın silah ruhsatını nasıl aldığına dönelim.

Çatlı'nın silah ruhsatı isteğinin İstanbul Valiliği'nce incelenmesi uzun sürdü.

Valilik, yaklaşık sekiz ay sonra, 14 haziran 1994 tarihinde, Çatlı'nın yani "Mehmet Özbay"ın ruhsat almaya uygun olmadığına karar verdi.

Kararın altında dönemin İstanbul valisi Hayri Kozakçıoğlu'nun imzası yer alıyordu.

Ancak Abdullah Çatlı'nın güçlü koruyucuları vardı. Yirmi gün sonra, 4 temmuz 1994 günü, "İçişleri Bakanlığı onayıyla", Çatlı'ya silah taşıma ruhsatı verildi.

Valiliğin vermediğini kimler, hangi metotlarla vermişti?

Çatlı'nın yardımına, dönemin Emniyet genel müdürü Mehmet Ağar yetişmişti: "Emniyet Genel Müdürlüğü uzmanı" kimliğini imzalayıp verdi.

Ağar'ın imzasının bulunduğu kimlikte, Çatlı'nın fotoğrafının yanında, "Yandaki açık kimliği ve fotoğrafı bulunan Mehmet Özbay, Emniyet Genel Müdürlüğü'nde uzman olarak çalışmakta olup, silah taşımasına izin verilmiştir" deniliyordu.[15]

Deneyimli emniyet görevlisi Mehmet Ağar, "görevini kötüye kullanma" suçunu işlemeyi bile göze alarak, bu sahte uzmanlık belgesini Çatlı'ya niçin verdi?

Diyelim Çatlı'nın, Mehmet Özbay olduğunu bilmiyordu! Peki bu "gerçek" Mehmet Özbay kimdi ki, ona böyle bir sahte belge verip altını imzaladı?

15. Bu belge Susurluk Kazası'ndan sonra Çatlı'nın üzerinden çıkınca dönemin İçişleri bakanı Mehmet Ağar, "Benim böyle bir belgeden haberim yok. Bu sahtedir. Ayrıca Emniyet Genel Müdürlüğü'nde uzman kadrosu yok" dedi. Ancak, Jandarma Genel Komutanlığı Kriminal Dairesi tarafından yapılan incelemede imzanın Mehmet Ağar'a ait olduğu gerçeklik kazandı.

Abdullah Çatlı veya Mehmet Özbay, silah taşımasa ne olurdu?

Yoksa Çatlı, devlet adına kurşun mu sıkıyordu?

Eğer öyleyse bu kurşunlar, kimlere sıkılıyordu?

Sahte "Emniyet Genel Müdürlüğü uzmanı" kimliği, sadece Abdullah Çatlı'ya da verilmemişti.

Bunlardan tam 50 adet düzenlenmiş ve 32'si dağıtılmıştı...[16]

Tesadüf bu ya! (Artık tesadüfün bu kadarına da kanıt denir!)

Abdullah Çatlı, Mehmet Ağar'ın milletvekili seçilip bakan olduğu 29 mart 1996 tarihinde, "silah taşıma ruhsatı"nı aldı.

4 temmuz 1999'a kadar geçerli olmak üzere verilen, 500560 numaralı silah ruhsatını cebine koyan Çatlı, Ankara'da oturan Mehmet Çakır'ın ABD yapımı beyaz renkli Beretta (9 mm çaplı, L53461Z seri numaralı) tabancasını taşımaya başladı.[17]

Abdullah Çatlı'nın silah sahibi olması için çevrilen entrikalar bu kadarla bitmiyordu.

Çatlı silah ruhsatı almak için, adres olarak, Mecidiyeköy Polis Karakolu'nun üstündeki polis lojmanını gösterdi![18]

Tekrar başa dönüp soralım:

Abdullah Çatlı, 1990 yılında Türkiye'ye geldi.

Silah almak için, neden 21 ekim 1993 tarihine kadar bekleyip, bu tarihte silah ruhsatı başvurusunu yaptı?

İddia şu:

"Abdullah Çatlı, sahte bir kimlikle silah ruhsatını Mehmet Ağar'ın İstanbul Emniyet müdürlüğü döneminde almıştı. Mehmet

16. Uyuşturucu kaçakçısı Liceli Hüseyin Baybaşin, 18 mayıs 1996 tarihli *Aydınlık* dergisine yaptığı açıklamalarda, yeşil pasaport, polis kimliği, silah ruhsatı gibi sahte kimliklerin Mehmet Ağar tarafından 1980 yılından beri verildiğini söylüyordu: "Mehmet Ağar'la 12 Eylül 1980'den sonra Selamiçeşme'deki Melih Baler'e ait Kolin Külüp'te sık sık bir araya geldik. Ben polis arabalarıyla geziyordum. Devamlı olarak polislerin adına kayıtlı silahları kullanıyordum. Bunları bana bizzat Mehmet Ağar veriyordu. Çok mermi vermiştir bana. Hüseyin Baybaşin adımı yazarak bana polis kimlikleri düzenliyordu. Bizim isteğimiz üzerine birçok kişiye de verdi. 1980'den sonra hep onun verdiği kimliklerle dolaştım. Bizzat kendisi bana eliyle pasaport verdi. "Devlet görevlisi" yazardı pasaportta. Bir defasında pasaportta "eşi" yazıyordu. Ben de kızmıştım, 'Neden benim tanımadığım kadınları bana eş yapıyorsun?' diye." (Mehmet Ağar, Baybaşin'in anlattıklarının hepsini yalanladı.)

17. Mehmet Çakır tabancasının Susurluk Kazası'ndan sonra Çatlı'nın üzerinden çıkmasına çok şaşırdı. "Drej Ali'nin yeğeni Nihat Yasak benim silahımı, Urfa'da bulunan bir akrabasına anlattığını ve onun çok beğendiğini belirterek satmamı istedi. Kooperatif nedeniyle borcum vardı, o yüzden Nihat Yasak'a sattım" dedi.

18. Susurluk Kazası'ndan sonra, Çatlı'nın polis lojmanında oturduğunu teyit eden karakol amiri Başkomiser Doğan Şimşek ile Çatlı'nın evraklarını muhtarlığa götürerek elden takibini yapan polis memuru Dinçer Sarıboğa hakkında zaman aşımı nedeniyle soruşturma açılamadı. Sadece mahallenin muhtarı Burhan Kocapehlivan hakkında idarî soruşturma yürütüldü.

Ağar, adı mafyaya da karışmış 189 karanlık kişiye silah ruhsatı verdi. Erzurum valiliğine gidince, İstanbul'da Necdet Menzir'in istemiyle hakkında soruşturma açıldı. Ancak bu 189 kişinin dosyaları birdenbire ortadan kayboluverdi. 189 kişiden biri de Abdullah Çatlı'ydı."

Dosyalar kaybolduğu için bu iddianın doğruluğu galiba hiçbir zaman kanıtlanamayacak...

Ancak tüm çıplaklığıyla ortaya çıkan başka olaylar da var. Bunlardan biri de, Mehmet Ağar'ın Yaşar Öz'e neden kol kanat gerdiği...

Yaşar Öz'ün silah ruhsatı ve uzman kimliği

Yaşar Öz, sahte pasaportla Türkiye'den İngiltere'ye kaçak Türk sokma işini sürdürüyordu...

12 ocak 1994 tarihinde, Adana Şakirpaşa Havalimanı'nda Metin Bozdoğan, "Hakkı Mercan" adına düzenlenmiş sahte pasaportla yakalandı.

Hakkı Mercan kimlikli şahıs, ifadesinde, sahte pasaportu Yaşar Öz'den parayla aldığını itiraf etti.

İstanbul polisi, 31 ocak 1994 tarihinde, Yaşar Öz'ün ikamet ettiği "Ataköy 7-8 Kısım, L-9/A Blok, Daire 6" adresine baskın yaptı.

Evde yapılan aramada, Yaşar Öz adına düzenlenmiş TR-A228576 seri numaralı yeşil pasaport, Tarık Ümit adına düzenlenmiş TR-A220307 seri numaralı yine yeşil pasaport, Eşref Çuğdar adına düzenlenmiş Yaşar Öz'ün fotoğrafının yapışık olduğu B sınıfı sürücü belgesi ve yine Yaşar Öz fotoğraflı (Abdullah Çatlı'ya verilenin benzeri) silah taşıma izin belgesi bulundu:

> Belge hamili Yaşar Öz, Genel Müdürlüğümüz'de teknik danışmanlık hizmeti yürüttüğünden bahisle, ülkemizde bulunduğu süre içerisinde silah taşımaya izinlidir.
>
> Emniyet Genel Müdürü Mehmet Ağar

Yaşar Öz'ün evinde ayrıca çeşitli çapta silahlar da vardı:

Smith Wesson marka 9 mm çaplı, seri numarası silinmiş bir tabanca; 30 kalibre, markası ve seri numarası belirsiz bir toplu tabanca; MKE yapısı 9 mm çapında 43 adet mermi.

Yaşar Öz gözaltına alındı. Olayın bundan sonraki gelişmelerini TBMM Susurluk Komisyonu'na ifade veren dönemin İstanbul Emniyet müdürü Necdet Menzir'den (23 ocak 1997) dinleyelim:

"İlginç bir şey oldu. Daha arkadaşlar merkeze gelmeden, Mehmet Ağar, yardımcım Mestan Şener'i arayıp, 'O kişiyi biz kullanıyoruz. Yakında önemli bir operasyona katılacak. Pasaport ve diğerlerini biz hazırladık. Bütün o belgeleri bize yollayın. Yaşar Öz'ü de serbest bırakın' diye talimat vermiş. Ve böylece, Yaşar Öz elini kolunu sallaya sallaya emniyetten ayrıldı. Biz ayrıca bir yazı yazarak evde ele geçen belgeleri bir kuryeyle (Komiser Levent Sevinç - y.n.) Ankara'ya, Emniyet Genel Müdürü Mehmet Ağar'a gönderdik."[19]

Necdet Menzir, Yaşar Öz'ün serbest bırakılmasından bir süre sonra İstanbul'da Mehmet Ağar'la karşılaştıklarını belirterek, aralarında geçen bir konuşmayı nakletti:

"Kendisine, 'Bu Yaşar Öz olayı nedir?' diye sordum. O da bana, 'Çok gizil bir operasyonda istihbarat için kullanıyoruz' yanıtını verdi."

"Çok gizli bir operasyon" neydi?

Örneğin, bu olayın geçtiği tarihlerde kaçırılıp öldürülen "Kürt işadamları"yla, bu "çok gizli operasyonun" bir ilgisi var mıydı?

Sorunun yanıtını vermeden, Yaşar Öz ile Mehmet Ağar'ın dostluğunun ne zaman, nasıl başladığına bir bakalım...

Ağar-Yaşar Öz tanışması

Yaşar Öz, dönemin Emniyet genel müdürü Mehmet Ağar'la nasıl tanıştığını ve "çok gizli operasyonlara" nasıl katıldığını 4 nisan 1997 tarihinde, *Radikal* gazetesi muhabiri Ümran Safter'e şöyle anlattı:

"1993 yılının aralık ayında Ankara'da bir iş görüşmemiz vardı. Tarık Ümit'le birlikte Ankara'ya gittik.[20]

İşimizi erken bitirdikten sonra Tarık Ümit, 'Yaşar, gel seni Emniyet Genel Müdürümüz Mehmet Ağar'la tanıştırayım' dedi. O günden sonra defalarca Mehmet Ağar'la yüz yüze ve telefonda görüştük. Tarık Ümit'e olan güvensizliğimden dolayı, bu görüşmeleri Tarık Ümit'ten sakladım. Ağar'a da söylememesini rica ettim. Yüzeysel başlayan dostluğumuz, daha sonraları Mehmet

19. Dönemin Emniyet genel müdürü Mehmet Ağar'a gönderilen silahlardan Smith Wesson, bir yıl sonra, bir otomobilde bir kez daha ele geçirildi! Arabayı, Yaşar Öz ile Muğla'da ortak benzin istasyonu işleten Aydınhan Kasal kullanıyordu. Yolcular da, Kasal'ın yakın arkadaşı Ali Ekber Yüce ile Yaşar Öz'ün ablası Mürvet Öz ve akrabası Arzu Öztürk'tü!

20. Tarık Ümit'i, Mehmet Ağar'la tanıştıran da bir dönem Mehmet Eymür'ün sağ kolu olan Korkut Eken'di!

Ağar'ın benden yurtdışındaki bazı operasyonlara katılmamı istemesiyle devam etti. Ve ben, o operasyonlarda bilfiil bulunarak başarıya ulaşmasını sağladım."

Allah Allah, neydi durmadan gevelenen bu "çok gizli operasyonlar"?..

Emniyet Genel Müdürü Mehmet Ağar organize ediyor; sahte pasaport düzenleme üstadı, Abdullah Çatlı'nın akrabası Yaşar Öz gerçekleştiriyor.

Neydi, neydi acaba?..

Sakın bu operasyon, 1993 mayısında, Asil Nadir'in Londra'dan KKTC'ye kaçırılması olmasın?

Operasyonda, Abdullah Çatlı'nın başını çektiği Rıfat Yıldırım, Nihat Barlas, Tayfun İner ve Mikail Göleli gibi 1970'li yılların tetikçi Ülkücüleri de kullanılmış olabilir miydi?

Olabilir.

Örneğin Mikail Göleli'nin biyografisine baktığınızda, bunun olabilirliğinden hiç kuşkunuz kalmıyor:

Iğdırlı. 1970'li yıllarda Ankara Abidinpaşa semtinin tetikçi Ülkücülerinden. 12 Eylül 1980'den sonra yurtdışına kaçtı. İki yeşil pasaport, bir hususî pasaport taşıyor. Pasaportlarda kullandığı isimler: "Rıza Savcı"; "Michael Göleli"; "Rıza Sarı".

25 mart 1992 tarihinde, Brüksel Avenue Louise'de, Le Picotin adlı diskotekte uyuşturucu maddeyle yakalandı.

4 nisan 1987 tarihinde, Brüksel'de silahlı çatışmalarda iki kişiyi yaraladı.

İkinci MİT Raporu'nda uyuşturucu kaçakçısı olarak tanıtılan Sami Hoştan'la çok samimi. Belçika'da biri uyuşturucu kaçakçılığı olmak üzere iki suçtan aranırken, 1995 genel seçimlerinde MHP Iğdır listesinin birinci sırasında milletvekili adayı oldu. Iğdır'da en çok oyu almasına rağmen, MHP ülke barajını aşamadığı için seçilemedi.

Asil Nadir'in kaçırılışında MİT'in parmağı olup olmadığı tartışılabilir. Tartışmasız bilinen ise, MİT'in 1983 yılında Asil Nadir'le ilgili hazırladığı raporda, "Türkiye'ye girmesi tehlikeli olabilir" denmesiydi.

Asil Nadir 1984 yılında Türkiye'ye, MHP'ye yakınlığıyla bilinen Millî Güvenlik Konseyi Üyesi Tahsin Şahinkaya'nın çabalarıyla girmişti.

Asil Nadir 1993 yılında Ülkücü-Emniyet işbirliğiyle KKTC'ye kaçmıştı.

Ama biz henüz sorumuza yanıt bulabilmiş değiliz.

Neydi, Yaşar Öz'ün de içinde bulunduğu bu "gizli operasyonlar"?..

Azerbaycan darbesi

Yoksa bu "gizli operasyon"lardan biri, 15 mart 1995'te Azerbaycan'da yapılan darbeyle mi ilgiliydi?

Azerbaycan darbesi nedir, önce ona bakalım:

Sovyetler Birliği'nin parçalanması, Kafkaslar'ı kan gölüne çevirmişti.[21]

Halklar birbirine düşmüştü: Çeçen, İnguş, Gürcü, Abhaz, Rus, Ermeni, Azerî birbirine düşman olmuştu...

1990'lı yılların başında, Ermeni saldırılarının artması ve Azerbaycan'ın Dağlık Karabağ'da sürekli toprak kaybetmesi sonucu, Halk Cephesi muhalefetine dayanamayan Cumhurbaşkanı Ayaz Muttalibov Moskova'ya kaçtı.

Yapılan seçimleri, Halk Cephesi lideri Ebulfeyz Elçibey kazandı.

Toprak kaybının önüne Elçibey de geçemeyince, Halk Cephesi'ni güçlendirmek için, Türkiye'nin de onayıyla, Nahçıvan Cumhurbaşkanı Haydar Aliyev Azerbaycan'a getirilerek Meclis başkanı yapıldı.

Aliyev'in gelmesi sorunları çözmedi. Ermenilerle savaş ve iç istikrarsızlık, Azerbaycan'da çeşitli kuvvetlerin ayaklanmalarına neden oldu hep. Albay Suret Hüseyinov'a bağlı birliklerin ayaklanması ise, Elçibey'in sonu oldu.

Kaçıp kendi köyüne sığınan Elçibey'in yerine, Haydar Aliyev getirildi.

Azerbaycan'da yeni bir dönem başlamıştı. Yeni yönetim, Batılı petrol şirketlerinin Hazar petrolleri üzerindeki inisiyatiflerini dizginledi. Petrol konusunda Türkiye, Rusya ve İran'ı da hesaba katan dengeler kurdu. İç savaşı durdurdu.

Ancak Elçibey taraftarlarının boş durmaya hiç niyetleri yoktu.

Elçibey'in temsilcisi Ali Kerimov ABD'ye gitti. Washington'da Ulusal Güvenlik Konseyi'nde, ABD'nin eski SSCB topraklarındaki ülkelerden sorumlu Strobe Talbott'un yardımcısı James Collins'le görüştü.

Elçibey'in temsilcisi Kerimov, ABD Savunma Bakanlığı Azer-

21. İkinci Dünya Savaşı'ndan zaferle çıkan Sovyetler Birliği ve Amerika Birleşik Devletleri, savaştan sonra kendi aralarında "soğuk savaş"a başladılar. Bu yeni tarz savaş döneminin insanlığa "hediyesi" Gladio'ydu. Sovyetler Birliği dağıldı ama Gladio'ya duyulan ihtiyaç bitmedi. Ama bu kez görevi artık komünizmin yayılmasını önlemek değil, "yeni dünya düzeni"ne bekçilik yapmaktı.

baycan Masası Sorumlusu Sharman Garnett gibi bazı isimlerle görüşmeler yaptıktan sonra Türkiye'ye geldi.

Kerimov Türkiye'de dönemin başbakanı Tansu Çiller ve devlet bakanı Ayvaz Gökdemir'le yemek yedi. Amerika'daki temaslarıyla ilgili bilgiler verdi.[22]

ABD zaten Azerbaycan'la birkaç yıldır oldukça yakından ilgiliydi.

1992 yılında, Mega Oil adlı bir Amerikan şirketi büro açtığı Bakü'de petrol işi yapıyordu. Oysa ABD petrol endüstrisi kaynakları bu şirketlerin varlığından haberdar değillerdi.

İşin ilginç yanı, şirkette çalışan isimlerin hayli dikkat çekici biyografilere sahip olmasıydı:

Şirketin ortaklarından General Harry Aderholt, ABD Hava Kuvvetleri'nden emekliydi. "Özel savaş teknikleri uzmanı" yeşil bereli bir komutandı.

Şirkette özel savaş uzmanı bir diğer isim ise, General Richard Secord'du.

General Secord, Nikaragua'da Sandinista gerillalarına karşı kirli savaş yürüten Contra güçlerine para sağlamak için İran'a silah satarken yakalanan, "İrangate Skandalı"nın birinci adı Albay Oliver North'tan sonra gelen ikinci isimdi.

Tıpkı Mega Oil gibi, kurdukları paravan şirketler The Enterprise kanalıyla birçok karanlık olay tezgâhlamıştı. ABD Başkanı Ronald Reagan'ın en güvendiği subayı Oliver North'un gücü öylesine büyümüştü ki, 2 havaalanı, 5 uçağı, 20 pilotu, gemisi, binlerce asker, silah ve bir yığın yavru paravan şirketiyle "küçük bir devlet" durumuna gelmişti.

Özel harpçi Aderholt ve Secord'un Vietnam Savaşı'ndan tanıdıkları Hava Komando Albay Tom McGrevey, bazı Türklere yakın bir isimdi.

Çiller ailesinin Amerika'daki The Hampshire Hotel'in müdürüydü.

Emekli Albay McGrevey, komutanı Richard Secord ile Özer Çiller'i Amerika'da bir kokteylde tanıştırdı.

Özel harpçi General Secord bu tanışmadan önce mi, sonra mı bilinmez, 25 adamıyla birlikte, ikisi Bakü'de olmak üzere 4 kampta, Türkiye'den giden gençlere ve Azerîlere özel savaş eğitimi veriyordu.

Sadece eğitim vermiyor, aynı zamanda da silah satıyordu.

22. "Azerbaycanlı darbeciler: Çiller ve Gökdemir'le yemek yedik." (*Sabah* gazetesi, 26 mayıs 1997.)

Zaten asıl işleri buydu; paravan şirketler kanalıyla alınan silahları, savaş halindeki ülkelere satmak!

Tıpkı 1970'li ve 1980'li yılların Henri Arslanyan'ı, Bekir Çelenk'i gibi...

Nizamı Âlem Ocakları ve Ülkü Ocakları, Türk gençlerini Azerbaycan'a savaşmaya götürüyorlardı. Bu kamplarda sadece Azerbaycan için değil, Çeçenler, Afganlılar için de savaşçılar yetiştiriliyordu.

Kampta eğitilenlerin çoğunluğu Elçibey taraftarlarıydı. Gazeteci-yazar Enis Berberoğlu'nun kitabında yer aldığına göre, Elçibey, Abdullah Çatlı ve Ülkücülerle ilgili olarak *Yeni Ufuk* gazetesi muhabiri Çetin Ağaşe'ye konuşmuştu:

"Abdullah Çatlı'yı tanımıyordum. Ben Mehmet Özbay adında bir adamı tanıyordum. Bakü'de olduğum zaman bir Azerbaycan Türkü, bana birisini getirdi. 'Mehmet Özbay' diye tanıştırdı. Niye geldiğini sordum.

Eğer Çatlı ise, Allah rahmet eylesin. Dediler ki: 'Buradaki kamplarda dövüşçü yetiştirecek. Ermenistan'a karşı askerleri eğitecek.' Ben de dedim ki: 'Madem Türkiye'den gelmişsin, o zaman önlerde olma, çünkü seni öldürebilirler. Ben bunu istemiyorum. Sen bizim askerlerimizi eğit, onlar vuruşsunlar; sana bir zarar gelmesin.' Dört buçuk ay kadar askerlerimizi eğitti, daha sonra Türkiye'ye döndü. O günden sonra onu bir daha görmedim."[23]

Bunlar aynı zamanda darbe hazırlığına girmişlerdi.

Darbecilerin sayısı ABD ve Türkiye'de bir dizi görüşme gerçekleştiren Ali Kerimov'la sınırlı değildi.

Çatlı adı dergilerde

Ortada daha ne İkinci MİT Raporu ne de Susurluk Kazası vardı. Ama, Abdullah Çatlı adı basında yer almaktaydı. *Aydınlık* dergisi 4 mayıs 1996 günü Azerbaycan darbesiyle ilgili olarak şu bilgileri verdi:

"Haydar Aliyev darbesinin tertipçilerinden İçişleri Bakan Yardımcısı Ruşen Cevadov ile Ankara Stad Oteli'nde Mehmet Ağar, Kemal Yılmaz, İbrahim Şahin, Korkut Eken görüşmüşler ve darbeye karar vermişlerdir.

Tansu Çiller'in bilgisi dahilinde planlanan darbe, İstanbul'daki Ülkücü mafya ile Doğu Anadolu'daki özel tim müdürü (İbrahim Şahin) tarafından yönlendirildi. İstanbul'daki Ülkücü mafya ile hükû-

23. Enis Berberoğlu, *Susurluk, 20 Yıllık Domino Oyunu*, s. 122-123.

met arasındaki koordinasyonu, yine Ülkücü olarak bilinen Devlet Bakanı Ayvaz Gökdemir'in (Komando Ayvaz) sağladığı bildirildi.

Darbe planı Ayvaz Gökdemir'in bilgisi dahilinde, İstanbul Ülkücü mafyasının şimdiki lideri Abdullah Çatlı'ya havale edildi. Çatlı da özel tim müdürü İbrahim Şahin'i arayarak, Azerbaycan'daki özel polis örgütü OMON'un komutanlarından, İçişleri Bakan Yardımcısı Ruşen Cevadov'la ilişki kurdurdu. Ülkücü olarak bilinen İbrahim Şahin'in, Abdullah Çatlı aracılığıyla aldığı talimatları anı anına Ruşen Cevadov'a bildirmesiyle plan geliştirildi. Bu amaçla Çatlı'nın, Türkiye'den bir grup güvenilir adamı ve büyük miktarda para gönderdiği belirtiliyor."[24]

Bu güvenilir adamlar içinde, Abdullah Çatlı, Yaşar Öz, Drej Ali gibi, operasyonlara katılmaları için "özel kimlikler" verilen daha başka kaç Ülkücü'nün ismi vardı?

Kimi olaylar vardır ki, "şüyuu vukuundan beter" olur! Azerbaycan darbesi başta olmak üzere, bu gibi karanlık ilişkilerde kullanılan "piyonlar" artık 1970'li yıllarda olduğu gibi MHP'den seçilmiyordu.

"Yeni kaynak", Büyük Birlik Partisi'nin (BBP) gençlik örgütü, Nizamı Âlem Ocakları'ydı!

1970'li yıllarda eli silah tutan Ülkücülerin hemen hepsi artık Muhsih Yazıcıoğlu'nun Büyük Birlik Partisi'ndeydiler.

Muhsin Yazıcıoğlu ile Abdullah Çatlı bir ara birbirlerine küsmüşler ancak yeniden barışmışlardı.[25] Sık sık görüşüyorlardı. Ama yine de aralarının iyi olduğu söylenemezdi. Söylenenlere göre, Yazıcıoğlu, eğer hukukî sorunlarını çözerse, Çatlı'nın genel başkanlık koltuğunu elinden alabileceğinden korkuyordu.

Yazıcıoğlu, bu durumda Çatlı'nın önce Nizamı Âlem Ocakları'nın başına geçeceğini, oradan da BBP liderliğine atlayacağını tahmin edebiliyordu.

Muhsin Yazıcıoğlu ile Abdullah Çatlı arasında, "devletin gücünü arkasına alma" yarışı vardı.

Buna bir örnek olarak, Yazıcıoğlu, dönemin Emniyet genel müdürü Mehmet Ağar'ın, "Nizamı Âlem Ocakları içinde bazı gençler radikal İslamcı İBDA-C örgütüne sempati duyuyor, bunları tasfiye edin" sözlerini hemen yerine getirmiş, "güvenilirliğini" göstermişti...

24. "Aydın yurtsever polisler" imzasıyla *Aydınlık* dergisine gönderilen bu bilgi, derginin 4 mayıs 1996 günü sayısında yayımlanmıştır.

25. Almanya'da ölen eski Ülkücülerden ve Bedrettin Cömert cinayetinin sanıklarından Üzeyir Bayraklı'nın cenazesinin Ankara'ya getirildiği gün, Yazıcıoğlu ile Çatlı, Cinnah Caddesi'ndeki bir büroda buluşmuşlardı.

Enver Altaylı yine sahnede

Azerbaycan darbesinin planlayıcılarından biri de Enver Altaylı'ydı.

Enver Altaylı'nın kim olduğunu bir daha anımsayalım:

1963 yılında Harp Okulu'ndan atıldı. Dönemin MİT müsteşarı Fuat Doğu tarafından MİT'e alındı. 1970'li yıllarda MHP'nin yayın organı olarak bilinen *Hergün* gazetesinin genel yayın yönetmenliğini yaptı. MHP'nin Federal Almanya'daki kilit ismiydi. O yıllarda Alman istihbaratının en önemli ismi Dr. Kannapin ve CİA ajanı Ruzi Nazar'la yakın ilişki içinde olduğu artık herkesçe biliniyor. Sovyetler Birliği dağıldıktan sonra CİA tarafından Özbekistan Cumhurbaşkanı İslam Kerimov'un yanına danışman olarak konduğu belirtiliyor.

Sovyetler Birliği dağıldıktan sonra, özellikle Türk cumhuriyetlerde "eski MHP"li ve CİA'ya yakın birçok isim "danışman" adıyla görev aldı.

Neden?

Çünkü, yetmiş yıl Sovyetler Birliği'nde barış ve kardeşlik içinde yaşayan Orta Asya halklarında, ABD'ye karşı hâlâ büyük antipati vardı. ABD bu nedenle Orta Asya'ya Türkiye kartıyla (Türk-İslam senteziyle) girmek istiyordu...

CİA'nın Ortadoğu Dairesi başkanı Graham Fuller, "Türkiye artık 'Yurtta sulh, cihanda sulh' politikasını bırakmalıdır. Komşular arasındaki ihtilaflara karışmama gibi, yetmiş yıl öncesinin stratejileri artık son bulmalıdır. Türkiye Ortadoğu'da, Balkanlar'da ve Kafkaslar'da aktif olmalıdır. Kriz bölgelerine müdahale etmelidir" diyordu.

CİA şeflerinden Fuller bunun ideolojik altyapısını da hazırlamıştı: Türkiye yeni dünya düzenine ayak uydurmak istiyorsa "Kemalizm"i bir kenara bırakmalı, "İslam"la barışmalıydı![26]

CİA'nın bu görüşleri, 1990'lı yılların başında, sağcı ideolog Aydın Yalçın'ın başında olduğu *Forum* dergisinde telaffuz edilmeye başlandı.

Arkasından, kendilerini "2. Cumhuriyetçi" olarak lanse eden bazı köşe yazarları bu fikirleri yazmaya başladılar. Sonunda bu görüşler, Turgut Özal, Tansu Çiller dönemlerinde devlet içindeki bazı "özel kişiler" tarafından yaşama geçirilmeye başlandı. Tıpkı Azerbaycan'da, Afganistan'da olduğu gibi...

26. Fuller ile adına bu kitapta sık sık rastladığınız CİA'nın Türkiye istasyon şefi Paul Henze, CİA'nın yan örgütü olan Rand Corporation'da birlikte çalışıyorlar.

Çatlı-Altaylı kavgası

Azerbaycan darbesi fiyaskoyla sonuçlanınca Abdullah Çatlı, gönderilen paraları Enver Altaylı'dan geri istedi. Aralarında sert tartışmalar çıktı. Hatta bir iddiaya göre, Altaylı, örtülü ödenekten kendisine verilen paraları Azerbaycan'da dağıtmadığı için darbe başarısız olmuştu![27]

Enver Altaylı'nın adı, Afgan lider Raşid Dostum'la, Çeçen lider Cahar Dudayev'e yapılan para ve silah yardımlarında da geçti.[28]

Görünen o ki, Enver Altaylı CİA'nın Orta Asya ayaklarından biriydi...

Enver Altaylı'yla sık sık görüşen, dönemin başbakanı Tansu Çiller'in Dış Türkler Koordinatörü Kâmil Yüceoral'ın da Azerbaycan darbesiyle bir ilgisi var mıydı?

Sorunun yanıtı Yüceoral'ın biyografisinde gizli:

Çiller'in danışmanı Kâmil Yüceoral da, Altaylı gibi asker kökenli. Ancak o, Harp Okulu'nu atılmadan bitirebildi. Deniz yüzbaşısıyken emekli oldu.

ABD'de "Green Card" sahibi. Bu karta rahatça sahip oldu. Çünkü kayınpederi, Özbek asıllı ABD vatandaşıydı. Görevi de oldukça önemliydi: SSCB dağılmadan önce, CİA'nın Rusya sorumlusuydu.

Diplomat olmamasına rağmen kırmızı pasaport taşıyan Yüceoral, örtülü ödeneğin dış Türklere dağıtımında neredeyse tek yetkiliydi.

Dış Türkler Koordinatörü Yüceoral, Başbakanlık'ın ek binasında Çiller'in ABD'li danışmanları Jay Kriegel, Bob Square ve İngiliz David Barchard'la "mesai" yapıyordu. Zaten Çiller'i de DYP ge-

27. Tansu Çiller, başbakanlığı döneminde nereye harcandığı bilinmeyen 500 milyar liraya ilişkin olarak, 22 mayıs 1996 DYP TBMM grubu toplantısında bakın neler söylüyordu: "Bu sırlar açıklanırsa millet ayağa kalkar, dünya ayağa kalkar. İnsanlar, milletler birbirine düşer. Türkiye çöker, rejim tehdit altına girer. Herkes altında kalır. Halka halka, zincir zincir, o ülkeden buraya, her gün büyüyerek devam eder." Hiç sormazlar mı: "Peki kardeşim, Türkiye'nin başını bu kadar belaya sokacak, uluslararası bir tertibe kimin adına girdiniz? CİA kriz bölgelerine müdahaleden söz ediyor, yoksa siz bu 'direktif'e göre mi hareket ettiniz?"

28. 2 temmuz 1996 tarihli Bulgaristan'ın *24 Saat* gazetesi Çiller ve "arkadaşlarının" Çeçenistan'da yaptıklarıyla ilgili haberinde şunları yazdı: "Yunan basının bildirdiğine göre Alman hükûmeti, Ankara'nın Çeçen direnişçileri silahlandırdığını saptadı. Bonn'da yapılan açıklamaya göre yardım Bulgaristan üzerinden gönderildi. Geniş çaplı araştırmayla, bu olaya Türk gizli görevlilerinin ve koalisyondaki her iki partinin de karıştığı saptandı. 10 milyon DM tutarındaki para yardımı Çiller'in örtülü ödeneğinden yapıldı. Çeçen direnişçilere otomatik silahların teslimatının geçen ekimde yapıldığı ve halen de devam edebileceği belirtildi. Buraya bir bilgi de biz ekleyelim: silahların bir bölümü yine daha önce okuduğunuz Bulgarların ünlü Kintex şirketi ile Türkiye'den Çiller'in yalı komşusu bir işadamı işbirliğiyle sağlanıyordu."

nel başkanlığına, ABD'nin tanınmış mason tanıtım şirketi Maris Home Office hazırlamıştı.

Ayvaz Gökdemir "aforoz" edildi

Türk devletinin bilgisi olmadan, Orta Asya'da CİA adına birtakım illegal faaliyetlere giren bu "özel kişiler"in marifetleri, başka bir araştırma kitabının konusu olabilecek kadar zengin.

Bu yüzden biz yine konumuza, Azerbaycan'daki karanlık ilişkilere dönelim.

Plana göre, Çeçen lider Cahar Dudayev'den de asker ve silah yardımı alan Cevadov, Haydar Aliyev'in Pakistan dönüşü havaalanında öldürülmesinden sonra yönetime Elçibey adına el koyacaktı.

Bu oyunu Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel bozdu. Demirel, darbe bilgisini Aliyev'e iletti, Pakistan'daki İslam Konferansı zirvesine katılmasını önledi. Çünkü darbe, Aliyev'in dönüşünde, havaalanında suikast yapılmasının ardından başlayacaktı.

Aliyev gerekli önlemleri aldı, bu arada çıkan çatışmalarda 400 kişi öldü. Darbeye karışan Türk vatandaşlarından Ferman Demirkol, bizzat Demirel'in devreye girmesi sonucu serbest bırakıldı.

Demirkol sonra Türkiye'ye döndü. Azerbaycan'dan Türkiye'ye dönemeyenler de vardı: darbe girişimi sırasında ölen 23 Ülkücü ve Nizamı Âlemci, Azerî mezarlığına defnedildiler!

Ayrıca Kenan Gürel gibi Avusturya vatandaşı gözüken bazı karanlık kişiler de hâlâ Azerbaycan'da cezaevinde yatıyorlar.

Devlet Bakanı Ayvaz Gökdemir, Azerbaycan'daki darbeyle ilişkisi olmadığını sık sık tekrarladı.

Azerbaycan'daki darbenin bastırılmasından sonra, Türk yetkilileri, başta Dışişleri bakanları olmak üzere, Başbakan Çiller ve Cumhurbaşkanı Demirel sık sık Orta Asya'ya gittiler.

Başbakan Çiller, 1995 yılının temmuz ve ağustos aylarında iki kez Orta Asya gezisine çıktı. Yanında hep aynı isimler vardı: eşi Özer Çiller, Yalım Erez, Mehmet Ağar ve Ayvaz Gökdemir.

Demirel o günlerde Türkmenistan'a yaptığı geziye, Dışişleri'nin uyarısını dikkate alarak, Orta Asya'dan sorumlu devlet bakanı Ayvaz Gökdemir'i götürmedi.

Başbakan Çiller ise, Orta Asya gezilerine Ayvaz Gökdemir'i götürdü. Ancak temmuz 1995 tarihindeki gezide ilginç bir olay oldu. Türk heyeti Başbakan Çiller başkanlığında Özbekistan'dan Azerbaycan'a geçerken, Ayvaz Gökdemir "nedense" Azerbaycan'a git-

medi. Türk heyetini iki gün Özbekistan'da bekledi.

Ayvaz Gökdemir, askerî darbenin bastırılmasından sonra ne hikmetse Azerbaycan'a hiç gidemedi.

Peki Azerbaycan darbesini organize edenlerin amacı neydi?

ABD'nin hesabı başkaydı. Hazar petrollerinin rezervi toplam 178 milyar varil! Bu da tam 4 trilyon dolara tekabül ediyor. Ortada bu kadar büyük petrol olunca, Kafkasya ister istemez "kurtlar sofrası"na dönüyor. Boruhattının geçeceği tüm bölgeler istikrarsızlaştırılıyor. Çeçenler silahlandırılıyor. Sadece Aliyev'e değil, Gürcistan Devlet Başkanı Eduard Şevardnadze'ye de darbe girişimi yapılıyordu!..[29]

Bölgedeki istikrarsızlık ABD'ye yarıyordu!

Kanadalı kaçakçıda bulunan telefon numarası

Ancak bizdeki bazı aklı evvellerin hesapları başkaydı. Çete, Azerbaycan'da kukla bir yönetim kurup, silah ve uyuşturucu işini kontrol altında tutmak istiyordu!

Sovyetler Birliği'nin dağılmasından sonra, "Altın Hilal" denilen Afganistan, Pakistan, İran'dan gelen uyuşturucular artık Kafkaslar güzergâhını kullanıyordu. En önemli üslerden biri de Azerbaycan Nahçıvan'dı. Bu kanaldan Türkiye'ye giren uyuşturucular, Hollanda ve Almanya'ya gidiyordu. Uyuşturucudan elde edilen paralar ise Kazakistan ve KKTC'de aklanıyordu!

Çete büyük paralar peşindeydi.

Binlerce kilometre uzaktaki kaçakçılarla bile işbirliği yapılıyordu. Strateji grubunun haber bülteni "Gündem"e göre, Kanada'nın Toronto bölgesindeki bir posta kutusunda yakalanan esrardan hareket eden Kanada polisi, Bert Samuel Davison adlı bir uyuşturucu kaçakçısına ulaştı. Davison ifadesinde, esrar sevkiyatını David Dingwall isimli adamının organize ettiğini itiraf etti. Kanada polisi bu kez Dingwall'u yakaladı. Esrar dağıtıcısının üzerinden birtakım irtibat telefonları çıktı. Bunlar arasında, Türkiye'den 90-312-4170476 numaralı telefon da vardı. Kanada Emniyeti'nin Viyana'da görevli narkotik ataşesi D. A. Dommbos, A sınıfı gizliliğe sahip UİPİ-7074 nolu yazıyla 31 ekim 1995 tarihinde durumu Emniyet Genel Müdürlüğü'ne bildirdi. Sonuç şaşırtıcıy-

29. Kafkaslar'da kapışma oldukça kanlıydı. Azerbaycan darbesinden önce Gürcistan'da da ilginç olaylar oldu. 1993 yılının temmuz ayında CIA ajanı Fred Woodruff öldürüldü. Ağustos ayında CİA Başkanı James Woolsey Tiflis'e sürpriz bir ziyaret yaparak Şevardnadze'yle bir araya geldi.

dı: bu telefon numarası Başbakanlık Özel Kalem Müdürlüğü'nün faks numarasıydı! Dönemin başbakanı Tansu Çiller'in Özel Kalem müdürü Akın İstanbulluoğlu kullanıyordu bu numarayı!..

Emniyet Genel Müdürlüğü'nün 16 şubat 1996 tarih, 48-080 numaralı yazıyla gönderdiği yanıtında, "Söz konusu telefonla sözü edilen kişilerle hiçbir görüşme yapılmamıştır" denildi...

Uluslararası çalışan çete mensupları, bazen komşu ülke vatandaşlarının bile gözünün yaşına bakmıyordu.

Uyuşturucu kaçakçısı iki İranlı

İki İranlı; Lazo ve Simko adlarıyla tanınıyorlar.

Lazo: Lazem Nazım Esmaeili.

Simko: Askar Simitko.

Bu iki isim, 1990'lı yıllarda İstanbul'un yeraltı dünyasında oldukça popüler olmaya başladı. İran'dan getirdikleri baz morfinleri İstanbul'da satıyorlardı.

Sadece 1994 yılında, yaklaşık 9 ton baz morfin getirdikleri söyleniyordu.

Dünyanın en önemli uyuşturucu pazarlarından olan İstanbul pazarına öyle herkes elini kolunu sallaya sallaya giremezdi.

Hele iki İranlı'nın, piyasaya o kadar büyük miktarda baz morfin sunup, fiyatları düşürmesine kimse izin vermezdi.

Ancak bu iki İranlı'ya kimse bir şey yapamıyordu. Lazo ve Simko sırtlarını güçlü bir yere dayamışlardı.

Arkalarındaki dayanak o kadar güçlüydü ki, PKK Marmara sorumlusu Osman Tim, Bekaa'daki Mahsun Korkmaz Akademisi için bağış istemeye kendilerine geldiğinde, Osman Tim'i ihbar edip yakalatmışlardı.

Söylenenlere göre, iki İranlı MİT'e istihbarat veriyorlardı. Yani MİT ajanıydılar!

Ama bu iki İranlı bir gece esrarengiz bir biçimde kaçırıldı.

14 ocak 1995 akşamı saat 21.30 sularında Ataköy Polat Rönesans Oteli'ndeki Emperyal Gazinosu'na giden İranlı Lazo ve Simko, sabaha karşı 3.45 dolaylarında gazinodan çıkıp Mercedes'le evlerine giderken, yol üzerinde bulunan biri tepe lambalı Renault marka araç başta olmak üzere üç araçtan oluşan, "polis" yelekli, elleri otomatik silahlı ve telsizli, sivil polis ekibi görünümündeki şahıslar tarafından durduruldu.

Tıpkı bir yıl önce kaçırılan Behçet Cantürk olayında olduğu gibi...

"Arama var!" deyip, iki İranlı Mercedes'ten indirildi. Arama sonrası sivil polis görünümündeki şahıslar tarafından kendi otomobilleri de dahil olmak üzere alınıp, bir bilinmeyene doğru götürüldüler...

"Kürt işadamlarını" kaçırıp öldüren, sivil polis görünümündeki çete, yine işbaşındaydı...

28 ocak 1995 tarihinde iki İranlı'nın, Lazo ve Simko'nun cesetleri, İstanbul-Silivri'de Kerv Deresi içinde tabancayla kurşunlanmış, kulakları kesilmiş ve işkence görmüş vaziyette bulundu.

Cesetlerden anlaşıldığına göre, iki İranlı öldürülmeden önce işkence yapılarak sorgulanmışlardı.

Lazo ve Simko 15 ocak günü kaçırıldı, cesetleri 28 ocakta bulundu. Otopsi raporunda cesetlerin bir gece önceden dereye atıldığı belirtiliyordu. O halde İranlılar en az on gün, işkenceli sorgulamadan geçirilmişti.

Bu sorgulama sırasında Lazo ve Simko'dan öğrenilmek istenen neydi? Öğrenilmek istenen, iki İranlı'nın banka hesap numaraları mıydı?

Acaba İranlıların banka hesaplarından o günlerde yüklüce para çekildi mi?

Çekildiyse, kim çekti? Paraları çeken Simko'nun ağabeyiydi. Peki, çekilen para kime teslim edilmişti? İki İranlı'nın kaçırılıp öldürülmesinden kırk altı gün sonra, o da esrarengiz bir biçimde yok edilen Tarık Ümit'e mi?

Tarık Ümit'in tehlikeli oyunu

Tarık Ümit'in ilginç kimliğini üçüncü bölümün sonunda ayrıntılarıyla incelemiş, Abas-Eymür ekibinin Birinci MİT Raporu'nu hazırlarlarken en çok bilgiyi Tarık Ümit'ten aldıklarını görmüştük.

Tarık Ümit yaşamı boyunca hep ikili oynayacağı bu tehlikeli oyundaki ilk adımı bu olayla attı. Üstelik, Hiram Abas ve Mehmet Eymür'ün suçladığı, "patronu" Dündar Kılıç aleyhine mahkemelerde tanıklık etti. Dündar Kılıç da cezaevinden çıkınca Tarık Ümit'i vurdurttu.

Hiram Abas, Mehmet Eymür ve Korkut Eken MİT'ten tasfiye edilince de Tarık Ümit, bu üçlüyle ilişkisini hiç kesmedi.

Eymür ve Eken, buz fabrikasındaki yüzde 8'lik bir hisse yüzünden birbirleriyle kavga edip ayrıldıklarında bile Tarık Ümit her ikisini de telefonla arayıp hal hatır sormayı ihmal etmedi.

Korkut Eken, BOTAŞ'ta müfettişlikten sonra Mehmet Ağar ta-

rafından Emniyet Genel Müdürlüğü kadrosunda danışman olarak göreve başlatıldığında, ilk iş olarak Ağar'la Tarık Ümit'i tanıştırdı.

Mehmet Eymür'ün "kaleleri" birer birer Mehmet Ağar'ın eline geçiyordu!

Tepede yeni ekipler oluşturulurken, MİT'le yakın ilişkide olan yeraltı dünyasının bazı isimleri, Ülkücüler tarafından tek tek vurulmaya başlandı:

26 aralık 1992'de Şehmuz Daş, 31 aralık 1992'de Osman Ayanoğlu öldürüldü.

MİT'in yeraltı dünyasındaki egemenliği, yavaş yavaş yerini, yeni oluşturulan Polis-Ülkücü ittifakına bırakıyordu.

Tarık Ümit'in çevresi kadar "ticarî hayatı" da oldukça renkliydi:

KKTC First Merchant Bank,[30] İstanbul'da Umtaş İnşaat ve Ticaret A.Ş., Ümsan A.Ş. ile yine İstanbul'da STC İthalat ve İhracat Ltd. ve Gentaş İnşaat ve Ticaret A.Ş.'nin sahibiydi.

Panama'daki Northbank ve Kemotrain adlı taşımacılık şirketinde hisseleri vardı.

Yeraltı dünyasında uluslararası kaçakçı olarak biliniyordu!.. Örneğin, 11 haziran 1976 tarihinde Almanya'da Dortmund Eyalet Mahkemesi tarafından uyuşturucu ticareti yapmak suçundan iki yıl hapis cezasına çarptırılmıştı. İtalya'nın Trieste şehrinde uyuşturucu ve silah kaçakçılığı yaptıklarından şüphe edilerek gözaltına alınan sanıklarla ilgili olarak, 30 temmuz 1981 tarihinde İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nce ifadesi alındı. 1986 yılında Almanya'nın Düsseldorf kentinde sahte ABD doları bozdurmaya çalışırken yakalandı.

Tarık Ümit'in dosyası hayli kabarıktı. Ancak dosyasında hep olumsuzluklar yoktu! Bir dönem İstanbul ilinde en yüksek vergi verenler listesinde 20'nci sıradaydı! Kara parayla gelen vergi rekoru...

Çetedeki köstebek

Bu kısa bilgilerden sonra, gelelim Tarık Ümit'in esrarengiz bir biçimde ortadan kaldırılmasına.

Bu konudaki en ayrıntılı bilgi, Susurluk Kazası'ndan önce *Aydınlık* dergisinde yayımlanan MİT raporunda yer alıyor:[31]

"Tarık Ümit, 28 şubat 1995 tarihinde Ankara'da görüştüğü güve-

30. 10 aralık 1993 tarihinde KKTC'de kurulan Tarık Ümit'in ortak olduğu First Merchant Bank'ın ortakları arasında ilginç isimler vardı: Suudî Arabistan Dışişleri Bakanı Prens Faysal'ın Özel Kalem müdürü Kayzer Mahmud Butt adlı bir Suudî. Kayzer Mahmud'un görevi Kazakistan, Türkmenistan ve Tacikistan'la ilişkilerdi. Bir diğer ortak, İrlandalı Standart Finance Ltd. şirketiydi.

31. 24 eylül 1996 tarihinde yayımlandı.

nilir tanıdıklarına, bir hafta kadar önce İstanbul'a kendisine gelen Mehmet Ağar'ın ekibinden polis memurları Ayhan Akça ve Ziya'nın (Bandırmalıoğlu), Dündar Kılıç'a yönelik bir eylem yapma teklifinde bulunduklarını, kendisinin böyle bir eylem neticesinde olayın kimler üzerinde kalacağını bildiği için yardımcı olamayacağını bildirdiğini, bunun üzerine Dündar Kılıç'tan vazgeçip listede[32] adı bulunan Cahit Kocakaya isimli uyuşturucu kaçakçısına yönelik bir çalışma yapmasını kendisinden istediklerini, bunu kabul ettiğini, bunun üzerine evinde kalan Ayhan ve Ziya'nın operasyonda kullanılmak amacıyla beyaz bir Renault çaldıklarını ve halen Renault otomobilin plaka işiyle uğraştıklarını belirtmiştir. Tarık Ümit o gün, 18.30 uçağıyla Ankara'dan İstanbul'a hareket etmiştir."

MİT raporuna ara verip bazı saptamalar yapalım:

1 - Tarık Ümit yine ikili oynamaya başlamıştı. Ankara'da "güvenilir tanıdığı" bir MİT görevlisine, "üyesi olduğu çete" hakkında itiraflarda bulundu. Yani Tarık Ümit, çetedeki köstebekti.

2 - Nedir bu itiraflar? "Kürt işadamlarıyla başlayan esrarengiz cinayetler serisi, Dündar Kılıç'la sürecektir."

3 - Ancak Tarık Ümit, "benim üzerime kalır" diye, eski ortağının öldürülmesine karşı çıktı.

4 - Demek ki, Tarık Ümit de, bu öldürme işlerine girmiş ki, adını verdiği iki emniyet görevlisi kendisine böyle bir teklifi götürmüşler.

Tarık Ümit'in öldürme olaylarına girdiğini, kendisini büyüten amcası Dr. Cemalettin Ümit de kabul ediyor: Cemalettin Ümit Meclis Susurluk Komisyonu'na verdiği 30 ocak 1997 tarihli ifadesinde bakın neler anlatıyor:

"Devlete zararlı bazı insanların yok edilişinde, özel olarak Savaş Buldan'ın yok edilişinde Tarık'ın işin içinde olduğunu sanıyorum. Çünkü Savaş Buldan'ın cesedinin bulunduğu yeri Tarık'tan başka bir polisin (Amca Ümit, polis olduğunu nereden biliyor? - y.n.) bileceğini sanmıyorum. Tarık son zamanlarda bazı arkadaşlarına 'Ben bu insanların arasındayım, ama daha fazla bunlarla çalışmam mümkün değil. Yedikleri halt bini geçti, ciddi olarak uyuşturucu kaçakçılığı yapıyorlar. Bütün ikazlarıma, ısrarlarıma rağmen mâni olamadım. Notere gidip bütün bu bildiklerimi tespit ettireceğim' diyordu."

Tarık Ümit'in "noteri" MİT'ti!

5 - Diğer öldürülme olaylarında olduğu gibi tepesinde polis lam-

32. Behçet Cantürk, Savaş Buldan, Adnan Yıldırım gibi öldürülen Kürt işadamlarının adlarının bulunduğu liste.

bası bulunan otomobiller çalınarak bu cinayetlerde kullanılmaktadır.[33]

6 - Tarık Ümit'in güvenerek bilgiler verdiği eski dostu ile daha sonra konuya ilişkin rapor yazan kişi, aynı MİT görevlisidir.

7 - Bir soru: Tarık Ümit'in güvendiği bu MİT görevlisi, daha önce yıllarca beraber çalıştığı, Mehmet Ağar'la "kanlı bıçaklı olan" ve 1993 yılında tekrar MİT'e dönen Mehmet Eymür olabilir mi?

Tarık Ümit ortadan kaldırılıyor

Sorunun yanıtını kitabın ileri bölümlerine bırakıp, kaldığımız yerden MİT raporuna devam edelim:

"2 mart 1995 günü öğlen saatlerinde aynı tanıdıklarını telefonla arayan Tarık Ümit, Mehmet Ağar'la telefonda konuştuğunu, bayramdan sonra kendisini ziyaret edeceğini, Ankara'dan gelecek olan Korkut Eken ve arkadaşlarıyla buluşacağını belirtmiştir. Tarık Ümit'ten bir daha haber alınamamıştır."

Tarık Ümit, güvendiği MİT görevlisine artık her attığı adımı, Ağar'la telefon görüşmesini bile söylemektedir.

Rapora devam:

"Tarık Ümit'in kaybolduğu 2 mart 1995 günü son olarak cep telefonundan saat 19.21'de Ayhan Akça ve Ziya (Bandırmalıoğlu) isimli polis memurları 0532 3211675 numaralı cep telefonuyla aramışlardır. Tanıdıkları Tarık Ümit'i en son Bağdat Caddesi'ndeki Divan Pastanesi'nin lokanta bölümünde saat 20.30 sularında yemek yerken görmüşlerdir. Tanıdıklarıyla konuşan Tarık Ümit daha sonra lokantaya gelen ve yemeğinin bitimine kadar masasında oturan Ayhan Akça ve Ziya (Bandırmalıoğlu) isimli polis

33. İşte size başka bir esrarengiz otomobil hikâyesi daha: 1 aralık 1994 günü Gebze'de şarampole düşmüş vaziyette görülen 06 MKZ 82 plakalı BMW otonun yanına giden emniyet görevlileri, aracın yanındaki şahsa kimliğini sorarlar. Şahıs Ahmet Tecer adına düzenlenmiş "polis tanıtma kartını" gösterir. Zaten elinde de polis telsizi vardır. Ancak polisler kimliği inandırıcı bulmazlar, art arda sorular sormaya başlarlar. Şahıs inandırıcı yanıtlar veremeyince belindeki silahı çekerek havaya ateş açar ve havanın karanlığından da yararlanarak kaçar. Kaçak şahsın polis kimliğini, telsizi kimden ve nasıl aldığı olaydan sonra hiç araştırılmaz. İlginçtir kimliği meçhul bu kişinin BMW otomobili 21 aralık 1994 günü Emniyet Genel Müdürlüğü hizmetine verilir. BMW'yi "Genelkurmay'ın otomobili" diyerek Kocaeli'den alıp Ankara'ya getiren kişi de Korkut Eken'dir! ANAP lideri Mesut Yılmaz BMW otomobilin önce Mehmet Ağar tarafından Elazığ'daki seçim çalışmalarında, daha sonra da Ağar'ın eşi tarafından kullanıldığını söylemektedir. Otomobil, 18 temmuz 1996 tarihine kadar Emniyet Genel Müdürlüğü'nce kullanıldı. Sonra Kocaeli Emniyet Müdürlüğü'ne iade edildi. Bu tarihten sonra yapılan arama sırasında BMW'yi 17 ağustos 1994 tarihinde Almanya'dan gelen bir vatandaşın İstanbul'da çaldırdığı ortaya çıktı. Otomobil, şasi ve motor numarası olmadığı biline biline iki yıl Emniyet Genel Müdürlüğü'nce kullanıldıktan sonra sahibine teslim edildi!

memurlarıyla birlikte Divan Pastanesi'nden ayrılmış ve kendisinden, o saatten sonra bir daha haber alınamamıştır."

Çok "bilinmeyenli" bir denklem: cep telefonunu polis memurlarına veren Avşar Kederoğlu Nevşehirli'dir.

Ağabeyi Abdullah Kederoğlu 1970'li yıllarda İstanbul Ülkü Ocağı başkanlığını yapmıştır. Her iki Kederoğlu da, Abdullah Çatlı'nın yakın arkadaşıdır.

Avşar Kederoğlu, son derece lüks beyaz Cherokee cipini kullanması için Emniyet Genel Müdürlüğü Özel Harekât Dairesi Başkan Vekili İbrahim Şahin'e vermişti.

Abdullah Kederoğlu da kullanılması için bir dairesini, son olarak Tarık Ümit'in yanında görülen özel timci Ayhan Akça'ya vermişti.

Ayhan Akça, İbrahim Şahin'in korumasıydı.

Dönelim tekrar rapora:

"Tarık Ümit 1994 yılı başına kadar Emniyet Genel Müdürlüğü'ne bağlı bu grup ve Kaçakçılık Dairesi'yle birlikte çalışmış, bir yandan uyuşturucu kaçakçısı Kürtler hakkında bilgi toplarken, bir yandan da uyuşturucu madde yakalanmasına yardımcı olmuştur. Bazen faaliyetlere bizzat katılan Tarık Ümit'e bu faaliyetleri sırasında kullanılmak üzere, bizzat Mehmet Ağar tarafından pasaport dahil tüm olanaklar sağlanmış, hatta kendisine Mehmet Ağar imzalı özel bir belge ile 34 ZU 478 numaralı plaka verilmiştir. Verilen bu belgede '34 ZU 478 numaralı plaka, bu araca can güvenliği nedeniyle verilmiştir. Mehmet Ağar' ibaresi bulunmaktadır. Keza grup tarafından Tarık Ümit aracılığıyla ilişkiye geçilen Nurettin Güven ve Yaşar Öz isimli uyuşturucu kaçakçılarına da Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından yeşil pasaport verilmiş, vize almalarında ve yurtdışına çıkmalarında kolaylık sağlanmıştır."

Rapordan çıkan sonuçlar:

1 - Öldürülecekler listesini hazırlayanlar, Tarık Ümit'in verdiği bilgilere göre sıralama yapmışlardır.

2 - Rapor açıkça Mehmet Ağar'ı hedef almaktadır.

3 - Mehmet Ağar, Tarık Ümit'e de, tıpkı Abdullah Çatlı ve Yaşar Öz'e verdiği "uzman", "danışman" gibi birtakım belgeleri vermiş ve yeşil pasaport almasını sağlamıştır.

4 - İlk kez karşımıza çıkıyor: Ayrıca bir de otomobilin aranmaması için belge icat edilmiş! Bu da Tarık Ümit'e verilmiştir.

5 - Uzman belgesi, silah taşıma belgesi ve yeşil pasaport, eski bir Ülkücü olan, ancak 1980'den sonra hayalî ihracat sanıkların-

dan, yeraltı dünyasının tanınan isimlerinden Malatyalı Nurettin Güven'e verilmiştir.

6 - Abdullah Çatlı, Yaşar Öz, Tarık Ümit, Nurettin Güven çetenin elemanları mıdır?

"Nimet paylaşma"

Sorunun yanıtı MİT raporunda var:

"Emniyet Genel Müdürü Mehmet Ağar'a bağlı özel ekip, çoğunluğu kaçakçılardan oluşan elli kişilik bir liste hazırlamış, listedeki bu şahısların bazılarından muhtelif tarihlerde ceman 30-40 milyon doları bulan miktarda para almışlardır. Para hesapları Korkut Eken tarafından pay edilip, bazen özel banka hesaplarına yatırılmıştır. Böylece bunların uyuşturucu kaçakçılığına da göz yumulmuştur. Bu organizasyonun belli bir kısmında rol alan ve Korkut'la çok samimi bir ilişki içinde bulunan Tarık Ümit, kendi Ford marka arabasını Korkut Eken'e hediye etmiş, ancak sonra menfaat ilişkilerindeki uyuşmazlıklar dolayısıyla araları açılmıştır. Daha sonra Korkut Eken, Tarık Ümit vasıtasıyla tanıdığı ve özel ekip için Emniyet Genel Müdürlüğü'nün bilgisi ve onayı dahilinde Menemen'de bomba-silah konusunda eğitime tabi tuttuğu Cavit isimli bir şahsı, Tarık Ümit'i öldürmek üzere talimatlandırmış ve adı geçene silah vermiştir. Cavit, Tarık Ümit'e gelip bunu anlatmıştır. Korkut Eken ayrıca Tarık'ın Cihangir'deki bürosuna telefon ederek orada bulunan Ali isimli büro görevlisine, 'Tarık'a söyle bizi sattı, kendisi de satılıktır. Bunun hesabını bana verecek' şeklinde tehditte bulunmuştur. Ayrıca Abdullah Çatlı ve adamları Tarık Ümit'i öldürmek üzere araştırmalar yapmış, bu gruptan iki kişi evine kadar gelip tetkikte bulunmuşlardır. Tarık Ümit yakınlarına bunun üzerine 'Düzce'ye gidip korunmak üzere bazı tedbirler aldığını, İstanbul'a bazı yakınlarını getirdiğini' belirtmiştir. Ancak Tarık ve Korkut daha sonra Mehmet Ağar'ın devreye girmesiyle olaydan bir hafta kadar önce barışmışlardır."

MİT Raporu'nda buraya kadar yazılanların, aslında, dünyanın birçok ülkesinde yaşanan yeraltı dünyasının "nimetlerini" kapmaya yönelik çatışmalardan bir farkı yok. Bu çatışmalar bazen iki "baba", bazen devlet görevlileri ile mafya, bazen de iki farklı devlet gücünün arasında cereyan ediyor.

Ancak devlet olanaklarıyla "çeteye ekip yetiştirmek için bomba ve silah eğitimi verilen bir kampın" kurulmasına, dünyada ilk kez, Türkiye'de tanık olmuyor!

Hanefi Avcı ne diyor?

Peki çete, silah ve bomba konusunda eğittiği bu vurucu gücü nerede kullanacaktı?

Tarık Ümit bu sorunun yanıtını MİT görevlisine anlatıyor. Rapordan:

"Tarık Ümit, Korkut Eken'le ihtilafı sırasında, yakınlarına, bu grup tarafından, kendisi hakkında asılsız birtakım iddiaların ortaya atıldığını; bütün sorunun, asıl görevi mafya ve terörle mücadele olan bu grubun, zaman içinde bu amaçtan uzaklaşarak maddî çıkar ve politik güç elde etme çabası içine girmiş olmasından kaynaklandığını; bu grubun belli mafya liderlerini pasifize edip, kendi adamlarını iktidar yapmaya çalıştıklarını belirtmiştir."

Tarık Ümit de bu oyunun bir parçasıydı. Ne oldu da çeteden koptu? Daha sonra neden MİT'e gidip bildiklerini anlattı?

Kitabın yazarları, bu soruyu Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkan Yardımcısı Hanefi Avcı'ya da sordu. İşte Avcı'nın yanıtı:

"Tarık Ümit, Behçet Cantürk vb. öldürülünce, çeteden habersiz, bazı kişilerden 'Adınız listede, ben sizi kurtarayım' diye 4 milyon mark para toplamış. Çete bundan haberdar olmuş, parayı almak için tehdit etmişler. İşte o günlerde Tarık Ümit de daha önce birlikte çalıştığı Eymür'ün yanına gidiyor, tekrar birlikte çalışıyorlar. Bu arada Ümit, bildiklerini Mehmet Eymür'e anlatıyor.

Tarık Ümit kaçırıldığında Mehmet Eymür hemen, o dönemde Emniyet genel müdürü olan Ağar'ı arıyor, adamının bırakılmasını istiyor. Şimdi sormak gerekir, niye emniyet istihbaratını aranıyorsun da Ağar'ı arıyorsun? Eymür-Tarık Ümit ilişkisinde Kıbrıs'taki First Merchant Bank Off Shore önemlidir. Eymür bankaya ortaktır."

Buraya bazı eklemeler de biz yapalım:

Tarık Ümit'in KKTC'deki 3 milyon dolar sermayeli, Suudî destekli First Merchant Bank'ın önemli ortaklarından biri de, yukarıdaki bölümlerde ayrıntılarıyla okuduğunuz Vatikan'daki bazı bankalardı.

Tüm bu bankaların ortak özelliği, kara para aklamalarıydı.

"Telefon diplomasisi"

MİT Kontrterör Daire Başkanı Mehmet Eymür, TBMM Susurluk Araştırma Komisyonu'na Tarık Ümit'in kaçırılmasıyla ilgili şu bilgileri verdi:

"Divan Pastanesi'nde otururken, Emniyet Genel Müdürlüğü Özel Harekât Daire Başkanı İbrahim Şahin'in koruması Ayhan Akça yanına gelmiş ve 'İbrahim Bey seni bekliyor' demiş. Daha sonra İbrahim Şahin'in evine gitmiş. Ardından ortadan yok oldu. Arabası bulundu. Yaptığım araştırma sırasında, bize gelen bilgiler doğrultusunda Tarık Ümit'in Çatlı'nın elinde sorguda olduğunu öğrendim. Bunun üzerine o dönemde Emniyet genel müdürü olan Mehmet Ağar'ı aradım. Çatlı'nın Ümit'i sorgulamakta olduğu bilgisini aldığımı Ağar'a söyledim. Ağar bunun üzerine bana, 'Olur mu öyle şey, ben şimdi İbrahim'i (Şahin) arıyorum. Hemen ilgilenip bıraktırıyorum' dedi. Ben Şahin'i de aradım. Kendisi bana, 'Yok öyle bir şey' demedi. 'Bakarız, tamam' demekle yetindi. Ben o zaman Ümit'in ellerinde olduğunu anladım."[34]

Mehmet Eymür komisyonda anlatmıyordu. Ancak Ağar'a telefonda tam olarak şunları söylemişti:

"Abdullah Çatlı Tarık Ümit'i bıraksın ya da bıraktırın, ben teminat veriyorum, bir daha Tarık Ümit, Abdullah Çatlı'nın işlerine karışmayacak yahut o alana girmeyecek."

"O alanın" ne olduğu net değil: uyuşturucu piyasası mı, silah kaçakçılığı mı, haraç mı? Belki de hepsi!

Mehmet Eymür'ün Susurluk Komisyonu'na verdiği ifade MİT raporunu kimin yazdığını da ortaya çıkarıyor:

"Bu olaydan bir süre önce Tarık Ümit yanıma gelmişti. Emniyet'le arası açıktı. Tarık bana, 'Özel timden bazı polisler geldi. Dündar Kılıç işini benimle birlikte yapmak istediklerini söylüyorlar. Beni bu işte kullanmak istiyorlar' dedi. Hatta o özel tim polisleriyle yanımda da görüştü. Kılıç'a operasyon yapacaklarını öğrendim. Tarık Ümit'e 'Sen bu işlere girme' dedim, uyardım."

Meclis komisyon üyeleri soruyor:

"Siz, 'Tarık Ümit'i Çatlı sorguluyor' bilgisini alıyorsunuz, neden hemen Ağar ve Şahin'i arıyorsunuz?"

Eymür soruyu soğuk bir ses tonuyla yanıtlıyor:

"İlişkide olduklarını biliyordum."

Şu sorulmuyor: madem biliyordunuz, bunu açıklamak için 2 mart 1995 tarihinden (İkinci MİT Raporu'nun açıklandığı) 21 eylül 1996 tarihine kadar niye beklediniz?

Zaten İkinci MİT Raporu'nda, "Buradaki bilgiler 30 mart 1995 tarihine kadar olan süreci kapsıyor" deniyor. Tercüme edersek,

34. Mehmet Eymür Susurluk Skandalı'yla ilgili İstanbul 6 No'lu DGM'de yapılan 22 temmuz 1997 günkü duruşmada, Mehmet Ağar'la yaptığı telefon görüşmesine bir eklemede daha bulundu: "Ağar bana, 'Bu tosunlar bizden habersiz bir şey yapmazlar' dedi.

"Tarık Ümit'in verdiği bilgileri kapsar" demek istiyor. Bundan sonraki tarihler MİT raporunda niçin yok?[35]

Bu ilişkiyi tek bilen MİT değildi. Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbaratı da biliyordu. Hanefi Avcı, Meclis Susurluk Komisyonu'na 4 şubat 1997 tarihinde şunları anlattı:

"Emniyet içerisinde, Emniyet Genel Müdürü Mehmet Ağar'a bağlı Özel Harekât Dairesi'nde İbrahim Şahin'in başkanlığında bir grup polis, Korkut Eken'e bağlı bir grup sivil insan, geçmişte yatmış çıkmış Ülkücü insan; bunlar birleştirilerek bir grup oluşturuldu. Aynı şekilde MİT'te Mehmet Eymür'e bağlı bir kısım Özel Harpçi subaydan oluşan, yine aşırı Ülkücü ve mafya dediğimiz insanlardan oluşan bir grup var. Yine JİTEM'de de ayrı bir grup var."

İşin ucunda para var

Durum yavaş yavaş aydınlanıyor.

İşin ucunda para var.

Tarık Ümit çeteye "kazık" atmak istiyor, çete de parasını istiyor! Çete parasını Tarık Ümit'ten alabildi mi?

Önce MİT raporundan kısa bir alıntı daha yapalım:

"Tarık Ümit'in kaybolmasından sonra medyada 'Behçet Cantürk ve Savaş Buldan'ın yakın arkadaşı', 'Dündür Kılıç'ın ortağı', 'MİT muhbiri' şeklinde takdim edilen Tarık Ümit'in Abdullah Çatlı ve ekibi tarafından sorguya tâbi tutulduğu, 6-7 mart 1995 tarihi itibariyle sağ olduğu, uyuşturucu ve silah kaçakçısı Sami Hoştan'ın (Arnavut Sami) çiftlik evinde alıkonulduğu, Abdullah Çatlı'nın olayın olduğu tarihlerde evine birkaç gün boyunca hep sabaha karşı geldiği, kimseyle görüşmediği tespit edilmişti. Kaybolma olayından sonra Tarık Ümit'in yalnız yaşadığı Kızıltoprak'taki evinde hiçbir dokümanın bırakılmadığı, telefon rehberlerinin dahi alındığı öğrenilmiştir."

Saptama:

MİT raporu diyor ki:

"Tarık Ümit kaybolunca, onu kaçıranlar tarafından medyaya, 'Behçet Cantürk ve Savaş Buldan'ın yakın arkadaşı' vb. şeklinde haber sızdırılarak, olay başka bir yöne çekilmeye çalışılmıştır..."

Saptama:

Tarık Ümit tıpkı İranlılar gibi sorgulanmış ve muhtemelen işkence görmüştür.

35. Emekli bir MİT görevlisi kitabın yazarlarına şöyle diyor: "Tarık Ümit öldürülmeden önce Çatlı tarafından uyarıldı. Olaydan sonra Eymür de ölümle tehdit edildi."

Saptama:

Çete de, MİT de, Tarık Ümit'in evine girip "bir şeyler" aramıştır.

Bilgi:

Aslında o günlerde Tarık Ümit'i kimlerin kaçırdığı bellidir.

Meydan gazetesi muhabiri Ahmet Akpak, 21 mart 1995 tarihli haberinde olayı ayrıntılarıyla yazdı:

"MİT'le işbirliği yaptığı belirtilen işadamı Tarık Ümit'in, liderliğini Abdullah Çatlı'nın yaptığı Ülkücü mafya tarafından kaçırıldığı belirlendi."

Gazete, haberin yanına Abdullah Çatlı'nın bir de fotoğrafını koyup, altına "İşadamı Tarık Ümit'i, liderliğini Abdullah Çatlı'nın yaptığı Ülkücü mafya üyelerinin kaçırdığı belirlendi" diye yazmış. Çete, medyanın bir bölümüne dezenformasyon yaparken, MİT de olayın doğrusunu yine bazı medya mensuplarına yazdırıyordu.[36]

Gazete haberinde küçük bir ayrıntı daha veriliyordu:

"Jandarma istihbarat teşkilatı (JİTEM) yaptığı çalışmalar sonucunda, Tarık Ümit'in öldürülmediğini, gizli bir yerde tutulduğunu ve bu arada hesabından 4 milyon mark çekildiğini belirledi."[37]

36. İşin gülünç yanı, Emniyet görevlilerinin, bu haberlerin basında yer almasına rağmen, Susurluk Kazası'ndan sonra, "Biz 1980 öncesi olayları pek bilmiyoruz. Abdullah Çatlı'nın adını çoktan unutmuştuk" demeleridir. Tarık Ümit'in esrarengiz bir biçimde kaçırılmasına adı karışan Abdullah Çatlı fotoğrafıyla birlikte gazetede haber olmuş, emniyet oralı bile olmamıştı!

37. MİT kaynaklı bir iddia: "Abdullah Çatlı ve ekibi sansasyonel bir eylem yaparak adlarını hem tarihe yazdırmak hem de yaptıkları silah ve uyuşturucu kaçakçılığı gibi örtülü işlerin üzerini biraz daha kapatmak istiyorlardı. Tarık Ümit'in Dev-Sol lideri Dursun Karataş'la ilişkisi vardı. Tarık Ümit'ten Dursun Karataş'ın kellesini istediler. Plana göre, Tarık Ümit, bir çanta dolusu eroini Dursun Karataş'a Hollanda'da teslim edecekti. Bu teslimat sırasında da Dursun Karataş öldürülecekti. Bu operasyonda Dev-Sol'la ilişkili uyuşturucu kaçakçısı Sami Hoştan da kullanılacaktı. Ancak Tarık Ümit planı bozdu. Çantayı götürüp Dursun Karataş'a verdi, parasını aldı. Fakat paranın üzerine yatti. Çatlı 4 milyon mark tutan bu parayı Tarık Ümit'ten istedi. Tarık Ümit vermedi. Bunun üzerine araları açıldı. Tarık Ümit, uyuşturucu kaçakçılığı yapan Dursun Karataş'la yakın ilişki içindeydi. Uyuşturucu kaçakçılığına karşı çıkan Dev-Sol içindeki Dursun Karataş muhalifleri Bedri Yağan ve arkadaşları Tarık Ümit'i öldürmeyi bile planlamışlardı. Bedri Yağan ve dört arkadaşının öldürüldüğü 6 mart 1993 İstanbul Esentepe baskınında Tarık Ümit'in ev ve işyerlerinin telefon numaraları, araç plakaları bulundu. Bunun üzerine Mehmet Ağar, Tarık Ümit'e 14 aralık 1993 tarihinde 34 ZU 478 plakalı arabayı tahsis etti. Tarık Ümit'e koruma verildi. Bir bilgi daha: baskın sırasında Ayhan Çarkın, Ömer Kaplan gibi halen bu grubun içinde olan özel timci polisler vardı. Ve bir soru: 12 eylül 1992 tarihinde Dev-Sol'daki ayrışmadan sonra İstanbul ve Ankara'da birçok eve yapılan baskınlarda, neden hep Bedri Yağan taraftarları öldürüldü?" MİT'in söylediğini doğru kabul edip, Dev-Sol liderlerinin yeraltı dünyasıyla böyle bir ilişkiye girdiğine inanmak zor! Ancak Avrupa ve Ortadoğu'da silahlı bazı sol örgütlerin uyuşturucu kaçakçılığı yapıp, silah aldıkları da bir gerçek.

Uyuşturucu kaçakçısı Ülkücüler

Behçet Cantürk'le başlayan kaçırılıp öldürme halkasına Tarık Ümit de eklenince, yeraltı dünyasında panik yaşanmaya başlandı.

Behçet Cantürk, Savaş Buldan, Adnan Yıldırım infazlarında yeni bir yöntem uygulanmıştı; öldürülecek kişi önce gözaltına alınıyor, infazcılarına iyice gösteriliyordu.

Hayalî ihracatçı, uyuşturucu kaçakçısı, Malatyaspor eski başkanı Nurettin Güven, Behçet Cantürk'ün cenaze töreninde gözaltına alınınca sıranın kendisine geldiğini hemen anladı. Apar topar yurtdışına kaçtı.

Nurettin Güven, Londra'da 21 nisan 1994 tarihinde "yeşil pasaportla" yakalandı. Çantasında ayrıca, "Selahattin Aydınalp" ve "Ali Erdal" adına düzenlenmiş iki hususî pasaport ile iki silah vardı. Nurettin Güven'in çantasında, tıpkı Abdullah Çatlı, Yaşar Öz gibi Emniyet Genel Müdürü Mehmet Ağar tarafından verilen "silah taşıma" belgesi bulundu.

Nurettin Güven, 1957 Malatya doğumluydu. Yani M. Ali Ağca, Oral Çelik, Mehmet Şener, Yalçın Özbey'le hemşeriydi ve aynı kuşaktandı. Sıkı Ülkücü'ydü. 1976 yılında İstanbul Hukuk Fakültesi'ne girdi ama bitiremedi. Öğrencilik yıllarında tıpkı hemşerisi M. Ali Ağca gibi kaçak Marlboro sattı. Babasının ısrarıyla Malatya'ya döndü, ayakkabı satıcılığı yaptı. Ancak MHP'yle ilişkisini memleketinde de sürdürdü. Sonra tekrar İstanbul'a döndü. Yeraltı dünyasına girdi.

Nurettin Güven'in yakalandığında yanında bir hemşerisi vardı: Hamit Gökenç.

Elindeki belgelere göre Gökenç, Hollanda'nın Amsterdam kentinde oturuyordu.

Hamit Gökenç ismini ikinci bölümden anımsayacaksınız: Mehmet Ali Ağca yurtdışına çıkarken ona Nevşehir'de pasaportunu veren, Malatya'da Nevzat Yıldırım'ın öldürülmesi olayında Oral Çelik'in suç ortağı olan Ülkücü öğretmen.

Ülkücü Gökenç, Oral Çelik'in "timinde" görevliydi! Zamanla Hamit Gökenç de yurtdışına çıkmış ve uyuşturucu piyasasına girmişti. O da Malatyalı'ydı. O da Ülkücü'ydü. Nurettin Güven'le Malatya'dan tanışıyorlardı. O günlerde Oral Çelik, Nurettin Güven, Hamit Gökenç iyi arkadaştılar.

Yıllar, Oral Çelik'i kendilerinden uzaklaştırdı.

İki ülküdaş yollarına lidersiz devam ettiler.

Nurettin Güven ve Hamit Gökenç, 1993'ün kasım ayında Fran-

sa polisi tarafından 29 kilo eroinle Calais'de yakalanacakken şans eseri kurtuldular. İngiltere'ye kaçtılar. Nurettin Güven'in adı, 17 mart 1994 günü Londra'da öldürülen Mehmet Kaygısız cinayetine de karıştı.[38]

İngiliz Scotland Yard ile South East Regional Crime Squad yetkililerinin raporuna göre, "Ülkücü Nurettin Güven ile Ülkücü Hamit Gökenç, Türkiye'den Kuzey Avrupa ülkelerine yönelik uyuşturucu trafiğinin önde gelen iki ismi ve yöneticisi"ydi.

"Kardeş kardeş" uyuşturucu kaçakçılığı yapan Ülkücüler, daha sonra birbirlerine düşman oldular.

Azerbaycan'a kaçıyorlar

Meydan gazetesinde çıkan, Tarık Ümit'i Abdullah Çatlı'nın kaçırdığına dair haberin yarattığı tek panik yeraltı dünyasında değildi. Haber, çetede de telaşa yol açtı.

Meclis Susurluk Raporu'ndan:

"Olay İstanbul Jandarma Alay Komutanlığı'nca soruşturulmuş, özel ekipten Haluk Kırcı ile polis memuru Ayhan Akça Jandarma'ca yakalanmış, ancak daha sonra Emniyet Genel Müdürlüğü'nden yapılan baskılarla serbest bırakılmışlardır.[39] Yakalama olayı üzerine özel ekipte büyük bir telaş yaşanmış, ekip dağıtılmış, Abdullah Çatlı Ankara'ya getirtilmiş ve polislerden birinin evinde korumalı olarak kalmaya başlamıştır. Korkut Eken görevle Güneydoğu'ya yollanmış, ekip mensuplarının Azerbaycan'a yollanmaları ve bir müddet ortadan kaybolmaları kararlaştırılmıştır."

Çok sayfalı kalın raporlar her okuyucunun gözünü korkutur. Üstelik bu raporlarda gereksiz o kadar çok bilgi vardır ki!

Bu kalın raporlar bilgi vermez değil, verir ama okuyucuya çok eziyet çektirir. Çünkü önemli bilgileri hep satır aralarında aramak gerekir. Ara ki bulasın!

İşte böyle raporlardan biridir, TBMM Susurluk Komisyonu Ra-

38. Nurettin Güven Susurluk Kazası'ndan sonra kendisiyle röportaj yapan gazeteci Uğur Dündar'a, Abdullah Çatlı çetesi tarafından öldürülmekten korktuğu için yurtdışına kaçtığını söyledi. Aslında Tarık Ümit gibi Nurettin Güven de çetenin elemanıydı. Ancak çete daha sonra "kendi evlatlarını yemeye" başlayınca yurtdışına kaçmıştı. Halen Londra'da, son derece lüks olan villasında yaşıyor.

39. Haluk Kırcı'nın nasıl yakalandığı ve İstanbul Asayiş Şube Müdürlüğü'nde giren ve çıkanın ayrı ayrı dört kez kontrol edildiği, ayrıca çıkan şahısların telefonla hangi birimden çıktığının tespit edildikten sonra bırakıldığı, böylesine güvenlik önlemlerinin yer aldığı bir yerden elini kolunu sallaya sallaya nasıl çıktığı, kitabın daha sonraki bölümlerinde anlatılmıştır

poru. Yukarıda satır arasında ne diyor: "Ekip mensuplarının Azerbaycan'a yollanmaları..."

Kritik bir cümle bu. Neden?

Tarık Ümit ne zaman kaçırılıyor: 2 mart 1995.

Azerbaycan darbesi ne zaman: 15 mart 1995.

Diyeceksiniz ki: "Kardeşim bu işi yapacak adam oraya darbeden birkaç gün önce mi gider?" Gitmez. Ama şurası şaşırtmamalı: darbenin tarihi 15 mart derken, bu tarih, Aliyev'in darbeyi önleme tarihidir.

Yani Aliyev, tarihi öne almıştır.

Susurluk Raporu şunu gösteriyor: Azerbaycan İçişleri bakan yardımcısı, özel polis örgütü OMON'un şefi Cevadov ile Çatlılar ilişki içindedir. Çünkü başları sıkıştığında Azerbaycan'a rahatlıkla gidebilmektedirler!..

Provokasyonun amacı

Tarık Ümit'ten bir daha haber alınamadı. Öldürülüp bir yere gömüldüğü tahmin ediliyor. Ondan geriye, 4 mart 1995 tarihinde Silivri ilçesi Kılıçlı köyü yakınlarında bulunan otomobili kaldı.

Tarık Ümit'in otomobili Jandarma bölgesinde bulunduğu için, olayı Jandarma Astsubay Ahmet Altıntaş araştırdı.

Tarık Ümit'in kaçırıldığı pastane ise, polis mıntıkası içindeydi. Bu nedenle İstanbul Ataköy Polis Karakolu'nun da araştırma yapması gerekiyordu. Ama nedense, polisler Tarık Ümit'in kaçırılmasına "duyarsız" kaldılar.

Polis, Tarık Ümit'in kaçırılmasıyla ilgili değildi. Fakat MİT ve JİTEM el ele verdi.

Tarık Ümit'in yakın dostu Mehmet Eymür de Astsubay Altıntaş'a yardım etti.

Titiz araştırmaları sonucu, o akşam özel timci Ziya Bandırmalıoğlu'nun kullandığı cep telefonunun sahibi Avşar Kederoğlu gözaltına alındı.

Astsubay Altıntaş'ın peşlerinde olduğunu öğrenen özel timciler Ayhan Akça ve Ayhan Çarkın, astsubayla Ataköy Polis Karakolu'nda buluşmayı kararlaştırdılar. Görüşme yapılırken karakolu telefonla arayan İbrahim Şahin, Astsubay Altıntaş'a "Sen kim oluyorsun, bu polisler hakkında araştırma yapıyorsun?" diyerek onu tehdit etti...

Kıran kırana bir kapışma vardı...

Önce MİT'in iki adamı, İranlı Simko ve Lazo; arkasından, yine

MİT'e yakınlaşan Tarık Ümit öldürüldü.

Çeteler arası savaş kanlı sürüyordu.

Mehmet Eymür, telefonla Tarık Ümit'in kızını arayarak, "Babanı Abdullah Çatlı, Sami Hoştan ve Haluk Kırcı kaçırdı. Bu hususta hemen basına açıklama yap. İlgili yerlere dilekçeler ver. Ayrıca babanın kaçırılmasında Korkut Eken'in de rolü var. Ona güvenme" diyordu.

Bu arada Tarık Ümit'in amcası Cemalettin Ümit, Emniyet Genel Müdürü Mehmet Ağar'a mektup yazarak, yeğenini Korkut Eken ile İbrahim Şahin'in kaçırdığını belirtti.

Mektuba yanıt verilmedi.

Araştırmasını derinleştiren Jandarma Astsubay Ahmet Altıntaş, Tarık Ümit'in kaçırılması olayıyla daha fazla ilgilenemeyecekti. Çünkü...

Alevî vatandaşların oturduğu, İstanbul Gazi Mahallesi İsmet Paşa Caddesi'ndeki Yavuz, Doğu, Dostlar ve Öntaş kahvehaneleri 12 mart 1995 günü saat 20.40'ta silahla tarandı...

Taksiden açılan ateş sonucu, altmış bir yaşındaki Alevî dedesi Halil Kaya yaşamını kaybetti, on beş kişi yaralandı.

Kahveleri tarayan 34 TCJ 86 plakalı ticarî taksi kısa bir süre sonra bulundu. Şoför Mesut Efe otomobilin bagajında elleri ayakları bağlı, boğazı kesilmiş olarak bulundu.

1970'li yıllardaki Balgat, Piyangotepe semtlerindeki kahve tarama olaylarını anımsatan bu katliam sonucu, İstanbul karıştı.

Alevîler yıllardır gördükleri baskılar sonucu zaten çok öfkeliydiler. Gazi Mahallesi'ndeki kahve taramaları ise sanki bu öfkenin patlamasını ister gibiydi. Olayın duyulması üzerine İstanbul'un çeşitli semtlerindeki Alevîler de Gazi'ye akın etti. Binlerce insan polisle karşı karşıya getirilmişti.

Olaylar üzerine, İçişleri Bakanlığı'nda "Güvenlik Masası" kuruldu. İçişleri Bakanlığı Müsteşarı Bekir Aksoy, Emniyet Genel Müdürü Mehmet Ağar, danışman Korkut Eken gibi isimlerden oluşan kurul olayları dakika dakika izledi!..

Başta Alevîlerin önde gelen isimleri olmak üzere, mahallenin yaşlıları öfkeli kalabalığı yatıştırdılar. Büyük çoğunluk evlerine geri döndü. Küçük bir grup ise mahalledeki cemevinin önünde ateş yakarak, sabaha kadar bekleyip cenaze için hazırlıklar yapmaya başladı. Ortalık sakinleşmişti...

Ne olduysa, gece saat 03.45'te oldu. Polis panzerinden cemevinin önünde bekleyenlere ateş açıldı. Mehmet Gündüz, şakağından vurularak öldü. Ve bundan sonra şiddet her şeye hâkim ol-

du. Çıkan olaylarda, çoğunluğu polis kurşunuyla olmak üzere toplam yirmi bir vatandaş yaşamını kaybetti. Olayların başlamasına neden olan kahve taramalarını kimler yapmıştı? Olaylar tam yatışınışken, cemevinin önünde bekleyenlere kim ateş açmıştı?

Bazı yayın organlarında, Özel Timci Ercan Ersoy ve Ayhan Çarkın'ın Gazi Mahallesi olaylarında yer aldıklarının fotoğrafları gösterilerek, olaylarla ilgili olabilecekleri yorumları yapıldı.

Rusya'da teslim olan itirafçı Rahim Muhammed, Gazi Mahallesi olaylarının planlayıcısı olarak, Korkut Eken'in adını verdi.[40]

"Yeşil"

Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkan Vekili Hanefi Avcı ise, Gazi Mahallesi'ndeki kahvelerin "Yeşil" kod adlı "Mahmut Yıldırım" tarafından tarandığını açıkladı.[41]

Emniyet görevlisi Avcı'nın, Yeşil'in adını ortaya atması ilginçti. Devlet görevlisi Avcı, açıkça, provokasyonu devlet tarafından kullanılan Yeşil'in yaptığını söylüyordu.

Emniyet Müdürü Avcı, provokasyonun yapılma nedeninin "Tarık Ümit olayıyla ilgilenen JİTEM'e ders vermek" olduğunu açıklıyordu.

Binbaşı Ersever gibi Hanefi Avcı da, bir dönem Diyarbakır ve çevresinde kullandıkları Yeşil'i hiç sevmiyordu.

Hanefi Avcı, Yeşil'in Mehmet Eymür'ün adamı olduğunu iddia ediyordu.

Konuyu "Aristoteles mantığı"na göre anlamaya çalışalım:

Tarık Ümit, Mehmet Eymür'ün adamıdır.

Mehmet Eymür, Yeşil'i kullanmaktadır.

O halde Yeşil, Tarık Ümit olayının araştırılmasına karşıdır!

Elbette yanlış. Mehmet Eymür, Jandarma'nın Tarık Ümit olayını araştırmasını niçin engellemek istesin? Avcı'nın buna da yanıtı hazır:

"Yeşil o zaman karşı grubun adamıydı!"

Karşı grup dediği, Mehmet Ağar, Korkut Eken, Abdullah Çatlı...

Aslında işin özü şuydu: devletin güvenlik güçleri, JİTEM, MİT, Emniyet, birbirine düşman olmuştu. Kendi çıkarları için onlarca

40. *Demokrasi* gazetesi, 19 ocak 1997.

41. Kamuoyuna "JITEM" ve "Yeşil" adlarını ilk kez, bu kitabın yazarlarından Soner Yalçın *Binbaşı Ersever'in İtirafları* adlı kitabında duyurdu. Yeşil ve Hanefi Avcı hakkında daha ayrıntılı bilgi edinmek isteyenler ilgili kitaba bakabilir.

kişiyi ölüme götürecek provokasyonlar yapmaktan da geri durmuyorlardı!..

Gazi Mahallesi'ndeki olaylar nedeniyle Jandarma Astsubay Ahmet Altıntaş, Tarık Ümit olayını araştıramaz hale geldi. Kısa bir süre sonra da Güneydoğu'ya tayini çıktı.

Öte yandan, gözaltındaki Avşar Kederoğlu da Gazi olaylarının başladığı gün, "iş yoğunluğu" gerekçesiyle serbest bırakıldı!..

Gazi olayının perde arkasında kalmış esrarengiz bir başka yönü daha vardı: Demirel, olayların olduğu gün İslam Konferansı'na katılmak için Pakistan'a gitmişti. Geziyi yarıda kesip dönmesi istendi. Reddetti.

Anımsayınız, Demirel, Aliyev'i arayarak Pakistan'a gelmesini istemiş, kendisine yapılacak operasyonu haber vererek, Azerbaycan darbesini önlemişti.

İnsan düşünmeden edemiyor, yoksa Gazi Mahallesi'ndeki provokasyonla, Aliyev'e yapılacak darbenin bir ilgisi mi vardı? Aliyev'e destek veren Türkiye, kendi içine mi döndürülmek isteniyordu veya istikrarsızlaştırılan bir Türkiye'nin Orta Asya'da kendi inisiyatifiyle politika izlemesi mi istenmiyordu?

Baysa

Çatlı'yı sadece Azerbaycan'daki petrol ilgilendirmiyordu. Türkiye'deki petrol işine de burnunu sokmuştu.

Irak-Türkiye Ham Petrol Boruhattı'nın 1990 yılındaki Körfez Savaşı sebebiyle ve BM'nin kararlarıyla kapatılmasından sonra, BOTAŞ Ceyhan Bölge Müdürlüğü'nde bulunan petrol depolama tankları bakıma alınmıştı.

Tanklarda biriken binlerce tonluk petrol çamurunu (sludge) satmak için, 9 mart 1995 tarihinde Baysa A.Ş. firmasıyla sözleşme imzalandı.[42]

Ancak diğer şirketler, daha yüksek fiyatlar vereceklerini bildirerek, BOTAŞ'tan ihale açılmasını istediler.

BOTAŞ, Baysa'yla yaptığı sözleşmeyi feshetti. 4 nisan 1995 tarihinde ihale açacağını bildirdi.

Belirtilen tarihte ihale yapıldı ama daha yüksek fiyat verecek-

42. Baysa İnşaat ve Taahhüt San. A.Ş. 28 eylül 1992 tarihinde 290479 sicil numarasıyla kuruldu. Şirketin kurucuları, Güven Sazak, Ahmet Baydar, Silva Sazak, Mine Baydar ve Alper Baydar'dı. Şirket kurucuları arasında adı geçen Sazaklar, öldürülen MHP'li Gümrük ve Tekel Bakanı Gün Sazak'ın yakın akrabalarıydı. Sazak ailesinin tüm fertleri, Abdullah Çatlı ve Meral Çatlı'yla yakın dosttu. Çatlılar sık sık Sazakların Beykoz'daki çiftliklerine davete gidiyordu.

lerini söyleyen şirketler, nedense Baysa'nın daha önce verdiği fiyatın üstüne çıkamadılar.

İhaleyi ikinci kez yine Baysa kazanmıştı.

İhaleyi kazanan Baysa'nın, yönetim kuruluna yeni bir isim getirilmişti: Mehmet Özbay, yani Abdullah Çatlı.

Diğer şirketlerin, Baysa'nın verdiği fiyatın üzerine çıkamamasında herhalde Çatlı'nın epey rolü olmuştu.

Ancak ihaleyi kazanmakla iş bitmiyordu. Bu petrol atığının sanayide kullanılabilmesi için, malın İzmit'e götürülmesi gerekiyordu. İzmit'te depoya ihtiyaçları vardı.

Abdullah Çatlı yine ilişkilerini harekete geçirdi. İbrahim Şahin'in koruması, özel timci Alper Tekdemir'in kardeşi Şahin Tekdemir'in tanıştırdığı Hadi Özcan'ı arayarak, "Bize acilen bir depo lazım" dedi.

Hadi Özcan, 1954 İzmit doğumlu, eski bir Ülkücü'ydü. 1970'li yıllarda Sapanca Kırkpınar Ülkü Ocağı başkanlığını yapmıştı.

Bir ara cezaevine girmiş, çıktığında hem yeraltı dünyasıyla hem de uyuşturucuyla tanışmıştı.

1990'lı yıllarda İzmit çevresinde "Ülkücü Baba" diye nam salmıştı.

Abdullah Çatlı ile Hadi Özcan petrol işini yapmaya başladılar.

Abdullah Çatlı, Hadi Özcan sayesinde, İzmit'te o zamanlar jandarma alay komutanı olan Albay Veli Küçük'le tanıştı.[43]

Çatlı, Yeşil'le de bu sayede tanışmış oldu.

Tuğgeneral Küçük, İzmit'te görev yaptığı sırada, Hereke, Düzce, Sapanca üçgeninde Behçet Cantürk, Savaş Buldan, Adnan Yıldırım gibi bazı faili meçhul cinayetlerin meydana gelmesi ve başta Abdullah Çatlı'yla ilişkisi yüzünden, Genelkurmay'ca soruşturmaya uğradı ve aklandı.[44]

Çatlı'nın Tuğgeneral Küçük ve dolayısıyla Yeşil'le arası bir zaman sonra açıldı. Çünkü Çatlı ekibi, diğer grubun adamı Hadi Özcan'a "kazık atmak" istemişlerdi.

1 500 ton petrol atığı İskenderun Demir Çelik'e satılmıştı. İlk sorun, bu işten elde edilen paranın paylaşımında çıktı.

Ülkücü Hadi Özcan "emeğinin" karşılığını almak istiyordu. An-

43. Susurluk kazası sırasında Giresun Jandarma Bölge komutanı ve tuğgeneral olan Veli Küçük Güneydoğu'da görev yaparken JİTEM'in en önemli komutanlarındandı. Yeşil kod adlı Mahmut Yıldırım da, Tuğgeneral Küçük'ün en önemli adamlarından biriydi. Tuğgeneral Veli Küçük 1999 itibariyle, Çanakkale Bölge komutanlığı görevine getirildi.

44. İstanbul DGM Savcılığı Çatlı'nın Tuğgeneral Küçük'le 15 temmuz 1996 tarihinde üç kez, 23 eylül 1996'da ise bir kez telefon görüşmesi yaptığını gösterir belgeyi Genelkurmay'a ulaştırdı.

cak diğerleri Hadi Özcan'ı "sömürmek" taraftarıydı:

"Bana bir haftalık süreli çek vereceklerini söylediler. Ankara'ya gittim, kapısında Bucak A.Ş. yazan üç katlı binadan içeri girdim. Milletvekili Sedat Bucak ile Haluk Kırcı'nın bulunduğu büroda, benim hakkım olan 6 milyar yerine, bana gözdağı verilerek, 500 milyon vermek istediler. Tepki gösterip münakaşa ettim. Verilen parayı almadım ve aramızda soğuk bir savaş başladı. Beni öldüreceklerini düşünerek, Kocaeli Emniyet İkinci Şube Müdürü Kamil Toprak'la dolaşmaya başladım."[45]

Oysa iki eski Ülkücü, Çatlı ve Özcan ortaklık günlerinde, ne güzel "işler" peşinde koşacaklarını konuşmuşlardı:

"İran ile Irak sınırındaki bir nehirden 2 bin tonluk motorla kaçak petrol çıkarılıp, açık denizlerde 50 bin tonluk gemilere yüklenerek, oradan İngiltere'ye götürülüp satılacaktı. Karşılığında ya silah ya da para alınacaktı.

Bu organizasyonu Çatlı'ya söylediğimde, hemen işin üzerine atlamıştı. Halen bu işi, ortağı Ahmet Baydar kendi hesabına yapıyor."[46]

Çatlı, ülküdaşı Özcan'ın bulduğu depoları sadece petrol atıkları için kullanmadı. Boruhatlarından "kelepçe" tabir edilen yöntemle petrol çalıp bunları İzmit'e götürüp bu depolara koyuyorlardı.

Aslında "kelepçe" işini, daha önce Kürtler yapıyordu. Çatlı ile Özcan ittifak yaparak İzmit piyasasından Kürtleri sildiler. Kolay kazanılan para iki ülküdaşı birbirine düşman etti...

Ama Baysa şirketi Çatlı'ya aşkı da getirdi.

Emniyet Müdürü Kâmil Toprak ise daha sonra yaptığı açıklamada "adını lekelemek ve karalamak isteyenlerin kasıtlı olarak bu şekilde ifade verdiklerini, ayrıca Hadi Özcan'a koruma da vermediğini" söylemiştir.

Gonca Us

Abdullah Çatlı, iş ortağı Ahmet Baydar'ın sevgilisi Arzu Yaman'ın üvey kız kardeşi Gonca Us'u çok beğenmişti.

İzmirli Gonca Us, 1990 yılında Manisa Spor Akademisi'ni bitirdikten sonra öğretmen olmak için Millî Eğitim Bakanlığı'na başvurdu. Ancak tayini Kahramanmaraş Pazarcık Ortaokulu'na çıkınca öğretmenliği bıraktı.

Uzaktan bir akrabası sayesinde Kuşadası'nda Onura Oteli'nin

45. Hadi Özcan'ın 1 mart 1997 tarihinde TBMM Susurluk Komisyonu'na verdiği ifade.

46. Hadi Özcan'ın aynı ifadesi.

kumarhanesinde krupiye olarak iş hayatına atıldı.[47]

Aynı yıl Kuşadası'nda yapılan sinema güzeli yarışmasında ikinci oldu.

Güzelliği sayesinde, Holiday Havayolları'nın İzmir bürosunda trafik memurluğu görevine başladı.

Sık sık İstanbul'daki ablası Arzu Yaman'ı ziyarete giden Gonca Us, bu gezilerin birinde Abdullah Çatlı'yla tanıştı.

Dörtlü sık sık yemeğe çıkmaya başladı...

Gonca Us, sevgilisi Çatlı'nın evli olduğunu biliyordu. Bu nedenle sürpriz bir karar verdi. 16 aralık 1994 tarihinde, bir yolculuk sırasında tanıdığı ve bir aydır flört ettiği Can Apa'yla evlenivердi. Apa Ofset sahibi Can Apa, daha önce Şehnaz Dilan ve Serpil Çakmaklı'yla birer evlilik yaşamıştı. Gonca'yla yapacağı evlilik üçüncü olacaktı.

Bu evlilik bir yıl sürdü. Gonca Us evini terk edip, yine Abdullah Çatlı'nın yanına geldi. Can Apa'ya İstanbul 9'uncu Asliye Hukuk Mahkemesi'nde boşanma davası açtı.

Meral Hanım bu ilişkiyi biliyordu ve "olgun" davranıyordu:

"Gonca Us'un varlığından haberdardım. Kocamın dostuydu. Öyle bir insanla mücadele etmeye gerek duymadım. Demek ki kocamın ihtiyacı var diye düşündüm, çünkü kocam gençliğini yaşayamamıştı. İki buçuk yıl göz yumdum. Önceleri arkadaştılar. Biz eşimle karıkoca ilişkisini aştığımız için böyle küçük bir şeyi önemsemedim. Kocam bu konuda bana karşı dürüst davranmıştı. Dışarı çıkışlarında Gonca Us ona eşlik ediyordu. 'Mehmet bana neden soğuk davranıyor?' diye sorduğunu duydum. Gonca Hanım da, Ahmet Baydar da, Arzu Yaman da onu Abdullah Çatlı olarak tanıyorlardı. Faal bir kızmış. Kocamın gerçek kimliğini öğrendikten sonra duygusallığa girdi. Beni incitmedi. Kaza olayından sonra onun gençliği için üzüldüm.

Gonca Hanım benimle tanışmak istiyordu. İki kez telefon açtı. Konuşmadan kapattı. Ben daha sonra Arzu Hanım'a, 'Açıp açıp kapatmasına gerek yok, eğer kocam mutluysa ben aradan çekilirim' dedim."

Sünnet düğünü

Tarık Ümit'i kimin kaçırdığı ve "yok ettiği" henüz ortaya çıkmadı. Ama Tarık Ümit'in kaçırılmadan önce Divan Pastanesi'nde

47. Gonca Us, yıllar sonra Abdullah Çatlı, Sedat Bucak ve Emniyet Müdürü Hüseyin Kocadağ'la birlikte Susurluk'ta uğradığı kazada ölüme gitmeden önce bu otelde kalacaktır.

görüştüğü iki kişinin, özel timciler Ayhan Akça ve Ziya Bandırmalıoğlu olduğu tanıklarca ifade ediliyor.

Ne garip rastlantı:

3 eylül 1995 tarihinde, İstanbul Yenikapı "Avrasya" adlı müzikholde iki çocuğun sünnet düğünü yapılıyor. Düğün sahipleri, Ayhan Akça ve Ziya Bandırmalıoğlu!

Peki çocukların kirvesi kimler?

Özel Harekât Dairesi Başkan Vekili İbrahim Şahin ve Abdullah Çatlı!

Çocuklara kimlerin kirvelik yapacağı, Ankara'da, Milletvekili Sedat Edip Bucak'ın yazıhanesinde kararlaştırılıyor.

Kirvelik kolay iş değil, düğünün masraflarını karşılayacaksınız.

Nitekim Abdullah Çatlı türkücü Selahattin Alpay'ın 400 milyonunu, salon masraflarının da 300 milyonunu karşılıyor. 1995 yılına göre oldukça yüklü para! Gerçi paranın bir bölümünü de Haluk Kırcı veriyor.

Gelelim konuklara: Özel timciler Ayhan Çarkın,[48] Ercan Ersoy, Oğuz Yorulmaz, Enver Ulu, Ömer Kaplan.[49]

Haluk Kırcı ise Bucak aşiretinin elemanlarıyla bir başka masayı paylaşmaktadır.

İçkilerin su gibi içildiği düğünde, İbrahim Şahin ve Abdullah Çatlı'nın karşılıklı göbek atmaları, düğündekiler tarafından hayranlıkla izlendi.

Çatlı ve çevresi düğün dernek gezmeyi çok seviyorlardı. Çatlı ailesi, Drej Ali'nin (Ali Yasak) kardeşi Mehmet Yasak'ın düğününde de bulundular. Aynı düğünde Meral Akşener ve ailesi de vardı. Düğünde bol bol fotoğraf ve video çektirdiler.[50]

Yakın arkadaş oldukları bilinen bu "ekibin" 24 aralık 1995 genel seçimlerinde de Elazığ'a giderek, DYP milletvekili adayı eski Emniyet genel müdürü Mehmet Ağar'a destek verdikleri yazıldı.

Başında Çatlı'nın bulunduğu ekip, özel uçakla Elazığ'a gidip Beritan Oteli'nde kalmışlardı. Çatlı, 1970'li yıllarda Ülkücülerin

48. Ayhan Çarkın hakkında 1990'lı yılların başında İstanbul'da görev yaparken beş ayrı baskında toplam 13 kişinin yargısız infazında bulunduğu iddiasıyla, İstanbul 4. Ağır Ceza Mahkemesi, Kartal 2. Ağır Ceza Mahkemesi ve İstanbul 7. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılmış davalar var. Her birinden 16 yıl hapsi isteniyor.

49. Ömer Kaplan hakkında da Ayhan Çarkın gibi yargısız infazlarda bulunduğu iddiasıyla Bakırköy Ağır Ceza Mahkemesi, İstanbul 7. Ağır Ceza Mahkemesi ve Üsküdar Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılmış davalar var. Bir davası da Yargıtay aşamasında.

50. Bu düğünün videosunu ele geçirip televizyonda yayınlanan ATV muhabiri Mahmut Övür evinin önünde kurşunlanarak yaralandı. Yakalanan saldırganların Drej Ali'nin adamları olduğu öne sürüldü. Mahkemesi halen sürüyor.

kalesi olarak bilinen Elazığ'da etkin olacağı düşünülerek şehre getirilmişti. Ancak Çatlı, propaganda döneminde kalabalık bir araç konvoyuyla Maden ilçesine giderken, Elazığ çıkışında bir araçla çarpışarak kaza yaptı. Ölen ya da yaralanan olmadığı için olay hemen kapatıldı. Bu olaydan sonra Çatlı'nın deşifre olacağından korkulduğu için İstanbul'a geri gönderildi.

Her günleri o sünnetteki kadar eğlenceli geçmiyordu. Çoğu zaman gergin saatler yaşıyorlardı...

Manukyan'ın şoförü

Matild Manukyan'ın adını Türkiye'de bilmeyen yoktur. Medya karşısına zaman zaman vergi rekortmeni olarak çıkan Manukyan, genelev patroniçesidir!

Altmış iki yaşındaki bu yaşlı kadın, 27 eylül 1995 tarihinde saat 3.00 sularında, İstanbul'da Abidei Hürriyet Caddesi, Hattat Sokak 1 numaradaki Huzur Apartmanı'nın önünde, 34 ECN 70 plakalı otomobilinden tam inerken meydana gelen patlamada ağır yaralandı. Otomobilde bulunan şoför Mehmet Urhan ile koruması Necati Akça yaşamını kaybetti.

Patlamanın ardından İstanbul Emniyet Müdürlüğü, Manukyan'ın otomobiline bombalı suikast girişiminde bulunulduğunu belirtirken, Emniyet Genel Müdürlüğü, doğalgaz patlaması sonucu bir kaza olduğunu açıkladı!

Doğrusu, otomobile bombalı bir saldırının gerçekleştirildiğiydi.

Peki altmış iki yaşındaki genelev patroniçesinden ne istenmekteydi?

ANAP Manisa Milletvekili Tevfik Diker'e göre hedef Manukyan değildi. Hedef, Özer Çiller'in İstanbul Bankası genel müdürlüğü döneminde özel kuryeliğini yapan Mehmet Urhan'dı.

Mehmet Urhan, İstanbul Bankası'nda müstahdem olarak çalışmıştı. Aynı zamanda bankanın genel müdürü Özer Çiller'in özel işlerini takip etmişti. İşin ilginç yanı, halen sürmekte olan İstanbul Bankası'nın batırılmasıyla ilgili davada Özer Çiller aleyhine ifade veren tek kişinin, saldırıda öldürülen Mehmet Urhan olmasıydı!

Milletvekili Diker, Emniyet Genel Müdürü Mehmet Ağar'ın İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ne konuyla ilgili olarak baskı yaptığını da iddia ediyordu.

Mehmet Urhan'ın öldürülmesi olayı, muhalefet milletvekillerince Meclis'e getirilmek istendi. Ancak Refahyol hükûmeti tarafından reddedildi.

Garip bir rastlantı; nerede esrarengiz bir olay olsa, altından Çiller ailesi çıkıyordu!

9 ocak 1997 tarihli *Radikal* gazetesi, Manukyan'a yapılan saldırıyı Abdullah Çatlı'nın planladığını yazdı.

Çatlı'nın şoförü

Genelev patroniçesi Manukyan'ın şoförü olur da, Abdullah Çatlı'nın olmaz mı?

Adı Habip Aslantürk'tü. 1971 İstanbul doğumlu, ilkokul mezunuydu.

Çatlı, Habip'in en çok soyadını seviyordu: "Aslantürk."

Önce Sultan Tekstil'de muhasebe işlerinde çalıştırdı, daha sonra Baysa'ya aldı. BOTAŞ'taki işlerini Habip Aslantürk takip ediyordu.

Daha sonra çok güvendiği bu gence şoförlüğünü yaptırdı.

Şoför Habip Aslantürk, patronu Çatlı'yla yaşadığı o günleri hiç unutamıyor:

"Saza söze, eğlenceye çok düşkündü. İstanbul Yeşilkoy'de balıkçı Hasan'a, Orfoz Restaurant'a, Etiler'deki barlara çok giderdi. Zaman zaman yurtdışına çıkardı. Uçakla gittiği için beni götürmezdi. İki cep telefonu vardı. Ancak bu telefonların beş altı kartı vardı. Bu kartlardan ikisi benim üzerimeydi. İkisi de Baysa'nın diğer şoförü Çetin Babayiğit'in üzerine kayıtlıydı.

Ben önce Sultan Tekstil'de çalıştım. İşlerimiz iyiydi, hatta, İstanbul Ticaret Odası, şirkete başarı belgesi verdi. Kot pantolon işi yapmak için kredi almak istedik, ancak koşullarımız uymadığı için vermediler. Daha sonra ben Baysa'ya geçtim.

Mehmet Ağabey (Çatlı) çok zengindi. Hatta biz kendi aramızda bu kadar serveti, bu genç yaşında nasıl elde ettiğini zaman zaman konuşurduk. Kendisinin altında BMW, hanımının Honda, kızının da Suzuki otomobili vardı. Haluk Kırcı şirkette, Sultan Tekstil'de ithalat ihracat müdürlüğü yapardı. Sahte isim kullanmazdı.

Mehmet Ağabey, Gonca Hanım'la Ataköy'de birlikte yaşıyordu. İzmir'den uçakla geldiğinde havaalanından ben alıyordum.

Mehmet Bey'in, çok değişik arkadaşları vardı; Batı Trakya'da Türk asıllı Milletvekili Sadık Ahmet'le samimiydi. Ankara'ya gittiğimizde, mutlaka Milletvekili Sedat Bucak ile Sazakların şirketi Yüksel İnşaat'a uğrardık, bir keresinde beni otomobille Ankara'ya gönderdi. Kendisi bir İngiliz'le birlikte uçakla Ankara'ya geldi. Kimdi bu İngiliz, bilmiyorum. İkisini de Sedat Bucak'ın yazıha-

nesine götürüp bıraktım. Sonra arabayı da bırakıp İstanbul'a otobüsle döndüm."

Uyuşturucu operasyonu

Türkiye'de uyuşturucu piyasasını, yirmi Kürt aile elinde bulunduruyordu.

1990 yılındaki Körfez Savaşı'ndan sonra BM kararıyla Irak'a ambargo uygulanması, Türk ekonomisini altüst etmişti. Ambargonun birkaç yıl uygulanacak olması, Türkiye ekonomisinde çok önemli açıklar meydana getirecekti.

"Devlet büyükleri" düşündüler ve uyuşturucuya "yol" vermeye karar verdiler. Ancak bu işin yine Kürt ailelerce yapılması, Kürtlerin büyük güç olmaları istenmiyordu.

O halde ne yapılacaktı?

Önce yolları kesildi:

15 aralık 1992: 3 100 kg baz morfin taşıyan Kısmetim 1 gemisine operasyon yapıldı. Gemi personeli uyuşturucuyu denize attı. Bu arada gemi de battı.

30 aralık 1992: 34 T 0264 ve 34 FH 042 plakalı iki TIR Sarp Sınır Kapısı'ndan girerken yakalandı. TIR'larda 1 387 kg baz morfin vardı.

11 ocak 1993: Pakistan'dan gelen Lucky S gemisine, Marmaris'te baskın yapıldı. 15 ton baz morfin ele geçirildi.

Türkiye tarihinde, bu kadar büyük uyuşturucu operasyonları yapılmamıştı.

Arkasından faili meçhul cinayetler geldi.

Uyuşturucu ticareti yapan Kürt ailelerin önemli isimleri, tek tek yok edildi: Behçet Cantürk, Salih Aslan, Fevzi Aslan, Savaş Buldan, Adnan Yıldırım...

Arkasından yine Kürt kökenli İranlı, Simko ve Lazo...

Sonuçta uyuşturucu piyasası ellerine geçti...

Ancak bir sorun vardı. Türkiye'ye rahatlıkla soktukları uyuşturucuyu yurtdışına satamıyorlardı. Çünkü yurtdışındaki uyuşturucu trafiğini Kürtler yönetiyordu. Bunların ise, Kürtlerle kuracakları bağlantıları yoktu!

Ülkücü Rıfat Yıldırım, Tuncelili olduğu için Almanya'da Kürtlerin izniyle biraz iş yapıyordu. Biraz da Belçika'da Mikail Göleli.

Ancak bunların yaptıkları iş, çok küçük miktardaydı.

Ülkücü Nurettin Güven ise ekipten korkup, kaçmıştı...

İngiltere'de piyasaya girmek için oldukça sert silahlı mücadele

verdiler. Birçok Türk ve Kürt faili meçhul cinayete kurban gitti. Fakat piyasaya giremediler...

Bazı Kürt aileleriyle işbirliğine girmek istediler. Ancak bu aileler, kendilerine "çaş" (hain) denmesinden korktuklarından ve ayrıca bunları artık güvenilmez bulduklarından, işbirliğine yanaşmadılar.

Türkiye üzerinden ayda 4-6 ton arası uyuşturucu Avrupa'ya gidiyordu. Bunların çoğu baz morfin, bir bölümü de Türkiye'de işlenen eroindi.

Cirosu 2,5 milyar dolardı!

Sıkışmışlardı. Üstelik uyuşturucu yurtiçinde yığıldığı için fiyatı da giderek düşüyordu.

Hemen yurtdışına açılmaları gerekiyordu. Denediler. En güvenilir yer ABD'ydi. Kürtler henüz o piyasaya hâkim olmamıştı.

Yaşar Öz'ün başı dertte

Yaşar Öz, Mehmet Ağar'ı tanıdıktan, onunla epey samimi olduktan sonra, 1995'in son günlerinde bakın Amerika'da ne zorluklar yaşadı.

New York'ta 1,2 milyon dolarlık 10 kg eroini pazarlamak isterken, ABD'nin narkotikle mücadele örgütü DEA (Drug Enforcement Agency) ile ABD Gümrük Bürosu ajanlarına yakalanmaktan zor kurtuldu. Operasyonun nasıl gerçekleştiği ise bir film öyküsü gibiydi:

6 aralık 1995. Yer, New Jersey Newark Havaalanı. DEA adına çalışan bir muhbir (kod adı CI) ve Gümrük Bürosu ajanı (kod adı UC/1) Yaşar Öz ve Öz'ün adamları Erdal Aydın, Mehmet Ercengiz ve "Mike" denen Metin Dokur adlı kişiyle buluşurlar. Yaşar Öz ve adamları, buluşma yerine, Virginia ZPR 3979 plakalı Chrysler minibüsle gelirler. DEA ajanı, muhbirin aracısı rolünü oynamaktadır. Tanışma sonrası, Erdal Aydın ile Gümrük Bürosu ajanı iş görüşmelerini New York'ta Grand Hyatt Oteli'nde sürdürmeye karar verirler. DEA tarafından gizlice banda alınan bu görüşmede Erdal Aydın, eroinlerin bir hafta önce Metin Dokur tarafından İstanbul'dan ABD'ye getirildiğini söyler.

7 aralık 1995. Yer, New York'ta Le Mardi Lokantası.

Gümrük Bürosu ajanı, DEA'nın ajanını (kod adı UC/2), güya tanımıyormuş gibi, önce muhbirle, arkasından da "oltaya takılan" Erdal Aydın'la tanıştırır. Para konusu görüşülür. İki ajan çantalarındaki 200 bin doları Erdal Aydın'a gösterirler. Aydın, satışın, er-

tesi gün beşer kilodan olmak üzere iki parti halinde yapılacağını ve kilosuna 120 bin dolar istediklerini belirtir. Bu konuşma da ajanlar tarafından banda alınır.

8 aralık 1995. Yer, New York'ta Kebab House adlı lokanta.

DEA'nın muhbiri ve Erdal Aydın, Virginia'dan uçakla geldiğini söyleyen Yaşar Öz'le buluşurlar. Buluşma sonrasında hep birlikte Grand Hyatt Oteli'ne giderler. Burada ajanlarla konuşulur ve Yaşar Öz, eroin satışının hafta sonundan önce yapılamayacağını söyler.

11 aralık 1995. Muhbir, Yaşar Öz'le telefonda konuşur ve alıcıların 12 aralık saat 14.00'te New York'ta eroini teslim almaya hazır olduklarını bildirir. Yaşar Öz, ilk teslimin 2 kg olacağını söyler.

12 aralık 1995. Yer, Manhattan'da Grand Hyatt Oteli.

Saat 16.00'da muhbir ve Erdal Aydın ile Mehmet Ercengiz otelin lobisinde buluşurlar. Bir süre sonra Ercengiz oteli terk edip Grand Central tren istasyonuna gider. Az sonra Aydın ile muhbir birlikte bir beyaz torbayla otelden ayrılırlar. Otelin karşısındaki sözde alıcılara ait olan DEA'nın arabasına doğru giderler. Aydın, arabanın bagajını açar ve torbanın içine bakıp eroin olduğunu anlayınca otele baskın yaparlar. Ancak, tesadüfen olayı uzaktan gören Yaşar Öz kayıplara karışır. Arkadaşları soluğu, New York'ta Park Row Cezaevi'nde, Yaşar Öz ise, sahte pasaportla ABD'den çıkıp Türkiye'de alır.[51]

Yaşar Öz, ABD'de başarısız olmuştur!

Yine ne varsa "eski ilişkilerde" vardı.

Aydınlık dergisi, 13 nisan 1997 tarihli sayısında ilginç bir iddia ortaya attı:

"12 Eylül 1980 öncesinde, PKK'nın Hilvan sorumlusu Pilink kod adlı Mehmet Milli ile Sedat Edip Bucak, 1996 yılında Romanya'da görüştü.

Pilink, İsveç pasaportu taşıyordu. Sık sık, başta Romanya olmak üzere Balkanlar'a gidip geliyordu. Milletvekili Bucak'la yaptıkları görüşmenin konusu, Balkanlar'daki uyuşturucu trafiğini ele geçirmekti. Anlaşmalarına göre, Balkanlar'daki işlerin başında Pilink bulunacak, Drej Ali Türkiye ayağını organize edecekti."

51. Bu "son anda kurtuldu" sözü, istihbaratçılara hiç inandırıcı gelmez. Onlar istihbaratta tesadüflere yer olmadığını düşünürler. Doğru veya yanlış. Ancak bir gerçek var ki, İngiltere, ABD gibi ülkelere bu kadar rahat girip çıkan Yaşar Öz'ün, bazı ülkelerin istihbarat örgütleriyle ilişkili olmadığını düşünmek de biraz saflık olur. Bir örnek olay: ekim 1984 tarihinde Afganistan Kâbil'de üç ajan yakalandı. Bunlardan biri Pakistan gizli servisi adına çalışan Nimruz Zülfikâr Haydar'dı. İkinci itirafçı İranlı'ydı. Üçüncüsü ise Turgut Üzücü adlı bir Ülkücü'ydü. Diğer iki ajan ülkeleri adına istihbarat faaliyetleri yürüttüklerini söylerken, bizim Türk nasıl ifade verdi dersiniz: "CİA adına çalışıyorum. CİA beni Almanya'da eğitti, sahte kimlikle Pakistan üzerinden Afganistan'a soktu."

Haber tekzip edilmemişti.

Üstelik haberi doğrulayacak belirtiler de vardı: Bucaklara ait Altaylı köyü, Alsancak mezrası, Narlıkaya mezrası ile Divan köyü Bağcı mezrasında 1996 yılının mayıs ayında, eroinin hammaddesi olan 2 262 188 kök dişi hintkeneviri yakalanarak imha edilmişti.

Zaten İkinci MİT Raporu ne diyordu: "Ayrıca grup, teröristlere karşı faaliyette bulunma görünümünde Almanya, Hollanda, Belçika, Macaristan ve Azerbaycan'a gidip gelmekte, uyuşturucu kaçakçılığı yapmaktadır."

Fransa Uyuşturucu Jeopolitik Gözlemevi'nin kasım 1996 tarihli bülteni, Türk uyuşturucu şebekelerinin Balkanlar'daki faaliyetlerine dikkat çekti. Bültene göre, üç dört yıldan beri, Rusya'nın güneyinden Ukrayna, Moldavya, Romanya ve diğer Balkan ülkelerinden İstanbul'a yapılan bavul ticaretinin gelişmesi, uyuşturucu nakliyatında değişikliklere yol açmıştı.

Haluk Kırcı yakalanıyor

O günlerden bir gün, Haluk Kırcı da Yaşar Öz gibi "son anda" kurtarıldı...

25 ocak 1996 günü, İstanbul Asayiş Şube İnfaz Masası ekipleri, şüphe üzerine Haluk Kırcı'yı yakaladılar.

Gayrettepe'deki Asayiş Şubesi'ne getirdiler.

Haluk Kırcı'nın üzerinden, Mehmet Ağar imzalı "kişiye özel" bir yazı çıktı: "Şahsın Emniyet camiasına yardımcı olduğu ve herhangi bir olayda kendisine yardımcı olunması" isteniyordu.

Ancak "kendini bilmez" bazı emniyet görevlileri, Kırcı'nın üzerinden çıkan "Emniyet kimliğine" aldırmadan, olayı, 1 şubat 1996 tarihinde, İstanbul Küçükçekmece Cumhuriyet Savcılığı'na bildirmişlerdi. Savcılık da, Kırcı'nın ilamını Ankara'dan aynı gün istedi. Savcı bir yazı da Asayiş Şube Müdürlüğü'ne yazarak, Ankara'dan yanıt gelene kadar Kırcı'nın nezarethanede tutulmasını istedi.

Haluk Kırcı nezarethaneye konmadı.

Dönemin Asayiş Şube müdürü Sedat Demir, Kırcı'yı kendi odasında kabul etti. Birlikte yemek yediler. Zaten Kırcı, polisler için yabancı biri değildi. Emniyet Aksaray'a taşındıktan sonra, yemeklerini, Kırcı'nın Sofram adlı lokantasından getirtiyorlardı.

Bundan sonrası biraz karışık:

İster "bürokratik nedenlerden" deyiniz, ister "işin savsaklanmasından", savcının Ankara'dan istediği bilgi yirmi beş gün sonra gönderildi.

Haluk Kırcı, 24 kasım 1995 tarihinden beri aranıyordu.

Savcılık, Emniyet'ten Haluk Kırcı'yı istedi.

Asayiş Şube Müdürlüğü, savcılığa yanıt verdi: Haluk Kırcı 1 şubat günü gözaltına alındığının altıncı günü, yani 1 şubat günü saat 17.15 sıralarında kaçmıştı!

Kırcı, oldukça sıkı korunan Asayiş Şube'den elini kolunu sallaya sallaya çıkıp gitmişti.

Haluk Kırcı'nın polisin elinden kurtulmasında, nikâh şahidi Mehmet Ağar'ın bir rolü var mıydı acaba?

Bilinmez. Ancak Küçükçekmece Savcılığı, Asayiş Şube Müdürü Sedat Demir hakkında suç duyurusunda bulundu.

Görevde ihmali görülen üç polis hakkında dava açıldı.

Sonuç: Emniyet Müdürü Demir hakkında takipsizlik kararı verildi. Diğer üç polis de beraat etti.[52]

Çatlı ailesi Kıbrıs'ta tatilde

Abdullah Çatlı "yoğun işlerden" bunalmıştı. Oyak-Oytur Turizm Ticaret A.Ş.'den 26 nisan-1 mayıs 1996 tarihleri arasında KKTC'ye Kurban Bayramı'nda düzenledikleri tur için dört kişilik yer ayırttı: Mehmet Özbay, Meral, Gökçen ve Selcen Çatlı adlarına.

Meral Çatlı anlatıyor:

"Ailece 1996 yılında Kurban Bayramı'na Kıbrıs'a gittik. Kocam daha önce Kıbrıs'a gitmişti. Bana hep Jasmine Court Oteli'ni övmüştü. Ben de kadın arkadaşlarla birlikte bir kez Kıbrıs'a gitmiştim.

Aslında o Kurban Bayramı'nda bizim Kıbrıs'a gitmemiz de sürpriz oldu, yeri Sami Hoştan kendisi için ayırtmıştı, ancak yakın bir akrabası ölünce, onun yerine biz gittik. Sami Hoştan'ın Silivri'de yazlığı var, oraya gideriz, oradan tanırım. Çok tatile giderdik. Bütün güneyi gezdik."

Çatlı ailesinin Kıbrıs gezisi hayli ilginç olaylara rastgeldi. Çatlı havaalanının VİP Salonu'nda, KKTC Karate ve Tekvando Federasyonu Başkanı Eyüp Zafer Gökbilen tarafından karşılanmıştı. Ülkücü Gökbilen, Kıbrıs'ta kısa zamanda çorbacılıktan otel ve gayrimenkul zenginliğine ulaşmıştı. Okullarında Ülkücü gençlere karate dersi verdiriyordu.

Çatlı, havaalanından TAJ 150 plakalı Mercedes bir taksiyle alınarak, otele götürüldü. Otelde hemen o akşam, kumarhaneler kralı Ömer Lütfü Topal'la buluştu. Topal'ın Oscar Casino'nun sahiple-

52. Susurluk Kazası'ndan sonra dosya İstanbul Ağır Ceza Mahkemesi'nde yeniden açıldı.

ri Faruk ve Sami Çika'ya borcu vardı. Çatlı, arabulucuk yaptı.

Çatlı ailesi iki ayrı odası, mutfağı, oturma odası olan Jasmine Cour Oteli'nin 424 numaralı süit dairesinden sık sık telefon ettiler.

Çatlılar, İstanbul Florya'daki komşularını 0212 663 80 83 numaralı telefondan birkaç kez aradılar. Çünkü siyam kedilerini komşuları Fatma Kurtoğlu'na bırakmışlardır. Kedilerinin sağlığını soruyorlardı.[53]

Ne garip rastlantı, Abdullah Çatlı'nın birkaç yıl kullandığı "Hasan Kurtoğlu" kimliğindeki soyadı, komşularının soyadıyla aynıydı!

Çatlı ailesi Kıbrıs'tan sadece kedilerini bıraktıkları komşularını aramıyordu:

Jasmine Court Oteli'nin 424 numaralı süit dairesinden, 0384 213 28 58 numaralı telefonu çevirerek Nevşehir'deki babaları Ahmet Çatlı'yı üç kez aramışlardı. 28 nisan günü saat 20.15; yaptıkları ilk telefon görüşmesi tam 5 saat 30 dakika sürdü. Diğerleri daha kısa süreliydi:

0384 213 61 17 numaralı telefondan, Nevşehir'deki akrabaları Nihat Aydoğan'ı; 0532 322 96 94 numaralı telefondan, Turgay Maraşlı'yı iki kez aradılar.

Bu arada iki de esrarengiz telefon görüşmesi var:

0532 244 57 91 numaralı telefon Osman Özer'e aitti. Dört kez aramışlardı. Adres: İstanbul-Büyükçekmece, Atatürk Mahallesi, Kordonboyu Cad., Albatros Parkı, No. 11. Ancak adrese gidilip bakıldığında boş arazi gözüküyor.

0532 261 08 52 numaralı telefon Murat Aydın adına kayıtlı. Adres: İstanbul-Mecidiyeköy, Kuştepe, Leylak Sokak, Murat Han Apartmanı, Blok No. 18. Bu adreste de Murat Aydın diye biri oturmuyordu!

Abdullah Çatlı, Kıbrıs'ta hem tatil yaptı hem iş. Las Vegas Limited Şirketi'nce işletilen Palm Beach Oteli kumarhanesinin işletmesinin yüzde 50'sini, arkadaşı Sadettin Gündoğan'a aldı.

Son yıllarda KKTC'de iki sektör oldukça hızlı gelişme gösteriyordu: bankacılık ve kumar.

Ancak her isteyen kumarhane açamıyordu. Abdullah Çatlı ve ekibinden izin alınması gerekiyordu. İznin faturası oldukça yüksekti. Binlerce dolarla ifade ediliyordu. Haracı vermeyen Kıbrıslı işadamı Öner Kaan, Jasmine Court Oteli'nin kumarhanesi

53. Çatlıların evinde üç siyam kedisi var. Ana ve iki yavrusu. "Ana kedinin adını ('Zilli') Abdullah koydu, çünkü her kapı çalışında eşim geldi sanıp kapıya koşardı. Kokusuna çok alışmıştı. Abdullah aynı zamanda atları da çok severdi." (Meral Çatlı)

için 1,5 milyon sterlin masraf etmişti. Açılışa birkaç gün kala kumarhanesi yakıldı. Casinoyu daha sonra Ömer Lütfü Topal alıp işletti.

Abdullah Çatlı'nın, KKTC'de Asil Nadir'le tanışıp dost olduğu söyleniyor...

Ne de olsa Asil Nadir'in İngiltere'den kaçışında, eski Ülkücü arkadaşları görev almıştı.

Çatlı, Asil Nadir'in eski eşi Ayşegül Nadir'le de dosttu!..

Celal Akbulut emekli bir polis. İstanbul'da Emniyet amirliği, Malî Şube müdür yardımcılığı ve Emniyet Müdürü Necdet Menzir'in Özel Kalem müdürlüğü görevlerinde bulundu. 18 kasım 1996 tarihinde Avustralya'da yayımlanan *Turkish Report* gazetesine şu demeci verdi:

"Ayşegül Nadir'in kaçakçılık suçundan kurtarılması için, Asil Nadir, Mehmet Ağar'a 300 bin dolar gönderdi!"

Çetenin bir kolu da tarihî eser kaçakçılığı yapıyordu. Hakkâri, Bitlis, Van, Kars, Malatya, Amasya, Kayseri ve Çanakkale'de kaçak kazı yaptırıyorlardı. Elde edilen tarihî eserler, İstanbul Bakırköy'de bir Ülkücü'nün bürosunda satılıyordu!

Kazı yaparken Çanakkale'de iki kez yakalandılar. Ancak onları kimse durduramıyordu.

Çok üstlerine gelinirse, hemen silaha sarılıyorlardı:

Magosa yolu üzerindeki 1 520 yıllık Aziz Barnabas Kilisesi (aynı zamanda müze olarak kullanılıyordu) 4 mart 1996 gecesi kimliği bilinmeyen bir grup tarafından soyuldu. Soyguna katılanların KKTC'nin istihbarat örgütü Sivil Savunma Teşkilatı'ndan olduğu söyleniyordu. "Kıbrıs'ın MİT"i ile Abdullah Çatlı'nın yakın ilişkisi olduğu da iddia ediliyordu.

Bu olayı araştıran "Kıbrıs'ın Uğur Mumcu'su" lakaplı gazeteci Kutlu Adalı, 7 temmuz 1996 akşamı Lefkoşe'de evinin kapısının önünde vurularak öldürüldü. Cinayeti, TİT (Türk İntikam Tugayı) üstlendi ve cinayet "faili meçhul" olarak kaldı. Ama Adalı'yı vuran kurşunların Uzi marka bir silahtan çıktığı kesinleşti.[54]

Kıbrıs polisinin kayıtlarına göre, Abdullah Çatlı ailesiyle yaptığı tatilden iki ay sonra, "yavru vatana" bu kez de, Gonca Us'la gelmişti. 5 temmuz tarihinde giriş yapan Çatlı, sekiz gün kaldıktan sonra Kıbrıs'tan ayrılmıştı.

Kutlu Adalı'nın öldürüldüğü tarihte Kıbrıs'ta bulunan Abdullah Çatlı'nın, cinayetle ilgisi var mıydı? Hiçbir delil yoktu...

54. Uzi marka silahların Emniyet Özel Harekât Dairesi'yle ilişkisini daha aşağıdaki bölümlerde göreceğiz.

Mehmet Ali Yaprak kaçırılıyor

Tarih 25 mayıs 1996. Saat 23.30.

Yeraltı dünyasında, "Dünyanın en büyük coptagon tüccarı" olarak tanınan, uyuşturucu kaçakçısı olduğu iddiasıyla defalarca mahkeme önüne çıkan Mehmet Ali Yaprak, Gaziantep'teki evine girerken, elleri silahlı, polis gömlekli, on-on iki kişilik bir grup tarafından arabasından alınarak kaçırıldı.

Şanlıurfa-Siverek taraflarında bir mezraya götürüldü. Altı gün sorgulandı. Yaprak'tan "vergi" istendi. Miktarı önce 15-20 milyon marktı. Daha sonra pazarlık sonucu bu miktar 3 milyon marka kadar indi.

Anlaşma gereği 3 milyon mark üç taksitle ödenecekti. Anlaşma sağlanınca, cebindeki 70 bin mark, 40 milyon TL ile kredi kartlarına el konan M. Ali Yaprak, Hilvan ilçesi girişinde serbest bırakıldı.

M. Ali Yaprak'ın kaçırılmasının duyulması üzerine Gaziantep Emniyet Müdürlüğü soruşturma başlattı. Dokuz şüpheli isim tespit ettiler: Haluk Kırcı, Müfit Samet, Turgay Maraşlı, Hüseyin Efe, Yaşar Efe, Ali Maraşlı, Ali Aydın Öztekin, Salih Özdal.

Şüpheliler hakkında bazı deliller de bulunmuştu.

M. Ali Yaprak'ın kaçırılmasında kullanıldığı iddia edilen 27 PH 151 plakalı Şahin marka otomobilde, şüpheliler arasında adı geçen Müfit Samet'in parmak izi vardı.

Turgay Maraşlı'nın annesi Zekiye Maraşlı, olayın olduğu tarihte oğlunun Haluk Kırcı isminde bir arkadaşıyla İstanbul'dan Gaziantep'e geldiklerini ve daha sonra Şanlıurfa'ya gittiklerini söyledi.

Sonunda Gaziantep Cumhuriyet Savcısı Akın İnal, konuya ilişkin yeterli delil elde edilemediği için sanıklar hakkında 15 kasım 1996 tarihinde takipsizlik kararı verdi.

Susurluk Komisyonu, takipsizlik kararında kendisinden beklenen gerekli titizliği göstermediği ve soruşturmayı eksik sonuçlandırdığı kanaati doğduğundan, Gaziantep Cumhuriyet Savcısı Akın İnal hakkında Adalet Bakanlığı'nca tahkikat açılmasını istedi.

Yaprak'ı kaçırıp sorgulayan ve fidye pazarlığı yapanlar arasında Abdullah Çatlı var mıydı?

Onun olup olmadığı bilinmiyor ama Sultan Tekstil ve GSC Tekstil'den ortakları Turgay Maraşlı ve Haluk Kırcı'nın bulunduğu biliniyor.

Turgay Maraşlı aynı zamanda gerçek Mehmet Özbay'la Ataköy Atrium'daki "Pizzadays"in ortağıydı. Ağustos 1996'da evinden apar topar ayrılmıştı ve bir daha kendisini gören olmamıştı.

Telefondaki kişi

12 kasım 1996 tarihinde isim vermeden telefonla arayan bir şahıs Soner Yalçın'a, M. Ali Yaprak'ın kaçırılmasıyla ilgili ilginç mi ilginç bilgiler verdi:

"Mehmet Ali Yaprak dünyanın en büyük coptagon üreticisidir. Coptagonu Kıbrıs'ta üretiyor. Ortağı Kıbrıs'ın iki numaralı devlet adamı D. E. ...

M. Ali Yaprak 1984-1995 yılları arasında büyük servet edindi. Orpit adlı bir şirket kurdu. İstanbul Global Turizm, havayolu şirketi, Antalya ve Alanya'da tatil köyleri, İstanbul'da villa inşaatları vb. işlerine girdi. Çok göze battı. Çok parası olduğu için kaçırıldı. Yapraklar asıl 1991 yılında büyüdüler. O dönemde Gazianteplı Ülkücü Akif Baytaz'la ortak oldular. Yaprakların Romanya'da imalathanesi var. 'Yaprak' amblemli coptagon hapı üretiyorlar. Suudî Arabistan'da kellesi kesilen Fevzi Dana, Yaprakların adamıydı. Aynı işleri Ürdün'de de yapıyorlar. Hap işinde devamlı Ortadoğu'ya çalışıyorlar.

Bundan beş yıl önce İstanbul'da Sarıyer Kazıklı Yol'da, Kilisli Kıvırcık'ın yani Mehmet Kasar'ın Fuatpaşa Yalısı'nda, bir tarafta Savaş Buldan, Hacı Karay (ikisi de kaçırılıp öldürüldü-y.n.), diğer yanda ise Arnavut Sami (Sami Hoştan), M. Ali Yaprak ve Akif Baytaz bir hakemin başkanlığında bir araya geldiler. M. Ali Yaprak'ın Savaş Buldan'a 2,5 milyon dolar borcu vardı. Ödeme planı konuşuldu.

1993 yılında M. Ali Yaprak'ın İstanbul'daki imalathanesi basıldı. 250 milyon dolarlık mal yakalandı. M. Ali Yaprak polisle pazarlık yaptı. Bu işte ismi geçmemesi için 1 milyon dolar rüşvet verdi. 1 milyon dolarla M. Ali Yaprak kurtuldu. Ama ortağı Akif Baytaz içeri alındı. Bundan sonra ortaklık bozuldu, araya düşmanlık girdi. Akif Baytaz, Ülkücü arkadaşlarına yakınlaştı. Abdullah Çatlı'yla ilişkisi bundan sonra başladı.

Emniyet Genel Müdürlüğü Kaçakçılık ve İstihbarat Daire Başkanlığı, Kilisli Ülkücü Akif Baytaz'dan iş istedi. Yani ihbar istedi. Ülkücü Baytaz, eski ortağı M. Ali Yaprak'ın 100 bin coptagonunu yakalattı.

İbrahim Şahin 1996 yılının birinci veya ikinci ayında M. Ali Yaprak'ı Adana otobanında kaçırttı. Yani Çatlılar Yaprak'ı kaçırmadan daha önce, Yaprak kaçırılıp fidye alınmıştı. İlk kaçıran ekip Yaprak'ın elini asidin içine soktu. Daha sonra Almanya'da tedavi gördü. Çünkü şeker hastasıydı ve yaraları bir türlü iyileşememişti.

Çatlı, Korkut Eken ve İbrahim Şahin'in yolları sonra ayrıldı. Birbirlerinden koptular. Ayrılık pazar payından oldu.

M. Ali Yaprak kaçırıldığında Mehmet Eymür, Gaziantepli Mimar Haluk Koral'ı arayarak Yaprak'a, Abdullah Çatlı ve Ülkücü Yahya Efe'nin ismini verdi. Ekim 1996 tarihinde Gaziantep'te M. Ali Yaprak'ın bağ evinde Mehmet Eymür, Mimar Haluk Koral ve M. Ali Yaprak yemek yediler.

Geçtiğimiz günlerde uyuşturucu yakalatan Yüksekovalı Hurşit Han'ın malını ispiyon eden M. Ali Yaprak'tır. Hurşit Han'ın ortağı, Kapalıçarşı'da Azer döviz bürosu sahibi İranlı Lokman Kutsi'dir.

Kaçırılma olayı nedeniyle Mehmet Ağar ile M. Ali Yaprak birbirlerine diş biledi. Mehmet Kasar (Kıvırcık denilir), Mehmet Ağar ile M. Ali Yaprak'ı barıştırdı. Bu işe aracılık edenler Celal Doğan ile Ali Şen'dir.

Savaş Buldan, Adnan Yıldırım ve Hacı Karay kaçırıldıklarında 1 milyon dolar istediler. Vermedikleri için öldürüldüler."

Telefonda kimliğini vermeden birtakım iddialarda bulunan bu kişinin verdiği inanılması zor bilgilerin ne kadarı doğruydu?

"Vergi tahsildarlığı"

Ortada kesin gerçekler var:

Yeraltı dünyasının isimleri kaçırılıp para karşılığında serbest bırakılıyordu.

Abdullah Düşünmez Yüksekovalı'ydı.

İstanbul Ramada Oteli'nden çıkarken Doğan marka otomobile zorla bindirilip kaçırıldı. Abdullah Düşünmez, "Beni kaçırıyorlar!" diye feryat etti ama kimse oralı bile olmadı. Çünkü yanındaki kişilerin üzerinde polis yelekleri vardı.

Abdullah Düşünmez'in kafası otomobilin arka koltuğuna sokuldu, birkaç saat sonra araba durdu. Yüksekovalı Düşünmez indirildi, başka bir otomobile bindirildi. Artık gözleri de bağlanmıştı. Otomobilin sarsıntısından tali bir yola girdiklerini anladı.

Otomobil birkaç saat sonra durdu, gözleri bağlı Yüksekovalı Düşünmez'i üç kat yerin altına indirdiler. "Soyun" dediler. Soyundu.

"Senin hakkındaki kararı bu telefon verecek" dediler. "İşkence faslı" başlamadan telefon çaldı. Telefonu açan kişi, karşıdakine hep, "Tamam Reis" diyordu.

Telefondaki kısa konuşmadan sonra, "Korkmana gerek yok, sen Liceli değilsin" dediler. "Devlete vermediğin vergiyi bize vereceksin, hepsi bu kadar" diyerek 300 bin mark istediler.

Abdullah Düşünmez hemen kabul etti. Ve onu getirdikleri gibi tekrar götürdüler. Ancak Ramada Oteli'nde değil, Beşiktaş Polis Karakolu'nun önünde bıraktılar!

Abdullah Düşünmez şimdi ailesiyle birlikte İspanya'da yaşıyor. Nasıl kurtulduğuna ise hâlâ şaşıyor!

Senar Filmcilik, Özel Fırat Havayolları, Zagros İnşaat, Gürpınarlı A.Ş. gibi birçok şirketin sahibi Kürt işadamı Senar Er de yurtdışına çıkmak zorunda kalanlardan.

Herkes onlar kadar şanslı değildi. Senar Er'in babasını kaçırıp fidye istediler. Ödedi, ancak hâlâ babasını arıyor!..

Haraç için sadece Kürt işadamları tehdit edilmiyordu...

Refahyol Hükûmeti 29 haziran 1996 tarihinde kuruldu. Ancak hükûmetin güvenoyu alıp alamayacağı o günlerin bir numaralı gündem maddesiydi.

Özellikle bazı DYP milletvekilleri Refah Partisi'yle koalisyon yapılmasına karşı çıkıyorlardı.

Koalisyonun kurulmasını sağlayan iki önemli isim Yalım Erez ve Mehmet Ağar, hükûmetin güvenoyu alması için var güçleriyle çalışıyorlardı.

O günlerin gazeteleri hükûmete ret oyu verecek bazı DYP milletvekillerinin tehdit edildiğini yazdılar.

Tesadüf bu ya, Abdullah Çatlı bu kritik günlerde Ankara'daydı!

Refahyol hükûmetine destek veren DYP milletvekili Sedat Bucak'ın misafiriydi...[55]

Ömer Lütfü Topal cinayeti

Adı: Ömer Lütfü Topal.

Namı: Fındıkzadeli Ömer.

Malatyalı, 1942 doğumlu. Genç yaşta, "taşı toprağı altındır" deyip İstanbul'a gelenlerden. Fındıkzade'de tombalacı olarak işe başlayan ve barbut oynatan, daha sonra 1970 yılında aynı semtte Emperyal adlı bilardo salonunu açan Ömer Lütfü Topal, yirmi yıl içinde kumarhaneler kralı oldu.

1990 yılından itibaren,

55. 1995-1996'da polis sohbetlerinde artık Çatlı'nın adı sık sık geçmeye başlıyor. Örneğin, şunlar konuşuluyor: "Abdullah Çatlı Yalova'da sucuk fabrikası sahibi Cumhur adlı bir kişiyle birlikte nükleer (uranyum) kaçakçılığı yapıyormuş. Nahçıvan sınır kapısında yakalanmışlar, ama devreye Sedat Bucak girip kurtarmış. Bunun karşılığında Cumhur adlı kişi milletvekili Bucak'a Susurluk'ta kaza yapan Mercedes'i hediye etmiş!" Söylenenler ne kadar doğruydu bilinmez. Ancak Çatlı'yla ilgili dedikodular artık poliste rahatça konuşuluyordu.

- Mersin Hilton Oteli,
- Antalya Grand Oteli,
- İstanbul Ceylan İnter Continental Oteli,
- Antalya Seven Seas Oteli,
- Antalya Lara Ofo Oteli,
- İstanbul Akgün Oteli,
- İstanbul Polat Ronessance Oteli,
- İstanbul Topkapı Eresin Oteli,
- Bodrum Park Resort Oteli,
- Kuşadası Onura Oteli,
- Antalya Saray Regency Oteli,
- İstanbul Hyatt Oteli,
- Adana Seyhan Oteli kumarhanelerinin işletmelerini almıştı.

Ayrıca Kıbrıs'ta Asil Nadir'in oteli Jasmine Court'un casinosunun da sahibiydi.

Amacı kısa zamanda Orta Asya'ya açılmaktı. Bu nedenle bölgede ilk kumarhanesini Türkmenistan'da açtı.

Neredeyse Fenerbahçe Kulübü'nün sosyal tesislerine bile kumarhane açacaktı. Emniyet Müdürü Hüseyin Kocadağ Fenerbahçe Yönetim Kurulu üyesiydi. Hasan Özaydın'ın başkanlığı döneminde kulübün sosyal tesislerine casino yapılması teklifini götürdü. Teklif kabul görürse, kumarhanenin işletmesi Kocadağ'ın tanıdığı Ömer Lütfü Topal'a verilecekti. Ancak Fenerbahçe teklifi reddetti.

Kumarhanelerin hepsine aynı adı vermişti: Emperyal!

Kuşadası'nda ve İstanbul Boğaz'da yüzlerce dönümlük arazilere sahip olan Topal, Roto Menkul Değerler şirketiyle borsaya girdi.

1977 yılında Belçika'da uyuşturucu madde kaçakçılığı suçundan beş yıl hapis cezasına mahkûm oldu. 1981 yılında Belçika'dan ABD'ye iade edildi. Amerika'da da beş yıl hapis cezasına çarptırıldı.

Türk Hava Yolları'nın yerüstü hizmetlerini özelleştirmesi üzerine HAVAŞ'a en yüksek fiyatı, 100 milyon doları vermesine rağmen "THY'yi kullanarak uyuşturucu ticareti yapacak" endişesiyle ihale kendisine verilmedi.

23 şubat 1995 tarihinde Türk Dışişleri Bakanlığı'na uyarıyı yapan, ABD'nin Ankara Büyükelçiliği'ydi.[56]

Ömer Lütfü Topal 1990'lı yıllarda Türkiye'nin en fazla nakit pa-

56. HAVAŞ ihalesi Turgay Ciner'e verildi. Ciner'in şirketlerinde yönetim kurulu üyeliği, koordinatörlük yapan Mehmet Ağar'ın kardeşi Yunus Ağar'ın bu ihalede herhangi bir ağırlığı oldu mu bilinmez. Ancak ANAP lideri Mesut Yılmaz 4 aralık 1996 tarihinde Meclis Susurluk Komisyonu'na verdiği ifadesinde, Mehmet Ağar'ın kardeşi Yunus Ağar'ın HAVAŞ'ın ortaklarından olduğunu söyledi.

rasına sahip kişisi olarak ünlenmeye başladı.

Tarih 28 temmuz 1996. Saat: 22.30.

Kumarhaneler Kralı Ömer Lütfü Topal, Aliço diye bilinen ortağı Ali Fevzi Bir'le görüştükten sonra Polat Oteli'nden ayrıldı.

Saat 23.30.

İstanbul Sarıyer ilçesi, Köydere Caddesi, Tazeceviz Sokağı'nda 34 BTG 96 plakalı Mercedes otomatik silahlarla tarandı.

Araçta bulunan Ömer Lütfü Topal açılan ateş sonucu delik deşik olmuştu.

Olay yerine gelen polisler, cinayet mahalline bırakılmış 2 adet Kalaşnikov marka otomatik silah, bu silahlara ait şarjörler, 47 adet mermi, 9 adet mermi kovanı buldular.

Görgü tanıklarının ifadelerine göre, saldırganlar 34 KN 288 plakalı araçla kaçmışlardı.

Saldırganların kaçtıkları otomobil kısa bir sürede İstinye Polis Karakolu'nun önünde bulundu. Araçta, 9 mm çapında Uzi marka makineli tabancalara ait 1 adet şarjör, 9 mm çapında MKE yapısı İzz marka 9 adet mermi, 7,62×39 mm çapında 27 adet fişek bulundu.

Uzi marka silahın şarjörü bulunmuş ancak silah bulunamamıştı. Herhalde saldırganlar bu suikast silahını yanlarında götürmüşlerdi.

Saldırganların kaçtıkları otomobil üzerinde yapılan araştırmada, aracın 24 nisan 1995 tarihinde Ankara'da çalınmış olduğu ortaya çıktı. Asıl plakası 06 V 7550'ydi.

Ömer Lütfü Topal'ı kim, niçin öldürmüştü?

Ömer Lütfü Topal da tıpkı Behçet Cantürk gibi öldürülmeden önce aynı sözü tekrarlıyordu çevresine: "10 milyon doları verdik, havaleyi yaptık. Kelleyi kurtardık, artık beni koruyacaklar, beni öldürmeyecekler."

Cantürk ve Topal binlerce, milyonlarca dolar, mark verip isimlerini öldürülecek işadamları listesinden sildirmişlerdi! Öldürülen Savaş Buldan da, Adnan Yıldırım da öldürülmeden önce yakınlarına şunları söylüyorlar: "MİT'ten geldiler, 600 bin mark istediler. 'Parayı verirseniz adınızı öldürülecekler listesinden sildiririz' dediler. Buldan ve Yıldırım parayı verdiler."

Peki bu parayı kimler almıştı?

Bu soruların yanıtını bilsek bile veremeyiz. Çünkü kitap yayına hazırlanırken, başta Özel Harekât Daire Başkan Vekili İbrahim Şahin, Emniyet Genel Müdürlüğü Danışmanı Korkut Eken, özel tim elemanları Ayhan Çarkın, Oğuz Yorulmaz, Ercan Ersoy, Ayhan Akça, Ziya Bandırmalıoğlu, Mustafa Altınok, Enver Ulu İstanbul DGM'de yargılanıyorlardı.

Dava henüz görülmekte olduğu için biz sadece TBMM Susurluk Meclis Araştırma Komisyonu'nun raporundan birkaç paragraf vermekle yetineceğiz.

Bucak'ın koruma isteği

Susurluk Komisyonu raporundan önce birkaç noktayı alt alta sıralamakta yarar var:

28 temmuz 1996: Ömer Lütfü Topal öldürüldü.

Cinayetten üç gün sonra: 1 ağustos 1996.

Ankara Emniyet Müdürlüğü 154792 sayılı yazıyla, Ankara'da sık sık görülmeye başlanan Abdullah Çatlı'nın yakalanması için tüm Türkiye'deki Emniyet birimlerine teleks mesajı çekti. Mesajda, Çatlı'nın sık sık Ankara'ya geldiği, Sheraton Oteli'nde kaldığı belirtiliyordu. Bu arada Ankara Emniyeti de Çatlı'yı yakalamak için kendi içinde küçük bir birim oluşturdu.

Bugün, üst düzey emniyet görevlileri, "Biz 1970'li yılları bilmeyiz, Çatlı adını unutmuştuk" vb. sözler sarf ediyorlar; ancak Çatlı adı daha medyaya manşet olmadan emniyet telekslerinde görülüyordu.

Aynı gün.

Ankara Emniyet Müdürlüğü'nün tüm illere Abdullah Çatlı'nın yakalanması için teleks çektiği gün, TBMM Şanlıurfa Milletvekili Sedat Bucak, "TBMM antetli kâğıda" altı özel tim görevlisinin adını yazarak özel korumasına verilmesini istedi.

Kimdi bu özel timciler?

Ercan Ersoy, Enver Ulu, Oğuz Yorulmaz, Mustafa Altınok, Ayhan Çarkın, Ömer Kaplan.

Özellikle istenmeleri için ne gibi bir sicilleri vardı?

Ayhan Çarkın, Ömer Kaplan, Oğuz Yorulmaz, Ercan Ersoy yargısız infazlar yaptıkları iddiasıyla, çeşitli mahkemelerde yargılanıyorlardı. Enver Ulu ise çek tahsil ederken yakalanıp, altı ay görevinden uzaklaştırılmıştı.

Böyle bir sicile sahip özel timciler, DYP Milletvekili Bucak'ın isteği üzerine bir gün sonra derhal korumasına verildi...

Milletvekili Bucak, Söylemezler ailesiyle kan davalı oldukları için koruma istediğini söylemişti. Ancak Söylemezlerle kavgaları 1994 yılından beri sürüyordu. Üstelik Milletvekili Bucak'ın koruma istediği tarihte Söylemezlerin hemen hepsi yakalanıp cezaevine konmuştu!

Milletvekili Bucak'ın isteği çok acele yerine getirildi. Ama özel

tim elemanlarının o kadar acelesi yoktu! Özel timciler sık sık İstanbul'da görülüyorlardı.

Söylenenlere göre bu özel timciler, Bucak'ın değil, yakalanması için teleks çekilen Abdullah Çatlı'nın korumalığına başlamışlardı! "İşler" karışınca Milletvekili Bucak'ın yanına geldiler...

Ayhan Çarkın'ın 24 ağustosta; Ömer Kaplan, Mustafa Altınok ve Enver Ulu'nun 27 ağustosta Bucak'ın korumalığına başladıkları biliniyor. Oğuz Yorulmaz ve Ercan Ersoy henüz Bucak'ı korumaya başlamamışlardı ki, İstanbul Emniyet Müdürlüğü tarafından 27 ağustosta İstanbul'da gözaltına alındılar.

Gözaltına alınma

Bir iddiaya göre Ülkücü Tevfik Ağansoy, Ömer Lütfü Topal'ı kimlerin öldürdüğünü İstanbul Emniyet Müdürlüğü Asayiş Şubesi'ne bağlı Cinayet Büro Amirliği'nin 214 40 33 numaralı telefonuna 25 ağustos günü ihbar etti.[57]

İhbara göre, kumarhaneler kralı Ömer Lütfü Topal, özel timci polisler Ayhan Çarkın, Ercan Ersoy, Oğuz Yorulmaz ile Topal'ın Sheraton Oteli kumarhanesinin ortakları Ali Fevzi Bir ve Sami Hoştan'ın da aralarında bulunduğu bir grup tarafından planlanarak öldürülmüştü.

Ülkücü Tevfik Ağansoy'un 28 ağustos 1996'da öldürüldüğü akşamın bir gün öncesinde, 27 ağustosta, özel timciler Ayhan Çarkın, Ercan Ersoy ve Oğuz Yorulmaz'ın İstanbul Emniyeti'nce gözaltına alınmış olmaları çok tuhaf bir rastlantıydı.[58]

Bundan sonraki gelişmeleri Ayhan Çarkın'dan dinleyelim:

"Önce tokalaştık, sonra bize, 'Kamuoyunda polise baskı var, biz bu yüzleşmeyi yapmazsak yarın başka türlü şeyler çıkar' dediler. Bir odaya gidip oturduk. Bir iki saat sonra sıkıldık. 'Ne olacaksa ol-

57. Tevfik Nurullah Ağansoy, on yedi yaşında Ülkücü oldu. 1985 yılında itirafçılığı seçti. İtiraflarında on kişiyi öldürdüğünü söyledi. 1989 yılında cezaevinden çıktı. Ülkücü babalardan Alaattin Çakıcı'nın yanında yeraltı faaliyetlerine girdi. Engin Civan'ın vurulması olayına adı karıştığı için yurtdışına kaçtı. 1 eylül 1994'te, Almanya'da yakalandı. Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Dairesi Başkan Yardımcısı Hanefi Avcı'nın, TBMM Susurluk Komisyonu'na verdiği ifadeye göre, Ağansoy'un yurtdışına kaçırılışını MİT görevlisi Yavuz Ataç organize etmişti. Tevfik Ağansoy milletvekili Sedat Bucak'ın Ankara, Meclis lojmanlarındaki evine sık sık gidip geliyordu.

58. Gözaltına alınma hikâyeleri de hayli ilginç. Polis, Oğuz Yorulmaz'ı arayarak, "Akrasay'da yabancı uyruklu iki kadın, polis kimliği gösterenler tarafından gasp edilmiş. Görgü tanıkları sizi teşhis ettiler. Asayiş Şubesi'ne birkaç dakika uğrarsanız sizi yüzleştireceğiz. Bir şey çıkmaz ama yapmak zorundayız işte" diyor. Ercan Ersoy, saat 11.00'de, Oğuz Yorulmaz saat 15.30'da, Ayhan Çarkın ise saat 17.00'de gözaltına alınıyor.

sun...' diye çıkıştık. 'Durun müdürümüzden bilgi bekliyoruz' dediler. Bilgi (İstanbul Emniyet Müdür Yardımcısı Bilgi Ünal-y.n.) kimse, onları bekliyormuş. 'Tamam' deyip oturduk. Bir müddet sonra 'Müdür seni görmek istiyor' dediler. Bir başka odaya geçtik. On beş-yirmi kişi vardı. Silahımı almak istediler. Vermek istemedim. Odadakileri sordum, teşhis için bulunduklarını söylediler. Ben bu hokkabazların sekizini tanıyorum diye bağırdım. Silahımı vermek istemeyince zorladılar. 'Öldürürüm sizi!..' diye bağırdım. 'Tamam..' deyip sakinleştirdiler. Bir süre sonra üç kişiyle birlikte iki sivil şahıs daha geldi. Sivil şahısların adresini vermiyorum, onları yüce yargı belirlesin. Sivil derken bana göre polis değil. Hiçbir polisin bu kadar ukalaca davranacağını tahmin etmiyorum. Beni onlar sorguladılar. 'İbrahim Şahin'i tanıyor musun?' dediler. Tanıdığımı söyledim. Savaş Buldan, Behçet Cantürk, Medet Serhat, Yusuf Ekinci, Tarık Ümit, Yener Kaya, Nesim Malki, Vedat Aydın'ın öldürülmesine hatta Gazi Mahallesi'ndeki olayların başlamasına sebep olarak beni gösterdiler. Ben kahve tarayıp Alevî dedesini öldürmüştüm."[59]

Devlet çeteden haberdar

Hemen araya girip bir tespit yapalım: İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nde Ayhan Çarkın'ı sorgulayan MİT elemanları, Mehmet Eymür tarafından gönderilmişlerdi.

Bilgi: dönemin İstanbul Emniyet müdürü Kemal Yazıcıoğlu ile Mehmet Eymür çok eski arkadaştılar. Birinci MİT Raporu'nun hazırlanmasında Kemal Yazıcıoğlu'nun çok büyük katkısı olduğu söylenir. Kemal Yazıcıoğlu da tıpkı Mehmet Eymür gibi, Mehmet Ağar'ı hiç sevmez!..

Ayhan Çarkın'ın anlatımlarına devam edelim:

"Doğu ve Güneydoğu'da bir sürü olay saydılar. Kürdistan Ulusal Meclisi'nin üyeleri dediler. 'Onları biliyorsan bunu bana sorma, siz kime hizmet ediyorsunuz?' dedim. 'Kim bu o... çocukları, kim bunlar, kime hizmet ediyorlar?' diye sordum. 'Kardeşim sakin ol, bunlara kimsenin bir şey dediği yok. Biz birbirimizi biliyoruz. Fakat siz başka bir güce hizmet etmişsiniz' dediler. Hangi güç olduğunu da söylediler. Siyasî güçmüş bu. 'Yahu siyasî güce hizmet etmeyen yok ki. Herkes siyasî güce hizmet eder, kimmiş bu siyasî güç?' dedim. O zamanın başbakanı Tansu Çiller, Emniyet genel müdürü Mehmet Ağar, İbrahim Şahin. Onların güdümünde Türkiye'de terörle mücadele amacıyla özel tim oluşturu-

59. *Milliyet*, 27 aralık1996, Tunca Bengin'le röportaj.

luyor. Bu tim illegal faaliyetlerde bulunuyor. Bunun, timin finansörlüğünü de Özer Çiller yapıyor. 'Bu güce hizmet ettiğinizi herkes biliyor. Fakat şimdi aynı güç rapor hazırlıyor' dediler. Ben 'Hangi güçmüş o?' deyip, Cumhurbaşkanı Demirel'den Başbakan Tansu Çiller'e, Mehmet Ağar'a kadar hepsine küfür savurdum.

Bana tam doksan bir tane cinayet yüklediler. Ama, 'Bunları biliyoruz, bunları yalayıp yuttuk. Bunlara kimsenin diyeceği bir şey yok. Bir kere de gidip kendimiz için yapalım deyip, Ömer Lütfü Topal'ı öldürdünüz' deyince tepem attı."

Özel timci Ayhan Çarkın'ın İstanbul Emniyeti'ndeki sorgusu 28 ağustos 1996 tarihinde yapılıyor. MİT elemanları, özel timci Çarkın'a "Siz siyasî bir güce hizmet ediyorsunuz" deyip, dönemin başbakanı Tansu Çiller'in ve Emniyet genel müdürü Mehmet Ağar'ın adını veriyor.

MİT elemanlarının bu isimleri telaffuz ettiğinde daha ortada İşçi Partisi (İP) lideri Doğu Perinçek'in açıkladığı İkinci MİT Raporu yok. Perinçek raporu 21 eylül 1996'da, yani özel timcilerin sorgusundan bir ay sonra açıkladı.

Buradan çıkan sonuç şu: MİT, Çiller Özel Örgütü'nün adını İP lideri Perinçek'ten önce telaffuz ediyor.

Devlet, kendisini ele geçirmeyi amaçlayan bir çetenin varlığından haberdardır.

Şarjörde Çatlı'nın parmak izi

Üç özel timcinin MİT görevlilerinin katıldığı sorguda ifadeleri alınırken ilginç gelişmeler olur.

Ama biz önce Susurluk Komisyonu Raporu'na geri dönelim:

"Ömer Lütfü Topal isimli kişinin öldürülmesinde kullanılan silahın şarjöründe Abdullah Çatlı'nın parmak izi bulunmuş ve Abdullah Çatlı'nın bu olaya iştirak etmiş olduğu bu somut delille tespit edilmiştir.[60]

60. Ömer Lütfü Topal'ın öldürülmesinin üzerinden 140 gün geçtikten sonra silahın şarjöründe Abdullah Çatlı'nın parmak izinin bulunmasının da ilginç bir öyküsü var: İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nde görevli bir polis, oğlunun sürekli bisiklet istemesinden bıkarak, sonunda bir gazetenin verdiği bisiklet kuponunu biriktirmeye başladı. Kupon için aldığı gazetenin her yerini satır satır okuyordu. Meslek icabı, Çatlı'nın sahte kimlikleri dikkatini çekti ve parmak izi konusuna takıldı. Önce Ankara Emniyet Müdürlüğü Kriminal Dairesi'nden Çatlı'nın parmak izini istedi. Bu isteği karşılık bulmadı. Ama ardından Çatlı'nın Şahin Ekli kimliğiyle yakalandığında alınan parmak izinin aynı olduğu anlaşılınca, hemen Ankara'dan Abdullah Çatlı'nın 1977 yılındaki fişi istendi. Üç parmak izinin de aynı olduğu ortaya çıktı. Bir polis memurunun dikkati sayesinde ortaya çıkan olay, kamuoyuna Meral Akşener'in büyük başarısı olarak sunuldu.

Ömer Lütfü Topal, kumarhanelerden büyük paralar kazanmaktadır. Sami Hoştan ve Ali Fevzi Bir isimli şahıslar da Ömer Lütfü Topal'ın İstanbul'daki bir kumarhanesinin ortaklarıdır. Bu kişiler ihbar üzerine üç polis memuruyla (A. Çarkın, E. Ersoy, O. Yorulmaz) birlikte Ömer Lütfü Topal'ın cinayet zanlıları olarak gözaltına alınmışlardır. İstanbul Emniyet Müdürlüğü Asayiş Şube Müdürlüğü'nde gözaltında bulundukları sırada, daha ilk saatlerden itibaren Sedat Edip Bucak, İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü'ne defalarca telefon açarak bu kişileri gözaltından kurtarmaya ve araştırmanın genişletilmesini engellemeye yönelik girişimlerde bulunmuştur. Araştırmanın birinci günü henüz tamamlandığında ise, İbrahim Şahin'in bizzat İstanbul'a gelmesiyle bu kişiler apar topar İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nden Ankara Emniyet Müdürlüğü'ne götürülmüş ve orada kısaca ifadeleri alınıp yüzeysel bir inceleme ile yasal olmayan bir uygulama sonucu serbest bırakılmıştır."

Susurluk Komisyonu, raporda soruyor:

"Daha önce birçok emniyet görevlisi gözaltına alındı, sorgusu yapıldı. Şimdi ne oldu da bu kişiler, üstelik Sami Hoştan ve Ali Fevzi Bir sivil iken alınıp Emniyet Genel Müdürlüğü'ne götürüldüler?"

Sorunun yanıtını herhalde devam etmekte olan dava sonuçlanınca Devlet Güvenlik Mahkemesi verecek. Ancak biz gözaltına alınan üç özel tim elemanı ile kumarhaneler kralı Topal'ın iki ortağı Sami Hoştan ve Ali Fevzi Bir'in İstanbul'dan Ankara'ya nasıl getirildiğini yine Susurluk Komisyonu Raporu'ndan okuyalım:

"Bu kişiler hakkında İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nce araştırma devam ettiği sırada dönemin İçişleri bakanı Mehmet Ağar, Emniyet genel müdürünün bilgisi dışında Genel Müdür Yardımcısı Halil Tuğ'u İstanbul'a göndererek, gözaltına alınan memurların neden alındığını sordurmuş; daha sonra da bizzat İstanbul'a gelerek vali beyin bilgisi dışında İstanbul Emniyet müdürüyle görüşmüş ve polislerle ilgili bir delil olup olmadığını sormuş, Emniyet müdürünün herhangi bir delili olmadığını söylemesi üzerine Ankara'ya gönderilmelerini istemiş; bundan sonra Özel Harekât Daire Başkan Vekili İbrahim Şahin'i görevlendirerek adı geçen polis memurlarının ve iki sivil şahsın Ankara'ya getirilmesini emretmiştir. İbrahim Şahin de yanına bir komiser ve iki polis memuru (Komiser Yusuf Yüksek, polis memurları Uğur Şahin ve Şahin Arslan-y.n.) alarak İstanbul'a gelmiş ve İstanbul Emniyet Müdür Yardımcısı Bilgi Ünal'la görüşerek söz konusu polis memurlarının ve sivil kişilerin kendilerine teslimini istemiş; adı geçenleri

gazetecilerin görmemesi için, Çamlıca turnikelerinin dışında, tutanak karşılığında teslim alarak Ankara'ya götürmüştür."

Şahin ile Eken'in yolları ayrılıyor

Çamlıca turnikelerinde saat 23.00'teki teslim sırasında, özel timci polislerin, karşılarında İbrahim Şahin'i görünce, "Bizi öldürmeye mi geldin?" deyip kaçma teşebbüsünde bulundukları söyleniyor. Özel timciler herhalde gecenin karanlığından korkmamışlardı!

İbrahim Şahin ile Korkut Eken'in birbirleriyle kavga ettikleri ve bu nedenle ekip arkadaşlarının ikiye bölündükleri anlatılıyor.

Ekip şöyle bölünmüştü:

İbrahim Şahin'in yanında Ayhan Akça, Ziya Bandırmalıoğlu gibi özel timde halen görev yapan polisler vardı.

Adı geçen diğer özel timciler ile Çatlı ve Korkut Eken karşı ekiptendi.

Kocaeli Çetesi'nin lideri Ülkücü Hadi Özcan da bu ayrılığı doğruluyor:

"İbrahim Şahin'le, yirmi yıllık arkadaşı Musavvat Dervişoğlu vasıtasıyla Ankara'da bir otelde buluştuk. Abdullah Çatlı'ya ne kadar çok iyilikte bulunduğumu anlattım. Ancak Çatlı'nın beni yakalatmak ve öldürmek için neler yaptığını söyledim. İbrahim Şahin'den yardım istedim. O da bana, 'Onun Allah belasını versin. Hiçbiriyle görüşmüyorum' dedi. İbrahim Şahin'le İstanbul'da ikinci kez buluştuğumuzda da bana yine benzer sözleri tekrarladı."[61]

Benzer sözleri, dönemin Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire başkan vekili Hanefi Avcı da bu kitabın yazarlarına söyledi:

"Aslında İbrahim Şahin ile özel timcilerin arası açılmıştı. Özel timcilerden bazıları başka yerlere tayin ettirilmişti. 1995'in altıncı ayında özel timciler geri plana çekilmişlerdi. İbrahim Şahin 'Çok para harcıyorlar, çok dikkat çekiyorlar' diye onlara kızıp tayinlerini çıkartmıştı. Dikkat ederseniz özel timciler Ömer Lütfü Topal olayı nedeniyle gözaltına alınıp tekrar serbest bırakıldıklarında, onları İstanbul'daki köprüde İbrahim Şahin bekliyor.

Bu polisler korkuyorlar, 'Bizi öldürmeye mi geldin? Yoksa kafamıza sen mi kurşun sıkacaksın?' deyip kaçıyorlar. Yani birbirlerinden bu kadar korkuyorlar. Şimdi bir dava nedeniyle yakınlaştılar."

Bu ayrılığı Mehmet Eymür de doğruluyor:

61. Hadi Özcan'ın Susurluk Komisyonu'na verdiği ifade.

"Çatlı o tarihlerde işi azıtmıştı. Kimse laf geçiremiyordu. Çatlı beni bile görevden aldıracağını söylüyordu. Yani iş çığırından çıkmıştı. Son zamanlarda bu nedenle Çatlı ile İbrahim Şahin'in araları açıktı. Çatlı bu nedenle bakanlığa ve Mehmet Ağar'a gitmişti.[62]

Gerek Haluk Kırcı'nın, gerekse Abdullah Çatlı'nın İçişleri Bakanlığı'na geldiğini o dönemdeki bazı bürokratlar reddetmiyorlar. İlginç bir yanıt veriyorlar:

"İçişleri Bakanlığı'na her zaman her tür isim gelir. Gelmemesi tuhaf olur. Biz bunları gördüğümüzde 'Herhalde istihbarat getirdiler...' diye düşünürüz."

İstihbarat getiren kişi hiç kendisini bu kadar açık açık gösterir mi?

İbrahim Şahin de doğruluyor

Telefon kayıtlarında da İbrahim Şahin'in diğer ekipten kimseyi aramadığı ortaya çıkıyor.

Bu ayrılığın izlerini, İbrahim Şahin'in 7 ocak 1997 tarihinde Susurluk Komisyonu'na verdiği ifadede de kolayca bulabiliyoruz:

"Ayhan Çarkın, Oğuz Yorulmaz, Ercan Ersoy evvelce Özel Harekât Daire Başkanlığı emrinde çalıştılar. 1995 yılının nisan ayında ayrıldılar. Ercan Ersoy İzmir'e, Ayhan Çarkın ve Oğuz Yorulmaz İstanbul'a tayin oldular. Ayrıldıktan sonra bunlarla hiçbir şekilde görüşmem olmadı. Hele Ercan Ersoy'la hiç olmadı. Zaten Ercan Ersoy Özel Harekât'tan çıkarıldı. Özel Harekât'ta görevli polis memurları nereye tayin olurlarsa olsunlar mutlaka Özel Harekât Daire Başkanlığı'nın görüşü alınır. Milletvekili Sedat Bucak'a koruma olarak verilen memurlarla ilgili olarak benden bir görüş sorulmadı. Normalde sorulması gerekirdi."

İbrahim Şahin ayrılıklarının tarihini de veriyor: "Nisan 1995'ten sonra görüşmedim" diyor. Halbuki 3 eylül 1995 günü Çatlı ve özel tim polisleriyle göbek attığının fotoğrafları bile yayımlandı. Herhalde heyecandan tarihleri karıştırdı; "1996" diyecekti, "1995" dedi.

Ayrıldığı doğru da, tarihini acaba neden yanlış söylüyor?

Ömer Lütfü Topal cinayetiyle ilgili olarak da ilginç bir yorum yapıyor:

"Müsaade ederseniz ben de bir yorum yapayım. Şimdi Ömer Lütfü Topal zannediyorum evinin yakınında, arabasının içinde iki silahla öldürülmüş olarak bulunuyor. İşin burası çok ilginç; çapraz ateşle öldürülüyor, silahlar orada bırakılıyor. Cinayetin işleni-

62. İstanbul DGM'nin 22 temmuz 1997 tarihli duruşmasındaki ifadesi.

şi, silahların orada bırakılışı bu işin profesyonel insanlar tarafından yapıldığını gösteriyor. Şimdi bundan sonra tam tezat bir işlem yapılıyor. Cinayette kullanılan araba biraz ileriye bırakılıyor. Arabanın içerisinde özellikle ameliyat eldiveni, bir Uzi silah ve şarjörü bırakılıyor. Yani bu işi, bu kadar profesyonelce yapan insanlar aracın içine Uzi silah bırakıyor! Burada amaç, özel timi karalamaktır. Uzi silahları sadece özel timde var. Uzi silah bu nedenle arabaya bırakılıyor. Üstelik Uzi silahını yanınızda taşımak kolaydır ama arabaya bırakıyorlar. Sonra, cinayet işliyorsanız Uzi silahla işlersiniz. Niye Kalaşnikov'la işlediniz? Yol ortasında arabayı kurşunluyorsunuz, o arabayı beklerken o Kaleş'i mi yoksa Uzi'yi mi saklamak kolaydır. Uzi'yi daha rahat saklayabilirdi. Bir mesaj verilmek istendi."

M. Ali Yaprak'ın kaçırılmasıyla ilgili olarak telefonla bilgi veren şahıs da, İbrahim Şahin ile Çatlı ve Eken'in yollarının ayrıldığını söylemişti. Bu nedenle M. Ali Yaprak iki kez, önce Şahin ekibi, daha sonra da Çatlı grubu tarafından kaçırılmıştı!

Susurluk Kazası'na kadar neredeyse can düşmanı olanlar daha sonra barıştılar. İbrahim Şahin, bir yıldır görmediği özel timci polisler, Ercan Ersoy ve Ayhan Çarkın'la komisyonda ifade vermeden üç gün önce Ankara Eryaman'da ortak bir dostlarının evinde bir araya geldi. Yine İbrahim Şahin, bundan bir gün önce de, Korkut Eken'le Ankara'da Cinnah Caddesi'ndeki bir büroda buluştu.

Bu görüşmelerde Meclis Susurluk Komisyonu'nda neler söyleyeceklerini kararlaştırdılar.

Susurluk skandalı, aralarına düşmanlık giren grupları yeniden birbirine kenetlemişti...

Siverek hatırası

Bir kez daha komisyon raporuna dönüp, sözü edilen bazı ilginç ilişkilere de bir göz atalım:

"Ö. Lütfü Topal'ın öldürülmesine iştirak ettiği somut delillerle saptanan Abdullah Çatlı ile bu olayın zanlıları olarak gözaltına alınan ve aynı zamanda Ö. Lütfü Topal'ın ortakları olan Sami Hoştan ve Ali Fevzi Bir, Milletvekili Sedat Bucak ve onun yukarıda isimleri yazılı korumaları uzun süreden beri tanışmaktadırlar ve sık sık bir araya gelmektedirler. Keza bu kişilerin hemen hepsi İbrahim Şahin'le de tanışmakta ve onlarla da ilişkili bulunmaktadırlar. Ömer Lütfü Topal'ın öldürüldüğü günlere tekabül eden zaman diliminde ve ayrıca bu olaydan önceki bu sonraki günlerde Abdullah

Çatlı, Sedat Edip Bucak, Sami Hoştan ve Ali Fevzi Bir'in Sedat Edip Bucak'ın korumalarıyla yoğun ve dikkat çekici şekilde telefon görüşmeleri yaptığı tespit edilmiştir. Ömer Lütfü Topal'ın öldürülmesinin birkaç gün öncesinde Abdullah Çatlı, Sami Hoştan, Ali Fevzi Bir ve Sedat Edip Bucak'ın korumaları Siverek'te Sedat Bucak'ın ikametgâhında toplanmışlardır. Adı geçen kişilerin böyle bir olay etrafında yoğun görüşme, beraberlik ve dayanışma içerisinde bulunmaları, özel kasıtla hareket ettikleri kanaatini oluşturmaktadır."

Sami Hoştan ve Ali Fevzi Bir, Abdullah Çatlı ve özel tim görevlileriyle Milletvekili Bucak'ın Siverek'teki evine giderek ortakları Ömer Lütfü Topal'ın öldürülmesinin "acısını azaltmaya" çalıştılar. 1996 yılının temmuz sonu-ağustos başında, Bucak'ın Siverek'teki evinde fotoğraf çektirdiler. Ama nedense objektife çok neşeli pozlar verdiler. Bu pozlar herhalde arkadaşları Ömer Lütfü Topal'ın suikasta kurban gitmesinin verdiği şok yüzündendi! Yoksa daha birkaç gün önce suikasta kurban giden ortakları Ömer Lütfü Topal'ın ardından, kahkahalar atarak fotoğraf çektirirler miydi?

Konuyla pek ilgisi yok ama aklımıza gelmişken yazalım. Yeraltı dünyasında bir söz vardır: sağ kolu sol kola kestirmek. Bu nedenle yeraltı dünyasında kimse en yakınındaki isimlere bile güvenmez.

Ömer Lütfü Topal'ın ölümünden sonra Topal ailesi gazetelere şu ilanı verdi:

"Vekâlet ilanı:

Murisimiz Ömer Lütfü Topal 28.07.1996 tarihinde vefat etmiş olup, sağlığında vermiş olduğu tüm vekâletnameler ölümle son bulmuştur. Ölümünden evvel murisimiz Ömer Lütfü Topal'dan alınan bütün vekâletnamelerle yapılan işlemler geçersiz olup, buna rağmen işlem yapanların yasal sorumluluğu bulunduğunu, gerek vekillerin gerek üçüncü şahısların bizlerden hiçbir hak talebinde bulunamayacaklarını, bundan dolayı hiçbir sorumluluk kabul etmeyeceğimizi ve haklarında işlemlerin yapılacağını ilanen bildiririz. Ömer Lütfü Topal mirasçıları: Elif Lütfiye Topal, Serdar Murat Topal, Ebru Zeynep Topal'a velayeten Safiye Belli, Emir Ömer Topal'a velayeten Birsu Hilal Altıntaş, Ömer Lütfü Topal'a velayeten Birsu Hilal Altıntaş."[63]

Topal ailesi bu ilanı, Topal'ın ortaklarının casinolar üzerinde hak talep etmemesi için vermişti...

Peki Ömer Lütfü Topal'ın öldürtülme nedeni neydi?

ANAP Genel Başkanı Mesut Yılmaz 24 aralık 1996 günü Susur-

63. *Hürriyet*, 5 kasım 1996.

luk Komisyonu'na, Ömer Lütfü Topal cinayetiyle ilgili önemli bilgiler verdi:

"Sedat Bucak'ın amca çocuğu olan Fatih Bucak isimli bir şahıs (Milletvekili Sedat Bucak'tan önce aşiretin reisi olan Mehmet Celal Bucak'ın büyük oğlu), Millî İstihbarat Teşkilatı'na (MİT) başvurarak ifade vermek istediğini söylemiştir. Fatih Bucak bu ifadesinde Sedat Bucak'ın bu cinayeti azmettirdiğini ve bu cinayetin arkasında, o kumarhane sahibinden alınacak 6 milyon dolarlık bir haracın etkili olduğunu, Sedat Bucak'ın şu an korumasını yapan özel timcilerin bu işle görevlendirildiğini, Abdullah Çatlı'nın bizzat bu olayın içinde olduğunu söylemiştir. Bütün bunlara ilaveten de, Sedat Bucak'ın Ankara'daki milletvekili lojmanında ve özel bürosunda 100'den fazla Kalaşnikov tüfeğin bulunduğunu, milletvekili dokunulmazlığından istifade ederek, bu yerleri silah deposu haline getirdiğini bildirmiştir. Bu kişi kendisine can güvenliği sağlanırsa bunları adliyeyle paylaşacağını da söylemiştir."

Susurluk skandalı patlak verdikten sonra, 11 aralık 1996'da Çankaya Köşkü'nde bir araya gelen siyasî parti liderlerinin zirve toplantısında Başbakan Necmettin Erbakan da, "Bucak aşiretinin başkent Ankara'da bazı barlardan, gece kulüplerinden zorla haraç aldığını" söylüyordu.

Telefonlar... Telefonlar...

Abdullah Çatlı,

1996'nın temmuz-eylül ayları arasında, Ömer Lütfü Topal'ın ortakları Sami Hoştan'ı 30 kez, Ali Fevzi Bir'i 32 kez;

Ayhan Çarkın'ı haziran-ağustos 1996'da 19 kez;

Ercan Ersoy'u haziran-ekim 1996'da 22 kez;

Enver Ulu'yu ağustos-ekim 1996'da 6 kez;

Oğuz Yorulmaz'ı haziran-ağustos 1996'da 39 kez;

Mustafa Altınok'u haziran-temmuz 1996'da 23 kez;

Ve daimi arkadaşı Haluk Kırcı'yı temmuz-eylül 1996'da 32 kez telefonla aradı.

Telefon kayıtları, kimin kiminle arkadaş olduğunu ve bu arkadaşlığın ne zaman başladığını ortaya çıkarması açısından oldukça önemlidir.

Abdullah Çatlı, 26 aralık 1994-24 ocak 1995 tarihleri arasında; Korkut Eken'i 16 kez, İbrahim Şahin'i 13 kez, Sedat Edip Bucak'ı 4 kez, özel timciler Ziya Bandırmalıoğlu'nu 2 kez ve Ayhan Akça'yı 3 kez aramıştı.

Abdullah Çatlı eski ülküdaşı BBP lideri Muhsin Yazıcıoğlu'yla da sık sık telefonla görüştü.

2 temmuz 1996 günü BBP Genel Merkezi'nden iki kez, 22 temmuzda bir kez aradı. 2 temmuz günü Çatlı, Yazıcıoğlu'nun eşi Gülfer Yazıcıoğlu adına kayıtlı telefonu da iki kez aramıştı.

Çatlı, Muhsin Yazıcıoğlu'nun özel kalemi Serdar Özdağ adına kayıtlı telefonu, temmuz ve ağustos aylarında 23 kez aramıştı.

Özdağ, Topal davasının savcılık ifadesinde cep telefonunu Haluk Kırcı'ya sattığını söyledi, bunu duruşmalarda da yineledi. Özdağ, "kaş yapayım derken göz çıkarıyordu": aranan Çatlı'yla ilişkisini gizlemeye çalışırken, aranan Kırcı'yla ilişkisini ele veriyordu. Üstelik Topal davasına Kırcı'nın adını da katmış oluyordu.[64]

Unutulmuş isimler de var

Çatlı'nın cep telefonuyla aradığı isimler arasında kimler yoktu ki: MHP Milletvekili Sadi Somuncuoğlu, DYP'li Ayvaz Gökdemir, Metin Günyol, Reşat Altay...

Son iki isim karanlıkta kalmış bazı olayları yeniden anımsamamıza yol açıyor. Metin Günyol adını bu kitabın geçtiğimiz bölümlerinde görmüştük. MİT Dış İlişkiler Dairesi'nin şefiydi ve "Mete Bey" kod adıyla başta Abdullah Çatlı olmak üzere bazı Ülkücüleri çeşitli olaylarda kullandığı söyleniyordu.

Reşat Altay ise şimdi Niğde Emniyet müdürü. Çatlı tarafından cep telefonuyla arandığında ise İstanbul Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Bölümü'nde. Bu görevdeyken Çatlı'yla beş kez görüşmüş. Dahası da var: tarihe "16 Mart Katliamı" adıyla geçen, 1978'de İstanbul Üniversitesi öğrencilerinin üzerine bomba atılması ve altı kişinin ölümüyle sonuçlanan olaylar sırasında da, olay yerinde görev başında. Bombacıyı kovalamak isteyen polisleri engellediği öne sürülüyor. Halen devam etmekte olan davanın "görgü tanığı" durumunda.[65]

Hep Abdullah Çatlı arkadaşlarını arayacak değil ya, arkadaşları da Çatlı'yı arıyor. 1996 yılının temmuz ayı sonlarında Çatlı'nın telefonları hiç susmadı.

64. Serdağ Özdağ, Muhsin Yazıcıoğlu için hep önemli bir isimdi. Yazıcıoğlu cezaevinden çıktıktan sonra kurduğu Sosyal Güvenlik Vakfı'nın müdürü de Özdağ'dı. Serdar Özdağ 1992 yılında, "Özdağ Sigorta Aracılık Hizmetleri Limited Şirketi"ni kurdu. Ankara Atatürk Bulvarı'ndaki bürosunda Abdullah Çatlı ile Muhsin Yazıcıoğlu'nu sık sık buluştururdu: Özdağ, Haluk Kırcı'yı da yakından tanıyordu. Kırcı'nın otomobilinin sigorta işlemini de o yapmıştı.

65. 21 ağustos 1997 tarihli *Yeni Yüzyıl* gazetesinde, Hülya Köylü'nün haberi.

28 temmuz 1996 günü öldürülen Ömer Lütfü Topal'ın cinayet zanlısı olarak İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nce gözaltına alınan özel timci Oğuz Yorulmaz,

29 temmuz 1996 günü Abdullah Çatlı'yı 4 kez;

25-26-27 ve 29 temmuz 1996 günleri Haluk Kırcı'yı 11 kez, Korkut Eken'i 29 temmuz 1996'da 4 kez aramıştı.

Yine Ö. Lütfü Topal'ı öldürdüğü iddiasıyla gözaltına alınan özel timci Ercan Ersoy,

26-27 temmuz 1996'da Haluk Kırcı'yı 5 kez, Çatlı'yı da 26 temmuzda bir kez aramıştı.

İstanbul polisinin gözaltına aldığı, Emniyet Müdürlüğü'nce Ankara'da serbest bırakılan özel timcilerden Ayhan Çarkın,

27-28 temmuz 1996'da Abdullah Çatlı'yı 4 kez aramıştı.

Bir de "İdi Amin" kod adlı Haluk Kırcı'ya bakalım; o günlerde kimleri kaç kez aramış:

25-29 temmuz 1996'da Çatlı'yı 26 kez;

25-27 temmuz 1996'da Ayhan Çarkın'ı 7 kez;

25-27 ve 29-30 temmuz 1996'da Oğuz Yorulmaz'ı 11 kez.

Telefon olaylarında Susurluk Komisyonu'ndan bir not düşmeden geçmeyelim:

Özer Çiller-Sami Hoştan görüşmesi

Komisyon üyesi ANAP Milletvekili Yaşar Topçu, komisyon raporuna koyduğu muhalefet şerhinde telefon trafiğine ilişkin bilgi veriyor:

"Başbakan Yardımcısı Tansu Çiller'in eşi Özer Çiller'in Sami Hoştan'la yaptığı telefon görüşmelerinin detaylarını tespit eden Telekom görevlisini görevden alan Ulaştırma bakanı (DYP'li Ömer Barutçu-y.n.), denetimi kaybetmemek ve bu ilişkileri kapatabilmek için gerekli her türlü tedbiri alarak komisyonumuzun istediği birtakım telefonlara ait detay görüşmelerini göndermemiştir. Komisyon da bu konu üzerinde durmamış ve gerekli araştırmayı yapmamıştır."

Bir not da, Uğur Dündar'ın *Hürriyet* gazetesindeki 17 kasım 1996 tarihli köşesinden ekleyelim:

"Sami Hoştan'ın gerek Milletvekili Sedat Bucak, gerekse Abdullah Çatlı'yla yakın dost oldukları biliniyor. Aynı Hoştan, Sheraton kumarhanesinin işletme sorununun çözümü için kısa bir süre önce Ankara'ya giderek Turizm Bakanı Bahattin Yücel'le görüşmüş. Bu görüşmeyi sağlamak için kumar sektörünün içindeki

(dört kumarhanenin işletme hakkını almıştı) İstanbul Yeniköylü dazlak bir yalı sahibi (Çiller ailesinin yalı komşusu Mehmet Üstünkaya) aracılık yapmış."[66]

Bu telefon trafiğinde Ömer Lütfü Topal'ın adı hiç gözükmüyor. Oysa kumarhaneler kralı Topal bu çevreyle yakın ilişki içindeydi.

Örneğin, 28 nisan 1996 günü ortağı Hikmet Babataş'ın Bodrum Regata Oteli'nde öldürülmesinde kimlerden yardım görmüştü?

Artık çok iyi biliniyor ki, Ömer Lütfü Topal, Çatlı ailesiyle 26 nisan-1 mayıs 1996 günleri arasında Kıbrıs'ta beraberdi.

Bodrum'daki otelde cinayet işlendikten sonra özel timci Ercan Ersoy, duruma el koymak için İzmir'den kalkıp Bodrum'a gitmişti.

Eski dostların arası nedense sonradan açılmıştı.

Aslında ortaya şöyle bir manzara çıkıyor:

"Birileri" uyuşturucu ticaretinde birlikte iş yaptıkları, haraç aldıkları kişileri öldürüp piyasayı ele geçirmek istiyorlar. Aynı nedenle kumarhaneleri de tekellerine almak için "kumarhaneler kralı"na da suikast düzenliyorlar...

Şu telefon trafiğine bir daha dönelim. Yalnız bu kez alanı daraltalım. Örneğin, tesadüfî bir gün seçelim. Bakalım o gün arkadaşlar cep telefonlarıyla birbirleriyle kaç kez görüşmüşler?

Hangi günü seçelim? Haydi, Topal'ın öldürüldüğü 28 temmuz 1996 tarihi olsun:

"Telekom kayıtları üzerinde bilirkişilerin yaptığı incelemeye göre, Abdullah Çatlı cinayetin işlendiği gece Beylerbeyi, Levent, Okmeydanı, Laleli ve Kozyatağı semtleri arasında aracıyla seyir halindeydi. Ömer Lütfü Topal yaklaşık 23.30'da öldürüldü.

Çatlı, 0532 232 78 52 numaralı telefonuyla şu görüşmeleri yaptı:

• Çatlı araç içinden saat 23.24'te bir kez özel timci Ercan Ersoy'u, bir kez Topal'ın ortağı Ali Fevzi Bir'i aradı.

• 23.35'te özel timci Oğuz Yorulmaz'ı bir kez aradı.

• Aynı dakikalarda Çatlı'yı, Yazıcıoğlu'nun özel kalemi Serdar Özdağ iki kez, Oğuz Yorulmaz üç kez, Ercan Ersoy bir kez, Ali Fevzi Bir üç kez aradı.[67]

66. Bulgarların ünlü Kintex şirketini kitabın ilgili bölümünden anımsayınız. 1970'li yıllarda Bulgaristan'dan Türkiye'ye başta silah olmak üzere giren tüm kaçak mallar bu şirket üzerinden geliyordu. Yıllar sonra temmuz 1997 başında Kapıkule sınır kapısında 1 milyar 800 milyon dolarlık silah yakalandı. Yakalanan Mehmet Yılmaz adlı soydaş, silahları Kintex şirketinden, İstanbul'daki Balkan Transport Şirketi'ne getirdiğini söyledi. Mehmet Üstünkaya, Balkan Transport'un hem kurucusu hem de ortağıydı. Yalı komşusu Üstünkaya, Bulgarların ünlü şirketi Kintex'e yabancı biri değildi. 1970'li yıllarda şirketin Türkiye temsilcisiydi. Üstünkaya o yıllarda Balkan Transport ve diğer şirketi Trakya Transport şirketiyle Kintex firmasının Türkiye üzerindeki transit işlemlerini yapıyordu.

67. Sarıyer Cumhuriyet Savcılığı'nın 7 temmuz 1997 tarihli iddianamesi.

Serdar Özdağ, ne diyordu:

"Cep telefonumu Haluk Kırcı'ya sattım."

Mahkeme Özdağ'ın söylediğini doğru kabul etti ve onu tahliye etti. Bu durumda, yani telefon o tarihte Kırcı'da ise, "Serdar Özdağ" adının yerine "Haluk Kırcı" adını koyarak Topal iddianamesini yeniden okumak gerekiyor:

"Serdar Özdağ'ın (Haluk Kırcı'nın) saat 22.04'te Yeşilyurt semtinden (Topal'ın öldürüldüğü yer) Oğuz Yorulmaz'ı aradığı, daha sonra Beşiktaş, Çeliktepe, Maslak yoluyla olay yerine geldiği, olay saatlerinde Ali Fevzi Bir, Abdullah Çatlı, Oğuz Yorulmaz'la müteaddit defalar görüştüğü, 23.32 sıralarında (olayda kullanılan otonun terk edildiği) İstinye mevkiinden Oğuz Yorulmaz'ı aradığı..."

Kumarhanelere giriş yasağı

Yukarıdaki telefon trafiğini Ömer Lütfü Topal cinayetiyle ilişkilendirmek ne kadar "haksızlık" olacaksa, İçişleri Bakanı Mehmet Ağar'ın Topal'ın öldürülmesinden sonra, Türklerin kumarhanelere girişini yasaklayan genelgesini, tüm valiliklere göndermesinin suikastla bağlantısını kurmak da, o kadar "haksızlık" olur!..

24 kasım 1996, tarihli *Tempo* dergisinde, "Casino fiyatları kimin için sıfırlandı" başlığıyla verilen haberde, dönemin İçişleri bakanı Ağar'ın genelgesiyle ilgili olarak Talih Oyunları Mahalleri İşletenler Derneği Başkanı Erhan Akbulut'un görüşleri alındı:

"– Kumarhanelere Türklerin girmesini yasaklamak, kimin fikriydi?

– Dönemin İçişleri bakanı Mehmet Ağar'ın.

– Ağar'ın bu tür genelge çıkarma yetkisi var mı?

– Aslında yok. Biz de bunun için dava açtık. Casinolara yasalar yoluyla verilmiş haklar, bir bakanın genelgesiyle alınamaz. Bakanın tamamen kişisel inisiyatifiyle çıkardığı bir genelge.

– Yasalar bakanların kişisel fikirleriyle çıkartılabiliyor mu?

– Olmaması gerekirdi, ancak oldu. Genelgeyi Turizm Bakanlığı'nın engellemesi gerekirdi ancak engellemedi. İlginçtir, casinolarla ilgili yasaklama kararları Bakan Yücel'in (Turizm Bakanı Bahattin Yücel-y.n.) inisiyatifiyle alınmıyor. Bahattin Bey bu dönemde biraz sessiz kaldı. Kendisi de bu yasaklamanın kendi inisiyatifinde olmadığını, çeşitli konuşmalarıyla ifade etti.

– Bu, sizin fikrinize göre yalnızca Mehmet Ağar'ın özel genelgesi...

– İsim vermek istemiyorum ama bu, o dönemin İçişleri baka-

nının kişisel kararıydı. Kanuna uymayan kişisel bir karardı, tabiî başka bir niyeti yoksa...

– Bu genelgenin sektöre maliyeti nedir?

– Milyarlar hatta trilyonlar. Genelge yüzünden şu anda casinoların değeri sıfır noktasına indi. Dört ay önce 1 trilyon lira olan casino devir ücreti bugün sıfır noktasında. O nedenle casinolar tek tek el değiştirmeye başladı. Aralık ayı sonunda ödenmesi gereken yüklü miktarda, 15 milyara yakın vergi borçları bulunuyor. Bunu ödemekte zorlanan casinolar yok fiyatına satılıyor!"

Tempo dergisi, dönemin Turizm bakanı Bahattin Yücel'e de Ağar genelgesini sordu:

"– Casinolara Türklerin girişini yasaklamak kimin fikriydi?"

Yücel'in yanıtı hayli ilginç:

"– Bu İçişleri Bakanlığı'nın genelgesidir. Kamu güvenliğinin sarsıldığı gerekçesiyle alınmış bir karardı.

– Sayın Ağar bu yasaklamayı getirirken sizden fikir aldı mı?

– Hayır almadı. Yalnızca bir yazıyla başvurdu. Vatandaşların şikâyette bulunduğunu, o nedenle valilere İller İdaresi'nin verdiği yetkiyi kullandıracağını söyledi.

– Turizm bakanı olarak sizin bu genelgeye karşı koyma yetkiniz var mıydı?

– Hayır yoktu. Kamu güvenliğinin sarsılması konusu, İçişleri Bakanlığı'nın tasarrufudur.

– Kamu güvenliği aniden mi sarsılmış? Kritik bir dönemde genelge çıktı, Ömer Lütfü Topal vurulmuştu. Siz casinoların gelirlerini büyük ölçüde etkileyecek genelgeler yayınlanıştınız, ancak ardından casinoların değerlerini sıfıra indiren bu yasaklama geldi...

– Hemen ardından alınmadı, Ömer Lütfü Topal yanılmıyorsam 28 temmuzda vuruldu, bu karar 1 ekimde alındı.

– Size bu garip gelmedi mi, yoksa siz de casinoların kamu güvenliğini sarstığını mı düşünüyorsunuz?

– Doğrusunu isterseniz kamu güvenliğinin sarsıldığını söylemek çok muğlak bir kavram, soyut bir kavram. Kamu güvenliğinin bozulduğunu kabul edip yetkisini kullanan valiler var, yetkisini kullanmayan valiler var."

Çatlı Erdek'te

Çatlı ve arkadaşları için Ömer Lütfü Topal cinayeti bir dönemeç olmuştu. Artık eskisi kadar rahat değillerdi. İlginç gelişmeler oluyordu. Özel timci arkadaşlarından üçü, İstanbul Emniyet

Müdürlüğü'nde MİT tarafından sorgulanmıştı.

24 ağustos 1996 tarihinde Ankara Emniyet Müdürlüğü Abdullah Çatlı'nın Ankara Sheraton Oteli'nde olduğunu öğrendi. Çatlı otelde Brunei'den gelen bir heyetle silah satımı konusunda görüşme yapıyordu. Ancak polisler Çatlı'nın yanında özel timciler olduğunu öğrenince operasyondan vazgeçtiler. Zaten Çatlı'nın da polis kimliği taşıması, operasyonun riskini çok artırıyordu. Kimse "üstten" gelecek bir baskıyla karşılaşmak istemiyordu.

Ortalık karışıyordu. Çatlı bu kez Erdek'e tatile gitti.

Ancak orada da başını belaya soktu.

31 ağustos 1996'da saat 16.00 sıralarında Erdek Körfezi Çuğra mevkiinde "Lucky John Douglas" adlı tekneden havaya ateş açtığı için ihbar üzerine yakalandı.

Yanında sevgilisi Gonca Us vardı. Teknede yapılan aramada bir adet Beretta marka tabanca, üç adet şarjör ve bir adet Reöhm marka kurusıkı silah bulundu.

Üzerinde Mehmet Özbay kimliği ve 1996 yılında aldığı silah taşıma ruhsatı vardı. Teknenin kendisinin olduğunu söyleyen Çatlı'nın, meskûn mahalde ateş etmek gerekçesiyle, parmak izi alındı ve Erdek Cumhuriyet Savcılığı'na sevk edildi.

Ancak Çatlı ve Gonca Us'un savcılığa girmeleriyle çıkmaları bir oldu. Çünkü Ankara'dan "çok önemli bir yerden" telefon gelmişti. Telefondaki bu "önemli şahıs" Çatlı ve yanındaki hanımın soruşturmaya uğramadan serbest bırakılmalarını istiyordu. Çatlı serbest bırakıldı, silahı da geri verildi.

Tekneyle ilgili ilginç bir bilgi daha vardı: eski adı "Day by Day" olan teknenin ilk sahibi, öldürülen Ömer Lütfü Topal'dı.

Ve Oral Çelik Türkiye'de

Oral Çelik Fransa'daki cezaevinde beş yıl sakladığı gerçek kimliğini mayıs 1993'te söyledi. Ve Türkiye'ye iadesini istedi. Savcılar bu isteğe şaşırdı: "Ama sizi Türkiye'de asarlar!"

Oral Çelik oralı bile olmadı, tek isteği vardı, Türkiye'ye gitmek. Ocak 1996'da İsviçre'ye gönderildi.

14 eylül 1996'da ise İsviçre, Türkiye'ye iade etti.

Oral Çelik'in iade edilmesinde, dönemin Adalet bakanı Mehmet Ağar'ın bir etkisi oldu mu?

Meral Çatlı bu konuda şöyle konuştu:

"Eşim, Oral'ın dönmesini çok istedi. Araları çok iyiydi. 'Endişe

etme, her şey ayarlandı, beraat edeceksin. Türkiye'ye dönmende bir sakınca yok' dedi."

Oral Çelik Türkiye'ye dönünce, önce kendisine bir avukat bulundu.

Avukat, yargısız infaz yaptıkları gerekçesiyle yargılanan özel timcilerin avukatı İlhami Yelekçi'ydi.

Oral Çelik iki davadan yargılanacaktı.

Birincisi: *Milliyet* Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Abdi İpekçi'yi öldürme suçuna iştirak etmek.

İkincisi: 7 haziran 1979 tarihinde Malatya'da Turan Emeksiz Lisesi öğretmeni Nevzat Yıldırım'ı öldürmek.

Abdi İpekçi olayının görgü tanığı, Çelik'i "teşhis edemedi"!.. İstanbul 4. Ağır Ceza Mahkemesi yeterli delil olmadığı için Oral Çelik'in tahliyesine karar verdi.

Malatya 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde ise daha ilginç bir durum ortaya çıktı: Oral Çelik Türkiye'ye gelmeden önce öğretmen Nevzat Yıldırım davasıyla ilgili tüm delilleri, sanık ve tanık ifadelerini kapsayan ana dosya kaybolmuştu!

Sonuçta, Avrupa cezaevlerinde toplam on yıl hapis yatan ve Avrupalı savcı ve yargıçların dönerse "idam edileceğinden" endişelendikleri Oral Çelik, Türkiye'de 129 gün içinde özgürlüğüne kavuştu!

Kırklareli E Tipi Cezaevi'nden, "Başbakanlık özel araç giriş kartı" taşıyan 34 FVB 34 plakalı Mercedes 500 SEL marka otomobille alınıp İstanbul'a götürüldü.

Oral Çelik İstanbul'da, "Rıfat Usta'nın Yeri"ne götürüldü. Burada Ülkücü Mehmet Gözen ve Drej Ali'nin yeğeni Ali Şeker tarafından verilen iftara katıldı.[68]

Oral Çelik TV kanalları ve gazetelere konuşmak için 50 milyon dolar istedi.[69]

Abdullah Çatlı ise, sadece Oral Çelik'in hukukî durumuyla ilgilenmiyordu.

Avukat Can Özbay'a haber gönderip, "Ağabey, ben Balıçeliev-

68. "Rıfat Usta'nın Yeri"yle ilgili bilgilerimizi tazeleyecek olursak, Ömer Lütfü Topal'ın öldürülmesine adı karıştığı için İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nde gözaltına alınan özel timci Oğuz Yorulmaz'ın "Ben olayın olduğu akşam arkadaşlarımla 'Rıfat Usta'nın Yeri'nde yemek yiyordum" diye ifade verdiğini anımsıyoruz.

69. Oral Çelik, Türkiye'deki son davasından da tahliye olup serbest kaldıktan sonra, 14 nisan 1997 günü Fransız gazeteci Stoerkel'e telefon etti. İkinci kez, tüm bildiklerini anlatmak için daha önce istemiş olduğu 500 milyon doları 50 milyon dolara indirdiğini söyledi. (Jean-Marie Stoerkel'ın *Aydınlık* dergisinin 15-16 haziran 1997'de düzenlediği "Uluslararası Susurluk Konferansı"nda yaptığı konuşma.)

ler davası için teslim olsam, tutuklanmadan yargılanmam mümkün mü?" diye sorup durumunu öğreniyordu. Tutuksuz yargılanmasının imkânsız olduğunu öğrenince bu kez, "Ağabey sen bir hâkim bul. Ona de ki: 'Bu davayı hallet, biz seni Yargıtay'a gönderelim.' Ben o hâkimin Yargıtay'a tayinini kesin yaparım" diyordu.

Abdullah Çatlı bu gücü kimden alıyordu?

Adaletin terazisi kimlerin eline geçmişti?

İkinci MİT Raporu

Ancak adaletin terazisini eşitlemek için çabalar da yok değildi.

İşçi Partisi Genel Başkanı Doğu Perinçek, 21 eylül 1996 günü, partisinin İstanbul il merkezinde düzenlediği basın toplantısında İkinci MİT Raporu'nu kamuoyuna açıklıyordu.

Tıpkı Birinci MİT Raporu'nda olduğu gibi, rapor yine bazı yayın organlarını dolaşmış; kimse yayınlamaya cesaret edememiş ve sonunda yine Perinçek tarafından kamuoyuna açıklanmıştı.

MİT raporundaki bilgiler mart 1995 öncesi olayları kapsıyordu.

Yani Tarık Ümit'in yok olduğu tarihten önceki olayları. Anlaşıldığı gibi, rapordaki bilgileri Tarık Ümit MİT'e, yani Mehmet Eymür'e vermişti.

Rapor, iki İranlı Askar Simitko ve Nazım Lazem Esmaeili cinayetini ve Tarık Ümit'in kaçırılması olayını ayrıntılarıyla anlatıyordu:

"Emniyet Genel Müdürlüğü'nce PKK ve Dev-Sol'a karşı faaliyetler için kullanılıyor görüntüsüyle özel bir suç grubu teşkil edilmiştir. Tehdit, gasp, haraç, uyuşturucu kaçakçılığı, cinayet gibi suçların içinde olan bu grup genellikle Ülkücülerden teşekkül etmiştir. Grup doğrudan Emniyet Genel Müdür Müşaviri Korkut Eken tarafından sevk ve idare edilmektedir. Grup üyelerine Emniyet Genel Müdürlüğü'nce 'polis' hüviyeti ve 'yeşil pasaport' verilmiştir. Bahsi geçen grup, teröristlere karşı faaliyetlerde bulunma görünümünde Almanya, Hollanda, Belçika, Macaristan ve Azerbaycan'a gidip gelmekte, uyuşturucu kaçakçılığı yapmaktadır. Emniyet Genel Müdürlüğü Özel Harekât Daire Başkanlığı'nda görevli polis memurları Ayhan Akça, Ziya ve Semih bu grupla birlikte çalışmakta ve aynı zamanda grubun himayesini sağlamaktadır."

MİT raporu, Emniyet Genel Müdürü Mehmet Ağar'ın ekibini de isim isim açıklıyordu.

"Grubun başlıca isimleri şunlardır:

1. Abdullah Çatlı: Ahmet-Remziye oğlu. 1956 Nevşehir doğumlu. 1977 Ülkü Ocakları Derneği Ankara Şube başkanı, 1978 Ülkü

Ocakları ikinci başkanı. 1978'de Ankara Bahçelievler'de yedi TİP'linin öldürülmesi olayı sanığı. Mehmet Ali Ağca'nın kaçırılışına yardım, 1982 cinayetten aranma, 1984 eroin ve silah ticaretinden aranma, Papa Suikastı'nın planlayıcısı olduğu, idama mahkûm, uyuşturucu kaçakçısı. İş telefonu: 0212 599 37 40/41, ev telefonu: 0212 573 29 00 (yeni ev numarası: 0212 663 79 46), cep telefonu: 0532 312 73 63, iş adresi: Sultan Tekstil, Küçükçekmece, Kanarya Yolu, Mehmet Özmen (veya Özbey) adına kimlik taşımaktadır. Polis kimliği ve yeşil pasaportu vardır. Bordo Audi marka bir otomobil kullandığı bilinmektedir.

2. Haluk Kırcı: Baba adı Şükrü, ana adı Hafize. 1958 Erzurum doğumlu. Ankara Eğitim Enstitüsü terk. ÜGD militanı. Ankara'da cinayet olayına karıştığı, ocak 1979 itibariyle Ankara Mamak Askerî Cezaevi'nde tutuklu olduğu, 12.4.1988'de idama mahkûm edilmiş. Cep telefonu: 0532 215 80 85 (Sofra Gıda Sanayii, Değirmencioğlu Sok., No. 1, Üsküdar-Acıbadem, lokanta adresine kayıtlı).

3. Abdurrahman Buğday (veya Bulday): Baba adı Süleyman, 1959 Elazığ-Palu doğumlu, Malatya Atatürk Lisesi mezunu. 20.9.1977 tarihinde Malatya'da mühendis Hüseyin Tuluk'u öldürdüğü, 20.12.1979 tarihinde şoför Şahverdi'yi öldürdüğü, 3.12.1979 tarihinde Malatya'da Baki Kulaksız'ı öldürdüğü, Barbaros İlkokulu öğretmenlerinden eski TÖB-DER üyesi Bektaş Mutlu'yu öldürdüğü, 1987 itibariyle Almanya, Hollanda, Fransa'da Türk Kültür ve İbadet Derneği'nde faaliyet gösterdiği.

4. Sami Hoştan (Arnavut Sami): Dev-Sol'la ilişkili, özellikle İspanya, Hollanda ve Kolombiya bağlantılı uyuşturucu kaçakçılığı yapıyor, Ataköy Galeria'da Natural ayakkabı mağazasının sahiplerinden ve İstanbul Sheraton Oteli casinosunun ortaklarından, grubun finansörü.

5. Sedat Peker: 1983 itibariyle Almanya'da, 1992 itibariyle İstanbul'da Ülkücü faaliyetler.

6. Mehmet Gözen: Nurettin Güven'in bacanağı; Ülkü-Bir Derneği üyesi; kaçakçılık suçundan aranma.

Bu grup, Ali Yasak (Drej Ali), Urfa Siverekli Bucak aşireti mensupları, yeraltının tanınmış kişileri ve muhtelif kademedeki polislerle yakın ilişkiler içindedir."

İçişleri Bakanı Mehmet Ağar, İP lideri Perinçek'in basın toplantısından birkaç saat sonra MİT raporundan haberdar oldu. Haberi kendisine ulaştıran gazeteciye raporu, "Ivır zıvır şeyler" diye değerlendirdi.

Çatlı tedirgin oluyor

Raporun yayınlanmasından sonra Çatlı'nın nasıl bir tedirginliğe kapıldığını Meral Hanım'dan dinliyoruz:

"MİT raporu yayınlandıktan sonra eve iki kez telefon geldi. Abdullah Çatlı'yı soruyorlar. Küçük kızım Selcen 'Burada öyle biri yok' diyor.

Dergide (*Aydınlık*) çıkan telefon numaraları doğruydu. İki cep telefonu vardı ama değişik numaraları çoktu. Kartı değiştirip değişik numara kullanıyordu. Özel telefonlarının bile bilinmesinden endişe etmişti. 'Sen yurtdışına çık, ben çocuklarla kalayım' dedim. Kabul etmedi. Ben de kendisiyle yurtdışına çıkmak isterdim ama artık çocuklar büyümüştü. Okula gidiyorlardı. Ancak kendisi de bizi bırakıp yurtdışına gitmedi. Sonra da 'kader' dedi.

İzleniyordu ve bundan emindi.

MİT raporundan sonra, arabanın içine esrar bırakıp tarayacaklarına dair ihbarlar da geldi. Dergide haber çıktıktan sonra bana bir gün 'Arkadaşlar haber verdiler, beni tarayıp üzerime de eroin koyacaklarmış' dedi. 'Kimler?' diye sorduğumda, 'İnsanlara güven olmuyor, canım dediğin can evinden vuruyor' dedi."

Çatlı'nın evinin önündeki bomba

Abdullah Çatlı'nın Florya'daki evine sadece esrarengiz telefonlar gelmiyordu...

22 ekim 1996 gününün sabahında, saat 07.40 sıralarında Çatlıların oturduğu sokakta telaş vardı.

Emniyet görevlileri, kaldırım üzerine bırakılmış, MKE yapımı, pimi çekilmiş el bombasının kimler tarafından konulduğunu araştırıyorlardı.

El bombası pimi çekilip sokağa atılmış ancak patlamamış mıydı? Yoksa patlamayacağı bilinerek mesaj vermek için mi oraya bırakılmıştı?

Meral Çatlı'ya sorduk:

"Bomba olayı ölümünden iki hafta kadar önce oldu. Ekim 1996, saat 17.15'ti. Her zamanki gibi eve gelmeden önce telefon etmişti. Çoğunlukla geceyarısı 3'te - 4'te gelir, karanlıkta. Apartmanın garajında o saatte bütün arabalar için yeterli yer olmadığından kapının önüne park ediyor, yani her zaman park ettiği yer belli. O gece iki arabayla geldiler. Diğer arabayla birlikte kendi geldiği arabayı da şoföre verip gönderdi. Yani iki araba da geri

gitti. Sabahleyin arabasının çıktığı yerde bomba bulundu. Kapıcı görmüş. Bütün apartmanda panik yaşandı. Bomba uzmanları gelip etkisiz hale getirdiler. Sonra apartmandakilere sorular sordular. Abdullah bununla çok ilgilenmişti, ısrarla 'Sadece bize mi geldiler, yoksa herkese mi sordular?..' demişti. Sonra bu bomba olayı kapatıldı. Her zaman çelik yelek giyerdi. İki yıldır yelekle geziyordu. Ölümünden önceki gidişinde 'rahatsız ediyor' diye giymedi, eve bıraktı. Belinde romatizma ve siyatik ağrıları vardı, Paris hapishanesinden kalan. Oradayken çok spor yaparmış. Ama son zamanlarda yapmıyordu."

Kızı Gökçen de babasının sıkıntılarını hissetmişti:

"Babam son zamanlarda kendine daha az dikkat ediyordu. Saçlarına da aklar düşmeye başlamıştı. Ancak bize sıkıntılarını hiç yansıtmazdı."

Konumuz buradan Çatlı'nın alışkanlıklarına doğru değişmişti:

"Babam Camel (soft) sigarası içerdi. Çocukluğunda sigara içerken babasından çok dayak yermiş. Benim sigara içtiğimi öğrenince biraz kızdı ama daha sonra, 'Sert sigara içme, bana söyle ben alayım' dedi.

Şarkıcı Yaşar Özel'i sevdiği doğrudur. Şarkı da söylerdi. Bizim yanımızda fazla içki içmezdi. Sadece arkadaş ortamlarında biraz içerdi. Balığı çok severdi, balıkla rakı içerdi. Neskafeyi de severdi, neskafeye Paris'te alıştık.

Maç seyrederken bira içerdi. Koyu Beşiktaşlı'ydı. Maçlarını kaçırmazdı.

Babam bizi öyle kucağına alıp sık sık sevmezdi. Ancak son günlerinde nedense bize daha fazla yakınlaşır olmuştu. Geceyarısı bile gelse, odamıza girip bizi öpüp koklamaya başlamıştı. Çok az konuşurdu, bizimle de sadece 'Dersler nasıl?' falan diye konuşurdu. Ancak, o günlerde babam sanki değişmişti."

Ölüme giden yol

27 ekim 1996. Günlerden pazar.

DYP Şanlıurfa Milletvekili Sedat Edip Bucak, 06 AC 600 plakalı 500 SEL Mercedes'le Ankara'dan İstanbul'a geldi.

Yanında, şoförü Abdülgani Kızılkaya ve korumaları Ercan Ersoy, Mustafa Altınok ve Enver Ulu vardı. Şoförü olmasına rağmen otomobili İstanbul'a kadar kendisi kullandı.

Hep birlikte İstanbul Hilton Oteli'nin yedinci katına yerleştiler. Bucak kendisine bir, diğerlerine de iki oda tuttu.

Ziyaretlerine önce Abdullah Çatlı geldi. Çatlı'nın hemen arkasından Bucak aşiretinden Seyit Ahmet, Fevzi adında bir emlakçiyle Bucak'ın yanına geldi.

Emlakçi Fevzi, Milletvekili Bucak'a Altınoluk, Burhaniye çevresinde bazı arazilerin tapusunu gösterdi. Sedat Bucak'ın özelliğidir, gece geç saatlere kadar oturur, bir sonraki gün ise öğleden sonra ancak kalkar. O gün de öyle oldu. Çatlı, Bucak'ın yanından ancak geceyarısını epey geçe, ertesi gün buluşmak üzere ayrıldı. Çatlı, sık sık İstanbul'a gelen Milletvekili Bucak'ın yanından kolay kolay ayrılmazdı. Çoğu zaman o da otelde kalırdı. Ancak şimdi kalkması gerekiyordu. Çünkü bir gün sonra belli bazı arsalara bakmak için Ege kıyılarına gideceklerdi.

Çatlı Florya'daki evine giderken otelde gördüğü bir şişe şarabı, sepetini çok beğendiği için eşine hediye aldı.

"Yola çıkmadan önce Milletvekili Bucak'la otelde buluşmuşlardı. Oradan bana, böyle antika şeyleri sevdiğimi bildiği için, orijinal bir sepet içindeki şu bir şişe şarabı getirdi.

Pazartesi 14.30'da çıktı. Daha önce Sedat Bey'le telefon görüşmesi yaptılar. Evden çıkarken bazı özel eşyalarını aldı. Bu arada tenis raketlerini ve malzemelerini de aldı. Zaten Sedat Bey'le sık sık tenis oynarlardı."

Çatlı gezi için malzemelerini hazırlarken, Sedat Bucak korumalarıyla birlikte Ali Yasak'a (Drej Ali) yeğeni Nihat Yasak'ın ölümü nedeniyle başsağlığına gitti. Bucak, Dolmabahçe'de bir kahvede Drej Ali'yle çay içip sohbet ederken, yanlarına Emniyet Müdürü Hüseyin Kocadağ da geldi.[70]

Birlikte çaylar içildi.

Drej Ali dışında hep birlikte Hilton Oteli'ne döndüler.

Bu arada evinden eşyalarını getirmiş olan Abdullah Çatlı da, Sedat Bucak ve Emniyet Müdürü Hüseyin Kocadağ'la birlikte sohbete başladı.

70. Hüseyin Kocadağ, 1944 Erzincan doğumlu. Evli iki çocuk babası. 1967 yılında Polis Enstitüsü'nü bitirerek Uşak'ta mesleğe başladı. Hakkâri, Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü'nde çalıştı. 1980 yılında Ankara Gölbaşı'nda eğitim yaptığı dönemde İranlı bir kadınla ilişkisi yüzünden vuruldu. Kaldırıldığı Trafik Hastanesi'nde yeraltı dünyasının ünlü isimlerinden İskender Çolak'ın kan vermesi nedeniyle açığa alındı. Mahkeme kararıyla mesleğe döndü. Necdet Menzir döneminde, Terörle Mücadele, İstihbarat, Özel Harekât ve Asayiş şubelerinden sorumlu İstanbul Emniyet müdür yardımcılığı görevine getirildi. Yargısız infazlara karıştığı gerekçesiyle çok eleştirildi. Kocadağ bu tarihte yakın arkadaşı ve meslektaşı Hanefi Avcı'ya "Acaba yanlış mı yapıyoruz, günaha mı giriyoruz?.." diye dert yanmaya başladı. Gazi Mahallesi olaylarında Menzir'le arası açıldığı için Kemalettin Eröge Polis Okulu müdürlüğüne atandı.

Sohbetin baş konusu, Hüseyin Kocadağ'ın Emniyet müdürlüğüne getirilmesi için temaslarda bulunulması ve ilişkilerin zorlanmasıydı.

Emniyet Müdürü Hüseyin Kocadağ ile Milletvekili Sedat Bucak'ın dostluğu, Kocadağ'ın Siverek'te Emniyet amiri olarak görev yaptığı günlerde başlamıştı.

Peki aranan Abdullah Çatlı Emniyet Müdürü Kocadağ'la ne zaman tanışmıştı?

Bu konuda ilginç bilgiler var, sıralayalım:

1. Abdullah Çatlı, Mehmet Özbay sahte kimliğiyle silah taşıma ruhsatı almak üzere başvurduğunda dönemin İstanbul Emniyet müdür yardımcısı Hüseyin Kocadağ'dan referans almıştı!

2. Özel Timci Mustafa Altınok İstanbul DGM Cumhuriyet Savcılığı'na verdiği ifadede, "bir buçuk yıl önce (1994) Hüseyin Kocadağ ile Abdullah Çatlı'yı İstanbul Ataköy'de Şark Sofrası isimli lokantanın karşısındaki bahçeli kahvede birlikte otururken gördüğünü" söyledi.

3. İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Savcılığı fezlekesinde, Emniyet Müdürü Kocadağ ile Çatlı'nın Susurluk Kazası'ndan önce Milletvekili Bucak'ın da katıldığı İstanbul Hilton Oteli'nde bir toplantı yaptıkları belirtildi.[71]

4. Abdullah Çatlı ekim 1996'da cep telefonuyla Hüseyin Kocadağ'ı, dokuz kez Halk Polis Karakolu lojmanından ve Çengelköy karakol üstünden aramıştı. Kocadağ'ı ayrıca üç kez de görev yaptığı Kemalettin Eröge Polis Okulu Müdürlüğü'nden aramıştı.

5. Abdullah Çatlı ekim 1996 tarihinde Ankara Merkez Bankası santralını da beş kez aramıştı. Aradığı kişi M.T. adlı bir bayandı. Bankada Hüseyin Kocadağ'ın sevgilisi çalışıyordu. Yani Çatlı, Kocadağ'la "ailece" görüşüyordu! Çatlı Ankara'ya geldiğinde M.T.'nin Gaziosmanpaşa'daki evine gidiyor, Kocadağ'la birlikte rakı içiyordu.

71. Soner Yalçın'ın notu: *Behçet Cantürk'ün Anıları* adlı kitabı yazarken, gerek öldürülen Savaş Buldan'ın gerekse öldürülen Adnan Yıldırım'ın aileleriyle birkaç kez görüştüm. Buldan ve Yıldırım ailelerinin bir iddiaları vardı: "Savaş ve Adnan'ın kaçırılmasında Hüseyin Kocadağ'ın parmağı var." Doğrusu bu iddiaya pek inanmamıştım. Yine de araştırdım. Kimse iddiayı doğrulayacak bilgiye sahip değildi. Gazeteci Ünal İnanç, Hüseyin Kocadağ'ı tanıyordu, "Ağabey, öldürülen Savaş Buldan ve Adnan Yıldırım'ın yakınları bu işte Hüseyin Kocadağ'ın da olduğunu iddia ediyorlar. Kendisine sorabilir miyiz, nasıl olsa reddedecek de, biz en azından bu soru karşısındaki tavrını öğrenmiş oluruz" dedim. Ancak Ünal İnanç o günlerde Hüseyin Kocadağ'a bir türlü ulaşamadı. Ve bu iddia da Susurluk Kazası'na kadar hep iddia olarak kaldı.

İlk durak Yalova

İstanbul Hilton Oteli'ndeki buluşmadan sonra Hüseyin Kocadağ, tekrar İzmir'de buluşmak üzere Bucak ve Çatlı'nın yanından ayrıldı.

Yolculuk ekibine İstanbul'dan Çatlı katılmıştı. Sayıları altıyı bulmuştu. Bu nedenle bir otomobil daha gerekiyordu. Bucak bu işi hemen çözdü. 06 VCT 61 plakalı Mercedes'i buldu.

İlk durak Yalova'ydı!

Şoför Abdülgani Kızılkaya, Bucak ve Çatlı 06 AC 600 plakalı Mercedes'e, korumalar ise diğerine bindiler.

Feribotla Yalova'ya geçtiler.

Yalova'da Sami Hoştan'la buluştular. Konuğu oldular.

Çatlı'nın belinde siyatik ve romatizma vardı. Yalova'daki termale girmeyi bu nedenle çok istemişti.

Yalova TURBAN tesislerinde dinlendiler.

Çatlı, eşi Meral'e telefon etti. Duygusal bir konuşma yaptılar. Çünkü Abdullah Çatlı evden çıkmadan önce kızı Selcen'e hitaben sekiz sayfalık bir mektup yazmıştı.

Çatlı mektupta, "Avrupa'yı hoplattım. Türkiye'yi hoplatacak gücüm var. Ama o kadar yalnız hissediyorum ki kendimi..." diyordu.

Çatlı'nın bu duygusal telefon görüşmesinden hemen sonra, Bucak'a da telefonla acı bir haber verildi. Yakın arkadaşı Ali Aydınlıktan'ın oğlu tabancayla intihar etmişti.

Bucak haberi aldıktan sonra, "Hemen başsağlığı dilememiz gerekir. Bu nedenle yarın sabah erkenden İzmir'e gidelim" dedi.

Bucak yine geç kalktığı için ancak öğleden sonra, İzmir'e gitmek üzere yola çıkıldı.

Bu kez 06 AC 600 plakalı Mercedes'in şoför mahallinde Çatlı vardı. Yanında ise Bucak oturuyordu. Şoför Abdülgani Kızılkaya diğer Mercedes'e geçmişti.

Önce Burhaniye'ye uğradılar. Emlakçi Fevzi'yle buluşup araziye baktılar. Milletvekili Bucak oldukça büyük bir arazi istiyordu. Baktıkları toprak da oldukça büyük sayılırdı. Ama beğenmediler.

İzmir'e geldiklerinde Türkiye'de en fazla kumarhaneye sahip Sudi Özkan'ın Balçova'daki Princess Oteli'ne yerleştiler. Yerleştikleri odaların tümü, Milletvekili Bucak adına kaydedildi.

Otelde tanıdık simalar da vardı.

Örneğin İçişleri Bakanı Mehmet Ağar'ın eşi ve kızı da, babalarının İstanbul Asayiş Şube müdürüyken tanıdığı "kumarhaneler

kralı" Sudi Özkan'ın bu otelinde kalıyorlardı.[72]

Otele inince Bucak ile Çatlı ayrıldılar. Çatlı, Gonca Us'u otele getirmek için çıktı. Bucak ve ekibi ise başsağlığı için hemşerilerine gittiler. Gece geç saatte otele döndüler.

Çatlı'yı sabah kahvaltısında gördüler, tabiî yanındaki Gonca Us'u da.

Öğleye doğru uyanan Bucak'a, korumaları Ercan Ersoy ile Enver Ulu, "Efendim biliyorsunuz ikimizin de evi İzmir'de. Sayın Bakanımız Ağar'ın eşini ve kızını korumak için otelde korumalar var. Zaten siz de hemen otelden çıkmayacaksınız. Biz eve kadar gidip gelebilir miyiz?" diye izin istediler.

İzin verildi. Otelde kalan Bucak ve Çatlı, İçişleri Bakanı Ağar'ın hasta olan kızı Yasemin'e (oda numarası 13/76) geçmiş olsun ziyaretinde bulundular.[73]

Bu arada Emniyet Müdürü Hüseyin Kocadağ uçakla İzmir'e gelmişti.

Evine giden özel timci koruma Ercan Ersoy telefonla arandı. Hüseyin Kocadağ'ı havaalanından alıp getirmesi için görevlendirildi.

Kocadağ beklenirken Bucak ayakkabı siparişi için Zapçıoğlu Mağazası'na gitti. Ayağına uygun ayakkabıyı sadece burada bulabiliyordu. Çünkü ayaklarının biri 37, diğeri 38'di.

Emniyet Müdürü Kocadağ havaalanından otele gelirken, "Er-

72. Otel görevlileri Ağar ailesinin faturasını, patronları Sudi Özkan'ın isteği nedeniyle Mehmet Ağar'a vermediklerini söylüyorlar. Bucak ve Çatlı'nın otel masraflarını ise Ali Oto adlı bir işadamı ödemişti. Ali Oto ve kardeşleri, Mehmet Ağar'ın İçişleri bakanlığı döneminde Özel İdare bütçesinden Aydın'daki polis okulu inşaatının ihalesini aldılar. Ali Oto aynı zamanda Hüseyin Kocadağ'ın uzaktan akrabasıydı.

73. Soner Yalçın'ın notu: Susurluk Kazası'ndan sonra, Bucak ve Çatlı'nın İçişleri Bakanı Mehmet Ağar'ın eşini ve kızını otelde ziyaret ettiklerini, otel masraflarını da kumarhaneler kralı Sudi Özkan'ın ödetmediğini Show TV haber bülteninde haber yaptım. Türkiye'nin yakın tarihine baktığınızda birçok devlet görevlilerinin kimlerle ne ilişkiler içinde olduklarının meslektaşlarımız tarafından belgeleriyle kamuoyuna açıklandığını görürsünüz. Ancak bugüne kadar –birkaç istisna dışında– bu devlet görevlilerinin istifa ettiğine veya istifasının istendiğine tanık olunmamıştır. Artık ne olduysa (!) Bucak ve Çatlı'nın bu ziyaretinin duyulmasının ardından, Tansu Çiller, Ağar'ın istifasını istedi ! Şimdi benim de bundan haklı olarak gurur duymam gerekiyor; öyle ya, haberim İçişleri bakanını koltuğundan etmişti.

Ama "kazın ayağı hiç de öyle değildi". Türkiye'de, hele Sayın Çiller böyle bir haber nedeniyle kabinenin en önemli koltuklarından birinde oturan bir bakanı, hele de Mehmet Ağar'ı bu kadar kolay harcayamazdı.

İşin özü şuydu: Mehmet Ağar, kendini DYP genel başkanlığına hazırlıyordu. Refah Partisi'yle koalisyon kuran Çiller'e kamuoyundan da büyük tepki vardı. Bundan yararlanmak istiyordu. Başbakan Necmettin Erbakan'ın Libya gezisine de bu nedenle onay vermemişti ! Çiller, Ağar'ın bu stratejisinin farkındaydı. Ağar'ın kellesini uçurmak için fırsat bekliyordu. İşte bizim "naçizane" haberimiz de bu fırsatı verdi !

can, otele gitmeden önce bir yakınım beni bekliyor, ona bir merhaba diyeceğim" dedi.

Önce Emniyet eski müdürü Tamer Kırklar'ın İzmir Çankaya semtindeki Kırklar Sigorta Şirketi'ne uğradılar. Sonra hep birlikte Güzelyalı semtindeki Deniz Restaurant'a gittiler.

Ancak Kocadağ burada fazla kalmadı, Bucak ve Çatlı'nın yanına gitti.

Ekip giderek kalabalıklaşıyordu.[74]

Burhaniye çevresindeki arsalara bakıldıktan sonraki durak Kuşadası'ydı.

Kuşadası'nda Onura Oteli'ne yerleştiler.

Bu otelin casinosunu Ömer Lütfü Topal işletiyordu.

Otelin Gonca Us için de anlamı vardı: krupiye olarak bu otelin casinosunda bir müddet çalışmıştı.

Onura Oteli'nde kalmalarının tek nedeni Gonca Us'un anılarını tazelemek değildi. Abdullah Çatlı Onura Oteli'nin casinosunun işletmesini almak istiyordu...

Kuşadası'nda iki gün kaldılar. Bu süre boyunca hep arazileri incelediler. Selçuklu bir emlakçi çeşitli araziler gösterdi. Pamucak bölgesinde topraklara bakıldı. Beğenilmedi.

Söke'ye gidildi. Beşparmak Dağı'nın yamacında 5 bin dönümlük bir bağ vardı. Denizden uzak olduğu için orayı da beğenmediler.

Tesadüf bu ya, 1996 yılının ilkbaharında dönemin Adalet bakanı Mehmet Ağar da Söke'nin Serçin köyüne (Beşparmak Dağı ile Bafa Gölü arasında) gelip toprak bakmıştı.

O günlerde, kumarhanelerin aynı ABD'deki Las Vegas örneğinde olduğu gibi belli merkezlerde toplanması tartışılıyordu. Bazı yorumlara göre, arazilere bu nedenle bakılıyordu.

Milletvekili Bucak ise kendisinde ve ailesinde guatr hastalığı olduğunu, Ege havasının bu hastalığa iyi geldiğini, bu nedenle oralarda arazi baktıklarını söyledi. Oysa Bucak'ın Kuşadası Davutlar'da yazlığı vardı. Ege'de, hastalığına iyi gelecek bir yerde olan bu yazlık evine o güne kadar bir kez olsun gitmemişti!

Ölüme birkaç saat kala

3 kasım 1996.

Yola sabah çıkacaklardı. Bucak'ın geç kalkması yüzünden, Onura Oteli'nden ancak 16.30'da ayrılabildiler.

74. Bir iddiaya göre Haluk Kırcı da bu ekibin içindeydi.

İstikamet İstanbul'du.

Bucak arkadaşlarını Ankara'ya davet etti. Kocadağ özel bir işi olduğunu söyledi.

Gonca Us'un ise iki gün sonra boşanma davası vardı. Bu yüzden Çatlı, "İstanbul'a gidelim" diye ısrar etti.

06 AC 600 plakalı Mercedes'i Hüseyin Kocadağ kullanıyordu. Yanında Bucak oturuyordu. Arkada ise Çatlı ile Gonca Us vardı.

Selçuk'ta mola verip yemek yediler.

Oldukça keyifli bir halleri vardı, devamlı gülüyorlardı.

Bir mola da Manisa'daki bir benzin istasyonunda verdiler. Çay içtiler.

Yola çıktıklarında Hüseyin Kocadağ otomobili o kadar süratli kullanmıyordu. Korumalar önde gidiyor, kendisi arkadan geliyordu.

Ancak Susurluk yoluna çıkınca, Kocadağ, önündeki kamyon konvoyunu tehlikeli bir biçimde sollayarak korumaları da geride bırakıp sürat yapmaya başladı.

İbre 230 kilometreyi gösterirken, Bucak, Kocadağ'ı uyardı. Kocadağ, "Yoksa korkuyor musun?" diye espri yaptı. Bucak da yolu görmemek için koltuğuna iyice gömüldü.

Ve ne olduysa, bu sözlerden birkaç dakika sonra oldu.

Ve ölüm

Hasan Gökçe yönetimindeki 20 RC 721 plakalı kamyon, mola verdiği BP benzin istasyonundan karşı şeride geçmek için kontrolsüz olarak yola çıkınca, olan oldu.

Emniyet Müdürü Kocadağ kamyonun kasasına 230 km hızla çarptı. Birkaç dakika sonra olay yerine gelen korumalar şoke oldular.

Kamyon şoförü ve benzinlikte çalışan birkaç kişi Mercedes'in başına toplanmışlardı. Mercedes'in kapıları açılmıyordu. Sadece arka sağ kapıyı açabildiler.

Önce Çatlı'yı dışarı çıkardılar. Yandaki tarlaya yüzükoyun yatırdılar.

Ağzından kan geliyordu. Yüzü kanlar içerisindeydi. Kolları ve bacakları kırılmıştı.

Yaşıyordu. Ancak yüzünden oluk oluk kan akıyordu.

Devamlı "Allah!" diyordu.

Gonca Us'u da çıkarıp Çatlı'nın yanına koydular.

Gecenin karanlığına rağmen, Gonca Us'un sol ayak bileğindeki altın zincir parlıyordu...

Sonra Hüseyin Kocadağ'ı çıkardılar. Vücudunda sağlam kemik kalmamıştı. Ölmüştü.

Bu arada kamyon şoförü Hasan Gökçe bayıldı. Onu da Çatlı ve Gonca Us'un yanına koydular.

Bucak'ı telaştan bir türlü bulamıyorlardı. Dışarı mı fırladı diye aranırlarken, otomobilin kırılmamış olan sağ cam mikalinden elini gördüler.

Bucak torpido gözünün altına sıkışmıştı. Üzerine hava yastığı geldiği için görememişlerdi.

Bucak'ı çıkarmak için Mercedes'i halatla kamyonun altından çektiler ve ancak bundan sonra çıkarabildiler. Bu kadar küçük yere sıkıştığı için vücudunda hiç kemik kalmamıştır, ölmüştür diye, asfaltın üzerine bıraktılar.

Yaşam belirtisi olan tek kişi Çatlı'ydı.

Ercan Ersoy, Çatlı'yı kendi kullandığı Mercedes'e koyup hastaneye götürdü.[75]

Sedat Bucak ile Gonca Us olay yerinden steyşın bir otoyla hastaneye götürüldüler.

Kocadağ da yine olay yerine gelen özel bir otomobille Susurluk'taki hastaneye getirildi.

Çatlı ve Gonca Us yolda ölmüşlerdi.

Yaşayan tek kişi Bucak'tı. Bucak önce Balıkesir'e, oradan da helikopterle İstanbul'a götürüldü.

Kazadan birkaç dakika sonra olaydan haberdar olan Sami Hoştan hemen ortağı Ali Fevzi Bir'i telefonla arayarak durumdan haberdar etti. İki ortak Susurluk'a gitmek üzere İstanbul Boğaz Köprüsü çıkışında buluştular. "Reis'i kaybettik" diyerek birbirlerine sarıldılar...[76]

Otomobilden çıkanlar

Kaza yapan Mercedes'teki eşyalardan sadece birini, beyaz çantayı Abdülgani Kızılkaya aldı. Özel timci Enver Ulu otomobilin başında bırakılmıştı.

Zaten kazadan on beş dakika sonra, jandarma olay yerine gelmişti.

Susurluk İlçe Jandarma Bölük Komutanlığı'na mensup asker-

75. İddiaya göre Ercan Ersoy'un yanında Haluk Kırcı da vardı.

76. Kaza yerine gidenlerden biri de Sami Hoştan'ın yakını Mehmet Şehirlioğlu'ydu. *Gözcü* gazetesinin muhabiri Şehirlioğlu, kazadan sonra Milletvekili Bucak'la ilk röportajı yapma "başarısını" da gösterdi!

ler, yaptıkları aramada Mercedes'in içinden neredeyse bir cephanelik çıkardılar:

• Mercedes'in arka koltuğu üzerinde 2 adet, biri Saddam adı verilen Tang marka tabanca, diğeri Milletvekili Bucak'ın adına ruhsatlı Sig Sauer marka tabanca (U 544265).

• Yine arka koltukların önünde paspasların üzerinde iki adet MP-5 tabanca (C 19952-C 21995).

• Mercedes'in arka sağ kapı cep kısmında Çatlı'nın Mehmet Özbay adıyla aldığı ruhsatlı, beyaz renkli Beretta tabanca (L 53461 Z).

• Araç içerisinde ön iki koltuğun arasında Hüseyin Kocadağ adına ruhsatlı Beretta tabanca (B 17890 Z).

• Arka koltukların kol dayama bölgesinin içinde bulunan sürgülü çekmece şeklindeki yerde, 1 adet 22 kalibre Beretta marka tabanca ile içerisinde 8 adet mermisi bulunan şarjör ve 2 adet susturucu bulundu.

Tabancaların üçü ruhsatlıydı.

Peki diğer dört tabanca? Onların ruhsatı yoktu!

Çoğunlukla suikastlarda kullanılan susturucular Mercedes'te ne arıyordu? Ya mermiler?

• 20 adet 22 kalibre çapında fişek.

• 175 adet 9×19 mm çapında muhtelif marka fişek.

• Otomobilin içinde, 5 adet 9×19 mm çapında oyuk çekirdekli mermi (darbe tesiri çok güçlü olduğu için özel olarak imal ediliyor).

• Ayrıca Mercedes'in bagajında, Nike marka spor çanta içerisinde üzerlerinde "Emniyet Genel Müdürlüğü, Ankara-Turkey" yazan 100 adet (5 kutu) 5,56 mm çapında mermi.

• Bond tipi çanta içerisinde, 22 calibre tabanca mermisi ve 13 adet 7,62×54 mm çapında biksi tabir edilen fişek vardı.

Beretta kimin?

Ruhsatsız tabancalardan 22 kalibrelik Beretta tabancanın namlusu susturucu takılabilecek biçimde değiştirilmişti.

Mercedes'in gizli bölmesinde bulunan Beretta'nın "yaşamöyküsü" hayli ilginçti;

A 92571 U seri numaralı Beretta, ünlü şirket Hospro tarafından Türkiye'ye satılmıştı. Silah, Emniyet Müdürlüğü Özel Harekât Daire Başkanlığı'na orijinal ambalajıyla teslim edilmişti.

15 kasım 1994 tarihinde Beretta kuvve kayıtlarına geçirilmişti.

Mercedes'te Özel Harekât Daire Başkanlığı'na mensup kimse olmadığına göre bu silah orada ne arıyordu? Kazadan sonra yapı-

lan araştırmadan daha önce kuvve kayıtlarında görülen Beretta'nın kayıtlarda olmadığı ortaya çıktı. Ayrıca İstanbul Emniyet Müdürlüğü Kriminal Polis Laboravutarı'nda yapılan incelemede Beretta'nın her ne kadar namlusu üzerinde A 92571 U seri numarası yazsa da, tabancanın namlusunda A 06421 seri numarası vardı. Yani Baretta'nın namlusu değiştirilmişti.

Neden?

Eğer bir tabancanın namlusu değiştirilirse, onun daha önce nerelerde kullanıldığı öğrenilemez de onun için!

Abdullah Çatlı tabancaların namlusunu değiştirmeyi yıllar önce öğrenmişti.

24 ekim 1984'te Paris'te 460 gram eroinle yakalandığında, evinde bulunan Beretta tabancanın daha hızlı ateş edebilmesi için "horoz" denen parçasını değiştirdiği ortaya çıkmıştı.

Mercedes'teki Beretta Çatlı'nın mıydı?

Mercedes'ten çıkan silahların öyküsü bunlarla sınırlı değil.

Emniyet Müdürü Hüseyin Kocadağ'ın B 17890 Z seri numaralı 9 mm'lik Beretta marka silahının da sicili hayli ilginçti. Silah 1978 yılında İtalyanlar tarafından Zaire'ye satılmıştı. Ancak ne olmuş, nasıl olmuşsa, Güneydoğulu bir kaçakçının eline geçmişti. Emniyet Müdürü Kocadağ da Diyarbakır'da görev yaparken silahı bu Güneydoğulu kaçakçıdan 1988 yılında almıştı. Kocadağ bu silaha ruhsat da çıkartmıştı. Ancak Olağanüstü Hal Bölgesi dışına çıkarmamak şartıyla!

Türkiye'de birtakım kişilerin üzerinden Emniyet kayıtlarında gözükmeyen silahlar çıkıyordu. Tıpkı PKK itirafçısı Mustafa Deniz'in üzerinden çıkan gibi...

1965 doğumlu Mustafa Deniz bir dönem PKK içinde bulundu. Yakalandı, itirafçı oldu. Cezaevinde yatarken sık sık dışarı çıkarılıp PKK'ya karşı operasyonlarda kullanıldı.

Bu arada kendisine JİTEM (Jandarma İstihbarat ve Terörle Mücadele) Diyarbakır Grup Başkanı Binbaşı Cem Ersever ve Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü İstihbarat Şube Müdürü Hanefi Avcı tarafından L-27507 seri numaralı Browning marka tabanca ile "silah taşıma belgesi" verildi.[77]

Mustafa Deniz'e verilen Browning tabanca da, tıpkı Mercedes'ten çıkan Beretta gibi Emniyet kayıtlarında gözükmüyordu!

Yaşar Öz'ün evinde ele geçirilen tabancaların da emniyet kayıtları yoktu!

77. İtirafçı Mustafa Deniz, Binbaşı Cem Ersever ve Hanefi Avcı ilişkisi için bkz. *Binbaşı Ersever'in İtirafları*, Soner Yalçın, Kaynak Yayınları.

Bunlar bilinenler. Ya bilinmeyenler? Kimlerin belinde kaydı olmayan ne kadar tabanca var?

Millî Güvenlik Kurulu'nun kasım 1996'daki toplantısında, 41 adet suikast silahının kayıp olduğu konuşuldu.

Mercedes'ten çıkan diğer silahlar; Tang (Saddam) ve MP-5'ler hakkında hiç bilgi alınamadı.

Silahlar üzerinde parmak izi tespiti yapılamadı. Çünkü olay mahallinde parmak izi tespit edilmeden silahlar toplanmıştı.

İsrail'den gelen silahlar

İbrahim Şahin sık sık İsrail'e gidiyordu. Neden?

Örnek verecek olursak, Susurluk Kazası'ndan önceki son üç ayda üç kez İsrail'e gitmişti. Son gittiğinde yanında eski bir bakan da vardı.

Eski bakanın, İbrahim Şahin'le İsrail'de ne işi olabilirdi?

Eğer silah alımı varsa, neden Türk devleti adına yetkili bir isim değil de, eski bir Millî Savunma bakanı İsrail'e gönderiliyordu?

Diğer bir durumda, özel sektör adına böyle bir alışveriş varsa, devlet görevlisi İbrahim Şahin'in, eski bir bakanın yanında ne işi vardı?

Şahin ve eski bakan İsrail'de kimlerle görüştüler? Örneğin; İsrail Dışişleri Bakanlığı'nda ikinci adamlığa kadar yükselmiş, Mossad başkan yardımcılığı görevini yürütmüş David Kimche'yle görüşmüş olabilirler mi?

Üstelik ortak dostları da var: Azerbaycan'daki paravan şirket Mega Oil'in özel harpçi Generali Richard Secord ile David Kimche Orta Asya'da ortak çok iş yapmış; İran'a birlikte silah satmış; Afgan mücahitlerine Stinger füze satışını birlikte gerçekleştirmişlerdi.

David Kimche Azerbaycan'la da yakından ilgiliydi. Bakü'de yazlığı bile vardı.

Bir yanda Özer Çiller'in tanıdığı Amerikalı Richard Secord, diğer yanda İbrahim Şahin'in tanıdığı İsrailli David Kimche!

Yoksa bu dörtlünün hepsi birbirini tanıyor muydu?

25 ağustos 1996 tarihinde, *Aydınlık*'a konuşan bir general, "El altından İsrail'den silah alımı başladı. Bunu kim ayarlıyor: özel örgüt ve Özer Çiller" diyordu...

Ne karışık işler. Gelin de çıkın işin içinden.

Meclis Susurluk Araştırma Komisyonu, Milletvekili Bucak'ın Mercedes'inden çıkan silahlarla ilgili olarak İçişleri Bakanlığı'ndan bilgi istedi.

Bakanlık, Emniyet Genel Müdürlüğü aracılığıyla 24 ocak 1997 tarihinde komisyona şu yazıyı gönderdi:

"İngiltere'de 'Registered Office: Tornington House 811 High Road London N 12-8JW' adresinde yerleşik Hospro firmasınca 08.11.1993 tarihli hibe dilekçesine istinaden aşağıda cins ve miktarı yazılı silahların hibesi makamca kabul edilmiştir. Aşağıda cins ve miktarı yazılı silahların 23.12.1993 tarihi ile 15.06.1994 tarihleri arasında söz konusu Hospro firması tarafından hibe ve bedelsiz olarak İsrail'den gönderilmiş, gümrükten çekim işlemlerini müteakip kuvve kayıtlarımıza alınmıştır.

Bahse konu silahların tamamı Özel Harekât Dairesi Başkanlığı'nın taleplerine istinaden 14.10.1994/39/269 ve 19.10.1994-47/297 sayılı tesellüm belgesiyle aynı daireye zimmetle teslim edilmiştir."

23 aralık 1993 ile 15 haziran 1994 tarihleri arasında İsrail Hospro şirketinden Türkiye'ye bedelsiz verilen silahların dökümünü de sıralayalım:

- 100 adet 5,56 mm Galli tüfek.
- 20 adet 7,62 mm Galli tüfek.
- 100 adet 9 mm Jeriko 028 otomatik tabanca.
- 60 adet 9 mm Jeriko 94/15 otomatik tabanca.
- 100 adet 9 mm Uzi otomatik tabanca.
- 90 adet 9 mm Mikro Uzi otomatik tabanca.
- 40 adet 9 mm Uzi seyyar dipçikli tabanca.
- 50 adet 9 mm Uzi sabit dipçikli tabanca.

İsrailli şirket bu kadar silahı "kara kaşımıza kara gözümüze hayran olduğu için" mi verdi?

Hayır!..

İş hemen anlaşıldı. Susurluk Komisyonu'na verilen bilgiler doğru değildi!

Şirket silahları hibe etmemiş, satmıştı!

Evet, hibe gösterilen silahlar Türkiye'ye satılmıştı!..

Silahları teslim alan Özel Harekât Dairesi Başkan Vekili İbrahim Şahin'di. Üstelik silahların teslimi de yine kuşkulu bir biçimde yapılmış, silahlar altı ayrı gümrük kapısından parça parça geçirilmişti.

Peki bu esrarengiz İsrail silahlarını Türkiye'ye satan kimdi?

Satan "yabancı" biri değildi; Türk vatandaşı Ertaç Tinar.

Ailesi İstanbul'da oturuyordu. Ancak Ertaç Tinar ve şirketleri devamlı ülke ülke dolaşmaktaydı.

Örneğin, Hospro önce İngiltere'deydi. Şimdi Fransa'daki Do-

maines des Perseides Route de Crassy, Lyon 01220 adresinde.

Şirketin sermayesi 100 pound!..

Milyonlarca dolarlık iş yapan bir şirketin sermayesi neden bu kadar az?

Bu kitabın okurları, artık okuya okuya bıktılar, paravan şirketlerin uyuşturucu ve silah kaçakçılığı yaptığını.

Üstelik Özer Çiller ve Mehmet Ağar'ın yakın arkadaşı Ertaç Tinar'ın paravan şirketi Hospro öyle güvenilir bir şirket de değildi.

Güvenilmez olduğu, 8 temmuz 1997 tarihli *Resmî Gazete*'de yazıyor:

"Emniyet Müdürlüğü'nün ihtiyacını karşılamak amacıyla 1984 malî yılında 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 51'inci maddesinin 'p' fıkrasına istinaden pazarlık usulüyle 1 089 adet SG 540 model tüfek ve aksesuarı Hospro firmasından satın alınmış olup, firma taahhüdünü sözleşme hükümlerine göre yerine getirmediğinden hakkında yasal işlem yapılmıştır. Türkiye'de bir yıl müddetle bütün ihalelere katılması yasaklanmıştır."

Tinar'ın dostları ne kadar güçlüyse, ona binlerce dolarlık silahı pazarlık usulüyle veriyorlar!

Hadi tüm bunlar yine de yasal görünüyor, ya "hibe" edildiği söylenip satılan silahlar?

Soru bir: Özel Harekât Dairesi'ne verilen bu silahların parası Türkiye Cumhuriyeti bütçesinin hangi kaleminden karşılandı?

Bilinmiyor. Ancak 1994 yılında örtülü ödenekte büyük artış olduğu da bir gerçek.

Soru iki: bu silahların Antalya'daki Özel Harekât Merkezi'ne verildiği biliniyor. Peki şimdi bu silahlar nerede?

Dönemin Emniyet genel müdürü silahlar konusuna açıklık getirdi:

"Üç beş silah kayıpsa ne olmuş yani!"[78]

Bu silahlar kuvve kayıtlarına kaydedilmedi diyelim, peki İsrail'den satın alınan diğer silahların akıbeti belli mi?

Örneğin, 8 aralık 1993 tarihinde İsrail'den,

10 adet Ruger kısa tüfek,

10 adet Beretta tabanca,

8 adet Remington model av tüfeği,

5 bin adet Buchshot kovan,

5 bin adet Lock Buster av tüfeği kovanı,

100 adet 9 mm tabanca,

4 adet Magnum tüfek,

78. *Yeni Yüzyıl* gazetesi. 1 ağustos 1997.

10 bin adet Magnum fişeği,

5 bin adet Cal. fişeği satın alındı.

Bunlar da Özel Harekât Dairesi'ne verildi.

Susurluk Kazası'ndan sonra Mercedes'in içinden çıkan silahlardan biri de, A 92571 U seri numaralı 22 kalibre İtalyan yapımı Beretta marka tabancaydı.

Tabanca, ocak 1994 tarihinde İsrail'den satın alınmıştı. Beretta da, yukarıda yazdığımız silahlar gibi Özel Harekât Dairesi'ne teslim edilmişti.

Ancak gelin görün ki, Mercedes'ten çıkan Beretta tabanca Emniyet Genel Müdürlüğü kuvve kayıtlarında gözükmüyor!

Beretta tabanca kaydedilmemiş, ya diğerleri? O konuda henüz bir araştırma yapılmadı!..

Haksızlık etmeyelim, Susurluk skandalı patlak verdikten sonra İçişleri Bakanlığı müfettişleri, silah kayıtlarının sağlıksız olduğunu belirlemelerinden sonra İsrail'e gidip firma kayıtlarını incelemek istediler.

Ne yazık ki, Çiller ailesinin yakını, dönemin İçişleri bakanı Meral Akşener, müfettişlerin İsrail'e gitmesine izin vermedi!

"Birileri" Türkiye'yi kullanarak silah ticareti mi yapıyor?

Bu silahlar nerelerde kullanılıyor?

Sadece silah değil, örneğin helikopter alımlarında da Özel Harekât Dairesi'nde görevli üst düzey emniyet müdürleri gibi birtakım devlet görevlileri, vatan-millet-bayrak için komisyon alıyorlar mı?

Ne ararsan var

Mercedes'te ne ararsan vardı.

Sahte plaka bile bulundu.

34 NUL 63 numaralı bir çift plaka İstanbul Hep-İş Otopark İşletmeleri Ltd. Şirketi adına kayıtlıydı. Plakanın Doğan marka bir otomobilin üzerinde olması gerekiyordu. Ama Mercedes'in bagajında bulunmuştu.

Doğan otomobilin ve şirketin sahibi, Ali Akçiçek adında Siverekli biriydi.

Akçiçek de plakasının Mercedes'te ne aradığına bir türlü akıl erdirememişti!

Mercedes'te 3 adet cep telefonu bulundu.

0 532 275 44 53 numaralı cep telefonu Baysa şirketinde çalışan Ali Alptekin adına kayıtlıydı. Telefonu muhtemelen Abdullah Çatlı kullanıyordu.

0532 263 36 01 numaralı cep telefonu Osman Tosun adına kayıtlıydı. Tosun, Milletvekili Bucak'ın şoförlüğünü yapıyordu. Cep telefonunu Bucak taşıyordu.

0532 312 52 55 numaralı cep telefonunun sahibi ise Hüseyin Kocadağ'dı.

Bagajdaki Nike marka çantadan, 7 takım erkek elbisesi, 8 çift erkek ayakkabısı, 2 tenis raketi, 3 top, 1 torba kirli çamaşır çıktı.

Bond çanta içerisinde, "Sedat Bucak" adına 50 adet kartvizit, erkek eşofman takımı, ışıldak feneri, 2 tıraş makinesi, 2 erkek losyonu ve 10 adet Hilton yazılı küçük şampuan kutusu vardı.

Gonca Us'un çantasından 5 adet tam Millî Piyango bileti çıktı. Makyaj malzemelerinin yanında bir adet erkek Cartier marka güneş gözlüğü, bir adet kordonu olmayan Zenith marka saat, 1 altın kolye ve erkek saati vardı.

Gökçen Çatlı kitabın yazarlarına şöyle demişti:

"Ölümünden sonra babanın ceplerinden Selcen ile bana aldığı hediyeler çıktı. Bana gümüş köstekli saat, Selcen'e kolye almıştı."

Mercedes'te ne aradığı şimdiye kadar anlaşılmayan ilginç belgeler de vardı.

Örneğin "TBMM araç giriş kartı" bulundu. 06 BMR 15 plakalı araca ait bu kart TBMM Başkan Vekili Uluç Gürkan'a aitti. Gürkan epey zaman önce bu kartını kaybetmişti. Herhalde Milletvekili Bucak TBMM giriş kartını bulmuş ama Gürkan'a vermeyi unutmuştu!

Mercedes'ten bir de, Sedat Bayyiğit adına düzenlenmiş Erciyes Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu geçici mezuniyet belgesi çıktı.

Kokain

Kazada ölen Emniyet Müdürü Hüseyin Kocadağ ile Abdullah Çatlı'nın üzerinden çıkanlar epey gürültü kopardı.

Kocadağ'ın üzerinden, Yapı Kredi Bankası Visa kartı, Vakıf Bank bankomat, Fenerbahçe Spor Kulübü üye kartı, Fatih Kaymakamlığı'ndan verilmiş silah taşıma ruhsatı, Vakko kartı, Hill Side kulüp üyeliği kartı çıktı. Jelatin içindeki küçük poşetten çıkan tozlar oldukça merak uyandırdı. Merak sonunda giderildi, Kocadağ yanında Hacıbektaş'tan alınmış toprak taşıyordu.

Buna karşılık Çatlı'nın üzerinden çıkan toz, hiç de toprağa benzemiyordu.

Beyaz kâğıt içindeki, 0,33 gram ağırlığında toz kokaindi.[79]

Abdullah Çatlı'yı kokaine kim alıştırmıştı?

İki eski ortak, Sami Hoştan ile Ömer Lütfü Topal'ın Türkiye'deki kokain piyasasını ellerinde tutan iki kişi oldukları biliniyordu. Çatlı bu iki isme de çok yakındı. Acaba Çatlı'yı kokainle bu ikili mi tanıştırdı?

Bagajda bulunan fotoğraf makinesindeki filmler basıldığında ortaya çıkan manzaralar kokain kadar etki yaptı.

1996 temmuz ve ağustos aylarında Sedat Bucak'ın Siverek'teki evinde çekilen fotoğraflarda Abdullah Çatlı, Sami Hoştan, Ali Fevzi Bir ve özel timci korumalarla birlikte oldukça neşeli görünüyordu. Çatlı'nın ayrıca Gonca Us'la samimi pozları da vardı.

Kaza haberi duyulur duyulmaz İçişleri Bakanı Mehmet Ağar, "Hüseyin Kocadağ Çatlı'yı yakalamış ve teslim etmeye götürüyordu" diye demeç verdi.

Bir düşünün, Emniyet Müdürü Kocadağ yanına Milletvekili Bucak'ı da almış son model lüks Mercedes'le, on sekiz yıldır aranan Çatlı'yı teslim etmeye götürüyor! Öyle kelepçe filan da yok hani... Çatlı'nın yanına sevgilisi de verilmiş, arabanın arkasında keyif çatıyorlar. Kim uyardıysa uyardı da, Ağar bu sözünü çok çabuk düzeltti; "Ben öyle duymuştum" dedi.

Bazı çevreler de "Kaza değil suikast" iddiasını dile getirdi ya da ima etti.

Ama İstanbul'a getirilen Mercedes üzerinde yapılan tetkiklerde otomobilin ayak frenleri ve ABS fren sisteminde hiçbir bozukluk yoktu. Mercedes'e sabotaj yapılmamıştı.

O kadar hızlı giden Mercedes'in önüne, saliselerle ölçülebilecek bir zaman diliminde kamyon çıkarmak biraz zor olsa gerek!

Sonunda doğduğu yerde

"Abdullah'ın en sevdiği yemek etli biber dolmasıydı. Evde ne zaman onun için biber dolması yapılsa başına bir iş gelirdi. Döneceği günü biliyorduk. Bu nedenle yine kendisine etli biber dolması hazırlamıştım. Biz Abdullah'ı beklerken, arkadaşımın hanımı, İbrahim Sungur'un eşi İkbal Hanım kaza haberini verdi. Onlara telefon açılmış. Yani o akşam biz kazayı telefonla öğrendik."

Abdullah Çatlı'nın Türk bayrağına sarılı tabutu, 4 kasım 1996 günü, doğduğu şehir olan Nevşehir'e getirildi.

Bir gün morgda bekletildi. Burada parmak izi alındı.

79. JGK Krim. D. Bşk'lığının 11 kasım 1996/191766 sayılı ekspertiz raporu.

5 kasım günü ise, 5 bin kişinin katıldığı bir cenaze töreni yapıldı. Törene eski ülküdaşları BBP lideri Muhsin Yazıcıoğlu ve partisinin bazı milletvekilleri ile gençlik örgütü Nizamı Âlem Ocakları'nın mensupları katıldı.

MHP'den Mustafa Mit, Şevkat Çetin, Türkmen Onur gibi birkaç eski ülküdaşı dışında pek kimse yoktu.

Ülkücü babalar Drej Ali, Sedat Peker, Feridun Öncel, Nihat Akgün, ülküdaşlarını son yolculuğuna uğurlamak için gelmişlerdi.

Başta Bahçelievler Katliamı olmak üzere çeşitli olaylardan hâlâ aranan bazı firarî Ülkücüler başta Haluk Kırcı olmak üzere, cenaze törenindeydi.

Nevşehir'de o gün ne de çok lüks otomobil vardı!..

Bir dönemin Ülkücü gençliğinin "yeni ülküsü" artık Mercedes'ti!..

Devlet Hastanesi morgundan alınan Çatlı'nın cenazesi tekbir sesleri arasında, Kurşunlu Cami'ye getirildi.

Meral Çatlı, iki kızı Gökçen ve Selcen'le birlikte cenaze törenini avlu dışında, demir parmaklıklar arkasından izledi. Kardeşi Zeki Çatlı hemen imamın arkasında namaza dururken, cami dışındaki bir grubun İstiklal Marşı'nı söylediği duyuldu.

Bu arada bir grup bildiri dağıttı:

"Onu herkes öğrenmeye çalıştı, ama kimse anlamaya gayret etmedi. Çatlı kırk yaşındaydı. Turan ülkesi kadar büyük bir akrep ısırmıştı beynini. Ümmet coğrafyası kadar geniş bir kor düşmüştü yüreğine. Yıllar var ki ülkemiz örtülü bir savaş içinde. Çatlı bu savaş içinde yan tuttu. Yan tutmakla kalmadı, risk aldı, bedel verdi.

Kılıç gibi savaştı. Onurlu bir ömür sürdü. Hakk'a yürüdü."

Bildirideki, "Kılıç gibi savaştı" cümlesi herhalde tesadüfen yazılmıştı.

Gladio, Türkçe'de "kılıç" demekti!

Öğle namazını takiben, toprağa verileceği Necdet Ersan Mezarlığı'na eller üzerinde götürüldü.

Kızı Gökçen kortejin en başında, babasının çerçeveli bir fotoğrafını taşıyordu...

Mezarlıkta Haluk Kırcı, Sami Hoştan, Ali Fevzi Bir gözyaşlarına engel olamadılar.

Abdullah Çatlı'nın naaşını mezara Ülkücü babalardan Drej Ali indirdi.

Abdullah Çatlı Nevşehir'de doğmuş ve yine Nevşehir'de toprağa verilmişti.

Kırk yıllık yaşamına ne çok esrarengiz olay sığdırmıştı...

Bu kırk yılı kitabın yazarlarına özetleyen, yine Meral Çatlı oldu:

"Eşim yaşamının önemli bir bölümünde sürekli arandı, değişik isimlerle dolaştı.

Nevşehir'e hep kendi adıyla dönmek isterdi. Öyle de oldu..."

Kaynakça

Kitaplar

Ağca, Mehmet Ali, *Ben Mesih*, Alfa Basım Yayım Dağıtım.

Akar, Atilla, *Horzum Labirenti*, BDS Yayınları, 1989.

Akfırat, Adnan , *Özel Savaş*, Kaynak Yayınları, ocak 1997.

Arcayürek, Cüneyt, *Darbeler ve Gizli Servisler*, Bilgi Yayınevi, 5. baskı, 1990.

Cüneyt Arcayürek Açıklıyor-7 (Demokrasinin Sonbaharı), Bilgi Yayınevi, 1985.

Cüneyt Arcayürek Açıklıyor-8 (Müdahalenin Ayak Sesleri), Bilgi Yayınevi, 1985.

Cüneyt Arcayürek Açıklıyor-9 (12 Eylül'e Doğru Koşar Adım), Bilgi Yayınevi, 1986.

Cüneyt Arcayürek Açıklıyor-10 (Demokrasi Dur), Bilgi Yayınevi, 1986.

Berberoğlu, Enis, *Susurluk, 20 Yıllık Domino Oyunu*, İletişim Yayınları, 1997.

Bilim Araştırma Grubu, *Yehova'nın Oğulları ve Masonlar*, eylül 1993.

Birleşik Sosyalist Parti Yayınları, *TBMM Faili Meçhul Cinayetler Komisyonu Raporu.*

Bora, Tanıl - Can, Kemal, *Devlet, Ocak, Dergâh*, İletişim Yayınları, 2. baskı, 1991.

Bölügiray, Nevzat, *Sokaktaki Askerin Dönüşü*, Tekin Yayınevi, 1991.

Çitlioğlu, Ercan, *ASALA*, Ümit Yayıncılık, 1997.

Diker, Tevfik, *Cevapsız Sorularda Refahyol*, Özgün Matbaacılık, 1997.

Dural, Tamaşa F., *Alevîler... Ve Gazi Olayları...* Ant Yayınları, İstanbul 1995.

Dündar, Can - Kazdağlı, Celal, *Ergenekon*, İmge Kitabevi, 2. baskı, temmuz 1997.

Ergil, Doğu, *Türkiye'de Terör ve Şiddet*, Turhan Kitabevi, 1980.

Eymür, Mehmet, *Analiz*, Milliyet Yayınları, ağustos 1991.

Fuller, Graham E. - Lesser, İan O., *Kuşatılanlar*, çev. Özden Arıkan, Sabah Kitapları, aralık 1996.

Genç, Süleyman, *Bıçağın Sırtındaki Türkiye*, Der Yayınları, 1978.

Güldemir, Ufuk, *Texas Malatya*, Tekin Yayınevi, 2. baskı, 1992.

Güllapoğlu, Fatih, *Tanksız Topsuz Harekât*, Tekin Yayınevi, 1991.

Hekimoğlu, İnci, *Vatan yahut Susurluk*, Papirus Yayınevi, 1997.

Hiçyılmaz, Semih, *Susurluk ve Kontrgerilla Gerçeği*, Evrensel Basın Yayın, mart 1997.

Kontgerilla ve MHP, Aydınlık Yayınları, aralık 1978.

Küçük, Yalçın, *İtirafçının İtirafları*, Haziran Yayınevi, nisan 1987.

Küçükizsiz, Recep, *Bu Davaya Can Verenler*, Yenisey Yayıncılık, ekim 1990.

MİT Raporu Olayı, Kaynak Yayınları, aralık 1996.

Mumcu, Uğur, *Silah Kaçakçılığı ve Terör*, um:ag Yayınları, 24. baskı, ekim 1996.

12 Eylül Adaleti, um:ag Yayınları, 24. baskı, ekim 1996.

Papa, Mayfa, Ağca, um:ag Yayınları, 20. baskı, ekim 1996.

Ağca Dosyası, um:ag Yayınları, 4. baskı, şubat 1997.

Müller, Leo A., *Gladio (Kontrgerilla) Soğuk Savaşın Mirası*, çev. Emin Karaca, 1991.

Nebiler, Halil, *Mafyanın Ekonomi Politiği*, Sarmal Yayınevi, mart 1995.

Olgaçay, İsmail Berdük, *Tasmalı Çekirge*, İz Yayıncılık.

Öymen, Örsan, *Bir İhtilal Daha Var*, Milliyet Yayınları, 5. baskı, ağustos 1987.

Özdemir, Veli, *Susurluk Belgeleri-1*, Scala Yayınları, nisan 1997.

Özkan, Tuncay, *Bir Gizli Servisin Tarihi*, Milliyet Yayınları, mayıs 1996.

Parlar, Suat, *Kontgerilla Kıskacında Türkiye*, Bibliotek Yayınları, nisan 1997.

Perinçek, Doğu, *Çiller Özel Örgütü*, Kaynak Yayınları, 5. baskı, ocak 1997.

Sezgin, Ferruh, *Sistem'in İntikamı*, Yeni Düşünce Yayınları, 4. baskı, 1991.

Soylu, Dündar, *Komando Sorunu*, Elif Matbaacılık.

Susurluk Skandalı İçin Alternatif Rapor (*Tempo*), şubat 1997.

Susurluk Alfabetik İsimler Ansiklopedisi (*Tempo*), 1997.

Stoerkel, Jean-Marie, *Les Loups de Saint-Pierre*, Edition Plon, 1996.

Tanlak, Ömer, *İtiraf*, Kaynak Yayınları, 2. baskı, aralık 1996.
Turhan, Talat, *Doruk Operasyonu*, Sorun Yayınları, ağustos 1989.
Kontrgerilla Cumhuriyeti, Tümzamanlar Yayıncılık, mart 1993.
Tuşalp, Erbil, *Ben Tarihim Bay Başkan*, Bilgi Yayınevi, 3. baskı, haziran 1990.
Uysal, Hasan, *Kurtlu Kokteyl*, Öteki Yayınevi, 2. baskı, 1996.
Yalçın, Soner, *BECO/Behçet Cantürk'ün Anıları*, Su Yayınları, 5. baskı, 1999.
Binbaşı Ersever'in Anıları, Kaynak Yayınları, 11. baskı, aralık 1996.
Hangi Erbakan, Su Yayınları, 5. baskı, 1999.
Yetkin, Murat, *Ateş Hattında Aktif Politika*, Alan Yayıncılık, şubat 1992.
Yıldız, Lütfi, *Bizim Çatlı*, Karaca Yayın Dağıtım, haziran 1997.
Yurtaslan, Ali, *İtiraflar*, Kaynak Yayınları, 2. baskı, ocak 1997.
Zepezauer, Mark, *CİA'nın Büyük Operasyonları*, çev. Hasan Bögün, Kaynak Yayınları, ekim 1996.
Ziegler, Jean, *İsviçre Daha Beyaz Yıkar*; çev. Zafer Üskül, Afa Yayınları, mayıs 1990.

Belgeler

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Savcılığı, MHP ve Ülkücü Kuruluşlar davası iddianamesi ve gerekçeli karar.
Bahçelievler Katliamı mahkeme dosyası.
TBMM Faili Meçhul Cinayetler Komisyonu raporu.
TBMM Susurluk Komisyonu raporu.
TBMM Susurluk Komisyonu raporuna muhalefet şerhleri:
– Metin Öney (İzmir-ANAP) ve Yaşar Topçu (Sinop-ANAP).
– Fikri Sağlar (İçel-CHP).
– Sema Pişkinsüt (Aydın-DSP).
TBMM Susurluk Komisyonu'nda bilgisine başvurulan 54 kişinin ifadelerinin tam metinleri.
TBMM Susurluk Komisyonu'na çeşitli mahkeme, kişi ve kuruluşlar tarafından gönderilen dosyalar.
İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi, Susurluk davası iddianamesi.
Başbakanlık Teftiş Kurulu'nun Susurluk raporu.
Mehmet Ağar ve Sedat Bucak hakkında DGM Başsavcılığı tarafından hazırlanan fezleke.

Tevfik Ağansoy cinayeti mahkeme dosyası.
Çankaya Köşkü'nde yapılan Susurluk'la ilgili liderler zirvesi tutanakları.
Birinci MİT Raporu.
İkinci MİT Raporu.
CHP'nin Yüksekova raporu.
İşçi Partisi'nin alternatif Susurluk raporu.
Mehmet Eymür'ün Hanefi Avcı hakkında açtığı tazminat davası dilekçesi.
Mehmet Eymür, "MİT raporu" şeklinde adlandırılan "Etüd"ün hazırlanması, sızması ve içerdiği bilgiler.
İşçi Partisi'nin Mehmet Eymür'le ilgili suç duyurusu.
Avukat Ceyhan Mumcu'nun, Mehmet Eymür'ün İstanbul DGM'deki Susurluk davasında verdiği tanık ifadesine karşı basın açıklaması.
İçel Milletvekili Fikri Sağlar'ın Başbakan Mesut Yılmaz'a, Yalçın Özbey'le ilgili 11 ağustos 1997 tarihli yazılı soru önergesi.
İçişleri Bakanı Murat Başesgioğlu'nun, Fikri Sağlar'a Başbakan Mesut Yılmaz adına verdiği 19 eylül 1997 tarihli, yazılı cevap.
"Türkiye ve Terör": Uğur Mumcu, Ünal İnanç, Doğu Ergil ve Dursun Yıldırım'ın katıldığı ve Muammer Yaşar Bostancı'nın yönettiği açık oturum.
Zürich Savcılığı'nın Abdullah Çatlı hakkında 25 şubat 1982'de düzenlediği sabıka kaydı.
İsviçre İnterpolü'nün 25 şubat 1982'de Ankara, Paris ve Roma'ya gönderdiği Abdullah Çatlı'yla ilgili telsiz mesajı.
Abdullah Çatlı'nın Türkiye'ye iadesi için Ankara Sıkıyönetim Savcılığı, Adalet Bakanlığı ve Dışişleri Bakanlığı arasında 1982 yılındaki yazışmalar.
Basel Emniyeti Uyuşturucu Madde Bölümü dedektif uzmanı P. P. Buscheau'nun "Mısır Koçanı Operasyonu" nihaî raporu.
İsviçre Basel Kantonu Savcılığı'nın Abdullah Çatlı ve arkadaşları hakkında 25 ekim 1984'te düzenlediği uyuşturucu kaçakçılığıyla ilgili iddianame.
Paris Emniyeti'nin Hasan Kurtoğlu (Abdullah Çatlı) hakkında 27 ekim 1984'te düzenlediği ve Paris İnterpolü'nün 13 mart 1985'te Ankara'ya gönderdiği sabıka kaydı ve parmak izi örnekleri.
Abdullah Çatlı'nın Türkiye'ye iadesi için Ankara Sıkıyönetim Savcılığı, Adalet Bakanlığı ve Dışişleri Bakanlığı arasında 1985 yılındaki yazışmalar.

Mehmet Özbay'ın Londra ve Chicago'daki başkonsolosluklara, kaybettiği pasaportlar yerine yenilerinin verilmesi için başvuru dilekçeleri.

Hollanda Parlamentosu Uyuşturucuyla Mücadele Komisyonu raporu.

Gazeteler, dergiler, TV programları

Akit, *Akşam*, *Aydınlık* (günlük), *Cumhuriyet*, *Günaydın*, *Hergün*, *Hürriyet*, *Millî Gazete*, *Milliyet*, *Orta Doğu*, *Radikal*, *Sabah*, *Siyah Beyaz*, *Tercüman*, *Türkiye*, *Yeni Şafak*, *Yeni Yüzyıl*, *Zaman*.

Aksiyon, *Aktüel*, *Aydınlık* (haftalık), *Devrim*, *2000'e Doğru*, *Nokta*, *Söz*, *Tempo*, *Yön*, *Yüzyıl*.

İnter Star Haber Merkezi arşivi, Show TV Ankara bürosu arşivi, 32. Gün arşivi.

Paris Emniyeti'nin Hasan Kurtoğlu (Abdullah Çatlı) hakkında 27 ekim 1984'te düzenlediği ve Paris İnterpolü'nün 13 mart 1985'te Ankara'ya gönderdiği sabıka kaydı ve parmak izi örnekleri.

Dizin

A

Abaoğlu, Cengiz 160
Abas, Hiram 46, 117, 157, 158, 198, 199, 206, 220, 225, 228, 229, 246
Acil, Mustafa 70
Adalet Partisi (AP), 20, 36, 74, 82
Adalı, Kutlu 274
Adan, Celal 67, 105
Adanalı, Bünyamin 107
Aderholt, Harry 238
Adıgüzel, Vesim 162
Adile Naşit 212
Agopyan, Agop 164, 166
Agustina, Maria 64
Ağaçbekler, Remzi 54
Ağansoy, Tevfik 68, 282
Ağar, Mehmet 82, 198, 207, 217, 219, 221, 226, 227, 230, 232-236, 243, 246, 248, 249-251, 253, 255, 256, 259, 260, 265, 266, 270-272, 274, 277-279, 283-285, 287, 294, 296, 298, 299, 304-306, 313, 316
Ağar, Yunus 279
Ağar, Zülküf 219
Ağaşe, Çetin 239
Ağca, Mehmet Ali 28, 68, 75, 77, 79, 80, 83, 85, 87, 89, 92-98, 105, 107, 109, 111-114, 116-118, 120-126, 131, 134-138, 140, 141, 143, 144, 146, 147, 151, 153, 155, 156, 160, 169, 175-179, 193-195, 227, 256, 299
Ağca Dosyası 111, 122
Ağırmatlı, Nihat 227
Ahmet, Sadık 267
Ahmet, Seyit 302
Akbaş, Uğur 215
Akbulut, Celal 274
Akbulut, Erhan 294
Akbulut, Yıldırım 214
Akça, Ayhan 248-250, 253, 257, 258, 265, 280, 286, 290, 296, 298
Akça, Necati 266
Akçiçek, Ali 314
Akçura, Yusuf 43
Akgün, Nihat 317
Akkaya, Reşat 72
Akkuzu, Feridun 44, 192
Akpak, Ahmet 255
Aksoy, Bekir 230, 259
Aksoy, Kadir 214
Aksoy, Muammer 37
Akşener, Meral 265, 287, 314
Akşener, Tuncer 68
Aktaş, Melih 11
Aktaş, Tahir 228
Aktüel 230
Aktürk, Gabriel 69, 70, 75, 80
Alacakaptan, Uğur 37
Albay, Mehmet 40
Albay Titta 177
Alberti, Don Gerlando 128
Aliyev, Haydar 237, 239, 243
Allende, Salvador 154

Almaslino, Mateo 231, 232
Alpaslan, Alpaslan 65, 112, 145
Alpay, Selahattin 265
Alptekin, Ali 314
Altay, Reşat 291
Altaylı, Enver 118-120, 241, 242
Alten, Serdar 58-61
Altıkat, Attila 157
Altınbilek, Fehmi 28
Altınok, Bekir 226
Altınok, Mustafa 280-282, 290, 301, 303
Altıntaş, Ahmet 258-261
Altıntaş, Birsu Hilal 289
Altun, Kemal Cemal 90
Amerikan Uyuşturucuyla Mücadele Örgütü (DEA) 127, 128, 269, 270
Analiz 30, 158
Anavatan Partisi (ANAP) 213, 214, 220, 225, 226, 249, 266, 279, 289, 292
Anayasa Mahkemesi 119, 147
Andreotti, Giulio 132
Andronov, İlona 143
Andropov, Yuriy Vladimiroviç 202
Antonov, Sergey 177
AP bkz. Adalet Partisi
Apa, Can 264
APO bkz. Öcalan, Abdullah
Arcayürek, Cüneyt 25, 45, 86
Arın, Soner 42, 112
Arkın, Cüneyt 66
Armağan, İsa 54-57, 65, 72
Arnavut Sami bkz. Hoştan, Sami
Arsan, Henry 78, 127-131, 152, 239
Arslan, Şahin 285
Arslanyan, Henri bkz. Arsan, Henry
ASALA 13, 114, 156, 157-166, 168, 180, 189, 196, 202
Aslan, Fahrettin 174
Aslan, Fevzi 231, 268
Aslan, Salih 231, 268
Aslan, Samet 112, 161, 162, 192
Aslan, Yusuf 36
Aslansoy, Fevzi 39
Aslantaş, Hüseyin 28
Aslantürk, Habip 267
A Spy For All Seasons 141
Ataç, Yavuz 282
Atatürk, Mustafa Kemal 18, 43
Ateş, Bedri 196, 197
Ateş Hattında Aktif Politika 166
Ateşli, Ahmet 115
Atsız, Nihal 38, 43
Attila, İsmet 222
Auchlin, Pascal 148
Avanguardia Nazionale 153
Avcı, Hanefi 11, 224, 252, 254, 260, 282, 286, 302, 310
Avrupa Ülkücü Türk Dernekleri Konfederasyonu 119
Avrupa Ülkücü Türk Federasyonu 143, 144, 173
Ay, Ömer 28, 91, 96, 98, 111-114, 146, 147
Ayan, Nasrullah 180
Ayanoğlu, Hüseyin 229
Ayanoğlu, Osman 247
Ayaydın, Aydın 223
Aydın, Ceylan 150
Aydın, Erdal 269, 270
Aydın, Gülden 227

Aydın, Murat 273
Aydın, Nail 179
Aydın, Nuri 175, 184
Aydın, Şahin 36
Aydın, Vedat 283
Aydınalp, Selahattin 256
Aydınlanmamış Cinayetler 51
Aydınlar Ocağı 66
Aydınlık 26, 141, 155, 198, 233, 239, 240, 247, 270, 297, 300, 311
Aydınlıktan, Ali 304
Aydoğan, İhsan 24, 42
Aydoğan, Meral bkz. Çatlı, Meral
Aydoğan, Nihat 273
Aygün, Hakan 11
Aytaç, Ali Turgut 28
Aytek, Atilla 115
Azerbaycan darbesi 237, 239-242, 244, 258, 261
Azerbaycan Halk Cephesi 237

B

Baba, Yavuz 91
Babalar Operasyonu 79, 115, 206
Babataş, Hikmet 293
Babayiğit, Çetin 267
Babuç, Şakir 82
Bağcı, Ömer 124, 136, 143, 151, 195
Bağış, Mehmet 61
Bahçeli, Devlet 35
Bahçelievler Katliamı 9, 11, 13, 57, 61, 63, 66, 73, 87, 91, 112, 116, 177, 186, 213, 215, 317
Bahşi, Haceli 53
Balcı, Şükrü 220
Baler, Melih 233
Balgat Katliamı 56, 57, 65
Ballı, Rafet 11
Balseven, Ali 22
Balta, Ahmet bkz. Kırcı, Haluk
Banco Ambrosiano 129, 134, 135, 139
Bandırmalıoğlu, Ziya 258, 265, 280, 286, 290
Barbie, Klaus 154
Barchard, David 242
Bardakçı, Ulaş 27
Barlas, Nihat 236
Barut, Efraim 221
Barutçu, İrem 11
Barutçu, Ömer 292
Baş, Abdülkadir 111, 112
Baş, İhsan 27
Başaran, Mustafa Sami 37
Başesgioğlu, Murat 179
Batman, Ali 54, 146, 173, 193
Bayar, Celal 66
Baybaşin, Hüseyin 233
Baydar, Ahmet 261, 263, 264
Baydar, Alper 261
Baydar, Mine 261
Bayer, Yalçın 11
Baykal, Rıfat 21, 29
Bay Pipo 12
Bayrak, Murat 74
Bayrak, Sabahattin 54
Bayrak Harekâtı 69
Bayraklı, Üzeyir 64, 112, 145, 161, 240
Bayram, İlyas 95
Baysa İnşaat ve Taahhüt San. A.Ş. 261
Baytaz, Akif 276
Bayyiğit, Sedat 315
BBP bkz. Büyük Birlik Partisi
BECO/*Behçet Cantürk'ün Anıları* 9, 231, 303

Belli, Safiye 289
Bengin, Tunca 283
Benli, Engin 11
Benli, Şeref 146, 152, 174-176, 181-184, 186
Ben Mesih 97, 122, 136
Berberoğlu, Enis 11, 78, 160, 164, 165, 239
Bilecen, Nevzat 146, 151, 152, 167, 169, 175, 176, 182-185
Bilgin, Mustafa 26, 28
Binbaşı Ersever'in İtirafları 260, 310
Bingöl, Ensari 39
Bir, Ali Fevzi 280, 282, 285, 288-290, 293, 294, 308, 316, 317
Bir Gizli Servisin Tarihi 145, 159, 160, 164, 180, 196
1. Milliyetçi Türkiye 31
BND 45, 118
Bologna Katliamı 134, 135
Bor, Nevzat 44, 57, 69, 81, 217
Bora, Tanıl 173
Borchgrave, Arnauld de 141, 142
Bostancı, Nafiz 208
BOTAŞ 230, 246, 261, 267
Boz, Zafer 44
Bozdoğan, Metin 234
Bozkurt, İbrahim 44
Bozkurtlar 38
Bögün, Hasan 132
Bölükbaşı, Osman 21
Brodhead, Frane 142
Brodhead, Herman 142
Bucak, Adnan 227
Bucak, Fatih 290
Bucak, İsmail Hakkı 226
Bucak, Mehmet Celal 226, 227, 290
Bucak, Sedat Edip 226, 227, 263-265, 267, 270, 278, 281, 282, 285, 287-290, 292, 301-303, 308, 315, 316
Bu Davaya Can Verenler 162
Buğday, Abdurrahman 299
Buldan, Savaş 231, 248, 254, 256, 262, 268, 276, 277, 280, 283, 303
Bulut, Nail 11
Buscheau, P. 173, 183, 184
Bush, George H. W. 142
Butt, Kayzer Mahmud 247
Bülbül, Mehmet 175, 184
Bütün, Esat 11, 39, 40, 45, 47, 54
Büyük Birlik Partisi (BBP) 43, 240, 291, 317
Büyük Skandal 148
Büyüksevinç, Mehmet 28

C

Calvi, Roberto 129, 183, 184
Can, Kemal 173
Can, Latif 58, 60
Candan, Faik 231
Cantaş, Mehmet 126
Cantekin, Mehmet 28
Cantürk, Behçet 230, 231, 245, 248, 252, 254, 256, 262, 268, 283, 303
Carbeley, Frank 148
Carboni, Florio 130
Carleone 228
Carter, Jimmy 99
Casson, Felice 132
CDU bkz. Hıristiyan-Demokrat Birliği
Cengiz, İsmail 68
Cevadov, Ruşen 239, 240
Cevheri, Necmettin 228

CGP bkz. Cumhuriyetçi Güven Partisi
CHP bkz. Cumhuriyet Halk Partisi
Cıvaoğlu, Güneri 87, 155, 195
CİA 30, 46, 74, 78, 79, 84-87, 98, 99, 104, 116, 118, 119, 127, 128, 130-132, 134, 138-145, 152-157, 160, 166, 177-180, 213, 241-244, 270
CİA'nın Büyük Operasyonları 132
Cihan, Ali Rıza 11
Cindoruk, Hüsamettin 12
Ciner, Turgay 279
Civan, Engin 282
CKMP bkz. Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisi
Clarridge, Duane 141
Colby, William 141
Collins, James 237
Corriere Della Sera 129
Cossiga, Francesco 132
Cousteau, Jacques-Yves 139
Cömert, Bedrettin 51, 64, 161, 240
Cumhuriyetçi Güven Partisi (CGP) 36
Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisi (CKMP) 20, 21, 24-26
Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) 25, 36, 45-47, 52, 66, 70, 77, 82, 87, 91, 108, 112, 179

Ç

Çağatay, Ali 230
Çakıcı, Alaattin 282
Çakır, Mehmet 233
Çakmaklı, Serpil 264
Çalışkaner, Sinan 113
Çark Başak 58
Çarkın, Ayhan 255, 258, 260, 265, 280-284, 287, 288, 290, 292
Çatlı, Ahmet 17, 92, 192, 273
Çatlı, Derviş 23, 92
Çatlı, Gökçen 11, 38, 48, 138 171, 172, 174, 186, 188, 225, 315
Çatlı, Hacı Melunet 18
Çatlı, Hadiye 17
Çatlı, Hülya 18
Çatlı, Mediha 17, 23, 24
Çatlı, Meral 11, 31, 42, 67, 76, 93, 94, 108, 116, 117, 137, 149, 158, 162, 163, 168, 169, 171, 174-176, 181, 186-190, 192, 196, 203, 204, 207, 216, 224, 261, 272, 273, 296, 300, 317, 318
Çatlı, Remziye 17, 18,149, 298
Çatlı, Salih 23, 92
Çatlı, Selcen 11, 117, 162, 172, 221, 272, 300, 304, 315, 317
Çatlı, Zehra 17
Çatlı, Zeki 11, 18, 113, 117, 118, 215, 317
Çavuşesku, Nicolae 140
Çayırovalı Osman bkz. İmamoğlu, Osman
Çaylan, Yavuz 87
Çelebi, Musa Serdar 113, 119-126, 143, 146, 159, 173, 176, 193, 195
Çelenk, Bekir 78, 79, 83, 109, 113, 119, 123-129, 131, 152, 153, 176, 178, 239
Çelik, Harun bkz. Çelik, Oral
Çelik, Necati bkz. Çelenk, Bekir

Çelik, Oral 67, 79, 87, 88, 92, 93, 95-97, 107, 108, 110, 112, 113, 117, 123-126, 136-138, 140, 145-149, 158-164, 167-169, 171, 172, 174-189, 193-197, 203, 256, 296, 297
Çeşmebaşı Operasyonu 113
Çetin, Şevkat 39, 44, 54, 62, 317
Çeviker, Mehmet Ali 66, 69, 73
Çiçek, Hikmet 11
Çiftçi, İbrahim 41, 51, 64, 106
Çika, Faruk 273
Çika, Sami 273
Çil, Ahmet 53
Çil, Hasan 88, 89
Çiller, Özer 238, 243, 266, 284, 292, 311, 313
Çiller, Tansu 82, 222, 226, 228, 230, 238, 239, 241, 242, 245, 283, 284, 292, 305
Çiller Özel Örgütü 198, 226, 284
Çokuçkun, Ökkeş 69-71, 75, 80
Çolak, İskender 302
Çopuroğlu, Yusuf 184
Çorum Katliamı 67
Çuğdar, Eşref 234

D

Dağıstan, Hasan (Abdullah Çatlı) 172
Dal, Aziz 216
Damat İbrahim Paşa 20
Damdaki Kemancı 99
Dana, Fevzi 276
Darbeler ve Gizli Servisler 45, 86
Darshavna Sigurnost (DS) 110
Daş, Şehmuz 247
Davison, Bert Samuel 244
DEA bkz. Amerikan Uyuşturucuyla Mücadele Örgütü
Dedelek, Yaşar 108
Delaneuville, H. 188
Delle Chiae, Stephano 127, 131, 152
Demir, Sedat 271, 272
Demircioğlu, Vedat 28
Demirel, Hüseyin 51, 80, 81
Demirel, Süleyman 26, 45, 243
Demirel, Yahya 182, 183
Demirkıran, Duran 57, 58, 60, 63, 106
Demirkol, Ferman 243
Demokratik Parti 36
Demokratik Sol Parti (DSP) 185
Demokrat Parti (DP) 19, 74, 154, 227,
Deniz, Mustafa 310
Derinkök, Kemal 83, 92, 114
Dervişoğlu, Musavvat 286
Devlet 41
Devlet Güvenlik Mahkemesi (DGM) 160, 218, 229, 253, 262, 280, 285, 287, 303
Devlet, Ocak, Dergâh 41
Devrimci Sol (Dev-Sol) 90, 255, 298, 299
Devrimci Yol (Dev-Yol) 82
DGM bkz. Devlet Güvenlik Mahkemesi
Diker, Tevfik 266
Dikici, Mustafa 95
Dilan, Şehnaz 264
Dilekcan, Hayrettin 108
Dingwall, David 244
Doğan, Celal 277
Doğan, İbrahim 28
Doğanay, Ümit 51

Doğru Yol Partisi (DYP) 82, 109, 220, 226, 242, 265, 278, 281, 291, 292, 301, 305
Doğu, Fuat 241
Doktor Beccuau 139
Doktor Kannapin 45, 118, 120, 241
Dokur, Metin 269
9 Işık 21
Dommbos, D. A. 244
Dostum, Raşid 242
Dönmez, Mehmet 28, 42, 111, 192
DP bkz. Demokrat Parti
Drej Ali bkz. Yasak, Ali
DS bkz. Darshavna Sigurnost
DSP bkz. Demokratik Sol Parti
Dudayev, Cahar 242, 243
Durak, Yılma 11, 41, 67, 81, 119
Durmuş, Mehmet Şirin 216
Dursun, Ekrem 74
Duyar, Doğan 11, 141, 155
Dündar, Can 133
Dündar, Uğur 257, 292
Düşünmez, Abdullah 277, 278
DYP bkz. Doğru Yol Partisi

E

Ecevit, Bülent 12, 36, 45, 46, 48, 84, 91, 133
Efe, Hüseyin 275
Efe, Mesut 259
Efe, Yahya 277
Efe, Yaşar 275
Eğin, Zeki 150
Eken, Korkut 157, 168, 206, 228-230, 235, 239, 246, 249, 251, 252, 254, 257, 259, 260, 277, 280, 286, 288, 290, 292, 298
Ekici, Mehmet 39
Ekinci, Yusuf 283
Ekli, Şahin (Abdullah Çatlı) 218, 219, 221, 284
Ekmekçi, Mustafa 7
Ekspres 83
Elçibey, Ebulfeyz 237, 239, 243
Emlak Bankası Mensupları Emekli ve Yardım Vakfı 223
Er, Ahmet 21
Er, Senar 278
Erbakan, Necmettin 290, 305
Ercengiz, Mehmet 269, 270
Erciyes, Sefa 231
Erdal, Ali 256
Erdal, Şener 28
Erdem, Veli 68
Erden, Eyüp 136, 146, 151
Erdoğan, Duran 28
Erdoğan, Hayati 51
Erdoğan, Namık 216
Erdoğan, Zeki 26, 29
Erez, Yalım 243, 278
Ergenekon, Devlet İçinde Devlet 133
Ergin, Recai 46
Erkan, Ünal 198, 220, 226, 227
Erkaya, Güven 104
Erkovanlı, Mustafa Kemal 20, 21
Eroğlu, Seyfi 60
Ersever, Cem 310
Ersoy, Ercan 260, 265, 280-282, 287-290, 292, 293, 301, 305, 308
Ersun, Namık Kemal 45, 46
Ertınaz, Bülent 73, 74
Ertürk, Ali Ekber 159, 235
Erus, Reha 154, 178
Erzan, Faruk 59
Esin, Numan 21

Esmaeili, Nazım Lazem 298
Evliyaoğlu, Gökhan 21
Evren, Kenan 69, 158, 198
Eymür, Mazhar 114
Eymür, Mehmet 13, 30, 79, 114-116, 143, 157, 158, 165, 167, 180, 198, 199, 206, 218, 220, 228, 229, 235, 246, 247, 249, 252-254, 258-260, 277, 283, 286, 298
Ezgin, Efraim 58, 60

F

Fatih Sultan Mehmed 43, 50
Fendoğlu, Hamit 52
Fetzer, Josip 202
Fidan, Hüseyin 111
Figaro, le 191
Fikir Kulüpleri Federasyonu (FKF) 25
Filiz, Mehmet 36
First Merchant Bank 247, 252
Forum 241
Franco Bahamonde, Francisco 21, 154
Fuller, Graham E. 104, 241

G

Gamberini, Giordino130
Garnett, Sharman 238
Gates, Robert 142
Gazzettino, il 129
Gedikli, Ahmet Ercüment 57-60, 63, 66, 107, 112, 215
Gelgöz, Selahattin 73
Gelli, Licio 129-131, 135, 139, 154
Genç, Süleyman 52, 70
Genç Arkadaş 41, 215
Genç Öncü 58
General Fouilland 139
General Franco bkz. Franco Bahamonde, Francisco
General Lugaresi 177
General Musumeci 131, 139, 177
General Terziyev 110
Gevence, Salih 59
Gezmiş, Deniz 36
Gladio (Kontrgerilla) Soğuk Savaşın Mirası 133
Gladio Skandalı 30
Goodmann, Melvin 142
Gori, Giuseppe de 154
Gökalp, Ziya 43
Gökbilen, Eyüp Zafer 272
Gökçe, Hasan 307, 308
Gökdemir, Ayvaz 38, 238, 240, 243, 244, 291
Gökenç, Hamit 95, 96, 256, 257
Göleli, Mikail 236-268
Gösterişli, Selim 206
Gözcü 308
Gözen, Mehmet 297, 299
Gözütok, Aslan 106
Grillmayer, Horst 123
GSC Tekstil 221, 222, 275
Güçlü, Faruk 11
Güçlü, Necdet 26, 28
Güler, Mehmet 214
Güllapoğlu, Fatih 132, 173
Gülnar, Mustafa 104
Gültaş, Bekir 110
Gültaş, Selami 110
Gümüş, Alpaslan 38, 39
Gün, Talip 39, 44
Günay, Nurkan 71
Gündeş, Nuri 86, 198, 206
Gündoğan, Sadettin 273
Gündoğdu, Hamit 44
Gündüz, Mehmet 95, 259

Güner, Agâh Oktay 108
Güner, Meral 68
Güner, Nihat 68
Güneş Ne Zaman Doğacak 66
Güneş, Hasan Fehmi 81, 86, 87, 120
Günyol, Metin 86, 160, 167, 181, 291
Gürbüz, Ramazan 93
Gürbüz, Rasim 93
Gürdal, Tahsin 11, 61
Gürel, Altan 189
Gürel, Harun 83
Gürel, Kenan 243
Gürel, Seval 189
Gürkan, Uluç 315
Gürler, Faruk 36
Gürses, Hürcan 58, 60
Gürvit, Erkan 158, 198
Güven, Nurettin 250, 251, 256, 257, 268, 299
Güven, Paşa 179

H

Hacısüleymanağaoğlu, İsmail 75, 80, 115
Haig, Alexander 132, 141
Halama, Ali 50
Hamdi, Hasan 71
Han, Hurşit 277
Hangi Erbakan 9
Hasan, Yılmaz 208
Hasan'a Mektuplar 31
Haydar, Nimruz Zülfikâr 270
Hekimoğlu, İnci 162
Henze, Paul 84, 86, 99, 116, 119, 141-143, 241
Hergün 41, 118, 241
Hıristiyan-Demokrat Birliği (CDU) 118
Hiçyılmaz, Semih 154
Hitler, Adolf 21, 26, 50
Hizbullah 104, 230
Hoffman, Elke Bruhn 90
Holiday Havayolları 264
Homriş, Davut 46
Homriş, Şahap 46
Hoştan, Sami 224, 236, 254, 255, 259, 272, 276, 282, 285, 288-290, 292, 299, 304, 308, 316, 317
Humeynî, Ayetullah 96
Hürriyet 25, 78, 142, 154, 160, 164, 178, 227, 266, 289, 292
Hüseyinov, Suret 237

I

Ilıcak, Kemal 45
Irmak, Mehmet 163

İ

İBDA-C 240
2000'e Doğru 167, 198, 212
İlgün, Nilhan 109
İmamoğlu, Osman 81
İnal, Akın 275
İnan, Hüseyin 36
İnan, Mahmut 124
İnanç, Ünal 11, 303
İnanoğlu, Berker 119, 120
İnciler, Mehmet Nabi (İnci Baba) 95, 227, 228
İner, Tayfun 236
İP bkz. İşçi Partisi
İpek, Aydın 216
İpek, Serpil 216
İpekçi, Abdi 82-90, 95, 158, 160, 178, 179, 297
İpekçi, Sibel 86
İrangate Olayı 141, 238
İsmailoğlu, Yusuf 122
İsot, Zülküf 53

İstanbulluoğlu, Akın 245
İstanbulluoğlu, Fuat 50
İsvan, Mehmet 45
İşçi Partisi (İP) 185, 284, 298, 299
İtalyan Hıristiyan-Demokrat Partisi 154
İtalyan Komünist Partisi 131
İtalyan Sosyalist Partisi 130
İtiraflar 43, 80, 260, 310
Jandarma İstihbarat ve Terörle Mücadele (JİTEM) 254, 255, 258, 260, 310
Johannes-Paulus, I. 134, 135
Johannes-Paulus, II. 135, 136

K

Kaan, Öner 273
Kabakum, Erdal 49
Kaçar, Ali 48, 49
Kafesoğlu, İbrahim 31
Kaftancıoğlu, Ümit 51
Kahramanmaraş Olayları 66
Kaman, Zeki 212
Kandemir, Fehmi 54
Kandemir, Salih 47
Kanlı Pazar 28
Kaplan, Cemalettin 74
Kaplan, Metin 103, 167
Kaplan, Mustafa 21
Kaplan, Ömer 255, 265, 281, 282
Karaalioğlu, İsmail 231
Karabacak, Ahmet 26
Karaca, Kurt 31
Karaçam, Nail 28
Karadeniz, Harun 27
Karafakioğlu, Bedri 51
Karakoç, Abdurrahim 31
Karakurt, Orhan 112
Karataş, Dursun 255
Karay, Hacı 231, 276, 277
Karyağdı, İskender 37
Kasal, Aydınhan 235
Kasar, Mehmet 276
Kavak, Gülşen 68
Kavuncu, Burhan 103, 104
Kaya, Halil 259
Kaya, Yener 283
Kaygısız, Mehmet 257
Kaygusuz, Taner 11
Kayıran, Ali Galip 83
Kaypakkaya, İbrahim 28
Kazdağlı, Celal 33
Kederoğlu, Abdullah 220, 221, 250
Kederoğlu, Avşar 250, 258, 261
Kerimov, Ali 237, 239
Kerimov, İslam 241
KGB 98, 130, 140-146, 153, 177
Kıbrıs Harekâtı 36, 72
Kılıç, Dündar 75, 82, 114, 174, 206, 246, 248, 253
Kıpçak, Abdurrahman 112, 145
Kır, Cemal 68
Kırcı, Haluk 57-61, 63, 66, 73, 104, 105, 107, 112, 117, 163, 177, 215
Kırklar, Tamer 306
Kısakürek, Necip Fazıl 43
Kısmetim 1 gemisi 268
Kıvanç, Taha bkz. Koru, Fehmi
Kızılkaya, Abdülgani 301, 304, 308
Kızıl Ordu 118, 132
Kızıl Tugaylar 132, 143
Kimche, David 311
Kintex şirketi 78, 110, 111, 129, 144, 242, 293
Kissinger, Henry 132, 141

Kocabaş, Hüseyin 51
Kocadağ, Hüseyin 264, 279, 302-305, 307-310, 315, 316
Kocakaya, Cahit 248
Kocapehlivan, Burhan 233
Koçal, Fuat 175, 181, 182, 184, 186
Koçyiğit, Hülya 125
Koçyiğit, Nilüfer 125
Koman, Teoman 212, 226
Komiser Marchionne 150
Komünizmle Mücadele Dernekleri 20
Kondakçı, Lokman 81, 82, 119, 120
Koral, Haluk 277
Korkmaz, Mahmut 57-60, 63, 69, 107, 161, 186
Koru, Fehmi 155
Korutürk, Fahri 36, 219
Kozakçıoğlu, Hayri 232
Köfler, Karl 128
Köksal, İsmail 53, 54, 56, 57
Körfez Savaşı 261, 268
Köylü, Hülya 291
Kriegel, Jay 226, 242
Kulaksız, Baki 299
Kunz, Albert 127, 130
Kuray, Sarp 179, 180
Kurşun, Mehmet 95, 96
Kurtlu Kokteyl 84, 126
Kurtoğlu, Fatma 273
Kurtoğlu, Hasan (Abdullah Çatlı) 75, 76, 112, 168, 171, 172, 187, 189, 190-192, 201, 273
Kuseyri, Mustafa 28
Kuşatılanlar 104
Kutsi, Lokman 277
Kuyumcu Şevket bkz. Yaşar, Şevket
Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü (NATO) 30, 77, 78, 85, 124, 132, 133, 213
Kuzucu, Recep 230
Küçük, Veli 262
Küçükizsiz, Recep 162

L

Laval, Philippe 196
Ledeen, Michale 141
Lentini, Guido 174, 183, 184
Lesser, İan O. 104
Levent, Müfit 187
Libman, Charles 196
Lincoln, Abraham 84
Lucky S gemisi 268

M

Madam Ene170, 171
Mahsun Korkmaz Akademisi 245
Maier, Johann 184
Malki, Nesim 232, 283
Mansuroğlu, İlker 28
Manukyan, Matild 266
Maraşlı, Ali 275
Maraşlı, Turgay 221, 222, 224, 273, 275
Maraşlı, Zekiye 275
Marenches, Alexandre de 139, 140, 142
Marini, Antonio 145, 178, 192, 193, 195
Maris Home Office 243
Martella, İlario 124, 136, 137, 139, 142, 147, 150, 153, 178, 179, 194, 198
Mataracı, Tuncay 82, 83
MBK bkz. Millî Birlik Komitesi
MC bkz. Milliyetçi Cephe
McGrevey, Tom 238

Mehetoğlu, Battal 26, 28
Menderes, Adnan 19
Menteşe, Nahit 230
Menzil Şeyhi 104
Menzir, Necdet 219, 234, 235, 274, 302
Meram, Ali Kemal 31
Mercan, Hakkı 234
Mercinkus, Paul Casimir 131
Mersan, Ömer 98, 109, 110, 113, 145, 176
Mestçi, Hasan 65
Meydan 255, 257
MHP bkz. Milliyetçi Hareket Partisi
Mısır Koçanı Operasyonu 173, 183
Milli, Mehmet 270
Millî Birlik Komitesi (MBK) 20
Millî Hareket 26
Millî İstihbarat Teşkilatı (MİT) 13, 30, 36, 45, 46, 52, 76, 77, 79, 82, 86, 98, 108, 109, 114-116, 120, 121, 142, 144, 151, 155-162, 166, 167, 169, 171, 180, 181, 184, 185, 196, 198, 199, 205-208, 212, 213, 218, 220, 225, 226, 228, 229, 236, 239, 241, 245-249, 251-255, 258-260, 271, 274, 280, 282-284, 290, 291, 296, 298-300
Millî Selamet Partisi (MSP) 36
Millî Türk Talebe Birliği (MTTB) 28
Milliyet 79, 82, 83, 86, 87, 94, 95, 297
Milliyetçi Cephe (MC) 46, 77
Milliyetçi Hareket Partisi (MHP) 22, 26, 35, 36, 39, 41-47, 50-53, 65-69, 74, 75, 80-85, 90, 103-106, 111, 116, 118-120, 122, 129, 149, 213, 220, 236, 240, 241, 256, 261, 291, 317
Milliyetçi İşçi Sendikaları Konfederasyonu (MİSK) 75
Milliyetçi Türk Gençlik Teşkilatı (MTGT) 24, 26
Mit, Mustafa 39, 62, 213, 317
MİT Kontrterör Dairesi 13, 252
Mit Raporu Olayı 115, 198, 199
Mitterrand, François 139
Moro, Aldo 132, 134, 135
Mossad 157, 158, 166, 311
MSP bkz. Millî Selamet Partisi
MTGT bkz. Milliyetçi Türk Gençlik Teşkilatı
MTTB bkz. Millî Türk Talebe Birliği
Muhammed, Rahim 260
Mumcu, Ceyhan 11, 218
Mumcu, Uğur 10, 45, 77, 83, 85, 94, 105, 111, 122, 126, 143, 144, 179, 217, 218, 274
Mussolini, Benito 21
Mutlu, Bektaş 299
Muttalibov, Ayaz 237
Müjdeci, Ömer 53
Müller, Leo A. 133
Mütercimler, Erol 133

N

Nadir, Asil 236, 274, 279
Nadir, Ayşegül 274
Narin, Halit 46
Nasyonal Aktivite Zinde İnkişaf (NAZİ) Derneği 26
NATO bkz. Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü
Nazar, Ruzi 118, 119, 241
Nesin, Aziz 58
Newsweek 141

Newton, Lowell 136
New York Times 141
Nizamı Âlem Ocakları 239, 240, 243, 317
Nokta 115
North, Oliver 238

O

Obay, Nafiz 90
Oberhofer, Herbert 128
Ocak, Sami 50
Oflu İsmail bkz. Hacısüleymanağaoğlu, İsmail
Ojieh, Ekrem 139
Oktay, Dürüst 63, 212
Oktay, Recep 63
Olgaç, Çetin 149
Olgaçay, İsmail Bedük 115
OMON 240, 258
Ongun, Ramiz 35
16 Mart Katliamı 53, 291
12 Eylül Harekâtı 99
12 Mart Muhtırası 28
Onur, Türkmen 35, 317
Onuş, Sinan 11
Oral, Hasan 227
Orcan, Onur 68
Orkan, Ali Bülent 49
Orly Havaalanı Katliamı 166
Orta Doğu 103, 167
Osmanağaoğlu, Ünal 63, 66, 107, 162
Otechvesten Vestnik 144
Oto, Ali 305
Ovadya, Soli 223

Ö

Öcalan, Abdullah 219, 230
Öğün, Musa 46
Öncel, Feridun 228, 317
Önen, Ali Rıza 215
Önkuzu, Dursun 29
Örek, Hüseyin 36
Övür, Mahmut 265
Öymen, Örsan 88, 89, 124, 128, 129, 147, 179
Öymen, Örsan Kunter 179
Öz, Doğan 50, 51, 80
Öz, Mehmet 68
Öz, Mürvet 235
Öz, Yaşar 24, 31, 41, 42, 168, 169, 181, 196, 204-208, 211, 216, 224, 234-237, 240, 250, 251, 256, 269-271, 301, 310
Özal, Turgut 133, 214, 225, 226, 229, 241, 226
Özaydın, Hasan 279
Özbay, Can 11, 297
Özbay, İbrahim 222
Özbay, Mehmet 204, 205, 207, 211, 217, 221-225, 232, 233, 239, 262, 272, 275, 296, 303, 309
Özbay, Salih 322
Özbey, Yalçın 79, 87, 88, 95, 110, 112, 116, 137, 177-180, 193, 256
Özcan, Hadi 262, 263, 286
Özcan, Ömer 57, 58, 60, 63
Özçiftçi, Adnan 72
Özdağ, Muzaffer 21
Özdağ, Serdar 291, 293, 294
Özdal, Salih 275
Özdemir, Cüneyt 11
Özdemir, Vahdettin 136, 151
Özel Harekât Dairesi 221, 250, 253, 254, 265, 274, 280, 285, 287, 298, 302, 309, 312-314
Özel Harp Dairesi 30, 46, 133, 157, 228, 254
Özel, Yaşar 24, 301
Özer, Nihat 72

Özer, Osman 273
Özgül, Ertuğrul 231
Özgün, Faruk bkz. Ağca, Mehmet Ali
Özgür, Taylan 28
Özkan, Sudi 304, 305
Özkan, Tuncay 145, 158-160, 164, 180, 196
Özkul, Tuncay 60
Özmen, Süleyman 26, 29
Öztekin, Ali Aydın 275
Öztürk, Arzu 235
Öztürk, Recep 162
Öztürk, Saygı 205, 225
Öztürk, Vedat 72
Özyurt, Ahu 11

P

Paesa Sera 129
Pala, Hasan Murat 96
Palermo, Carlo 128, 129
Papa, Mafya, Ağca 77, 83, 85, 126
Papa Suikastı 136-138, 140-146, 148, 151, 153, 155, 173, 179, 180, 185, 193, 201, 229, 299
Papa'yı Vuran Adam 141, 142
Pazarcı, Ekrem 50
Pazienza, Francesco 131, 138, 139, 152
Peder Morlion 177, 178
Peder Santini 177
Pehlivanlı, Alpaslan 213, 214
Pehlivanoğlu, Mustafa 53, 56, 57, 65, 72, 80
P2 Mason Locası 129, 130
Peker, Ali 68
Peker, Sedat 299, 317
Perinçek, Doğu 164, 185, 198, 284, 298
Pişkinsüt, Sema 185
PKK 104, 196, 197, 219, 227, 230, 231, 245, 270, 298, 310
Pol-Bir 220
Pol-Der 220
Poyraz, Kürşat 57-60, 63
Prens Faysal 247
Priore, Rosario 142
Promesse Tıbbî Malzeme ve Tekstil San. Tic. Ltd. Şirketi 215

R

Radikal 235, 267
Rahibe Letizia 136
Rama, Giovanni 134
Ray, Cline 141
Reader's Digest 141
Reagan, Ronald 238
Refah Partisi (RP) 108, 220, 278, 305
Resmî Gazete 192, 313
Romero, Oscar 154
Roussin, Michel 139
RP bkz. Refah Partisi

S

Sabah 238
Safter, Ümran 235
Sağlar, Fikri 108, 179
Saint-Pierre'in Kurtları 10, 84, 122, 126, 153, 183, 195
Salazar, António de Oliveira 154
Saltık, Haydar 69
Samet, Müfit 275
Sancak Tül 73, 74
Sancar, Semih 46, 133
Santipiachi 193-195
Santovito, Giuseppe 121, 131, 139, 141, 177
Saral, Mehmet 149, 189, 190

Sarı, Selahattin 35, 49, 62, 63
Sarıboğa, Dinçer 233
Savcı, Rıza 236
Savimbi, Jonas 154
Sazak, Gün 82, 90, 119, 261
Sazak, Güven 119, 261
Sazak, Silva 261
Schireer, Matthias 147
SDECE 139
Secord, Richard 238, 311
Selçuk, Timur 96
Serçinlioğlu, Oğuz 53, 72
Serdengeçti, Osman Yüksel 43
Serhat, Medet 231, 283
Serpin, Yaşar 28
Sertbudak, Aynur 39
Seven, Ferda 206
Seven, Tayyar 64
Sevinç, Levent 235
Seyfi, Osman 111, 112
Sezgin, Ferruh 11
Sezgin, Ümit 51
Simitko, Askar 245, 298
Sindona, Michele 129, 131, 134
Singh, Joginder bkz. Ağca, Mehmet Ali
SİSMİ 135
Solmaz, Sahir 111
Somuncuoğlu, Sadi 291
Songür, İbrahim 49
Sosyal Demokrasi Dernekleri Federasyonu 25
Soyer, Nurettin 105
Sönmezcan, Necmettin 184
Söylemezler ailesi 281
Sözügüzel, Muzaffer 29
Square, Bob 242
Sterling, Claire 141-143
Stoerkel, Jean-Marie 10, 11, 84, 122, 124, 126, 153, 183, 193, 297
Sultan Tekstil 216, 267, 275, 299
Sungur, İbrahim 316
Sungur, İkbal 316
Susurluk 9, 10, 12, 13, 24, 38, 42, 52, 63, 76, 86, 103, 108, 112, 114, 133, 145, 154, 157, 158-163, 165, 167, 174, 181, 185, 187, 197, 198, 203, 207, 217, 218, 221, 224, 225, 229, 232-234, 239, 247, 248, 252-255, 257, 258, 262-264, 272, 275, 278, 279, 281, 282, 284-290, 292, 297, 303, 305, 307, 308, 311, 312, 314
Susurluk ve Kontrgerilla Gerçeği 154
Susurluk, 20 Yıllık Domino Oyunu 165
Süerkan, Bora 114

Ş

Şahin, Haydar 53, 54, 65
Şahin, İbrahim 41, 42, 55, 221, 239, 240, 250, 253, 254, 258, 259, 262, 265, 276, 277, 280, 283, 285-288, 290, 311, 312
Şahin, Uğur 285
Şahinkaya, Tahsin 236
Şandır, Mehmet 119
Şehirlioğlu, Mehmet 308
Şeker, Ali 297
Şemsek, Muharrem 213
Şen, Ali 277
Şener, Hasan Hüseyin 89, 95, 151, 152, 167, 169, 175, 184
Şener, Mehmet 67, 79, 87, 89, 95, 111-113, 116, 117, 123, 137, 138, 145-151, 167, 169, 173-176, 182, 184-186, 189, 256

Şener, Mestan 235
Şengül, Ramazan 137
Şenocak, Erdem 44, 91
Şenyener, Şebnem 154
Şerit, Ali 11, 62
Şevardnadze, Eduard 244
Şeyh Said 227
Şimşek, Ali 172
Şimşek, Doğan 233
Şimşek, Tahsin 207
Şipka, Yüksel 11

T

Talbott, Strobe 237
Tanaydın, Mehmet 93, 112, 145
Tanksız Topsuz Harekât 132, 173
Tanrıkulu, Ahmet 203
Tantan, Sadettin 79
Tarih ve İslam Araştırmaları Vakfı 119
Tasmalı Çekirge 115
Taş, Erol 97
Taşer, Dündar 21, 25, 29, 55
Taşkın, Behlül 123
Taşkın, Hasan 123
Taygar, Hasan 68
TBMM Susurluk Komisyonu 42, 52, 108, 181, 224, 229, 234, 257, 263, 282
TBP bkz. Türkiye Birlik Partisi
Tecer, Ahmet 249
Tek, Haydar 112
Tekdemir, Alper 262
Tekdemir, Şahin 262
Tekin, Niyazi 28
Tekiner, Mehmet Zeki 91, 112, 146, 147
Telemen, İbrahim 77
Telli, Aydın 112, 145
Temiz, Burhan 111
Tempo 103, 140, 144, 168, 193, 195, 294, 295
Temuçin, Turhan 64
Tercüman 45, 84, 144, 190
Terpil, Frank 74, 85, 156
The Real Terror Network 142
The Terror Network 142
The Times 141
TİKKO bkz. Türkiye İşçi Köylü Kurtuluş Ordusu
Tim, Osman 245
Tinar, Ertaç 312, 313
TİP bkz. Türkiye İşçi Partisi
Tireli, Halil 119
TİT bkz. Türk İntikam Tugayı
Tok, Ümit 36
Tokdemir, Metin 213
Tolunoğlu, Şahin 114
Topal, Ebru Zeynep 289
Topal, Elif Lütfiye 289
Topal, Emir Ömer 289
Topal, Ömer Lütfü 289
Topal, Serdar Murat 289
Topçu, Yaşar 292
Toprak, Kâmil 263
Toranyan, Ara 165, 166
Tortaş, Enver 112, 145
Tosun, Osman 315
Trend Menkul Değerler 180
Tritner, Otto 123
Tuğ, Halil 285
Tuluk, Hüseyin 299
Tumay, Senbir 122
Tunga, Enis 62, 106
Turkish Report 274
Turner, Stansfield 46
Tüketim Maddeleri, Depolama ve Nakliye Anonim Şirketi (TÜMPAŞ) 119

Türkçülük ve Türkçülük Mücadele Tarihi 31
Türker, Şenkal 229
Türkeş, Alpaslan 19-21, 25, 26, 29, 36, 42, 43, 46, 81, 82, 103, 108, 213
Türk İntikam Tugayı (TİT) 47, 274
Türkistan Birliği 118
Türkiye Birlik Partisi (TBP) 36
Türkiye İşçi Köylü Kurtuluş Ordusu (TİKKO) 28
Türkiye İşçi Partisi (TİP) 58, 59, 73, 117, 160, 299
Türkiye Ülkücü Şeriatçı Komando Ordusu (TÜŞKO) 47, 55
Türk Kültür ve İbadet Derneği 299
Türkler, Kemal 51
Türk Milliyetçiliğinin Meseleleri 31
Türün, Faik 30
TÜŞKO bkz. Türkiye Ülkücü Şeriatçı Komando Ordusu
Tütengil, Cavit Orhan 51

U

Uğurlu, Abuzer 75-79, 83, 88, 92, 96, 98, 109, 110, 113-115, 144, 176, 193
Ulu, Enver 265, 280-282, 290, 301, 305, 308
Unutmaz, Durmuş bkz. Şener, Mehmet
Urhan, Mehmet 266
Us, Gonca 263, 264, 274, 296, 305-308, 315, 316
Uygur, Necati 119, 122
Uysal, Hasan 83, 84, 126
Uzunlar, Osman Nuri 58, 60, 73

Ü

Üçok, Bahriye 52
Ülkü Ocakları 25, 27-29, 35, 40, 42, 47, 50, 51, 53, 55, 62, 64, 79, 95, 214, 220, 239, 298
Ülkü Yolu Derneği (ÜYD) 91, 105
Ülkücü Gençlik Derneği (ÜGD) 47, 49, 57, 63, 68, 69, 75, 80, 91, 96, 103, 299
Ümit, Cemalettin 205, 248, 259
Ümit, Tarık 199, 205-208, 229, 234, 235, 246-261, 264, 283, 298
Ünal, Ali 224
Ünal, Bilgi 283, 285
Ünal, Selami 63
Ündül, Hayri 198
Ünlütürk, Memduh 133
Üstündağ, Semiha 63
Üstünel, Muzaffer 51
Üstünkaya, Mehmet 293
ÜYD bkz. Ülkü Yolu Derneği
Üzücü, Turgut 270

V

Varlık, Mehmet 53, 54
Vatan yahut Susurluk 162
Verkaya, Mustafa 80
Vock, Roberto 183, 184
Volkan, Fatih 68
Volkan, Mustafa 68
Vural, Mehmet 73

W

Washington Post 50, 141
Washington Times 141
Wilson, Edwin P. 74

Woodruff, Fred 244
Woolsey, James 244

Y

Yağan, Bedri 255
Yahnici, Ercüment 40
Yahyaoğlu, Tahsin 31
Yalçın, Aydın 241
Yalçın, Hasan 167
Yalçıner, Yılmaz 25
Yaman, Arzu 263, 264
Yankı 30
Yaprak, Mehmet Ali 275-276
Yasak, Ali 223, 227, 265, 299, 302
Yasak, Mehmet 265
Yasak, Nihat 223, 233, 302
Yaşar, Şevket 76
Yavuz, Orhan 51
Yazıcıoğlu, Gülfer 291
Yazıcıoğlu, Kemal 283
Yazıcıoğlu, Muhsin 39, 49, 54, 62, 63, 96, 106-108, 172, 213, 240, 291, 317
Yelekçi, İlhami 297
Yeni Gündem 66
Yeni Ufuk 239
Yeni Yüzyıl 154, 159, 160, 205, 224, 291, 313
Yeryüzü 104
Yeşil bkz. Yıldırım, Mahmut
Yeşil Kuşak projesi 104
Yetkin, Murat 166
Yılanlıoğlu, İsmail Hakkı 20, 21
Yıldırım, Adnan 231, 248, 256, 262, 268, 277, 280, 303
Yıldırım, Ata 39
Yıldırım, Doğan 11, 109
Yıldırım, Mahmut 260, 262
Yıldırım, Nevzat 96, 256, 297
Yıldırım, Rıfat 64, 145, 161, 236, 268
Yıldırım, Yaşar 105
Yılmaz, Bünyamin 92, 93
Yılmaz, Galip 111-113
Yılmaz, Kemal 239
Yılmaz, Mehmet 293
Yılmaz, Mesut 12, 179, 214, 249, 279, 289
24 Saat 242
27 Mayıs Devrimi 19, 39
Yorgancı, Zühtü 91, 111
Yorulmaz, Oğuz 265, 280-282, 287, 290, 292-294, 297
Yurdakul, Cevat 51
Yurdakuler, Hakan 39
Yurdakuler, Muzaffer 39
Yurtaslan, Ali 43, 44, 53, 80
Yurtsever, Abdurrahman 53
Yüce, Ali Ekber 235
Yücel, Bahattin 292, 294, 295
Yüceoral, Kâmil 242
Yücesoy, Fehmi 21
Yüksek, Yusuf 285
Yürüyüş 58

Z

Zaman 155
Zentürk, Ardan 84
Zepezauer, Mark 132
Ziverbey Köşkü 30

İçindekiler

Önsöz 9
Yirminci baskıya önsöz 13

Birinci bölüm (1956-1974)

Çatlılar 18
Menderes sevgisi 19
İlkokul 19
Nyssa, Nisa, Nevşehir 19
Başbuğ Türkeş 20
Nazi örneği bir parti 21
Ortaokul 22
Ölümle ilk karşılaşma 23
İmam nikâhı 24
Komando kampları ve "düzmece rapor" 24
Çatlı Ülkücü oluyor 26
12 Mart Muhtırası 28
Kontrgerilla 30
Resmî nikah ve Ankara'ya gidiş 30

İkinci bölüm (1974-1980)

Askerden sivile 36
Gökçen doğuyor 37
İlk trafik kazası 38
Çatlı'nın Ülkücü hareket içinde yükselişi 38
Çatlı yurttan eve taşınıyor 40
İbrahim Çiftçi Ürgüp'te 41
İbrahim Şahin ve Yaşar Öz de Nevşehir'de 41
Çatlı Ankara il başkanı 42
Türkeş-Çatlı tanışması 42
Çatlı'nın ilk suç sicili 44
Türkeş: "Bahçelievler emniyetli hale getirilmeli..." 44
Ersun darbesi 45
ÜGD İkinci Başkanı Çatlı 47
Baba Çatlı kızına hediye götürüyor 48
Çatlı sahte kimlik yapmayı öğreniyor 48
Cezaevinden Ülkücü kaçırma 49

Amerikalı gazeteci ... 50
Terörü tırmandırma stratejisi: ünlü isimler öldürülüyor ... 50
Fendoğlu'na bombalı paket ... 51
"Polislerle arama yapardık" ... 52
Pehlivanoğlu'nun itirafında Çatlı ... 54
Şifreler... Şifreler... ... 54
Balgat Katliamı ... 56
Bahçelievler Katliamı ... 57
İkisini Eskişehir yolunda... ... 58
Evin içindeki vahşet ... 60
Serdar Alten ölmeden konuşuyor ... 61
Olayı çözen tesadüfler ... 62
Doç. Dr. Cömert'in katilleri ... 64
Sağmalcılar'dan toplu firar ... 64
Bayar: "Bu kış komünizm gelecek..." ... 65
Kahramanmaraş Olayları ... 66
Çatlı İstanbul'da ... 67
Esrarengiz yüzbaşı ... 69
Yüzbaşının kadın arkadaşı ... 71
Astsubay Serçinlioğlu'nun anlatımları ... 72
Sancak Tül ... 73
Çatlı yeraltı dünyasıyla tanışıyor ... 75
Hasan Kurtoğlu kimliği ... 75
Abuzer Uğurlu ve silah kaçakçılığı ... 76
Ve Bekir Çelenk... ... 78
Yeraltı dünyasında hemşerilik ilişkileri ... 79
Oflu İsmail ve Çayırovalı Osman ... 80
Lokman Kondakçı anlatıyor ... 81
Abdi İpekçi ve Gün Sazak'ın "asgarî müştereği" ... 82
İpekçi-Henze buluşması ... 83
MİT de ilgileniyor ... 86
İpekçi cinayeti ... 86
Ağca'nın hesabına yatan paralar ... 87
Gün Sazak'ın öldürülmesi ve Dev-Sol militanının "intihar"ı 90
Çatlı Bahçelievler duruşmalarını merak ediyor ... 91
Ağca'nın askerî cezaevinden kaçışı ... 92
Meral Çatlı, Ağca'yı anlatıyor ... 93
Papa'ya ilk uyarı ... 94
Ağca'nın uzun yolculuğu başlıyor ... 94
Yine Nevşehir ... 95
"Nuh'un Gemisi'ni görmedim" ... 96

Kaçakçılar cenneti Bulgaristan 97
"Hasan Abi nereye gidiyorsun? İhtilal oldu!" 98

Üçüncü bölüm (1980-1990)

Haluk Kırcı'nın ifadesi 104
Çatlı MHP'den kopmuş muydu? 106
Çatlı'nın Türkeş'i ihbarı 108
Sofya'daki "Hintli" 109
Ömer Mersan,Vardar ve Kintex şirketleri 110
Sahte pasaportlar ve Ömer Ay 111
Pasaport Dairesi'nde yangın 112
Çeşmebaşı Operasyonu 113
Mehmet Eymür de Bulgaristan'da 114
Çatlı ailesiyle vedalaşıyor 116
Viyana'dan mektup var 117
MHP'nin Avrupa örgütü 118
Yeni başkan Çelebi 119
Ağca'nın Avrupa'daki pahalı gezintisi 120
Ağca adım adım izleniyor 121
Almanya'da faili meçhul cinayetler 122
Grillmayer'in silahları 123
Zürich toplantısı 124
Henry Arsan 127
Cezaevlerinde esrarengiz ölümler 128
Vatikan'ın bankacısı 129
"Kuklacı" Gelli ve P2 locası 130
Süper P2 131
Ve Gladio... 132
Papa I. Johannes-Paulus'un esrarlı ölümü 134
İtalya'da hızlı bahar 135
Papa II. Johannes-Paulus'a suikast 135
İkinci tetikçi 136
"Bizim delinin ne yaptığını gördün mü?" 137
Pazienza: "Suikastın örgütleyicisi Çatlı!" 138
Suikast Vatikan'a bildirilmişti. 139
Dezenformasyon savaşı 140
MİT de devrede 142
Uğur Mumcu'nun tavrı 144
Çatlı ekibi Viyana'dan ayrılıyor 145
Papa Suikastı'na Ülkücü tepkisi 146
Ömer Ay'ın "sosyal demokratlığı" 146

Zürich'te yakalanıp serbest bırakıldılar 147
Konsolosluktan pasaport 149
Çatlı'nın telefon defteri 150
Camideki uyuşturucu randevusu 151
Sırrolan 1 kilo eroin 152
Çatlı Amerika'da 152
CİA ajanının avukatı: "Amerikalılar Çatlı'yı koruyordu..." . 154
Devletin ASALA'ya karşı eylem kararı 156
"Mete Bey" 158
Çatlı'nın kapısını çalıyorlar 159
Diğerleri kimlerdi? 161
Çatlı'nın koşulları 162
İddialar... 163
Ve soru işaretleri... 165
Uyuşturucuyu MİT mi verdi? 167
Meral Çatlı'nın Paris'e gidişi 168
Poitiers günleri 171
Çatlı'nın dindarlığı 172
Bir trafik kazası daha 173
Merkez İsviçre'ye kayıyor 174
Grup genişliyor 175
"Taze kesilmiş tavşan beyni" 175
Ağca'dan yeni ifadeler 176
İtalyan mafyasının ölüm tehdidi 177
Yalçın Özbey yine sahnede 178
Çatlı'dan Sarp Kuray'a: "CİA ajanını kaçırın..." 179
Arandığı Türkiye'ye tatile gitti 180
3 kilogramlık ikinci "iş" 181
Yahya Demirel'e Panama pasaportu 182
Mısır Koçanı Operasyonu 183
MİT'in iddialarını çürüten ifade 184
Poitiers'den Paris'e kaçış 185
Çatlı'nın tutuklanması 187
Konsolosluk mühürleri, Ankara Emniyeti'nin pasaportları 188
Çatlı'nın tutuklandığı basından öğreniliyor 189
La Santé Cezaevi 190
Memlekete mektuplar 192
"Tanık" Abdullah Çatlı 192
Roma Mahkemesi'nde Ülkücü kavgası 193
Mahkeme başkanı Çatlı'yı azarlıyor 194
"Birçok gizli servis bizi kullanmak istedi..." 195

Bedri Ateş 196
Birinci MİT Raporu 198
İsviçre Basel Cezaevi 199
Cezaevi arkadaşı Çatlı'yı anlatıyor 199
İlk kaçma girişimi 202
"Eşim kaçmadı, kaçırıldı" 203
Esrarengiz Ali 204
Durmadan pasaport kaybeden adam 205
Kimdi bu Tarık Ümit? 205
Türkiye'ye dönüş 207
Yaşar Öz'ün "işleri" 207

Dördüncü bölüm (1990-1996)

"İdealist" Çatlı 212
ANAP kulisinde 213
Haluk Kırcı'yla yeniden buluşuyor 215
Namık Erdoğan 216
Sultan Tekstil 216
Çatlı, Uğur Mumcu'yu arıyor 217
"Şahin Ekli" 218
Basamakları hızla tırmanan emniyetçi 219
Saflar değişiyor 220
GSC Tekstil 221
Gerçek Mehmet Özbay 222
Mehmet Özbay ile Çatlı tanışıyorlar mı? 223
Çatlı asker kaçağı 225
Çatlı'ya silah ruhsatı 226
Çatlı Korkut Eken'i ne zaman tanıdı? 228
Öldürülecekler listesi 230
Mehmet Ağar yardımı! 232
Yaşar Öz'ün silah ruhsatı ve uzman kimliği 234
Ağar-Yaşar Öz tanışması 235
Azerbaycan darbesi 237
Çatlı adı dergilerde 239
Enver Altaylı yine sahnede 241
Çatlı-Altaylı kavgası 242
Ayvaz Gökdemir "aforoz" edildi 243
Kanadalı kaçakçıda bulunan telefon numarası 244
Uyuşturucu kaçakçısı iki İranlı 245
Tarık Ümit'in tehlikeli oyunu 246
Çetedeki köstebek 247

Tanık Ümit ortadan kaldırılıyor 249
"Nimet paylaşma" 251
Hanefi Avcı ne diyor? 252
"Telefon diplomasisi" 252
İşin ucunda para var 254
Uyuşturucu kaçakçısı Ülkücüler 256
Azerbaycan'a kaçıyorlar 257
Provokasyonun amacı 258
"Yeşil" 260
Baysa 261
Gonca Us 263
Sünnet düğünü 264
Manukyan'ın şoförü 266
Çatlı'nın şoförü 267
Uyuşturucu operasyonu 268
Yaşar Öz'ün başı dertte 269
Haluk Kırcı yakalanıyor 271
Çatlı ailesi Kıbrıs'ta tatilde 272
Mehmet Ali Yaprak kaçırılıyor 275
Telefondaki kişi 276
"Vergi tahsildarlığı" 277
Ömer Lütfü Topal cinayeti 278
Bucak'ın koruma isteği 281
Gözaltına alınma 282
Devlet çeteden haberdar 283
Şarjörde Çatlı'nın parmak izi 284
Şahin ile Eken'in yolları ayrılıyor 286
İbrahim Şahin de doğruluyor 287
Siverek hatırası 288
Telefonlar... Telefonlar... 290
Unutulmuş isimler de var 291
Özer Çiller-Sami Hoştan görüşmesi 292
Kumarhanelere giriş yasağı 294
Çatlı Erdek'te 295
Ve Oral Çelik Türkiye'de 296
İkinci MİT Raporu 298
Çatlı tedirgin oluyor 300
Çatlı'nın evinin önündeki bomba 300
Ölüme giden yol 301
İlk durak Yalova 304
Ölüme birkaç saat kala 306

Ve ölüm 307
Otomobilden çıkanlar 308
Beretta kimin? 309
İsrail'den gelen silahlar 311
Ne ararsan var 314
Kokain 315
Sonunda doğduğu yerde 316

Kaynakça 319
Dizin 325

REİS Gladio'nun Türk Tetikçisi

Soner Yalçın | Doğan Yurdakul

"*Reis, Gladio'nun Türk Tetikçisi*, Susurluk kazasında ölen Abdullah Çatlı'nın yaşamöyküsü. Neler yaptı, nerelerde nasıl saklandı, kimlerin koruması altına girdi? Susurluk bağlantıları ve Susurluk olayına karışanlarla ilgili belgeler, bilgiler..." **/ Emin Çölaşan, *Hürriyet***

"*Reis*, Soner Yalçın ve Doğan Yurdakul tarafından yazılan ve Türkiye'nin son 20 yıllık yakın tarihinin en önemli referans kitaplarından biridir." **/ Sedat Ergin, *Hürriyet***

"Doğan Yurdakul ve Soner Yalçın'ın *Reis* adlı yeni çıkan kitabından öğreniyoruz ki, 70'li yılarda Çatlı ve arkadaşları sahte mahkeme kararları yazarak cezaevlerinden insan kaçırıyordu... Bu kitap Abdullah Çatlı'nın hayatı ve maceraları üzerine yazılmış ilk gerçek derleme. İçindeki bilgiler, hep birkaç kaynaktan kontrol edilmiş, örneğin Çatlı'nın eşi Meral Çatlı ile belli ki uzun bir söyleşi yapılmış. Hiç tanımasak da hepimizin hayatına şu veya bu biçimde değen, etkileri olan Abdullah Çatlı'nın kim olduğunu, nasıl biri olduğunu merak ediyorsanız, *Reis*'i elinizden bırakamayacaksınız..." **/ İsmet Berkan, *Radikal***

"Abdullah Çatlı'nın yaşamını ele alan bu kitap, salt bir biyografi değildir. Çatlı'dan ve çevresinde meydana gelen olaylardan yola çıkarak, Türkiye'nin yakın tarihinin belli bir kesitini ele almaktadır..." **/ *Cumhuriyet Kitap***

"... Kitabın iki yazarı Soner Yalçın ve Doğan Yurdakul daha önce de çeşitli başarılı gazetecilik ürünlerinin altına imzalarını koymuş iki meslektaşımız. Ama bu kez 'çok zor'un altına girmeyi göze almışlar. Kitapta Abdullah Çatlı'nın yaşamöyküsü ekseninde bir dönemin fotoğrafı sergilenirken tam 745 ad geçiyor... Anlaşılan bu kanlı mozaiğin raporlar, kitaplar, belgeler, tutanaklar, ifadelerden oluşan parçalarını biriktirmeye bir süre daha devam edeceğiz. Mozaik tamamlandığında Yalçın ve Yurdakul'un kitabı, tablonun en göz alıcı taşlarından biri olarak ışıldayacak." **/ Aydın Ergin, *Cumhuriyet Dergi***

ISBN 975-293-093-X

16,50 YTL
16.500.000 TL